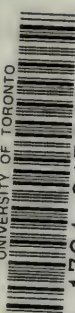

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01583944 2

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

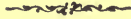

Digitized by the Internet Archive
in 2007 with funding from
Microsoft Corporation

Llybwr Coch Hergest.

Volume xi. of the
Series of Old Welsh Texts.

*Six hundred Copies of this Work were printed
at the Private Press of the Editor in 1900-03 ;
Nos. 1—110 on Japanese Vellum paper ;
111—285 on toned linen-made paper ;
286—600 on deckled-edge paper.*

No.

The Poetry
in the
Red Book of Hergest

Reproduced & Edited

by

J. Gwenogbryn Evans

Hon. M.A., & Hon. D. Litt. (Oxon.)

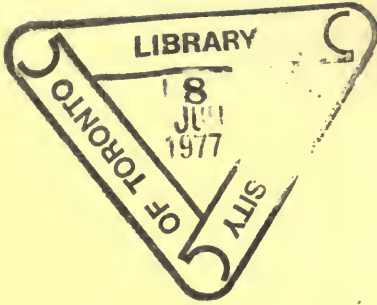
Hon. D. Litt. (Wales).

Keis a vedrich, ac a ellich guna.

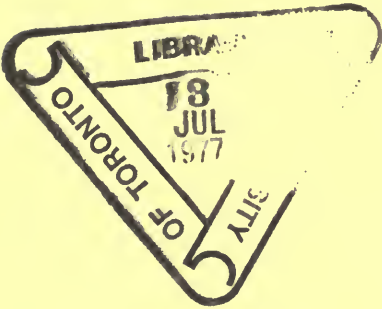
Llanbedrog, N. Wales:
Issued to Subscribers only.

M.DCCCXJ.

PB
2273
R4
1911
cop. 2

THE RED BOOK OF HERGEST

The method of Reproduction explained.

THE POETRY, contained at present in the RED BOOK OF HERGEST, follows here in the exact order in which it occurs in that manuscript, as the folios were arranged by their last binder. It is in many hands, which will be classified and illustrated in the Introduction. Here it is only intended to explain that the method adopted in this work aims simply at the exact reproduction of the original, column for column, line for line, character for character, and space for space. Every letter which the editor failed to read easily and without scrutiny is treated as faint, and is underdotted: similarly all letters which have been retraced have a wavy line under them, while a straight underline marks such as are no longer legible, or have been turn away. This system has the merit of not mixing different founts, as well as of allowing the state of any letter to be indicated, even when it is but partially faint, retraced, or illegible. **Everything printed in Black letter**, and all the larger plain Initials are written in red in the original. Capitals with tendrils are in various shades of green. All letters **Patched** with red are in **this type**. Heavy underdots cancel what is over them. Blanks in the middle of words and lines represent holes or defects in the vellum. Scribal errors have not been corrected. Alterations, erasures, doubtful readings, and all peculiarities are explained in the *Paleographical Notes*. J.G.E.

Kyuoeffi mrydin agbendyd ychbaer.
Deuthum i attat yatraðd ygnadaeth 8
 ygogled ygennyf. syð pob tut traeth-
 ðyt ðzthyf. Yzgðeith arderyd ac erydon
 gwendyd armeint dybyd arnaf eneichiat 11
 kyued kwd af. Kyuarchaf ymllaſlogan
 vyzdin gðz doeth darogenyd.kan hepcozyd
 ohonaf. pari anbiniganthað. Yngerd 14
 gadauel aui koel. kymry yð bi .kyuarch
 auel rðyd yð arðyd ryderch hael. Kanys
 ryderch bieu ffað . achymry oñ ydanað.
 neu gðedy ynteu kðdað. Ryderch hael 18
 gymynat gelyn gðan teð y wan
 acðy. dyd gðynwyd ynryt tawy.
 Rýderch hael dan yfpeit ge lyn 2
 dinas beird bzo glyt kðd .aa ef ot ð 22
 yz ryt. Mi aedyweit ywendyd .kan
 amkyueirch yngeluyd.nà byð ryderch
 hael dzennyd. Kyuarchaf ym clotleð
 llallaðc .annynnaðc ynlluyd. neu wedy 26
 ryderch pðy vyd. O leasgðendoleu y
 gðætfreu arderyd handðyf oeithur. moz-
 gant uaðz uab fadyzuin. Kyuarchaf
 ym clotleð llallaðc kerglyt.kyt llant. 30
 pðy wledychwedy mozgant. O leas
 gðendoleu y gðætfreu arderyd a fynny.
 paham ym keugðaladyz.gðætgðlat 33
 yuryen. Kyflið dybenn ac aryen gacaf
 gðares duð dy anghen.pðy wledych wedy
 uryen. Digones douyd digued arnaf
 claf ðyf ozdwiwed. maelgðn hir ardir 37
 gðyned. Oys gar ymbzaðt. yt vych vyg
 kalon.dzðc vy hoen amryd dzych neuwe-
 dy maelgðn pðy wledych. Run y enð 40
 rugyl y foſfaðt .ygkynnoz bydin bzðydz-
 ðt. gðæe bzydein oð diwarnaðt. Cann
 ðyt kedymdeit achanon kunlleith.athal 43

wa02 a bozth0n. kwd a g0yned g0edy run .
Run yen0 ryuel ovzi. aoganaf ydyderbi.
 g0endyn g0lat yn anghat veli . **K**yuarchaf
 ymclotle0 llalla0c . an vynna0c yg-
 kyni . p0ywledych wedybeli . **C**annethy0
 uymp0yll gan wyllion mynyd . amy 6
 hun ynagro. wedy beli y uab ef iago .
Cannethy0 dy b0yll gan wyllion my-
 nyd athyhun ynagro. p0y wledych wedy
 iago . **A**mg0zthgyuarch ymbzytuan. 10
 ygyuedeu neut eban g0edy iago yuab
 ef katuan . **Y**kerdeu ry draethaffamo
 dyuot clot bodzydan . p0y wledych wedy
 katuan . **G**0lat kadwalla0n0zyt ma0z .
 pedzyuael byt . ryglywawr dyg0ydit 15
 penn eigyl y la0z . a hyt byt y hetmyc-
 ca0z . **O**welet dy rud moz greula0n y
 da0 ymbzyt neut annoga0n . p0y wle-
 dych wedy kadwalla0n . **G**0z 19
 hir yn kad0 kynnadyd . a phzy-
 dein yn vn paladyz . gozeu mab
 kymro katwala0dyz .
Amg0zthgyuarch yn
 glaear ygynnedueu neut abar . p0y
 wledych wedy katwala0dyz . **J**dwal . 25
Athgyfuarchaf ynglaear . clotleu go-
 zeudyn dayar . p0y wledych wedy **J**dwal .
G0ledycha0t wedy idwal ynll0z0
 dyuynyn diarchar yfg0ydwyn ho0el
 uabkadwal . **K**yuarchaf ymclotleu 30
 llalla0c anuynna0c yn ryuel . p0y wledy0
 wedy howel . **M**iaedywedaf y glot ovzi .
 g0endyd kynn efgar athi . g0edy ho0el
 rodzi . **K**ynan ymon aui nyt achatuo
 ydeithi . achyngalwer mab rodzi . 35
 mab kaledigan vi . **K**yuarchaf oech-
 lyffur byt . amdyweit ychwaryan .
 p0y wledych wedy kyan . **O**leas 38
 gwendoleu ygwaeatfreu arderyd . di-
 goni o vza0 . meruin vzych odir mana0 .
Kyuarchaf ymclot ovzi . vza0t kerd 41
 oleu ozeudyn . p0y wledych wedy mer-
 uin . **D**ywed0yf nyt odzyca0z . o2mes

bzydein pzydera0z . wedy meruyn rodzi
 ma0z . **K**yuarchaf ymclotleu llalla0c an-
 nynna0c yndyd ga0z . p0y wledych wedy
 mab rodzi ma0z . **A**rlann kon0y kym0y 4
 du0 merchyz etmycka0z ydaua0t . arben-
 nic aryananara0t . **K**yuarchaf ym clot-
 leu llalla0c . annvynna0c yndyd ga0t . p0y
 wledych wedy anara0t . ~ ~ ~ 8

Neffaf y0 nes yamfer kennadeu an
 fel . y bennaeth ynlla0 howel . ys bar-
 godyein ny biff0ys . ny byd nes y barad0ys .
 nyt g0aeth urd odynn noc urd oegl0ys .
Kyuarchaf ymychyein vza0t aweleis 13
 ygclot gein . p0y wledych wedy bargotyein .
Bl0ydyn ahanner yueruer vzehyzzeit .
 euhoes adiuuzrer . diuenwir pob dibzyder .
Cann 0yt kedymdeith achanon kunlleith .
 trugared du0 ytheneit . p0y wledych we-
 dy bzehyzzeit . **D**yzchua0t unic ogud . 19
 nyt achatuo ydeurud . kyanan yk0n kym-
 ry bieiuyd . **K**yuarchaf y0echlyffur byt .
 ym dywet ynchweryan . p0y wledych
 wedy kyanan . **G**0z pellennic o dzamyz . 23
 tozrant gaereu bierthyz . dyweddynt vzen-
 hin o vzehyz . **K**yuarchaf oechlyffur byt .
 kan g0doft yfytz . p0y wledych wedy bze-
 hyz . **D**ifgoganaf feruen wynn . ken- 27
 nat g0aflat yfg0ydwyn . gle0 gadarn gar-
 char gylchwyn . treigla0t bzo bzada0c
 unbyn . ef grynna0t h0nt racda0 hyt
 ympzydein . **K**yuarchaf ymbza0t y 31
 g0ynn . kanys mi aehamouyn . p0y wle-
 dych wedy feruen wynn . **D**eu yfg0ydwyn
 veli . adyvi yuaeth awnant dyuyfgi .
 nac eurin hed0ch vi . **K**yuarchaf ym 35
 clotleu llalla0c annwynna0c yngkymry .
 p0y wledych wedy deu . **Y**fg0ydwyn ueli .
Vnic ar0yna0l . arwyneb keda0l kynghoz-
 a0t kat diff0t . awledych kynn0z gozunnet .
Kyuarchaf ymclotleu llalla0c annwynna- 40
 0c ynlluyd . p0y yz unic arwynna0l a daro-
 geny di yuaeth . p0y yen0 padu pan vyd .
Gzuffud yen0 geida0l mirein g0nawt ef 43

gan argan kyngrein .awledych ar 1
 dir pzydein . **K**yuarchaf ymclotleu lla-
 llaŵc .anwynnawc ygkadeu .neu gŵedy
 gruffud pieu . Dywedwyf nyt odzyc- 4
 ker ozmes pzydein pzyderer .gwedy gru-
 ffud gŵyn gwarther . Kyuarchaf ym
 clotleu llaŵc annŵynnaŵc yn ryuel .
 pŵy wledych wedy gŵynn gŵarther . 8
Wi awendyd wenn maŵz adzafdil gogan .
 chwipleian chwedleu . atkas gwehelieith
 auyd deu idas .am dir etmykaŵz oegŵir
 hir alanas . **K**yuarchaf ymclotleu llaŵ- 12
 aŵc annwynnaŵc ygkadeu .pwy wledych
 wedy ŵynteu . Dilgoganaf nat gŵasbeid .
 bzenhin llew llaŵdiwreid . gyluin geuel ga-
 uel bleid . **K**yuarchaf ymehalaeth uraŵt
 aweleis ynueduaeth .odyna pŵy auyd 17
 pennaeth . **K**yniuerŵch arif yfer .kynhe-
 bycker yniuer . ef yŵ ymackŵy deubanner .
Kyuarchaf ym diuuner uraŵt . allwed 20
 bydin bud ner . pŵy wledych wedy deu han-
 ner . **K**ymyfc gŵydelieith yn aer achymro .
 achymrud daer . ef yŵ arglŵyd ŵyth pŵif
 gaer . **K**yuarchaf ym diagro uraŵt a 24
 darllewys llyuyz cado . pŵy wledych wedy
 euo . **M**i aedyweit ozeget . kan am kyueirch
 ynogonet . keneu henri ryuyget . byth
 ynyoes nyt oes waret . **K**yuarchaf yclot
 ovzi vzaŵt annwynnaŵc ygkymry . 29
 pŵywledych wedy mabhenri . **P**an uo
 pont ardaf ac arall ardywi y daŵ ar
 loegy z dyuyfgi . ami difgogaf wedy 32
 mab henri . bzenhin na vzenhin bzith-
 uyt aui . **K**yuarchaf ymbzaŵt y gŵyn .
 kanys mi ae hamouyn . pŵy wledych
 wedy bzenhin na vzenhin . llet ynuyt 36
 urenhin adaŵ agŵy z lloegy z nydŵyllaŵ .
 nybyd gŵlatlŵyd y danaŵ . **M**yzdin dec
 daŵnglot gywyt . lli dyaŵc ymyt . beth
 auyd ynoes ynvyt . **P**anuo lloegy z yn 40
 griduan achymr ym dŵycanyan ybyd
 y lluyd bŵhŵman . **M**yzdin dec daŵn leue-
 ryd . nadywet ŵzthyf gelwyd . beth auyd

wedy lluyd . **E**f agyfyt un ozchwech . 1
 ary uu yn hir yn llech . ar loegy z auyd goz-
 trech . **M**yzdin dec daŵnglot wely . troyt y
 gŵynt ovyŵn ty . pŵy wledych wedy hynny .
Deuoŵt yŵ dyuoŵt owein . agozefgyn hyt 5
 lundein . arodi ygymry goeluein .
Myzdin dec daŵnglot bennaf . kanys yth
 eir y credaf . owein pahyt y para .
Gŵendyd gwarandaŵ letkynt . troyt y 9
 gŵynt yz dyffrynt . pump mlyned adŵy
 ualkynt . **K**yuarchaf ym ehalaeth uraŵt
 aweleis yn ueduaeth . odyna pŵy auyd
 pennaeth . **P**an uo owein ym manaŵ a 13
 chat ympzydyn geirllaŵ . biaŵt gŵz ef
 agŵy z idaŵ . **K**yuarchaf ymehalaeth vzaŵt
 aweleis yn ueduaeth . odyna pŵy auyd 16
 pennaeth . **P**ennaeth y uaeth aozefgyn
 eluyd . gŵlat wynuyt dŵy lewenyd . **K**yuar-
 chaf ym ehalaeth uraŵt aweleis yn uedua-
 eth odyna pŵy auyd pennaeth . **E**lit 20
 lleuein yndyffrynt . beli hir ae wyz goz w-
 ynt . gŵynneubyt gymry agŵae gynt .
Kyuarchaf ymclotleu llaŵc annwyn-
 naŵc yghadeu . neu wedy beli pieu . **E**lit 24
 lleuein yn aber beli hir ae wyz llaŵer . gŵyn
 eubyt gymry gŵae wydyl . **K**yuarchaf ym
 clotleu llaŵc annwynnaŵc yn ryuel . pa
 y wae ywydyl . **D**ifgoganaf un dyffyawc .
 gŵyned gwedy aŵch trallaŵt . gozuot yŵch
 arbop kiwdaŵt . **C**anon mozurynn moz- 31
 unet . oedyn myzdin urych vzeifc liwet .
Padaŵ yny deu ouunet . **P**andifgynno ka-
 dwaladyz allu llydan gantaŵ kymwed . duŵ
 merchyz yamŵyn gŵy z gŵyned . afdeubyd
 gŵy z kaer gamwed . **N**ac yfgar yn an- 35
 trwyadal ami oangwarthy z gynnady l .
 padu ydifgyn kadwaladyz . **P**andifgyn-
 no kadwaladyz yndyffryn tyw . biaŵt 38
 trathzum ebyz . gŵafgŵaraŵt bzythot bzith-
 wyz . **K**yuarchaf ym ehalaeth uraŵt
 aweleis yn ueduaeth . pŵy wledych odyna
 eth . **P**anuo teir ieithyaŵc taeaŵc ym 42
 mon . ae uab yngunnachaŵc . ry glywaŵz

gŷnyed goludaŵc . Pŷy gŷafcar lloegy 1
 yar diwed moz . pŷy ygŷyn ardeued .
 neugymry pŷy vyd eugŷared . Taryf 3
 rywyz athŷyaf ryderch . abydinoed kadw-
 aladyz . yar dardennin auon . tozrynt all-
 wed gŷy 2 . Nac yfgar yn anrŷwyadyl
 ami oangŷarthyz gynnadyl . paleas 7
 adŵc kadwaladyz . As gŷan gŷaeb oergr-
 ywyd llog . allab kynndiwedyd . dybyd
 gymry gŷarth oz dyd . Nac yfcar yn 10
 antrwyadyl ami . oangwarth yzgynnad-
 yl . pahyt y gŷledych kadwaladyz . 12
 Tzi mis teir blyned teithyon . a thychat
 mlyned kyflabn . kadeu gŷeithew gwledy-
 chant . Nac yfcar yn anrŷwyadyl ami
 oangwarth yzgynnadyl . pŷy wledych 16
 wedy kadwaladyz . Ywendyd ydywedaf
 oes tragoes difgoganaf . wed kadwa-
 ladyz kynda . llaŷ argled arall argroes 19
 gogelet baŷp y einyoes . gan gyndaf ky-
 mot nytoes . Neut agannaŵt uudyffy-
 aŵc gŷnyed gŷedyabŷch trallaŵt . goz- 22
 uot yŷch arbob kiwtaŵt . achiwtaŵt
 plant adaf ahenynt oe gŷaŵt . adioes
 gŷaret hyt uraŵt . Oz pan el kymry 25
 heb ganhozhŷy . kat heb gadwat eu deu
 rud oll mal ygalloz na pŷy auyd penna-
 eth . Gŷendyd meuenedus virein . kyn-
 taf katraf ym pŷydein . ar ylŷch gymry 29
 dŷuein . Pandyuodylat dylzet uchaf .
 ouozhyt weryt dylat diwed rein ozffen
 byt . Euwedy dylat dylzet uchaf . pŷy 32
 uyd adzefnaŷz a vi llann ae rann perigl-
 aŷz . Narann periglawr nacherdaŷz 34
 ny byd nac adzeidyaŷ yz allabz . nny dy-
 gŷydh neŷ arlaŷz . llaŷaŷc kanamha-
 tebyd . myzdin uab mozuyn geluyd . tru-
 an achwedyladywedyd . As dywedaf y 38
 wendyd . kanys dŷyys ymkyeŷhyd . dy
 lat diwed rein vyd . a rydywedeis i hyt
 hynn y wendyd waefŷaf unbyn . diderbyd
 kymeint timmyn . llaŷaŷc kan amdid- 42
 erbyd . neu yz encit dyurodyz . pabenna-
 eth

y uaeth auyd . Gŷendyd wenn benn 1
 mynogi . afdywedaf yndifri . nabyd
 pennaeth byth wedl . Och annŷyloz oer
 eŷgar . gŷedy dyuot yn drydar . gan un-
 ben deŷz diarchar . dy ylodi ydan dayar .
 Gŷafgaraŵt awel awyz pŷyll dzut 6
 adŷyll ot gerdir . gŷennffaŵt hyt vzaŵt
 yfdir . Och leas di veduaeth . neut ym
 dianmaeth . hoet da adoet pandygir 9
 clot vzno . pŷy dzaetho gŷir . Olochw-
 yt kyuot athauot llŷfreu awen heb
 arŷyt achwdyl bun a hun bŷeudwyt .
 Marŷ mozgeneu marŷ kyfrennin 13
 mozyal . marŷ mozyen mur trin . try-
 maf hoet amdŷyŷet ti vyzdin . Digo-
 nes douyd digued arnaf marŷ mozge- 16
 neu . marŷ mozdaf . marŷ mozyen . ma-
 rŷ agaraf . Uy un bzaŵt nacheryd ar-
 naf yzgŷeith arderyd ŷyf claf kyuar-
 ŷydyt ageiŷŷyaf . y duŷ ythozchymyn- 20
 naf . Athozchymynnaf ditheu y benn
 y creaduryeu . gŷendyd wenn atlam ker-
 deu . Ykerdeu rydzigyafŷant . o dyuot clot
 bodzydant och duŷ ŷynt aduant . 24
 Gŷendyd na vyd anhylar . neur roet
 yllŷyth yz dayar . diofryt obaŷp agar .
 Ymbyŷ nythdiofredaf . ahyt vzaŵt yth
 goŷfaaf . dyffoŷfaŵt trallaŵt trymaf . 28
 Eŷcut gozwyd rŷydgŷynt amchyniyn-
 af . vy eirioes vzaŵt yren ryŷ gozeu .
 kymer gymun kynn agheu . Ny chym-
 meraf gymun gan yfgy mun uyneich 32
 ac eu tŷygeu ar euclun . amkymuno
 duŷ ehun . Gozchymynnaf inneu vyeiry-
 oes vzaŵt nny gaer wertheuin . gogelet 35
 duŷ o vyzdin . Gozchymynnaf inheu vy
 eiryoes chwaer . nny gaer wertheuin .
 gogelet duŷ o wendyd . Amen . 38

Gwalgardgerd byrdin yn y bed . . . 1
 wr aleueir nny bed . a dyfgóyt kyñ
 seith mlyned : march maró eur-
 dein gogled . Eryueis i owin owydy 4
 góynn . gan rieu ryuel degynn . myzdin
 yó vy enó uab mozuryn . Eryueis i owin
 ogaóe gan rieu ryueleglóc . myzdin yó
 vy enó amheidóe . Pan del góe góethzyn 8
 yar olwyn du . y lad lloegy 2 llobyz wehyn .
 chweró wenóyn yn amwyn . góynvzynn
 wynnvzynn eifiwyn erhy . hir neuet
 giwet gymry . Ny byd diogellaóe yg- 12
 kellaóe arduóy arardalóy kymry rac
 arderchaóe tóech tozaf hy . Panduyo
 coch nozmandi y holi lloegy 2 wys treul
 diffóys . treth ambop darogan . castell yn
 aber hodni . Panduyo ybzych cadarn 17
 hyt yn ryt bengarn . lliwaóe góy 2 treu-
 liaóe karn . penndeuc pzydein yno peñ
 barn . Panduyo henri yholi mur kaf-
 tell y deruyn eryri . galwaóe gozmes 21
 dzagweilgi . panduyo y góynn góann
 yholi llundein . yar veirch nyt kein . ry
 geilóe ef deyznas kaergein . Teneu ymes
 teó y hyt . panduyo yndeiffuyt . bzenhin
 góas góae acryt . Mab auyd maóe y 26
 urdas . aozefgyn mildinas . hoedel egin
 bzenhin o was . Kadarn óeth wann ad-
 uot . góann óeth gadarn gozdirot . 29
 pennaeth handes góaeth oedyuot . Byt
 auyd bzyt óeth uaóedes . ydbydant góza-
 gedeint llaes vuches . bydant lliu meiby-
 onein eukyffes . Byt auyd bzyt óeth yd-
 es . yt wnahe taeaóe yles . difgiwen bun
 góethbóyth góas . Byt auyd agozffenn 35
 oet pallant ieuieinc rac adwyt . mei ma-
 ró cogeu rac annóyt . Byt auyd bzyt
 óeth erchóys . ydacleilaóe yndyzys . heb 38
 werth maóe ny chaffaóe crys . Byt auyd
 bzyt óethlyeu . byó mall agóall arlannev-
 tozredaóe geir achzeireu eudiuanaóe
 góir llaeóe geu . góan ffyd bob eildyd 42
 dadleu . Byt auyd bzyt óeth dillat . kyg-

haós arglóyd maer chwiuiat . gwacllaóe 1
 bard hard effeiryat . diuannwaóe gwyz
 llaeóe góat . Byt auyd heb wynt heb laóe 2
 heb ozmod eredic heb dzathzeulyaóe . tir
 digaón uyd un eró ynaóe . Panduyo yz 5
 góy 2 heb wryt . ac yn llae y coet kael yz yt 2
 ympob hed góled agyuyt . panuo kyuelin
 gymyzed góy 2 góannóyn aui . góedy
 pennaeth góenóyn . bydaóe góaeth budelóe 9
 no chzowyn . duó merchyz dyd kyghozfen-
 ytreulyaóe llaenaóe arbenn . cudyant deu
 ygkreu kyghenn . Ynaber fóe yt uyd kyg-
 hoz ar wyz góedy trin treulitoz : glyó góyn
 llyó yn yfcoz . Ynaber auon ybyd lliu mon
 eingyl góedy hinwedon . hir weryt arwyt
 uozyon . Ynaber dófyz nwy deil duc yt 16
 vi agnahe góidic . agóedy cat kyuarlluc 2
 Cat avi arhyzri auon . abzynthon dywoz-
 pi . gnaóe góy 2 góhyz góethydz . Ynaber
 ydon peruoz cat aphelydyz anghuyon 20
 agóaet rud ar rud faeffon waffaóe dy
 waed dywendyd amdywaóe wylyon 2
 mynyd yn aber karaf 23

Newel yn agb:nerth aoddynt deufeint
benpdrabl yng trallbng ym potwys . a
dyuot pgyt adnengnt y teir ab: ditw: 3
etbaf o: nos . ar teir ab: hntaf o: dyd
ydywedut euppgeint ac o:yeu ydyd yam hyn:
ny . ac yfel y gbelei lptwelgn kudugyl gbjn:
nerth yngaeat . ac hanz wdyat paham oed 7
hynny . Sef abnaeth ynteu kanu eglgn . :

Eiry mynyd gwynt am berth . kanys
 awna góznerth ~ 11
 Eiry mynyd duó ynbennaf . kanys attaó
 gwediad : nac ef kyfgy nyallaf ~
 Eiry mynyd góynt amty . kanys llefery
 uelly : be:th óznerth awna hynny . 15
 Eiry Mynydd góynt deheu . kanys traethaf
 pzif eiryau : tebyckaf yó mae angheu .
 Eiry Mynydd gozwyn bzo . detwyd paó b ózth
 ae llocho : creaódyz nef athdiangho ~
 Eiry mynydd gozwynn pzenn . kanys 20
 llafaraf amgen : nyt oes naó d rac tynghet
 Eiry mynydd pob deuaót . rac goz- [uen
 meil goual dydbzaót . agaffaf i gymun yng-
 Eiry Mynydd gwynt am ty . ka- [hardaót
 nys lleuery uelly : och vymraót aereit hyñy .
 Awendzut mi ath garaf . hyt ar duó y gó-
 ediaf : llywelyn rywyz y kaffaf ~ 27
 Eiry Mynydd góynt am vzyynn . kanys
 creaódyz nef am mynn : ae kyfgy ymae
 llywelyn . Eiry Mynydd gwynt de- 30
 kanys traethaf pzif eiryau . nac ef kanu
 vy o:yeu . Eiry mynydd godyfgeit . pan
 dzoho góynt yngkylch pleit . awdoft di póy
 adyweit . Eiry Mynydd llafar hy . ka- 34
 nys kyzbóylly velly : na ónn onys dywedy .
 Eiry mynydd pob canherth . ageiff y voli
 ynpytuwerth : mae yma dy vzaót gwernerth .
 Blaengerd gymhelri . ac ynni pob dzut . ac
 awen ym peri : beth wrnerth ozeu ytti . 39
 Baencat pob deuaót . allafurnaót dzut .
 am vched hyt dyd bzaót : gozeu ykeueis
 gardaót . .

awendzut tec dy gampeu . ymae z ganon yth
 eneu : dywet py gardaót ozeu ~ 2
 Blaengar awen góynt ózth lynn . pan ym-
 ladho tonn am vzyynn . gozeu yó bóyt rac
 newyn . Onyt bwyt nyf kyzhaedaf . ac
 amdwylaó naskaffaf : dywet beth awnaf 6
 yna . Blaengerd gymhelri . ac ynni
 pob dzut . ac awen ym peri : dyzo dillat rac
 noethi . Vyn dillat mi ae radaf y duó y
 gozchymynnaf : py dal yna agaffaf ~ 10
 Arodych oda ympob attrec dzut ymbzeint
 kadó dy wyneb : fef ykey ynnef ary ganuet .
 Kyflió dyd kanyth garaf . ardeló kerd kanyf
 keiffyaf : ganduo py vn peth gaffaf ~ 14
 Bud ac awen achyffret . pan retto dófyz ar
 anwaeret : góaeathaf tóyll tróy ymdiret .
 Tóyll tróy ymdiret os gónaf . ac y duó naf
 kyffeffaf : padial avyd arnaf ~ 18
 O: góney dóyll ymdiret . heb fyf heb gre-
 fyd heb gret : key benyt ar dy feithuet .
 Kyflió dyd mi ath gredaf . ac yzduó y govyn-
 naf : nef pywed yd henllaf ~ 22
 Nyt kyffelyb da adzóc . pan ymladho gó-
 ynt amóc : góna da yzduó fef ydióc .
 Blaengar awen pob achles . retuaó z go- 25
 zwydaó z ar tes : diwed pob peth yó kyffes ~
 awnelych obob dirdza o dóyll athzeis a
 thzaha : yzduó kyffeffa ynda . 28
Tyfllyab uab h:ochuael ysgith:abc a
gafas y: engylngon hynn y gan br:
nerth yndyot y gytwirab yret bith lptw:
etgn sant y gytbenptabc . ac aelwir ym: 32
atrec llywelyn agb:nerth .

Eiry mynyd góynn pob tu : kynneuin 1
 bran achanu : nydaó da o dzachyfcu ~
Eiry mynyd góynn keunant : rac ruthor
 góynt góyd góyzyant : llawer deu aymgarât :
 aphyth ny chyfuaruudant ~ 5
Eiry mynyd góynt ae taól : llydan lloergan
 glas tauaól : odit dyndirieit dihaól ~
Eiry mynyd hyd efcut : gnaót ympzydein
 gynrein dzut : reit oed deall yalltut ~ 9
Eiry mynyd hyd ardes : hóyeit yn llynn góynn
 aches : hóyz hen haóð yozdiwes ~
Eiry mynyd hyd ardzo chwerdyt bzty ózth
 agaro : kyt dywetter ózthwif chwedyl. mi a
 atwen veuyl lle y bo ~ 14
Eiry myny^d graennwyn gro : pyfc ynryt clyt
 yogo : kas vyd aozeilytto ~
Eiry mynyd hyd ar dar³ff : gnaót gan gyn-
 ran eiry an araf : ac yfgynnu odu cozofo : a
 difgynnu bar ar araf ~ 19
Eiry mynyd hyd kyngróñ : llawer adywede-
 is os góñn^{hyd} : an hebic y hafdyd hóñn ~
Eiry mynyd^h hellaót : gochwiban góynt y-
 óch bargaót : tóz tróm aóz yó pechaót ~ 23
Eiry mynyd hyd arneit gochwiban góynt
 yóch góenbleit : uchel gnaót taóel yndeleit.
Eiry mynyd hyd ymbzo : gochwiban góynt
 yóch blaen to. nyt ymgel dzóc yn lle y bo ~
Eiry mynyd hyd ar dzaeth : collyt hen y uab-
 olaeth : dzycdzem awna dyn yngaeth ~ 29
Eiry mynyd hyd yn llóyn : purdu bzan buan
 jyzchwyn : iach ryd ryuedot pagóyn ~
Eiry mynyd hyd myón bzóyn oer micned 32
 med ygherwyn : gnaót gan bob anauus góyn ~
Eiry mynyd bzith bzonn tóz : kyzychyt aniuail
 glydóz : góae wreic agaffo dzycwr ~ 35
Eiry mynyd bzith bzonn kzeic : krin kalaf
 alaf dichleic : góae óz agaffo dzycwreic ~
Eiry mynyd hyd yn ffos : kytuyt lleidy2 ahir
 nos : k^hkyfgyt góenyn yndidos 39
Eiry mynyd kynglhennyd auon : hóyrweda-
 óc yngkynnyd : ny moch dieil meuyl meryd ~
Eiry mynyd pyfc yn llynn : balch hebaóc bacóy-
 aóc unbynn : nyt ef ageiff ageiff paób auynn ~ 43
Eiry mynynd coch blaen py2 : llidiaóc lluoffaóc

ongy2 och rac hiraeth vymrody2 ~ 1
Eiry mynyd buan bleid : ylllys diffeithóch adzeid :
 gnaót pob anaf ardieid ~ 3
Eiry mynyd hyd nyt hóyz : dygóydyt glaó o awy2 ~
 megyt triffit lleturyt llwy2 ~
Eiry mynyd eilion ffraeth : gowlychyt tonneu
 glañtraeth : keluyd kelet yaruath ~ 7
Ery2 mynyd hyd myónglynn : góafat uyd haf
 araf llynn : baryflóyt reó gleó yerchwynn ~
Eiry mynyd bzith bzonn góyd : kadarn vymre-
 ic^ham yfgóyd : eidunaf nabóyf gannmlóyd. 11
Eiry mynyd llómm blaenn caón : cróm blaen
 gózyfc pyfc yn eigyaón . lle ny bo dyfc ny byd daón ~
Eiry mynyd pyfc ynryt : ky2cl^hcaró culgróm
 cwm clyt : hiraeth am uaró ny weryt.
Eiry mynyd hyd ygkoet : ny cherda detwyd ar-
 troet. meckyt llóuy2 llawer adoet. 17
Eiry mynyd hyd ymbzonn : gochwiban góynt
 yóch blaen onn : trydyd troet y hen y ffonn .
Eiry mynyd hyd arnaó : hweyit yn llynn góyn
 alaó . diryeit nymynn góarandaó ~
Eiry mynyd coch traet icir bas dófy2 mynyt 22
 leueir : chwenneckyt meuyl maózeir ~
Eiry mynyd hyd efgut : odit amdidaóz o2byt .
 rybud y dzóch nyweryt ~
Eiry mynyd góynn y gnu : yfodidaóc wynebku ~
 o gar gyt amynych athzeidu ~ 27
Ery myd góynn to tei : beitraethi dauaót
 awypei geudaót : ny bydeigymydaóc neb rei.
Eiry mynyd dyd aódoeeth : bit glaf pob tróm llóm
 lletnoeth : gnaót pob anaf ar anoeth ~ 31

BJt goch crib keilyaŋc . bit annyanaŋl y lef
 owely budugaŋl : llewenyd dyn duŋ ae maŋl .
 Bit laŋen meichyeit ŋzth ucheneit gŋynt . bit taŋel
 yndeleit : bit gnaŋt aflŋyd ar diryeit ~ 4
 Bit guhudyat keiffyat . bit gnifiat gŋyd . a bit gyn-
 nwys dillat : agaro bard bit hard rodyat ~
 Bit awy unbenn abit leŋ . abit vleid aradŋy . ny
 cheidŋ ywyneb ar ny rodwy ~ 8
 Bit vuan redeint yn ardal mynyd . bit yngheuda-
 ŋt oual : bit anniweir annwadal ~
 Bit amlŋc marchaŋc . bit ogelaŋc lleidy . tŋyllt
 gŋzeic goludaŋc : kyueillt bleid bugeil diaŋc ~ 12
 Bit amlŋc marchaŋc . bit redegafŋc gozŋyd . bit uab
 llen ynchŋannaŋc : bit anniweir deueiryafŋc ~
 Bit grŋm biŋ . a bit lŋyt bleid . efgut gozŋyd yar
 heid : gŋefgyt gŋaŋn graŋn yny wreid . 16
 Bit grŋm bydar . bit trŋm keu : efgut gozŋyd yg-
 kadeu : gŋefgyt gŋaŋn graŋn yny adneu .
 Bit haha bydar . bit annwadal ehut . bit ynuyt
 ymladgar : detwyd oz aegŋyl aekar . 20
 Bit dyŋŋn llynn bit lynn gŋaewaŋz . bit granclaf
 gleŋ ŋzth aŋz : bit doeth detwyd duŋ ae maŋz .
 Bit euein alltut . bit difgythzindzut . bit chwanna-
 ŋc ynvyt ychwerthin : bit wlyb rych . bit uynychmach
 bit gŋyn claf . bit laŋen iach ~ bit chŋyznyat colŋ-
 yn : bit wenwyn gwrach ~ 26
 Bit diafpat aeleu . bit aebydin . bit befgittoz dyze .
 bit dzut gleŋ : a bit reŋbze ~
 Bit wenn gŋylyan ~ bit vann tonn ~ bit hyuagyl
 gŋyar aronn : bit lŋyt reŋ . bit leŋ callonn ~ 30
 Bit las lluarth . bit diwarth eirchyat . bit reinyat
 yghyuarth : bit wreicdzŋc ae mynych warth .
 Bit grauangaŋc iar . bit trydar ganleŋ . bit yn-
 vyt ymladgar : bit tonn callon ganalar ~ 34
 Bit wynn tŋz . bit ozŋn feirch . bit hoffder llafŋer
 aeheirch : bit lŋth chwannaŋc . bit ryngaŋc cleirch

Gnaŋt gŋynt ozdeheu . gnaŋt atneu yn llann ~ 1
 gnaŋt gŋz gŋann godeneu : gnaŋt y dyn
 ofyn chwedleu . gnaŋt yvab ar uaeth uoetheu .
 Gnaŋt gŋynt ozdŋyzein . gnaŋt dyn bzŋnrein ~ 4
 balch : gnaŋt mŋyvalch ymplith dzein : gnaŋt rac
 trahatralleuein . gnaŋt yggwic kael kic ourein .
 Gnaŋt gŋynt ozgocled . gnaŋt rianed chwec . 7
 gnaŋt gŋz tec yggŋynged : gnaŋt y deyzn arlŋy
 gŋled . gnaŋt gŋedy llynn lleturyded ~
 Gnaŋt gŋynt oz moz . gnaŋt dygyuo . llanŋ : 10
 gnaŋt yuanŋ uagu hoz : gnaŋt yuoch turyaŋ kyloz .
 Gnaŋt gŋynt oz mynyd . gnaŋt meryd ymro .
 gnaŋt kael to yggweuny : gnaŋt arlaeth maeth
 dyn creuyd . gnaŋt deil agŋyeil agŋyd ~ 14
 Gnaŋt obaftardaeth grynnŋz . gnaŋt arwyz : a-
 gŋzaged dzŋc meduaeth . a chyni arwyz a gozŋy
 waeth waeth ~
 Gnaŋt nyth eryz ymblaendar . ac ygkyfyzdy
 gŋyz llauar : golŋc vynut aragar ~ 19
 Gnaŋt dyd acanllŋy . gnaŋt kynllŋy . gnaŋt kyn-
 reinyon kynrŋy . gnaŋt aelwyt diffyd yndiffeith ~
 Crin calaf allif yn nant . kyfnewit feis ac ary-
 ant . digu eneit mam geublant ~ 23
 Ydeilen adzeuyt gŋynt . gŋae hi oe thynghet :
 hen hi . eleni y ganet ~
 Kyt boet bychan yfkelyud . ydadeil adar yggozŋ-
 yd coet : kyuoet vyd da adetwyd ~ 27
 Oerwlyb mynyd oerlas ia ~ ymdiryet yduŋ nyth
 dŋylla : nyt edeu hirbwyll hirbla ~
Kalangaeaf kalet graŋn . deil ar gychŋyn
 llynnwynn llafŋn : yboze gynn noe vynet
 gwaŋ a ymdiret y estraŋn ~ 32
 Kalangayaf kein gyfrin : kyfret awel a
 dzyckin : gŋeith kelyud yŋ kelyu rin ~
 Kalangayaf cul hydŋt . melyn blaen bedu gŋedŋ
 hauot : gŋae ahaed meyl yz bychot . 36
 Kalangayaf crŋm blaen gŋzyfc . gnaŋt obenn
 dirieit teruyfc : lle ny bo daŋn ny byd dyfc .
 Kalangaeaf garŋ hin . anhebic ygynteuin :
 namwyn duŋ nyt oes dewin ~ 40
 Kalangaeaf kein gyfreu adar : byz dyd ban
 cogeu : trugar daffar duŋ gozeu . ~
 Kalangayaf kalet cras purdu bzŋn buan o
 vzas : am gŋymp hen chwerdit gŋen gŋas ~ 44

Kalangaeaf cul kerwyt gwae wann panfyzr-
byzr vyd byt: góir góell hegaróch nophzyt.
Kalangayaf llóm godeith . aradyz yn rych 3
ych yggweith . oz kant odit kedymdeith .

Baglaóc bydin bagóy onn hweyt yn
llynn graenwynn tonn : trech no 14
chant kyfful callon .
Hir nos gozdyar mozua . gnaót teruyfc yg-
kymanua : nychtyud diryeit ada . 17
Hir nos gozdyar mynyd . gochwiban góynt
yóch blaengóyd : ny thóyll dzyc anyan detwyd.
Marchweil bedó bzielas . adynn uyntroet
o wanas : nac adef dy rin y was . 21
Marchweil deró myón llóyn . a dynn vynn
troet o gadwyn : nac adef rin y uozwyn .
Marchweil deró deilyar . a dynn vyn troet o
garchar : nac adef rin y lauar . 25
Marchweil dzyffi amóyar erni . a móyalch
ar y nyth : achelwydaóc nytheu vyth .
Glaó allann gólychyt redyn góynn gro 28
moz gozoz ewynn : tec agannóyll póyll ydyn .
Glaó allan y gan glydóz melyn eithin crin euóz .
duó reen py bereift lyvóz . 31
Glaó allan gólychyt vyggóallt . cóynuanus
gwañ diffóys allt : góelógan góeilgi heli hallt .
Glaó allan gólychyt eigyaón . gochwiban 34
góynt yóch blaen caón : góedó pobcamp heby
daó.

Gozwyn blaen onn . hirwynnyon vydant . 1
pandyuant ymblaen neint : bzongóal ahiraeth
Gozwyn blaen neint deweint hir kei- [y heint .
mygir pob kywreint : dyly bun póyth hun yheint .
Gozwyn blaen helic eilic pyfc ynllynn gochwi-
ban góynt yóch blaen gózyfc man : trech anyan noc
Gozwynblaen eithin achyfrin adoeth ac [adyfc
anoeth difgethzin : namynduó nyt oes dewin . 8
Gozóyn blaen meillyon digallon llyfóz lludedic
edigyon : gnaót ar eidloualon .
Gozwyn blaen kaón góythlaón eidic yfodit ac
digaón : góeithzet call yó caru yn iaón . 12
Gozwyn blaen mynyded rac anhune^d gayaf
crin caón tróm crin kaón tróm : rac neóyn nytoes^{wyled} .
Gozwyn blaen mynyded hydyz oeruel gayaf crin
kaón cróybyz arued : whefris góall yn alltued .
Gozwyn blaen deró chweró bziac onn . rac hweyt
góefgereit tonn : pybyz póyll pell oual ymkallon.
Gozwyn blaen deró chweró bziac onn chec euóz
chóerthinat toñ : nychel grud kyftud kallon . 20
Gozwyn blaen egroes . nyt moes caledi : katwet
baópy eiryoes : góaethaf anaf yó anuoés .
Gozwyn blaen banadyl . kynnadyl yferchaóc . goz-
uelyn kangeu bacóyaóc : bafryt gnaóthyfryt ynhunaóc
Gozóyn blaē auall amgall pob dedwyd . wheueryd
yarall : agóedy karu gadu góall . 26
Gozwyn blaen auall amgall pob dedwyd . hir
dyd meryd mall : cróybyz arwaóz carcharaóz dall .
Gozóyn blaen col . geir digoñ bze . diale uyd
pob ffol : góeithzet cadarn cadó aruoñ . 30
Gozóyn blaen cozfyd . gnaót meryd yndzóm .
aieuanic dyfgedyd : ny thyzr namóyn ffol yffyd .
Gozwynblaen elefyz . bit venefyz pob dzut ge-
ir teulu ynyfgón gnaót gan aghyóir eir tónn . 34
Gozwyn blaen gruc . gnaót feithuc arlófyz hy-
dyz vyd dófyz ardal glan : gnaót gangywir eir kyvan
Gozóyn blaen bzóyn kymóyn bió . redegáoc vyn
deigyze hejdió : amgeled amgeled ádyn nyt ydió .
Gozóyn blaen redyn melyn kadaóarth : moz vyd
diwáth deilloñ : redegáoc manaóc meibon . 40
Gozóyn blaē kyzaóal gnaót goul arhen . agó-
enyn yn nyal : namynduó nyt oes dial . 42
Gozwyn blaendar . didar dzychin : góenyn yn
uchel geu vel crin : gnaót gan rewyd rychóerthin .

Gozbŷn blaen kelli gogyhyt ygŷyd adeil deri
dygŷdyt: awyl agar gŷynn uyut ~ 2
Gozwyn blaen derŷ : oeruerŷ dŷfyz . kyzhchit
biŷ blaen betuerŷ : gŷnelit aeth faeth yfyberŷ ~
Gozwyn blaen kelyn kalet ac ereill euragozet :
pan gyfco paŷb ar gylchet : ny chŷc duŷ pan
Gozwyn blaen helic hydyz elwic = ryd gŷaret ~
gozwyd . hirdyd deilyedic : agaro ygilyd nyfdir^{mic} ~
Gozwyn blaen bzŷyn bzigaŷc vyd pan danner
dan obennyd : medŷl ferchaŷc fyberŷ vyd ~
Gorwyn blaen yfpydat . hydyzhwylyat gozwyd ~
gnaŷt ferchaŷc erlynnyat : gŷnelit da diwyt gēnat ~
Gozbŷn blaen berŷz bydinaŷz gorwyd kein
gyfreu koet ylaŷz chērdyt bzŷyt ŷzth agaraŷz ~
Gorwyn blaen perth hywerth gozwyd ysda 15
pŷyll gyt anerth : gŷnelyt agheludyd annerth ~
Gozwyn blaen perthi . keingyfreu adar . hir
dyd daŷn goleu : trugar daffar duŷ gozeu ~
Gozwyn blaen erwein . ac elein ynllŷyn . gŷych-
yz gŷynt gŷyd migyein : gēryaŷl ny garaŷl 20
Gozwyn blaen yfgaŷ . hydyz = ny gyghein ~
anaŷ unic . gnaŷt y dzeiffic dzeiffyaŷ gŷae
adŷc daffar o laŷ ~ ~ ~ 23

Gozeifte ar vrynn aeruyn uymbzŷt : a
heuyt nym kychŷyn : byzr vynteith dif-
feith vyntydyn . Lem awel llŷm benedyz byŷ :
pan ozwic coet teglyŷ haf : teryd glaf ŷyf
hedio ~ Nyt ŷyf anhyet : milet ny chatwaf ny-
allaf darymret : tra vo da gan goc canet ~ 30
Coc lauar agan gandyd : kyfreu eichyaŷc
yndolyd : cuaŷc gŷell cozraŷc no chebyd ~
Ynaber cuaŷc yt ganant gogeu . argangheu
blodeuaŷc : coc lauar canet yaŷc ~ 34
Ynaber cuaŷc yt ganant gogeu . argangheu
blodeuaŷc : gŷae glaf ae clyŷ yn vodaŷc ~
Ynaber cuaŷc cogeu aganant : yfatuant gan
vymbzŷt : ae kigleu nafclyŷ heuyt ~ 38
Neus edeweis i goc areidozŷc bzenn : neur laef-
fŷys vygkylchŷy . etlit agereis agereis neutmŷy ~
Yny vann odyŷch llŷonn dar . ydedeweis i leis
adar : coc uann cof gan baŷp agar ~ 42
Kethlyd kathyl uodaŷc hiraethaŷc yllef teith
odef . tuth hebaŷc : coc vzueu ynaber cuaŷc ~

Gozdyar adar gŷyl neit : llŷewycht llŷoer oer
deweint : crei vymbzŷt rac gofit heint ~ 2
Gŷynn gŷarthaf neit deweint : hir keinmygir
pobkywreint . dylyŷn pŷyth hun y heneint ~ 4
Gozdyar adargŷylb gro . deil cŷydit divzŷt divzo ~
ny wadaf ŷyf claf heno ~
Gozdyar adar gŷylb traeth . eglur nŷyvze e-
halaeth tonn : gŷioŷ callon rac hiraeth ~ 8
Gozdyar adar gŷylb traeth eglur tonn tuth
ehalaeth : agret ymabolaeth carŷn beikaffŷn etwa
Gozdyar adar aredzŷy ard . bann llŷef cŷn eth ~
yndiffeith . Gozdyar adar eilweith ~ 12
Kynnteuin kein pob amat pan vzyffyant
ketwyz y gat : mi nyaf anaf nymgat ~
Kynnteuin kein ar yŷtre : pan vzys ketwyz y
gatle : mi nyt af anaf amde ~ 16
llwyt gŷarthaf mynyd bzeu blaen onn : oebyr
dy hepkyz tonn : peuyz pell chŷerthin omkallon ~
afŷymy hediŷ penn y mis . yny weŷtua yd edeŷ-
is : crei vymbzŷt cryt amdewis ~ 20
Amlŷc golŷc gŷylyadur : gŷnelit fyberŷyt
fegur : crei vymbzŷt cleuyt am cur ~
Alaf yneil meil am ved . nyt eidun detwyd dy-
hed : amaerŷy atnabot amyned ~ 24
alaf yneilmeil am lat : llithzedaŷz llŷyzyllŷonn
caŷat : a dŷfyn ryt berŷyt bzŷyt bzat ~
Berŷit bzat anuat ober . bydant dolur pan
burer : gŷerthu bychot yz llawer ~ 28
Pze atoz pzeennwir pan uarno douyd dyd hir :
tywyll vyd geu : goleu gŷir ~
Rerŷygl yndirchiuat kyzyuyat kewic : llaw-
en gŷy z odyŷch llat : crin calaf alaf yndeilyat ~
Kigleu don dzom ytholo : vann yrŷng gran
agro : kreŷ vymbzŷt rac llŷetvzŷt heno ~ 34
Ofglaŷc blaen derŷ . chŷerŷ chweith onn : chŷec
ewr chwerthinat tonn : nychel grud kyflud callon ~
Ymŷng ucheneit : adyuet arnaf ynol vyggozdyf-
neit : ny at duŷ da ydiryeit . ~ 38
Daydirieit nyatter : namyn triffit aphzyder :
nyt atwna duŷ ar awnel . ~ 42
Oed mackŷy mabklaf : oed goein gyuran yn
llŷys vzenhin : poet gŷyl duŷ ŷzth y dewin ~
Oz awneler ynderwd yŷtiryeit yz ae derllŷy : cas
dyn yman yŷ cas duŷ vzŷy ~ 44

Kynnbum kein vaglaŵc bum. kyffes eiryawc
keinmygyz nyeres : gŵyza goet eiryoet am
pozthes. Kynn bum kein uaglaŵc bum hy : am
kynnŵyffit ygkyuyzdy : powys paradwys gymry.
Kynn bum kein vaglaŵc bum eiryān : oed 6
kymwaeŵc vym par : oed kynnŵyf keuyngtr-
ŵm . ŵyf trŵm ŵyf truan ~
Baglan bzenn neut kynhayaf : rud redyn
melyn kalaf : neurdigereis agaraf ~ 10
Baglan bzenn neut gayaf hynn : ytuyd
llauar gŵyza rlynn : neut diannerch vyerchŵy.
Baglan bzeñ neut gŵannŵyn. rud cogeu 13
goleu ewyn : wyf di garyat gan uozŵyn ~
Baglan bzeñ neut kynteuīn . neut rud rych
neut crych egin : etryt ym edzych yth yluīn ~
Baglan bzeñ ganghen uodaŵc . kynhellych 17
hen hiraethawc : llywarch lleueryd uodaŵc ~
Baglan bzeñ ganghen galet . am kynnŵyffy
duŵc diffret : elwir pzenn kywir kynniret ~
Baglan bzenn byd ystywell : am kynhelych
auo gŵell : neut wyf lywarch lawer pell . 22
Ymae heneint yn kymwed ami om gŵallt
ymdeint : arcloyn agerynt yz ieuēinc ~
Ymae heneint yn kymwed ami . omgŵallt
ymdanned : ar cloyn agerynt y gŵzaged ~ 26
Dyz gŵenn gŵynt gŵynn gne . godze gŵyd deŵz
hyd diwlyd bze : eidyl hen hŵyza y dyze . ~ ~
Ydeilen honn neus kenniret gŵynt : gŵae hi
oe thynghet : hi hen eleni y ganet ~ 30
a gereis . i . yz yn was yffy gas gennyf : merch
efraŵn amarch glas : neut nat mi eukyuadas ~
Ympedwar pzifgas eirmoet : yngyuerydynt
yn vnoet : pas aheneint heint ahoet ~ 34
Wyf hen ŵyf unic ŵyf annelwic oer gwedy
gŵely keinmic : ŵyf truan ŵyf tri dyblic ~
Wyf tridyblic hen wyf annŵadal dzut : ŵyf ehut
ŵyf annwar : yfaŵl am karaŵd myn kar ~ 38
Nymkar rianed nymkenniret neb : nyallaf
darymret : wi a agheu namdygret ~
Nymdygret nahun nahoen gŵedy llas llawz a-
gwen : wyf annwar abar ŵyf hen ~ 42
Tzuan adynghet adyngŵyt ylwyarch . yz y nos
y ganet . hir gnif heb efcoz lludet ~

Nawisc wedy kŵyn : na vit vzŵyn dy vzyt . llem aw-
el achwerŵ gŵennŵyn : amgyhud vymam mab yt ŵyf.
Neut atwen ar vy awen yn hanuot : cun achen :
tri gŵyd ozic elwic awen ~ 4
Llym vympar llachar ygryt armaaf wylyaw :
ryt kynnny anghyf duŵc gennyt ~
Odiegyd athwelwyf : oth ryledir ath gŵynnŵyf :
na cholll wyneb gŵyza argnif ~ 8
Ny cholllaf dy wyneb trin wosep ŵz panwisc gleŵ
yz ystre : pozthaf gnif kynn mudif lle ~
Redegaŵc tonn arhyt traeth . echadaf tozrit
aruath : kat ac ado gnaŵt ffo arffraeth ~
Yffit ym alauarŵyf . bziaŵ pelydyz parth y 13
bŵyf : ny lauaraf na ffowyf . ~
Medal migned kalet riŵ ~ rac carn cann tal glañ
avriŵ : edewit nywnelher nydiŵ ~
Gŵafgaraŵt neint am glaŵd caer . a minneu
armaaf yfgŵyt bzyt bziaŵ kynn techaf ~ 18
Ycozn athrodes di vzzen : ae arwest eur amy
en : chŵyth yndaŵ oth daŵ aghen ~
Yzergryt aghen rac aghywyz lloegyz nylygraf
vym maŵzed : ny duhunaf rianed ~ 22
Tzavum . i . yn oet y gŵas dzaŵ . a wisc oeur y
ottew : bydei re y ruthzŵn y waeŵ ~
Diheu diweir dywaes . ti yn vyŵ ath dyfl ry las ~
ny hu eidyl henynwas ~ 26
Gŵen ŵzth lawen ydvelas neithwyz athuc ny
techas : oer adraŵd arglaŵd gozlas ~
Gŵen ŵzth laŵen ydwylyws neithŵyza . aryfgŵyt
ar y yfgŵyd : achan bu mab ymi bu hywyd ~
Gŵen ŵzth laŵen ydwylyis neithwyz ar yfgŵyt 31
ar yguis : kan bu mab ymi nydiegis ~
Gŵen gŵygd gochaŵd vy mryt . dyleas yf maŵz
cafnar : nyt car ath ladaŵz ~
Gŵen vozdwyt tyll uras . awylyas neithwyz ~ 35
ygozoz ryt uozlas : achan bu mab ymi nytechas ~
Gŵen gŵygdŵndy eiffillut . ruth eryz yn ebyz oedut :
betŵn dedwyd dianghut ~
Tonn tyzuit toit eruit . pan aut kyvzein ygovit .
gŵen gŵae ryhen oth etlit ~ 40
Tonn tyzuit toit aches . panaut kyfvrin ygnes
gŵen gŵae : ryhen ryth gofles ~
Oed gŵz vy mab oedifgŵen haŵl . acoednei y vzzen ~
ar ryt vozlas y llas gŵen ~ 44

Pzennyal dywal gal yfgón : gozuc arloegy z llu :
 kyndzón : bed góen uab llywarch hen yó hónn ~
 Pedwarmeib arhugeint ambu eurdozchaó c tyw-
 yffaó llu : oed góen gozeu onadu ~ 4
 Pedwarmeib arhugeint ambwyat .eurdozchaó c
 tywyffaó cat : oed góen gozeu mab oedat ~
 Pedwarmeib arhugeint ambóyn . eurdozchaó c 7
 tywyffaó vnbynn : yózth wen góeiffyonein oedyn ~
 Pedwarmeib arhugeint ygkenuein lywarch .owyz
 gleó galóytheint : tóll eudyuot clot trameint ~
 Pedwarmeib arhugeint a neithyeint vygknaó t 11
 lledeffeint da dyuot vygcot coll edeint .
 Pan las pyll oed teuyll bzió . agóæt arwallt hyll :
 ac amdóylann ffráó frowyll ~ 14
 Dichonat yflauell oegyll yfgóydaó z travydat yn
 feuyll : a vziwat ar aghat byll ~
 Dyn dewis ar vy meibon . pan gyzchei baó p yalon ~
 pyll wynn póyll tan tróy lunon ~ 18
 Mat dodes y uozdwyt dzos obell yozwyd o wug ac-
 obell : pyll póyll tan tróy fawel ~
 Oed llary llaó aergre oed aelaó ciluyd oed dinas
 ar ystre : pyll vyn doet perchyll eude ~ 22
 Panfauei yndzós pebyll yar ozwyd erewyll . ar
 delwei o wr wreic pyll ~
 Bziwyt rac pyll pennoloc ffer . ys odit llywyz yt-
 lecher : yndaó eidil heb dim digoner . 26
 Pyll wynn pell cunic yglot . handóyf nóyf yzot
 othdyuot : yn vab atharaó atnabot ~
 Gozeu tridyn y dan nef : a werchetwis y hadef ~
 pyll afelyf a fandef ~ 30
 Yfgóyt arodeis y byll . kynnoe gyfcu neu bu do ll :
 dimiaó y hadaó arwall ~
 Kyt delei gymry ac elyflu o loeger . allawer o
 bell tu : dangoffei byll bóyll udu . 34
 Naphwyll na madaó ny bydynt hirhoedlaó c
 ozdewaó t agetwynt : rodyn narodyn kygreir vyt
 llyma ymabed diuei tringar : yveird nyferchynt ~
 ys ei yglot : lle nyt elei byll pei pellach parei ~
 Maen amadaó c amedel dewrwyz di yffic vzoder :
 felyf heilin llaó z llwyr ~ 40
 Oed góell nny rió velen . bed sawyl yn llan góllen
 góercheidó llamy z bóch llazyen ~
 Bed rud neufcud tywarch nyfeiryd góeryt am
 march : bed llygedwy uab llywarch ~ 44

Pell odyman aber llyó : pellach andóy gyfedlió :
 talan teleifty deigy z hedió ~
 Eryueis i win ogaó c . ef aracwan rac reinyaó c :
 efgyll góaó z oed waewaó z dóc . ~ 4
 Ediuar gennyf pan ymercheis . nat gantu y
 diewis : kynnydyuei hael hoedel mis ~
 Atwen leueryd kyni . pandifgynnei ygkyfyzdy :
 penn gó z pan góin adyly ~ 8

Dymkywarwydyat unhwchdywal baran ygkyo-
 lóch : góell yd lad nogyt ydolóch ~
 Dymkyuarwydyat vn hóch dywal : dywedit
 yndzós llech . dunaó t uab pabo ny tech ~ 13
 Dymkyfuarwydyat vnhóch dywal chweró blóng
 chwerthin moz ryuel dozvlodyat . vzyen reget
 greidyaó l gael eryz gal vnhóch glew hael :
 ryuel godic budic uael . vzyen greidyaó l . gauael
 eryz gal vnhóch : berchen enaó z : ke ll llyz kein
 ebyz góy z glaó z ~ 19
 Penn abozthaf auntu : bu kyzech ynat róng
 deulu : mab kynuarch balch bieiuu ~
 Penn abozthaf arvyntu : penn uryen llary llyw-
 ei llu . ac ar y vzonn wennvzan du ~ 23
 Penn abozthaf myón vygcrys : penn vryen
 llary llywyei llyz . ac ary vzonn wenvzein aehyf ~
 Penn abozthaf ymvedeir . yz yzechwyd oed uu-
 geil : teyznvzon treulyat gennweir ~ 27
 Penn abozthaf tu mozdwyt . oed yfgóyt ar y
 wlat : oed olwyn ygkat : oed cledyf cat kywlat róyt ~
 Penn abozthaf ar vygkled . góell y vyó nogyt
 yued . oed dinas y henwred ~ 31
 Penn abozthaf ogodir . penaó c pelllynyaó c y-
 luyd : vzyen geiryaó c glotryd ~
 Penn abozthaf ar vy yfgóyd . nymaruollei war-
 atwyd : góae vy llaó llad vy arglóyd ~ 35
 Penn abozthaf ar vymbzeich . neus gozuc o
 dir bzayneich : góedy góaó z gelozaó z veirch ~
 Penn abozthaf ynaghat vy llaó . llaryud llyw-
 yei wlat : penn post pzydein ryallat ~ 39
 Penn a bozthaf am pozthes : neut atwen nat
 yz vy lles : góae vy llaó llym digones ~
 Penn abozthaf odu rió . ac yeneu ewynrió góæt
 góae reget o hedi . Ny thyz vis vymbzeich 43
 rygardwys vyeif . vygcallon neurdozres penn

- abozthaf ampozthes ~ 1 tymyz : llyc agrauei ózth glegyz ~ 1
- Y**gelein veinwen aoloir hedió : adan baid a mein ~ 1
 góae vy lláó llad tat owein ~ 3
- Y**gelein ueinwen aoloir hedió . ymplith pzid aderó ~
 góae vy lláó llad vygkeuynderó ~
- Y**gelein ueinwenn aoloir heno . adan vein aedeó-
 it : góae vy lláó llam rym tynghit ~ 7
- Y**gelein veinwen aoloir heno ymplith pzid a
 thyweirch : góae vy lláó llad mab kynuarch ~
- Y**gelein ueinwenn aoloir hedió . dan weryt ac
 arwyd : góae vy llaw llad vy arglóyd ~ 11
- Y**gelein ueinwen aoloir hedió adan baid athywaót
 gwae vy lláó llam rym daeraót ~
- Y**gelein veinwenn aoloir hedió . adan baid a dy-
 nat : góae vy lláó llam rym gallat ~ 15
- Y**gelein veinwen aoloir hedió adan baid a
 mein glas : góae vy lláó llam rym gallas ~
- A**noeth byd bzaót bóyn kynnull amgyzn bue-
 lyn : am dzull rebyd uilet reget dull : ~ 19
- A**noeth byd bzaót bóyn kynnwys amgyzn bue-
 lyn amwys : rebyd uilet regethwis ~
- H**andit euyzdyl aflawen henoeth . alluoffyd
 amgen : yn aber lleu llad uryen ~ 23
- Y**frist eurdyl oz dzałlot heno . ac oz llam am
 daeraót : yn aber lleu llad eubzaót ~
- D**uó góener góeleis y diuyd maó . aruydinaóz
 bedit : heit heb uodzydaf hubyd . ~ 27
- N**eum rodes i run ryuedliaóz cant heit achant
 yfgóydaóz : ac vn heit oed well pell maóz ~
- N**eum rodes i run róyf yolyd cantref : achant
 eidyonyd : ac vn oed well nogyd ~ 31
- Y**mmýó run reaódyz dyhed . dyzein enwir eu
 byded : heyzn ar veirch enwired ~
- M**oz vi gogón vy anaf . arglyó pob un ymhop
 haf : nywyz neb nebaót arnaf ~ 35
- P**óyllei dunaót marchaóc góein . erechwyd
 góneuthur kelein : yn erbyn cryffed owein ~
- P**óyllei dunaót vd pzeffen . erechwyd góneuthuz
 catwen : ynerbyn kyfryffed pasgen ~ 39
- P**óyllei wallaóc marchaóc trin . erechwyd gó-
 neuthur dynin : ynerbyn kyfryffed elphin ~
- P**wyllei vzan uab ymellyzn : vyndihol . i . llafgi
 vy ffyzn : bleid a uugei ózth ebyzn ~ 43
- P**óyllei uozgant ef aewyz . vyndihol llafgi vyn
- P**óylleis i panlas elgno : ffrowyllei lauyn
 areidyo : pyll aphebyll oe vzo ~
- E**ilweith góeleif góedy góeithyeu aóz yfgó-
 yt aryfgóyd : vzyen bueil yno elgno hen ~ 5
- A**r erechwyd ethyó góallt ovzaó marchaóc
 yfgóeill : auyd uyth uryen arałl ~
- Y**s moel vy arglóyd ys euras gózth . nyf car
 ketwyz y gas : lliaós góledic rydzeulyas ~ 9
- A**ngerđ uryen ys agro gennyf . kyzychnat
 ympob bzo : ynwfic louan laó difro ~
- T**aóel awel tu hirglyó . odit auo moledió .
 mam vryen ken ny dió ~ 13
- L**lawer ki geilic ahebaóc wyzennic alithiwyt
 ary lláóz : kynn bu erlleon llawedzaóz ~
- Y**zaelwyt honn aegoglyt gaóz . móy gozdyf-
 nassei ary lláóz . med ameduon eiriaól ~
- Y**zaelwyt honn neus kud dynat . tra vu ~ 18
 vyw y góercheitwat ~
- Y**zaelwyt honn neufcud gleffin : ym myó
 owein ac elphin : berwassei y pheir bzeiddin ~
- Y**zaelwyt honn neufcud kallaódyz llóyt .
 móy gozdyfnassei am ybóyt : cledyfual dyual di-
Yzaelwyt honn neufcud kein vieri co [arfwyt .
 et : kynneuaóc oed idi : gozdyfnassei reget rodi
Yzaelwyt honn neuscud dzein : mwy gozdyf-
 nassei ychngrein : kymóynas kyweithas owein .
Yzaelwyt hoñ neufcud myz : móy gozdyfnaf-
 fei babir : gloew achyuedeu kywir ~ 29
- Y**zaelwyt honn neus cud tauaól . móy y
 gozdyfnassei ary lláóz : med ameduon eiryaól ~
- Y**zaelwyt honn neus cladhóch . móy gozdyfnaf-
 fei elwch : góyz ac amgyzn kyuedóch ~ 33
- Y**zaelwyt honn neufclad kywen . nys eidiga-
 uei anghen : ym myó owein ac vzyen ~
- Y**zystóffól hónn arhónn dzaó : móy gozdyf-
 nassei amdanaó : elóch llu allóybyz arnaó ~ 37
- Q**aeuwynn tra vum yth oet : ny fethzit vy
 llenn . i . athzaet : nyt erdit vyntir . i . hebwaet .
 Maenwynn travum ytherbyn : am ieuencit
 ymdilyn . nythozrei geffeil vynteruyn ~
- M**aenwyn tra vum ytherlit . yndilyn vy
 ieuencit : nythareci geffeil vyggóythlit ~ 44

Maenwynn tra uum.i . efras . oedöli dywal ga-
lanas : gónaón weithzet góú kyt bydóngóas .
Maenwynn medyz di yngall : anghen kyffueil
ar wall : keiffyfet uaelgón uae arall ~ 4
Yndewis y gyfran aegaen arnaó : ym llym
megys dzaen : nyt ouer gnif ýmhogi maen ~
Anrec rym gallat odyfryn : mewyznyaón yg
ygdud yghelózn : haearn : llym llas o dón ~ 8
Boet bendigeit yzaghybell wrach . adywaft
odzós ychell : maenwynn nac adaó dygylllell ~ 11

Panet anet gereint oed agozet pyzth nef ~
rodei grift aarchet : pzyt mirein pdein ogó^{net} ~
Molet paóß y rud ereint . arglóyd molaf inneu
ereint ~ Rac gereint glynn dihat . góeleis y 15
veirch kymrud ogat : agóvedy gaóú garó býllat ~
Rac gereint gelein gelyn kythzud . góeleis
y veirch dan gymryd agóvedy gaóú garó ach-
lud . Yn llongbozth góeleis drydar . ac elozaóú yg-
góyar . agóyz rud rac ruthor efgar ~ 20
Yn llongbozth góeleis i wytheint . ac elozaóú
móy no meint : agóyz rud rac ruthor gereint ~
Yn llongbozth gweleis . i . waetfreu . ac elozaóú
rac arueu : agóyz rud rac ruthor agheu ~ 24
Yn llongbozth góeleis . i . ottew . góyz ny gyllynt
rac ofyn góaeó : ac yuet góin owydyz gloew ~
Yn llongbozth góeleis i vygedozth . agóyz yn
gode amhozth : agozuot góvedy gozbozth ~ 28
Yn llongbozth góeleis gymynat : póthit g
gnif bob kyniuat ~
Yn llongbozth góeleis dzablud . eruein bzein
argolud : ac argrann kynran manzud ~ 32
Yn llongbozth góeleis i vzithzet . góyz yggyt
agóæt amdzaet . avo góyz yereint býffyfet .
Yn llongbozth góeleis vróydzin . góyz yggyt
agóæt hyt deulin : rac ruthor maóú mab erbin ~
Yn llongbozth yllas gereint . góú deóú ogodir
dyfneint : wyntwy yn llad gyt afledeint . 38
Yn llongbozth llas yarthur . góyz deóú kým-
nynt odor : amheraódyz llywyaódyz llaur ~
Oed re redeint dan uozdóyt gerereint . gar hir-
yon graón hyd : ruthor godeith ardiffeith vynyd .
Oed re redeint dan uozdwyt gerdeint . garhiryon
graón odeó : rudyon ruthor eryzon gleó ~ 44

Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhiryon
graón wehin : rudyon ruthor eryzon góynn ~ 2
Oed reredeint dan uozdwyt gereint . garhiryon
graón wenith : rudyon ruthor eryzon bzith ~
Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhiry-
on graón adaf : rudyon ruthor eryron glas ~ 6
Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhiry-
on graón uoloch : rudyon ruthor eryzon coch ~
Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhir-
yon graón eubóyt : rudyon ruthor eryzon llóyt .
Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhiry-
on graón uagu : rudyon ruthor eryzon du ~ 12
Oed re redeint dan uozdwyt gereint . garhir-
yon graón anchwant : blaóú blaen eu raón yn
aryant ~ ~

Batwallaón kynnoedyuot . aegozuc andigo-
not . pedeir pzifgat ar dec ambzifdec bzydein .
a thzugein kyuaruot ~ 18
Llueft gatwallaón argeint . lloegy z ardzes ar
mes etneint : llaoó díllóng eilóng oed vzeint ~
Llueft gatwallaón arydon . auar anwar yó
alon : lleó lluydaóú ar faeffon ~ 22
Llueft gatwallaón gлотryd . yggóarthaf digoll
uynyd : feithmis afeithgat beunyd ~
Llueft gatwallaón arhafren . acoztu dzaó ydygen ~
abreieit yn llófgi meigen ~ 26
Llueft gatwallaón arwy . maranned wedy moz-
dóy : adiliuat kat kylchóy ~
Llueft gatwallaón ar ffynnaón uetwy z . rac 29
milwyz magei daón : dangoffei gynon yno haeru^{daón} ~
Llueft gatwallaón ardaf ys lluoffaóú y góelaf ~
kywrennin véisc naf ~
Llueft gatwallaón ardawy . lleidyat adaf yn
adóy . clotryd keiffydyd keftóy ~ 34
Llueft gatwallaón tra chaer . kaeu bydin a
channwr taer : kan kat a thozri can kaer ~
Llueft gatwallaón ar gowyn . llaoó lludedic
arawyn : góyz lloegy z lluoffaóú eukóyn ~ 39
Llueft gatwallaón heno : trathir yn tymyz
pennvzo . ani naóú uaóú anhaóú yffo ~
Llueft gatwallaón ardeui . kymygei waet
aheli : angerd góyned góy ny gei . 42
Llueft gatwallaón ardufyd auon : gónaeth
eryron yn llaoón : góvedy trin dyuineudaón ~

Lueft gatwallaön vymbzaöt . yggöertheuin 1
 bzo dunaöt : y uar annwar yn ffoffaöt ~
 Lueft gatwallaön arueirin . lleö fluoffaöc y
 werin : tözöf maöz trachas yozdin ~ 4
 O gyfful estraön ac anghyfaön ueueich di-
 llyd döfyz offynnaön : trutrömdyd amgatöall-
 Göifgöys coet keindudet haf . dy bzyf = aön ~
 fit göyth özth dyghet . kyueruydom nyameluet ~
SEföch allann vozynnyon afyllöch werydze
 gyndylan : llys benn göern neut tande :
 göae ieueinc aeidun bzotre ~ 11
 vnpzenn agouit arnaö odieinc ys odit :
 ac auynno duö derffit ~
 Kynndylan callon iaen gaeaf : awant 14
 tözch tröy y benn : cu arodeift yzcözöf trenn ~
 Kynndylan callon godeith wannwyn . ogyffö-
 yn amgyueith . yn amöyn tren tref diffeith ~
 Kyndylan befyzboft kywlat . kadöynaöc kil-
 dynnyaöc cat . amucei tren tref y dat ~ 19
 Kyndylan beuyzböyfl ovzi . kadöynaöc kynn-
 dynnyaöc flu : amucei tren hyt travu ~
 Kyndylan callon milgi pan difgynnei ygkym-
 elri cat : calaned aladei ~ 23
 Kynndylan callon hebaöc . buteir ennwir
 gynndeiryäöc . keneu kyndzöyn kyndynyaöc ~
 Kyndylan callon göythhwhch . pan difgynnei
 ympzifföch cat . kalaned yn deudzöch ~ 27
 Kyndylan gulhöch gynniffiat lleö . blei dilin
 difgynnyat : nyt atuer tözch tref ydat ~
 Kyndylan hyt tra attat ydadei . ygallon moz
 wylat : gantaö mal ygözöf y gat ~ 31
 Kyndylan powys bozfoz wych yt : kefl esbyt
 bywyt ioz : keneu kyndzöyn köynitoz ~ ~
 Kyndylan wynn uab kyndzöyn : ny mat wifc
 baraf am y dzöyn : göz ny bogöell no mozwyn ~
 Kyndylan kymöyat öyt : ar meithyd nabydy
 löyt : amdzeböfl töfl dy yfgöyt ~ ~ 37
 Kynndylan kaedi yriö . yny daö fluögyz wys
 hediw : amgeled am vn nydiö ~ ~
 Kyndylan kae di ynenn . yny daö fluögyz wys
 dzöy dzen : ny elwir coet ovnpzenn ~ 41
 Gan vygcallon . i . moz dzu . kyffylltu ystyflot
 du : göynnngnaöt kyndylan kynggran canflu ~
 Stauell gyndylan yftywyll heno heb dan heb

wely : wylaf wers . tawaf wedy ~ 1
 Stauell gyndylan yftywyll heno . heb dan heb
 gannwyll : namynduö pöy amdyzy pöyll ~
 Stauell gyndylan yftywyll heno . heb dan heb
 oleuat : elit amdaö amdanat ~ 5
 Stauell gyndylan yftywyll ynenn . göedy göen
 gyweithyd : göae ny wnada aedyuyd ~
 Stauell gyndylan neut athwyt hebwed ~ mae
 ymbed dyycföyt : hyt tra uu nybu döfl glöyt ~
 Stauell gyndylan ysdigaryat heno . göedyyz
 neb pieuat : öwi a anghu byzr ymgat ~ 11
 Stauell gyndylan nyt efmöyth heno . arbeñ
 carrec hytwyth : heb ner . heb niuer . heb amöyth ~
 Stauell gyndylan yftywyll heno . heb dan heb
 gerdeu : dygyftud deurud dagreu ~ 15
 Stauell gyndylan yftywyll heno . heb deulu :
 hidyl men yt gynnu ~
 Stauell gyndylan amgöan y göelet . heb doet
 heb dan : marö ygylyö . buö muhunän ~
 Stauell gyndylan yspeithwac heno . göedy 20
 ketwyz uodaöc : eluan kyndylan kaeäc ~
 Stauell gyndylan yfoergrei heno . göedy yparch
 ambuei : heb wyz hebwraged aekatwei ~
 Stauell gyndylan ys araf heno ~ göedy colli y
 hynaf : y maöz dzugaöc duö pawnaf ~ 25
 Stauell gyndylan yftywyll ynenn . göedy dyua
 oloegyzyws : kyndylan ac eluan powys ~
 Stauell gyndylan yftywyll heno . oblant kyn-
 dzöyn : kynon agöiaön agöyn : 29
 Stauell gyndylan am erwan . pob awr göedy
 maöz ymgynyddan : aweleis ar dybeñtan ~
 Eryz eli ban ylef llewfeie göyz flynn : creu
 callon kyndylan wynn ~
 Eryz eli gozelwi heno y göaet göyz göynn novi :
 ef ygoet tröm hoet y mi ~ 35
 Eryz eli aglywaf heno . creulyt yö nys beidyaf ~
 ef ygoet tözöm hoet arnaf .
 Eryz eli gozthzymet heno . diffrynt meiffir
 mygedaöc : dir bzochuael hir rygodet ~ 39
 Eryz eli echeidö myz . ny thzeid pyfcaöt yn ebyz-
 gelöit göelit owaet gwyz ~
 Eryz eli gozymda coet . kyuoze kinyaöa : ae
 lläöch fluöydit ydzaha . Eryz penngöern penn
 garn flöyt . aruchel yatles . eidic amgic ~ 44

Eryz penngŵern penngarn llŵyt. aruchel y euan ~
 eidic amgic kynndylan ~
 Eryz penngŵern pengarn llŵyt. aruchel y adaf
 eidic amgic agaraf ~ 4
 Eryz penn gŵern pell galwaŵt heno. arwaet gŵ-
 yz gŵylat : ry gelwir trenn tref difaŵt ~
 Eryz penngŵern pell gelwit heno. arwaet gŵyz
 gŵelit : rygelwir trenn tref lethait ~ 8
 Eglŵyffeu bafsa yozffowys heno. ydiwed ymgynnŵ-
 ys. cledyz kat callon argoetwis ~
 Eglŵyffeu bafsa ynt ffaeth heno. vyntauaŵt ae
 gŵnaeth : rud ynt ŵy rwy vy hiraeth ~ 12
 Eglŵyffeu bafsa ynt yng heno. yetiued kyndzŵyn :
 tir mablan kyndylan wynn ~
 Eglŵyffeu bafsa ynt tirion heno. ygŵnaeth eu
 meillyon : rud ynt ŵy. rŵy vyng callon. ~ 16
 Eglŵyffeu bafsa collaffant eubzeint. gŵedy y diua
 oloegyzwys : kyndylan ac eluan powys ~
 Eglŵyffeu bafsa ynt diua heno. ychetwyz ny pha-
 ra : gŵyz a wyz ami yma ~ 20
 Eglŵyffeu bafsa ynt baruar heno. aminneu ŵyf
 dyar : rud ynt ŵy rŵy vyggalar ~
 Y dzeffwenn ymbzonn ycoet. yfefyŵ yhefras eiry-
 oet : ar wyneb y gŵellt y gŵaet ~ ~ 24
 Y dzeffweñ nynt hymyz y hefras yglas vyuyz : y
 gwaet adan dzaet y gŵyz ~
 Y dzeffweñ nyndyffrynt llawen ybydeir ŵzth gy-
 nanrud kat : ygŵerin neurderiynt ~ 28
 Y dzeffwenn rŵng trenn athzodwyd. oed gnodach
 ysgŵyt tonn : yndyuot o gat no gyt ych yechwyd ~
 Y dzeffwenn rŵng trenn athzauual. oed gnodach y
 gauet : ar wyneb gŵellt noc eredic bzynar ~ 32
 Gŵynn ybyt freuer moz yŵ diheint. heno gŵedy
 colli kenucint : oanffaŵt vyntauaŵt yt leffeint ~
 Gŵynn ybyt freuer moz yŵ gŵann heno. gŵe-
 dy agheu eluan : ac eryz kyndzŵyn kyndylan ~
 Nyt angheu ffreuer. am de heno amdamozth
 bzodyzde : duhunaf wylaf uoze ~ 38
 Nyt angheu ffreuer am gŵna heint odechzeu
 nos hyt deweint : duhunaf wylaf bylgeint ~
 Nyt agheuffreuer amtremyn heno. amgŵna
 grydyeu melyn : achocheu dagreu dzos erchŵyn ~
 Nyt angheu ffreuer aerniwaf heno. namyn 43
 myhun : ny wanglaf vymbzodyz amtymyz agŵy :
 [naf.

IFreuer wenn bzodyz athuaeth. ny hannoedynt
 ozdifferaeth. wyz ny uegynt vygylyaeth ~
 IFreuer wenn bzodyz athuu. pannglywynt gyŵ-
 zenin llu : ny echyuydei ffyd ganthu ~ ~
 MI affreuer amedlan. kyt yt uo cat ymbop 5
 mann. nyn taŵz ny ladaŵz an rann ~
 Y mynyd kyt at uo vch. nyt eidigafaf ydŵyn
 vymbuch : ys yfgaŵn gan rei vy ruch ~
 Amhauual arauaerŵy. ydaatren nytrydonŵy :
 ac yd a atŵzch ym marchnŵy ~ 10
 Amhaŵl areluyden ydaa trydonŵy yn tren :
 ac ydaa geirŵ yn alwen ~ ~
 Kynn bu vygkylchet croen gauyz galet : chŵ-
 annaŵc ygelein rym gozuc ynuedw ued bzyum ~
 Kynn bu vygkylchet croenneu gauyz galet. ke-
 lyngar y llillen : rym gozuc y uedŵ ued trenn ~
 Gŵedy vymbzodyz o dymyz hafren. yamdŵylan
 dŵyryŵ : gŵae viduŵ vy mot yn vyŵ ~ 18
 Gŵedy meirch hywed achocwed dillat. a phlŵ-
 aŵz melyn : meinuygcoes nymoeddeddyn ~
 Gŵarthech edeirnyaŵn nybuant gerdennin ~
 acherd neb nyt aethant ymbuŵ : gozwynny-
 onn gŵyz a uchuant. ~ 23
 Gŵarthech edeirnyaŵn nybuant gerdennin. a-
 chiant neb nycherdynt : ymbyŵ gozŵynnyon
 gŵz eduyn warth gŵarthegyd gŵerth gŵyla ne-
 gyd : ar adyuo dzagŵarth ae deubyd. mi awydŵn
 aoed da. gŵaet am y gilyd gwrda ~ 28
 Bei gŵzeic gyzthmŵl. bydei gŵan hediŵ : bydei
 bann ydŵfyz hi gyua diua y gŵyz ~
 Tywarchen ercal ar erdywal wyz. oetined moz-
 yal : agŵedy rys macryfmal ~
 Heled hŵyedic ymgelwir. oduŵ pa diŵ yth rodir :
 meirch vymbzo ac eutir ~ 34
 Heled hŵyedic amkyueirch. oduŵ padiŵ ythrodin
 gurumfeirch. kyndylan aebedwar degmeirch ~
 Neurfylleis olygon ardirion dir. oozfed ozwyn-
 nyon : hir hŵyl heul hŵy vyghouyon ~ 38
 Neurllyffeis odinlle ureconn ffreuer werydze.
 hiraeth amdamozth vzodyzde ~
 Marchaŵc ogaer adanaŵ. nyt oed hŵyz agŵyn-
 nyon : gŵz o fanneir ~ 42
 LLas vymbzŵydz ar vnweith. kyanan kynndylan
 kynnwreith : yn amŵyn tren tref diffeith ~

Ny fanghei wehelyth arnyth kyndylan. ny the-
chei dzoetued vyth ny uagas y uam uab llyth ~
Bzodyz ambóyat ny vall. adyuynt ualgóyal
coll o vn yun edynt oll ~ 4
Bzodyz ambóyat aduc duó ragof. vy anffaót
ae gozuc : ny obzynynt ffaó yz ffuc ~
Teneu awel tew lletkynt pereid y rycheu. ny-
phara aegozeu : ar auu nat ydynt ~ 8
As clywo aduó adyn. afclywo y ieuieinc ahyn :
meuyl barueu madeu hedyn ~
Ymbyó ehedyn ehedyei. dillat yn aros góaed-
vei : ar glas vereu naf nŷyfei ~ 12
Ryuedaf dincleir nadió yn olkilyd keluyd clyó :
yggóall tyzch tozri cneu knyó ~
Nyóy ae nyól ae móc ae ketwyz yn kyuamóc :
yggóirglaóð aer yffyd dzóe ~ 16
Edeweis y weirglaóð aer yfgóyt. digyuyng
dinas y gedyn : gozeu góz garanmael ~
Karanmael kymóy amat atwen dy ystle o-
gat : gnaót man ar gran kyniuiat ~ 20
Kymóed ognáó llaó hael : mab kyndylan
clot auael : dywedóz kyndzóynin caranmael ~
Oed diheid acoed. oed diholedic. tref tat a geiffy-
wys. caranmael yn ynat ~ 24
Karanmael kymwed o gnaó. mab kyndylan
clot arllaó : nyt ynat kyt mŷnat o honaó ~
Pan wifgei garanmal. gatpeis kyndylan. 27
aphyzydyáó y onnen : ny chaffei ffranc tranc
Amfer y bum vzas vóyt. nydyzchafón = oebenn.
vy mozdóyt : yz góz agóynei claf goznóyt ~
Bzodyz ambóyat inneu : nyfcóynei gleuyt cozn-
nóydeu : vn eluan kyndylan deu ~ 32
Nymat wifc bziger. nywdirper oóz yndiruaóz
gywryffed : nyt oed leuaóz vymbzoder ~
Onyt rac agheu ac aeleu maóz. agloes glas
uereu : ny bydaf leuaóz inneu ~ 36
Maes maodyn neus cud reó. odiua da y odeó :
ar ued eirinued eiry tew ~
Tom elwithan neufgólych glaó. maes maó-
dyn ydanaó : dyliei gynon ygóynaó ~ 40
Pedwarpónn bzoder ambu. ac y bob un penn
teulu : nywyz tren perchen ydu ~
Pedwarpónn bzoder ambuant. ac y bopun gozó-
yf nóyvant : nywyz tren perchen kugant ~ 44

Pedwarpónn terwyn oadwyn. vzodyz ambuant 1
ogyndzóyn : nyt oes ydzenn berchen móyn. ~
Gofgo yghot adot amat. nyt óyt bylgeint
gyuot : neum góant yfgóz o gózr dy got. ~
Gofgo di yghot atech. nyt óyt ymadzaóð 5
dibech : nyt góó clein yth grein y grech ~

Talieffin

anrec vryen

Gogy gogyfercheis. gogyfarchaf gogyfuer -
chyd : vryen reget dywallouyet yleóenyd ~
Eur ac aryant moz eudiuant eudihenyd ~ 10
Kynnoc ydaó róng ydóylaó y góefgeryd ~
Jeuaf awnaeth coll acalaeth am veirch peunyd ~
Keneu y vzaót : kymun daeraót. nybugeluyd ~
vzyen awnaeth. dialynaeth. y gewilyd ~ 14
Kynin vynnu. kyuarchwelu. eudihenyd ~
Deutu aeruen ~ diffóys dilen ~ dydaó luyd ~
Seleu delyit ~ enynnyeffit. o2 a dybyd ~ 17
Dybi y uaeth. aryd achaeth ~ oceu herwyd ~
Cochlió lafneu tróyualch eiryu. amffróyth eugóyd ~
Wy kynnhalyant. lledpedwarcant. y pedwargóyz ~
Dófyz diynuas. bendigóyf claf clas. oc euerwyd ~
Yz ae kaffo kymunaól vo. yn dzagywyd ~ 22
Dydaó collet. o2 ymdiryet. yzardelyd ~
allaó heb uaót. allaun argnaót. athlaót luyd ~
Oes ueibionein. nyt ym gyghein ymmerweryd ~
Nyt ym ganret. nyt ymdiret neb oegilyd ~ 26
Dzeic owyned. diffwys dired. dirion dzeuyd ~
lloegyzwys yd aa. llettaót yna. yhatchetlyd ~
Tozrit meinweith. yn anoleith o2gyfueryz. ~
Móy agollir noc ageffir. owyndodyd ~ 30
Ogyt gyghoz. kyfróng efcóz. moz amynyd ~
Kyuyt ogud. góz auyd bud. ywyndodyd ~
Gozffit vzythyon ynatpozyon. aranty2rongyóethyd. ~
Ef adaó byt. nybyd kerdglyt. nybyd keluyd ~
alaf gar maer. archaóe uyd chwaer. ózth y gilyd ~
llad abodi. o eleri. hyt chóiluynyd ~
vn gozuudiaóe. an trugaraóe. ef aozuyd ~ 37
Bychan ylu. yn ymchwelu. o2 mercherdyd ~
Arth o2 deheu. kyuyt ynteu. dychyue ruyd ~
lloegyzwys lledi. af riuedi. o bowyffyd ~ 40
Góeith cozs uochno. odiangho. bydaót detwyd ~
Deudeng wraged. ac nyt ryued. am vn gó 2 vyd ~
Oes ieuengtít aghyfyzdelit. y uaeth dybyd ~ 43
Beró ymdifant. barnaóe o2cant. nys rywlyd ~

vzyen oreget. hael ef yffyd acauyd. ac avuyzadaf. lletaf ygled. balch ygkynted oztri theyzn ardec oz gogled. **A** ðnn eu henó. aneirin góáót-ryd aßenyð. Minneu dalyeffin. o iaón Ilyn geiriónyð. Nydalywyf yn hen. ymdygyn 5
aghen. o nymolóyf i vryen **A** men ~

Mal rot yntroi trahóeilyeu traílaót meth trachymell tretheu: traós arovyn dzeic mynnóyn mynneu: trin engyzth am 10
byzth ambozthuaeu. agóenóyn rieu gan rieu. gnaót glutuan freinc deuan diuieu. **ac** am góyn rieu ryueleu avyd: a diffeith eluyd heb aelwydeu. ac allwed rufein gan róueu. **ac** 14
allmyn heb allfel kyzcheu. agóynvyt góyndyt yn góan yzdeheu. agóander feis oe infeileu. a llógyz meith am gyfreitheu. a lloegyð yn bzy-
dion bzat y rieu. **agó**zth ffreinc aeffraóð arlongheu. **agó**eithdofyz yndyfvzys agheu. 19
Eryffi oes uaóð yzæe kigleu. clóyf am blóyf amdiffan pleideu. dzeic didóyfl tywyfl agoleu. goludaóð riedaóð rieu. an rodo tróy ryddit adneu. y rann oewled oeffwed heb eiffeu amen ~ 24

Mochdaó byt yngryt yngredyf carant. mochdaó mynych dozr oztózneimant ~ mochdaó róng faeffon ruffyant ymdzychu ~ adibarch gladu aguaffant. **Mochdaó** góyz 28
manaó yz mynnu molyant ~ ar gogled dyhed diheu ygónant. **Mochuyd** ympzydein pzyder achwant. **ac** amdeutu lloegyð llafar yt góynant. **am** lithzaó mab henri anryuedant. meint uyd ygóafcar yz yfgrydyant. yfgein dóf 33
uozoed rif tozuod taruant. **Tó**zóf am y teruyn traha ny barchant. **ami** difgoganaf efgut lefant. góirion ualgeuaóð agymynant. **Maó** 36
trachwres llynghes lloegyð agyzchant. lluoed afletneis treis ageiffant. **am**gyhoed tyzoed taer yflyingant. **Y** tyzeu kadarn yn wann ygónant. **am** taleu tyzua y tózneimant. 40
am gynghaós undyd rif myzd a fyzythiant ~ am vo zoed kyhoed ykymynant. **Ohonaó** difgoganaf na hilia plant. acnyt mi aekelnystreulant. **O**efuot adyuyd douyd aediuant. bzythyon aetreu-

la penna vydant. **B**zithuyt adybyd o dicter karant. afeif byd lawen pan ygóelant ~ ~ ~
Dygoganaf tyfyzru erymes tra bythaót ~

Llynghes von dirion direidi llesteir creu tróft róyueu trofti. llanó nió am gonóy amgyni. llithzaót góyz eryz eryzi. dywres amfer teskynn tewi. di ryujc kymry rac kammózi. dzeic darogan uab henri. blóydynd y eruyn kynn tozri. 9
bleid kedyzn kadarn ywesti. **Gó**esti byt koel ennyt keli. góafat gólat góledic nozmandi. góft pzydein pzyder oe eni. góafstatuot ual rot yntroi. **Penn** beird pob eluyd oth hen 13
ovynnon. mi ath ogyuarchaf ar aróydon ~ pyvynych gymhóyfly vabon. **Mabon** karedic ygyweithyas. gozuchel awen arweilgi las ~
Mabonoed býthyon pandelon yó hurdas ~ 17
ac owein auyd ryd róyf teyznas. **Gó**ó coch ygcochwed gozawen. góyned gózeid hyn hil meruyn mur teyzned. **Carannaó**ð uabon 20
ymbzonn góaret. kyuarwyd yó duó ymdamunet. **allmyn** argychwyn gochwed dyghet ~ bzeoled dachwed gyzed gerthet ~ rygas pob rywir bydaót dir dyuot. góyz merweryd am dzeuyd ynymdzauot. **Rudyon** galaned lain 25
dyhed heided adiheu eubot. pob kof pob kyfnót pob góð pob gozuot. crift amrodes ymlles ym llóyz wybot. lloegyðwys anghymmóys yn ag-
hymmot. llefferthin werin amdzin dzauot ~ 30

Rift iessullwyz uedu lleuuer cristaón iaón gogaón gan ucher. crift keli yz peri pzudder ~ vy mardaót traethaót traethatter ~ vy meirdy-
onbzu fenhyon synhyer. vy mardeir eurgadeir catwer. vygkerdeu uch llyfreu lleer. llóð ganon ogano ypader. **Cret** yduó odim ny ommed ~ cret oe blas nyth gyffro masswed ~ cret ydiodef duó góener. **æ** gyuot y ozuot arniuer. **O** gytuon teyznon tózóf glywher. o gytuot rin am- 39
mot roffer. **Sa**effon dy vzyffyon kynngóand'. **ardaloed** llukyhoed kóyner. didéfnyd maelenyd malucher. digyfreith heb gyfyeith heb gaer. **am** uael dir y clywir hir aer. amlann góy rann ovóy ruduer. **am** vuellt teruyn tózóf 44

ucher : taryf ar uaryf o uarwaſl lyfyzder 1
 am aber kāmarch y kyfuarcher ˘ llyw llewe-
 nyd y niuer . Yna yt vyd pzydyd heb pzyder ˘
 obzdyat gobennyat gloeóder . opzifieith penyt-
 weith pader ˘ obzifparch panythgyuarcher . 5
Erchóch y douyd odyuinder ˘ arduyant lló-
 ydyant uch lleuer . **D**ur arloegy2 arlwgyz
 y pader ˘ ae gar ae vanyar . ae vaner ˘ **G**ó2 o
 gud paraóchzud wythuer adaó ylywyaó y
 laóer . hónn abeir dechzyn pandechzeuer ˘ 10
 tozr terwynróyd duó góener ˘ Duó góener
 coeler nat kelwyd . kilyaóđ feis oedzeis dzos el-
 uyd ˘ **a**m aber kammarch amharch . Marchdó-
 zóđ gaó2 llafnaó2 alluyd . **a**llumman aelaó 14
 heb gelwyd . alleith dzeic dzagon ygilyd . lloegy2-
 wys ar góynuan góann vyd . góy2 yggryt
 cóynyt emennyd . gó2 arloegy2 alógy2 ygre-
 uyd . adaó y ly adaó y lywyaó ylyud . hónn 18
 abeir dechzeu dech vyd . yn hir yamytir yderuyd .
 góaó2 pennes aflonyd . kyuogyat kymynyat
am uedyd . hyt dydbzaóđ adzo daón ywaótryd .
 y weithzet yt glywet let eluyd . **y** gyzirif adyzirif
 ny deruyd ˘ y radeu dzóy dedueu aderllyd ˘ 23
Darlllydon karón kaer leriyd ˘ rac llef duó didó-
 yll gerennyd ˘ hyt pan vom yn hir ynheróyd
 gleindit ynrydit rac eplyd ˘ **a**elaó gan vy 26
 reen rodyon bedyd . erchóch dzugared rac dyhed
 defnyd ˘ **[**Am uellteruyn tózóđ adodi . toz-
 uoed llú kyhoed kóyn eryffi . ar estóng redet
 rodyeu henri . angklaer benn kaer kyuarch 30
 trenghi . kynuerth oli alun teruyfgy . góaf-
 gar ac amhar ac amharch dzofli . kytlauan
 dywan ban yhatrodi . adzaóđ ychollet gall 33
 gallet ny elli . **O**gyfranc barón byzr y gywei-
 thi . atuyd kelein wenn heb penn heb perthi ˘
atuyd meirch góeilyd góael eudiffodi . agolwc
 digu ar wyz tu kerí . **a** diafpat van agóan a- 37
 góeidi . **a**coch ympob tref ac adef trueni . efcut
 gymry plant galwant ar dewi ˘ **a** gar tagne-
 ued trugared tróydi ˘ **G**laffaón argoedyd
 kedyndeith . gloeffedic cýndic adichweith ˘
 gloeffon cur kofyon kyfarweith ˘ kywerlyn
 hoedyldyn adiffeith ˘ kedyzn loegy2 yn llygru 43
 kyfreith . kyfrychón góelón eu góleith . duunde

faeffon yffeo noffweith ˘ di voned arwled eu 1
 medweith ˘ aruolfein heb getwein gytweith ˘
 ado2rirnó2th derwyn dyleith . baróneit byzr ho-
 yd eukyweith . **a** llywyaó2 dyz góyned góannareith ˘
 adzaóđ lludet kaóđ kanhymdeith ˘ edzych awelych 6
 wael anreith . amgyuyrdan kyflauan eilweith ˘ 6
 dywygir oz mynnir milreith ˘ bzatdyhed ogom-
 med gobeith ˘ **D**ydóyn dyn att duó ynvñ weith ˘
 goludant lluoed lláon ymdeith . **G**ó2đ haó2 yn
 holi affeith ˘ gó2 alas olefteir dichweith ˘ góir-
 yon góir dileir dyleith . góaratwyd gan duó 11
 dóyn yleith ˘ góaredaó2 vu yz dewrwy2 degweith ˘
 bodlaónduó panderuyn pob ieith ˘ **J**echyt rann
 penyt poen geith . poet ef an rodo rann gyfreith ˘
 gobeith ˘ diwed trugared tróy gyfreith ˘ **A**men ˘

16

Oz yó góael góelet . kynnó2yf kynniret .
 bzatheu abzythuet . bzithwyz ar gerdet ˘
 ac ozdaóđ galet ˘ arardóy dynghet . ac yzduó dyw-
 et ˘ ydywan gollat ˘ mab ny mat anet . mabineid
 dynghet ˘ anghenaóđ agcret . anghenvzi gywet .
 lloegy2wys aedywet . och rac anghyffret ˘ hyt 22
 ympenn yfeithuet ˘ oz kalan kalet . góir ydaó
 góaret . dzóy2dyn damunet . góynvz2yn góarthaet ˘
 góyned ydzydet . kymry vngyffret . eullu alluchet ˘
 coeluein eugóaret ˘ góiraóđ keudaóđ ket ˘ góa-
 ranróy reget . rann gan ogonet . = **G**ogonet 27
 anrann . amrodes róyfuan ˘ ambu bard datcañ .
 atgigleu gamlan . atwelir griduan . ac amvó-
 yn kóynuan . achynhen d2uan . achynnyd maban ˘
 katwer yn vychan . kadoed awelan . kynnnyd ka-
 darnvan . cur llauur lluman ˘ = **L**umangoch 32
 gónnvot . lleitheu o2uot ˘ arwyd eudyuot ˘ aer-
 wyz eryzot . aweryz euclot . eu cled cleu ragot .
Ragof rinwedeu . rann gann gynn angheu ˘ 35
 dyd góeinyd góaet creu . dyd keryd kaereu . ef a
 daó ual diheu . aches lygheffeu . ar treth nathze-
 theu . ny lluyd nafóydeu . góañ divlan dadleu ˘
 gan rófan róyfueu . yeir bit greireu . ovonhyt 39
 vynneu . cret yduó byó budyeu . ambyd ryd ra-
 deu . dzóy eiryaóđ feinheu . afynhwyz llóy2 llyfreu ˘
 anroder rann diueu . góenwled góal oleu . ˘ 42

Rif gyuarch geluyd pan ryleat. p6y kynt ae 1
 tywyll ae goleuat. neuadaf pan vu padyd
 ycreat. neu y dan tytwet. ppyz y feilyat. auo lleion
 nyfmynd p6yflat. est qui peccatoz amniuerit. coll- 4
 aht g6lat nef6y pl6yf offeireireit. bozeuebindel. oz-
 ganont teirpel. eingyl gallwydel. g6naont eu ry-
 uel. panda6 nos adyd. pan uyd ll6yd eryz panny6
 tywyll nos. pan y6 g6ydz llinos moz. pandyuer6yd
 c6d anys g6elyd. yffit teir ffynna6n. ymynyd fya-
 wn. yffit gaer gartha6n. adan donn eiga6n ~ 10
Gozithgyuarcha6z. p6y en6 ypoztha6z. p6y vu
 perigla6z. yuab meir m6ynua6l. Pa ueffur m6y-
 naf. aozuc adaf. p6y ueffur uffern. p6y tewet yllenn.
 p6y llet ygeneu. p6y meint enneinheu. neu ulaen
 g6yd ffali6m. Pyest6ng mozgr6m. neu pet anat- 15
 uon. yffyd yn eubon. neuleu ag6ydyon. a uuant
 geluydyon. neuawdant lyfyzyon ~ Pannant pan-
 da6 nos alliant. panvyd ydiuant. c6d anos rac-
 dyd. panda6 nafwelyd. Pater noster ambulo ~
 gentis tonans i adiuuando ~ sibilem signum 20
 rogantes foztum. amg6w6 g6w6 amg6myd. am-
 geiffant deugeluyd. amkaer kerindan kerindyd.
 rytynnairch pectoz dauyd. ymwynant ysewant 23
 ymkaff6ynt yndirdan. kymry yggriduan. pzoua-
 toz eneit. rac ll6ydh eiffyffleit. kymry pzif diryeit ~
 rann rygoll b6yeyt ~ g6aed hir ucheneit. afg6yar
 honneit. dydoent g6arthuoz. g6ydueirch dyaruoz ~
 eingyl yghygoz. gwelattoz ar6ydon. g6ynyeith 28
 ar faeffon. claudus in fyon. or6yuannuffon. bydha-
 a6t penn feiron. rac ffichit lewon. marini bzython ~
 rydaroganon. amedi heon. amhafren auon. lla-
 dyz ffadyz kenn amaff6y. ffis amala. ffur. fj3. fel. 32
 dyzuedi trinet tramoed. crea6dyz ozohai. huai gentil
 diffanai gofpell. codigni cota gofgozd mur coznu
 amandur. neubum gan wyz keluydon. gan uath
 hen gan gouannon. gan euuyd gan eleftron. ry 36
 ganhymdeith achwyffon. bl6ydynd ygkaer gofann6.
 6yf hen 6yf newyd 6yf g6ion. 6yf ll6ydz. 6yf fynn6-
 yz keinyon. dygoui dyhen vzython. g6ydydyl kyl di-
 uerogyon medut medwon. 6yf bard. 6yf nyriuaif
 yeillyon. 6yf lly6. 6yf fy6 amryffon. fihei. araei 41
 nyfmedy. fi ffradyz yny ffradzi. pofberdein bzonrein
 adyui. adeuhont v6ch medlefri. aganhont gam
 uardoni. ageiffont gyfuar6s nysdeubi. heb gyfreith

heb reith heb rodi. ag6edy hynny dygovi bzithuyt.
 abytdyuyfgi. nac eruyn dy hed6ch nyth vi. reen
 nef ryma6yz dywedi. rac y grefrym g6ares dyuoli ~
Ri rex gl6 amgogyuarch yngeluyd. aweleifty 4
 d6ns foztis. darogan d6fyn d6ni. budyant uffern hic
 nemo ipoz pzogenie. ef dillynghwys yt6z6f d6ns
 uirtutum. kaethna6t kynnhull6ys eftis ifte est
 achynn buaffwn afunfei. arnaf b6yf derwin y 8
 du6 diheu. achynn mynn6yf deruyn creu. achyn
 del ewynri6 ar vynggeneu. achynn vyngkyualle
 ar llatheu preu. poet ymheneit ydakyfedeu. abzeid
 omdyweit llythyz llyfreu. kyfud dygyn g6edy g6e-
 lyagheu. arfa6l agigleu vymardlyfreu. ry bzyn-
 h6ynt wlat nef adef gozeu ~ 14

Goffymdeith llefoet wynebclaf. y6 hynn.

Golut byt eyt dyda6. ket ymgeinmyc ~
 ker o honaw m dychyftud aghen
 dychyfy6. dybyd hinong6edy gla6. ny na6t 18
 kyhafal kyvaethla6. a gle6 chwerit creu oe-
 dina6. pob llyf6z llemittyoz arna6. pob ffer dy
 atter heibya6. dychymmyd dedwyd ac ana6.
 rihyd ac ef du6 dywalla6 ~

Golut byt eyt dydo. diga6n dovyd darparo. 23
 hydyz gwaedg6anec 6zth v2o. pan elwir chwe-
 lit acdo. diozyuic dyn nywelo. ny dida6z ny
 da6z c6t vo nywneyd gwir ny ein ymzo. ny-
 chenir m6yeyt arffo. bit vleid beidyat a-
 dwyll. chwanna6c vyd llen llwyda6c llawdiuo.
 Golut byt eyt dybyd. atwaed chwant atuant 29
 riyd. dychynneit ieuieinc dychynnyd. nyt echw-
 enjt clot kelwyd. nyt vn aruaeth kaeth aryd. ys-
 g6ac v2o ny vo crevyd ~ atuant ada6 ny wnehyd.
 ll6yt ac annwyt ny gymyd. ny ob6yfl odu6 diffyd.
 ny elwir yngywreint ny gynnyd. keinyath6n go-
 fryn6n greuyd. hyt pan ynbo gan grift grennyd.
 anghyfaely6z anghyfyzdelit llann. dy chyftud bz6n
 bzolit. g6ell nac no geuedewit. ym gweithzet 37
 g6aflra g6eilid. chwech ynanwa6s yn odit. ch6er6
 dzyc coz wedy trenghit. nyt gna6t efcuffa6t efg6it.
 ny cheffir da heb pzit. pedzyfan d6fyn pedzy ch-
 welit. areith g6ell goleith no g6yft. dz6c pecha6t
 oe bell erlit. da ynggnif pozthi menechtit. du6
 onef g6ae dzut ny gret it. mab meir diweir 43
 auenhit. da weith yn gobeith 6zthit. ath gyzb6yflir
 ym bz6n vit. ~

Difrys góanec dyffuslit traeth. gofgymonn 1
 góyth gozdin. góyluein hanes góewin póyfl
 flu. athóyfl tróy chwerthin. bit gynnvidyd
 gywrenhin. bit lefc eidyl bit varó crin. ke-
 rennyd fall gall gynnin. gan rewyd ny 5
 phellvyd rin. dychyffre. gwaeó góaetlin. dy-
 chyveruyd tróch athzin. enghit avo llyfei-
 thin. enwir ef kyfl ywerin. namóyn duó
 nyt oes dewin. arglóyd gólatlóyd góerthevin. 9
 Dyvzys góanec dygózthzyn gro. góft eidyl moch
 detwyn ryyfant maon medlyn. aozdyvyn paób oe
 deruyn. trenghyt tozrit pob denghyt. rybznó nef
 nyt ef fynn. Moz wyt gywrenhin gyzbóyfl
 onebaót. góifgaót coet kein gowyfl. nyt eglur 14
 edzych yntywyfl. rac annwyt ny weryt cannwyfl.
 nyt edwyd nóy diuo póyfl. kerēnyd a dovyd ny dóyfl.
 Nóy diuo póyfl pzf egóa. Agónnu edyn ny wna.
 oer gaeafraót tlaót mozua. góell rihyd no ryf-
 fedha. rac dzóe ny díóe atneir. llawer maózeir 19
 avethla. keudaót kyt wozymdaa o ovzys ny wys
 kót a. Arythal ydzindaót traha. maózduó moz óyt
 Redeint gozwyd rwyd pob traeth kynnic = wrda.
 mynaóe marchogaeth nyt neb aued oe aruaeth.
 nyt ef enir paób yndoeth. nyt ehovyn bzyt yn 24
 llong dzeith. nythangnefgóynnaón agodeith.
 bit vyó góe heb dzyc wryaeth. mynaóe kerd ketw-
 yf eillyaeth. ny byd hyvyfgóe neb noeth. nyt oes
 reith nat vo pennaeth bzeyenhin beidyaót an-
 reith dywal dir vyd yoleith. ny naót eing llyfyzder
 rac lleith. enghit gleó oegyfarweith. medó mut 30
 dzut pob anghyfyæith. dinas adiffyd diffeith.
 eiryáol agaraóe haó dweith. ef molir paób ózth
 yweith. nychar dovyd diobeith. gozeu kyflwyt
 yngyweith. Gwaeannóyn goaflóm tir. ot ynt
 tonnaóe gaóe ennwir. diwestyl alaf dirmygjr. 35
 gwall arny mynych welir. aravo diffyd divennw-
 ir ydzaa. kyfa rann rybuchir. bit wastat gwzeic
 ny erchis. mevyl ys gnaót oweddaót hir. ny
 rydecho rydygir. ohir dinaó dychwynir. auo maró
 nymoch welir. avo da gandúe ys dir. avo gleó 40
 gochlywir yglot. ovychot godolir. góynn y-
 vyt pydiw y rodir. kerennyd duó ahoedyl hir.

Elidir Sais ai cant.

Qaðz aðz ydaðñ adyuu. yvzyt mab kðas meir
oieffu. matgagnet y vzonget oe vzu. o
vzeinhaðl ganmaðl gynnydu. **E**f ynllðyz an 4
gðyz ef gozouu. ef gozeu gozðyzein auu. **E**fawna-
eth dayar kyndyuu yvzon. vzy onef ynkanvu.
Ef gðnaeth heul hðyluaðz lewychu. ef gwnaeth
lloer allweych artu. **E**f gðnaeth trei allanð 8
allwyz uedu byt. abydoed wledychu. Moz gyuaðñ
ydaðñ darparu. mozdigðl yuedðl vynnu.
Mynneffynt uratwyz vzedychu crift. creulo-
ned heb allu. **R**ygefflynt gallem agcredu. 12
ygrkryt byt ryhyt ryuedu. **G**ðnaetham nam
arygam ryuu. kyudoed ryued yadu. keiffað
rac kulðyd kelu. plant adaf rac adef ypechu.
ac eua ac ef aegðybu. gðypit duð gðybot a
daruu. **G**ozeu ym omreen rac uedu. rwyd are-
ith obzifyeith bzydu. pzydeftaðt ozdindaðt tra-
ethu. traethuolyant teilyngdaðt talu. **K**ym-
hennaf kymhennu aduð. diðyððz ymnerthu.
nerthoed gðyth gðeithzedoed ambu. gðeith 21
detwyd yðdadolychu. **K**yynn kyftðng clðyf kyf
vyng gladu. kynn gðeryt gozober digu. kyñ
annwaðs tywaðs tywarchu. vygknaðt tywar-
chen oboptu. **B**ðyf gðaf duð kynn nomgof-
tegu. gðft aghen aghev riallu. bðyf vnvot 26
woffot waffau oweiffon ywaffanaethu. **a**m-
dyuynno duð ymdyvynnu nef. **a**rynaðdaeteulu

DJr vyd ynnbzoui kyt boet bzeuaðl 30
byt. anbedyd annyanaðl. duð dewin
bzenhin bzeinhaðl. bzeinhaðc ðyt bzogaty-
yt gedaðl. llahe vi gan llu bedydyaðl. nam
llahe ynlla engiryaðl. namgoffot omgoffep
vydaðl. ygoffon dynyadon dynyaðl. crift a
dað ynwar ynwraðl. dydbzaðt yz dirpzy 36
pzeffennaðl. **a**uoda ef gðelir dwaðl. avo
dzðc adzic yndihaðl. yn taerdan aphan
uffernaðl. **V**ffern dofyn dyfynaf y chanaðl.
llawer unadaðñ enidyaðl. yggðafc yggðifcoed 40

cozffozaðl. **M**eu dyttwyn ymeiryaðl. meir aphe-
dyz maria aphaðl. Meu adzaðd ymadzaðd meidzy-
aðl. vd meidzyat medzwyt owadawl. y gðz aozeu
awyzyaðl etneint. ac atneu daearaðl. **E**rglyð 4
vi arglðyd kannhðynawl. erglywet gwar nyuet
nefaðl. tu y bðyf ybo dy ganmaðl. tut yfpzyt
antat yfpzydaðl. ~ ~

Rmab kyuarachaf rðydaf vyreen. ac yz
tat ar yfpzyt gloewuryt glan. **N**yt traðd
yn couyeu can ymkyfun. nyt reit ynn ameu
llyfreu llen. ygrift y canaf arureint canon. 11
keinwaðt omtauaðt ar dzaethaðt dzðn. llahtzeit
vymardeir wedy myzdin. llahtzeit aberit obeir
awen. **B**arochel uchel vch egylyon. bard vydaf
yduð hyt travðyf dyn. **a**rachaf mab meir 15
creir credadun. creaðdyz amheraðdyz llywyaðt'
lla wen. **R**ac oerwern gethern uffern aphan.
afleu anodeu llaenodun. llahe vi dovyd huenyd
hynn. llawer awna duð yz dynyadon. **R**ðyf nef
adayar rac taeruar tan. y rðng dydwylað 20
rac dydeulin. **G**ozugoft wozmes nychwaraðñ.
gozuaðz duð gozuot o idewon. **a**m ved crift cre-
aðdyz nef ysaghen. ysagkreiff agkzet yny gyl-
chyn. tros eluyd ynbytnyðwan. treis ierfin gan
syladin. **A**c eil dirgleis treis trað adygen. 25
ymdigaðñ galar omkar katkðñ. **D**ðyn dauyd
oedut acoediryon. dyfryded diraðz hil maðz ma-
elgðñ. nyt ymteu gðyned amygðynuan. neut
amdðll awyz neut hðyzhinon. **G**allaf yth ga-
raf yth gaer urden. gellit pobdefnyd vzo yd vzen-
hin. kanwyt tri nyt reit itt amgen. kan wyt
deupe ll godeu ac un. ~ ~

Reit yð ynn dillðng tyllued pffent : kanyt ym
pzyffur y houered. redeis obechaðt nyt by-
choded. ybuchant trigyant ym trugared. trinda-
ðt amdycko omdigued. yndogynidunet waret
wared. **T**eirffozd ydeuant etiuend arduð. yny dy-
uyd paðb yz vzaðt gyhed. **V**chaf gðyzy ahaðs
gðiryoned. llaðz gðyzaðt kyt boet bzaðt rinwed.
areil yð pziaðt enð pzuded. tros vðnyant trigy-

ant trugared . trida angozeu tryded yó adaó .
 ediueiryaó da duó nóy gomed . Gomedwys eua
 aual diwed . áwarvu wychar ychywryffed . o
 douyd y traeth tróy gyhyded . o ieffu y traethóys
 ioffed . amdodóy douyd amduded . yzifrael ofe-
 rann ydelwyf y dangneued . Dyd y parch rei 6
 ynragyzwed . yperchir ereill y parch argled .
 Kynnadyl awna crist wedy crocwed . kynnad-
 loed pobloed paó b yózfed . Kymhennaf yó^d dyn
 kyü ydiwed . kymodi aduó kymmut y med . kym-
 ryt oed einym kymotloned . kóbyl kynn cablu
 o duó aranbuched . Pechu yzdigonfam o gam
 gared . Amgyrwyf dzindaótt dydzugared ~ 13
 Messur adodir ar bob maffwed . moeffen ae
 dywaótt aduó ae med ~ ~

GOzeu yó ydyn dió ynyt peri . perigla-
 óz ygyrmyt . kanyz gozeuduó diwyt . 18
 góaret plant rac pla athzifit . Góz darpar
 y dirpóyflu byt . garawys kymmerthpóys
 penyt . Diruaóz uu ouedóll unpyzt . dyrweft
 duó budeugeinpyzt . Am duó merchyz bzat 22
 dybu bzyt idas . bzedychu ynyfpzyt . adifyeu
 yndyfu leturyt . daly ieffu managu móynglyt ~
 Duó gwener bu crei bu creulyt . croc antat 25
 an treis ygyt . Gónaón yzdaó ardeló aneiryt .
 gónaeth pob ryó ynvyó oe uebyt . Duó fa-
 dón ys aeth ys eithyt ym med . madueint an-
 hyuryt . Tzannoeth ygozeu eil gózyt . góiruab
 duó dangos y vywyt . Duó ful dóyffaf cof aóz
 ykyuyt heul . kyuodes oeweryt . chwedyl maóz
 an deffry nyt ef deffryt . deffro crist keli ankeluy-
 dyt . Kulwyd angozeu ni ac angweryt . argleit-
 ryat uab rat o garchar ryhyt . o garchar buef
 agyzchwys yaruedyt . Duc mab duó o dan ac
 ergryt . oerwern uffern wern weglyt . ogyffro
 dayar ogyffryt . ogarchar agclae ar gklyt . 37
 amyl fythaffant blant oeblegyt . amgreadóyz
 aegroc yn waetlyt . wyth bazfwyt yffyd ys enbyt .
 ozywt góyth góaethaf fyberwyt . Galwaf vynaf

can gannaf gennyt . Rygelwir dyfro pobdyfryt .
 Nybyd dadwodeu detwydyt mabdyn . gan uab
 duó oe wynuyt . ynoleu ysbo vy annwylyt . ar
 nef arnaódd duó aediffryt . 4

Goganaóll arglwyd gogonaóll . gogonet
 vzenhin dewin dwaóll . Differ vi vyri
 róyf yfpzydaóll . dewr arglóyd hylwyd hael bu-
 dugaóll . Diuei dat rac bzat bzeuaóll gymle- 8
 gyt : dygynenbyt penyt poen uffernaóll ~
 Donyaóce didzift grift groes rinnwedawl . di-
 dlaótt yngóaraótt dyd gógeneraóll . Diwyt 11
 arwyd eiryaóll ydyttwyf : nabwyf arnat róyf
 róym engiryaóll . arbennyc lywyawdyz bzyne-
 ódlyz bzeinyaóll : erbynneift llywyeiftflu bedy-
 yaóll . Erbyn vi vyri llyó yn lle deduaóll . 15
 Gwyztheu yzdydoft gethzeu athdyft gethzaóll .
 arglwyd nef allawz gwaó góberinaóll ~
 ardelwaf oth naódd rac taódd tanawl ~
 Eiryf gymóy gozdwyr angerdaóll vffern . 19
 Oerhagyzy wern gethern gaethzaótt uarólaóll .
 Yzdygur dolur modur meidzaóll . argledyz
 gogonyant góarant gózaóll . Erglyó dic tlaótt
 yn gnoadaóll erchi . trugared itti vyri rotuaóll ~

Meilir ap Gwalchmai ai kant 24

BYuarchaf y duó dwywaóll weini . kyuar-
 chwel adel y daeoni . kyueiró kyuróyd
 kyvzet amawyd . kyvarwyd ym llóyd ym llóyz
 deithi . Tzaethaf armaf ozmeint ynni . arueid
 ymkyfreid ymkyffroi . kyffret allaódd yoli 29
 creawdyz . allwyz greuyd ygrynnoi . allafur
 achur achorff tozri . achyfyáó hoedyaó hóy-
 laó heli . achymryt ygan duó diwynhi ~
 achymro divzo diurat wedi . Divzeit a newit
 ny vei chóant allit : di vanó pzeffent dílyt 34
 pzeffwylgynhi . achymrif oed góell no góall
 rei . Rybuchet trinnet tranbybelli . Pwyll am
 kyueiryt oz kreawdyz ozkyt or mab oz yfpzyt
 oz iaónvzyt vzi . Oz dzindaótt vndaótt undzas 38
 ami . vn tra trugared vnwed ovzi . Vndec
 teir perfon . vch ar^{ch}eglylon . vndonyon nemyon

nerth heb dzenghi .vndanc Gynt 0zthyl
0zt eu moli .vndu0 ynt 0ynteu .adiheutri.

AM bo y gan du0 ambo trugared . 4
nybo dz0c neued amgozuedho . bot
aria0n 0mda0n amdiheino . byt a0n ygyt
gryt gret awelho . bod du0 ahaedwyf r0yf am-
rifo . boet ynadef nef ymgodefo . byda0t 8
nef dichleis y2 aekeiffo ryd : bzenhineid gyn-
nyd creuyd credo . bzenhin myz afyz amfyn-
h0yzo . bzeinya0l y0 yha0l ar aholo . bzeint
g0lat padwys amkynh0yffo . bzenhinyaeth
gy0ir hywir honno . 0bziflwyz fynnwyz
yfywnyo vymryt : bzud gyt 0eluydyt am
keluydo . kelvyd ny dygret adywetto . 15
keluydowc kelwyda0c geir ffraeth y2 ae trae-
tho . koela vi grift diathzifst athzo . nyt kel-
vyd coelyd ar ny0 ch oelo . koelwyf afynn0-
yf afynnyo kywreint . koelaf du0 ar fe-
int abzeint eubzo . crista0n 0yf gan ia0n
da0n digyffro . cristus b0yf da0nus yny 21
domo . criflonogaeth uaeth amdigaetho .
crist keli vy ri am rydhao . ac ef vzenhin
nef am nodho rac g0all : yda0n ae deall
amdiwallo . Diwallus deus nym di uann0o .
didwyll y bwyll ae kyzbwyll0 . divzat y ga-
ryat yn yt garo . dinam ogonet yae 27
cretto . du0 crea0dyz llywyawdyz am
didwyll0 . dedueu digamwed am diwedho .
llywohyt vza0t : deua0t dibecha0t ym a
bucho . O buchyant ma0zuot ef amrod-
ho . rodyon didywyll amdidwyll0 . dedueu
digawed am diwedho . donyeu kynghozev
am kynghozo . kyghoze0z ar 0z yz ae myn-
ho g0ar : kyghozeuynt ny gar 0zth ae karo .
Caru ym ydjm amdigaplo . caryat ae b0-
ylyyat ym ny ballo . car andadyl dilys am
dewiffo . kerennyd douyd beunynd ambo .
Eidaf oed ynn reithaf . 39
ymbywyt . caru kymhlegyt ygryt

grymhaf . caryat didwyll agyzbwyllaf : 1
cared bzeint camwed camhaf ogywyt .
om bzyt kynn g0eryt y gwardaf . Caru
du0 y ba0p oed bybyzyaf . mal y kar y
feint bzeint bzeinholafl . kanys carudu0 5
diatueiraf . g0eith : eilweith rac kyfreith
ykyfrifaf . Ef yndiwael hael ha0l gym-
hennaf . ef yndigard hard y vard vydaf . 8
ef divzadw achad0 "y dagnef "uchaf : ef ao-
zuc nef adef adef adaf . Ef ynvndu0 g0ir yn-
gywiraf . vndeb do0n digra0n digreulonhaf .
ef yndzi ami . nymynnaf y uar : ef ydzu-
gar gwar yn hegaraf . Ef y0z tat ef y0z 13
mat m0yhaf . ef y0z mab ef y0z pappennaf .
ef yn yfpzyt glan gloewaf . y defnyd : ef yn ri-
hyd ryd nyryuedaf . Ef agret y gret gret
adwynaf . cret argel dirgel adirgelaf ganaf
credet ba0p ydu0 de0znaf gogonet : cret
yneidunet aeidunaf . Cret vyuyz ysty2
aystyzyaf . cret y0 heb ymgel diogelaf . 20
credadun y0 ef y0 dza0sg0ydyd : crist argl0yd
kul0yd ac nyskelaf . Credu camgyfreith
ys dich0eithaf . cret dyfgeit gan y neit a naf .
cret greuyd beunynd bennaf ygoga0n : cre-
du y du0 aeda0n ys kyfya0nhaf . Crettych
di vi yzkelu keluydaf . crett0yf di vy ri 26
pan vo reittaf .

Dvw Arglwyd ergly0 dy volyant . du0
arodyat amryd kyg0ennyant . du0
terwyn tozuod gogonyant . du0 nefoed 30
vy nodua yngeugant . du0 bzeinhya0c a
bzynd0ys y garant . ozpoeneu ar pecha0t
awnaethant . plant adaf plenhigyon
vuant . yny pzeffent y pffwylaffant . 34
gan du0 yn lleuuer llewychant . llyu bedyd
llewenyd a gaffant . rac bzonn meir m0yaf
y medyant . g0erydong0iryon vyd ang0a-
rant . amihagel dec dygant ynganlla0 : yz
cannllu ozduant : crefydwyz credu rywnae-
thant . Yz crea0dyz ae crewys y credant . yg-

ygkeïn ffaót ydzindaót ytrigyant. yn 1
 pzytuert h gwerth pzfgerd aganant.
 reit y minneu le lóú medyant .parhaus
 paradwys yó vychwant . oeiryol milyoed
 a milcant ozteulu. parhadu ym parthant : 5
 gabziel raphael amriuant yngymhen:vy
 gymhody* awnaethant . Ynydyd ym pziaót
 ympzouant. yz unduó nyz vndaót ymga-
 dant . yn rinnwed radeu ymrodant . yn
 waflat vyggóefli agatwant . yggóynuyt 10
 rac lleturyt yn llódyant . teyzned teyznw-
 lat ym dygant . yn lleithic duó góledic y
 góledychant. vn óyparch óyperchi avýnant.

REen riedaó róyfc kyuerthi rex ryn-
 gaf othrod róyduot uoli . rann eiryán
 araót traethaót teithi . ym trugar arglóyd 17
 kulwyd keli . kanys ef anda andoeth góeini.
 duó góyl goludaó golychón di . nat elom
 yn llóc yn lle kyni . yn llógyz llua malaen ma-
 ledicti . mat mynycha dyn dwywaól wedi.
 neges ymkymell kymrodedi . yffym arfóyt
 maóz mynet idi . Mechdeyzn kaeroed nache-
 ryd vi . kanyónn nam ffozd namffuruf erni.
 ernywyant y dyn ydigoni . ar duó yn go llóg
 góall vynechi . ae dykóy yngam ygkymhelri
 uffern : a fleu dihed dihun gýmry . kymroda-
 óc awyd kymradó y vzi . kymroded pan uo
 pont dewi . dóyreit trislit wed treghi . yz auo
 diuro nny divzi ~~~ 30

DJvzi divzoed dyhed diheu . difgwyd dif-
 fyd diffaót gynreu . diphara yda y de-
 uoedu . camgymydaó cas kessenydyl vzeu .
 kyntaf ae geflóng gyflud agheu . aghuoeth
 aghen eghif rageu . rex ryfgollychóyf róyf
 ryuedeu . kyndigones duó oedfnydyeu .
 Duó adigones lles allysseueu . llywyd 37
 lleuryd allauuryeu . llary aozuc llóyz an
 góyz angeu . nyingattóy reen yn rann uadeu .
 Rodyffit y^{duó} nandechzeu . rodper padóys

parha goleu . Rynn parassei duó heb dim
 eiffeu . nny wnaeth angónaeth angóeith-
 zedeu . Gwae agodóy duó dogyn berthi- 3
 deu . duó awna deubzyt ffryt affróytheu .
 diffróythywt dayar dázogaredeu dyn :
 dinam bwyat duó aegozeu . 6

GOzeu gwaradzet gozedwyn ffaó . go-
 bzynnv gobzóy gobwyll ohonaó .
 góerth ymrodeist dyn dynaól andaó . 9
 Ath rodaf gyfful heb gas yndaó . pan vyn-
 no duó dy divuryaó . o dyllest þffent aphz-
 eßfóyl vzaó . Ket ath vo di golut goleu anaó .
 nath tynnit eldit yzyadaó . na móy veró 13
 arauar racdaó . na cheryd y duó dóyn yzeidaó .

EJdunyant^{y dyn} y dóyn aruoës . y gymryt
 creuyd cristyonic croës . annwo gaón
 woglyt oanneiryoes . ogadarn gatwent 17
 can þpessent poes kany wyz an póyll pell-
 et anoës . anreit ystyzeit yspeit eissoës .
 ogadarn gatwent camp þpessent poes .
 auu oedaó doe henó nyt oës . yn hir
 nynnóys duó dynnyaól einyoes ~ 22

EJnnyoes enryded rac llua annweir .
 yn lle ernewit awna kadeir . ageiff
 agaffer yndiatneir . o gywyt agóeith a-
 góyth gellweir . kan yttoed angheu yn-
 ankyueir . paóp þpessennaól lóyth leith 27
 agkyweir . namyn adywettóy oduó uab
 meir . nyt oed iaón y dyn dywedut geir .

GEir garóffraeth góaeth góeith
 góyth gywyt . góae yt vóynt atref 31
 ac ef ygyt . góae agodóy duó tróy fyber-
 wyt . traha ae fyth ym poen ympell dein-
 cryt . gwae ny llaur lles nny yspzyt .
 Yspeit vyzr vydaól vot ym penyt . góae 35
 ael ygkam ygkymlegyt kayn . kynnryuel
 loc lygyät enbyt . góae auo yno diffro
 diffryt . distaaed dolor dygyncur kymryt .
 kymeraó anduó andihewyt . kanys ef
 angozuc ac angóeryt . Gozuchel reen 40

reol diffryt . goludaðc arglôyd goleuat byt .
gozþóyf creaðdyz nef nerth y gennyt . gobzyt
gúelet ynهد ynhyt . 3

YN hyt ynهدwch haðd bóyf oeglas . glan
mechtheyzn glein gloeð deyznas . Góledic
nef allaúz allwyz dinas . llary arglwyd llawer
llwyn góanas . Góae ny wna kynniſ kynn 7
oeleas : kymmot ar creaðdyz aery greaf .
Credón yz reñ rybenndigas . dðfyn dyvu y
hónnð honneit ygas . Galwaf ymeiryaðl 10
ar y wennwas . aholl gradeu nef yneuhad -
das . Ameiryolo pedyz per y ewras . ar poblo-
ed góirin gwanهد tras . Ameiryolwy feint
ezechias . arueir uam ythat y thec urdas .
ameiryolý meir ar ymab kóas . nat elþyf
ynllógyz yn llóc idas . Namgatto reen ryn-
dec pyznnas . yn rewin kayn can fathanas .
rac pobloed poen eukyweithas . poet ef
vyn duð nef vo vyndinas . 19

Y brawd Fadog ap Gwallter ai cant

Mab anrodet . mab mat anet . dan y
vzeinheu mab gogonet . Mab yn 22
gúaret ymab gozeu . mab uam uozóyn gre-
vyd adfwyn aeduet eireu . Heb gnaðtaðl tat .
hónn yðz mab rat rodyat radeu . Doeth 25
yſtyzyón . aryuedón ryuedodeu . dim ryued-
ach nybyd bellach ny bóyll eneu . Duð yn
gaðz maðz bychan . kzyf kadarn góann . 28
gwynnyon rudyeu . Kyuoethaðc tlaðt .
antat an bzaðt . audur bzodyeu . Jeffu yð
hónn yn benn rieu . Jffel uchel emanuel 31
mel y uedylyeu . Ych ac affen arglwyd þſſen .
þſſeb pieu . a fopen weir . yn lle kadeir ynllið
kadeu . Pali nyt utynn . nyt vryael góynn
ygynhynneu . Yn lle ſyndal ygkylch y wal .
gúelit carpeu . Eiffoes mae ef . dangos o 36
nef awnaeth góyztheu . Oed uab naduð
reen . ozhónn yken . lfen a llyvzeu . adewiny-
on afynnwyz doethon . dethol gampeu . A
darogan pzophýdydi glan : glaer barableu . 40

y leueryd ózth uugelyd góylwyz ffagleu . 1
Egyl ytuyd aenos ueldyd . dyuu ynoleu .
yna ytraethóyt . ac ykoelwyt coeluein chðed-
leu . Geni douyd . ygkaer dauyd yndiameu . 4
Son egylyon aglyð dynyon a diolcheu .
llewenyd maðz . allawer gaðz . o ganueu .
Y duð glozia pax in terra . yn teruynueu .
Hedóch yzbytt . iechyt y gyt . góvedy agheu . 8
Góylynt wyz gynt . ogof hirynt . herwyd tadeu .
Góylwyz kywrein . góyz yðóyzein . ardal bzýnev .
Paðb ol ynol . góneynt tróy reol . rann wyluaev .
Onos ynós . valchóant aros . kyfuaroffeu . 12
Góelfont feren . olið amgen . ac amgylcheu .
Ac amgen řař not . nozferuchot . vchypenneu .
Geni yna . y bzenhin da . arwyd diheu . 15
Vu gyſſeuin . gan dzi bzenhin . vaðz ybzeineu .
Ynacredant . yna kyzchant . kyzch godeheu .
ac eu manac . feren ořrat . ynroi goleu .
Kaeruffalem . achaer ueathlem . nyt yzmethleu . 19
Doethan yn róyd . arueirch ebzóyd . wið ebzânev .
Diſgyn ynffyfc . ferē aedyfc . wir ydyſgeu .
Yzty ydadant . heb . dozheb gant góynaðc dzyſſev .
Ymab ydoed . aanydoed . dan y nodeu . 23
ae vam arlaðz . aebzoñ werthuaðz . ózth yeneu .
Dyn awelant . duð ycredant . da ycredeu .
Ef adolant . nyohiryant . ar heir linyeu .
Sóllt agozant . eur anregant . aragozeu . 27
Myzr ac yſtoz . ardunyant coz . kerd rinwedeu .
Tzóy ffozd arall . troant yngall . heb golledeu .
Rydun ae gólat . rac tóyllabzat . ybzenhingeu .
Róyſtróyt erot . greulaðn aruot . ar yaruueu . 31
lladwyt meibon . góirið góynon . góae ymānev .
Acnyt góaent hóy . góyn ybyt hóy . bot ý feinyev .
armerthyzi . achaðs euri . yneu róymeu .
Kyt bot ettwa . ewyſlys da . dial eifſeu . 35
Nagóneuthur da . nathzaethu da . ar dauodeu .
Hynny aðnaeth . ganedigaeth . dec wynneithu .
Vn mab duð góir . ot edzychir . ar y dechzev .
Nos nadolic . nos antebic . y dzycnoſſeu .
Nos lewenyd . y lubedyd byðón nynneu . 40

Bendigedic . yŏz nadolic . deilŏg wledeu . 1
 Pan anet y mab . arglwyd pob pab . pobpeth biev .
 Oarglŏydes . awna yn lles . anlud poeneu .
 Ac angŏna lle : yntecca bze . yggobzŏyeu .
yr vn ai k 5

Gwaret arnaf naf naŏd am rodych .
 gŏann ŏyf ym nerthwyf . vy neirthyat
 vych . gŏareder llawer lle gwarettych . reit gŏ-
 aredŏz gŏeinyeit gŏae nygerych . Sef yŏ y
 gŏander ner nyt nas gŏypych . falŏ ymgelu
 pany gŏelych . Gŏander gŏir bzyder bzat 11
 vynych kywyt : agkedernyt bzyt ŏzth abze-
 dych . Bredychŏz yŏz byt ae gyt gywrych .
 ar fathan truan y treythych . Awyl cnaŏt 14
 chwannaŏc achŏennych ynhaŏd : maŏzgaŏd
 didzaŏd daŏ oe edzych . Rac tri gelyn dyn duŏ
 amnodych . rugyl gyt eu kyngyt ae kein
 wrych . rac eu llu kat du ymketwrych . ar 18
 glŏyd rac ebzŏyd kyfrŏyd amkyfrennych .
 ffaster byt ae wyt awherdych . ffoaf os
 gallaf y afgellwzych . ffoaŏdyz yŏ y ryŏ reŏ-
 indzych . Vynet vn vyget gerdet . agard vzeff-
 fych . keiffeit gythzeuleit agythzudyych .
 cas wybzeit rŏydzzeit rŏyfreit rŏystrych . 24
 caŏffant gennyt varn nyt atuerych vyth .
 nathzeinc euhoer . nyth nac euhirnych .
 Cozff aepump fynnŏy2 llwy2 y llywrych . 27
 caerureu ydozeu ualydaear fych . kaeadeu
 pareu perŏch yny bzonn . gŏiryon bozthozy-
 on aberthynych . Tithew yz eneit peit nam-
 pyttyych . tro offyzd di dzo y traekeffych . tynn
 dzoet dyuedŏl trauedych . dybŏyll : oblith ma-
 gleu tŏyll tywyll eurych . Dyuotyat gŏastat
 gŏiŏ yftyzyych . dy uoned arwed y harwedych .
 dylyet . aeduet auettrych . yngall dy anyan
 deall adeellych . gloeŏ degach nozeur yth wna-
 eth eurych . Athlunyaŏd creaŏd haŏd ycret-
 tych . y eilun ehun honnych yardelŏ : ac oedec
 wirdelŏ yzardelwrych . Aruo lleist ynof y ket-
 twych . anffaŏt aphechaŏt kynnyphych .

achaŏs reitwrych uu uedyd ffrŏythagheu 1
 douyd duŏ auolych . kytfynnyeiŏt gŏedy
 keis nafgŏettych . ar gnaŏt wall deuaŏt a
 welldouych . nyt vn weit nadŏy doluryych
 bop aŏz : namyn yn ryuaŏz aryuynych . 5
 awneych o diŏc nadiogych . gŏed cant
 kymmot kymmydych . Vn weith herŏyd
 caryat meith hyt na methlych : difgyn pan
 amherych . Gŏaet ieffu auu gŏaet cu cŏy-
 nych . gŏirda yŏzoza pan yftyzyych . grid- 10
 uana ocha ual ych ynbeichaŏz : pan uo yn
 kŏynaŏ gŏae y gytych . Jeffu dec ieffu ym-
 dangoffych . dy wyneb ny heb aohebych .
 nachud dydeuryd didozych oth was . gŏae
 neb oegas ageffeych . Tzoui vy rŏyf keli
 amkallonnych . attat y troaf attaf y troych .
 nat vi yŏzthyt y ŏzthzych maŏswed : gŏaged
 bzeuoled adiwedych . Amheraŏdyz creaŏdyz
 cryf ymgŏnelych . ymffyd amcrefyd ym 19
 cryfheyh . daly vy llaŏ ythlaŏ alywrych yn
 iaŏn : arhyt ffyzd vnyauŏn ym harwedych .
 Athuolaf duŏ naf nefoed lŏwrych . pŏy nyth
 vaŏlozfaŏl arafeilych . Yth uolyant fonyant
 fon clych allyfreu : kerdeu telyneu cras 24
 tanneu crych . Nef dayar uffern pan yber-
 nych . dot not ymhŏynep am hadneppyh
 par cled y minneu ny mynnych vymot :
 parth yzwon gozuot ym goŏfottych : 28
 pandel y tri llu trallaŏt berych . yleaŏs
 yntraŏs atreis boenych . yth lu di diuri
 di vzych gŏynn oleu : ary llaŏ deheu ym
 lleheyh *Divregwarwt Taliessin*

Gozuchel duŏ golochir ym pob va . 33
 gozuchel yennwein yneurea . Ely
 eloy acadonay ac o ac alpha . peryf nef
 parhaus gŏzdda . parŏydyd eluyd peris
 pzifda . otan ac awyz allyr acetza .
 Kynnybŏynt un anyan llyz athterra . 38
 kadŏynne dzyzys pŏy namyn kyfrŏys
 ae kyfrŏy ma . Y kynneil aelwis oe leuthe-
 ria .

Nyt maen nyt haearn ae kadarna . nyt cozs
 nyt calaf tudet aekudya : nyt plóm tróm
 y risc ae gozwifca . Neus góifgóys kelyud 3
 gó2. odófy2 aya . traethadur pzophóyt pur
 ae traetha . Pandywot tat felyf yn pfalmo-
 dia . Quis tegit aqua superioza . Neus 6
 gozwifcóys gó2 kelyud nef oe nodua . a fyz
 afygneu aheul aluna . peunyd kylch eluyd
 heul aehóyla . yn uchel oduchom lloer lleu-
 uera . pump gózegys llunnyóys llunyed 10
 llaóda . ficut in celo ¶ in terra . llaón yó y deu
 eithaf oeiry a ia . Ac rac oeruel neb nyfneff-
 aa . Pymhet nynyperued neb nys kyuanheda .
 ydeu oboptu ydyuu tymer da . Gózes ody-
 hónt ac oeruel odyua . gozuc dóy ffynnaón
 kyflaóneuda . ffynnaón gózes yn awyz . a 16
 heul nny hadua . ac oz tryded ffynnaón y
 dyellir eigyaón attam yma . aperis pzef-
 fent yplant eua . Aberis oes ac oeffoed
 ablóynyded afecula . oes . oes adaf . ac oes 20
 eua . Eiloes oes noe a nofyef nnyarcha .
 Tzyded oes . oes abzaham pennffyd pater
 patriarcha . Pedwarded oes . oes moessen
 ymmynyd fyña . pangauas degeir dedyf 24
 nnydir weftua . Pymhet oes . oesdetwyd da-
 uyd pzopheta . Chwechet oes . oes ieffu ahyt
 vzaót ypara . ac yndi y pzouet y pzophessya .
 ydoeth o epil ennóir eua . mal ydaó ar y 28
 dzein blodeu rofa . Meir wyzy adoeth ouru
 anna . a ieffu adyuu o vzu maria . ar nos y
 ganet ieffu gó2 an iacha . y clyófpóyt coz
 egylyon nef yn kanu glozia . Dyuynnóys 32
 eluyd olawer da . ac y2 tri bzenhin ferena .
 travuemanuel yndawel yma . gónaeth y
 góyztheu llaóer^ggweithzedoed da . Góna-
 eth ar y neithaó2 yggalilea . or dófyz y gó-
 in melys panerchis maria . ef pozthes
 pum mil ar ypum tozth bara . móy oed 38
 o wraged noc awelat ózth uóytta .
 Kyuodes y uoazóyn oz domo claófa . ky-

uodes un mab meir extra pozta . yar yelozwyd
 oe ozwedua : kyuodes lazar ydan ydayar
 bza^{mair}t . am^{mair}artha . Ef treidwystonneu heb
 geiffaó llongeu hyt y pozua . Ef avu uedic
 y2 paralitic . yn ymyl poztic epýffina . ef 5
 avu uedic y2 claf nychedic adoeth attaó
 hyt y tyzrua . Ef góaraót deilllon . ef didan
 cleiuon . Acharcharozyon obob cleuyt ae
 gózthzuma . Ny chyfrif nebaót . narho lluy-
 dyffyaót . byth nyftraetha . awnaeth ynri 10
 oanryuedodeu hyt trauu yma . Ac nnydió-
 ed ydyuu . iachaaól ieffu . hyt ynierofolima .
 ykymerth croc achethzeu . affróy lleu . ac
 agheu . y kymerth un mab maria . yobzy-
 nu llaóer olaó fathana . Ef kyuodes y 15
 trydyd dyd oe ozwedua . ac ydoeth att y dif-
 gyblon góedy bóyta . góedy yspeit hir qua-
 dzaginta . Neurath men pandoeth . nny-
 nef ybu : nny nef ybyd . nny nef ymae et-
 twa . adydbzaót ydaó ef attam yma . ac adóc
 gantaó yfaól aekoffa . ykeiff mihangel y 21
 faól auo da . yobzynu gólat nef ys ef yffy da .
 Ygethern ennwir aataóher yma . ygeth^h
 yffy waeth nywnaethant dimda . Ygeth^h
 ael y uffé^h . gan luciffer yda . Póy yó . póy ynt
 póy aekoffa . póy onyt kyfróys aekyfriua . 26
 Gwae agymerth bedyd . achzeuyd . arnyfe-
 uis ynda . góae . pchennaóc tir . ny chyn-
 halyo ywir . rac y traha . Góae óynt ypen-
 naethu yzchwant aelwed . aty2r deuodeu .
 ac aediua . Gwae offeirath byt . ny agreitho 31
 ywyt . ny phzegetha . Nywercheidó ygeff .
 ac ef yn uugeil nys arheila . nydiffer y de-
 ueit rac bleideu ribynnyeit . achyffes da .
 Gwae ef auo ki . kynndiwed góeini . erbyn 35
 teruyn trenghi . góae ny thzugara . Gwae
 adóc tref tat góedó agóann . onyfaturha .
 Góae nychzet yztrindaót . góae ny gyn-
 nyd gáardaót . góae ny thugarha . Gwae 39
 a yffo bóyt . ny chan golochwyt . nylauurya ~

Góae óynt ygónniueit .nygarhant eu he-
int . nydegēma . Gwae ageiffo y vzyt yt
tra vo ymyónbyt . tróy dzeis athzaha . 3
Góae alad dnyon . góae atóng anudon .
onyfdiwycka . Góae perchen tauaót . a-
uarno camvzaót .onyfdileha . Gwae ózth
ygymydaóc . agynhalyo góe . ac awnel 7
dzóc . ac adóc yda . Góae adycko tyftolyaeth
gam . ar vab abzham . onyfpennyttya .
Góae digaffaóc feint . ny chyneil eubzeint .
nyfadolha . Góae ynerbyn agheu . a volo
pechodeu . nys kyffeffa . Góae ynerbyn 12
dydbzaót nychofpo y gnaót . ac amypaót
nyphzydera . Góae agynneil arnaó . ac a-
dóc attaó . arnyvo yeidaó . Góae ayspeil
tut . agynhalyogolut . gyfnewitta . Góae 16
a ózthzymo arwann . aecaó ac adóc yrann .
onyfkyfranna . Góae nygaro duó . góae
nygaffa dyn . góae aediau . Góae agynne-
ilbar . yny gallon ózth gar . ac ae kaffa 20
Góae pchennaóc bóyt agaeho y glóyt . ac
ny alwho bóyft ózth y vóyta . Góae pchenn
kyuoeth . avelho lletnoeth . onyfcudyha .
Góae ny rodho lletty . a than agóely . y pere-
grina . Góae agaó d góiryon . góae nydidan
cleiuyon . acharcharozyon . onyfgovóyha 26
Góae óynt y gethern . ef pan anet . adwc
y wirhét . yn ynferna . Góaeht hóy ygethern .
auynnant uffern . byth góedy yma . Yny
mae ubein . yny mae lleuein . allawer pla . 30
Yny mae griduan . yny mae poethuan . heb
eflozua . Yny mae deincryt . yny mae anwyt .
ac eiry aia . Ac nat oes datolóch . nac ediuar-
róch . vyth wedy yma . Archaf arch yz mab
rat . ac ytat yda . Tzugared ydzindaót athzu-
garha . kynn mynet ymbed amdiwed oz-
wedua . llwyz ediuaróch tut : kynnelyw yf-
dyma . Arauedylyeis . ac aradigoneis . o
treis a thzaha ~~~ 39

Oli duó yndechzeu adiwed . ae kynnif
nywelllic ny omed . vn mab meir mo-
dzydaf teyzned . meir mam grift ergynnan
rianó d . Tydaó yz heul ozdóyzein yz gogled .
Dyeiryáó yz dyuaóz dzugared . dym 5
ar dy vab yolud dy yntrugared . duó uch
omne . duó rac omne . duó aued . Reen nef
anrodomne rantrugared . teyznuronn
tranc yzom heb ymomed . Dywyckof y 9
digonhom ogamwed . kynn mynet yggwe-
ryt ymhirwed . yntywyll heb gannwyll ym
gozfed . ymgóeinuot ym gozot ymgozwed .
Góedy meirch ac ymdwyn glawwed . achy- 13
ued achyt ynni agózaged . ny chyfcas go-
bóyllaf omdiwed . gólat ydym is agro ym-
affwed . Maldeil ovlaengóyd datwed . Góae
aghaóz agráon maózuethed . ac onys góe-
daól y rihed . kyn gatter ef ynryffed . pffent :
perigyl yó yny diwed . Nywydzut nyt yf-
gryt ynnytmher . ny chyuyt boze ny chyf- 20
ueirch nyt eisted . ny chan wen nyt eirch
trugared . Byd chwero y dalhaóz ynydiwed .
fyberwyt amaózurty amaózed . meithzyn 23
cozff ylyffeint . anatred . allawot ac ymdóyn
ennwired . ac agheu dydaó ózth glóyded .
Ef ynllóch dychynnull dychyued . dyneffa
heneint ar llet arued . dygluft dydzem dy 27
deint neut atwed . dychyzcha croen dyvyffed .
aneirrolony mihangel . ar reen nef rann
trugared . kynn teuin keinhaf amfer . day-
ar aclar glas called . Neidy z ynryth ych yg-
góed . góy z d mozd bzithotoz tired . pan gan-
hont cogeu arulaen góyd . handit móy vy 33
llavózyded . Toft móe amlóc anhuned . kañ
ethynt óy kereint ynatwed . ymbzynu yn
tyuo ynnyffed . moz ympob fozd ydelher .
Rac grift góyn nyt ynialled . oed chóant yn 37
kar yn troffed . treidyáó ty tir yallduded .
Seith feint a feith ugeint : afeithcant auu-
ant yn un ozfed . ygyt achzift góynn nyphoz-

thynt vygiled . Archaarchaf nym nackaer y
rof aduó tangneued . Ambo ffozd y pozth ried ~
crift nybóyf trift yndyozzfed ~ 3

VN enó dñi . meu ymoli . maóz y molaóbt .
Molaf douyd . maóz y gynnyd . arycar-
daóbt . Duó anhamuc . duw angozuc . duó an-
góaraóbt . Duó angobeith . teilóng perffeith .
tec y purffaóbt . Duó andyly . duó yffy vzy ~ 8
bzenhin trindaóbt . Duó apzouet . ynn yndzóy-
det . dzóy y dzallaóbt . Duó adyuu oegar-
charu . gan ufullaóbt . Góledic detwyd . an-
gónel ni ynryd . erbyn dydbzaó . Andóc yz
wled yz y wared . ae werindaóbt . Ymparadóys
ympurgynnóyf . rac póys pechaóbt . Angónel
iechyt . yz y penyt . ae pym dyznaóbt ~ 15
Dolur eghyzth . duó adiffyztth . pangym-
merth knaóbt . Dyn agollei . pei nafpzynei .
diuei deuaóbt . Ozgroc greulet . ydeut góar-
ret . yz vedyffyaóbt . Cadarn uugeil . crift
nyt atueil . y teilyngdaóbt ~ ~ ~ 20

POnyt góann truan trymder pechad ~
pechodeu aniuer : nawyl dyn dyuot
yamfer . nawelyd kewilyd kallder . 24
Nachzyn llaó yn llunyaó falóder . nachzet
yduó dewin ffydlong . nachzynei bop pzyt
rac pzyder . cóympaó y myón kóymp
luciffer . yndilet uryt byt bot ynouer ~ 28
Nyt da na thzaa nathzabalchder . nyt di-
gewilyd pan welher dydbzaóbt : darllein
pob pechaóbt ual y pecher . áchzift ympzenn
croc yz creulonder . nnyboen y buduó
góener . arpumpffróbt . pumffrýyth nyt 33
ouer . ae banneu ambenn yniuer . ac an-
heilóng lu gan luciffer . ac yntal pobfant
y galander . ac egylyon nef nifer caran-
neit : yn crynu rac pzyder . Deallón syn ~ 37
nyón tróy fynnóyz ner . dielwet uyd dyn
y dyd y ganer . ef ynuab yn uebit ouer .
ef ynwaf an waslat gallder . ef ynoet yn 40

edzym llymder . ef yn óz ynareil pzudder . 1
Ef yngróm yn gryman góillmer . ef yn
róth yn ruthzaó góener . Ef aróngk y róng
y dóyuer . ef heb góf yghyfvzif aered . ef yn
wann truan laótryuer heb nerth : ef heb 5
gannerth heb geniuer . llwyt ybenn pan
henyó y ualchder . llygat bzió heb lió heb
leuer . lle yz danned yndónn pangeiffer .
lledyz ygrud yngrin pan deimlher . llóm y 9
groen crinurych yfgeler . lle ryued ryuic a-
balchder . Nauit ryualch dyn ydanyfer . na
vit unlyffenó aluciffer . Nybyd bzych wenn
llenn llaó anycher . nybyd bzychwyn dyn 13
dyd ycladher . Nyfcanlyn oeda oediuer ymdzo :
eithyz y amdo amdlaóbt biner ~ ~

Naóbt ytat armab rat rof amgalon . naóbt
yglan yspzyt kywyt kofyon . naóbt y 18
ieffu caru cozon tangneued : cared difgybled
aedifgyblon . Naóbt ygroc deheu donyeu dan
uon . agymereift duó yz dydynyon . Rac uffern
gethern geithaóei anffydlaón . ae creulaóndigaón
di gaffogyon . Naóbt y caryat rat rof amgalon ~ 23
naóbt myz ameir ae mozynyon . Naóbt aar-
chaf y archegylyon . maóz arglóyd nef allawr
ual ymlóydon . Naóbt pedyz arbennic lleithyc
llithyon . ozeu pozthozyeu ozpozthozyon . 27
Naóbt ypedwar góar góerydon wyzyeit : agel
yftozpleit kyweit kanon . Naóbt Juan lió
bann benndiwydon . auendigaóbt crift croes
aróydon . Naóbt adfóyn kyffóyn kyffon y gó- 31
edi . pzophóydi keli kylwydogyon . Naóbt un-
daóbt trindaóbt y tripherfon . naóbt yzholll fein-
eu fenedwiryon . Naóbt kanmaól holllaól 34
holleglylon nef : agóir adef y góerydon ~
Naóbt arnaf y dodaf y detwydyon . nodet oepar-
phet amperthynon . Naóbt merthzyi duó deon
dzagywyd : naóbt yffyd ufyd auel wirion . 38
Kynn godef agheu egyztholyon . ambóyf gan
deuhael kael kyueillon . Mihagel . Gabziel gobzóy-

ongannaól: yfprydaól gedaól gedymdeithon. Y reol dethol ygóy doethon, yrydit adef nef ymnodon, yn ryd ymheneit rodyon go-leuder, yn rwydder lleuuer ymllehaon. Amē ~
Ygóz anrodes rinnyeu ardauót, ac - 5
 araót ac eireu, amtroffes yggyffes
 nyt geu, am troffo yz troffed gozeu. Y gury-
 aó goz wist ygrudyeu, ygaru mab duó yn-
 diamheu, ygyrnyd penyt rac poeneu uf- 9
 fern: ac affeith pechodeu. **G**óae dyn adilyt
 camlyeu, góae leidyae ledzat ygclodyeu.
Góae dóyllóz ae dóyll nyf madeu, góae gebyd
 oegabyll amryffreu, góae ot oe dzauot yny
 dydyeu, **G**óae fyberó arsubet agheu, góae
 lóth oe lithiaó yggóeneru, góae vzadóz oe
 vzydyon uedylyeu, góae ny chyzcho ffeir
 offerenneu crist: croes dolur archolleu - 17
Góae agodho mam ogam nyt geu, góae
 agodho tat nyt ^{rat.}rieu, **G**óae ef yeni ener
 kyghozóz kynghozuynt ae geingheu. 20
Seith bzíwyt pechaót yó pechodeu yz bobyl:
 mae yny bibyl euhenweu, am feith bzíwyt
 nyt góyt geu. **S**eith wedi ypader aruer 23
 ozeu. **S**eithz at mat medzóyf y dechzeu. **S**eith
 leuuer ennwer euhenweu, **S**eith wers kym-
 man glan kynn gloes agheu, croc: agant 26
 crist ae eneu, **Y**flyzyent pum oes byt eu bot
 ym madeu, panaeth un mab duó ydyd gozeu,
 ydzós pozth uffern gethern gaetheu - 29
Ywan heb annoc ae groc oegreu, y farff af-
 lawen yn y eneu, **Y**doed ynberó ub o z bareu,
 feith canmil peireit oeneideu, a glaóeir ac ot,
 afeirff allewot, **a**phaó b heb annot yny boen-
 neu, **A**r kethzi oflaó, arkythzeu coznaó,
 ar kyzn llym fodlaó, ar yfodleu, **a**rllygot
 penn garn, **a**r gyluineu carn, ar llech las 36
 hayarn, **a**r farn faetheu, **A**r ffeir ynhirdzó,
 arffózn dywylló, aphaó oló ary balueu,
 a phop ryó hirdzó, a phob kyfrió, **a**phob
 eidozó arhen dozeu, **a**phob ryó deuaót yz do-

luryaó cnaót, aphop kigweinaót ar ykigwei-
 neu, **a**phaó b yn ubein, **a**phaó b yn germein,
 aphaó b yn lleuein, naf llad agheu, **N**ys 3
 adzaó d tauaót, nyf traetha keudaót, onyt
 y dzindaót undaót ozeu, **P**oenedic gethern,
 pobyl myón mycwern, poenofyeint uffern
 gethern gaetheu, **a**rchaf arch ym naf, y 7
 dewin doethaf, nyt ym arwerthaf heb y
 wyztheu, **O**z llethzi ar heul, oz lle kyuyt heul,
 nam rodho ygythzeu yz y gýthzeu, **Y**z ygyt
 aruó ll yz y pymharcholl, yz y arch vzió doll,
 ae archolleu, **Y**z y car abfalon, yz cur ydóy
 vzon, yz gwaet y gallon ae vzon vzió greu, 13
Yd archaf ymtat, yfpryt a rat, rann oe wir
 garyat, ual ymgozeu, **K**yynn ýfgell medza-
 ót, yfgar ampechaót, medaót nyt meu,
 Poenedy kynnes, kaffelgozdiwef, kým un
 achyffef, alles llyfureu, **O**leó ac aghen, a
 chymóyll amen, achymot amreen, yz 19
 hynngozeu, **N**y bóyf lóth diaó, ny bóyf
 lefc ofynnaó, ny bóyf weithzedaó, cam
 weithzedeu, **N**y bóyf gyhudgar, ny bóyf
 ymladgar, ny bóyf anhegar, ynhogi geu,
Ny bóyf hoedyl gywall, o weithzet arall, 24
 ny bóyf óz aghall, erbyn anghheu, **a**meN

Duó yngyntaf ykyuarchaf, bennaf
 bieu, **N**ef adae ar agwyll agóar, 28
 góaóz yfprydyeu, Moz adyfred mur ^{teyred.}reit
 wed radeu, **a**r ffuruauen ar holl pzeffen,
 bzyffur donyeu, **a**phát wys ef an pzynóys
 pzyn godeheu, **a**r holl bobled, ac nyt ry-
 ued, róyf fynnhóreu, **J**essu iessu avyd a 33
 vu, tróy vud getheu, Mae yn uedyant, ma-
 óz ogonyant, góant gozeu, **Y**mae yn kan-
 uot ac yn góybot holl wybodeu, **N**yt oes
 vzenhin, deus domni dim, ynn yn eiffeu,
Pam nat yflyz yparch sóydwyz, percheñ
 sóydeu, **N**at an dzos gof, ywyllt adof, 39
 y daó anghheu, Ac naó dant rac aglywant,
 [ogleuytyeu.]

Bzyder diryaó. pabzyt ydaó. eudóyn óynteu.
 Ac nat góell barn. eurgled kadañ. arglóyd cadeu.
 Noz dyn góannaf. adifst adlaf . yny dadleu. 3
 Dzudyon vydant. dzóć ybarnant. ameubarnev.
 Heb dim nefaól. oróyf bydaól. byt gyfreitheu.
 Kyfreith hocket. achuhudet. óanet bieu.
 ac enwired heb dzugared. adzyceireu. 7
 Agóy lltineb. haól ac atteb . gattel poeneu.
 adóyn reodus. yngamlyzyus. lóyz ofutyeu.
 Ydyd adaó nybyd difraó. góyzaó geireu. 10
 ar wanngrifstaón. yn agkyfyaón. digraón dagú.
 Yz neb aegónel. gozmod ryuel. ryuaóz gāmeu.
 Nybyd un vzeich. heb uóy noe beich. o bechodeu.
 Góae hockedóz. góae guhudóz. ozgohodeu.
 arbalch gyued. herwyd troffed. tryfoz obzeu.
 Panwir uarner. yggoleuder. fer asygneu. 16
 Geyz bzonndouyd. affywedyd. nytoes wadeu.
 Nyt oes allu ynerbyn ieffu. na fynn dzoeu.
 Nac efguffaó. nachudyaó^{braó}. bzat uedylyeu.
 Yna y telir aghenn ystir. ennóir eneu. 20
 Ybob tóy llóz. ac ethzodóz . eu góeithzedeu.
 Pan ózthotter. y ózth niuer. nef obzóyeu.
 Ydygóydant. eiffeu góarant. góae yz eneiteu.
 Ympóll uffern. gyt argethern. wern welieu.
 lle mae tristóch . athywyllóch. allóch alleu. 25
 Ar kythzeuleit. euerbynnnyeit. oeró boeneu.
 Pob kamwedaóć. paób ys ofynaóć. rac eufafnev.
 Yndifgyznu. danned arnu. ozn ymliweu. 28
 llidyaóć vydant. llym ygóanant. arkigweinev.
 Góenóyn atneir. góed agkyweir. myón. peir poe^{neu}.
 Ac eucronni. yhir goethi. góaeath noc ageu.
 ac odyno weldynatro. dzyc damweineu. 32
 Eiry aýarreó . aruthyz wynt gleó. aglaó dinev.
 agóaeath heuyt. oed odef cryt. myón craón byll^{eu}.
 Yneb nychzet. eukyfyntet. bzyuet bzoeu.
 Weldy yna. perchen traha. trahir gāmeu. 36
 Yn hardymer. gan luciffer. bzyder bzadeu.
 Oed góell mynet. yn llekaffet. góelet goleu.
 Góyluaóz urenhin. ygoz llawin. llawych dzefyn^{eu}.
 Ygymryt góled. uaóz enryded. rydit gerdeu. 40
 Geyz bzonndouyd. yndzagywyd. gywir donyeu.

Bzenhin gogonet. bzeinyaól yweithzet : ny 1
 cheit oe barth^{zet} na phlet na phla. Peina wnel-
 hei. vegys yharchei. rei ryuaóz dzaha.
 Tozri ygóahardon. achýnal lladzó. athzeif-
 faó góeinon. gónn nath dykya. Dzóć 5
 vyd oz diwed. difper ygamwed. dróy ualch-
 der reued. ryuic nyt da. Ysty di en-
 nwir. heróyd atreythir. gandú ny cheffir.
 dim kywirha. Eithyz góiryoned. agóar 9
 tagneued. agóir trugared. ualy gwedha.
 Edzych dyuuched. kynn mynet yth ved.
 ogónaethofst gammwed. naryuedha.
 Bot yndir talu. ger bzonnyz ieffu. lle 13
 ygóelo y tri lluy. y trallawt awna.
 Gwae yz faól agredan. os kamwed aw-
 nan. yz tóy lluyt truan. adiffanna. 16
 Ac ny nymedylyho. aróy dirpero. y róyf
 a gaffo. nyt ym goffa. Kyt boet kyuaned.
 bydaól gymyzred. góled góneir enryded. 19
 awnna. Góeleis lywelyn. luoed eil meruyn.
 achymry tervyn. yny tyzua. Góeleif ben-
 naetheu. góyned ardeheu. colofynneu cadeu.
 kyt ozfedua. Góeleis wyz yntrin. ameirch 23
 myfterin. agóin agóerin. a góaróyua.
 Góeleis luoffyd. a chyued beunyd. a byt
 ar gynnyd. gynnif góyza. Hynny aeth 26
 heibaó. val ymchoel dylaó. maepaób ynadaó.
 oet dibarha. Nycheiff kyuoethaóć. uot yn
 hir hoedlaóć. vóy nochynn hínaóć. nachyn- 29
 henna. Ystyzyeit travo. rac poeneu agro.
 babeth a geiffo. beth agaffa. keiffet bop dedwyd.
 ywled nyderuyd. llawenyd llonyd. ffyd affynna.
 Nacheiffet hocket. tróy gam guhudet. nef 33
 yny thecket. kanythyckya. Pan lóyz udylyer.
 penyt pzyt pzyder. poengam edyllder. over
 eua. Nat oe gāmwed ef. yd aeth arglwyd nef.
 ypzenn diodef. edyl traha. Góae nyt mat 37
 anet. bechodaól weithzet. tosted vyd góelet.
 golóć lóyzdza. Dangos ffrowylleu. ae hoell
 archolleu. aegethzeu aegreu. aegóć aóna. 40

Hynn awneuthum i. beth awnaethosti. 1
 med crist keli .ri reit oed yna. Bot glein-
 dyt paraót. ynerbyn trindaót. rac trallaót
 pechaót .deduaót diua. Góae óynt y keby-
 dyon. ar hocket dynyon .ar camólyon. 5
 nyt adolha. Góelet eu madeu .dzos eu
 camwedeu .yn uffern boeneu .benyt
 gudua. a góelet mynet y nef ogonet. 8
 y faól a gaffet .arygyffuryf da. Y gan
 lewenyd y wled ny deruyd . yn tragyóyd .
 ryd rat gymannua. a MeN. 11

Canu tyssilyaw yb hbn̄. Kyndelw ae cant ~
Dvw dinac dinas tagneued .duó dyna-
 ód namkaód ymkamwed .duó do-
 eth ydeythi teyzned .teyznas wenn was
 wirioned . Duó amdóc ymdogyn anry-
 ded yw wennwlat yó rat yó ried . yn 17
 elóchynhedóch yn hed .yn hodyaót yn
 haód varannhed . ac eilrod eilrod gyhy-
 ded . areilrec eildec dzyganed . aganóyf
 ymróyf om racwed . ragoz uam rac 21
 ram ragyzwed . Tyssilyaw terwyn gyw-
 ryffed . parth am naód adzaód adzyffed ~
 peris ner oz niuer nadzed . paff wiber
 wibyaty amryffed . Mab gardun ardunic 25
 naózed . Mabolyaeth aruolyaeth wared .
 Mab bzoehuael bzonn hael haól ozned .
 gozpu nef yn eiuyonyd duded . Mat gyzech-
 aód garchar alltuded . kyzech kyflaón kyfle
 difroed . Mat gymerth arnaó pzaó pzuded .
 pzif obzóyf obzyn trugared : mat ganet o 31
 genedyl uoned . maózwledic maózwlat tyll-
 ued . Mat gozeu maódeu marthoed . ac yz
 duó diofryt diofryt gózaged . Gózeic "ennw-
 aóc "annwar ythzoffed . aet Reidóys butróyf
 ennwired . llann uechann vychot yberthed .
 llann ymroñy challed . Dynyaól bobyl ny
 bozthant iaónwed . Jaón yduó diuanó eu 38
 reued . ar eubzyt eubzadaóc uuched . aegóe-
 ryt ac ef ae gomed . kedaól ud kadell eti-
 ued . cadeir coz yn cadó haeloned. 41

Kedwis dzeic dzagon gynnadled . caffau 1
 caru creuloned . karet baób keradóy diwed .
 kerennyd kynn keryd kared . kerit oz vygkerd
 ygkynted yn yt gar góyz gwanar góinwled .
 Caraf ylañ arllen gangáred . ger ymae 5
 góyduarch vch góyned . góyduitle glyóde
 gleó deachwed . góyd vynnwent góydua
 bzenhined . Beird neuet niueraóc ozfed .
 bzeif^c adozth ehozth ehofned . bzeinhaóc loc
 leudir kyuannhed . meiuot wenn . nyt 10
 meiwyz aemed . Kyndelw ae cant ~ kynd'

DJs med^{treis} nys treid yfgereint . nys dae-
 ret trefret y trifeint . móy yndi gó-
 estí gwesteifyeint y balchnaód . noc amra-
 ót amreint . aebalchlann yz^{reint} róng 15
 ybalchneint . ae balchwyz ae balchwyz tef-
 feint . ae balchlóys eglóys eglurureint .
 ae balchrad aebalch rod trameint . Ae
 balch^{reint} aóz yn aóz yndeweint . ae balchgoz 19
 heb achoz echwreint . ae balch offeiryat ae
 hofferieint . aepharaót offeren hofferint .
 Balch y bagyl bagóy eur yheinyeint .
 balch y lloc rac y llifueiryent . anhebic
 yzbleit ablyc heint . affleu freu aphzyuet 24
 llyffeint . aathan poen pozthoed digofyeint .
 vffern wern ffuryf yhenneint . kynn ar
 naf erylwed wythheint . wyth p^f óythp^{zif}
 wyth p^fkymeint . Kynn ergryt peny 28
 poenofeint . pozthwyz duó poet óynt vyg-
 kereint . Pan vopaóp panvóyf heb heneint .
 ynoet dewr degmlóyd arhugeint . Pandel 31
 bzaót rac bzonn uchelfeint . amrodóy creaó-
 dyz kyreieint . kynn mimneu kynnnybóyf
 gywreint . kyndelw óyf kynhelwaf ovzeint .
 kerd newyd ymrebyd rygeint . kein aw- 35
 enn gann awel bylgeint . ~~~ kyndelw

DYlgeineu radeu amrodur . rod róyd gall-
 róyd gaty 2 ytgenir . Canu dzeic bzyde-
 in abzydir . obzyder berthualch yt berchir. 39
 beth ymae meiuot ae hamdir . berth eluyd
 rac eluet ennwir . berth y lloc ózth lleu babir ~

berth ychlas ae chyzn glas gloewhir. Berth
radeu rieu rygredir. ae credóy credóch na
thóyllir. Tzanc ar duó traethaf naellir. 3
traót ar dyn aetremyn tróy dir. Peziglus
pellus pell dygir. pall arnaó póyllaf ydog-
nir. Pzefóylogoll dzóydoll egir. pzeffent 6
vzadó vzadaóç ygelwir. Pобыl vyd yn an
góyd yngelwir. paób ohonam am yn kam
yncofir. Awnel iaón ratlaón rymolir.
auyd ryd ydyd yt uernir. auo góyl golev
yt nodir. golóc duó arnaó adodir. Auo 11
góann ózth wann ózth iaónwir. yn llózó
póyll pell yd atodir. auo llary llawen ry-
gyzchir. ac auo llachar ry llóchir. auo gó-
ar gwelł yt uodeir. noc auo annwar ac 15
ennwir. **Kyndelb ae cant.** kynd'

Ennwir dyn ael ytherbyn. ennóaóç
uyd uegys yheruyn. Enó dzeic dza-
gon amdiffyn. annwar var vedgyzn 19
eiffydyn. Tiffiliaó teyzned gychwyn.
treis wenóyn terwyn tozyl erchwyn.
panaeth góç gozmes uuelyn. góeith
gogóy góythgat ymostry. Panngyz 23
chóyt ymlynwyt róyt rynn. ymplymneit
ymózthuyn. yn reidun ozun ozefgyn
yndyd reit arodaóç yggrynn. ynrodó-
yd ebzóyd ynerbyn. yn rodle góyach 27
góyarllyn. Ygkyfyzgein kyfyzzein
kyfyzbyn. ygkyzgołł tewdoz toz dychlyn.
ygyfvzanc powys pobyl degyn. ac ofw-
allt uab ofwi aelwyn. ynaele oual am 31
ovyn. Oed aelaó coel cóynaó can vzynn.
ynryuel ynryvaóç dífgyn. wrth dígyz
ketwyz kadyzwehyn. yngkynnif sarff

Kyndelb unbyn. seuif ef feuit duó gennhynn. 35
Can uod duó yt vun y dilenn. tut
wledic elwic elvydenn. tir gózeid
gozóyf rac vnbenn. Tiryon mon meill-
on ymozbenn. Tiffilyaó teyzned nen
bzenn. teyznas dinas dafgenn. teyzn 40
vard ae kan kadyz eurbenn. teyznwaót

teyznwyz kyngen. kynnydwys kynnif 1
kygozffenn. kynnóys glein kynn glas
dywarchenn. Kynnadył kerd kerennyd
gymenn. gein wennwas heb gas heb
gynnh. llann aónaeth aelaóuaeth lofleñ 5
llann llugyzn llogaót offeren. llann tra
llyz tralliant wyzdlenn. llann dzallanó
dzallys dinozbenn. llann lllydaó ganlllytwed
wohenn. llann benn góern bennaf daear-
enn. llann bowys baradwys burwenn. 10
llann gamarch llao barch y bercheñ. **Kynd'**
Perchenn coz kerd wofcoz wafgaót. ac cāt.
ketwafcar cas llachar lluchnaót. lluch
varan lluch uann y volaót. aruolyant urd-
yant vzd enwaót. Berth veinot o virein 15
logaót. llóc uaózeith am uedueith uedza-
ót. teruyn tec ym terwyn beidaóç. aweles
ny welir hyt uraót. Caer rufein ryued o
lygaót. caer uchel uchaf ydefaót. kaer
ehang ehofyn y chíótawt. ny chyfret y 20
phobyl aephechaót. caer arheul kaer di-
dzeul didaót. kaer bellglaer obellgłot
adaót. kaer barchus barhaus baraót.

Aberit ybererindaót. **Kyndelb ae cant.** kynd'
Pennyadur kerygyl kereffyt. ket 25
pachzet achzeuyd ygyt. periglaóç peri-
glus wyndyt. Góyndaót góynn góvion
ozmodbzyt. pereit waót pernaót perheyt.
Peruolyant esbozthant esbyt. peir kyfreith
kyfróyd yn kyuyt. Kyuoeth duó anduc 30
yggóynuyt. kyua vyd yz pzydyd aepzyt.
pzydest loeó pzyder dihwyt. Diwahard
y vard y vennóyt. diffleistoç teutoz toz dif-
fryt. Diffyzt hael hir bzoçhual bzoglyt.
graduuel greidyaól y ózhyt. góyzt aw-
naeth nywneir hyt ennhyt. Nywnaeth 36
bóyt eiryoet yz ynoes byt. oeataf etwyn
canlllyt. Ydyfu adeil aryhyt. Góyzt arall
góerthuaóç ydeturyt. grannyggre dybu 39
dybzyt. gre yggedyft yn lledyft yn llucuryt.
yggkarchar yndaear yn yt. Połł powys per-

gig kedernyt . pobyl argledyz arglôyd di-
ergryt . pozhloed bud pozhloes oe vebyt ~
yneluyd penn mynyd penyt. **kyndelb**, k' 3

Pennydôz pennaf ygreuyd . agredôys
y duô deus douyd . cretet baôp y peir
lluoffyd . lluoſſaôc ydaôn ydetwyd . Credaf
da ny diua nydiuyd . nydiffyc onyt ydiffyd . 7
Credaf vi vyri vy rybyd . vyllywyaôdyz cre-
aôdyz credouyd . credaf ywen am reen am
ryd . mat gynnnull maôz weryd . Credaf
ypost pffent pzeſſôylwlwyd . amperis ozpe 11
dwar defnyd . Credaf yperyf nef yn eluyd .
amgônaeth oburaôz yn bzydyd . **kyndelb**.kynd' 12

PRydyd ôyf rac pzydein dzagon . pâôt
kerd cadeir pzydydyon . Glyô amryd
ragozueirch gleiffon . gleiffyeit liô : glas 16
ganoligyon . Meu deturyt meint gôzyt
gôzon . mal ygônaeth mechdeyzn haelon ~
meirch argeirch yn garcharozyon . meith
gerdet . mygyz gytret geidzyon . Ymeiuot 20
ymaent arôydon . arôzeid ywreid vzythyon .
Ymaôzwled ymed ymaon . ythzetheu yô traeth-
aduryon . Ydeugreir gyweir gyweithon .
agyuyt yngyuoethogyon . y hynaf henyô 24
oe thiryon . handit ryd rông ydôy auon . Y
fygynuab gleô gloeô rodyon . a uolaf auolant
veirdon . karaf y barch yharchdiagon . cara-
daôc vzeinhaôc vzeifc rodyon . Card oleith o
lud esbozthyon . periglaôz perthuaôz poôyf-
fyon . Delô yd ym yndiamryſſon . amlugyzn
am gyzn am geinyon . yn vntref untreul 31
wledoloyon . ynundaôt vndat vzodozyon .
Can dzugar can war werydon . can terô-
yn can tozof eglynnyon . Can dozuoad
niuroed neuuyon . can vod duô . can vot 35
ynwiryon . Amrod vyggwledic gôleityadon :
dzefret gôlat waret wozthozdyon .

Kanu y Duô . **kyndelb** ae cant ~ kynd' 38

DEudenggrad benn berchenn bzad
bziodaôz . deudeggrad dyweñwlat
moz uat moz maôz . duô dewrwir peſſir 41

pôyllaôz on kynnhen : dilen obzeffenn ban 1
yn bzyſſyaôz . Deu edzyd yſſyd affynnhôyzy-
aôz . deu erbyn agheu aghychwiaôz . doeth
wlat nef adef adaf wychaôz feil : vffern yôz
eil dureildyzaôz . Ouer diuuner llyther lle- 5
aôz . ofyd acheuyd yt achzetaôz . offzyyf yoli
tri o dzaethaôt berffeith . oegôyded ieith oe
gôydaôz . berthideu rieu rywafgaraôz . ny
mat bozthes mam mab nwydidaôz . per 9
othit donyeu byt dynyaôl ogaôz nenn :
dynyadon betheu benn bob euaôz . Parthôys
rôyf ratlaôn daôn diburaôz . pozh ym gôa-
ôt tauaôt digarcharaôz . berth gyuoeth 13
llôyzdoeth lleôychwaôt . am elyf vedyd am
eluyd glaôz . Gôedy golodyd odywylfaôz . gôe-
dy golôc urat goleuat gôaôz . Gôzth keli y-
oli kynn neithyaôz dayar : gôyl dzugar dy 17
gar vo dygerdaôz . Kyt gôypôyf hediô haôd
uot uchllaôz . nyônn yz hynny a wyf heuaôz .
gôyz reen ymreit ryd y olaôz hebdaô . rac
ynperiglaô hebperiglaôz . gôdam yngozllôc 21
gôzllôydôc llaôz . gôz hydyzueu gheu yggygellaôz .

Ryggholli maôzduô mozdybzyt yneb : kygh k'
all nôygoheb oe gynuebyt . kyntozazôz
yſſyd yf ef ancryt . kyghallenn dilenn ozffenn
ozffryt . kygeudon adaô odiofryt criſt : kygafa-
ôc kyfyzdziſt kyfyzdofst benyt . Kanyô ydyn
diuanô y vzyt . kygreif diaôl kygôl kywyt . 28
kynghaôs auyd traôf aved triſtyt meith :
kyfreith dioleith kynn lleith lleturyt . Kyw-
yzdoeth ryô gogel bâ annel bzyt . kyfyzdôyth
kyfafyzdôyt pziſwyth pziſwyt . kyuaruaeth 32
amaeth am aruedyt tôyll : kyfranc geu gym-
hóyll am pôyll ymptyt . Kyfyzgunaôt ymke-
udaôt deuaôt heuyt . kyfredec achôec chôe-
rô hir ennyt . kyfreit oed ympleit oet ym
plegyt uot . kyfragot dyuot tu vyggôeryt ~ 37
yn llôz llôyth eluyd douyd andyt . yn llaôz
lliwettaôd anglaôd anglyt . Yn llôz yt yd gô-
yd hyt yggygôeryt llaôz : yn llôz un kyuaôz
yd ynkyuyt . O areu angheu aeren ergyt . 41

ooerued poenwed paðb vvywyt . oarwar
daear doðn ygýt dydbzat . oarwein pecha-
ðt lletaðt lleturnt . Ny rygar trugar 3
trafyberwyt . ny rydað anað oeannðlyt .
Nyrygodwyf rðyf rymgðeryt odygyn :
Nyt rðyd wy gynnygyn gyndiebzyt . 6
ny rygollwyf duð odeðzed byt . ny ry-
golles nef ny bo ynuyt .

QNuytrwyd awyd ewyc lauur 9
ðonn : anuedy y karðn pðnn pen-
yadur . heb fynnyeit ynreit rðyd echlyf-
fur : aheb wybot bot byt moz ampur .
rybu erthyft yn rybu arthur . gynt ry-
bu amgyfraðt gýnt gúan tra meffur . 14
rybu ulkeffar keiffassei flur y gan ud
pzydein pzit y heffur . Rybu vzan uab
llyz llurðym adur mat : ygkamp ygkyw-
lat ygkat yghat yghur . rybu erkðff 18
maðz rðyfc didaðz dur . ryuyc angreduaðl .
greiduaðl greidur . Rybu gamwedaðc
madaðc modur ffað : rybud^{vu} idað dilað
dilað dolur . bu alexander byt lywyadur .
hyt fygnoed nefoed ny bu fegur . Pam 23
nawyl pobloed paðb yndofur pla : pob
trah yndiaa ac yndiuur . pop naf oe niuer
pob ner pob nur . pob nenn ympressenn
yn ampzyffur . Gðzthot rðyf hollaðl holl
yfcrythureith : gðzthðyneb aweith yð y
wneuthur . gðzth awyd dzagywyd tra-
gðyladur . gðarchedid eluyd dybyd dif-
pur . gðerthevin vzenhin vzeifc penny a-
dur byt : gðzthladet om bzýt pyt pecha-
dur . Gozthywys nef oed nyued eglur .
gðzthyf ny bo trist crist creadur .

QReaduryeu nef naðd dialaeth . 35
seint : kyzreieuint gymeint
gymedzolaeth . cared ym ynni neut mi
ae maeth . Caru amynnu uy mabola-
eth . caraf yolaf tri dzðy drudannaeth 39
ket : canret omgðaret yz aðchgðzdaaeth .
Can ryd duð douyd daðn ehalaeth : can

rann rat goleudeðz ffrðytheu fraeth . can 1
clyð ankennyð kymhðy llðzayaeth . kein llyw-
yaðdy^z creaðdyz credðn rywnaeth . Caðd
catwent pðffent pzeffðylyaeth anhydyz : 4
kanys bzeu mal gðydyz hydyz hudolyaeth .
yzteirperfon byt bit yth aruaeth . yztri
yn iaðnwir iaðn ðzogaeth . Yz vn duð vn 7
dyn navit hydzaeth bzat : yz mab rat yztat
tec henafyaeth . kan duc pymwhan crist
pymoes ogaeth . oyg : ogyuyg gymodoga -
eth . oangoz teðdoz tut alaeth . gymhwyll :
otwyll oditwyll dywyffogaeth . yn dyn 12
dit ympzyt ym mru panaeth . yndolur
ygkur ygcøzfozaeth . kynnnydwys maðzðz
maðzureauolyaeth gnif : yn kynnif ybzif
bzidozayaeth . kynytt vu vinheu heb fðyfeu faeth .
gan anduð vzy vzenhinyaeth . 17

BRenhined benn ban ythanet hael :
bro oed yfcauel yfgounet . bzenhin
pob ffin pob ffað dyghet . bzað kðydam y-
gyt ygkryt agkret . Yn uffern gethern 21
gaeth dzeftet erwan : ynaffan poethuan
peithaðc dzýydet . Yndaffar taeruar tan
amgyffret . yn arffuruyd lle ny llðyd ker-
det . yny daeth cayn can y weithzet . cam :
ygkyweithas nam nymbo vyned . 26
Gðdam pob annwar daear dyzet . godef
grðn yfgðn anyfgoget . Godefðn gðyððn
gwaelaet aruan : gðyth gyman yn llann
yn llðyzy gywet . ami am aýd yngeheuet .
ynafurinað duð ynefuriuet . Archaf 31
danc kynntranc . trðy eirolet meir : hyt
namgðnel kellweir colll agkyffret . kynn
dy laðgychwyn tydyn tytwt . can da-
lu y duð y dlyet . Can lleng egylyon 35
kein llwet obeith : kynn lleith rac kyf-
reith kyweithaeth . Kaffðyf o yoli crist
keli ket . caffel ynadeff naðd nef nodet . 39

A M E N ~ 39

Canu y duw . llyndeb az cant .

AN arglôyd ^{kyfrôyd} kyfreithgar wledic : awle-
 dych heb auar. vn mab duó diffôys y-
 daffar. vn mab meir meitraól diarchar.
 vndofyd tragywyd trugar. vn rieu róyf
 nef adaeear. vn gózon gózaól y daffar. 5
 vn af wen owedi glaear. Ymperyf kynn
 perigyl bóyf car. om cared carafóy ediuá.
 nyvo dull uadeu dall ydar. odynd duó a
 býn yn bzifgar. Ryuerthir ennwir yn 9
 annwar. ynarglôyd uffern wern wanar.
 Rychyzchant vn peir teir trydar. kyn-
 nadled kenedloed ampar. Ilu bzithyon bzo-
 dozyon bzóytyzgar. Eil góythlu gozdyar. 13
 Tzydyd Ilu nywllud kyuarwar. Ilogóyn-
 nyongwynvydic agar. Ynhuenyd naóð
 yn huanaó nef bóyf adef aduóyngar : 16
 kynn bóyf góan efgus góynnesgar. bóyf
 góas duó góefli dialar. kynn bóyf aghe-
 naóð aghennwar. hoedyl hoedzan hoen 19
 eban abar. kyn aghenn agheu athzugar.
 argywed gloes glaffwed glar. kynn dir-
 uaóð gyfaóð gyfyfgar. kynn nom dóyn
 ym diwed garchar. kynn oergaóð agla-
 óð agklaer. yggóafc yggófc deró a 24
 góyar. Vzdeu ren reithuaóð góaóð goar ~
 Jndex rex ^{rec} ouyd hygar. ychedaól kedaól
 ketwascar. Eirchyat Ilaó rodyat Ilachar.
 Jaón omdaóndoeth ar Ilauar. Yaól heb
 doli arwar. Yolyd óyf onóyf ynauar ~ 30
 yolaf y duó y diffóyn y uar ~
Rac bar anperyf penn haelonaeth.
 Rófynd deifnaóð vyd yalaeth. yn anoes
 y mae ^moes maóðwaeth. maóðdzygeu bzydeu
 bzadózyaeth. Oagkret agcrftonogaeth.
 agcreuyd yffyd yffywaeth. góell ^{heb heint} gobzit 35
 gobzóyon edwaeth. heb heneint ^{heb} heb
 aeth. kynngoztho góarther uarchogaeth ~
 kynn góarthrut kythzeulaeth. Nyt góall-
 aóð vzadaóð vzadózyaeth. mab duó : yz 39
 mabdyn dirparaeth. pan gymerth maóð-
 óð marólyaeth. ympzenn croc ancreaódyz

ni aaeth. Ef an car ankyzchaóðs ynaeth.
 o vfferen craónwern creulonaeth. ef bieu
 radeu ratlonaeth. vch naó tozof naó tyw-
 yffogaeth. ef is nef uch nef uch naótra-
 eth. yffyd ny fymut y bennaeth. Ef an
 róyf yn róyd neitrolaeth. góelligrat 6
 góallouyat góelluaeth. Ef aued auedyz
 oearuaeth. aryf haf naf nefic hynauya-
 eth. Ef yn ureifc yn vzonn ehalaeth ~
 ef adaó y dangos aónaeth. gónaóñ yzdaó
 kynn bzaó bzeuolyaeth diohep woffep 11
 wanaeth. Erbyn bzaóð bzaó vyd bratwry-
 aeth. douyd barnant ryd arygaeth. yz
 amfer y ffróyner pob ffraeth. nyweryt
 mewyt milózyaeth. Góð angóyl ni a- 15
 góeledigaeth. góelat óy góelitoz ynaeth ~
 Móy yt gar góaóð góy2 gózdaaeth. noc
 yt gar car kerd kebydyaeth. Ilei yt gar
 Ilauar no Ilaóuaeth. móy yt gar Ilaózyd
 no Ilaógaeth ~ ~ ~ 20

LLewenyd Ilu nef Ilawena vymryt
 Iythwynnvyt ythwynnva. mab
 duó byó vyllyó am Ileha. omIle dzóç
 amdydóç ymda. Dayoni vy ri am
 rydha. ryd rybóyf gan vy róyf róy 25
 góna. reen reithleu rieu rat gyua.
 ratlaón doeth róyf kyuoeth coffa. Ogan-
 treigyl atregóçh yma. Oc an cam an-
 kymer etwa. trugaraóç arglôyd tru- 29
 garha. ózthyf y ózthyt nam peffa. peff
 ydwyf onóyf yn echóa. ar ny uo púyII-
 aóç nyfpúyIIa. Eithyz ozic nythzic
 na thzefna. hoedyl etuyn hoendyn di-
 bara. hoetran hydzyz hydzeit aetreida. 34
 Tzeul trydar amcar namcassa. nam
 golud ymgolochwyda. o gatwent pzeff-
 sent y bzyffya. dial blas aual blys eua.
 Oamraóð amreint diara. oamryó 38
 amryuys vóyta ~ Obuchwant chwen-
 nychu traha. obu chóç bu chóeró
 o dyna. chwerdit byt bodaóð andia ~ 41

Ynduanó ynduant yd a. ynchwedyl at uei-
laóc yd atueila paób : o2pobloed ny bara .
Peris ef peryf nef nodua. peradaót para-
dwys wydua. pereit loc y enó yna. yadaf
adef ny vwyua. ffrwyth löythlenn waflat 5
wen westua. ynffrúythlaón offrúytheu
terra. Terróynaól ychedaól yacha. bazd
athyaól athuaól athuaó2ha. ~ 8

Qaó2 defnyd bedyd bendigeit rieu: róyf
reideyeu rat uolyeit . molaót duó mo-
laf aedyweit . Æe molóy nysmolaf ofeit.
am obzóy am obzit vy reit . Am iessu caru
kyzbóyfleit . Caraf yd2eth adzaethant 13
geinyeit . traethaót ber y buraó eneit .
Rac oer ueró uffern wern woneit . rac
oeruel uchel ucheneit . Rac tozyf agkyfscot
agkyfgeit kóynuan : rac tózyf tan taer 17
yneit . Rac awyd afróyd nyt afreit . rac
afy2óy2th afy2dól gywydeit . Rac buched
gan bechaduryeit . rac treul hoen yn hir-
boen yn hóy2beit . yn hirgóyn góenóyn 21
góeiniuyeit . rac goztrud kythzud kyth-
zeuleit . Kythzeulgias gó2thgas gó2thgri-
fyeit . rac gozmeil yspeil yn yspeit pechu:
rac pechaót o2dyfneit . Gozdyfyn vi. 25
gozten ri róyf greit . yn róy2t ureint yn-
rann seint feinyeit . Yn róy2tlóy2 ynfyunnó-
y2 fynnyeit . yn róy2dhaól hóy2daól hirdode-
it . Ympzi dull kynnull kynheilweit . 29
ympzi doeth kathyl kyuoeth koetheyit .
Ympzyffur llauu llyuyzdoneit . ympzef-
fent ympzefóy2l eneit . Ynadozth ehozth e-
hofyneyit . kyfyzgein : kyfóy2zein glein gloeó
heit . Duó am rod róyf vod uedylyeit . 34
rann didann gozchlann gozcheithleit .
tozyf eurin wertheuin ó2th reit . yth ger-
daó2 góerthuaó2 gó2thuynnyeit . Rac
bzaót raun baran barn beirneyeit . pan 38
varner tri niuer tróy neit . bernit duó
andóyn y weñbleit . y neuoed yn neuot
yneit . A M E N - J - J J ~ ~ ~ 41

Nyt ynat neb dzut ny dzefnóy . gó2flaót :
kynn gó2fcaó auaróy . auar maó2 2
ymbzonn llaó2bann llóy2thóy . moz vyd llóy2
llonyd llaó dadóy . moz atrec pob chóec pan
chóeróy . moz adfóyn difóyn digonóy .
Crist kulwyd poet róy2d ymranghóy . om 6
rang lles neges nam nagóy . duó amduc
omdzó2c ydzamóy . y tremyn ydzemit ofróy
moz detwyd adzeid adzagóy . ar hóy2l arhael
v2onn tragy2chóy . Kannky2chóy2dews di
ardóy . ky2ch clotuaó22 amdiraó22 diróy . 11
Pymhoet pobyl rac pobyant o2dóy . pym
hoes byt aheuyt yn hóy . Gó2ae uab dyn
dilit y gamdóy . ygkamlit eithy2 gobzit
gobzóy . yfgeryd yfgared vóyvóy . caru 15
góy2t ynryhyt yn róy . Ynróy yd amó2c ada-
munóy bz2t : rybenyt ry bechóy . pechadur
pechodeudirpóy . adirper pder p2f arlóy .
ar lóyn kynn kyftlón keftóy . keiffaó nef 19
gó2ar adef gwaróy . Kann gozeu anduó an
datpróy . tróy gethzeu achzeu achymóy .
cann gó2eryt creaódy2 aecrettóy . kann gó2a-
raót gó2erinualch nefóy . kann diffy2th
trindaót tri mackóy . odan trimeib glan 24
glein ovóy . Kany2s ef aued auynnyóy . kany2s
mynn mynna2f agaróy . kerito2 car coz
karatóy . canret cret creuyd am rodóy .
kan gó2ledych gó2ledic eur gylchóy . kylch
huan kynnan nyó2 kannóy . kynheilwat
kynheilwet vóy vóy . kann gynndeló kyn- 30
neló kannhozthóy ~ ~ ~ **A M E N** ~ ~ ~
Qandigones duó an diflann . verroes :
yneiryoes yneiryan . Gó2 an gó2naeth
ae gó2nel am danā . trugared kynn meued
mablan . Gó2 anpeir an peryf glotuan 35
gó2 gó2ychdoeth gó2ych gyuoeth gyuan .
Gó2 an gó2y2 an gó2araót oe rann pymoes
byt : y2 bedyd y ieuau . gó2 ygkret ygcreuyd
nyt gó2ann . gó2 ygcroc ygcroes bedzyuan .
Gó2 awys a v2ys y v2aó2tlann . ef adaó2 nyt 40
attaó2 ef attann . Pan wnel duó dangos y varā .

dydóyre dydaeret arnan . dychzyn tózyf
tozuoad yneban . dychyzch hynt dychze góy-
nt gwaetuan . Dychymríó tonn amlíó am-
lann . dilleínó llyz didetkyz dylann . Dychy-
mer ufelyar bar barn . dychrys gózyz gó-
zes tande allan . góedy keññlennic wedy
kalan perth : pan bozther glyó ambann .
wedy ferch a feirch meirch meingann .
emys llyz llysseit uch ebzann . Góedytreth
mal traethaót Jeuan . kynnglafued kynn
glaffu vyggrann . duó am ryd omreidun
ovan . róyd obeith oweith ywinllan . ac yna
daó bzaót bzaó gymann . ardeheu vyrieu
vy ranN ~

Einion ap Gwalchmai. 15

Dvó dewin góertheuin gwyztheu .
dywallaó adan rann othradeu .
dynyadon defnydeyist ythodeu . dynaól
dyndonyaóe óyf vinneu . Daón yffyd
ym yn iaón yndyn ethzylith : athzylóyn
bóylladeu . dyn óyf glan aphan offeren-
neu . duó douyd rec ouyd reithleu . dzyc vab
óyf yt róyf rym gozeu . bydón da bydim
diamheu . kynn mablan wythzann weith-
zedeu . kyt bóyf dzóe byd dzugar ditheu .
Heróyd dagreuyd dagreu dadolóch : dydel-
wynt ynhydyz hyt vyggrudyeu . cam amot
kymot omkamwedeu . kynn bóyf raót
bedzaót ymplith bedeu . kyndyuot chweró
gyuot chóedleu . duó amgt ymyónkaereu .
nef : duó a glyó vyllef ymluc vzydyeu .
Duó amgónel gochel ffraót oeruel ffreu .
ffrwt uffern astrus ffraóddus ffrydyeu .
duó amgónel omgóeith goleith góelieu .
duó amgónel goglyt selwyt fulyeu . duó
amdifféro omdiffareu . duó dóc vi attat y
maóz tat meu . Duó nymkerydych om
kerydeu . dyd y keryder y karedeu . diwed
nybyd itt nadechzeu . nybu nybóyf trist
ythdadleu . Boet ef ytalóef hael róyf rieu .
arlann eurdonenn yz y donyeu . can gur

1177

adolur artal glineu . can gymryt peny
penn elineu . ym muched gozóac yz geireu
maóbed : adoetheithyz meffur ar vyggeneu .

Poztheist yzpymoes gloes glaffveireu .
pymweli keli keluydodeu . pozhóyf
y boen edzyd mynyd mynneu . parthzet
amynet myn ythgigleu . penn cret vu
welet dy welieu . panyth archollóyt oth arch-
olleu . Can bozth egylyon góylyon goleu-
nyt perthyn ythtat mat vymadeu . Kan
pereist douyd dyd yn veu . namgat y
gythzeul yzdygythzeu . Dygroc croes
wydin ureñheu . diffyzt chóechoes byt
rac pyt póeneu . amheraódyz creaódyz
oth greu bu gwaetlyt : gotlaót ny bydaf
othgyfreitheu . Góynn eubyt vyneich
vyón eglóysfeu . eglóysgar hygar hygadó
gloeffeu . diwedyn werin wirion gathleu .
dynyadon dynyon diamreu . góae ef ae
peris perigyl agheu . panwanpóyt iessu
yny asfeu . Góedy doeth ef yzdiodeu . duc
anreith uffern yny affleu . Agóedy hynny
hynn aozeu . góir ypzegethir ypzegetheu .
góelet yn mynet mynwaól dedneu . góyl
gyuachael na chof amheu . Góezgyynnó-
ys mab duó dyfyeu . nef uchot : gozmod
yó bychot obechodeu . Yn urdeu reen yn
rann deheu . ynózaól kedaól kyt afeineu .
boet ef yndibenn bot yndibleu . heli yn
ennlli hyt yn henlleu ~ ~

Gwedy dywedut gan annwyt geu .
agóedy heuyt góyt gozdercheu .
Góedy kyffynyaó kydyao kadeu . góedy
dóyn gozuynt ózth ygozeu . Góedy góydy-
eu garu llu allieu . alliaós achaoís uche-
neidyeu . góedy gardu róy góedy kerdeu
byt : góedy gwyt plegyt ypylgeineu .
Góedy ymdaeru barnu bzodyeu . góedy
hir erlit gobzit gobzeu . Góedy góythomed
fened sóyneu . góedy góaffanaeth ypenna-
etheu . Góedy kyganaóe keingyeu ydyn-
[dit.

1178

gŵedy llit^{yn}mladeu . gozpŵyf y gan duó 1
 vzy:gŵedy gŵedieu . gozuot gozffowys
 paradŵys bieu . Myn nabyd dyn nahyn
 na ieu : neu naftraóð trallaóð trallŵy-
 byz eiffeu . Archaf arch yduó ardodeu 5
 nef : nadotto pedyz gloeu . Ymlfudyas
 ymadas yzmeu . ymtref tat ym karyat
 kereu . Mihangel amdel ymdŵyn adnev .
 mal yduc kŵyneu llen allyfreu . Mal 9
 dyuot^{elud} eluyd geleu . mal creuyd hywyd
 kynnyd keneu . Meir afeinlyn marthin
 matheu . marcus alucas Jonas eneu .
 arduó vy eneit kyfreit kyfreu . Eiro 13
 lŵch feŵch yn ych ŵydeu . Mydyz vyeiry-
 aóð baóð pandel ym agheu . hael meitra-
 óð nymdehaóð omvndiheu . Mi kynn
 bóyf araf nym bo areu . myón creuyd 18
 affyd aphaóð radeu . Mynnit ym eir-
 yaóð greduaóð gradeu . menyw wed
 duó doeth ythgyuoetheu . mynet ym
 gŵaret gŵar uedylyeu . Molaóð yz trin- 21
 daóð malgŵedieu . mynnit ym gyzry-
 ueyeint móynnyant creireu . duó adiof-
 vzyt arueu : aruot perffeith gŵeith gozeu .
 kynn gozwed ym med poet meu . **A** en-
Peryf nef pura vygkeudaóð . par
 ymduó parablu ohonaóð . parabyl 28
 gŵir pandzeithir traethaóð . peruegys
 pur uelys uolaóð . Perigyl yó ydyn y
 diwarnaóð . panuo ygkared buched be-
 chaóð . pan del rac ieffu trillu trallaóð .
 Paóð adaóð attaóð pobyl vzaóð yz uraóð .
 pobyl byt hyfryt eudifraóð . awneir ar 33
 nywnel y gardaóð . ediueraóð duó ae
 kymeraóð . Adynyon gŵiryon yneugŵy-
 daóð . Gŵerin diwerin ði nydiozgraóð .
 gŵae ef yarglŵyd nef ny bo paraóð . 37
 Nytoes darogandyn truan traóð^{lla} . oz
 gŵz ae gozeu madeu medaóð . Cret ti
 idaóð racllaóð yn llŵzŵ anffaóð . vndyd 40
 adouyt ynni aedywaóð . y cofpir ennŵir

y cofpaóð aer gyt ar genedyl uedyŵŵyaóð 1
Ac eiffoes kynn gloes glasued tywaóð 2
 penytyón gŵedŵyn yn angŵedaóð . rodŵn 3
 vŵyt yzduó adiaóð beri : criŵt heli keli can
 uvylladaóð . Nachŵŵbydŵn uot heb yŵpydaóð 4
 gŵennwlat nef yn advŵyndaóð . Gŵymp 6
 edzyd douyd deuaóð y radeu : ny rydzaeth
 neb tauaóð . Ragozŵn greuyd affyd affaóð 7
 rac agheu llrat bzat bzedychyaóð 8
 Gŵediŵn gwyllŵn bydŵn baraóð . par 10
 argŵz arŵz yn rywaraóð . Pan ieffu vzy oe
 vzenhindaóð . ydoed pymoes byt ygkyt gaeth-
 waóð . yggauael ŵggwael yggwelaóð uf- 13
 fern . ynafleu oerwern ynerdygnaóð . ar-
 dunedic duó ardelŵ ohonaóð . awnaf arglŵ-
 yd naf nerth pob kiwtaóð . Cadŵn ureint 16
 deweint kanysdeuaóð . duó ner ny gymmer
 gam eŵguffaóð . Na chyŵgŵn canŵn canon
 araóð . kányt ogyŵgu ydaóð gŵaŵgaóð .
Ardúŵ adef ynef vyllŵ llŵybzaóð . yny 20
 edzinaóð vzyrac ydzindaóð . Yerchi ymri
 róyf naóð raóð gŵerthuaóð : gŵzthvyn vy
 eneit pan el omknaóð . boet ef bydyŵyf
 gŵedy bedaóð . gyt ar vndúŵ maóð yny-
 vndaóð 25

ADef nef neirthyat oth rat boet róyd 2
 erglŵ om gŵedi keli kulŵyd . argledyz
 ohonaf naf naóð hywyd . argleiryat mei-
 dzyat medyz a om aŵyd . ar eupechodeu
 puchyŵŵn arŵyd . croc : ym dŵyn croes 30
 yz criŵt ar vyŵgŵyd . Agheu yz eneit avzeit
 afvzŵyd . adaóð y buchaóð am bechzŵyd . bych-
 ot gouyget trŵydet tramgŵyd . buched an-
 uedzed y ynuytrŵyd . beich obechodeu nyt
 bechodzŵyd . bychydic dall agkall agkyfar-
 ŵyd . kynnglaŵŵ vyggŵed kynn glafued 36
 gŵyd . gleŵŵin deyerin werin wogŵyd .
 kynndyuoet kyfnot . ny kyfnerthzŵyd 37
 kennadeu agheu ag yngyuarwyd . kynn 39
 bot ym oerglad boet ym arglŵyd . rydalŵyf
 iaóð yn ratlaóð róyd . Cann ediuarŵch kyf-

rôyd ym ieffu : wedy kymynnu ym kym-
 henrôyd . kynn ar grudyeu dagreu dygô-
 yd . kynn gûerydê lann nyt gûaratwyd .
 Etwyn vyd treul dyn trugeinmlôyd . 4
 At vyd hoedyl hidlaô rac llao nyllôyd . adô-
 yn pob gozllôyn pan diozllôyd . adôyn ar-
 all pall pôyll eilwyd . adôyn med agôled
 gôledic hylwyd . adôyn haf hirwyn kein
 llôyn canllôyd . adôyn march pennill e- 9
 bzill ebzôyd . adôyn hôysfôz gôz agozwyd .
 Adôyn gôyz terôyn taer gyuannôyt cat :
 pan vyd kedyzn yn ymozthôyd . adôynach
 kynach gennyf boet rôyd : kein uoli
 keli kallonogrôyd ~~~ 14

Goffymôy tramôy tromdigued . byt :
 goffymuttit bzyt bzat anmyned .
 gozfach arllaffach lles maranned . goff-
 ymdeith eilweith andielwed . Goffymutaôit
 gôaôit gôedy maſſwed . goffymut gout 19
 goſôy nazared . Gofynnôn treulôn traet
 abyſſed . tref yd aeth duô nef yô tangneued .
 ymmru mozôyn^{fwyn} ðvoned anna : duô gôyl
 uaria vaôz gyhyded . pan uu ympzeſſeb
 ympzysſur wed . yz ych ar affenn gyt a 24
 ioſſed . Ygozeu rieu rinwed pann anet :
 adoeth ywaret ylaôered . Kynn bei mab
 yntat rat rôydannwed . yreen ar yſpzyt
 gyt amgeled . Dzôc ydaethaô ôzthôynêbed .
 iaôn y erot greulaôn y greuloned .
 Gûerthu ieffu yſſy ryued . aozuc idas 30
 odigaffed . gôeith vernit gôythlit gôyth-
 loned yz byt : gôzthuyt uu gywyt y argyô-
 ed . Cann ryuu yz werin oennwired . a-
 vzedychôys criſt creaôdyz uched . Kyfya-
 ôn aedeu kyuannhed ardir : ennôir di-
 uenôir y etiued . Archaf arch ym naf 36
 yn nôyled . yz archolleu doſſ gan diſſued .
 y dôy vzonn auu ar ued yarglôyd : na vy-
 zoawyd yn ouered . Y gozff aediô eidun ryf-
 ſed . ymyôn eur donneu hyt y danned .
 Kann mynnôys yz duô difuroed arnaô : 41

na uynnet ae laô lad kalaned . Omynn o 1
 ampôyll kymôyll camwed . mynnet ym war-
 et o iaôn wared . Nadalyet diheu dôyvlyned
 ygyt : yuot ynybyt hyt hir hoedled . Paham
 nat edzych tlaôit yny dloded . moz vyd hoedyl
 egin y bzenhined . Nat hôyzach y dôc duô 6
 teyzned ragon : no meibon eillſyon nyeill
 troſſed . Ymken ym keinwaôit dyfryded .
 ymkôyn bzôyn dôynbzenhin gôyned . 9
 Gôaevi arglôyd duô am dewrgled dideich :
 gôynn eubyt ôy vzyneich oe ureuoled . mal-
 yduc oedec enryded . y dôc duô paôb yny diô-
 ed . Digarat auyd digared rac llao : heb 13
 allel hunaô rac anhuned . ef anef allaôz
 gôz maôz aemed . ef ynun dihun dianhyed .
 Ef gozeu rie ratloned . ryuu : gôzaôl ieffu 16
 pennllu llaryed . Ef yntri ynri ac nyt ryued
 reithgar . bwyf gôaf duô kynngôeſti dayar . a .

ll'n fardd ai k. ac nid oes yma ei dechreu.

ADuô am troſſôy om trafaloêder . attaô :
 y iaôn obeithaô awybyther . ygym-
 ryt penyt kynn gôyt gôander . y gywy- 22
 det lann didan dyfynder . yſſyd ygreuyd
 ygryfder . mynet : eidunet trôydet tra
 yngatter . Y achubaô naôd nywatter ydaf :
 ardeuhynaf nybyd ouer . erchi pozh dewi
 parth ydelher . nyt arch agkyfuarch agky-
 uamfer . Meir a mihangel pandelher . 28
 bôyf trôydaôl kynnadyl kynnoc ucher .
 Men nat iaôn troi trôy agkallder . na
 cheiſſaô tramdaô nnytrymder . Nyt ef
 andiffynn nac andiffer yna : dywedut 32
 traha trôy gam ober . nyt ef angôeryt gôyt
 gozôacter . nac an ryd ydyd gan edyllter .
 Nyt ef ydeir nef onerth llonder . nac o
 nerth ymfang ynvn amfer . Ys gôell yn 36
 gyspell goſp aphygeint : ynyoli aſeint a
 feith pader . Pedyz wynn angôzthuynn
 gôzth yz ygder . yſti aôzthyt aôzthotter .
 rac teulin trinet tri niuer adaô : artry- 40
 dyd ylaô y lucifer . ardeu ardeheu yggoleud .

yggoleudreuat auat uoler. Mat bu yn llyó
yn llythyz uoleit : ageiff y eneit yspeit oes p-
ny mat anet nyt mat aner . oedzych arduó
adiuarner . ny mat gymyzt araf ny gymer
penyt : **K**anywy2 ennyt pahyt atter . 5
Ny mat erlyn dyn dim ehofynder . o gat
went pzeffent heb pzyffurder . Yfediuar vyth
tra vyther yndi . ys y2 antroi yntrachallder .
Ys y2 antreiglaó treiklyt an kywyt an cam-
wober : tramaó2 yt ymdaó2 amdonyer . 10
oda trahgedic yt adóy yfgarer . truan yt
etanudyn pandóy ller . tróy duó ydiuant
pan diuaer . **T**uan aglywaf ar eglycter :
bot traferch fyberóyt penyt pynner . tra
fegur amrud am ryó hoéóder . ys dybyd 15
ydyd ydialer . **D**ybu grift ymbzu ymbzu-
der y2ó : deuón rac yuron vzynn oliuer
dydaó mihagel ual ygóeler . rac llu egy-
lyon tiryon tyner . **D**ydeuant attaó a 19
dotter ymmed : dybóyf om kamwed duó
amkymmer . dybo ymdiffryt kynn pzyt
pzyder . gó2 adiffyzt paó paó2 adiffer .

Diffreidyat maó2 rat maó2 reith . 23
dyzchael : deus y2 ifrael dewif gyf-
yeith . duó gennyt gennyt bóyf kedymde-
ith . **A**thitheu beryf gennyf gannweith .
aminneu bóyf teu bóyf teith diaróyt : yn
dóyaól annóyt pzoffóyt pzifyeith . **G**óae ef 28
dzaethadur kynn llaur lleith . nythzaetho
ohonaót araót areith . góae diwarth diw-
yl dioleith am yeir : ny laóer leueur ouab
meir meith . **G**óae nygret trinet kynn 32
ryret reith . gnaót aelóyt diffyd auo diffe-
ith . **P**an uynnóys deós deós ardeith ar-
naó : ó2th wynn y gannllaó nybuganlleith .
cayn ygkyfrin acagkyfreith . kaedic uf-
fern ar gethern geith . 37

Awaráót pymoes byt o geithiwet .
uffern : oblith y gethern gaeth ef-
vziuet . kynn bóyf gó2 góberyt poet gó2 40
góaret . am góares oboen obop aelet . aw-

nel kyfarchóel kyuarchet . bzeffóyl y2 ar- 1
glóyd awyl gan ywelet . **a**c an clyó ani
ny glywet . **a**c angóy2 yn llóy2 yn lló2 tyg-
het . **a**c ankar yn war ac anharbet . ettóar :
ac nygar traha trahyweithzet . **A**c ny 5
geis nathzeis nathraós gerdet . **a**c ny
gymóy ll tóy ll tróy ymdiret . **a**c ny varn
odir ydaeret . ydyn : o nys rydilyn odylyet .
Eiryolafy arueir uy eiryolet . y2 ydóy 9
gared namdigaret . **Y**2 aó2 y safóyf safet
ymkymhozt . ymdydóyn yzpozth parth
athzinet . **G**óerthuaó2 uihangel am gó2th
uynnet . amdydych o yghenaót dzefvzet . 13
Pan eruynno gó2 góaret y tramgóyd :
yó awnaf y arglóyd y erglywet . archaf
yduó dóy unet unffyd achzeuyd achzet . 16

g6alchmei

TRuan a annyann ynni oampóy ll . tra
charu pzeffent pzes kynnhywy ll .
tramoed omdaón duó y gymhóy ll . trem -
mynt uy mryt ymbzat athóy ll . **T**zugar- 21
aó2 douyd a dzeiha vygkeryd . hyt nabóyf
heróyd kreuyd kerddwy ll . **C**redaf grift
nefoed neued gannóy ll . kein uedyd vyn
duó yndyó ystóy ll . 25

Astóy ll aylyzywys deus defnyd . dirnat
digynrat gymryt bedyd . delyessit Jean
ieuanc detwyd . díheu uab duó nef yn dófy2
echwyd . **A**chaós y dyfu uchel vzi ym mru 29
meir : y2 maó2 haó ll llawenyd . llawen vyd
reen ynyryhyd . **R**ycherir yn hir yny heróyd .
hi yn vam óy that . hi yn wyzy heb wat . hi
yn hollaól rat yn rec ouyd . **H**i ynn verch 33
yó mab ymod yffyd . hi yn chóer yduó o
dóywaól ffyd . **a** hi ahaó2 bozthes lles llin y
enhyd . **R**ac llóy2 óyth pechaót pziaót pzif-
óyd . pzinesfit mab duó mat gerennyd .
ernóy goygóy gobzóy gobzyd . pzyderónn 38
gyfnot dyuot douyd . **a**dafneu oegreu ar
ygrocyd . credaffant oe daón yndiwenyd .
deudec ebostol dethol doethólyd . credón eu

kyuot ac nyt atuyd . yn undaót trindaót 1
yn dzagywyd ~

TRagywydaól duó tragyuanóyf ~
Traethaót ohonaót ahandenóyf ~ 4
Ozdaón ryloueifst rylauar wyf . yn
afleu ýgeu agywydóyf . Ac ynryna-
ód ffraóð ffraeth ydadóyf . yn urdas
heb dzas dzos abzdydóyf . am bzyt ar 8
gymryt gymraót am nóyf . kyuarós
mynós meu y kaffóyf ~ ac yffy mi duó
adióyckóyf omdzóc : oe trugared . kynñ
mi tramglóyd . ac amgónel peryf pan 12
periclóyf . perffeithweith ouec adec dalóyf .

TEilyngdaót adaót adef góirin . trei-
thitoz tramo2 tramaó2 deruyn .
tir rygymerth cristi ogroes odóynke- 16
thzi : tróy am rygóllí daeoni dyn . Duó
amdóc yno anaó tremhyn . tramhóy
karadóy kaerua urdyn . dewiffach
gennyf kanys perthyn . dyfnn difro- 20
ed no med melyn . Melys yó pechaót
pan yherbyn digreit : mo2 tróm y2 e-
neit nnydetuyn . edined maffwed moes
amkanlyn . ediuar auar ef nys dech- 24
zyn . ediuairaó2 da duó ae keinmyn .
ef keiff kerennyd ae ffyd ffechyn .

Erytheolaf reen rybud ennyn arhyn^t 27
haóð : haedóy yffóyfynt hael gozwyñ ~

GOzvynn ðetremyn dzamy2 dzefret ~
ytreiaó cared caru mynet : my-
nyd ymdzaeth crist ar geing dydwed
dayar : kynnbóyf abar ambo lludet . 32
llóyttit vygkywyt ygkywir cret .
ygcreuyd ynffyd ynffaó ganret . Ym
dydóyn omduó ymdylyet . o gatwent
pzeffent pzeff efuriuet . Efryd vyd 36
dechreu dyn dewred gyfureu : aedió-
ed ef diheu agheu yghet . ac nyt go-
chel gocheró dzóydet . góely agklaear
dayar dudet . A góae ni ozneit yn 40
rydodet . ynrygnaót pechaót pa ll gy-
[niret .

Rac antóyflaó byth obeth heb ret . ygóllí 1
teithi tranc afneuet . ac yffy ymi uedyc
aued góaret . angeu : adodón ynneu yn
ymdiret . yfef arglóyd nef anerthaf . y
diofryt góyt góedy ryret . Ac ym reen 5
góynn góann yfllynet óyfi : ac ys meu
erchi arch geinmyget . kyzeiueint oz
meint meith gyhuffet . ry góneuthum
odim odzycweithzet . antrugaraó2 argló-
yd trugarhaet ó2thyz : ami yó2thaó ná 10
góρθodet . amduó amdiwyt arbet . er-
byn bzaót triñaót trinet ~~~~~

CAnu y dewi agant góvnnuward bzecheingabc ~
Amrodho douyd dedwyd deweint . aóen
gan bylgein pandel pylgeint . awyd 15
boet kyfróyd bardoni : kynneló adeóí y-
deukymmeint . Nydyly cozn med keinyon
medweint . bard ny wypo hónn hynny dy-
geint . nyt ef y kanaf can digyoueint ~
vym mryt : namóyn mi aepzyt kywyt 20
kywreint . Ys móy ykanaf kynno hene-
int . canu dewi maó2 amoli feint .

Mab fant fyó gozmant . gozmes feint
niat : nalletrat yn rat róyt yfgereint ~
Yffit rat nny wlat a mab ameint : ygky- 25
uoeth dewi diueuel gereint . ardyt heb
ofut heb ofyn amgen : heb oual kynn-
henn kylch yheneint . Onyt bleyd adze-
yd tróy y wythneint . neuhyd gozuy-
nyd reóyd redeint . Ef kymerth yzduó 30
diodeiueint yntec : ar donn acharrec
achadó y vzeint . achyzchu rufein rann
gyzeiueint . agóefli yn efrey gófl di-
amreint . agodef paluaót dyznaót
trameint . ygan uozóyn di vóyn di- 35
wyl ydeint . dialwys peirglóys pergig
dyfynneint . ar ny las llófget lluoed
lleffeint . Dy2chafóys bzynn góynn
bzeinyaól y ureint . yggóyd feint 39
mil maó2 afeith ugeint . archafael
kaffael gan wesseiueint . dy2chafóys
[dewi bzeui ae bzeint

Vzeint 02th y vzyt y vzeina0c ae
eluyd ynryd yn rieda0c. Ar Jwer-
don wlat ys rat ranna0c. ardeheu ef
bieu aphebja0c. **a**phobloed kymry a
gymmer atta0. **a**c aryd ynlla0 ll0yz dei-
thia0c. **T**zael yn erbyn y2parth uoda0c.
padzic aeluoed yn lluoffa0c. **a**c ef an
g0zthuyn nat ofyna0c. ar trugared
du0 ar trugara0c. **a**garo dewi da di-
ofreidya0c. **a**c agaho aekaro ual kara-
da0c. **a**garo dewi ual deu eirya0c nauit :
nacharet nallit nalleidy2 difya0c. **a**ga-
ro dewi diofreda0c. caret offeren len la0-
era0c. **a**garo dewi dagymya0c. caret
ymwaret ac yghena0c. **A**garo dewi
ual difudya0c doeth : rygelwir ef yn
doeth yngyuoetha0c. **D**eu ychen de0i
deu odida0c. dodyffant h0y eu g0arr
dann garr kyna0c. **D**eu ychen dewi
ardercha0c oedynt : deu garn ager-
dynt yngyt bzeina0c. yheb20ng anrec
ynredega0c. y lafc0m nyt oed tr0m
tri urdassa0t. **E**dewit bangu gu ga-
r0ynna0c. **a**rdeu ereill vzeifc y urech-
eina0c. **B**andel gouyn arnam ni ry
byd0n ofyna0c. rac gozmes ketyzn
cattybzuna0c. ar du0 adewi deu niue-
ra0c. yt gall0nn pzeffen p0ff0yl uoda-
0t. **A**meN

Bzeinya0l vyth uydaf pandelwyf
eno : ny byd yneb2o abzzyder0yf.
G0elaf. offeireit coetheit cannh0yf.
canaf eumolyant meu ydel0yf ~
G0elaf wir yn ll0yz allwenyd mur :
achllen uch alla0z heb allu cl0yf.
G0eleify am uchez uchel eu r0yf.
ag0zaged rjaned rei agar0yf ~
G0eleify glas ac urdas urdedic haeloni
ymplith detwydyon doethon doeth0yf.
Ympl0yf llann dewi lle auol0yf.
yt gaff0yf y barch kynnyfarch0yf.

Ac obleit douyd diheuard 0yf : **a**c nar
na0d dewi ydihang0yf. **a**digoneisy o
yggl0yf diuri : ydu0 adewi ydiwyck0yf.
kany2 dichao2n dewi nyfdiolch0yf. g0na-
et eiryolet ym am aarch0yf. ~~~~~
Rchaf rec yndec adigeryd 0yf : y
ydu0 gyffeuin dewin douyd. **a**c y
de0i wynn wedy douyd. **D**e0i ma0z
myny0 fy0 fy0edyd. **a**de0i bzeui gy2
y b2oyd. **a**de0i bieu balchlann gyuelach
lle mae mozach ama0z greuyd. **A**
de0i bieu bann geiby2 yffyd : meidzym
le aemynn0ent yluoffyd. **a** bangoz
efgoz **a**bangeiby2 hennllann : yffyd
y2clotuan y2clytywyd. **a**maena0z dei-
ui diozuyny2. **a**c aber g0yli bieu g0-
ylwlyd. **a** hen vyny0 dec otuglennyd
aeron : hyfaes ymeillyon hyfues
goedyd. llannarth llann adneu llan-
neu llywyd. llanngada0c lle bzeinhy-
a0c ranna0c rihyd. **N**ys arueid ry-
uel llann uaes lle uchel. nar llann yn
llywel gan neb lluyd. **G**arth b2yngi
b2ynn dewi dige0ilyd. ath2all0ng
kynnvyn keyz ydolyd. **A** llann de0i
yrc0ys llaca0t ne0yd. **a**glafg0m ae-
egl0ysgy2 glas uyny2. **G**0ydeluot ar-
uchel na0d ny ech0yd. kreic urna
dec yma tec ymyny2. **a**c yftrat nyn-
hit aerydit ryd. **R**odes du0 douyd def-
nyd oeuoli : dewi ureui vzenhin llaw-
enyd. **R**agoz ma0z uch llawz rac lluoof-
fyd. penn. **a**rgynan conet cret abedyd.
abot oegylchyn kylch yueyffyd. hae-
lo athiryon athec dzeuyd. **a**g0erin a
g0iroyd. agozuot g0aret lliwet
llonyd. ll0yth daniel aruchel euheue-
lyd. **N**yt oes yn kad0 oes amoes am-
ynvdyd. ll0yth maryet ma0zwedus
eu mer0eryd. g0ell pob un dyuun de0z
[noegilyd.

Andeſz andiffer andiffyn uyd. **a**dewi angwe-
ryt rac kryt keryd pechaſt: ymaes maefla-
ſt dydbzaſt dybyd. **a**dewi ae gozuc gſz bie-
uyd. magna uab ynvyſ ae uarſ deuyd. 4
Adewi rywelat yny rihyd. val kyfliſ aheul
hſyl yſplennyd. **Y**ſſit ydewi da gyweithyd.
ſzth wann achadarnachadſ ypydyd. **a**c i-
daſ ymae ual ydetwyd. **d**etwydyon bzeui 8
yny bzoyd.

OVedzu canu coeth anrec yhael: kefeif
y archauael kaffaſy oftec. ogyrchu 11
bzeui bzeint ehedec. dim gozden ynllawen
llaſer goſtec. **Y**uoli dewi da gymraec ehofyn:
ouod byt abzonn obzyldeſt chſec. **O**bzyſt dy-
lleſt duſl ychſanec. y vzeui adewi doeth gym-
raec. **d**iogel ynaſd yz neb aekycho: diogan
y vzo diogywec. **R**ac creireu dewi yt gryn 17
groec. **a**c Jwerdon tiryon tir gſydelec. **O**
garaſn gan iaſn gan ehoec. hyt ardyſi
auon uirein athec. **O**z llynn du llet uu lſit 20
gyhydzec. hyt ar tſzch teruyn tir acharrec.
Dodyſ ydewi deheubarthech beir: ydial ual
diweir dſyn ywarthech. **D**othyſ ydewi yn 23
heuec gan bozth duſ. pozth dynyndiatrec.
Dothyſ ydewi diffreiyat tec. rys maſz
mon wledic reodic rec ~ 26

RYmedylyeify hynn yhonni. urdaſl y
vzdas anueitzaſl: auedyz rodi. rſyf
radeu bieu beird yſuoli. allenallyſreu allē
bali. Pandeuth offreinc ffranc oerchi. 30
yechyt rac cleuyt rac klſyf deſſi. Wynepclaſz
didaſz dim nywelei. Peſſychſys tremſys trſy
uod dewi. **M**erch bzenhin dwyzein doeth y-
ureui. **a**phzyt agſeryt ygyt ahi. ſzth glyſet
dahet tyghet deſi. aeuuched wiryoned wiryon
ynni. **a**el ymbedzaſt mynnſent dewi. nyt 36
a yn. uffern benn gſern boeni. **a**pheulin a
pheunyd yggozweli. y geiſſaſ diffryt ydeerſi.
Nyallſys gſerin gwaret idi. hyt pan y gſa-
raſt gſirion dewi. **a**r adar ae haroei. nyt arho-
ynt ſy neb namyn dewi. **a**c ef aedyduc oſl heb

euoſſi. yn vn yſgubaſz uaſz arllaſz lſenwi. 1
Panryuel arwyſc fſichti. ros eluyd pob keluyd
geiſl dewi. **a**gſyztheu aozuc gſerthuaſz dewi.
buobeith kanweith kynnoeni. **D**anuonet 4
idaſ didanberchi. onef dec adef adſyn weſti.
allaſz dec nyeiſl dyn diſgſyl arnei. ychwanec
kyuoeth creuyd peri. **C**redſch aglywych kedſch
dewi. yn ychllaſ allu byt gyt achſi. **a**r uagyl
eur y phenn fſſoſch racdi. val rac tan toſt yt wan.
tyſt duſ idi. **a**rureich ureiſc ae vzyynn. gſyynn: 10
uchaf uchel beri. **a**r llech dec dzos wanec athzſf
weilgi. **a**edyduc dybu duſ ſzth y thzſſi. **a**c nat
vo yny uro breint atheithi. eithyz trimſc yn
amlſc oeamlennſi. **a**vynnduſ dybyd byth ſy
voli. **a**uyunno nodet kyztchet dewi. 15

Dvſ auolaſ yz eiryolet. ym: kany allafy
dim heb duſ trinet. **D**ewi ynehang yn
rann rſydzet. **a**c ynyg diedig dewi waret.
Dewi maſz ar ymoz mynych nodet. rygel- 19
lwir ar ytir rac diwrthzet. **a**gſeſti ydei gſ-
eſtei rodet. **a**r bop fant gozmant geugant
gonet. **A**dewi ae treidſys tros dytwet eluyd.
arfeint ſywedyd detwyd tyghet. **a**c y vynyſ 23
ethſyf eithaf dyuet. atheyzned ethynt athe-
yzngel. **a**r uab nonn hael uroſn hawd ogonet.
ardewi uab fant ſyndal dudet. **D**ewi maſz
mynyſ mat ygſelet. penn argynnan
bedyd creuyd achzet. 28

DYchzannes rodes radeu. wallſofyat:
rudeur adiſlat uat verthideu. ny cheff-
it gan naſ. nac oeeneu. ny chaffat gſzeb
namyn gſyztheu. **G**ſzthebet hyget y hygl-
eu gerdaſz: gſyzthuaſz bziodaſz bziaſt 33
dedueu. **O**zdaſ llyghes dzom trſm ygeireu.
ygeiſſaſ kymraſ kymryt pzeidyau. rſng
mynyſ armoz maſz adzoeu. auyd: ar yeu
llywy lliſdyd goleu. **C**ollant ar llygeit ar 37
eneidyau. ny welant nalliant nac eu llog-
eu. achyghoz awnant achennadeu. y hebzſg
idaſ ebzſyd deſtheu. **T**zydypla wydyd avlſydy
dilheu. tri dybud mynyſ mynaſc bieu. 41

Peufydöys trefynöys difföys trefyneu. ynam 1
gant hodnant ozmant ozeu. **O**anuod boza bu
diameu. ydeuth ef y uynyó fyó fynthöyzeu. 3
kefföyt kythzeulaeth gwaeth góeithzedeu. ny-
allöyt a uynnöyt methlöyt öynteu. **E**llyg-
höys gózaged eugózegyffeu. rei góynnyon 6
noethon aethan uadeu. **Y**ggóezt yggózthwa-
reugóyzt aozeu. kerdaffant gan wynt arhynt
agheu. **E**dewis padzic dzóy dic dagreu. llone-
it llech llauar hygar hygar hygleu. pan aeth 10
y Jwerdon ywyzt ynteu. **a**c eigyl racdaó dzaó
dzathonneu. **a**duó ae mynnöys mynyó ydewi:
kynn geni yn ri enryuedeu. pan bzegethöys
hael bzegeth ozeu. valcozn yt glywit gloyó y-
eireu. ~ ~ ~ ~ ~ 15

Ryinn fyzthei vzöyenen ar uryenneu. onef :
nefoed y gadeu oe hanodeu. nyfyzthei yz-
llaóz uaóz uilltíreu. namyn ardyn urdaóí vz-
dynt feinyeu. **a**dewi oed bennaf ozpennaeth-
eu. **a**duó yngóybot ydeuodeu. Ac ef oed uch-
af yz yndechzeu. byt : áheuyt kerdynt ygyt 21
aninheu. **D**ewi differöys y eglóyffeu. dichon-
nes rac gozmes gozmant greireu. **a**phynna-
ón dewi ae phynnhonneu llaón : llawer un
ratlaón ffróythlaón ffridyau. **a**c ol yuarch 25
ae ol ynteu : ys atwen ymaen y maen elldeu.
Yffit hynn arurynn góynn goleu. uchel :
gan ochel dzycod dzycweithzedeu. **M**ynogi
apherchi apharch beinckeu. yn eglóys a 29
chynnöys achannhöylleu. **Y**sfit gyuedach
gangyuedeu. acharuduó yndzech no phen-
naetheu. **Y**ffit gan unbyn unbarch dynolya-
eth : yffit unbennaeth. yffit unbenneffeu. 33
Yffit efcob llary uch allozyeu dewi : **p**ym all-
aóz bzeui bzeint yzfeinheu. **a**c y uolí dewi
dothóyf yz deheu. **p**oet doeth uon am clyó am-
góberendeu 37

YGóz auolaf góir ogoned. nywnaeth
nagóæath nagóythloned. Namyn o
bell dygymell góell góiryoned. **a**dygynnul
feint yny fened. feint angaó allydaó lluedzys
[fed.]

seint lloegyzwys ac iwys afeint ygogled. 1
seint manaó ac anaó ac ynyffed. afeineu póó
ys pobyl enryued. **S**eint Jwerdon amon a-
feint góyned. **S**eint^{dyfneint}acheint achynnadled.
feint bzecheinyaóz bzo hywred. afeinheu 5
pzeffent woement tired. **D**ybuant ygyt
ynunozfed. y ureuí ar dewi da y uuched. **Y**
gymryt dewi dygymroded. yn bennaf yn dec-
kaf oz teyzned. **O**zdigonyffam ni gam o 9
gymared. **k**yuoóón archón arch diommed.
dzóy eiryolet dewi aduó aued. **g**óæe anat
góennwlat góedy maffwed. **D**zóy eiryolet
meir mam ratloned. amihagel maóz ym 13
pob aózued. **D**ycheuer vyóón nylu amylary-
ed. dycheuer vyóónn ninheu amdzugared.

Och hyt ar vzenhin vzeint ucheldaó. ha-
eldat goleuat llygat allaó. nachzet pe-
chadur y diuuryaó. hynny el y bóll y bell dzigy-
aó. **N**aphoeni geugallon dzeulaó. namy- 20
net ogrifst*** yzgroc yzdaó. **a**c nawyz yn llwyz
llebydyaó yn arglóyd. athzóy waratwyd ywir
adaó. **B**ei medyliei dyn ae vedyliaó. auu o
dolur ar y dwylaó. gan gethzi paraó. yn ky-
thzudyaó cnaó. ef ny wnaei bechaó. nae ry-
buchaó. **B**eina bei vndyd douyd andaó. dyd
bzaó. ynbaraó. yndiburyaó. argóæet yn 27
giret. ardyd y croget. **a**e dóylaó ar llet wedyz
llidyaó. argóæet yn ffridyau ygykylch y vzon-
neu. ae höll welieu heb eliaó. **a**e gozon yn 30
dzein. ac ynteu yngelein. ae benn yn ang-
krein. wedyz greinyaó. **a**c ol yffrowylleu ar-
y ystlyffeu yz góneuthur angheu. aphoen
idaó yz pzynu mab dyn oztan ufelyn. y 34
gan y elyn. aod yn aelaó. yz dangos yz
byt. y boen ae penyt. yz ydóyn ygyt o gi-
dóm laó. **a**c yna ydyweit ydyd ucheneit
mae ef diryeit. oe eneityaó. **a**cham guhu- 38
dóz. acham ufuróz. athóyllóz bātóz. bzada-
óz dwylaó. **a**lleidyz annonyaó. adyn deu
eiryáó. aglóth adiaó. dial kymraó. agot= 41

achelwyd ageuaŵc creuyd . kanyt eidunt 1
ffyd . ffoynt racdaŵ yblith ygethern . y wae-
laŵt uffern . ylle y mae migynwern . agŵe-
dyz vignaŵ . achynneu odan . adefni bŵnflā .
aphob marchdaran yn ymdaraŵ . Rac tra
gŵzes ytan agozmod boethuan awnaeth 6
baraban ybenydyā . yz kythzudyā cnaŵt .
yz dial pechaŵt . perchen dzycdeuaŵt adel at-
taŵ . Archŵn yz yfpzyt . keli othblegyt kynn
pzyd agŵeryt yngŵarandaŵ . achaffel ag-
henn ac oleŵ allen . achymot anreen . kynn
non reinyaŵ . anefaŵl ozfed . arann dzugar-
red . achzift oz diwed . yndŵyn attaŵ . AMen .

Gruffud vab maredud vab dd' aecant yz groc 1
Ararf bennraith . coz aryannweith . carei 3
rinwed : Crair gair agat . ydzwy ga-
ryat y dzugared . Croc caluaria vaerdy gra-
cia . vaŵzdec ryffed . Crededun benn . hael vo-
zwyn wenn . hawl virein wed . Cret bennde-
vic . lys wyzennic . lwys wawr anned . Canne-
it wyzthyeu . kanon radeu . kain anryded . 8
Cadeir ffair ffyd . kedaŵl vvyd . ket eloued .
Kyflaŵn dawn dar . y rwym galar . ar ym-
geled . Coeluein elen . eurei uoeffen . ar
y vyffed . Kelemic rat . cadarn wennwlat .
kedyzn winwled . Cozyf arderchaŵc . caer 13
dec eurawc . coz digared . Cozon eureit . cary-
at vwyet . kiriet ueued . Keinllun teckaf .
bzenhin hynaf . y bzenhined . Coet berued-
not . kain y uaŵzglot . cun nef eurgled . 17
Cael ym grym grair . rat oe boztheir .
reidyau berthed . Culwyd ener . adyng
niuer . oe dangneued . Colofyn llv cret . a-
rannwaret . oz ennwired . Coel egylyon . 21
olin uanon . olan uoned . Dylan natur .
uaŵzdec eglur . uordwy gogled . Delis arw-
ein . o dwfyz dŵy^{te}in . y devyr dired . Dyduc
mozdon . ar ydwyvzonn . arwy dyfŵzed 1
Dyfyzdw y waedgrec . aryal gŵanec . arael
gŵyned . Delw werthuozaf . aglotuozaf . a 27
glutuaŵzed . Dadyl yfbzydaŵl . ozgeiryau
maŵl . yz gŵr āmed . Doz koz keinmic . duŵ
yŵn ryuic . dewin reued . Dar eneidyau .
dilit vzodyau . dilet vzyded . Dawn tlaŵt 31
anoeth . dayar wiwgoeth . diozwaged . di-
nam loewder . diweir ener . duŵ yz wirioned .
Da yŵ y bozth . adiamozth . adiomed . Delŵ
vyŵ uarglwyd . eurlliw arvyd . ioz llawered .
Dyfc ffyfc ffynnyant . agŵir uolyant . y
gozuoled . Dedyf ledyf loewdoeth . eureit 37
gyuoeth . arot gyued . Doeth gaerlleon .
dec anregyon . digynryged . Didzei uolyant .
duw da varant . diouered . Didzift grift
ges . ozgan hoedloes . eur gynhadled . Delŵ
uireinryŵ . yz pzyu byŵ . ozpzenn arbed 42

Dvc mozwanecc dec odu gaeaf. Ilys Ilaó2
 lleongao2 llun gwaó2 gwypaf. 2
 Divei ioneruei arnaf yganmaól. delw
 vvw uab dwywaól vvn ne duó nefaól naf.
 Di warth dzyfoz co2 po2 perffeithyaf. diw-
 yt greir y ueir uawred hoffaf. Dewin 6
 kain yeffin kynn iffaf waelaót vedzaót.
 a nud diwyznaót y naót arnaf. Doeth
 dzos vzic tonnyar kar kadarnaf. dethol-
 walch balch byó Ilyó Ilaóenaf. Dogyn 10
 vedyd grevyd digrifaf dzamwy. dróy va-
 ó2dwy dyfyzdwy defyzdir eithaf. Dwywa-
 ól haól haelwaó2 a vaó2uolaf. deuaót wa-
 ót wíðer ffer ffurueidyaf. Dovyd lun e-
 hun henw gozuchaf. nenn uab meir w- 15
 enn ar bzenn bzenhineidyaf. Didwyll
 býyll beIwaót ffaót ffydlonaf. datyein
 kein kynnyd dyd diwaethaf. Didaól ve-
 ith y deith doethaf þenndevic. wyrennic
 uedic vud iach achaf. Dodyó not eur- 20
 glot io2 gólat bellaf. Iloegy2 llwy2 yn góe-
 ryt vyt vodzydaf. Duó ieffu arglwyd dew-
 iffaf. gynagy2 dihagy2 eirw Ilinagy2 ar
 llun góympaf. **Y** deló vn mab meir yd ado-
 laf. odilis areith góeith góerthuozaf. Y 25
 daly ynof cof kyfyaónaf. dzemyn. y dilyn
 tydyn llóyth plant adaf. Ery2 egyl dozyf
 hoewlozyf haelaf. io2 didwyll onef eureit
 adaf. Ardéló moefen hen hynaf y gynnyd.
 vzdas Ilin dauyd góyd góedeidyaf. **a**nuon-
 es cannllas kaenllanó bzeistaf. anrec 31
 loegy2 uaó2dec uozdwy gloewaf. Anreith a
 gobeith góbyl ffróythlonaf io2. yfbziw dy-
 lan mo2 yfbzydolaf. **E**nnwi y vardlef ion
 nef awnaf. ennwant Ilythy2 deckant llath-
 yzedickaf. **E**nnwaó2 arderchaó2 archaf y
 nodet. rodet tróy giret tri agaraf. **a**wr 37
 arwyd mab meir oeir araf. arwraól keda-
 ól kadeir deckaf. **E**ryzot eurglot arglwyd
 pennaf yó. aIlyw marw abyó ryó radlonaf
 Arwyzein croes grift aozeuraf. ar o2o2 ko2

kaer glaer egluraf. Elen ae kafas .alaf 1
 yfbzydaól. trydyd dyd dedvaól aó2 haól o2haf..

Doeth deló vyó vy Ilyw Ilyzon. p2if
 Dobeith p2aff adeilyat yeith p2offó- 4
 ydolyon. Daón apheith góeinyeit uóch gó-
 ynnyon uozoeed.aphzifdec lyffoed ffrydeu
 gleiffyon. Darogan dylan deil gerw gw- 7
 elwon. mo2 y vydinuaó2 go2 vu ydanuon.
 Duc ogaeth alaeth uaeth alon ovit. y bo-
 byl y rydit bibyl arodyon. Deheu rybud
 mat dihaerebyon maól. a naf arwraól nef 11
 eryzon. Do2 ko2 coeth kyuoeth. dar cofyon
 arllwyby2. gwaó2 yngoleu wyby2 góir egy-
 lyon. Gwerthuaó2 eurllózyf tozyf tirion
 y bleidyeu. da y eneidyeu dianudon ~
 Gwaret a rodei góirion goludaó2. agó2 16
 dlyedaó2 y2 góir dlodyon. Crupleit di dw-
 ylleit deilIlyon kanhwynaól. bud awr amo-
 daól bydeir mudyon. Cleuyt anyanaól cle-
 ivyon divzaó2bwyll. neu anuedyd bwyll o
 ynvydyon. Gwy2 berffeithyaó2 dzaó2 dzagon
 gogonet. o euraó2 góaret y rei góirion ~ 22
 Gwaredaó2 vynaó2 vanon bzenhinbzyt.
 góeifc urdas ybyt ae gofgozdyon ~
 Gwynvyt oe vebyt y ueibyon adaf. ae
 diuei alaf y dwvvolyon. Gwymp arwyzei
 kein kanon beruednot. ac aó2areith glot 27
 y gozwyzon. Ilyna anrec da deon⁹gwyztheu.
 o vyó allózyeu euyll aeron. **O**2y uaó2 go-
 eluein geyz auon dyfyzdwy. o lawen obzóy
 olynn ebzon. **O**luchynt helynt holyon 31
 dwyzeinuoz. ac o lynnt taboz lan atteby-
 on. **O**aó2 geudaót ffróyth oergytyon
 mat. y dóyn adurn rat y dynyadon. 34
 llithzaó2 góanec dec dogyn arwydyon ffyd.
 Ilywyd merweryd Ilin meir wirion. llath-
 zeit bleit eneit yon y gogonyant. a deheu
 uolyant dioualon. llwyby2 berffeithzwyd 38
 rwyf rodyon goludaó2. llytwaó2 góareda-
 ó2 Ilydw góerydon. llun llawnrat karyat
 cozon ydangnef. ac yoz lluoed nef ogaer lleó.

Duc moz koz. kywir. deló vyó Ilyó
 llawir anenn ny phlygir naón
 a phlygein. ylys lwys uardlef yleón
 wennndef. llun ameraódyz nef gan
 llanó mirein. **E**ryz pum weli. traós 5
 hael tros heli. eur uawred geli. ar
 vózd gwylein. **A**nrec bzifdec bzyt.
 y roi bud yz byt. y veir ydeiryt 8
 voz dwyzein. **C**redadun vn yó. cre-
 ir meir maró abyó. croefdec euraóe
 lyó. yó crist agarein. **K**eidó rat yfg-
 grythur. kadarn bennadur. creadur
 modur creawdyz madein. **K**oz ioz
 eurdzefnat. kywreint wneuthuryat. 14
 mawr ucheluabrat mair ae choelue-
 in. **K**ovyl gwanec dec dist. kofyon
 diathzift. kyvaraóe achzift myón ky-
 vwyzein. **L**athyz groc ovaneic. llythyz
 araót ffaót ffeic. lluryc aryan dzeic. 19
 llyw yz gozon dzein. llyó byó budy-
 gaól. llawir ysbzytaól. llawen arwra-
 ól. lleir arwyzein. llwydyant nerth
 berth byt. llw góir hir hyfryt yn 23
 troffi iechyt rac traós ochein. lloer
 koz ioz arab. llwyz gyfarch parch pab.
 llun y ozeu mab. llaón eur amein. 26
 Doethineb elen. amgwnaeth gozaw-
 en. ahirweith moeffen vu yarwein.
 Dwywaól waól wahaóe. dauyd ae 29
 hurdaóe. duó ae gozeuraóe. dec arwy-
 zein. Deló ysbzydolaf. dogyn rat tat
 teckaf. da weil adaf. diwael oedein.
 Doz koz poz pevyzlwys adoeth gēth
 gynnwys. olys baradwys y lwys 34
 bzydein. **R**y ynaeth faer glaer glaer
 glot. deló loyw hoyó hynot. yz didwyll
 ozuot. o yoz datyein. Ratlaón daón a
 doeth. ri tri trichychyuoeth. y loew 38
 gaer goeth. o vzo loogyz gein. **R**ywo-
 gaeth cedzus. rwyd fwyd cipzeffus.
 o geinghyeu epinus. ar y gynghein 41

Rinwedaól vaól vud. ny vaeth gaeth
 gythzud. roet duó oe deurud. rat da
 dwyzein. **B**oned med molyant. byd
 yffyd ofant. anaós gogonyant. nys 4
 goganein. **B**alch deló eló eilyat. anaf
 nef wennwlat. aner oed wirdat. naó
 rad wardein. **B**zeifc diweir greir grym.
 bzeint y feint nym fym. bit y ardeló
 ym. byt ae hurdein. **A M E N** 9

DOeth deló ner aber wybyz vóch
 eluaer. nef naf gwerthuaóe
 mireinglaer. dwfyz dir kozeigr wir
 kaer dyfyzdwy oz mozdwy maózdaer ..
Moz odyfc mab meir aduc. maózed
 deith gweith gwynnydir. olygaót 15
 greir loewget groc. y loegy2 dir o-
 leugaer dec. **L**yna gein goeluein vu
 gael yn lloegy2. llawget greir oz ifra-
 el. llanó aeduc oe dec auael. llun dft
 ehun. croef duó hael. **L**lanó llwybyz 20
 glut. lloegy2 dut y duc. llun llyw pum
 oes ar groes groc. mawrchwedyl llaw-
 en gan wenic. marchoc bzonn mozdón
 maózdec. **D**oeth deló nenn ar bzenn
 bzeinyaól nef. awybyz yny góbyl dōdef.
 ny doeth rec o dec danghnef. duó byw
 gaer y debic ef. **D**oeth croes owial
 moeffen. adeló ar vzic moz dylan. 28
 ner oduó nawrad dewin. naf gerllaó
 nef gaerlleon. **C**reawdyz llun eidun.
 adaf lyw onef. ny wyl neb y gyfryó.
 creir kaer maózglaer amerglyw. 32
 croes dec dan eurdeló crist yó. **T**ec vu
 dze to tonn welwgaen. ath v* y vzo
 gaer ythwn. toz greir gwerthuaóe vy
 mawrboen. terra kaluaría virein. 36
Les hynot llin clot llunclær. llyw
 nefaól llawn auæl llwybyzwaeth
 faer. llethyz dyfyzdóy mozdwy maóz
 daer. llithzaóe moz llathyzgreir koz 40
 kaer ~ ~ ~ ∞ ∞

MEu ymozalw obwyll difaló o
 beſſ dwyfaól. **a** meir geir goeth
 eiryau wywdoeth. eur rinwedawl. Go-
 zeu yó meir. glandat boztheir. gleindyt
 bertháól. **O** berffeithzwyd ar bop aróyd.
 awr bybyzawl. Seren yó hi. not go- 6
 leuni. nyt gelynyaól. **I**loer engylyon.
 agwerydon. eic waredaól. Mam tang-
 neued. athzugared. yeith ragozaól. 9
Temyl yz mab rat. neuad garyat. naó^d
 ac eiryaól. Hynaós uozwyn. hynot ad-
 vwyn. ohenó dedyfawl. **H**oewvam iessu.
 haóð y charu. hedóch eiryaól. **H**il góeilch
 groec. hoewlóys bzifdec. hwyl yfbzydaól.
Heul y dwyzein. honn oed riein. hoen 15
 dwyzeaól. **G**abziel geudaót. oe eur daua-
 ót. ae eir dwywaól. **a** vu gennyat ym
 eſſdotyat. ymwyll didaól. **P**an gat ma^b
 meir. henó o vardeir. hynaf urdawl. **O**
 deilyngdaót. góir uozwindaót. gózyf
 vireindaól. **G**ozuc ave. doeth arwyze.
 deith ozeuraól. **G**weith góynvdyic. 22
 dóyn o ffyznic. dan uffernaól. Adaf ae
 blant. oe divwynyant. o dwy vaenaól.
Dayar anef. kynn poen odef. cun pe-
 nydyawl. **A**eth góáó2 y glot. ar bzenn
 hynot. yoz bzenhinaól. **Y**z llewenyd. 27
 rat abedyd. reidyau bydaól. Yeithyd
 ffyd ffyzd. wyth ugein myzd. aeth oe
 ganmaól. **a**m ygreivyeint. diodéfy-
 int. duó adeuaól. **K**yzchaóð crift naf.
 trof ueich adaf. treis vuchedaól. **P**um
 oes o ffózn. y baó gymózn. ny bu 33
 gamaól. **Y**sgynnaóð laó2. lathyz ni-
 uerwaó2. **I**ethyz nef eurwaól. **A**rde-
 heu r tat. vn trimeitrat. yon trame-
 dzaól. **B**zenhin didlaót. arbop kiwda-
 ót. eurbab kedaól. **B**it ef nef naóð.
 byt abzynaóð. bu duó bzeinyaól. **D**a
 vu yzannerch. y anna verch. o yn 40
 ni yaól. **A**r les pobyl gret yz lleóyzwa-

wyzyaól. **G**ozffowys rat deongaryat. di-
 engiryaól. ymru 2 weryd. geir llewenyd
 gozllewinyaól. **Y**oz feint bzeint bzeifc. yn
 duó vaó2weifc. yn di varwaól. **Y**n vab ffrw-
 ythlaón. yn vyó digaón. ynvudygyaól. 5
Yn yfbzyt bud. deheu rybud. diarhebyaól.
Yn vn athzi. tric ywedi. tragywydaól.
Yn vzenhin wybyz. hael doeth ewybyz. hw-
 yl deithiaól. yn vzaót ffaót ffyd. gwirion
 vuyd. góerin nefaól. . . . 10

MErch Mam **** odiweir
 waet. chwaer yth dat o rat eiryoe.
 evawyz yaue wyt. regina anroes eneit.
Mamaeth bzonvaeth bzenhin vu. moz wy-
 byz hir nef tir trá. meir angeiló mozwyn
 geli. mev amovyn mam aue. **T**ift arwyze-
 in y gleindyt. ti veir vu 2 diwair waret. 17
 tec oth gaer glaer yó dy glot. temyl y
 grift tev amlóc rat. **R**at mat meir ge-
 ir ragozi. anduc on dygyn an ymdzo. gras
 oeffoed argroes iessu. ar annerch tec wyz
 anna. **M**eir vam y arglwyd y moz. anaf
 a that nef athir. ym kadó rac róymbzadó
 bzyder. oe bzat tróy garyat trugar. 24
Tec rec rat tóf mat mam góir bzfwyt.
 nef gwelſ no neb yth varnwyt. temyl
 yth uab maeth yth wnaethbwyt. a neu-
 ad yó vy naóð wyt. 28

ARlwyre* waret. grift ythanet. naf
 nef dzefret. naós gogonet. nys go-
 ganein. **A**r dyfc arda. ylóyth trá. rac 31
 mvzn maó2bla. obenn eua. yboenovein
ar volyant geir. **a**rvilyoed greir. ar ua-
 ól y veir. ar uaó2 naóðeir. ar varn a- 34
 diein. **A**rberffeith vzyt. hoewvzeich hyf-
 ryt. ardeheu byt. arduó deiryt. ardatwy-
 rein. **a**rdaón kóplaf dewin doethaf pan
 gyzcheifſ naf. lluoed adaf. lle yd oedein.
Ardzefyn ozdwy. ar dzeis dzamóy. oer 39
 leith arwy. yngloes dirwy. ynglas dyzein.
 argroes irwyd. argadeir ffyd. ar gedyzn

grocwyd . arget geluyd . ergyt goeluein .
 Argynhyzchaól . radeu dwywaól . argoeth
 ganmaól . ar gof euraól . argyfwyzein . 3
 Ar daól maól mat . ardemyl garyat . ardei-
 lóng rat . ar dut y kat . eur dadoc kein .
 ar glot gyhoed . erglyw z pobloed . ar arglô-
 yd ym oed . ar glaer diroed . arglaôz dwyze-
 in . Argatholic dyd nadolic . eir maôzhydyc
 awr wynvydic . yz wen vadÿin . arbôyll le
 yndyt . arbefyz yfbzyt . ar bozth yz byt . ar
 lef blegyt . arlôys blygein . Ardangnheued .
 rat anryded . ar dzugared . ar wir uawred
 ar wyzy virein . ∞ ∞ 13

ARchaf gulwyd . diwaradwyd . dy wíó
 radeu . ac y ueir dec hael ozoec . hil o
 rieu . achóbyl allwyz . ynof fynwyz . o nef
 feinyeu . Ac engylyon agwerydon . agóio
 radeu . yt varglwyd dat . yzdy garyat . eur-
 deceiryeu . Roi naóð ythwaf . rac bzaót ogas
 rac bzat ageu . Rac barn kedyzn . abeich
 edyzn . o bechodeu . Rac kebydyaeth . rac
 traós aruaeth . rac treis arueu . Rac 22
 kynghozuyn . avyd elyn . y uedylyeu .
 Rac creulonder ynydener . anudoneu .
 Rac mvzn athwyll . adogyn gymwyll . a
 dygyn gameu . Rac gwaeó dan vzonn .
 rac gwyth galon . rac góeith góyleu . Rac
 dófyn lefged . adigaffed . adic eiffyeu . Rac
 treis arllwybyz . och amyl ewybyz acham-
 lyeu . Rac trallaót byt . rac traphenynt . 30
 rac triphóeneu . Rac tan uffern . aedzyc
 kethern . aedzóc hitheu . Ae chas oueint .
 ae goveilyeint ae geueleu . Ae chaeth wen-
 wyn . ae choecwannwyn . ae chicweineu . 34
 Ae chynydyon . ae chón duon . ae chwyndiev .
 Ae phyzth heyzn . ae thanllyt gyzn . ae thin-
 llwyt geu . Ae tharth ae llóch . ae thiryon-
 óch . aetharaneu . Ae roft bzyznnic . ae rest
 ffyznic . ae rwyfyz ffyzneu . Ae bzeyveryat .
 aebzont baryat . ae bzónt beiryeu . Aehot 40
 genllyfc . ae hir deruyfc . ae hoer dyzueu .

ae góythlonder . ae gwanniuer . ae góanaueu .
 ae dygyn gymózn . ae duoer fózn . ae daear feu .
 Joz deg radwlat . yaón abzynyat . ion y bzéineu .
 Yno kyzcheift . aragereift . ozei gozeu . Oth
 hyneuyaeth . enydgiaeth . eneit eigyeu . 5
 Othvod ythued . oth enryded . aeth yn reideu .
 Othuaeth athuaól . othdeló dwywaól . oth
 daladyuieu . Oth vynedyat . eur dy dyat 8
 ardy deheu . Pevyz vihangel . kun glwys
 angel . kyn gloes angeu . Penn kymenda-
 ót . yóz peundidlaót . pan vo dadleu . Poz 11
 coz karyat . per y vzedyat . pur y vzodyeu .
 Par ef nef naf . adiwarthaf . yó dywyzthev .
 Y dwyn vyfpyzt . rac hoedyl deugryt . rac
 hydil dagreu . ythwlat rat rec . yth windei
 tec yth wyndut teu . ythle amlóc . yth 16
 lóys olóc . yth lys oleu . AmeN—o—J

Baltassar gynnar gennat duc anrec
 odec iaónryó garyat . o arwyd
 yawn gyflaón rat . o eur tawd y eir ytat .
 Digyftud anrec amdec ystwyll rat duc
 yzhydyz eur gannóyll . ieffus uab koeth
 doeth didwyll . iafpart oz myzr nyt byzr
 bwyll . Gónaeth melchíoz euri oz arwyd 24
 gouec vod vnyaónrod yn anrec . y iofep
 dat rat redec . y ieffus dwyn tus daón tec .
 Baltazar durbar dewrboz awnaethant
 oe maólfant a melfyoz . ennóaóe iafpart
 eurwart ioz . anvon anregyon ragoz . 20
 Doeth oz dwyzein kein keiff bop aóz eur-
 glot . y arglôyd nef allawr . arwyd y vot
 ynglotuaóz . eur myzr athuf wedus 32
 waóz . Yztri aroes y tróy rat . teir an-
 rec ueir yz kreir cret . feren heb laó lys
 erot . arodes gyuarwydyt 35

Gŵ. uab maredud accant . ꝥ dudꝥ uab gronꝥ

Lleó glew gleiflym grym gryt flemy-
 chu. llozyf kozyf kat keimyat 3
 kamon dasgu. llaryeid walch geirw'alch
 gozvu abzóyfyldyryf llyzybyzffyzyf
 bzigyzyf bzagat vylchu. llit pzif pzif
 yngknif yngnaós kyzchu. llyó glyó 7
 glóyt yfgóyt efgar bylu. llyz ovyn aer
 vzóyfc dovyn ar vzeifedu vzonndo2 lláóch
 veird yoz ang^ho2 enghyl dachuedu. llóyz
 darogan bzan ym bzaót y ku. vab dyfyn-
 wal aryal gal digelv. llwydyant ruthyz
 llin uthur aeth lle bu frollo llavyn ge-
 llyngno clo clot enynnv llun run gun
 góynde ved veneftru. llyz getwifc eryz
 gat wafgaru. llunyaf waót tauaót 16
 yz tyuu ymbyt. llunyeth dihwyt bzyt
 o bzydu. llywch fflandur dudur dadyd
 diblygu. llachar dar bar berth vaó2
 nerth varnv. llacheu g'lotoleu yngleó
 dalu góeith. pan vei wyarlleith pum
 feith fathzu. lleivyat digiliat galon 22
 grynv lláó rodet nodet nud gyftadlv .
 llwruud waeó dilud wió devlu ffyznva-
 el. lláórud hael diwael duó oe adu. llat-
 win ózaól greir boztheir barthu. llyt-
 waót wawr byzthwaó2 beird gartre-
 fu. lláón gyflaón hoewdaón lló2ó hae-
 du om bzaót. ny wnaeth trindaót 29
 ffaót ffozd oe gablu. Taryan llwyth
 tewdó2 gó2 oe garu. tremynyat faeth
 gat feithgampalltu. Tó2 gó2 gó2d
 bleit greit grym karku yngadoed 33
 tarw. ar aró aeroed dozuoed daruv .
 Tzyftan hir amdir yn ymdaeru. tra-
 óf maós maó2dzut clut clot enynnv .
 Teruyfc llew dewrdyfc llit ardu gat
 gvn. taryf kun róyf alun yn ryuelu.
 Tzachweró veró vaó2dozyf lozyf kozyf
 kãethlu. trychyat bzyt gryt gróydyz 40
 vzóydyz vzedychu. Tzoches goeluein
 bzein vwch bzu góyarllif. trech yngnif

no rif y riwallu. Tzyuer kat neirthyat
 nerthaóc allu. Tzevyn heilrwyfc hueil
 rife heyznblu. treiglaó2d klut dattaó2 4
 clot hyt deutu havyn . travynllógyz aelif
 lavyn loegy2 elyflu. Tzeigyl om bzonn
 annerch ferch difyzchu. tra gleó llew
 lleifyat gat gymynv. Taerleif góyar 8
 sneif góawv irgnv góætlin. tózyf ta-
 ryf tan chwefrin dzin dzemynv. Tróy
 vzys oe lys lóys dwys deifyvu. tróy vza-
 ót y geudaót. tróy ffaót ffynnv. Tzóy 12
 lithyaó bzanes tróy lethu nozthmein .
 tróy lathyz arwyzein gein geinhyadv .
 Tzóy rat má2 gwaó2 gweifc yn bzeifc 15
 bzynv. tróy rod tróy vod voes tróy oes
 ieffu. Tróy eur bozthér mē2 maethlu^{mihagel}
 paól pedyz gradivel y del oedv. ∞ ꝥ Gꝥ
 hōwēl
Gwelais leó doeth hael góiwlóys
 uab gronꝥ
 wledeu. ae loywueryd ynkael y
 alaueu. Ynrefnant winllys yn refneu 21
 clotuaó2 tra ydoed yngwaó2 kyn trei
 oedeu. A cheinadlu beird acheinodlu .
 achenedloed yfp oechynatleu. achwyn
 vtlef wyf och yn natleu lit. achael avyn-
 nit a choelveyneiu. agóyz ieueing beilch
 agóaryeu. agóiraó2dv beird agó2odeu. 27
 Agóar gómpaf clot myón góir gam-
 peu nud. ar eil eurvud eiryuel arueu .
 Arodi yn ymóng rudyon emeu. aróyd
 ozchwylyon ryderch heilyeu. areadyz
 owin ynghychrieu hydyz. myón eur 32
 agóydyz muner góaó2deu. Achyzd a-
 deinyaóc acherd danneu. ywch y neuad
 dec achyneueu. Achein adwyn walch a
 chynnedueu heird. achyuedach beird 36
 och oe vadeu. Echwyn yó adyf achwyn-
 adeu. ochein edy2n bzonn vcheneideu.
 Achos galar ioz nychófc goleu gynif
 llevein anidzif llif ynagreu. Vchel rodaf
 wyf achul rudyeu. och ar daear naf 47
 ywch eurdyeu. Echwyn girat vuoch

vn gozeu ion. echwng hoewrym mon ae-
 chynghozeu. **E**chwyghaóð deigy^z bard
 ywch y eneu. och anawd yndic gyt a chó-
 yneu. **E**chyghaóð ym boen achenigy-
 eu. hiraeth. och yngot awnaeth anwy-
 angeu. **Y**aón alarus wyf ynyal ozyeu 6
 vn oleurwyd trift yn noluryeu. **A**m o-
 leuvzyt kadw amyl ylyfreuda. am ei-
 rie beda mawr wybodeu. **A**mgiriet
 amaóð am gar nyt meu. am garyat 10
 góyned aeragozeu. **A**m gudyáó howel
 ym godeu tramgóyd. **A**mgóydaó vargló-
 yd roi góaed vaózgleu. **T**zauaelaóð vym
 ryt tróy ovaleu. treiaó buarth clot vn
 tri bieu. **T**zóm adolur vyd tramedyly-
 eu kar. amlyó ac eurdar amlóc vódeu.
Tzimóy yóz gogleis tra mawr gigleu 18
 tri phenyt galar rac traphoenu. 18
 no chwerw alaeth bzonn gan chware-
 leu dur. trymvzyt arlavur tromvzwy-
 dyz lifyeu. **T**zech yllidyáóð honn tra cho-
 lledeu. tróy hanner y vzonn yztrahei-
 neu. nodzycannyan fflam ydzóy gyn-
 neu derw. ogymell hirerw gem allozyeu.
Tzist y gozuc duó traóftec eir^yeu. trofla-
 wr dayar mon. treiflwyz dieu. trevyn
 hyglot ydoet^h travyn hygleu ny^t byw
 tróm eryffyt yw trimózyeiffeu. **K**ann
 aeth amlóc yoz kainytheimlaó lwys 29
 gyóth. maó meir liaws gouev. góaedae-
 arwyned gwedieu gytuo^t. gwióvynnei
 pob clot^g gwaevinneu. **Y**zgwyargroc
 leyn ar gwaew irgreu. areit bzynaóð
 yn rat a bzeinev. **A**thiwarthaf deith ath
 hoyw wyztheu greir. oragoz pwyll meir
 ioz yz eigyeu. **D**wc heb lyffyant duó dec
 y blasseu. wyz ydedwr mawr eur y d^ud^y_h.
 yn iawn rydit nef anyan radeu llwyz. o
 glot afynnóy^z g^lat y feinyev 39

y dudy: bab gronby.

GRoffes ym grym grift. oedeith ueith
 uaengift. tróm eidylgozff trift. tra 3
 medylgar 3 **T**zeiglaóð kaóð kyffro. tróy^z
 vzonn honn heno. o vot klot klytno dan
 do dayar. **T**zist wyf murnglwyf maóz.
 trin erwin aerwaóz 3 roi gleó llew dan 7
 llaóz. gaóz gozdwyar. **T**oft goft gyftudy-
 aó. o boen hoen hebdaw. ymdaó ffrót
 wylaó. aphzit alar. **T**zeiffywyt von yn
 veith. trof ruthyz uthyz anreith. t^{ff}ify-
 ei bum trifeith. myón góeith góyar 12
Tzóm wnaeth maeth maeth meith^h. yg
 gryt ryt ariw. trom aergrwydyz vzwy-
 dyz vziw. a lliw llachar. **T**o gro maendo
 mur. agud nud natur. tudur waew 16
 aergur. wió aeurgar. **T**erwyn gwyn
 bzwyn bzonn. nyfkel naós kallon. treigy^l
 y ovwy honn. traglew avar. **T**zaóud
 nud nawell. treul mil hil hirieff. travyn
 trezkastell. vedgell vudgar. **T**zyftan 21
 glewdan gled. oegit^h deith dytwed. trift
 iaón yó góyned. treiftwyn gwanar 3
Tervyn dioer oer oed. tozyf llózyf kozyf
 kadoed. tozyfoed aer vilioed. awr vuelyar.
Tózyf lletvzyt bzyt bzóyn. teir^{ieith} góe-
 ith gwenwyn. tervyfc mysc maózgóyn. 27
 dioer dwyn dewrdar. **L**ew llyw lluo^zllin.
 llavyn eurdzavyn aerdzin. allywyózbydin.
 kynn llaóz hydar. **L**awer blyngder bloed.
 oedwyn kwyn kyoed. llew oed llyz gedo-
 ed. lluryc otar. **L**wr^ó alaeth gaeth gud 3
 llawgreir nedeir nud. digraón hywlych
 grud. deigy^z anhalar. **L**ozyf oed llyz bei-
 dyat. kynn maen kaen kaeat. llw blanc 35
 llzanc llzomgat. lluchyat llachar 3
Luny-
 wyt bzeudwyt bzyt. amdoeth koeth kerd
 glyt. llaw dzeif dasgwr gryt. llwyz dzift
 yfgar. **L**enn gel dawel do. agud grud
 agro. llwybyz kyffro ffrullo myón tro 40
 trydar. **L**awr llytwed ved ueich. llm
 llithvzein llwythvzeich. allithzóz bzyn^{ieich}.

yŏch llethyz bzanar. llawir weifc vzeifcvze-
int. llŏ doeth koeth kywreint. llit gŏeir ge-
ir gereint. oed veint y var. Neut toft goft
gymwyll. amgoeth doeth didwyll. divzat
gat gannwyll. eurbwyll aerbar. Neut
coz muner maen. glas gwas gwisc dur-
gaen. is grud glo gro graen. ger taen
tonyar. Neut maŏz awr ochein. amlozyf
kynnozyf kein. neut af y leuein. nyt wyf
lauar. Neut diledyf gredyf grann. dŏyn
gŏaŏz dan llŏaŏz llŏañ. nyt adauel gwañ. ne-
ut eduiar. Neut chwerŏ herŏ hynt. oe 12
vard hard helynt. neut lletkynt llech-
ynt llacheu darpar. Nym daŏ dyd llŏaŏen.
nageir gozawen. na gŏen nagŏynngen.
am ioz gŏingar. Ner ffer glewder glyŏ.
nerthaŏc lytwaŏc lyŏ. ny welaf ymbyŏ
y gyfryŏ gar. Naf nef naŏd naŏkant.
ae ryd ffyd ffynnyant. gyt ac ederyn
fant. trigyant trugar ~ ~ ~ ~ ~ 2 duŏ

Awdur hael eglur. heul ogled a 21
lloer. oer yŏ kwympto dioer. kam-
peu dewred. Eryz kyzchat kat. kytwed
paredur. aryf eingyl dudur. dadyl diom-
ed. Arwyd yw tramgwyd trymgof gy-
ved bŏonn. oer vyd kallon donn. dan let-
vzyded. aruthyz gynygyn dygyn dogned
ohiraeth. aros marvolaeth eurvab ma-
eth med. Joz kiwdaŏt hoewffaŏt ozhoffed
dagnef. oed ef wendzef nef naf bzenhi-
ned. Ae vzaŏt ffyd avyd vyth ynagŏed
dzift. ydzŏy giriet crift y dzugared. 32
anhebic myŏndic dygned ucheneit.
nyt heb lad eneit vurblŏdydnyed. Vn
da iaŏn hirdaŏn harded llewenyd. diarŏ
allonyd oed erllyned. Aelaŏ pan vu dzaŏ
edzywed eurdozyf. y gwnaeth llozyf kat
kozyf. koetkŏn dachwed. Eleni gwaevi
gwiŏ veued blygu. dzŏc vu dŏyn dzeic
llu. llyz gymroded. Nyt atwen rodi y
dan dytwed llawr. llew glew moz glot

uaŏz gawr gyvzyffed. Neut edyzn teyzn
hyt lann tued dzaŏ. mal hŏnn gŏynaŏ
bzaŏ bzeuoled. Neut ydiw hediw haŏd gŏ-
myzred kat. dan doz koz kaeat. rat anrydŏ.
Neut atuoes einyoes anued amafarn. 5
neut atuarn kadarn kedaŏl uerthed.
Neut utwaed y vard neut atwed kerd-
aŏz. a hoew eryz waŏz yn hir ozwed.
Neut atueil bueil buangled ynryt.
neut atuyt gwyndyt. gŏindei fylwed. 10
Neut otua troua traun kanwled beir-
dyon. neut atbozyon mon meu gyuan-
ned. Neut adwyth balchlywth bylchla-
vyn dzoffed llyz. athudyz beñ gŏy2 is gŏe-
rytued. Ner ffer ffyzyf eurgyzyf aergy2ch 15
ryffed glyŏ. trauf vyŏ vy llyŏ llŏaŏ gyfly-
ed. Nyt oed reit oe bleit blodeu gŏyned
dut. nac ameu golut nac amgeled. Neur
aeth trŏm hiruath trŏy gymherued bŏoñ.
y boen y2 gallon honn anhuned. Neut 20
myuy duŏ vzy odivoed maŏz. agŏyn dŏyn
doz gaŏz gwaŏz gŏirioned. Nymdozei fyszth-
yaŏ amfered galar. nef ar y daear niuer
dyed. Neu dyuot trauf trevyn alltued 24
hir. ymoz dzos y tir enwir annwed. Neu
vzenhin dewin diwed gozthymaf. tros
vzadaŏc aea traŏs vzaŏt gyhed. Neu diua
traha teruyn chwerŏed garŏ. am eurgarŏ 28
y varŏ yny vaŏzed. Tzŏm oedwyn yw
kŏyn kynn hywed varw. yn llyŏ bennry-
nyd oed ryd reued. Tzy llew gŏarant 31
cant ywch kynnted beirdlu. gŏledic eur
ŏŏll vn gŏlat a gozfed. Tzaŏs iaŏn eil
meriaŏn. maŏzed vn ovec. travyn maŏz
dec di vrec dyvyz gymyzred. Tzefneu am-
yl vzodyeu amlaŏ vzoded heird. di ryuic 36
yŏ beird adiryued. Tirion hil beilchyon
hwyl balched kadwr. taryan lŏyth tewdŏz
gŏz gozuoled. Tozyf plymlŏyt yfŏyŏt
ofged arderchaŏc. taryf euraŏc lytwaŏc 40
vynaŏc voned. Tzŏy wyzthyeu gozeu diga-
red

dutno beuno ytvo yetiued. **T**zef ner dec
 niuer dagneued gadeir. ae peir pevyzlwys
 greir vab meir ae med. ~ ~ ~ **p**dudur.
ARglwyd didzift grift góir dist góar-
 der. eurglá0z nef allawr alloer loe-
 wder. **O**eraf meith varódeith vu arvyzder.
 arwyd y0 nanllwyd llwyz edyllter. **A**er 7
 dzanc llaw kadeu parableu per. eurdzavyn
 eruei lavyn aryf oliuer. **A**ruthyz ar vn
 ruthyz ameith dzymder. aros atueil eil
 alexander. **O**chabarus wyf dz0y gl0yf 11
 glewder. vot hynn odechzyn eil g0yn gw-
 arther. **Y**wch elá0zeid vzyt gryt grym-
 ufter eclel. arwyn var0 va0zeir doethder.
 vcheneidyeu man mab meir y0ch fer. a-
 chynuda0 gla0 gloewdeigy2 lleuver. **A**
 chan llawic trift achwyn llawer. acha0s
 tra0s treifglut heildut haelder. **E**ch- 18
 0ng ioz g0enllys. ffyzf emys ffer. acha-
 ru g0indei och ozgwarder. **G**0naeth tu-
 dur aervur aruot lymder. kynn rudgla-
 0z llawr llann y rann ratter. **G**0yarlle- 22
 ith trifeith tra0s ehovynder. g0a00 irllw-
 yd adwyd edern gryfder. **a**chat vzagat
 vzeifc amg0ifc wychder. **a**chama0n yn
 llá0n llit ablyngder. **a**chau heyzn chw-
 yzn ch0er0 na0s dicter. **a**chozyf tozyf tir-
 ua0z my0n ga0z gyzdder. **A**chzyt gryt
 argróydyz abzwydyz bzzyder. acharu dei-
 vy2 gan vzein crein creulonder. **A**chzeir
 g0yned wenn yn benn balchder. achzia0
 ida0 eidun dewrder. **A**cheneuin dzin 32
 amdzi amfer. **a**chynavon gle0 achein
 niuer. **a**chlot agozuot ymg0ir valch
 ner. achlybot yweith yweith y0chla0 a-
 ber. **D**ar ovoned amyl dewr avuner. 1
 dayzet vzeifc weifc walch eurvalch aruer.
 Diwreid y vaendy doz adwynder. dir0y
 rybud toft dur ozober. **D**ery0 ectoz 39
 nerth diozwacter. darvu amdzeic llw ll0-
 yz ozthzymder. **D**ogyn gur poen dolur

panvedylyer. dogyn ga0d amhuda0dam
 vy hyder. **D**ihagy2 oed glybot yglot gan
 gler. deheu keimyeit bzwydy2 du0 ae kymer...
Aer vyingk0yn echwyn och ar gyhoed **p**dudur.
Aveir varw blodeu kenedloed 7 deryw 5
 clot y kiwdodoed. doz ohil yoz dewr hael oed.
Amyl wyla0 glá0a0 gl0yflenn ae ma0z-
 gud ameurgozyf ryt onnen 7 emreys
 barch amras berchen. amyl deigy2 allef
 yoz nef nenn. **G**wi0d0f yoz g0aevi dy 10
 vot. g0a0z g0eilch g0yned ymmed mut 7
 durd0zyf kei ardaerdozyf kat. dewrder
 grym. dozdoz agryt. **G**alar callon a-
 gol0c. amgwna yndzift grift ymgroc 7
 othzoi doemat wythzyw dic. dan gaen 15
 maen mur dudur dec. **G**0mydoet vy
 mronn gwaew anodeu trift. treif dw-
 yn yoz bzynn byzdev 7 g0ae y genedyl oz
 chwedlev. gweith tra galar meith y0z
 meu. **T**zavyn treul ongyz gwy2 tre- 20
 vyn gwa0z doethwlat 7 trin gyzychat
 g0zyat ga0z 7 treigyl yz vzonn honn
 hoet trama0z. traglew rym llaw dan
 r0ym llá0z. **R**oet dan vaen glá0gaen 24
 gl0yfgozyf heird gedoed. hard o giwda-
 0t digeffizd 7 ynghoz llaw g0en amgwe-
 heird. ynghud llsty bud abeird. **G**0a0n
 vzy y0 kymry kymawred dyvy2 gwe-
 nwyn deivy2 y fflamged. g0ann llwys 29
 allann g0ann gwyned 7 g0ann mon
 am yoz g0in amed. **R**wydyz didaryf
 bz0ydy2 roet ardudur hael hwyl ywe-
 in neu vetwyz 7 gozeu eurdeic agerir
 gweryt nyn g0eryt nenn gwy2. **P**o- 34
 nyt toft dogyngost dygyngud. pevy
 dzavyn par eurllavyn aerllad. pann
 mon amdzeic penn mynyd. penn ke-
 nedyl penn eic gwyned ~ ~ ~ ~ ~
DOeth ybleit eirchyeit erchyll 40
 hir annerch áhwy2 ennill
 bz0ydy2 g0irlavyn travyn trezkastell.

Bzwyn adogyn gŷyn oedyngoll.
Ragozŷ pob rywgiriet. oed varglw-
yd vd vawrglot. traŷs ovyn tir treis
viat. trafefiv kynn treis ovit. Gwae 4
vi lozŷf eurgozŷf gŷawr aergur ky-
varyf. gwaeb didaryf gŷiw dudur:
gwafgu llew gŷaf glew gleifdur. gŷiŷt
haearn gaen ymmaen mur. Amyl 8
ywch grann oe hynt vangoz. ymdi
dyz deigy2 amdudur. aelaŷ ynof yalar.
elyngryt alun gryfder ... 11

Olaf yŷ ner niuer nevaŷleur a -
naŷ. ozonŷy rwyfc greidyaŷl. ka-
er ar aer kar arwrawl: kedyzn oŷtŷg
deilwng daŷl. Kadw hyfryt iechyt. ech-
el gredyfaŷl kat ucheldat mat meidza-
ŷl. yzdydonn vzonn yreinhyaŷl vzen-
hinaŷl. ath greuloes ath groes ath 18
groc vzeinyaŷl. rat yŷtyz reit ath gan-
maŷl. kanhozthwy veir vy eiryaŷl.
kannwyll hard athvard athvaŷl. 21
Kadarn uchaf naf ked*** nefaŷl. ar-
glwyd. erglyw lef negessaŷl. amlozŷf
kozŷf kiwdaŷt gŷaŷt gŷywaŷl. am lew
gaŷz am le gwraŷl.

Oth hireint eurvzeint aervzat.
aryneic. ozonwy vzwydyz gy-
chyat. nyt oes naberth nerth neirth -
yat: nahydyz vud narud yn rat.
Nanenn napherchen napharchyat. 30
arvard. roiff y veird dydillat. nachyng-
aŷs bwyll echyngyat. nachyngo2 my-
dyz rago2 mat. Tavych naf yn glaf.
gloyw gvnyat hoewlozŷf. hywlych, ally-
gat. traŷs yn gawr gŷynllaŷz gŷinllat.
troŷfed gŷledic ozfed gwlat. Och vi eryz
gŷy2 gwryat pennadur. vot poen edyzn
arnat. yechyt ahyt hoedyl garyat. athzo
nefaŷlgoeth doeth dat. Och wael dzym-
glwyf rŷyf. rodyat bud uawred. bydaf va-
rŷ amdanat. oth wifgoed gwymp ath wif-
gyat

ath wafgawt ny vu waŷt wat. Dyuot
deŷz aruot aeruaŷz ffygyat trin myŷn
triff oval gwaŷtat. mur dur dewr darpar
kar kat. meir a wyz maŷz airat. Othire-
int hoewvzeint nyt hyfryt yzvn. ozonŷy 5
lavyn creulyt. oth eir ath aryf gedernyt.
ath glot veith nytaw gweith gwyt. Oth
wengret giryet gŷyzt anirgel. yneur -
gat dihewyt. athdawn athdinamleindynt.
ath ouec athbzifdec bzyt. Och ner vot gŷ- 10
ander echel gŷyndyt traws. nym gŷnel tre-
is diofryt: erglyŷ griff vymaŷz dziffyt ar-
glwyd grym am eurgled. Reen rwy volaf
naf nefaŷl wryt gŷir gwar^{et}boen achlevyt
rat yfbys bud reit eŷbyt. rud baladyz ger 15
rayadyz ryt. Ryued yw vy myw vymyt am
arglwyd amaŷzglŷyf yth blegyt. reith ruth^{et}
vzwydyz aergrwydyz ergyt. rywyaŷc di vza-
daŷc dy vzyt. Ryhael eurgreir meir maŷ -
zed leindynt hydyz. ath ro hoedyl ac yechyt:
ri reuved rodgled rodglyt. ri rŷyfc heird ry
reuved beird byt. ~ ~ ~ 22

Os claf modur mur mawred garanabŷ
gozonŷy greir gozfed. gŷŷ eiteit beird
gŷae wyned. gwaŷz gŷindei ny haedei hed.
Nawnadic tremic trŷm leturyded veir yzdy
vaŷz dzugared. amgar am giriet reuved. am
gein etmic wledic wled. Vcheneidyeu meu
ochwna med vymryt heint vymraŷt ky- 29
uanned. vchel dar echel dewred. yechyt oe we-
deidbzyt wed. Anhyfryt yz byt bot anhuned
clwyf ar vy rwyf nyt ryued. aryf golovyn eryf
ymgeled. eryz tey2n medwgyzn med. Oer yŷ
hivot clot clo ryŷfed gŷendozŷf myŷn gwander
yn gozwed. eurlyŷ ohaelyon voned. aerllew 35
balchglew. bolch y gled. ~ ~ ~ Och vi arglŷ -
yd rŷy2 rŷyfc natur ywein awyd deŷzder arth^{et}
nat yŷtyz meir dy doŷtur. ath glevyt vzŷydyz
vaŷzvyt vur. Yechyt ŷ2th vymryt vymraŷt 39
eglr daŷn ygan duŷ pŷnad^{et}. athdel othheint ath
doŷur. athdiledyf anaŷc gaŷd gur. Arwyzein maty
ein modur eur anaŷ. ozonwy vab tudur. aruot
eir peir paredur. aryf yn yng. aer dirvyingdur. ...

ath boen
gulwyd
hylywyd
hadl

¶ Pedyf dedyf doeth eurgoeth oergyt molaót . a nef yzdindaót hoevzaót hyfryt ~

Gustud uab maredud ae kant ~ 2
Llaryeid ueir gyweir digywyt riein : y
 naf odóyzein nef adeirynt. ¶ llawen oet
 eiryoet rat uebyt. ouec : obóyII gyhyddec
 obzifdec h̄yt . llunyet maó2 aget meir y gyt
 arfeint : llewenyd grifeint hozthureint 7
 berthvzyt . llwydyant eur uedyant yn lló2
 aruedyt . glwys : yn llá2 baradwys rac p̄y^s
 penyt . llaryeid ueir o2geir heb gyt . y ganet :
 ymab gogonet get gedernyt . lludyaó2 der-
 uyn dyn ydan myglyt hir : llewenyd pob
 tir góir y gweryt . lló2 rec oes bzifdec . yf-
 pzyt ratlaó2ndzem : llá2 wawr uaó2 uethl̄e
 lló2 gem gymryt . lliw llóybyz góanec dec
 amdyt lewenyd : lloer llá2 llóy2 gynnyd llu
 bedyd byt ~ 17

Meir maó2 dziftit byt : bzyt abyderaf .
 meir maó2 dy wyztheu oleu alaf . **Merch** .
Meir hoen haól hirdyd heuelyd haf : meir
 nymgat hwyzwat hirwaé2 tostaf . dan 21
 vzonn liuedic myóndic dycknaf . Meir o
 uedól rat meir ufydaf . meir ouedyant nef
 os maró uydaf . meir windei gadeir . wen-
 dec adaf . Meir dyzo boztheir barth ac attaf .
 Meir gein kynn ydóyf oglóyf^{yn glaf} . meir loer 26
 wenzef nef nerth ageiffaf . meir oz israél
 hael heul ozuchaf . Maó2zed vyzd voned me-
 ir advóynaf . meir werthuaó2 glot uaó2 me-
 ir waó2 wympaf . Meir alonydaó2 maó2
 lin adaf . Mynaó2 ufydaó2l mam nefaól naf .
 manon dóf góiryon góaret arnaf ~ 32

Arglóyd róyd anryd tangneued . eur-
 glo bzo bzeinyaól gymröder . erglyó
 vi óyt ri pob rinwed . aergledyz pedyz pei-
 dyaf am masswed^a . ocheueifst ozchyyvig 36
 annwed . achur olaur *eil awed . yn pzy-
 nu oz pzenn ardyfynued . na uyd na uedól
 vyygomed . na uit lit gan lyó bzenhined .
 na vadeu uedyant gozhoffied . dy bzitw-
 erth arnaf naf nazared . ochereis becha-
 ót achared . acheryd acharat wraged ~ 42

Merch : Merch amam acháer glaer egluraf . óyt y grist didzift didzanc waefaf . Mireindec ouec ufyd cöplaf . mo2yndaót flá2t ffyd
 dyd dedfolaf . Meir dó2y haó2der ner nerthoed hyttraf . athá2deu dítheu doeth yth uarnaf ~ Mat Meir uat eruei dat ar vyó2 ot
 af . meir neut tew uó2leir . ti auolaf ~ **Merch y lle y mac Merch byr** .

athzeiffaó2 góeineit athzyffed . athzyffoz athze-
 iffic falwed . abylichu vyyggeir abalched . heb
 olchi balch uedól fymled . ogamló ac amyl
 digaffed . ac ymlanó ogamlit ryued . ac 5
 amlaf gamlóybyz divzoded . ac ymló2 o
 gamló2 góaged . ac amlaen gamlas ennwir-
 red . ac ymlit mo2gymlad chwerved . Kynn
 góistaó2 myón góafcaót maened . kynn 9
 gwist risc róyfc gaen dytwed . kynn góaf
 wheró irderó oer dyed . kynn gloeffyon kyñ
 glassu yzdanned . kynn glassar diwedat diw-
 ed . kynn góeithlaó2 kynn góythlaón gynted .
 kynn góythleith feith dzutueith dzoetued . 14
 góir law^hir lyó mo2 athired . góaó2 day-
 ar deheu agogled . góediaf góú2diagy2
 uerthed . ymot ymatyein dzugared . yth
 wynllá2 yth winllat ozfed . yth winllann 18
 yth wenllys anned . ieith wledic y me-
 dic an med . ythweñwlat arglwyd yth win-
ARdwyzeaf naf aner . egylyon : [wled
 clot ion góerydon góaredaó2c ffer . 22
 Ardóyzein matyein meder iaó2nder . keudaót :
 Ardwyzeaó2 waót fláót ffydlonder . euraó2c
 amunaó2c muner degradwlat : arglwyd ró-
 yd rodyat góirdat góardar . ef angónaeth
 o gaeth geithulinder weinyd . ynryd bu ufyd
 dzóy ffyd ffyzyfder . ef aroes ar groes gryffly-
 eu gollét^a . b2ec : y waet y rydec bu chwec chwe
 róder . ef adiuano llanó llinagy2 dyfynder .
 ffraeth : ef awnaeth uch ffraeth traeth trei
 ac aber . ef awnaeth aruaeth bop aruer di-
 ueth . a phob ryó unpeth treth lle traether .
 dyn dílófy2 o dófy2 *dófy2 loewder . glan : athan
 vn annyan pan ennyner . aryó2 awyz llóy2 35
 lló22 adfóynder . ffyd : aozuc douyd ac nytouer .
 aduó2 yó vy llyó lle mae doethder . maó2 : a
 dayarllá2 góaó2 góaót adirper . adar góyllt
 agóar góir doethder vzodyeu . wybyz eigaón
 ffrydyeu fycneu afer . Ynylle y bu ynmedu 40
 bud hoewder achles : ac yny lle y colles ylles
 ylles llawer . yftyzyet dóyf gret natoes gryfder

kerth : na nerth didaöl berth dadyl abozther. nat oes hebdaö pzaö lle pzouer radeu : diwed na dechzeu parableu per. nat oes rat na mat medzön amfer ffaöt : dy eithir ri tri trindaöt uthur wawt wüder . **G**öae a gretto bzo bzeuol-der vuched : göae awnel troffed ynylle y treiffer. göae ef arglwyd rōyd yny lle yroder nac : göae ef dyn gozwac auac ualchder . **V**nwed haöl didaöi. hudaöl uyzder deruyn : yö hoedel dyn tremyn tröm ozober . **a**c adeilat bzat bzyt falöder dzydö : ar deil odur bedö nyt arbeder. neu hyd aöz echwyd yn ochoz creicuerr lefyn : neu leiffyat aegeuyn myön treuyn tryuer . **R**ac hirdilyt pzit pzaö ufullder bzyt : 14 ri y byt am dyt dyfc achallder . rōy gafföyf vy rōyf rōyfc didzymder hed : kynn bed feith dzoetued agwed göander . **R**agoz rōym kyghoz keigheu pader crift : regeudiathzift tift lle tyfter . **R**yd ym gönel douyd rac diuer dzamgōyd rōyd arglōyd hylōyd haöl gyfrōydder . reen llen llathyzdzef nef naf döywol-der chwec : rec dius naöfdec a deus nofter .

Arglōyd duö erglyö eurglauer uannyeu : **A**rglōyd llanö athzei rei on reideu . **A**rglōyd lluchynt göynt agöyllt ffrydyeu . moz : maöz dy rat athwyztheu . **A**rglōyd eglurder fer afycneu : arglōyd göyllt agöar dayar dieu . **A**rglōyd göendzef nef naf deruyn neuwybyz obeith rat uedylyeu : arglōyd moz athir göir göaredeu . **A**rglōyd nos adyd kynnyd kanneu . **A**rglōyd teruyn dyn donyeu gozuchaf gozuchel noduaeu : tydi aanet 32 get gret greireu . oueir wir eureir uaöz wyzyozeu . **T**ydi aued vzy vzeineu yspzydaöl yspzydoed göedieu : ti adaö dydbzaöt didlaöt datleu . yz barnu yz trillu trallwyz bynkeu . **T**i uab meir öyt creir creaduryeu duö : heb diwed heb dechzeu . **T**ydi reen llawen llen a llyfreu . adygynwerthöyt gynt dzöy dogyn 39 wyztheu . yz dec ybyt tec bu teu arhugein . odatyein a dotyeu . **T**ydi arglōyd rōyd rinwed

eu bop aöz . arodet dan llawr uaöz uözyadeu . **T**ydi duö göedygwawdeu cof : ydwyt kyuo-
deift yth radeu : am hynn wawr pob llaoz
lloz yfeneidyeu . özth ueibon dynyon dzagon
dzeigeu . **D**ilitya vy arglōyd dy aelodeu 5
ym : amyl ratlaön uedyanneu . o gönaeth
am eurlluö buö bechodeu : acherydus dzöc
acharedeu . **E**reisc dewin bzenhin bzeinyaöl
feinyeu : nat dy uar arnam amgam göym-
peu . yz dy gythzud loes yz dy gythzeu . yz dy
gozon dzein öz da gozeu . **O**eda ni vyri ri-
nyeu tyftolyaeth : rac toft dolur agheu . 12

Ll Ozoöf bzenhinaöl . doeth dewinaöl . gor-
llawinaöl . gar lluwunyon . llywyd
ranneu . hyt uedyanneu . lleö hydyz can-
nyeu . llywyodoz keinion . llym lauurya . 16
nam dolurya . na thofsturya . ieth dwys diri-
on . lle digared . gyflauared . yntrugared .
yn ri göirion . lle didofryd . llylluooffyd . 19
lle dangoffyd lladin gysson . lle riedaöc . digam-
wedaöc . lle göaredaöc . llugöerydon . lle ky-
vanned . llur rianed . göaöz uaranned . göyzy
uozynyon . lle nefolaf adeduolaf . duö a
uolaf dioualon . lle canmolut . llaoz maöz mo-
lut . ehang olut y hengylyon . llit achasseu .
ympobplasseu . y vafesseu eua vlyffyon . 26
lliaös guryaö . llym doluryaö . llur diuryaö llat-
ua wirion . llaoz waöz warrant . lluoed barant .
llethyzwaöt garät . llithyzaet gozon . 29

Oz eurdar urdas diwyllic . kar kyuar
kyfövlch barnedic . cozoöf göendozyf
göyndyt arbennic . kaer eurglauer arglōyd
bonhedic . **C**reaödyz ameraödyz moz göenic
athir : atheruyn wybyz llithzedic . **K**yynn 34
mynet yz maenued hirdzic : kynn göely göa-
elaöt pzyuedic . kynn göelet göales nych-
yedic . **C**afföyf grift uy rōyf uy ryuic . oth 37
wlat . ac othwled ny diffyc . **K**yynn pallu püp
fynnöyzy pöyllic . kynn pöll döfyn pall diualch
etmic . **K**yynn pzoui ozyzyuet ffyznic . pecho-
deu tremygeu tremic . **K**yziedus arglwyd 41

bôyf karedic vzy yny uro dewiffic ⁊ yzdygroes arloes lifyedic . ar kethzeu bu kythzudyedic . argôaeô ar gôyar llithzedic . ar gallon glaeruroñ egluruzic . **A**rbedlaôzôyt gôaôz gôyze nic . atheni aeth ynoñlle ytric . othanet ny 5 budeith unic . athdeith arglwyd rwyd rod bzouyedic ner ⁊ a nef damunedic . ar waraôut o ffaôt ffenedic . arwarant eua blant blen nic . **A**r waret yzwerin boenyedic . ozwyzy 9 eur wirion lathzedic . arweryt yzbyt bendigedic rat aroet duô nadolic ⁊ kynngônaethoſt nyt coſt kudyedic . vi geli yngolofynedic . eur dec rec ragoz deudyblic . ardôy rôy rôyfc canmaôlyedic . ardal mal molyant fein fýzic . ardydelô ardelô urdedic . **K**eli naf pobloed ymkelennic dec ⁊ dôc ui yzwlat nydiffic 16

Molaf arwyzaf ar eireu pzydyat ⁊ maôz dat y mab rat mat amodeu . Molaf heuyt bzyt bzodyeu diatneir ⁊ un mab meir diweir ozgeir gozeu . **M**olaf yn ffraethaf 20 yn ffrôytheu yz holluyt ⁊ yglan yfpyt pzyt pziaôt wyztheu . **M**oz vnduô adyn donyeu credadun . un athzi deun athzo dieu . **M**oz vndat un rat un reidyeu purffaôt ⁊ moz vn vzaôt un gnaôt yngôneit ninneu . Maôz 25 greaôdyz bzynaôdyz ar bzenneu gloewgroes ⁊ pumhoes o bumloes olys agheu . My vi vy ri tri trôy nertheu vynaf ⁊ atynghetvennaf bob anafeu . **O** awyz diwyz adeheu 29 dayar ⁊ ac uffern uarwar bar berô byllyeu . Ae chas ae chômpas ae chôympeu meddaôt . aphechaôt y cnaôt cnôt anaeleu . **A**e bzat ae redyat aerôydeu duon ⁊ ae hir eiffyngyon aharfangheu . **H**yt na allont ym am vyg 34 kammeu wed ⁊ neb ryô argywed dyed dieu . **T**zôy gyffef trôy les trôy leiffeu hedôch ⁊ trôy edieuirôch rac llôch llycheu . **T**zôy tat ar mab rat yn reityeu hyfryt ⁊ trôy glan yfpyt pzyt pziaôt wyztheu . **T**zôy diweir loew ueir . alaeu eglur ⁊ auu em antur y uam 40 ynteu . **T**zôy eglylon llonn llunyeu eurnaô

taôd ⁊ ny fyzthaôd yz claôd yz claf dyeu . **T**zôy ebyftyl rôy rôyd bzegethwyz toñ ⁊ llonn ⁊ trôy archeglylon diryon dyzeu . **T**zôy pzophôydi ri riedeu dyfgeit ⁊ trôy y henafyeit bleit y blodeu . **T**zôy y pedwar gôar gôiryodeu ragoz ⁊ agel yftoz coz kaer 6 y fycneu . **T**zôy Jeuan galan goleu y gyflôz ⁊ uedydyôz ygôz angôyzy ninneu . **T**zôy arôyd gloefwyd trôy eglôyffeu yzffyd ⁊ trôy uedyd kynnyd kynnobedeu . **T**zôy ffyd trôy laffwyd 10 trôy leiffeu rinnwed ⁊ trôy wed ffeir anned efferenneu . **T**zôy hinda uaôzda vyzdeu diletrith trôy wenith trôy wlith rith anreithieu . **T**zôy wynn 13 trôy wenyn . trôy wineu winbôyf ⁊ trôy baradwyslôys leis ozganeu . **T**zôy veint y loewvzeint . aelyfreukyfa ⁊ awna ybara ynburgozffeu . **T**zôy gret trôyzygiryet . trôyzy geireu lladin ⁊ awnargwaet ozgwin rin yn rieu . **T**zôy dy 18 varn gadarn athgadeu dydbzaôt ⁊ trôy dy bziaôt ffaôt naôt eneityeu . **T**zôy vy rôyf y bôyf heb efyneu diaôl ⁊ trôy eiryaoñ y faôl ar feilgynneu . **C**artrefaf trefnaf trafneueu goleni ⁊ trôy uoli vy ri tra vôyf inneu . 23

Dyt oes hael ieffu ny bu ny byd ⁊ digafdad leu yô dy gyftedlyd . neirthyat gôiwredy- at gôaredyd pumoes ⁊ odzymloes eurgroes irgreu arwyd . **A**geu aderuyn y dyn ydyd ⁊ aggard uyd galar ôzth ygilyd . **A**genn gyfrôyn 28 gôyn yny gynnyd balch ⁊ mal hoedel hudaôc walch y ehedyd . **E**rglyô ui vy ner yôch fer yf- fydyd ⁊ eurglo incelo med feilym dauyd . argleidyat trefnat trafyn bzoyd gôynuyt ⁊ ar try o gyôyt ym tragwyd . **Y**n creir ôyt uab meir 33 mozach gynnyd ⁊ anllawen aôdur an llunyedyd . **Y**n nenn anperchen parch llonyd paraôt ⁊ an deheu deuaôt anduô douyd . **Y**n ner reit hyder an rat detwyd ⁊ yon gôzaôl ewybyz angôir 37 lywyd . **Y**ntat unyaôn rat an ryd . didzift eurloew ieffu grift arluoffyd . **N**at na thwyl na bzat ardybzdydyd ⁊ nat vzece ôyt wiw- 40 dec ar dyweôdyd . **N**at agkallder ner yn dyd

ym creifyeint : na digyað y feint yn
 dec yffyd ~ ayyffoes nyt oes nos na
 didos dyd : alpha hebot clot clollu
 bedy d. vn athzi ari arybud a rat a
 that di gronnyat dygerennyd ~ ~ 5
Llacheu góynyd llyó dóy ozfed ~ lleó ðarfóyt.
 llucheden bar ózth aer efcar arthur yfcóyt.
 llafyn trafyn treigylgat tec kynnheilyat deucañ
 haelóyt. llóybyz gryt bzyt bzóyfc llaós getróyfc
 llas gatróyt ~ llyz ofgozdyon óythleith galon
 nyth lyt gilywyt. lluruc vzóydyzchwant oth
 deózuedyant nytharueidywyt ~ lluoßaóç dzafyn
 eurgryt lymlafyn. aergreu blymnwyt ~ 13
 llunyeift ozuot o leóðóç clot ðyt loewdir clóyt ~
 lloegy2 deify2 godi : araón ynni uryen annóyt.
 llozof cozof kannwled eiflath durgled aeflóyth
 dozglóyt ~ llyó llym grym gryt oth dewr blegyt
 nyth hirblygóyt. lleó lluoßlin milóç tozch trin
 malaerdóçch tróyt. Gónaethof ynaer katcun
 eur uae coetkón iruóyt ~ llithyeift ath ron 20
 aerueryuon aruozeuóyt. Gónaón glot ynteu
 oth dzaós gampeu nythdzeis góympóyt. Góas
 yggarthan a thzóm ogan ny thzemygóyt ~ 23
 Góaeó góeithliwet hyloeó giryethael yó gozwyt.
 Góeilging ongyz ytteceryr etto geirywyt ~
 Góaewar trymffyfc mawl oth eur dyfc mal yth
 urdwyt. Góerffyll pozhvzein otharóyzein yth
 ozeuróyt. Gozfafóçtrin dewrdóçf kunin dur
 daryf kynóyt. Vyggoalch balch berth. da oth
 uaóçnerth doe yth varnóyt. Vyggoelygozd coet
 dur ofgozd kat taeryfgóyt. Vympoç llaóget ti-
 zion dzefret taryan dzyfróyt. vygkedymdeith
 aeffaóç eurvzeith oefwz aeruróyt. Vygkaryat
 góçd kymmen agóçd kam aónegóyt ~ Vygkyf-
 vóyzein vygkar durllein vygkaró deóçllóyt. 35
 vygkozof tozof taer. vyzndzeic yn aer vyndzagon
 óyt ~ ~ ~ ~ ~ *eglynnon ysul* ~
Dvó ful eurlýó byó byóyeit aróyzein
 o riein gein ganneit. uthurwed anry-
 ded ynreit. ythanet benn reith eneit ~ 40
 Duó ful rat ieithuat yth uedydywyt naf nef

adaear bzóffwyt : maól ieith ioz mal yth euró-
 yt. mab y wyzy ueir o eir wyt ~ 2
 Duó ful eurgreir meir maózed y doethyon
 y doethofl lyó nazared. góertheuin dar tru-
 gared. góyzthuaóç ioz buduaóç ozbed.
 Difaló ner duóful ynef. dec eidun y duc
 adaf o dzeis góyn o dzaós gynnif ~ odzam-
 góyd offerndzymgof ~ 8
 Duóful vn eidun adef ycreaðd creaódyz
 rat athangnef. ygglein hydyz ygglynn
 hoewdzef. ygglan eir egylyon nef. 11
 Duóful dec anrec vnrin ogaryat y gozuc
 nef dewin. dwywaól waól weifc vzeifc vzen-
 hin. di vurn weith weith ydyfóç ynwin ~ 14
 Duóful arglóyd róyd rodyat duc uoeffen
 odec uefiur caryat. oloes reit olóys redyat
 aelu oz eiff olóyç rat ~ 17
 Doeth Manna alpha eilffaót reen onef
 ynreit niuer moyffen. duó ful duó góir
 gozawen. feint bzeint bzynaódyz llywyaódyz
 Ozpum tozth haóðbozth heidbal [llen ~ 21
 ardeu byfc ioz oed diból. ry bozthes meus
 deus duóful. radeu heb ammeu bummil ~
 Duóful goeth y doeth deith wiradeilyat
 góedy dilyó dyhir. vud rat gangawat 25
 gywir. vod rec valch noe dec ydir ~
 Dar nef adaear diagy2 bziaót daón doz
 eigyaón ffynnaón ffaót. dóys olóç ri tri
 trindaót. duóful y byd bzóydyzdyd bzaót ~ ~ ~
 30

Dylyem póyfllem kynn pefl ynyal ýg
 angeu ffróyth y2 aual. dyvot yn cof
 dzóy oval. gereint ðuó gozon ytal.
 Arodeift varglóyd ar odeu maózed dzos
 yn meiró bechodeu. góæet oz vzoñ doll ar-
 cholleu. y reded oz cnaót tec teu. 36
 Maóç gewilyd vyd na vadeu yn gónaón
 yn enó y gozeu. góelet cur adoluryeu dyd
 bzaót y teilynggnaót teu. Atheló athwylaó
 arllæt dy deló pam nat adolit erom truan
 awryt. erbyn gozwed ymed mut. arwyd dyvaóç
 boen irat. eres pam nawnaón yzot ~ ~ ~ ~ 42

Trahaearn brydyd mabr ae kant

Dvó aónaeth offraeth frúyth adeilat :
 Darbedwarpost cost kyfstedlyd rat.
 Neuadaó2 wenll^{ys} owinllat adon : o waet 4
 y gallon dóy uronn difvzat . vn ozpyft yó2
 tyft toft ydiwat : arglóyd didzamgóyd deheu
 dzomgat . Góell yó póyII noc eur ogaryat
 peryd : per yó y gynnyd pur y gennat 8
Eil ozpyft kynneil kein oleuat : treul góir
 lludó kywir mal llit kawat . Tec agannó-
 yll pwyll pell ynat ydyn : ydylyn gwestyn
 gobzyn góafst . Tzydyd post kynnyd yó yn
 kynheilyat : ogoz clechóittioz mydy2 gyghoz
 mat . Rac pob amhóyII tóyII rac kymhóyIIy-
 at geu : gozeu yeneu eiryoel ynat . Pedwyzd
 post ryd ozpyft rodyat : pennaf ac uchaf post
 naf nefwlat . Nyt edy hirbóyII dat y dat hir-
 bla : kynnyt at wnada daón ymbóyat . Pann
 del yn ungel pobyl yn vngat : anuan anreigy-
 on yz anregyat . Dyn kywir gloeffir mal 20
 gleiffyat auon : aa yz góahodyon gan gyhudy-
 at . Ac malkynt lluchynt lláoch annogyat :
 llawen yeith perffeith pob gobeithyat . llauury-
 eit o heit o hat llubedyd : llonyd digeryd uyd u-
 vydyat . Car anant molyant milyoed bozthy-
 at : cozon athzaóon dedwydyon dat . Keren-
 nyd kynnyd kynniuyat dygyawdyz : creaó-
 dyz hael llwywaódyz heul alleuat . Buched 28
 beró troffed treif ymdygyat : bychan vyd urd-
 as góas kas keiffyat . Pann uo kadarn barn
 unbeirnyat agnus : parhaus cristus croes 31
 difgóylyat . Paóó adaó y laó y lyó neirthyat :
 poz góy2 góir eryz yó yngóaredyat . Pyt
 ungryt yó2byr ar bat ar donnyar : trugar
 duó bannyar uo ynerbynyat 35

Molet pob lliwet llýó arglóydi : mygyz
 waó2 nef allawr mab maó2 mari .
 Moz haó2 ym om naó^{dd} yn nomni agnus :
 a patris cristus coes dat eni . Eurdzeic 39
 un ffeleic enw a ffilij : fpc ieffu fanctus a
 fancti . Amen ef yó yn reen an ri didzamgóyd

arglóyd da kulóyd yó duó keli . Cozon athzaó-
 on yn kar athzi : kaffom y aruoII oII kynn rac
 yn kollí . Creir deduaóll bzeinyaóll yó yn pzfif
 amheraódyz : crist creaódyz huawdyl hual gó-
 eilgi . Kymertth croc yn uerth yz nerth ynni : 5
 croes yz dóyn pumoes ogyuoefsi . Ynben kun ky-
 uun kyuodi awnaeth : yz plau plóyfogaeth
 plant kaet^h kayi . Joz trugar penñar penn
 haelyoni : adigaóon oedaóon dóynryuerthi .
 Arglóyd maó2 hylóyd moz heli athir . aró2
 kywir góir góó y uoli 11

Trahaearn heuyt ae cant

Diofryt dozgryt grym arózyeith : deó2 hóel
 digel dygyn adzeiffweith . Dzeic balchzyó
 keinllyó kunlleith gelynyon : dragon gan gofy-
 on . gónn góyngyfyfeith . Gwelet ar giwet oer 16
 argyweith : góedy góalch rodyat gat gedymdeith :
 góaet ryeidy2 beleidy2 . heb oleith yggryt .
 Góae vymryt ymyt ymot noffweith : llettaó2 19
 gredyf bythaó2 . griduan hyt beith . llauurgóyn
 góenóyn dirróyn díjreith . llafar lludaffar lle
 diffeith heb ri : lláó2 tywi tewi lló2 nat hyweith .
 llinon yfgyzyon lleó aes gózyzeith . lleuein ac 23
 ubein . amdóyngobeith . llugy2n bzeifc dey2n bzó2-
 yfc deith mozgymlaó2 : llóby2 faó2 llóegy2
 dozyf gaó2 . lló2 dó2yf godeith . lleon deó2-
 der ffer ffó2 annozreith llain dzin bzenhin . bz^{an}
 eich aghzeith . llwyth teó22 treiffó2 trifeith bzé-
 hinyaeth . llary lláóonfraeth bennaeth . beird-
 uaeth bó2dueith . llit annyan dylan taryan 30
 teiryeth : llá2 rudlein yfgein arwein eurwe-
 ith . lleó p2ud ket dilud kat dyleith kaeaó
 llá2 lló2zuraó lló2laó : llit llý2 lletyeith .
 PóyII kei pyll myduei poz pall medueith :
 py2th pibyluac dinac daón ganhymdeith : poz 35
 gryt lles esbyt llýs oefbeith nat byw parglyó
 digabyllryó deheu góbylreith . Parhaó2 mola-
 ót mil offymdeith : pann gwy2 maó2 eryz om
 meur areith . P2ud nud yd dilud oed daleith
 trydar : par galon esgar gelyn oefgeith . Bit 40
 idaó anaó ynat kyfreith : paradwys tatwys

tut pob gŷynnyeith . paraŷtrod unrod anreith
ny deruyd . kerennyd peryd purffyd perffeith .
Dvŷ dewin bzenhin bzeinyaŷl neirthyat .
doethuab meir abeir oebur gennaŷ . 4
Daŷnhyfpys dyfrys diŷzat gerennyd . y bŷif awe-
nyd herwyd hirwat . Gan wyzyon haelyon hil
digronyat . aryf creulaŷn camaŷn einyaŷn ynaf .
ardal eurbennyal . erbynnyat anant ardemyl
blant molyant milyoed bozthat . Nywadaf 9
barnaf kan wyf beirnyat naweifc arglot bre-
iŷt bŷŷyfc dychanyat . Acynyplith yn rith an-
reithyat nymkeir . heb greir dileŷteir ac effeiryat .
Kywir wyf haedwyf hedŷch arat kyffredinrod 13
bod bydin gyzchyat . o bŷyll mur didwyll maŷz-
dat didzamgŷyd . arglŷyd kulŷyd rŷyd rŷyf
goleuat . Anuonaf traethaf treth ogaryat 16
eurchwedyl ymkenedyl kanon bŷtyyat . awen
ynllawen rac lliwyat kelwyd ny bŷyf goŷl gyn-
nyd gangall gennat . Eiffeufynhŷyzeu mydyz
eiryeu mat . oed ymi goŷli gŷeŷti gŷaŷtat . 20
Peiryau ffrŷyŷth wledeu ffraethwlat per heilgyzn
pur lafneu erdyzn pyŷt kedyzn kat . Gŷae
bieu madeu med a gŷinllat . gŷerinoed llyŷfoed
lles pob eirchyat . Gŷahodyon rŷydyon arod-
yat dzeigyeu gŷiŷ gyvedeu teu tywi yŷtrat . 25
Dagyuoeth peunoeth poen ymbŷyat agoŷl-
eis y dzeis dzoffed ffyfcgyat . a gallu keinllu
kanllaŷ hat meruyn . ac yŷgeirloeŷ lynn . ac 28
yŷgarlat . Gŷir uolir ynhir gywir gawat . gŷ-
eilch hirvzyn teruyn tozyf gymynat . Gŷaet
werin olin leidyat am eryz . gŷyŷ bleinyat
ongyz o blŷyf dingat ~ ~ ~ 32

egin. rif mozregin. v6zd achegin y veird ch0-
eugein. Nyfarganffo dzycdzem wannffo. oz
lle zranffo y kyniro kein. Na0d ac arwyd
ym ner trar0yd dakyfarwyd du0 kyf0yze-
in. G0ynvyt clerwyz ac overwyz. aphader-
wyz hyffa0t arwein. G0z my0n grafdec. ar
dir glafdec. glot adafdec g0ladoed difdein.
G0afga0t kerdauz g0ifgi rodua0z. g0a0z 8
d0y vaela0z g0zdivilein ~ ~ ~

Di vilein y0 da val nud. diwac byzdeu y
neuad. dewrvab phylip awdur vod. diveuyl
eiryoet y0 dauyd. Dauyd h0yl ieithzyd 12
hael athz kyfya0n. kafas b0yfl digyffro.
g0za0l^{hael} hylwyd gymro g0ynnbyt tr0y vy-
wyt tra vo. Tza vo ynhoewvzo dianhyfrec
doz ardir maela0zfaefnec : g0led beunyd
vuyd ovec avyd ynllys dauyd dec. ~ 17
Tec ateb kyfundeb k0yn. trevyn llawndec
tra vo n llundein : tr0y y gyngo2 aeozoen
try y bleit att yzei blaen. Yblaen dadyl
gantha0 nyblyc. ada yngkyngo2 y duc. ffyn
nyant gerdet urdedic. hoffei reyngyl y ho0
ffrangepc. lfrangepc da loew dec dileteith
a vedyz. dyfga0d vydyz pobkyfreith ffynnon
dirion bedeirreith ffynnadoy bannr0y beñ
reith. Penn reith ma0lweith amolut 26
post pywys vada0c rac pyt. piny0n glew
gr0n golegret pennkerd pob kyfreith ve-
ith vat. Mat r0yd g0nn ymat rodgar. 29
mydyzieith ynbenn kyfreith0z. y mae 0z
tuh0nn yz moz. mal yzeur maela0z eryz.
Stwiymdu o aruon y syr gruffud bah a zkant.

REn trinda0t ara0t eiryf yghyftud 33
Rywnaeth0t amboft nedeirgost nud.
Rieu rat bareu beri gozchud. lle0 *** ka-
er galchdew gle0 gly0 dat annud. Ry vlin
y0 attal ll0yd aryal llud. ry vl0ng y0 37
echwng echel deuryd. Ry vlaengar aerdar
urda0^{hael} roduud. hael reflac wael r0yfc mael
y2 kael kud. Ryued y0 yn vy0 veird nyndur-
hud. yvot reinyat clot cletren ulaenrud.
Ki dinozdec dec dlygyn ryyud g0ynde. t
gan faeffongogled ma0zed mozud. lle ym
am walch grym gryt oleurud. lletvzyded

mynych gredyf hirnych grud. ll0z0 gohir
llawir llawer kud. gan eingyl. arlla0z ka-
er degeingyl dygynagyftud. lluoed awydy-
at llau0rodyat rud. ll0ybyz dzut aerdylut eur
diolud. lledelit llit pzit pzifud eidunet yry 5
delit ket kyt agruffud. ll0yz ynveird aneird
anoew dzablud. llia0s eiffiwet amnodet nud.
llwydit y rydit ozat ufud llawenyd na0cant.
pzif volyant pzud. llithywyt oewennlla0
bod walla0 bud. llavyn fflamdwyn ual 10
b0byn bzein ar golud. ll0ybyzget llawvzo-
det llufrud gelynyon. lle0 djymryffonovon
voz rud. ~ ~ ~

n yt digeryd du0 neut digarat kyzd : neut llei g0-
y2d y vy2d oveird yn rat. Neut llia0s v20yn k0yn 15
kanwlat yghyftud : othattal ruffud wae0 rud rod-
yat. Neut llit vy llethzatlathzath othadaf : llathyz
wyrd ymdanaf y ymdanaf. Neut llet vzyt vymryt
vymrat adyvu : pan daruu ri llu roi llau0 arnat.
Neum llada0d trymga0d llaw tromgat pywnaf: 20
pam na doyd attaf. neu vi attaf. Neum ll0yd
triftjt pzit pzif wrthzychyat 0yf : othziggyl vy
r0yf my0n r0yl gaeat. Neum ll0yzgur llaurll-
vyat vyggoz0en: neum llud dygyn boen. hoen hun
ar lygat. Nam llesteir vab meir ma0z arnat. vy 25
mar : ellwng ym vyaerdar kadarnbar kat. Ma0z
gl0yf aozwyf eryz kyzchayat gle0 : moz oed ry0 ym
lle0 llywya0 zd0gwlat. am eurglot hynot hynn
adiwat eingyl : ym ma0z gla0z tegeingyl tegozb0yfl-
at. am argled troffed treiffyat ygkyni: am ergly0
dewi g0esti g0afat. am argl0yd hyl0yd h0lyyat
ynaeffa0z: ar vzeint karchara0z kyzech oer irat. 32
Pei meu pibyl dieu dyat talyein pangyzcha0d el-
phin par trin trychayat. P0yllvud ruffud byd beid-
yat yn heyzn: penn teyzn kedyzn ket wallfofyat.
Pybyz eryz g0y2 g0zyat ynggozfed : pobyl o2uo-
led med wled wledychyat. Post katgun eidun 37
efawdyat byt : parth efpyt peirgryt greidya0l
ffyfgyat. Nathoedit rydit rat ymadzodeunath
edeu donyeu dinam b0yllat. Nath atueil bueil 40
bwat g0yndonyd : nathatvyd ythdyd k0nyd kenat
Nath ad0n otg0nn gunyat: penadur: ovecu
kaer galchvur vymodur mat. 43

m at amdiffynnat keidwat kiwdat. modur

gŵaedur mur mervyn deuaŵt. Mydyz eiryau rieu
 ræŵt eil mozgant: mygyz volyant rolant ffynny-
 ant affaŵt. Mirein ruffud bud bydin waſgaŵt.
 mozyen dyfc rodffyc reidffyzf yġknaŵt. Myvyz
 giriet ket kadzaŵt kalchvynydr: mŵyvŵy gŷnyd 5
 ryd rodyon didlaŵt. Medŵ ym gŵnaeth hiraeth
 herwr keudaŵt: madeu vyrieu deu diwarnæŵt.
 Medŵl lletvzyt bzyt mod bzaŵt ediuar: meglyt
 dzeic llachar lluchynt medzaŵt. Muner clyŵ clot
 ryŵ llyŵ llawychwaŵt: meic vn arynaic pziŵ dzeic
 pziawt. Med wledeu donyeu dunaŵt oegyuarth: my-
 uyz barch llywarch llywyd kiwdaŵt. Mi awyz 12
 vy ri rŵyf odivzaŵt: meith vot mis hebot hebaŵc
 ffaŵt. Mygyz naf diffwyſſaf dyffoſſaŵt ynaer:
 meneſtyz gledglaer taer tŵŵ gaeafraŵt. Moz wael
 attal hael hŵyl anaraŵt: moz wann byt trymvzŷy
 wedy tromvzaŵt. Moz wae ym ymae medzaŵt gyf-
 flauar: yġkaſtell rudlan reitlwy walſaŵt. Archaf
 y grift naf araf araŵt: yz y galloŵ doŵ aevzoŵ vziŵ
 gnaŵt. a llwed nef fened ſon vndaŵt vzeui: e llŵng
 ym vyri duŵ tri trindaŵt. Ren trindaŵt ara-
 ŵt eiryf yghyſtud: ꝛc. **llwma odſeu ymiſſoed agant**
 eut kynnechzeu mei meu **gŵilwmdu yſy: gŵuſud.**
 anhuned: neut kaeth yſſy waeth amaeth amed: netkyn
 hebic dic dygyn adzoffed tiſt yz pandelit criſt wedŵ ath-
 riſt wed. Neum kur olauur ym aeloned. neut keryd do-
 vyd nat ryd rudgled: net cof fy ynof yfanwed y veint
 neut kywala heint hynt diryued. Neut kaeth ym 28
 dilit lliſ llawered. neut keith beird kyfyeith am eu
 kyued: neut keithiwet ket nat ryd kyt wed nud: ka-
 dyzwalch ruffud brud bzeidin tachwed. Neut kŵyn
 beird trylŵyn medŵ ankŵyn med. neut kaŵd ym anaŵd
 meneſtyz kanwled: neut carchar anwar enwired eiġ-
 yldut: aerdzeic llann ryſtut vynut voned. Neut nam
 dyhud bud bum arygled. neut nam diſt lliſ lliæŵs 35
 blyned: Neut nam daŵz duŵ maŵz maranned naf
 glyŵ: neut nat ryd vy llyŵ lleŵ tref garned. Neur
 wuſſe oe eiffeu deu digyued. neur wyz beird kan
 wlat nat rat reuued: Neut ef arŵyd gŵir neut 39
 ouered gwyz: ŵzthwelet vyeryz yny vaŵzed. Neut
 truan ymgŵan gŵaeb lletvzyded. neut trŵydet galet
 ym amgeled: neut trymvzyt gŵynd gŵander dyed
 bzaŵ. neut trŵy eu treiffyaŵ ameu troſſed. Neut tra
 hir gohir gloeŵ babir gled. neut tra blŵg echŵg echel
 deŵzed:

Neut trei kŵbyl ozmei maŵzed allŵynin: neut mis
 meheuin wedŵ ozllin wed.

eut mis meheuin meu heuyt gyſlut. neut
 nat ryd gruffud waeŵ rud yn ryt. Neut erwan
 ymgŵan gŵaeb cryt engiryaŵl: neut amdzeic 5
 urdaŵl didaŵl ym dyt. Neut erwyz omgŵy2 ym
 gŵeryt criſt ner: neut aruer ouer beird niuerbyt.
 Neut arwyd nam llŵyd lletvzyt ym callon: neut
 eres nat tonn honn aryhyt. Meu ynof maŵzgoſ
 amergyt goual: am attal aryal vzyen yġgryt. 10
 Mal cofein kywrein kywryt vard dunaŵt: meu
 ymdzeic pziæŵt gŵaŵt nybo gŵyt. Meu gŵaŵt
 gan auan uvydvzyt frŵythlaŵn: ogoſ katwalla-
 ŵn bzenhindaŵn bzyt. Nywnn walch gŵaewdŵn
 gŵaŵt diheuyt clot: athi heb dyuot pada bot byt.
 Neurwyz paŵb yn llŵy2 llyyzvzyt gynnal: nat 16
 hylithy2 eur mal. mel ywrthyt. Natoes nerth
 matverth ymyt otheiffeu: gŵledeu na byzdeu
 na beird yġklyt. Nat oes lys yſbys eſbyt neut
 dibeirch: nat oes veirch nafeirch naferch hyvzyt.
 Nat oes wed namoes maſſŵ nnyt yŵngŵlat: nat
 oes rat na mat eithy2 gŵat agŵyt. Neut gŵaged
 troſſed traws gedernyt mon: neut gŵeigyon 23
 aruon iſfreon ryt. Neut gŵaŵ gŵyned vann
 ven yderyt cur: neut gŵael amvodureglur
 o glyt. Neut blŵydy2 ydyn diovzyt agar: neut
 blaengar karchar grym aerbar gryt. 27

Diwyt yw ymbzwt braót hed pur vncof
par enkyt ym buched: duó yn uach mozach
maózed. dóyn croes deithuóyn crist ythued.

BEd maózed meith. penn róydnen reith:
bit obeith byt. Bydón yno. bud yn
hoew vzo. bydin hyfryt. Bodyannón grift.
bydin didzift. bud iaón detryt. Buan y
tynn. y bzeifclu góynn. nyt bzóyfcle
góyt. Poen doluryaóð pan yncreaóð. cre-
aóðyz bywyt. Bzenhin trachoeth. oz un
kyuoeth. wz ankyuyt. Vzy ar deheu. o
róym bedeu. temleu tomlyt. Delyt ynof.
dilad geingof. diledyf gyngyt. Duó dy
ganlynn. diwael oefbzynn. dóywaól yfpzyt.
Da vyd tyuyant. dóyfc ogonyant. dyfc y
gennyt. Bzoyd afya. ac affrica. pla oe
plegyt. Bara yngic. anpeir góledic. gó-
lat lan vywyt. Byd gwaet ozgóin. boet
ynvy min dewin diwyt.

RRóythlaón a chyuyaón achyuoeth y
gerd: gózd dzahaearn eirgoeth: ffaót
góyz oetnaót góaretnoeth. ffraeth dauaót.
detholwawt doeth.
Doeth ynn góyn oedóyn oedaón gynnyd:
detholryd bzydyd. bzaót ffyd ffydlaón.
Doeth uab róy gozonóy geir unyaón fy-
beró: doeth dichweró y ueró hyt: wlat uei-
ryaón. Dyhir nawelir waladyz naón
kerdeu: diheu yó agheu dagreu digraón.
Da uu ffaót^{ywót} y wiaón dewin: da vyzdin ae
lin olwyth meircháón. Da lef oet eiryoet
oe ratlaón ardeló: da ardeló kynneló kynde-
ló keindaón. Da elidýz góir gwarant iaón
ganon: góz odoethyon mon mynnóes eig^yáón.

1 Da lywarch kyuarch kyfenó iaón urdas:
da dauyd benuras digas digaón. Da odyuet ket
kadwgaón ruffud: daozyeith digud aryeith w-
gaón. Da oed róng kaeroed keredigyaón
5 rym phylip a góilym aethlym wythlaón.
Da gyuoazun un einyaón uab góalchmei:
aganei ffynnei ual beró ffynnaón. Da gnep-
pyn warthzyn o werthzynnayaón dut: oed
gerd efgut lut ladin gyuyaón. llygat góz o
dóz edeirnyaón artal: odit y gyftal ynnyal
10 vnyaón. O dytwet uaóz llet hyt uoz llaón yg-
góy: hyt gaóznóy uud róy arued ruaón.
Tzahaearn om barn em beirnyaón kerdzeit
oed bleit penn keirdycit keimyeit kam maón.
Tzindaót tros uolaót ual ygónaón yth vzeint:
15 tróy eiryoled feint kereint karaón. Tzo reit y
eneit yunyaón gymóys trefret baratwys ffraeth
lóys ffróythlaón. ~ **I**lyma abdyf agant gruft.
Neut trift ymgónaeth crist **bab maredud bab mared**^d
croes dagneued: net tros ovi^t **y ronb vychan bab tudur**.
Ilit a llet vzyded. Neut ryuaóz gollet nyt ryued am
clóyf: neum try yn hynóyf tra anhuned. Neut trym
vzyt penyt poen divaed: ogyfrangk trángk travyn
23 llavyn llaó vzoded. Neut tromvzaót tauaót ametiued
lleó: eruei kychwyzn gleó arueu cochwed. Neut tru-
an ym góan góaeó irlfoned. neut trahir madeu
26 gleó lacheu gled. Neut amlóe ymdóe dygned ga-
laruróyn. aveiró ozwyllt góyn oe varó ozwed. Neut
tróm hepcoz ioz doz y dewred: neut trom anreith veith
góeith góythloned: neut treis traóflozyf o ael tired
meic. mynet curvalch dzeic myón daearued. Neut
bzeid yó ym vyó oe varó dytwed. neut bzaó yn treif-
fyaó am yn troffed: neut bzonn donn yó honn oe
33 hanned adzy. am golovyn kymry ae ymgeled.
Neut bzeuaól chóedyl toft varó koft kanwled. neut
bzóyn kóyn canmyzd amgyzd gyued: neut bzeudóyt
arfóyt ozfed gynheilyat. am lawir ynat loeó wiryo-
ned. Nymdoeth nagóynggen nagóen nagóed. oe
38 dyfvzys agheu dan lifdyfred: nymdaó eithyz wylaó
uthyz dialed chóedyl. dzos virein genedyl am dzaós
vaózed. Neut hiraeth am gónaeth gaeth gynryged.

neut herwyd tramgŷyd tromgat gytwed : neut tra edy2n
 chŷerwed gŷenŷynic afreolus dic oe varŷoled. Nybu
 am nat byŷ Ilyŷ llawered : gollet vn doŷtur mur marā- 3
 ned : y2 pan las gŷanas gŷyned berwednot. hydy2 deyn
 aeglot hyt ardued. Kynhebyc vydei nyhaedei hed . tŷ2ŷ
 tozretwynt graen am gaen gogled : kymrŷt maŷzeir 6
 glot kymraŷt mŷzed daer : ŷghymynat aer yghymi-
 ned. Kŷyn goleu yŷ2 meu mi aeharwed . treiaŷ gozonŷy
 traun mozdŷy med : kof garŷ oe lŷ2uarŷ yalarued o-
 ed : abeir vilyoed heb o2uoled . Kŷynyd ehŷybyz oed kynn
 noedyed. kolovyn ofgo2ŷlaŷ2 llaŷ2 arllechwed . katvleid
 teyzneid teyzned ener : eurlliŷ y vaner o ieirll voned. 12
 kompot clot clutveird o heird harded . kŷympei greu
 āgheu eīgyl galaned : Kein duryaŷl y bar yŷch kynda-
 red gryt . ynggŷy2 gerwin vzyt ŷggŷeith garwed. Ko-
 zyf ioz doz durgrŷydyz vzŷydyz divzoded. kozyf tozyf
 llozyf lleidyat o2wlat y2wled : kun reget vnllit myŷn
 kynryged blin. karyat ryuel trin kiryet reued. 18
 kywreint oed yvzeint vzeifc an myned . kyweir oed
 yeir eur gymyzred : kywir oed ywir o wiŷ ryŷfed
 beilch . o genhedlaŷc weilch oegynhadled. keueis
 ālaeth hir enwir anwed . agalar dar doeth koeth 22
 kyuanned : ac utwaed danvzonn ac atwed trifyt
 abylichu vymryt . o varŷ balched . Kauas ras vzdas
 eurdaŷn vuched. kennyŷ dewin nef kynnoediwed.
 kaffo garyat rat anrydedallu. vn rago2aŷl vu yn 26
 rugared. A M E N .

Casnodyn ar Kant

TRindaót dibechaót duó bych diwahan
ami ri róydlan omkan kenffych. Mab
diatneir meir moz uynych ymyd : aeth faeth
feith bziwyd ffyd amffuruch. Ym dóyn om
góenóyn nymgóenych uffern : affeith geith
gethern furwern nyt fych. lle mae llawer
gwae wael^h rych anefcoz : llu du diystoz ffyloz
ffoldzych. Differ vi uyne^r rac nych uffern
gnót : artan bzónftan bzót rýt rydunnych. 10
arpyded llenn rew lláon rych kylletric : ar
peir geir garódic peithuric poethvzych. Ar-
pzyuet calet collyaóccórych fzyznyaóC. afróyd
fóyd fodlaóC trefglaóC treifglych. Aphob ryó
distryó^{tróy} distrych fflamdaóD. aphóy2 lóy2 loef
gaóD adzaóD edzych. Diryeit uyd teleit tal-
grych wythlonder : dur aeruur aruer ar 17
nygerych. Direidon dynyon nryrydonych
dat : dirryd ffyd ffoat bzat aebzedych. Dy2o
rann yth wann wynuyt wrthrych haól : oth
wlat vat veidzyaól y2 maól mynych. Yth 21
wled llyó buched lle ybych tragyywyd : llaó2
maó2 mireindyd llywyd llwyh. llys didos
di nos daón wledych rac lláó : llenn ot not
neidyaó naglaó nymgólych. ^{trugar gerennyd} ^{douyd diuan}

MRindaót dibechaót nyt da bychan : tri
bzyt attat tro gloewrat glan. Tzi^{roýfan} ac un.
kyuun moz yó kyuan. ^{trugared} ried reuved^h
Tzagywyd ybyd nyt dyd diflan. tra^h ny pha-
ra ny pheir didan. T^háhir dielir dir darogan.
Tzeis dyn aobzyn ennyn anyan. trift gofp
goft ffó2ndóft góft ufferndan. Tzinheion 32
dynyon danyal ogan. trafalst kynn amdo
gro agraeon. Tzu moz anghall dall dull
aneiryon. troff^h tróy gammóed agymeran :
Tzannoeth hebguyoeth heb gyfróyuan. tra-
ót angeu aereu uedeu vydan. Tz^{ny}áyó popfyó
nafynhózan. trymder lucifer aeloés affan.
Tz^{ny}ó^hgam aruaeth kynuaeth kóynuan. 39
trymgóydaóD heb naóD ygláóD nyt glan.
Tzauael nam oegam góaelflam aegóan*

trachywed llehwed lluch atharyan. Tzeftaódyz llóyz huaódyz lloer
ahuan. trefneist affurueift o ffyzyf amcann. Tzefneu ampryffleu
geneuagan. treul gyuadef nef naf pob atuan. trengit aecollo
lló26 tro truan. Tzaethaót oth uolaót vilioed gymann. trefn-
eist fyz amy2 mozaól dylan. Tzefneist daéruaó2 aechlaó2 a- 5
chlan. Tzefneist wern uffern affeith fathan. trefret y bzuyet lle
ydymbzouan. Tzoe^hheol yfcol efgar boethuan. trallaót yz gíft-
aót nyt ymgatwan. Tzaós y bu ieffu penn llu llydan. traó yz -
ynidaraó ar dozof fódan. Tzeul gyuo2 tros vor kyngoz kyngan.
Tzeidle ydethyó ffraeth lyó ffróythlan. traetloes ny2 groes 10
grift ehunan. ^{trugared} Tzareit im
erchi mal am ozchan : tra^hróyd uyd kulóyd am
bob kalan. Tzugared ahed haedwyf om kan :
tróy eiryolaó^hmaó2 meir a ieuon. 14

TRindaót di bechaót duó ny bechaóD : treid-
wyf^h nef yn adef y naóD. Tzi^hst uyd tragyy-
yd tróy gaóD ae kollo : triftyt vzyt vza^htro vzóytyz
gyuannaóD. Tzeiffwy2 nyt yfytz amdoft anfaóD :
troffir pob ennwir yn hir ynhaóD. lle ytroffet
kiwet kawatfaóD niuer : tru lu luciffer aer- 20
gler oerglaóD. Góae ady2 y vryt myónby2 ae
baóD. góae adóC rac góann yrann rynnaóD.
Góae dic. góir dzeiffic dzyfaó^hamkan : góael
dzauael dzyuan góaeó tan a^htaóD. Góae auo
cretffo tro tróydet vlaóD : góae divóyn góenóyn 25
cargóyn curgaóD. Góae adivzeint feint. afeily-
aóD temleu : góaó2 maó2 murgradeu gredyf
ymadzaóD ~ Góae avynn gobzyn gobyz uffénda-
óD : góae diuiaóC lliidiawc lleidy2 traallaóD. Am
berchen o bzenn abzynaóD pumoes : per ffer ffur- 30
ueiduoés ffróyylloés ffraóD. Erpenyt^{bywy2} hoedel
uergy2 haóD : wrglan diwahan nywahaóD.
Y2wlat uat ueidzaól auedzaóD andzas : y2wled
hed haedblas heb gas heb gaóD. . . 34

ANturyón hólyón heli athonneu athynny-
ón ued yn ri : ynat pob gólat rat rodi vn
ion athzawon athzi. Tzindaót yngóaraót an
góarant. tri vnyawn un nerth gogonyant. 38
Tzóy ytat arat yn reityant : tróy ymab gónaet
baóB bop grymyant. Tzóy y2 yfpzyt ygyt y
gadant. trindaót ynundaót góedian. Tzi^hst vu
grift ynygroes dygyant : trauael hael hóylaóD
aruolyant. Tzaót góener bu ffer y ffynyant :
trydyd dyd dodyó odiuant. Tzosdyd deugeinuet 42
ket katwant : tref nef y niuer ef góelfant. 45

Tzeidyom ni ami a mozgant : tróy deu uoz kyg^hoz
kygharant . Tzeth ymdeith yn ueith anuethyant :
traeth a bzynn aphennrynn aphant . Tzeó ny
lud ryleó eil rolant : traó yz bzaó arbzyuet goz-
mant . Tzethóyf duó o diwed vymant . tra vóyf
trauotóz vn amrant . Tza mynut tróm ynof ⁶
ychwant : tremynnu treislu trosliant .

TRindaót ffawt ffer : tref nef niuer góar-
der góirdat . Tzech wyt noneb . tróy daón
atted treidón attat . Tzaúóyf vymyt ⁷ troych ¹⁰
heb wyt : ymbzyt racbzat . Tzeul bennydyaó :
ardóy guryaó yzdygaryat . Tzauel achur gyt a
dolor góedy dalyat . Tzóm gymmereift traós ¹³
ynpzyneift ozpeñ crocrat . Tzóy dyhoelyaó dzaet
adóylyáó dzut adeilyat . agóaeó dan vzonn agóae-
et góirion góerin bzynnyat . arbyt paladyz
yndiangadyz amdóy angat . ar dall athwant ¹⁷
oth uadeuant nythuu diwat . Creeift deus y
dilóyguf ydeulygat . Credaóđ ynteu yz góyzyth-
uaóz greu goleu góylyat . Aegónaeth golóc odyó-
yllóc adiwallat . ac aegónaeth fyd odi vedyd y-
dyuodyat . Cryt agymyzt rac ofyn maózwyzth
mur góynnyeithiat . Cret aegóaraót oevaóz ²³
bechaót beich oed anuat . Creir pob teruyn cre-
dón dyfgyn . credo dyfgat . Credadun eir crist
ymbzú meir maóz oleuat . Bzenhin argret oed
pañanet ynpeñ ynat Bzeinyaól efcoz bzeint feint
feil coz doz dengredwlat . keneuinglot mab kynn
bot na phab naphyzyf afyzllat . Cant egylyon
gein egluryon glozia gannyat . Doeth trywyz ³⁰
tec atheir anrec anrydedyat . Eur tus a myzr yz
góz nyt byzr yny perffeithzat . Seren bu róyd bu
kyfaróyd bu kyueiryat . Ovlaen ytri y uenegi yn-
ri rodyat . Eraót greulaón nybu gyfyaón . nybu
gouyat . ar adoli ygrist keli kolofyn lleuat . arch-
ón yzhael alud trauael ympob troyat . aberis llen
ac efferen ac effeiryat . ar dófyz yn win aphobryó
hin . a phobryó hat . a nos adyd agóellf agóyd afyd
ffyzyfrat . a góyllt agóar moz adayar maóz ardóyat .
adengrad nef adiodef da awydyat . yzy haelder yzy
niuer vynyr neirthyat . Bot yndiwd yn trugared
ynro garyat . amē .

TRindaót dibechaót buched wirion : tru-
gar tróm y uar kar góar góedwon :
tri yó duó keli kolofyn deon . tróy rat acvn
mat keinyat kanon . Tzech yó ef tat nef ⁴
nafgleinyon radeu . noz creaduryeu gozeu
gózon . Góz dinam digam dygyn y alon .
góz daón veith gobeith reith reuduffon . ⁷
Gózdidic góledic gólat egylyon . gózdeduaól
gózaól bieurgozon . Góz agynnyd dyd dydon
ymdangos . góz agynnu* nos dzos dzeiffogy-
on . Góz agynneil feil feith urdolyon . góz ¹¹
agennyó yó awyd dynyon . Góz kymen peñ
llen y lleodzon . góz kymmóys kynnóys kan-
nóyll deillon . Góz kymmot achlót achléfy-
on ovóy . Góz kymozth gobzóy dzóy dzauae-
lyon . Góz ny chud y uud y vedygon . góz ¹⁶
ny chel awnel odichwelyon . Góz ny char
murnurat lledzat lladzon . Góz ny chein-
myc treis cleis cledogyon . Góz ny chymóyll
tóyll tyllod hoelyon bzaó . y dzaet aedóylyáó
dolor callon . Góz aeath yny gnaót gaethza- ²¹
ót gethzon . gózddal góy dial gan ideon .
Doeth oe greu purgoeth perging dzudyon .
yzpumes pumloes pumlif cochyon . Duó
uab meir yó creir cristonogyon byt . da y gó-
yz goglyt mebyt meibó . Rac kaffael trauael
tri anwirion kaiffas fudas fódan pabilon . ²⁷
Kyffeffón^{keifón} / orat kyffon . kyffes dzóy benyt a
Jaónvzyt ion . kaffom lóys gyñóys gan ozch-
ozdyon nef . kartref góir adef ygóerydon .
Selyf ynat tat teu dec . feilyeith nyt góyryeith
gozwac : feith dzóy obeith ueith uedic . falym
ózaól feilym aozuc . ³³

GOzugum ryrret puret peryf : gozmod
obechaót ar llófyzgnaót llyf . Gozeu oed
uadeu ozneu oernyf : gozwacter ygler ouer
ayf . Gozwac bechadur gleódur gledyf guthzus
yeir achweir ny chwyf . Gyzir y benyt ³⁸
deturyt didzyf : gared faóđ ga^hgaóđ : yz góerth
gódyf . Tozwed hir ystir ystoz hybryf : gorwifc
llann yóch grann poendann pandef . Gozmeil

pzidlad nyt nad nedyf . gozmes yó cludaó aelaó
elyf . **G**ó2 hybóyſſ kýmóyſſ kynn daear *
wryf . gozeu dawyztheu yó duó ózthyf .

Gozffwyf deith didzift neut crift ud cryf . goz-
ffen digynnen da yó gennyf . **G**ymmóyſſ 5
dyfc ffyf ffer nyt ker kaerdyf . gem gaeruf-
falem . geireu felyf ~ **S**elyf ~

GRindaót paraót pur . traós maós moes
egglur . tróy rat mat modur mur mire-
inóch . tro vi ri ratlaón . trafnidyz dinydyz 10
daón . tref nef naf kyfaón digaón degóch ~
Tzeidwyf róyf róydwynt . tros uo2 co2 ker-
rynt ~ groec dec deruynt haóduynt hedóch ~

Tir góir góeringret . tymyzgóyz góaret .
tat rat reit nodet . get gadarnóch ~ 15

Tut lut ludzammóy . tec rec ren ofóy . teith
ueith uaeth gobzóy . tróy attregóch ~

Amgynnal góal góyd . seith bzaóeith bzi-
wyd . pechaót raót raót rewyd . kyñ trech-
dyd tróch . llunaf naf neges . llunya yñ 20
lyñ les . llydā lan loches góares góaróch ~

Llogeil feil felyf . lle nyt pzifde pzyf . llaón
nerth berth beryf . gryf digrifuóch ~ 23

Llyó gólat uat uedyd . llóythbeir creir cre-
uyd . lleithic góledic gólyd . dyd didanóch ~

Lleuat rat rinnwed . llyna da diwed . lle yda-
eth ffraeth ffróythwled . y med medyzóch ~
llaryed hed hodyaó . lle góyl hóyl heilyaó .

Llaó2 nef dzef dzeidyá aelaó elóch ~ 29

Llys vzy hy hoewblóyf . lles gne de diglóyf .
llóyd róyd róyf delóyf dzóy dadolóch ~ ~

REit oed im obleit y blodeu pennaf . redy-
rat yó attaf ynghaf agheu . rat heb dóyſſ
garyat o2 dull gozeu . ygaru góledic lleithic
llóytheu . **K**anyt oes namoes na meffureu ia-
ón . ganun angristaón rylaón roleu . **E**r- 36
bñ dyd dyfyn teruyn tyzueu . yz berchirpob
góir goennwirgeu . arvynynd pibyl byd po-
byl bedeu ygyt . argynnullyt cryt creadury-
eu . **A**ieffu aelu arlaó deheu . **A**e loes dzos 40
bumoes ae groes aegreu . **A**edarn lemdoeth

goeth herwydgóyth eu haól . wybodaól nodaól ar
eneidyau . **N**y cherir ennwir dyhir diheu . ny cheryd
dofyd diuanó cámeu . **N**ychar hael ^{dzuegr} dzygeu pzeffenna-
ól . ny chanmaól didaól dedyf eglóyffeu . **N**y chyrch
kamwedaó2 vzaðaó2 vzydyeu . hedió bzaó geithió
arbzegetheu . **A**cef avozy veryf kythzeul wall ~ 6

Dyndaſſ dzut anghall dan dzaet angheu . **C**redaf
ó2 clydó2 clot di eiffeu . awnaeth tri amfer bzyder bzo-
dyeu . **O**es gyntaf adaf odeu an oleith . heb reith
heb gyfreith peith pechodeu . llewyt eilkynghoz 10

eurdoz urdeu . llenn taplys uoeffen gan reen rieu .
llyna ybuda dechzeu dioledyf . amfer gredyf dan
dedyf gynnedyf gynneu . **T**zydyd deuth bedyd doeth
wybodeu . amfer rat mab mat góylyat goleu .

Honn da abara hóy no bareu cnaót . hyt dydbzaót 15
aeraót giwdaót gadeu . **G**óae nychar kynn clad
pzid grad grudyau . kymryt rann benyt rac rynn
boeneu . **G**óae agar dayar adóyeu atwed . ac na 18

char buched fened feineu . **G**óae ny wyz fynnwyz
llóyz yóch llyfreu . góae ny wyl kyfyl y reit coueu ~

Góae ny weinyd ffyd ffyzyf dedueu dengeir . yz mab
maó2greir meir kadeir kedueu . **K**ar y tat ynat
enó diammeu . anrydedarvam dinam donyeu ~ 23

Na wna nathzaa nathzinyeu anuat . nathzeis na
lledzat na bza2 bzydyeu . **N**alad galaned gared gu-
reu . nalofc dei nytllei noz lladaueu . **N**avyd ^{ka} 26
dyſtyd moz doſt ammeur iaón . byd gristaón dedlaón
ympob dadleu . **K**eis ymgadó athló athlad os geu .

kaffagy2 ybyt budur ygyfreu . **K**yffegrir kywir
rac kaóadeu góall . cufful call nyt dall nyt tóyſſ 30

eiryau . **R**et att beriglaó2 puraó2 pareu . reudus
kerydus rac karedeu . **E**dzych y llebych bachet
dechzeugóed ~ koffa dydiwed oerued arueu . lluyd
feith bziwyd rewyd rⁱweu . lliáós yó kynghaós ac
eu keingeu . lleuyt fyberóyt fybóſſ ffeu hirdzó2 35

uffern dywyllóc mó2 megineu . llyckzyt kyng-
hozynt clóyf letkynt cleu . llawer llawr niuer
llwyz anaueu . llit góae aedilit amdaleu kamwed .
llefged góaelgared nyt góal gozeu . **K**ebydaeth hir
gaeth waeth weithzedueu . cabyl a vyñ erbynn oer 40

boen atneu . **G**odeb glythineb glóth^h eneu ampzyt .

godineb heuyt góyt góedieu. Rac yfeith dyleith ac yó doleu . rygaeth elynnaeth eu tatmaethu. Bit feith weithzet cret ualcreireu ympleit nyt tróy ger-rydeit trugaredeu. Coelaf naf pennaf warthaf 4 wyztheu . colofyn góed eofyn y góedieu. Duó^{abeir} ameir om ozyeu kysson ym óffenn góirion ganongeneu. Diwyt óyf ym róyf nym gat clóyf cleu. diwed enryded dewin reidéu. Reodus óyf dynblóyf daón bleit yngózhzych rac gozhrech kythzeuleit . 9 gózaf naf nef ymeneit . góyz keli vy ri vy reit. Reit oed ym obleit ꝛ cetera ~ ~ ~

AElaf Jaón yó daón gne gwaón góabthwec. Eilíó ewynnvíó góynnwió góanec . eilyeis hynot glot gloyódec wennlliant . eilyaóv y molyant mil yghwanec ~ Eilíó dzeidyav nymdaó tráó trá^y gyftec ~ eluyd tófclotryd dyd nadeudec. Eil kein galet ret ym reitrec obeith ~ oleuveith 17 hoewdzéith bzeint ehedec . Aryal bugethal bzif dial^{bzec} . aróyd dieilwyd róyd von reddec . Ar hóólun lu hun ~hoen góynuanec maen . pann wífc tonn vzóyfcflaen gaen am garrec . Eir- 21 gall diwall baól bóyíl ogywec . eiryóet yndi oet hoet gyhyddec . Eur mal ambudal dolur attrec vzaó . ynllaó óyl andaó gan eil indec . Eir- yan verch gynan kynnrañ kannrec . eryz tÿ- myz góyz góeilch dífaefnec . Arglóyd gulóyd 26 róyd róyf groec rugylchóyzn eilíng oheyzn y teyzn tec . Meu geiryeu goleu góyl wyndodec . mi awyz moli hil* ri haól rec . Meithhir y cludir clot anrec tauaóv . moz didlaóv yggóabv yggóennhóyffec . Menaóv molaóv gnaóv gne 31 tonn waedgrec . manar^{wífc} glaffar *a^uar wa o^uec . Myzd ae maól heb daól díledyf chóec lóyf íeith . maóvdaón gannhymdeith oest^eith oftec ~ Mein uirein riein gein gymraec . móyn vo- 35 zóyn hundóyn hoendygyn gyftec . Mynych lle llewych lííóe hoec ym . men ym duc góennló lym ar rym reddec . Mynet yzgóelet góennet góanec : manon waóv aruon gouyon gouec ~ Maengaer glot be[~] daer glut baóldec mygyz 40 uann . meingann dyn eurwann y dinozwec ~

Bv oerchwedyl kenedyl kóyn ennwaóv trífllaón . camp meirchaón kóymp mar-chaóv : bud avyd rygud yraóv bit heb vyt bot heb vadaóv ~ ~ ~

Madaóv oedmarchaóv meirch farruc kein vóv eil kynuaóv catgaduc : dywann garó 6 duó angozuc . danfygyn poen dygyn pan y duc . Duc duó dat bofv kat kytuaeth heird eirchyeit : oe ozchud neb ny chóeird : dygei yggóyleu dígeird . dígaón oevaóvdaón y veird . ~ 10 Beird wífgaóv uadaóv o uot aóv hebot yhybarch gríft nymdaóv . deró heró hiraeth maeth meithuaóv : bóvó naf o lóvó nef y laóv ~

Ylaóv uadaóv uaóv vur eruít tryflan banndzaóv taer ozdinit : trallaóv eingyl giwdaóv gedit dzyll^{yeu} aelodeu oe lit ~ 16

llidiaóv oed uadaóv uedwyz naóv garthan gyz-
thyei eigyl yngkynghaóv : llet kadoed lluoed líiaóv . líit kedic líaóv dzeíffíc dzaóv ~ 19

Tzaóv uadaóv aruaóv eiryf fathyzfarn aerllu tra uu tu to haearn : trech oed y nerth tráy verth varn . trách adóy noztri chadarn ~

Kadarnbleit eirchyeit yozchud bu trífv tra-
óvdec uadaóv eilnud : kadyzwalch ll^u kyt uu y vud . ket yn neurll^{et} an arllud ~ 25

arllud yó ynbud bed anglad madaóv . modur beird aneuad . arllóyffyat kywlat rat rad ~ eurllíó helym aerlláóv hylad ~ 28

Hylad beird dígeird wyf dígu oedóyn hylwyd kóyn kynn daruu : haól uaól uilóv tóv tozyf lu . hylaóv rod heil uod hael uu ~

Bu ozchwedyl . ꝛ cetera ~ 32

DReic ll^u kann daruu deóvzur . dzut vada-
óv *aruáóv aruer : dzóv nadoeth maóv anllóeth moz . dzeigylbzys dzeis dyzys dzos dir~

Dírróyn kóyn keinyeit lóyzwys . deryóll^{yó} líiwet aros : dur bzóydyzdozyf kerdgozyf kard gas . deóv nen^{benn} perchen parchuf ~ 38

Parchus vadaóv deífnaóv doeth . pob kynn halyáóvdyz llóyaóvdyz llóyth : píbyl yzllaóv ll^u maóv lle meith . paóv gynt ydethynt ydaeth

aeth madaŵc ennwaŵc anwat . uthur gyf
lam uargam uaŵget : athzobzŵydyz gyffro
dzo dzut . uthur escutruthyz yfgŵytrot ~
Rodaŵc vadaŵc vodur lleng . rat winllat
wenllyschhang : rudgled kynn derŵued 5
duruyng . reid yzth aeruleid arthurflŵng ~
Blŵng eingyl eŵŵng eidŵng oed ~ blodeu
kampeu kŵymp lløgyzuaed : blaŵd galar
amgar gŵzeid . blingur eiryf blaengar arŵ^{yd}
arŵyd ffŵyz naflŵyz neflyŵ : ar wnaethoŵt
hoedyldoŵt hediŵ : aer gattras yz lliaŵ^ŵllaŵ.
oz goet tref dan lløf dŵyn lløb ~ 12
lløw glø gloŵlan gangynwyt . lløuau naf
aŵdur nef aet : lløb anaŵ yz lløb eneit . lløw-
enyd llø^{bedyd}boet ~ Boet lløwen reen rŵyf
lløen lløyz ŵzth uadaŵc bur ennwaŵc beir :
byt am walch gryt bzyt bzŵydyzdaer . bei
tes nyt eres neut oer ~ ~ ~ 18
Oer vu y gyzd vyzd ueirdzoec . arof dyd
ketryd katrŵyc : aryf aergled arwed eur-
waec . eryz tut murdzut maŵzdeic ~
Dzøic llø kanndaruu . & cetå ~ 22
AMdzift ŵyf gozffŵyf ymgozffenn . ymdzo
call kynn dirwall dezwen . ymdzeigyl
bzat yŵ bzyffyat bzøffen . ymdzabŵt ffaŵt ny-
pheit vyggohen . amdylyn amdŵylann 26
hafren . amdŵyn kŵyn kynnhøebic maxen .
am vedzu canu kynn aghenn . am uadaŵc
deifnaŵc dofyn awen . am nur pur ual pe-
ir kerituen . am ner per paroded paŵgenn ~
amnerth berth a barthei ychen . a meirch
eirch yarchwyz aren . Omkyuoeth amkan-
doeth ymken . amkyueillt keueis ŵzth ag-
hen . amkofuaŵdyz amlløwyaŵdyz lløwen .
amkyfuarch amparch am perchen . am 35
kyfued ym maenued ymen . Nymkyuyt
trifŵt treis diwen . amkozyf tozyf tyzuaehoed
ohen . amkar rac eŵgar rac a^zgen . amgyf-
tal eiryf aryal uryen . amgoŵt guŵtennin 39
uab elen . am vydzøed meŵfuroed moeŵfen ~
am veidzabŵl kymunaŵl kymmen . am uodur

ual mab mur mozyen . am uadaŵc lŵyt vyt
vodaŵc bzatwenn . amyl naŵd duŵ y* deŵin-
adyen . amled hed o rinnwed y ren ~ ~ ~ 3
Ren lløen allyfreugoleu galar . rŵyf glŵyf o
gleuyt lløb bzyt bzŵydyz bar . Rŵym di
dŵym dodri ri rŵnng daear . rebyd ryd rŵyd ~
win . adewin dar . Redaŵd caŵd ymcof dof .
divefylgar . rŵy amŵy ymae no gŵae nyt 8
gŵar . Rydzanc ieuanc iaŵn . daŵndiwattwar ~
reit ryŵ lløyz lløas oefcaf eŵcar . Rŵyt yŵcŵyt
eŵcut dzut ŵzth dzýdar . rot aruot arueu ke-
neu kynnar . Redyat kat kedyzn deyzn 12
di uar . ryt byt bŵyt vyzdoed wiŵcoet waŵcar ~
Ryng weŵlyng wallaŵ heilyaŵ hŵylyar . rif
lløif lløvueil ulkeŵfar . Reid arueid aruot
wedy clot klar . redet vet ueidzabŵl dreigyaŵl
dzugar ~ ~ ~ ~ ~ 17
Tzugar gŵar gŵir . tricciøt hoet hir . kŵyn
ir keinud . Tzift grift groewvzabŵt ym
wyz wynabŵt am waŵz einud . Tzumgoŵll oŵll
yŵ . tramgŵyd ynlløb . trymgaŵd nyn llud ~ 21
Tzeullfraeth maeth med . treif y dewred ~
traŵs y deurud ~ Tzoffed meruyt treiffyŵz
gelyn . gerdbzyn gŵzdbzud . Tzyŵfaŵz oed ym ~
tra uu walch lløym . gŵiwrwym gŵaewrud . Tzof-
fed y glo . manar amdo . mynoz ymdud ~ 26
Tzaethu oedŵyn . tretheu advŵyn . hirgŵyn
hŵyzgud ~ Tzaethaŵt ennwaŵc . trathec va-
daŵc auedyz gŵffud . Tzareit ymi . rac tra 29
phzovi . coŵti kyŵtud . Tzŵy arwyrein . treidy-
aŵ owein . diheŵ duhud . Tzŵy hir bara . a
dvŵ donya . y datannud ~ ~ ~ ~ ~ 32
Dat anhudaŵl haŵl yŵ hywled owein . di
dwyllgein yŵgein dŵzein dewred . Dedueu
traŵs geneu treifgŵned gryŵchyat . daŵn y tat
rodyat bozthyat berthed . Duŵ gŵae ui dŵyn
ri dyn ryŵd yvyŵ ~ ŵyf amrŵyf rŵydlŵŵ nyt 37
byŵ neut bed ~ Dyfyzwledic eilic ywyled amget .
dyuet ydzoffet oed et ryŵfed . Divei ual gŵalch
mei . gŵeilch maeth med agŵin . diŵlin farŵf by-
din yn rin ried . Deŵzdyuyant roland . rŵldaered

plymlóyt diarfóyt yfgóyt eurglóyt aergled .
 Dur eil arthur mur . maózatwed arlu darfu
 lle ryvu llawer reuved . Doz ioz dygy voz dagy-
 ued ennwaó . deifnaó c oed uadaó c uynaó c uo-
 ned . Dar doethyon ganon góyned adehev 5
 y llógyz agigleu . lloegy z agogled . Dir yó .
 ar gywir argwed deróin . daearaól yfgrin deó-
 in diwed . Dy z dat dón oelys lóyf gyuanned
 llynn . dyzaó z góaó z góae wrynn kynn cañ
 mlyned . Dy z dat ynrat enryded divzaó . deu
 rud ud idaó ahodyaó hed ~ 11
HEdwled fened y feint . hael diwael uael
 ueint . hy dyly vzy vzeint gyt ar vzahā .
 Hynóyf glóyf óyf oíl . honn gallon donndoll .
 hóryz góyz ffóyz ffolll getkoll gytkam ~ 15
 Hiraeth ffraeth maeth meu . hut dzut lut
 lityeu . heró ueró chóeró chóedleu . godeu góda .
 Hó z d d b ó z d beirdwin . hoedóyfc v z óyfc róyfc
 rin . her wifgner ffer ffin . goffin gyflam .
 Hydur nur cur kaer . hydyfc ffyfc myfc 20
 maer . hoet adoet oet aer . ffloew diglañ fflam .
 Hyder ffer uer vu . heit greit bleit blygu . het
 baelet llet llu . trychu tracham ~
 Hydir wir hir haf . heb atdeb . neb naf . hynt
 góynt kynt kóynaf . mab móynaf mamm ~ 25
 aeth ffraeth uaeth uangoz . uthy z laón daón
 iaón ioz . oeth doeth goeth gynghoz . maó z go-
 oeth margam ~ auar bar car caó . óyf róyf
 glóyf gludaó . ef nef dzef dreidyaó . rodlaó róyd
 lam . . amdziſt óyf . ut prius ~ ~ ~ 30
Rynn bóyf góas grudlas gredyf anuon
 bóyllvzaó obelluro gaerllion . daón obeith
 kyfyeith cofyon . dyngóyl yó uannóyl ouon .
 Góae bieu madeu medó gofyon dogyngud 34
 meu dygngaó d oualon . góanngain ríein rud
 ffion . góedus hael ueinus heul von . Tec dy-
 gaf yz haf arhoew uanondóſ y dyuu ym govyon .
 taól haól hylóyth oualon . teith hyder meith
 hoewdir mon . Góeleis panngerdeis goz d óyfz
 avon rin . góyl ríein di anuon . góir difemyl 40
 a góar difon . góaó z hirdyd maó z . harded mon .

Rud hydneit ymreit bu ron vyn nigyaó . car
 hóylyáó cur hoelyon . ran oual lann rin auon .
 róyl y mae meinwyl ym mon . 3
Mgyz wenyc ablyc amoblygyon mein . men
 ymaen vyngcofyon . myz d ynwyz d o iwerdon .
 moz awylch móyn amgylch mon ~ 6
Góir aweith góaó t ueith . góyt uanon ríein y
 ríeu doethyon . góir uoli góyz oualon . góar
 dzemwalch . góaó z vóynualch uon . ~ ~ 9
Synhóyruſ deus duó gozuchaf . fywedyd do-
 vyd diuei haelnaf . fef óyf yt vy róyf
 róydaraf geinyat . fef óyt ucheldat mat mo-
 dzydaf . Synhóyzañ da donyeu attaf . fóyd didla-
 ót owaót aweinydaf . Syrchaó d glyó vy ryó 14
 róng taf athaóy . ferchir yóch conóy ual y
 kanaf . Saethuarch keindzafnidyz dinidyz da
 naf . feri eglur v z ynn kynnkynnhayaf . Syó
 d y maó z róyfaó z yz haf arbennic . fozredic 18
 eidic elwic alaf . am verch ruffud ud adyfc
 mozdaf . vab Jozoerth kánerth k y n ó y z f goz-
 faf . Neut adóyf oglóyf ynglaf hóyz dianc .
 neit adoet gyfranc oz tranc trynhaf ~ 22
 Poen ryaót deuaót ot adefaf panvu berigyl
 wann . amgann gynaf . Peundy póy ll berthyd
 pe ll bozthaf yz honn . peny t b z onn dilonn de-
 lw et ny chaf . Hepkoz gozoz moz mon ny allaf .
 hybarch dyno v z o . vreit talheithnaf . Hybo-
 enyó vy hoen nyhunaf obleit . hebogeid ly-
 geit eureit araf . Heb vy chwaer wennglær 29
 mozwyf wannglaf . hebu* gne nyt lle nyt lló-
 ró arnaf . Hybóy ll glot didóy ll dodaf ar efpyt
 heb wyt . y loerbzyt alóy z bzydaf . Hir ykein-
 mygir kerd wir waeffaf . heróyd daón díga-
 ón ual y dygaf . Hóy z daó oeheilyáó hóylaf 34
 ar ueirduyz d . y vyz d dzos geinwyz d adzaó s
 ganaf . Hoene gluruann kann kynn éry
 gayaf . hi awnaeth keli acnywkelaf . Hylóyd
 waót deuaót yndieuf bun . hoewlun hael
 eidun o hil adaf ~ ~ ~ 39
Tythcant annerch daónferchdyn . uthur
 v z ys v z o henrys urenhin . aeth dzos ned

wed wahan . athawy *arlywy lun ~
 llywyawd llwydrangaod . llud rin . llathyz-
 uein gain gann van valchlun . troffof cof
 pob kyfryd dyn eithyz aot . aeth am goad am-
 gwen . Pereis ffyfc glut dyfc glot dull . peri - 5
 gyl hun yzbun obell . peris gwenn goan yg-
 kyfyzgoll . paraot y aot gainwaot gall .
 Ot ergyt byt bzyduoll . y bob rlein uein voin-
 dull . rann aot om goad auyd goell . ne rynn
 eir ~ no rann arall ~ ~ 10
 Ymdyd ef avyd oveddaot traferch treific yd
 vyndifraot . ym dic katwedec keudaot ami
 kyfoedi cof aot . ~
 Ryhoyz ym ynlloyz kael llodz ffaot om
 ferch os archaf ynbziaot . ryaod y bum eil
 ryaot . ry hir ymoedir am aot ~ 16
 Ysbzein vaoz li goad ale goad hirdic . a
 hoyzdy omkeudaot . ys bzeid ym vyd glyd
 gloufnaot . ys bzaod pell adaod pallaut .
 llyna lys nyt a diwyznaot ombzyt . am 20
 bzyder vyndifraot . lle lloerwione lloyz wa-
 ewnaot . llifgwyn llaes a doyn llys aot ~
 Kigleu kynndifieu defaot kyntevin : kant
 auar vyuyzdaot . kyzd etneint gloufneint
 glofnaot . kerdgar kat adar koet aot . 25
 Y kof ys ynof ys anynaot y try tragoyd
 omkeudaot . anghennyd heroyd hirwaot .
 angeu ymedeu am aot ~ 28
 Dagyngoz ragoz rac vyndifraot ym : am
 nafcaf ynbziaot . doyn hyl dyngoyl golev
 waot . dan vzic y goetwic ac aot ~ 31
 Erchi merch vy ri rodnaot ys goneuth -
 um . ys gonaeth goyt tros uolaot . aroyd
 nat ratloyd rydlaot . eres ymoedes am aot ~
 Tavoyf ry hir glouf ryaot y othi hoet 35
 beri hut baraot . nymdywann didanded-
 yfnaot . nymdaod kyfadaod cof aot ~
 llaer annerch ferch feilyaod bzaod aele bro
 deilaod aelogaot . o wlat ueith glutweith
 glotwat . vozgant aredant araot ~ ~ 40

Rlyd yd meu gozeu gozeid ganllaod . llyd
 llawerhaelder ffer ffuryfeidaod . llawych
 uab arab y euraod clot pzud . Ieuan uab gruffud
 uud uedylyaod . llyd nymgoneit teleit taly
 damunaod . llawenyd aneb traveon hebdaod ~ 5
 llyd am dyfgaod haod hodyaod gerd berffeith
 nyt ual fothachieit beird keith kaeaw . lloyd
 ragozes les luoffyd vzaod . llodydgar rac ieuinc
 veinc vydinaod ~ llym gyngoiz ragoz ynroygaod
 darpar lladgar rac efgar derod rac yfgaod ~ 10
 llathyzwaod nyt oed uaod eiryf gaod guryaod .
 llodz bzi daeoni dieu anaod ~ lloubyz digaeth
 y iarllaeth yeurllaod ieuau . llwyd llydan daryan
 llit yduryaod . llouyzaod ehaonffyfc adyfc idaod .
 llouyzaod oe nerthureich y vzyneich vzaod . llit er- 15
 dyn kedyz keidyaod neu ozleis . lleis llodz
 dinaftreis . llougyz dinuftraod . llam llougyzfflam
 llougyzffloch dzyffloch dzeiffyaod . llit duraoty
 huawdyr hueil uab kaod ~ lloubyzdozyf mozgynnod-
 yf maod gannaod nerthwir . llanod ennwir am 20
 dir ynymdaraod . lliaod gyflon honn honneit
 gyvyaod . llachblas agauas adas eidaod ~ lly
 hyfpys dyfrys divzaod waffanaeth . llouyuchelozy-
 aeth llary ffraeth ffruythyaod . llauyronkan- 25
 on keinyeit heb daod . llauyueird digeird dygon
 attaod . lle mae maod cur llaod kerllaod llys haelnaf
 llann rann rymhuffaf goethaf geithaod . ~
 Kyzcheis ozclydod clot tauarn athzef athzaot
 med ogarn . car caeth y var coeth y uarn . kat
 valch kadyzeurwalch cadarn ~ ~ 30
 Kadarn y eiruarn ae eruit ae haod hael ieuau
 eil pebit : keitwat racbzaod bzydyz ymlit ~ kat
 ol . eil eidyol y lit ~
 llit royfc tanchouefroyfc chouefrin yd ieuau .
 llafyn garthan gyzthyod trin ~ llydannryd y 35
 goeinyd goin . llat lleod beidyat llyd bydin .
 Bydinlet hirget hoyzgard yd ieuau . baed ro-
 ydgan rudgoch dard ~ bodlyd croyd heilhoed hael
 hard ~ budlaon oe vaodzaon y vard . ~
 Bard byfi ymri rif lloyz aruaodgerd aryf aer 40
 gat estraonffoyz . bard ynteu gozeu aegoyz . beird
 [loewgerd bodz oleugoyz ~

Góyz ieuau diuan deuaót ffróft bzóyftreth
 góz bzeifctreul med am óft . erdzeint gere-
 in^aagozót . gózdvzi eur gofti ozgóft ~ 3
 Góft gynnal heildal haelder góyz ieuau
 gar ieuanc nud aruer . gofgeidic nur eilic
 ner . gofgozd loewffozd eliffer ~ 6
 Ercólfí gryf felyf feil wledic ryderch róyd
 Jeuan waé yffic . aryfaer didaryf urdedic ~
 ar glot ytri glut y tric ~ 9
 Tzigywys maól hoewdóys mal haedu oiaón ~
 y Jeuan gan ueirdlu : adyfc glot ffyfc heb
 vyfc vu . vd card gozchur kerd gyzchu ~ **casno**

Gwedy creir creawdyz diuei llanó moz ^{depn}
 gymlawd naód noe . nyt góall ymwyn-
 ball ymae . nyt gwell creir no meir na móy ~
 Mwyaf geir creir creawdyz nyf . meint bze-
 int bzeinhaóldat vchaf . maózdal gynnal yw
 gennyf . meir yn eilgeir anwylgof . Cof ieffu
 llwyth bzu bzeint nodua difgleir . diweir veir
 verch anna . o^zw mawr yó maria . ozat pur
 dat am peirda . Davu uozwyn vwyn venw-
 yt arbennic . erbynnyeit glan yfpzyt . deifna-
 óc veir diweir diwyt . defnyd dwyn bedyd yz-
 byt . Byt greawdyz llywyadyz llawer . bit
 greir ym veir rac yvar . pibyl awnaeth 25
 ffraeth ffrwythdik . pobloed a muryoed amoz .
 Moz amherawdyz róydyawdyz rod . mur
 greaódyz llwydwaót nym llud . mozwyn
 gann par ym rann ryd . maóz garyat oe w-
 lat aewled . Gwled gyfyaón om dawn ym 30
 dóyn amhebzóng . bwyf deilóng adolwyn .
 difgleir diweir veir vozwyn . góaóz tut góir
 vnut góyzy vwyn . Mwynyant adalant
 dyly pob geneu ygonon yó hynny . moli trin-
 daót oz vzaót vzy . molaót maózwaót meir
 wedy . Gwedy vt fupza ~ 36

Ndydwyweit p^élatyeit p^zud ynmoli meir
 geir gozmod . eglwys wogaón wíó-
 daónwed . eglurder dedyf hanner dyd . Dyd
 barn kadarn oztho wrth . duó dy dat hir 40
 wat hwyzwarth . dywet em barthzet ym bozth.

diwyt eir diweir veir verth . Berth obeith
 gyfreith gyfrif . parch ahaelder mam ner
 nef . pall ymae nyt kae ym kof . póyfl maóz
 didwyll meirdodaf . Dodaf vymryt rac
 pyt poen . didaól haól ar hael vozwyn . 5
 dyt ym reit ym bleit oz blaen . didwyll
 vaózgannwyll veir gein . **Kein** virein
 vozwyn dibech . kannwyll pwyll pell y
 llewych . kynnedyf meir kynnud mozach .
kynnil hoedyl kynnal hedwch . Hedwch 10
 llary digrifóch llóyz . haód clybot góirglot
 góawr glaer . hi yó yn gogaón daón dioer .
 heul gein hóyl virein hael veir . **Meir** am
 peir ympuraó cret . maóz annóyt glaóz e-
 neit glot . kynn bed feith dzoetued fyth 15
 dzut . kynnys poen kynnwys penyt ~
Ympenyt ergyt argoel . ombod rac goz-
 mod gozmeil . mi veu ynni vo annwyl .
 meu rwyd meir hylwyd moz hael ~ 19
Hael yó hardvam llyw pob llwyth . hylw-
 yd dawn obop iaón ieith ieith . heul dwyzei
 uaóz gein veir goeth . hwyl uaóz annwyl
 vireinyaeth . **Mireinyaeth** val ygónaeth 23
 gwnaet . mat maóz arat meir eiryoet .
 mozwyn eurdwyn aurdwyt . min pob
 dewin aedyweit . **Ny** dyweit vt fup^z 26

Bledyn tu ae cant ydub -

Glandat góir gelwir argrift galwaf .
gleindynt haóð dilit y hadolaf . Gloew
dæ vyn góbyluod rod rad uchaf gynnyd
glotryd digeryd duó agaraf . Róym gouei- 6
lyeint heint hynt dihiraf . roes ner ffur-
uauen eurnen arnaf . Ren trugar y
uar . o vaóz gamaf dæis . rodei os heydeis
hyt nafhaedaf . Reidyach meu hëllach
mi abóyllaf . rec ffaclaóz bud maóz bod
meir awnaf . Rydit omgoujt agaf gan 11
drndaót ryd ffaót róy bechaót nyrybuch-
af . Rod haóð naóð awnaeth rif hyuath
haf . rinnyeu ful oleu os haól alaf . Rybum
póyllbzud bud bydaf ózth gyfreith rac keith
wých obeith aachubaf . Rei awarchadó bza-
dó bzót ac oeraf . ryvóyf iaón llundaón ylle
nyt af . Ri di faló yaló a iolaf racdaó . róyff
bóyllaó idaó adyfc pennaf . Rinnwedeurpader
agymmeraf . reó deincryt oglyt eglóys pen-
naf credaf . Rac bzat nos gaeat naós gay-
af uffern . ryuel dywyllwern gethern gaethaf .
Rydoeth crist ygknaót góaraót góiraf . 23
ranneuoed donnyeu aaidunaf . Riein ueir
diweir wyzy lanaf detwyd . rat defnyd bedyd
byt arwaeffaf . Góedy góydynd dodí ri rywoc
caf . gwaetffreu gras wyrtheu argroes 27
warthaf . adoet arteith wieith owaethaf .
latron Jdeon trychyon oedynt trechaf .
Achludaó holyon arwirionaf . achlóyf góe-
lieu āgheu yngaf . achladur ieffu ar iffaf
waelaót a chudbóll tywyllaót araót araf . 32
Góz agyfodes yngyffneffaf . gozeu bibyl odeu
y bobyl adaf . Gozuoled oued vfydaf gyfenó .
geir uolir yhenó ae enó iaónaf . anroes
peth llunyaeth llonyd uydaf . amryd dyd di
gaeth yndiwaethaf . amro naóð digaóð dec

loewhaf dzemynt . rac annozynt hynt heint
aganaf . beich o irffoned nys arwedaf . Buched
tróyzgóirdat keitwat katwaf . bud heb lud oz-
chud archaf ynhoλλαóll . bod tragwydaóll vyn
nefaóll naf . ~ ~ ~ ~

Jeffu adyun odeuaót góarder yoffot lleuer
ffyd iaónder ffaót . Oeffwed tyngnheued yng
knaót meir býzffeith . eiffydyngobeith góirde-
ith góyzaótt . Ys ef bieu nef naf awaraót pla .
ys eidaó derra dóyza didzaót . Ys meu digóym
róym rym góaót ygymhóyll . ys mynn vy há-
bóyll yn di dwyll naót . Ys tat ym nyt bzat neut 12
bzáoť ac arglóyd . ys tut didzamgóyd aróyd
araót . Di*ðanc oedyzdanc aódurdaót creaó-
dyz dygáódyz ameraódyz maóz gymhendaót .
Daear gónaeth afaeth ueith waftaót pobloed . 16
ym maóz eithafuoed moz athyvaót . a pharat -
wys lóys les paraót diwed . ydyn dihechaót da
buched iaón dibechaót . Góaedyn kynn dyfyn
dóvyn waelaót kudugyl . o fyszth ymperigyl 20
fózth amharaót . arhed diwared . góiraót an
amfer . aruer gozmodder agar meddaót ~
NAMEDYLYA^{bla}blas diaót ieffu pann vy ynybzy-
nu ar bzenn trallaót . Aroet kynn adoet . kein
adaót idaó . yz gozdinaó llaó llyó bedyffyaót . 25
Góeini beró byftyl chwero chweiris raót di
vóyn góinegyz^agóenwyn vzaógóyn vzaóaót .
amab di vzaó gadó geudaót rinwedaóll mei -
dzaóll yfpudaóll yfpydaót . Meir chwec virein
dec vozóyndaót ffróyth laón . moz iaón ieith 30
randaón vn athzindaót . Duó adaó arnaó
diwarnaót kyóed diwed yz oeffoed tozuoad tyz-
uaót . Dyuot yn hynot anhunaót myvyz .
dydetkyz pybyz paóð oe v^azaót . Ydangos aros
aróyd traethaót vann . daóngof rann kymañ 35
kam ydivraót . Góir obeith uoddeith . ufyddaóť
óť ozfed . góaret heb omed y bum **lyzdaót .

Archón adefón adywaót pader yner kyfuander y kyvundaót . **a**neur benn perchen parch bziaót racllaó . ynerbyn attaó dyd bzaó a bzaót . ameN .
Yduó uchaf y kyfarchaf óyf kyuerchyd . eidun berchen a da gymmen ydygymyd . **B**zenhin gólat nef yma y bu ef mi bieivyd . bzeinyaól 6
 bennaeth vd hynafyaeth oed hyneu yd . **B**zaótle kyfreith . góir eurdaleith . góaóz ardelyd . budrañ oe rat kan ygennat . kein y gynnyd . **B**udi 9
 farruc . byt eugozuc . bóyf digeryd . **C**oeth ueir uaózvzeint ar ychzeivyeint . wir ychzeuyd . **K**auas oe naf bom llawenaf bump llewenyd . kyntaf ryvu . reit ynkanvu . rat ankenuyd . **K**ynneló angónel . kennat a bziel . kanneit wybzyd .
Daón aróyze dywaót aue . dauaót ufyd . 15
 Didóyfl ózthi duó ycheli . vu y chilyd .
Eil urdedic . duó nydolic . nydidolyd . gan enryded gein ediued . geni douyd . lleuuer kyfyaón lláón oztridaón llýnar trydyd . lle ydanregóyt . duó an pzoffwyd . dewin pzif ffyd . llewychuab meir . rat bit wireir . reit bedweryd . llyó sudea . ac wyz anna . ogerennyd . **G**óedy daruot odeu hynot 22
 y dihenyd . góenergóeith dym . yz gras arw ymp . argroes irwyd . **O** vzat Judas . byt alanas bu dilonyd . **A** bzaót bilat ynat afrat eneit 25
 efryd . **C**of gogonet . vn tróy dytwet antri detwyd . kyuodi naf . oz lle iffaf yz lluooffyd .
Pymhet diffael kyfarchauael kyueirch ufyd . pan yfgynnaóð araót atraóð eureit etryd .
Nerth abara y fant wylua . afeint eluyd . 30
Ner bzenhinaól naf achedaól nef uchedyd .
Oz byt pan aeth . maóz deóinyaeth meir diwenyd . Doeth niuer kein . y gael arwein y gelozwyd . duó aedeulu y gyfleu yngyfluyd .
Cozff bendigeit ahy eneit . meir huenyd . 35
Caryat gleindit . nef y gelwit yndigelwyd .
Pob dim kywrein . gozeu coeluein . gozuc kelvyd .

Pedwar amfer hynaf bader . a henó bedyd .
Gaeaf góannwyn reit oed oz llwyn . rat aderllyd . Haf kynnhaeaf . ymoz dyfnaf . **a**maózdefnyd . **a** hóyl alaf . llef uodzydaf
 llys uedzidyd . **a** hael aelaó . amaóz wiriaó 5
 amerweryd . **a** heul oleu . alleuvereu a lleueryd . **a** lláóz eigyawn . an llyó hardaón allíó hirdyd . **a** lloer noffaól . aróy ofaól y rei yffyd . **N**af ac arglóyd . yózgóar gulóyd argóir goelyd . **N**ef adaeaf . agóy ll agóar . 10
 agóellit agóyd . **a**rchón yz tat ozdeheuwlavzdeu hywlyd . **Y**z ydechzyn . geinwió ofynn gan waeó evyd . **E**rbynnyetⁿⁱ trugar ynni . tróy gerennyd . **E**rbyn dyltet oz póll vy net yz pell vynyd . **G**óyt amdaruu o gam- 15
 garu ac ymgeryd . **G**óedy penyt naf tróy gywyt . nef tragwyd . ~

DEduaól maól molaf didzift grift greir 18
 naf doethaf didanaf dydaeoni . Dinam uam vurdeu . diweir geir gozeu . dieu y donyeu wyt vn athzi . Digrif bzif bzoffóyt . dyndit odit wyt . dodwyt ló vrdóyt yó bru yzdi . **D**óywes les leindit deilyat rat rydit . dilit alewnit o oleuni . Difaló galó góylua . defnyd dyd di 24
 bla . deuda doethyna duó otheni . **D**ee lle llewenyd . o veir creir creuyd . **D**ivzat uat uedyd . detwyd ryd ri . **D**odaf naf nefaól . deló ardeló vzaóll . dec rec ragozaól vzenhinaól vzi . 28
Dedyd gannerth nerth naón . deith obeith ieith Jaón . digaeth ffraeth ffróythlaón . wiódaón wedi .
Dzemrod mod madeu . dzugar gar gozeu . dzoeu medylieu . meu adoli . **D**zóy eireu geu gan a dzócgóe gogan . a bechaóð annyan . buched yn ni . llóydvzeint meint mantoed . llóyzañ naf nef oed . llóyth góyth góeithzedoed . baroé^d beri . llumman rann rinnwed . llywyaódyz haedaódyz hed . llaryed di uuled yó dy voli . llud^{dy} was bas bóy ll .

llañoestaon ystóyfl . llef didóyfl gymmóyfl
gem pzoſſóydi . lluyd dyd diffael . llyózraſſryó
yzifrael . llaóz uffern wern wael trauael tre-
vi . lle nymgat mat meir lle dic dzjc dzyc 4
eir . lle ykeir llóyth globeir . glybot poeni ~
llawr ofyn dofyndaeur . llys flam gam gym-
ar . llachar o varwar yny uerwi ~ Eurgláóz
aóz arwyd . erglyó rodlyó róyd . eirglot bot
bytlóyd gulóyd geli . argleitrat nat noeth ~
yztan pan poenboeth . arglóyd coeth gloe-
wdoeth yz argl'óydi ~ ~ ~ 11

Lyó gozllewin . llawryd urenin . llaryeid
vzeinyeu . llwydedic dat . llaón ogaryat ~
llen agozyeu . llawych arglóyd . llyuar guló-
yd . lleuergoleu . llywya uuched . lleiagar-
red . y llew gozeu . llys gynheilyat . lletneis
llochyat . llitnaós llacheu . Divevyl y góna-
eth ~ dirróyn aruaeth . dewr yn arueu ~ Di-
uei aerbeir . diua kardeir . dovi kerdeu . 19
Dilis wledod . dilud kedoed . dylad kadeu .
Dileſc onnen . deulit uryen . dylut aereu ~
Dinas góinllat . dinac rodyat . donyaóe 22
radeu ~ Doeth adigrif . dyzaóz gynnif . doz
arganneu . Duó daón allael . diwan ry hael .
dewin rieu . Douyd yth wled . dóys anryded
daffwyn radeu . Digard uackóy . dó gozonó-
y . dec y rinnieu . Dar trer ykaſtell . dewred
kadeff . diwreid cadeu ~ 28

Gruffud uab daugd uab tudur aecant ~

Gruit newit nwyf . aruer cler am ~
cóllyf . ervynnyeit ymróyf yd wyf yd-
a . Aróydwaót eruyn . ar oet vnlóydyd ~
awaraót toppyn velyn vóla . arwydyon 33
rodi . awna haelyoni . caledi cronni cry-
nu awna . Ereill arodei arwyd rwyd
vyd rei . peit uei aedyzrei moz y derra . 36
Eryz góyz góarant . arwyzein moly-
ant . arduniant ffynnyant itt y ffyn-
nya . Edzyd góein yd góáót . atneu
kerd tauaót . araót om meithwaót 40
ytt nymetha . Yzmóyn mireinfon moz-

óynaól dynyon . a fon llatteion ae llettya ~
Yzmóyn llifdóynlleith . góáóz geinllaóz
gynlleith . góáót obeith gwennyeith am
góényda . Yzllifólluch Jonaóz . yz nef llef a
llaóz . yzmóyn góáóz uaelaóz nam gouala ~ 5
Yr cof dof dyfróys . bun loewlun liwlóys .
cannóyfl bowys lóys amdilyſſa . Vy róyf
am reued . oroyz geir gomed . rianed góy-
ned athogana . keli adzoffes ózthyt vyn ne-
ges . culóyd athzodes lles nyó llaeſſa . Colof-
yn pzyſtattun . coelueineu aóztun ~ cattkun 11
kein eidun eil cunedu . Kalandyd pandel . ke-
lennic digel . howel aer dzauael nywyz dro-
ua . Kytwed buelin . katwedic ladin . kyfrin
kar ieffin myóncoz affa ~ Kiriet naóðget
nud . kar pzudua² pzeid uud . kanyt eirch 16
gruffud nathzud nathza . Kadeir eir eur-
boſt . kadarn laefuarn loſt . kadyz ffraethl
ffroſt da uoſt eithyz dy vóla ~ Kynnal gyw-
irdeb . ac enó ac wyneb . yz neb ryó attep nam
ry oetta ~ ~ 21
Dof* gennat teithuat tuthua poendethol
pony deuthoſt di ettwa ~ duó aryd y dettwyd
yda dieu mi bieur bóa ~

Nyt lle ym geiſſaó . llaur bzóyngur bzaó
llunyaó tangnheued . lliffrann góan gwed . 26
bzeint kyflauared . kyflauuryeis . lliadiaóe
uugenti . llityant róytyant ri beidaó yhenó
pan yhenweis . llithget bzeinget bzóyn . 30
llaes virein uozwyn . llyma vy maózgóyn
nytameurgeis . Rac llíó tonn ertrei . mae
vy llaó arnei . rei ae ryfedei nafróy vedeis ~
llifaó vyinggrudyeu amllad heb arueu . 34
minneu y madeu nyf medlyeis . Ynyllun
kyntaf adeclizeu gaeaf . pan vyd anaraf
tonn uaffaf ueis ~ Yz vnuet vlóydyd o oet
atheruyn . yaónder yó gofyn hynn ahonnés ~
Ardec róymdec rin . tróy lit ac ozdin . ooet y
bzenhin bzeinyaóe kemmeis . Yn llygrant
ymgrañ yn lle ygelwir llann . yn llogaót votuan

hoetran hydzeis . Yngheindzef aber anghew-
 dzeul llawer lle ybu ner niuer naf agolleis ~
 yngkymót pennaf arllechwed uchaf ydyn a
 garaf nyfdigereis . Ynfirydyaeth don . yn 4
 fir gaer aruon lle bu ron dzagon dzeigeu em-
 reis . O mynnón vyingklóyf gan lió tonn
 ózth róyf . nwyf nyt efgozóyf kan dwys gereis .
 Yzdeugeinfóllt not o yfterlingot . vynnamaes
 amot mi ae fymmeis . ÞGóenn a hoew yó honn
 góynllió ertrei tonn . pann vyd eglur vzonn 10
 a llonn ylleis . aegóadaóð yn ueith yz llýs dyf-
 rys deith . cam ac anghyfreith góeith góythlaón
 dzeis . Dy góyn vu gynneu dylad heb arueu . a
 llafneu geireu góyzon lletneis . amlló beith
 ledit ageir llefmeir llit . yn vyó nathwelit edlit 15
 atreis . Abyó ythwelaf ybaóþ ytyftaf . abzaót
 aarchaf ac aercheis . Nadilynúch dlaót nydjly-
 naó óaót . ar ol eur dauaót llíw eiry díueis .
 Detlis hoet ynhafe didlaót yth welaf . dadlev
 ny allaf ac nyelleis . á diallu óyf adeallnóð 20
 clóyf . adyelluyd nóyf kan dyelleis . Deallat
 doethyon dyuot dialon . o gónaeth penn dza-
 gon dzóç yózeis .
 Nyt eilhaós dignaós dygneis daón dadleu . ar
 dyndi dlaót cózteis . nomynet hóyzget hirge^s 25
 iwerdon o von y ueis

Dauyð bach usð madabc twladeid aecant ~

QJ aweleis lys adóy adec llýs . ac ny wele-
 is lys moz lóys etmic . arllýs ahofaf yz 29
 lles yó phennaf . nyt llaes y molaf mel kelliw-
 ic . ynllóyz degóch nef ynllaóð bachelldzef . ylle
 byd dolef bob nydólic . a llú ogereint allynn
 tramedweint . allewychu bzeint bzo hil meuric ~
 á llawer kerdaóð . allawengrythaóð . allewenyd
 maóð yóch llaóð llithzic ~ a llet gan danneu ~ 35
 allif góirodeu . allauar gerdeu gozdyfmedic .
 a llíó goch baladyz gan llín kadwaladyz . a
 llafyn góæt raeadyz coel ueingadyz kic ~
 athzo kerdozyon athzýdar meibyón . a
 thzablud góeiffyon goffymdeithic . athzully- 40
 at trablin athzallaót kegin . athzillíó arwin y

wann blyffic . Teir kynnedyf yffyd tirion lewe-
 nyd . arbziflys dauyd di ueyly ryuic . Bydyn
 bynnac vych . by gerd avettrych . gyt ac anno-
 dych yn ennóedic . Dyzet pan vynných . kym-
 mer awelych . agóedy delych tra vynných tric ~

Þys góyz vyn nua . ys goann ymatwna os góenn ae góada . góyðyn yd hólis .
 Mae ymbaóð gýpweð góybot agóelet carwet edrynuet edrynuet edrynuet feis ~

Strufud uab llywelyn llyt ac cant . . .

AYarglôyd rôyd reen dy varn gymen .
 di vurngameu . vat rat rinwed athz-
 gared athzo gozeu . Vyntraôs gnaôf gnaôf 4
 odic bechaôf aduc beicheu . Val nat divzo ym
 yriuo am yrôueu . vyggodineb vygglythi-
 neb vynglôth eneu . vy enuigen vygkerd aren
 vyghard eiryu . Vyndiogi vyndireidi over 8
 oedeu . Vynghwall vnpzyt vyggôann ôzyt
 yngwennereu . Vyggozmod fon enwaôc loef-
 fyon yneglôyffeu . vyndichellyon ylad dyny-
 on alud donyeu . Vyndzyc veddaôf anhoff 12
 araôf nny ffeiryu . vyingham ueffur bzat
 ac usur . bzyder gôyffeu . Vy chwant yzbyt
 ar vyzr ennyt ouer ranneu . vy ffalst gyf- 15
 reith nny bzytyeith nnybzotyau . Vyggozchô-
 ylyon einyoes holyon nny fulyu . vygkam-
 degôm abeir kidôm berô hockedeu . vy
 ennwired taer adzoffed tozri dzyffeu . vyg-
 gauaelyon ozwac holyon arwyz kilieu . 20
 verdzym grym greir . bzenhinuab meir oz-
 geir gozeu . veurglaôz gôaôz gôyzt hynn
 kil yngyzt hynn cael angeu . vy chwant
 cant kôl vygkañ medôl vyghun madeu . . 24

Pema gerb sefnyn -

Lathzaöd dzos vydoed dzumoed dzimöy. Iwbybz not gwynn vziwot myngöyn-
vzeuwy. Iiw ewyn ar dyn yz dwy adlif Ilañ
mynutrew Ilif Ilynn mynedwy. Ilewychaöd 5
kyfeir creir credadwy. Ilañ góir geyz d^ffyzdir
olann dyfyzdwy. Ilun am peir maðzeir rac
amaeröy deigy2. Iliw loeö deurud eigy2 Ieilei
diröy. Ilañ omdzefwen hyt ydzywy Ieis 9
lonn om kallon y honn ahöy. Ie bei kein
yathyei kannozthwy esbyt. Iliö eiry vedzus
vzyt Ilaw eurvodzwy. Eirmoet y kereis wr-
leis arlöy aryf kat^{wacö} didaryf keitwat adwy.
Joz dieidil mil amöy oz ieueingk. eiryao
gerd ffreinc aryal garöy. Iathyzlenn bzyt 15
Ilañ bziaöt Ilywy. Ilyö ae glot gernyö oglyt
gaöznwy. Ilew kymell castell Ilañvyn kyftwy
aergröydyz. Ilaefwr govzwyfc v2öydyz Ilañ
gyfrwy. Olwyn dyuot perffeidvot pöy. eiliö
bziö bzeifc vzonn maözdon mozdwy. yz ner et-
myker oet maköy o ferch. vnyaön hoewdec
verch o nann heudwy. Aeth cant dzöy vedy-
ant dzaö o vaödw. uthur bwyll geir didwyll
ac ardudwy. Eirchyeit aedyweit odawy ae g^ö-
aöt y dygynnvll ffaöt y degannwy. Deuön
benn mynyd ufyd ovwy .dinas dan solaf a
dinfilwy. Dyvynt hynt tremynt tramöy 27
beird göyined. y gyfragot gwled agafrogöy.
Tzavo teyzneid volchzeid valchzöy .dzagon
nenn doethyon yn nindaethöy. Didlaöt kein
wiraöt myn kynnaröy walch .oes loeö bara-
byl balch is laö berwy. Dyludöz eigylgat
yngat angöy. didlaöt weith lwyfieith dadyl
alafföy. Dewrwiö telediö taladwy rodyon
da gludwr beirdyon digeladwy. Da vu 35
glot tudur aerdur ozdwy. doz kymen ozoz
kamaön aröy. Da iaön geir unyaön go-
zonwy vylyö. divei voned yö da veuvanwy.

Rwyt yfgwyt yfgönn gymarred. reit
eirchyeit ozchwyl Ilawered. riuo dy 40
wledeu ryued o gellir .oz rybarthön wir yz
roi berthed. Rot eurglot varglöyd amaö-
zed. reit eirchyeit ozchwyl tangnefed . Rac
Ilit vzo deu dwyll rac Ilet vzyded raöt roit

tuö arnat naöd ri teyzned. Ret eurget ergyt
tros wyned. ryt gwynvyt góanvard arllechwed.
Ryö löyfaöt ath beir ry lafwed vyguarn.
ri nydzeiffyaöd wann run odzoffed . Röyfc hoe-
wvzöyfc hyfryt yth gyued. rec maözdec moz- 5
daf dy gytwed. Ry vein veryd öyf röyfc vn
vaözed Ilyz reit ymgolovyn gwyz rat amgeled.
Dinydyz hydzy hyder ynggozfed. dawn^{cof} kyf-
yaönderenmyned. Dieu gedernit dyhed ath
vlymlwyt adec keinwlat öyt adeucannwled. 10
Dar oefpar efbyt diomed. Doz eurioz
dewr aryal maözed .diwreid kebydyaeth a
dewred .y dyn döy gamp vynaöc yn di g^ö-
ymp voned ~ ~ ~

Quröz dzeigyeu keryd greigyeu. cleroed 15
eigyeu. klarei dygyat. Koethem geiffyaö
keith ogleiffyaö .kedyzn dzeiffyaö .kadarn dzöfyat.
kyflym redeis. kyfle credeis. keinyhedeis kanon
hoewdat. kyñ ebzöydet kaön hir dzöydet. koelyöⁿ
röydet. kallon rodyat . yn vnychaf odyarch- 20
af. ef yöz göychaf öyf argochyat . ymoleftei oe
kyñeftei . y bellweftei hybwyll wastat . arwyd
ffynö. eur ystynö. aerdifgyñö . urdas gēnat .
Aryan Ilest^t. ar ffenest^t. ar y rest^t. eryz ystrat . 24
Bzyf y parei . bzynöz clarei. bzith agarei bzatheu
girat. Bziö achleifföu. bzein dieifföu byder leif-
föu. bzöydyz loefföy . Iöyt aglewgein bot
eil ywein. berödaön gywein. beirdyö gaöat . 28
wrth dyneilyon . berth gyfeillyon . byd oe deillyö
bud oe dillat . Gar pzofadöy . geir taladöy . g^öz
aradwy . garö y redyat. Gwyt nyfengis . gw-
yn adzengis . gwar diengis . g^öyzd oe angat . 32
Groes yö gezyd . g^öeilch gerennyd . g^öelwyf
dzennyd . golut rannat . Gwalch Ite delwyf
gönn y g^öelwyf . g^öedy delwyf g^öaöt adeilat .
Iwyz myn creireu. Ite bei ffeireu. Iunyön 36
eiryeu. Ionn ennyzyat . Iwyd rieni . Iud
dzueni. Iles oed eni. Ilyffoed ynat . Ilaös
ueidyaö . Iwyd vzeidilaö . Iudyöz eidiaö .
Ilaödeöz rodyat . Ilañne hirion . Iletneis 40
dirion . Ilochöz g^öirion . Ilychöz gareat .
Sefnyn agant yz aödy honno .

Sefnyn ae kant .

M ygyzduð hard mae bard balchffaðt
 kyuanned myðin bed mod buched ma-
 deu y bechaðt . Moes rat molt paryat ~ para-
 ðt digrifyeith meith maðzdðyn gðiwdeith
 nyzðin geudaðt . Mackðy meu uozðy 6
 myvyzdaðt garðvloed mat oed meu wifgo-
 ed mðzrei wafcaðt . Med kyhoed milyoed
 molaðt aneirin . maergðin murgðerin
 meir aegðaraðt . Dyfgeis gur dðyfgur 10
 neut yfgaðt teruyfc . dyfc dyzðyðf adyfc di-
 ryuedaðt . Dycknaf duð eurnaf diwarnaf
 dygyn uu . du doe gan dzillu dogyn o dzalla-
 ðt . Dðyneurwas di vas deuaðt diweckzy 14
 ydy dirwely daear waelaðt ~ Dieinc dzos
 uaðzgeinc uargaðt grud pzydyd . deigy-
 ryd diefryd deu aeafraðt . Gðw uyd ger
 bzoyd ybziaðt deigyzgof . garð ffoft gan
 gðayfdoft gðynað gðeddaðt . Gðneynt 19
 dzað gðyzynðað gðz undaðt uedgyzn gar
 chwyzn ger teuyzn gozeu tauaðt . Gðae
 niuer glewder gloewdeuaðt pobloed dzaðs
 vywyt oeffoed dzos uedyffaðt . Kauas 23
 kðbyl urdas rac kabyl ozdaðt haðd kaðd
 kein ymadzaðd kynnomedzaðt . kyfyaðn
 kathyl uaðzdaðn uardaðt diletpi cof rei
 ket diuei cadð adeuaðt . Keingeu coeth 27
 datleu keith didlaðt darmerth . kynggerth
 kðyn jozwoerth kanon eurwaðt . Kudyaðd
 llaðz kðymp maðz amaraðdyz gywreint . 30
 coz feint cozff haedureint . kywir ffyduraðt ~
B zaðt ffyd pob pzydyd pab pziodaðz gða-
 ðt gðyðyn ynn vyð bedeiraðz : bot
 ariozwoerth gerth gerdaðz bydar kud
 bed lliwrud llaðz ~ 35
 llaðz duoer yð lli z dyall . lletty iozwoerth
 daðnverth dull . agarðbðys crynvein gei-
 rð bell . ac irbðynt derð ac oerbwll ~
 Pðll agud yzud ozif pennkeirdyeit .
 gðlat ganneit glot gynnif : paðb ae 40
 gðyl lliit gynvyl lliif . pellet deigyzy pylleit
 [digrif

G

1261

Digrifðch dieu grevyd . dðygrefft bard
 urdedicrod : dodet ynğaeth doe dan gud .
 dogyn trauael dic nyt ryued ~ ~
 Nyt ryued troffed traferth treis galar
 tros golofyn kerd bÿtuerth . amarð yn 5
 bard maðzenð berth . ymarwein dÿgyz
 amiozwoerth . C
Euraðd iozwerth geinuerth gan . erlly-
 ned gðirgyued gðin . araðt tec o ozeu ton .
 ozod duð aeuraðd dyn ~ 10
 Dyn doethbðyll didðyll . dodeis vloed
 gyngherth . dðyn ioðwerth lðysuerth leis :
 araf ydzef oer vu z dzeis ywaelaðt llaðz aw-
 Gðeleis am uard hard hylithyz . [leis ~
 gðedy darllein gðaðt eurllithyz . baradðyffe-
 id berð difathyz . bzid aderð bzeudðyt aruthur ~
 aruthur alaethzathur olithzað pzoffoyt 17
 medylywyt mod wylað . dinydlyz dagreu
 ymdanað defni glut deuvy no glað :
 Glað bzyt ðylað bzat alar . gloewon dagreu
 aglywir . nychwyt anavðyt niuer . nachaðn 21
 Dagerðz haðlðz haelyon [ragozdaðn gerðz ~
 agudywyt gðydyat ffyzyf amryffon . dauot-
 yaðc beið di vutyon . didlaðt traðs wvynwaðt
 Gðae ger mon o veirdyon [tros von ~ 25
 vyzd . gðifgað ogozff gðifgi gerð . gðeat diffaft
 gðaðt gðaðt hyffozd . gðafc llaðz gðeifc kerdaðz
 [gðifc hard ~ ~
B zyt ar olut byt obyð maðzdodaf bzyf
 30
 Bzeint nef hun adzef hoewvat ryd ykeit .
 bzeinyaðl haðl henbleit gynnyd ~ Gwy-
 ned bzeifc adurn divurn . neut vuyd arber
 bzenhines haelder gloewder gwledyd . Bzð-
 yfc vydaf ot af ydyd ymgwelo . bzo amyl yð
 yno ym lewenyd . Pzydaf allunyas oe llonyd 36
 ualchdut . paraw . aelað olut ozfut yffyd ~
 Perdaftein coeluein keluyd . lauarwaðt . para-
 ðt berth dauaðt gan bozth dovyd . Pzif de-
 gðch dilðch eiry dolyd kynn glað . pzað 40
 nwyf gyzf anað nyt gozvynyð Pziaðt o

1262

oleuwaót eilewyd hyfryt . pzyt gem ar deu
vyt gymar dauyd . Gwaóz gerdgar hóyzwar
herwyd adnabot . gozuot ar hoewglot góio
ireglyd . Gozhoffder llawer med llywyd k
kerdey . geiryeu amyl vwryeu ymleue- 5
ryd . Góir gymwyll yphwyll ae ffyd ae ch
champeu . gozeu ffuryf bzodyeu gan ffyzyf
bzydyd . Gwaret yó rwydet y ryd oe gwydzin .
góin oz llaw yessin yz lluooffyd . Ragozes ka-
res keryd ny haedei . rei ae ry volei llaóz hu-
velyd . Rac bzeint merch wyndeint llenn
dyd wybodeu . oz moz bugoleu maóz bwy-
gilyd . Rodyat yngharat yngheryd gwyn-
galch . riedaóe dzemwalch wylualch eluyd .
Riein loew virein . leueryd gwaftat rat 15
hylwys blannat . heul ysplennyd .

Gustud uab dauyd uab tudur . 1
Góyl vun adzy hun dróy hut kurortho
car ózthyf dywedut . nyt diboen nam at-
tebut nyt hawd ymadzaóe a mut ~
Mut abalch hil góalch góeilch nóyf yth
welaf oth uarnaf ieith vaóznóyf . mon oed 6
henó menydhenoóf . minneu llaes gofeu llesc óyf .
Góannllesc wyf hut róyf hoet dzóe . am vn
geir odu maengaer amlóe . góannach adic-
yach ymdóe góennllyf hil góanllaes olóe ~
Dyolóe treifóe troffof óyfalltut aa villtir 11
hebof . dyn aryd geuyn argof . dyóet eir diwyt
Dywet eir kyweir yn ol kaóat nóyf : =yzof .
can gozóyf cóyngirat . ae yz góerth canner-
th kennyat . ae oth uod enó rod yn rat ~
Ym ny chat yn rat reit atteb eilwyd eilyó 16
góendon mozeb . nac yz góerth nac yz nerth
neb . y gan honn etton atteb ~
Atteb dihaereb hir orchwyl eneit adyweit
haóbleit hóyl . ys adef ueingan annóyl .
adeu bzat goleu bzyt góyl ~ 21
Nymbyd dyd llonyd allun llary góanllaes
ar llaóz góenllys eittun . aminneu hydyz
ym annun . meu nóyf cur róyf yóch caer run ~
Kymmeret haelet hoewlun om dolur am
dalu póyth vy hun : arblas glas glóyslaóe 26
eittun . ar bleit y heneit y hun ~
Nym gónaeth góaeó alaeth góio elyn
hyt hynn . onyt honn yn eittun . na chof
na chanu arovun . nachaóe uthur anaóe
Góydyón nahaedyón hadun =eithyz vn ~ 31
hy gereis hoéó gares yn eittun : góydyei
agóydyoz annun . góedeid elyneid wyllun ~
Wythnos ymannos om annun gyffro aeth
etto óyth eittun : óyth atteb aeath attun
aethant dan gud heb uud unn ~ 36
Amyl dzóy hiraeth yd aethan . amot róyd
awyd awen : omgeneu eryeu eiryan .
eurdylat attat eittun ~
Yt oed cam llóeó kytcam llif . nat anuonut 40
hut hoewdóe . oeittun geñat attaf . hyt tra
=geit eneit ynof~

Dieu y kymer ner nef . ydeu eneit dianaf .
eneit yó hirwen gennyf . ar eneit awyz ynof .
Hoffter uyd doethder deithdut adyſger y-
dyſgaóð yz dywedut . argozeu geiryoeſ vy-
nut . y gem bóyII hy dóyII ahut . 5

Tzóy hut bóyII aſtut abeII yſtyz góenn
tuae góann ae hepkyz tro móy vóy traha
myuyr . trech odóyII nogóirbóyII góy2 ~

Góy2 nóyf góir gannóyf góáó2 gannóyII 9
Ilethzyd amlIithzaóð ym gozffóyII . deith wyl
boen . dyn detholbóyII . doethyom mal deilIyon

adóyII . TóyII aſymut póyII *pell defnyd
medól . mal dyn medó diaótryd . hoengóaed
grec góanec góeuny2 . hun am neb un 14

ym nybyd ~ Kyntaf uu adaf odyn amozóyn
wyl am aeron . adeugymar trydar trin . y
gelwit gouit gyuun . Vn vu adaf amauaſ .

ac eua kyt bei gouul . aroes oe merchet
uedel . oe meibyom doethyon dethol ~ 19

Ynol adaf naf nóyfrad kynnkfyreith pab
nae dzablud y gozuc paóð y gared . ae gares
yndigeryd ~ Digeryd uyd ryd róydgael .

da y gónaeth mei dei ozdeil . deuoet dan
goet ydan gel . y minneu ui am annóy2 ~ 24

Góylya bóyII hirdóyII hóy2dóſ . golóe kynn
mod diodef . ac enniII dyſc ac ynnif . ac antur
byd yn gyntaf ~ ~ ~ Iðem gruſſud ~

Dvc góledic kedic odu coedyd ros . nyt
naót rus ardetwyd . oróym garó . o 29
rym geryd . oz annodun run yn ryd ~

Doeth run hir ydir deózeir abeII dzic . gan
gedic kein gadeir . Iſe y gónaeth run gyf-
un gyueir abertho vaózwerth yueir . 33

Tzóy nerth geir mab meir maó2 eidun
catoed : gónaeth kedic credadun amlóe
uod oz anodun . ymdangos yzos ozun ~ 36

Run goeth ual ydoeth odeith gaentach
gyzch ogarchar dieiryach . o raf bóyII
yzos bellach . ydelóyf onóyf yn iach ~ 39

Yn iach eryz góy2 góáó2 bendefic rin ydo-
eth run uonhedic . yzos nyt yz dangos dic
|ozóym kadyz orym kedic ~

Ym naf agaraf avedyz góyzyaó gleif ac a
feif heb fyzthyaó . aergled rad . eurgled rud
aó . arglóyd boet róyd ybyt dzaó ~ Iðe gruſſud ~

Evz a mein coeluein y cael kae melyn
da evyn dóy auael . arwydyon mat 5
yadael . ozod daón hoewuod dyn hael ~

Rod hael rec auael ry gauas amwaót y
dauaót y diuas . vnIlythyz Iathweith kyw-
eithyas . vnIlió ac eur góió gae2 góas ~ 9

Y góas a***auas gofein rod argeis rud eur
gae tec riein . góaethaf nawyz arwyzein . gó-
eith eiryau meith eur a mein ~

Bud diueth móynbleth manbleit mein
ſidan myón arian maeneureit . bun ae 14
roes rann einyoes reit . bu ynkylchynu

kylcheneit ~ Góae rac ovynduó dyn oz vann
ybo ageiſſyo gózegyſſan . góanec dec gouec rec
rann . góat goſſodyat ſidan ~ Nyt meu rec

atneu rac atneir dilis roi gózegis gózeic 19
diweir . doe ymdoeth kyfoeth kyweir . da o vyón
gra avu y greir ~ ~ ~

Prma gerb madaóc dby greic ~ 1
 Gwlat yn tric traófdic llóð treifdwyn
 grufud dogyn arllud dygynozllóyn. góð
 odedyf góðeid adwyn. góyð o dir kynyz ae
Rwynón vyt ygýt amgyb- = [kóyn.
 ed mozdaf. kundewred aráf ardeu-
 ryó uawred. Keneuin vymin a med ar
 ankóyn kyñ dóyn bóðd amwyn beird 8
 diomed. kadyz ruffud dzaófvud dzoffed.
 díofnaóc kadarn vab madaóc riuyaóc
 reuued. ket diledyf gynnedyf ac aned
 didzangk. kynnif vnvod ffrangk kyn-
 noe vaened. yn heirllys ygwys góeifc
 dlycned nat byó. llun teyzneid lyó llin 14
 teyzned. Balch y beird bobyl heird har-
 ded hu yfcóð bzyn hynawalch góð bzenhi-
 neidwed. Ynrefgoet yn roet anryde^ddige-
 ird ym ae virein veird am overed. Yn
 gynt noz lluchwynt dir llechwed yfstrat
 douei ugeinwlat diuei gannwled. Tale-
 ithlys emys diomed teulu tylóythlu a 21
 vu ovyónberthed ~ Taladwy arlóy eur-
 wled gan eryz y bellennigwyz bóyñ vn a-
 góed. telit góaót tauaót etiuued dedyfaól.
 kan y gozff oefuaól kynn gozffwyfued.
 Talaf ymeurnaf marwnaót góynwed 26
 treif am bwyth agefeis byth oe gyued.
 Ny bu laóðzeiffyaó leó dzoffed ymlaen ny
 ragozei chwaen oryó gared. Nybu dlaót
 ymraót dzóy gymroded wir nac ennwjr
 dihir hyt dyd dyhed. Nyt anghyfunei 31
 dangnefed ffróythlaón. ny ruffyei gama-
 ón hirdaón harded ~ Ny bu wann anyan
 anned atholo. hyt tra vu yno hytraf voned.
 Oe gyngoð tros voz traóf vaóðed kyðchit.
 y kaón yn rydit kañ anryded. Oe gynrein
 mirein amyl maóðed ynllaó. ogyftal anaó
 oegyftlyned. Oelynn kaón vervyn vaóð 38
 ualch cled góyndyt. oedillat bum clyt hyt
 hydyðdiwed. Oe laó bu anaó buaned llif
 nant. oe blant vn ygant yny gynted. 41

kymen eil mozyen eló maóðed atleb nyt
 ae doethineb ny doeth wyned. kymanvaóð
 eurwaóð arwed yðdangnef eurlýó werin
 nef ar lawered. Kymer di duó tri truga-
 red attat lyó lochwed yfstrat yth wlat ath 5
 wled. Amen. **Madaóc dby greic** ~

MEin agud deurud trom vu yn
 dirwy. muner uab madaóc rieda-
 óc róy. Myón arueu gozeu oed eil garóy.
 móyn aerua bu da y dwyn faffóy. Ma- 10
 neruaóð eurlaóð amyl y arlóy. mynoz
 ved diwed kóyn bzo daóy. Myón eruit y
 lit oed daladwy. maen oeruar ygar maóð
 alar mó. llefir yðdeifyðdir amgylch dyfyz-
 dóy llauuredic vyd llef ar adwy. llóyð yn 15
 gónaeth douyd hirdefnyd hóy. llad ygen-
 nym eil llýó degannóy. lleyn dwyn on
 kóyn amdu konwy lláóð mon ac aruon
 gozyf eur gyfróy. llin haelyon doethy-
 on gwlat din daethwy. llefant hyt bzydyn
 llynn llumonwy. lleyn ae kóynyn dzof 21
 dófyz kawnoy. lluoed ae gogylych hyt am-
 gylch góy. Ry aniben óyf eil ronabóy.
 ryó vzeudóydyd moel koel keladwy ~
 Ry weleif ruffud ryffyzf ardwy. ri llóyð 25
 ym medwi is lláóð maóðóy. Ry weleis
 kynn kóyn yðd dwyn erdwy ~ ryó haelyó
 hoewon hywel gozonóy. Dewr gadarn
 rufud ardir gadw. dogyn o vzeudwyt yó
 llýó lláó vodzóy. Naf ae ro kulwyd ebzóyð
 obzóy. naó alar ym yó nawelir mwy ~ 31
 Móy rann diua 2 grann adyfóð grud
 dzoflaó gan dzifstyt ae kyftud. no dyfóð
 dzos dzaeth ny vaeth vud naót am ozeu
 ffaót ruffud. Gruffud kynn maen 35
 gud o vyón mein gyð llann dan róym
 llenn crefydwyð oed enó maóð agóaóð
 y góyð. ac wyneb dzos wlat gynyz ~
 Gwlat yn tric traófdwyn llóð treif- 39
 dwyn gruffud. dogyn arllud dygyn oz
 llwyn. góð o dedyf góðeid adwyn. góyð
 [odir kynyz aekóyn ..

Manabac dwy greic ae cant

Arweideif uaffwed omgôed am gwaô't
 ozwacder llawer lliwyant keudaô't .
 arwedwyf vy rûyf kynn rûm knaô't aru-
 thyz kynn gloes oduruthyz kynn glas 5
 vedzaô't . Rat ac yspzyt byt bot ynbaraô't .
 rof ac eurgreir meir maôz gymhendaô't . ym
 vnffozd arduô om anffaô't . Byngkeu boet
 meu vûzû beicheu o varû bechaô't . Tzaha a
 oflûng trahy ystaô't . troffet enwired ynan
 waraô't . Tzi angûnaeth vyt kaeth koeth ell
 yngdaô't lles bylchu oed eres balched eraô't .
 Raqlaôn yû mab duô ac nyt rydlaô't . roes
 bym synnûy2 ym amyl ym gwarâ't . Kam-
 re callon lonn leindy't knaô't dôylaô . syn-
 nyaô gûarandaô pob gûiriaûndaô't . Tzaûs
 ym pzynu vn vud y dzindaô't . troes bum
 oes ergroes gras bedyffyaô't . Gallu o 18
 yngder gellyngdaô't pobloed . dzut yû wir
 naf oed dzidiwarnâ't . frûythlaôn awyz llû-
 yz llûzû dynyoldaô't . ffridydeu fer fygneu 21
 yn neeu naô't . ffraôd gaeaf rac haf hyvaôl
 devaô't hin . frûyth ffraeth egin gwin gûe-
 nith pyfgaô't . Daeaf ac adar goedyd waf-
 gaô't . mynyded dyfred crist nynydfraô't .
 Nos adyd douyd dyfunbastaô't . mo2 tra-
 eth awnaeth gynt nozfaeth feith niwarnâ't .
 Kynn hir annud p2ud p2id athywaô't . kyn
 hwyz enni'll pill pell ryuedaô't . Kynn rûy-
 myat dyat odiaô't gloeffed . kynn chwerwed
 dyed dial meddaô't . Kynn anghyflym rym
 rwymaô 2 dwy vaô't . kynn anghyflûz gû2 32
 myûn garû dzallaô't . Kynn perigyl vynet
 kynn paraô't ozwed y gasteffaôl ved ac ysty-
 llaô't . Kyffes penyt hyt hydiz ufuddaô't . 35
 coffau ieffu ochaf oeffaô't . kûbyl dzoffi bu-
 ched dzof bechaô't pzydyd . caffwyf gerennyd
 kynn b2ûydyz dyd bzaô't . ~ ameN . 38

Manabac dwy greic ae cant

Mab y gof glaûz dof diuiieu myn par-
 chut perchen clap achodeu . van-
 nwyll ny pharchafinneu ûzthyt y tûy'll 42
 glevyt teu . [Carngoftaûc gozaûc go-
 zeu ytt dewi adewis clafdyeu . cas vegyz

keft egyz cos dageu klyz athffuft aduft oed
 deu . keis gnaf agûna glap . glippyûz tâmeu
 cafgyll . kûfc o vyûnodyneu . ffroena adeil dy
 ffroeneu . ffror a oth garnoz yn ffreu .
 Colyaûc yû gûelet kilieu y llygeit ma- 5
 ûz vyd llûgyz cramûneu . colles rann oth
 amranneu kall glaûz kellweir vaûz yû 2
 veu . [Kyuo't dzycwas cas keis laeth b2û-
 neu moch ymachub ath glûyfeu . ac ir dy-
 hun dy glunyeu ac oer yû kelwyd ageu . 10
 Keis glafres gynnes dan dy ginneu 2
 nos yn neffaf yth arueu . kymer rac gû-
 zes glafesseu . kimûch b2ynnîc vozûch b2eu .
 Byd gyweir ar ffeir keis offereu claf clûyf^û
 dzûyn agûefleu . eisted leidy2 ffrom ar dom-
 eu . ym myfc moch keis veilgoch geu . ~ 16
 Arch vlaô't arch wadaô't arch wedieu^û byt
 herwyd bot yt angeu . arch yz y groc waed-
 ogeu . arch y wr gûann rann oz reu ~ 19
 Arch efgyzn achyzn acharneu deueit ac-
 ireit ozgozeu . ymbil amwer yth ffereu .
 ymdiofc rac llûfc y lîev . ~ 22
 Keis dzaû gyveiryaô govereu peras poe-
 ra dolovynnev . mae rûng pell yth bibell-
 eu . maûz vyd coff^û clafri cleu . ~
 Rei adel goch^û daly gucheu ûzthun mae
 erthûch yth lefeu . ryued beû lîechwed llûche-
 eu hozyn tin gan yz heint teu . 28
Manabac dwy greic ae cant . y vozgan^v ab dû^v ab ll'
 Vûytyt pobloed af attat vozgan . vaûz
 gar ofp ac eirchyat : dewistrevyn dywi yf-
 trat . dzennyd dzûy nerth douyd dat . 32
 Tat maeth p2if veird heird ohirdaûn uoz-
 gân vaûzgar kadarn kyfyaûn . gûymp oz
 bozth kymozth kamaûn . gûyich boz o hil ioz
 hael iaûn . Jaûn y rodes yz ieffu . anaû 36
 caredic yno . anaûd rac y haelyoni . enni'll
 y gyfryû yny . [Ynn y mae tydyn oet
 tyd . lîef uaûzgoft lîys vozgan uab dayd .
 dyn agos nyt anegydy . dynobe'll y vedge'll
 vyd . [Byd ynvymryt gûynvyt gûir . bud 41
 tec bu oe rec rago2 . mynet wlat vymhenna-
 dur . manw^û paûb ûzth vy muner . [Muner
 yffyd myûn eur fut . mo2gâ bennadur 44

maŵgat . menestfz cler myŵn yfyz clot .
meifstfz maŵz o dŵyvaŵz dyuet . Odyvet
pan adefer hyt ym mon lle yd ehēt moz
ny welet ac ny welir verthaŵc yz pan vu
arthur . castell nyat kymell kar . cofl dalu
gŵyl kyflal y gŵz

Gwr clot ryd yffyd ynansodi . gozuud-
yaŵc varchaŵc pan vei erchi . gŵz
kadyz rud baladyz mal rod beli maŵz . gŵaŵz
dan deŵ aeffaŵz duŵ yŵ oeffi . Gerdwy if tawy
ny chyzych tyŵi gŵzd vozgan dŵstlan alaŵ dzof-
di . gŵarant y anant daeoni kyfrin . gŵerin
vyzd vydin o veird vedwi . gozeu y barnant
o wlat geri . gozon yz aŵzhoŵn y eryzi . Gŵnai
man y delei namyn doli gŵin . mŵy no dŵfyz
melin ymen deifi . gŵnaf ym bzaŵt araf eil
bzyderi . gŵiŵ adivilein gŵaŵt y voli . Gŵ-
naeth ynteu vinneu vynni n llaŵenach .
oelifrei n valchach noc eilifri . hir y gatto duŵ
myŵn daeoni . hŵy y dycker ner rac yn oeri .
Herwyd gŵych edzych edzyt kri arglŵyd . ary
ehutrŵyd ae wrhydzi . hylwyd achadarn lle
bei holi . hygleu ar dŵy voes hoeŵ gler dofi .
Hard auael vur hael vy ri neheubarth .
hwyleu dewr diwarth haelder dewi . hael am
vud vunud o vyŵn nodi . dianael vozdaf my-
ŵn daeoni . Diferch vy ryderch y rodi tryfoz
pozfoz affyloz eur a phali . deu well yŵ moz-
gan ny ŵnn dewi . dwywaŵl llyŵ gŵzaŵl llaŵ
egozi . dedyf paŵl yn aŵz treul noz tri oz go-
gled ym duŵ ywyned da y eni . llavuryaf y
vaŵl geyz gŵaŵl gŵeilgi llamfach deheubarth
yn wr llimfi . llŵybyz hard y bzifuard bzofi
obennllyn gofyn ryt o dyn ae reit oedi . hŵnn
yŵz aruedyt ergryt eurgri . heb vyneigyeit
ffyzd heb vynegi . Myŵn ystfryŵ ydaf menestf
clotryd . mozgan uab dauyd^{ryd} riēni . mal feth
uab adaf dyvi panaeth y baradwys wiŵdŵys
wedi . Adylun ol cler ny wnaeth doli rec . yŵ
vireinllys dec ovoz enlli . llew gleŵ gleif gŵ-
yar llwybyz bar beri . lle llaŵndaŵn digard
bzifuard bzofi . lludyei enynnei yn ynni gal-
lon . lladzon deifyz kaethyon dzŵy dŵfyz cothi .
lle gŵna ricin gein gŵnefodi . llaryeidaf

merch mam ae llaŵ rodi . lleucu lle pzydu pzyt
a rieni ryŵ . lliŵ aryen ydiŵ eiry ynodi . llvny-
af amolaf glot yŵmoli . llervdoeth eur gloe-
wdoeth oarglŵydi . llwybyz da aweda dy wedi
vozgan . llathzeit liŵ huan ar wynllethzi .
Rat da aweda roet duŵ idi vun . o vyŵn gŵyzd
aphali . llun tawel uchel llanŵ tyŵi . llawir
vyŵ hir ef ahi . ~ ~ ~ **I**dem madab

Estfzyet bobloed ystozyadeykyn ny
amed akfyz odirda helem dzaffur hy-
lam dzŵffa hil gŵzach nyt o dwyach da .
Gwedy kael gauael ar geva wennllys lle
ydoed winllat gŵyza . ae feigyaŵ deykyn
fŵga . ae barch gan glezŵed ae ba
Oe gyt vot iffof ar vzo affa fant . lle yd
oed feint achyzychua . eithinoc revyz aeth
yna . voly dwyn yn valch oeda . Lucifer y
gler glozya baŵ dikŵst vu deykyn oedzaha .
keillyaŵ^g penn vzithgrath cŵlla . keivyn
bzān ydiŵ z kevyn heb ra . Tzŵy barth
trevyn hirwarth tra vu n herwa byt . arol
bot ynwrda . bŵyt vynghar oed vŵyara a
phys ahipkneu affa . Tzuan y groeffan
egroeffa perthi nafpozthei gardotta . trist
vu z hyder o glera . trigwaeth noc ydaeth
yda . Pzofes aruer cler clozya ireitlyt
ardyle medŵ gŵassa profes ae vzatt varch-
natta pzofi rei yny tei nyt ta . Pzofes van
dzottyan ledzatta yfcubeu oz efgobaŵt yma
pzofes yn ogloff loffa . pzyf baŵ bzeint chŵ-
ifyaŵ bzŵnt chwa . Gwerthaŵd oed anaŵd
odyna z gŵzthban gŵzthbenn ugeincach-
ua . gŵerthu z tabar yzbara . agŵerthu z
baltoc du da . A cholli reiboc aeth y chy-
lla yn lludŵ llŵytwan withongyl rŵgca
aethymyz tlaŵt ae thāma . ae chaŵs dzŵc
yŵ gnaŵs ae gŵna . Sef avynnei z llei-
dyz swef awna gŵibyaŵ . acheiffif achaŵffa .
fothach oe revyz afaetha . feithvryt fathyz
plegryt pla . Diuiaŵc leidyz kipiaŵc co-
pa rech chŵytua ae not yŵ amot yma .
nyf gŵnaeth ar kyfryŵ nyfgŵna . Syn-
yŵch ar deykyn afenna pobloed piblyt
lyffānt gozerwa . durun catt yn lledzatta .
deurud oen deryŵ yda .

Idem madabc dwygreic

ARift arglôyd didaift edzyt gyfyaönd'
 traöb aglander tros y gleindyt ~
 creir llywyaödyz kofyaödyz ankyfyt 4
 dydbzaöt kiwdaöt iaöñvzaöt kedoed vn
 vzyt. Kymen gadeir nenn gedernyt difrec ~
 kein averthyz tec köynaf özthyt. diua os
 dilöm duvyt areglyd. defnyd göe newyd 8
 göae aniwyt. Gönaeth enaeth hiraeth !
 nyth wryt bzethyn. gwynn y gael y glyñ
 yn gul aglyt. Göilym göyden goelbzenn
 gulbzyt heb ereidydz. gözneidydz gozmeflei-
 dyz garö amyflyt. Tingkyz greffdyn bze-
 thyn bzithyt achwennych dwyen adeurych
 duö nyö deiryt. Dihaedwlan dilan. delö
 höydvzyt letpei. difdei göadottei göe adetyt.
 Kafgyl giöleu chwedleu chwytyt gozn-
 eföz. kröydyzöz goganöz am gic ynyt ~ 18
 Cas bzyf yözthyf aözthyt kyngreir krö-
 ydyzfeir kopzys dwy ffeir kipyz ystifflyt.
 Cribin danhedgrin anhudgryt gynted. 21
 krychwed kyö nadzed cröen aedzyt. Kyz
 bwyll^{henn}awnn ennyt y crocker. croen eflyll
 gwillmer dzic ver dzycvyt. Canaf dyval-
 af du vaölyt gidöm kerd y ystilöm hir- 25
 llöm hozllyt. Ki aeth arol bzein kythzeul-
 bzyt fatan. köthydz bzän galy garan agel gö-
 zyt. Crimogaöc mylfaöc maffö gerbyt di-
 vlas. krynwas kzych lliölas crach a lleulyt.
 Cringryz traet efyzllys tradyfyzllyt tin-
 bleth. kreth göarac kyfeth göyzaekyvyt.
 Creaödyz ameraödyz amwryt amen. 32
 croc vagyl ydwyen agwyden gyt.

Gwys arnaö göyö y feirnyal. göall maöz
 oed göillmer eidil. göell gennyf gwyllyaöc
 annel. göahaöd ki noz göe^hyd cul ~

AMadoc
 nned golet oer annec nadolic. deleif
 rukynn hyfrec. arbarth röng döy 38
 oewartheç d^yat chwein heb diaöt chwec.
 Heb gyhydzyd med heb gyhydzec lles. na
 mod llyz dinowec. heb rost nac erchi gostec.

heb ranneu llettyeu tec. Eithyz ynoch
 zöm löm wylamec lygeit. ae lewgerd ffi-
 lozec. ae warr ar bentan karrec. aedin
 ar hunyd grin grec. ~ **Idem mad'.**

Gwrach dieiryach grach gözych pyzth
 eirin vzaö gwrachachadö gözrach 6
 hychin. gözrach heuis megys megin. gö-
 zach hyuagyl vleö föagyl vlin. gözrach ar-
 uthur gözrach uthur gözrach eithin alaf. 9
 gözrach arwaf gözrach erwin. gözrach egozet
 gyffredin gözrach garth gözrach atharth oe-
 thin. Görach du gözrach hirdu gözrach oz-
 din dzafael. gwrach rywael gözrach rewin.
 gözrach eiröt yfgröt yfgrin. gözrach oeraf
 laöñanaf lin. Gwrach yffyät oeffwat yf 15
 yffwin anghynnöys yz ynghennos wyzdin ~
 gözrach yfghithzaöc difgethzin. gözrach ny
 ochel trauel trin. Gözrach gallawdyz gro-
 enllaödyz grauellin hozzaöc. gözrach lecha-
 öc gwrach lychwin. gözrach abzec ynyche-
 gin. gözrach alyfur llywyadur llin. Gwrach
 ettaeth gözrach gaeth. gözrach gethin letpei.
 gözrach vlottei gözrach vlewtin. gözrach daer
 gözrach maermehin. gözrach hazyzdlaöt 24
 heb wiraöt heb win. Gözrach fach gözrach
 malach gözrach melin odyn. gözrach robyn
 reib dynin. gözrach nym daöz uaöz vur- 27
 gin. gözrach vantach gözrach groenach grin.

Madabc dwygreic ae cant

AVallen bezen beth ath bozes a ym
 peis am llaö myöñ lle kynnes. 31
 merch dlaöt röyd waelaöt ryweles y
 mann. gael kynn göyl ieuau gnöt
 man mal mes. Malt verch dauyd ryd
 oed yzes maöz aduc neithwyz llöyz y 35
 llewes. Poeth vurfen vinwen o vyn-
 nwes kae dzein putein din angkrein
 nyt a ynangkres. Panoed vlyffic
 honn hynn amfömes pöyn'darogan
 vu pandozroges. Pont da bot deincöt 40
 dinken gözes gyfed ygykylch ydäned aedi-

dones ~

Rei yn amrôt myŋn kôt kat yny my-
nôes . a llawer yngkud ympob llawes .
Rei ahaôd verwaôd verô aual trigôzes .

tan reib abo perllan rei abobes . 4
Avallen beren aboret ym plas y
chnôt clas o vlas o vlys merch-
et . ffrôytheu^h yô gangeu rac ynget
arnei ffraeth y duc blottei galfei galet .
Teir avallen per pozet o anuod . ny
rodit o vod ac ny rodet . Vn ym paradô-
ys aanet ynggôyd rông hen a newyd
yn eniwet . Eil yndôyn rydeil rodet 12
y vyzdin . buçed gyffredin werin wa-
ret . Tzyded hard ym gard amgerdet
gozmes . mul y dibobles malt biblet .
Rei yn amrôt myŋn côt kat yn my- 16
net dzaô . rei gôedy ygôydyâô gôyt
agodet . Rei ahaôd verwaôd verwat
yftlet ban . reib abo perllan rei abo-

Avallen beren beraf dan [bet .
deint . gôelwyf aŋdivynaôd my-
ŋn gôal trynfeint . Am gyhôzd gozmeil
a goueilyeint . achzôydyz achlafri ahi 23
aheint . Malt verch dd' hir vynynd ve-
int . merch dingrach dzyffwrach o dzof-
wzeic neint . Arodet yneb rod gogô-
meint . ahônn malt wael gôylffael
gelffeint . Seith gastyz aeth yndi a 28
feith ugeint . olodzeu rieu ry anghyô-
zeint . Pzif vuched merch wedô oed
wyz medweint . plygei eukalyeuam-
gylch plygeint . adengniaôl adynn
kôbyl oe dengneint . dyn ny wyz ffrô-
ytheu fallwyzeu feint 34

Avallen beren mae ffrôyth kang-
en gôae nyt ogymen kyndy
gôymaô . Kyt goŋtông dy vzic ar coet-
vach helic o vaalt vzynnic lynyedic
laô . Over vu gywein y polyon ar
dzein rac maalt butein gythyz vein 40
gôthyzaô . Hyt pzyt pzenn llathpont .

hoŋl davyngoll dyvyngont hydeich dzoflâ
vzont hy y doeth dzoflâô . Kyt ryt rit kann
was . kevyn weinlevyn wanlas . cas oed y
chwmpaf wedy y chôympyaô . Tynnv 2
aualau tozri 2 kangenneu . oeruel yô 5
dyzneu . amyô darnaô

Yz auallen a vu beren kyn dy bozi .
mae ffrôyth dy vzic oed di vnic o
daeoni . Hat avaleu ada bynneu oed heb
enni . pandoeht gevnel traôŋgoet reffel . 10
trof gae dzyffi . Mâlt buttein llyna gele-
in llâôn o guli . Ardwy ganghen . oz avall-
en y gônaeth voŋli . kael tromlatheu a-
chzyflenneu echzyflonni . tynnv yŋgaô
lôyth dogyn y dylôyth dygyn adoli . ma 15
ôz adysgeis kann ogeneis kynno geni .
Myzdin ymgôneir dyd ybo 2 ffeir yny
pheri . Med bufelyd o veiryonnyd over
ynni . Maôz afonyeu amgangenneu y
gynghenni . Oer y kyweirywyt . kann 20
ehangwyt kynn noe hengi . Areith anhec
aeth yn vallec oethinuolli . Oz gôyd oed
veu . tynnu tyzzeu ac eutozri . Kylch y
harffet rac y dofynet oed yn defni . Ar deil
gôyduid aele gôelit ol y gôeli . 25

Avallen beren abereis . y goŋofft yngall
Ageiffeis . am kylllell y dyd ycolleis .
ac ozd ovyôn gard y himpeif . Kyñ klybot
dyuot diueis vaô haelder . veheldyn âghôz-
teis . agostông gyŋtal gôlattreis bziga- 30
ôclôyn oed bzaô agogleis . Om irlôyn yd
aeth amoerleis . amaôzloyth parth aglañ
marleif . meheldyn gylyn gelein henbeif
ledyz aledei dan ekeis . gavyluedal gôn-
wal vgeinweif geuel gel gulyon y hiry- 35
eis . govit pzit yzpyt aweleif . govyn hyñ
arhon ny phereis . gavar hyŋvzam vaô
gam vwyt geis . vonllômach no lluman lañ
verreis . Mae yneidi wzyf mein eidyl
moeldezchwein maalt dzyŋzchw oerchwyl . 40
a chub dzycharabyl uchel . a medô weithzet a
medôl . a llôyt ffoŋ olôc llet ffol . ac yftlomgôthyz
gaŋt lenggul .

Madabc dwygreic heuyt

Gwedy gruffud nud yn nyd gózthg
 groch trin gónae oeingyl góætlin
 purgin purgoch. Py gadarn hoewvarn 4
 hyvoch bennllyn. ac ystóy ellmyn hyt
 gastellmoch. Byth weithon hoetron e-
 hutroch erom beth adaó attom lynchges 7
 dzom dzoch. Póy agleif afeif olan foch
 yngadyz .ageidó ae baladyz hyt goet 9
 beloch. Gwedy yngglyñ egóestyl góydyñ
 och gyfarwyd. allif am arglóyd allef ma-
 ózglóch. Góelygyzd trimydz trom och oz
 gollét. góelet y darget ae lafyn durgoch.
 Pob hynceif pennkerd paób ohonoch. amget
 kwynet ygollét kyntagalloch. Betuei vyó
 vy llyó llafyn oerueloch feis. bydei annifle-
 is bydin offloch. Amach argamaón amoch
 ózth gastell. afflamygeu pell afflamogoch.
 Agóafgóin agózd góaf góineugoch coeth 19
 llabózec arwydgoeth lluricdurgoch. Chóithev
 y feinyeu fynnyoch amdangnef. dy eur
 bennaeth nef yt erbynnoch. yz rengi bod 22
 duó y ryngoch ybyd. ryd kynn naó uettyd
 y nef attoch ~

Madabc heuyt ae cant

Gpzue loe lo leuaóe y gynffón. affen y
 gylyon yffy n golyaóe. Pzyf cloffidzoet
 ym roet rat lóynaóe mirein. teneugoec elein
 tin gagalaóe. Eidyon ygelwynt oedaóe ma-
 ró dywen. nyt móy noz chwannen ar erchó-
 ynnaóe. Nywelet gan wr newylaóe gallon 30
 anuon ryó eidyon yóch rewedaóe. Moel gra-
 uangmyz byz bareuaóe tindóll. meint có-
 kyll trydóll nythyz troedaóe. Malathzif y
 roes meleithzaóe eidyl mil taró y gynnil ta-
 rogenaóe. Yn attethol plant vn teithyaóe 35
 henuon ynwell nozeidyon callon keilyaóe.
 yn lleiaf vn rod yn lleuaóe omach. yn llun cot-
 owrach gra^{ch}grauangaóe. Kynníc ym vut-
 red kinyaóe dzewedic. góell ym ympadrický
 nic keinyaóe. Raón gózcath mózchath nyt
 marchaóe tramwed ryued yz bawed nabyd 41
 bywyaóe. Ganet yn gytoes gynaóe adeinyoel
 ohil henuon voel goel gadebaóe. Amgýnic
 ym bzyf em ginnyaóe lawes ardef agolles

gandeit gellaóe. Emelltith vab duó 1
 diaóe y dyzy. y dy ae veudy odei vadaóe.

Gpzue loe lo lom y gynffón.
 penbzyt hyt hydyz pil ohil hen-
 uon .kam y gónaeth ath wnaeth vethy-
 on byóch diffeith py weith diwyt yeith 6
 adaó eidyon. Deuthum ymkyngo2 a
 góyz doethon. detholeis keiffyeis niuer
 kyffón. doeth vn yfgymun yfgymon 9
 pobloed. llygru z adaó oed llygrei llygrei
 rodyon. Edewis yn rod vnvod anuon.
 ych dónn y vyzyón dan evozyon. Roi 12
 pzyf hóyz carnwyz mal keirnyon pzyz
 beth. anverth nyt kywerth vnozkywyon.
 Tuthyeis agóillyeis ardaós góyllion. 15
 y geiffyaó yz adaó gan gas arwydyon.
 kael kymar dyfyziar dóyvzón anghyman
 góann y ffuryf allan ny phaóz veillyon.
 Eres ym fomes mynfein fimon oer 19
 oed gynníc dioer daró edynogyon. y va-
 daóe oedaóe eidyon góaratwyd. dwy yf-
 góyd henwyd ardyd hinon. 22

Gpzue loe lo leiaf owarthec ywer-
 thu ny medzaf. pzit ydyn y dóyn
 hyt attaf. pzin arod ovod a vedaf. pýf 25
 an roet enryded lleiaf. pzyt hozllyt hó-
 yzlló gozffennaf. piblyt ny chyvyt ny chaf
 díim yzdaó ymyzdyd kynhaeaf. mantach
 bach bychan y góelaf. meint ffuret ny 29
 phaóz wellt calaf. Mil eidil idaó ny phzy-
 daf. moel ffólberty ar guert gaeaf. Móy
 cozff góad yó llad nyf lludyaf. yz coc os
 llódon kic ageiffyaf. Mae ruat yz rei y 33
 tyftaf. mae bzanoz gyt ahoz haf. mae
 cloffi oz cliffit bawaf. mae z beñdzo ar
 y llo lleiaf. mae z dauaódbóll góll gest ach-
 laf oedaóe. arneidyon debygaf. Gwr ae 37
 roes góydyat voes vaóaf gozuynyd geir
 vanon pzinghaf. gegeilwas gogulwann
 llefgaf. gogalet gelyn kyfnessaf. Gwerth 40
 issel eidyon góarthuffaf vn rod yn anrec
 nyf mynnaf. P'angolles llawes
 lliwyon góyó gimóch gogyemeint cozn 43
 febon. nyt aei ardzei dzóy avon. atwed adzef
 dinref don.

Ny cheiffywyt yzdaŵ na chyffon ffeireu 1
na pheri daly lladzon . nathza annoc fŷydo-
gyon .na thzeŷi na ŷi na ŷon .

Digiaŵ am danaŵ achŷilkeis . mal am
chwalkys ynggwimon . dimei nycheit 5
yz veidyon . delei yz ffeir wyl veir von. ~~~

Madabw dwy greic ae cant ~

Maŵzduŵ vy naf mi ae keiffyaf rac 8
mŷy kaffeu . Mab yŷpzydaŵl yveir
dŷynaŵl . o vaŵz donyeu . Mozgat ŷzth reit
y bop eneit o bei boeneu . Pzynaŵd bumoes
ar yz eurgroes . yz yziregu . Gwedy kyŷtud glŵ
yf achythzud . gleif achethzeu . Gwnaeth criŷt
ollŷng wyar teilŷng wi oz taleu . Eurgroc 14
ieffu lle ydyngu llŵ yt angeu . Pzenn ohy-
naf gweal adaf . gŷyl aodeu . Gwaet anpzyn-
aŵd aerbynnaŵd . ar ybanneu . Criŷt onafred .
yn trugared antri gozeu . CREDU idaŵ y we-
liaŵ y welieu . Y vot ehun yndzi ac vn . heb
dzo ageu . Marŵ achladu . maŵz a ieffu . nyt
mwy z eiŷŷyeu . Yz llewenyd nny trydyd . vn oz
tridieu . Ygyfodi diwarth geli da . wyzth goleu .
ae eurgroc lan . dwyŷlaŵ fwdan . dall offodev .
yŷpeilyaŵ plas uffern eirgas . yffŷzn oer 24
geu . Gozeŷgyn nef yzdiodef yzdiodeu . Trym
vedylyŷn . dzut yŷtyzyŷn . dzŷy doŷt eireu . Yn
dielwet yn taervynet yn teruyleneu . March-
aŵc vrdaŵl . ny byd gŷzaŵl . ny byd gozeu .
ynfeith dzoetued y bon oerved o bun aruev .
Nagleŵ gallon danarwydon . dŷyn y radeu .
Na gleŵ garyat na glŷyf fangat myŷnglo- 31
es angeu . Nyt oes diwed nadedyf gŷyled . na
dyd goleu . Nahoedyl nabyt . odoŷt echzyt nyt
oes dechzeu . Nyt oes garyat nac vn dyat . nac
vn dieu . Eithyz criŷt ae delŵ . nyt oes ardelŵ . nyt
oes vzdeu . a thzŷy idaŵ yz y hoelyaŵ yz y hŷy-
lyeu . yz y bzynu . yz y werthu . yz y wyztheu .
yz y ymlit yz y rydit yz yzadeu . ae ymgyfot .
eurdzeif ozuot . ardzaŵs arueu . ynerbyŷyaŵ 39
barth ar eidyŵl . berth yradeu . . yz y gythzud
yz ydyud ar ydeeu . AmeN . **Mad' heupt** 41
k yffeffaf maŵznaf ymeurner . kyffeffaŵl
om haŵl ym holer . yieffu oeffoed gyflaŵnd' .

Ac y veir virein eglurder . abecheis beicheu
owacder . y bechu myŷn buched fymylder .
Ebychan dial abecher o bechaŵt heb o-
chel ffalŷder . yngeiryeu camlyeu lawer .
yngweithzet galet ny geler . ynghywyt 5
anghywir aruer . ym medŵl amadeu
vynr . amfyzthyaŵ omferthed hyder ym-
hob vn ohonun henwer . a mab meir maŵz
y gyŷiaŵnder . am dyfu ediuar bzyder . ae ma-
deu mod namdialer . Om gallu am gollŷg
vy ner . kynn ymdynn yn amdo pzinder . 11
Agŷifc derŵ dzachwerŵ edzycher . a daear
dyat o vyzder . am adaŵ ym mut gyfyngder .
ynoerued yn eruyn pader . yn arwyd anwreid
wander . yn araf yn aros vamfer . yn eres 15
mae nyzys valchder . adyuot ny thychkya
diuer . diwyznaŵt yz vzaŵt avzodyer . Yvynet
o vaenaŵl dyvynder . y vyny y vynydu oliuer .
anholi ynheilŷng doethder . ac ateb y grift
yn gatter . Mihangel ehanget gaethder . yn
gallu yn gollŷng vchelder . O pheidyŷn . a
phedyz ankymer . AmeN . 22

Oe vam duŵ arnam da eurnenn adoeth
ac ydaeth urdonen . euraf naf nef a phzeŷ-
fen urdaŵd abzeinyaŵd yŵ bzenn . I ~ 25
Pzenn agymyrth gŷyzyth gwerth pobloed
owaet . nyt owyt yŷpzydoed . croes dec yn
kynnal criŷt oed . creu oe radeu ir ydoed .
Oed gŷaetlyt gŷerth byt rac bot *****. 29
kaethder pzin pzenn ydaeth diŵgŷener . oz
pzenn yzbed gŷed gwander . oz bed aethcf ar
nef ner . Ner aanet y gret grym nadolyc
rac tremyc trŷm . da vu ymaethlu methlem
duŵ eurwab adiweirvam ~ ~ ~ 34

Nyma weithyon gerð Rifferdyn ~ [1288 l. 9]
Dagreu tros vadeu llyó traws vydin
 dzaó . daó enó dzeic eurllaó yndza -
 gozllin . Dzut lut lavyn harddzavyn doz-
 hirdzin tozuod dewrboz gúatllwyd oed
 durbar gúatlin . Dedyf redyf rein oz 6
 vlaen dyd aervlin gymyfc . dewyzzfyfc
 duc daerdyfc dwygart ozdin . Dyed yó di-
 wed dewin ymladdyzyf . dzutlyzyf dal tra
 ffyzyf deu lit tryphin . O glywet mynet 10
 ym meinin argae . amneit gozwyllt wae
 ym neut geróin . Arglóyd yzarwyd ozeu-
 rin lewych . ardwyg gythzud góych aer
 disgethzin . Aryf litháreu bzóytreu neut
 bzatrin kerdaóz ynllaóz roi haelwaóz a-
 ri heilwin . Och kóympyó kanllaó ach
 keinllin góelydyz . echel deuweisc hydyz
 uwch ael derwin . Tzaós daró bzóydyz a-
 garó bzadóz egin ffreingk . taer vedylffy-
 zyf eingk . tozuod elphin . Tzavyn llafyn
 llwybyz vzyt gryt . digrin baladyz . tara- 21
 dyz tóz eurgadyz hyt tir ergin . Tzeulwed
 coft anned cufennin vynut . tyzueu myfyz
 dzut tozyf ymevin . Tauaót vn araót an-
 eirin gwaótglaer . tec kyffrytyóz aer tei kyf-
 fredin . Howel gaen vuel aryf gyntevin 26
 blaóð . haóð y glutdel ffaóð wyz gólatoed
 olffin . Hael heilgoft eurboft erbin yfgó-
 yt . hard arueu vólch vur hyzdeiryf vylch
 vin . Hydyz aer vathyzn ae veithzin clero-
 ed . hyder llawer oed hyt ozllawin . Hynt
 nym byd llonyd heb allwynin wed hepkoz
 dor dewred hywled hoewlin . kat cur róyf
 arthur ry vaózthin deigy2 dwyfc . kaf
 am vrdaól róyfc cofeu myzdin . Cud 35
 pzidlaóz gúaóz góerin bendevic clut y
 aros dic clo daerin . Clóyf dyed atwed
 etwin digonyant . clyó cut maózruffy- 38
 ant am ioz ieffin . Kein llóyz garyat rat
 yn rin yóchelbzaó . kanllaó nef idaó . eil
 naf eidin . ~ ~ ~ [Kyrch 1288, l. 12] 41

Annyaón bill hirdaón o ballharded . 1
 ennwaóe valch vynaóe o veilch
 voned . Annwylgein virein ovaózed didw-
 yll vn ny vózó y phóyfl ynovered . Maól y 5
 hirwendoeth mil ae harwed . manon
 eur hoewdal myón enryded . Meuanóy
 kywy oleuwed pziflóys mygyz hoewlamp
 bowys magóyz hywled . Govynei vaólgerd 8
 yngyvanned . góennlóys eurfóllt bobyl gw-
 in llays ozfed . Góafgaót infeit waót anfalw-
 ed aruer gymar hy ener gem rianed . lly-
 thyz aedyfgaóð vunllathzeid ofged . Hun- 12
 nyat tiozneir llin teyzned . llíó divzife llúoch
 wisc eiry llechwed maenaól . llóydei amot
 maól lláó diomed . kerir y maózdóf nyt 15
 yz cared . kadeir y vaóleir ket ozuoled . Ky-
 mendaót tauaót etiued lóydyant . kóbyl
 iaónwaret cant keibyl ennwired . Cu- 18
 vynaóe wympwaóz kyfyaón agóed . cluda-
 óð ewybyz dawn clot odiwed . Coeth y
 gónaeth eu maeth amed . bueilfathy2 . 21
 claeur vzeisc gozff llathyz cler ar vzóyfged .
 bit arhyffaóð hoedyl byt ozhoffed bu vla-
 en nodet beird byó vlóynyded . Bwryat geir
 divzat bzyt geiró dyfred glut . bylcheim y
 golut balch amgeled . Digloff y molyant 26
 hyt wlat gogled . dec mozof mon dí gyma-
 red . Dyat dyvyzdzóffyat divar dzoffed coeth .
 deall aelaó doeth diell wyled . Goludaóe kym-
 mar haelwar heulwed . gozonóy vychan 30
 gózon vuched . Gwymp glot dawn hynot
 dianhuned deigy2 . góió ryó groeóeigy2
 góawr y gózaged ~ Rifferdyn ae cant 33
Ay róyf geiz conóy gozeu kanyat
 mydyz vy vn en^{ait}waóe hydyz vy iaón
 ynat . Vynghet vynghiret vȳgharyat 36
 perffeith . vy meith vaóz obeith vy Joz a-
 bat . Vy arglóyd modlóyd chwyzn vyinggó-
 aredyat . Vy mraót ffyd kynnyd med ke- 40
 inyat gerdaóz . vyinghanozhóy maóz vying

hein neirthyat . vnyghartrefrúyd róyd
 vy rodyon diffael . vnyngwir gymozth 2
 hael . Vnynggwaó geimyat . vnyngholo-
 vyn diovyn rac dyat Iletpei . vnyghyn-
 nwys awnai gan vnyhennat . Gwaó
 Ilaó maenanuaó myón iaón vzyat 6
 haól . gúedy heidyaó maól gwaót ehet-
 yat . Góeilging clot aruot gwaól eur 8
 vat heird dei . gúlyei vud góstei gan
 rod gwaflat . Bedaf y barnaf wyf beir-
 nyat kyfyaón . barn ae troffadaón ber-
 net tróffyat . Beuno bóyII didóyII dody-
 at anryded . balched beró vudwled y ber-
 uedwlat . Ryd ffyd ffaót traethaót nyt
 truthyat gogan . róyd iaón Ilythyz gan
 ryddianllat . Rec dec dal aryal . róyf vy-
 zyat ieithzym . ry diengis ym rod oe oe
 anghat . Juan óz di van ar dyvyat can-
 Ilaó . ionabarchei dzaó wyneb eirchyat .
 Ener yó n hyder yn hoewdat creuyd .
 ardwyfganneit ffyd eur difgynnyat . 21
 Iaryeidwyn dilyn Ilaón dullyat moefeu .
 Ilydeigyhoed Ieu Ilaó digaeat . Ilyó byó
 berth maóznerth nyt murnyat ygóneir .
 Iathyzgreir Iles bartheir Ilaós bozthyat .
 Mawred enryded vn redyat machzeith .
 meith myneich obeith móyn achubyat .
 Myzd gyzd gael ryael med ruat beird do-
 zyf . maózgozff mygyz wynllozyf . magóyz
 winllat . Kelvydgoel giryoel egozet dyall .
 kofyon dyvzic call kyfyaóndifvzat . Kam-
 peu kein hólyyeu kynheilyat kiwdaót .
 kymozth y dzindaót vo ymkeimyat . 33
 Cat keimyat di vzat rit dyfrys eirch-
 yeit eur eneit yz ynys . róyd wenllaó
 ryd ywinllys róyf pab rywyaó doeth
 uab rys . Yfbys hilrys heilywr rod . yf 37
 boet vyó barch esbyt vyd . amlóc yó hoe
 wlyó hywled . oe ganneit beis y gynnyd .
 Kynnyd aedyvyd kein dauaót bedaf .
 amyl wybodus geudaót kynnwys wyz 41

kynnes wiraót kynnull ffyd kannwyII y
 ffaót . Kyflóyd ffaót salym dalym dy-
 lóyth . karyatwaó byzduaó beirduaeth .
 kedyzn dut kadarn adoeth . kar purffa-
 ót . kywir perffeith . y abat aber conóy .

Bledyn tu agant yz atwyl honn .

PResfwylaó gyntaf adaf adaót . 7
 Pzessóyl glóys baradwys baraót .
 Pzesswylyó daear deon blanaót . Pzyffur
 góz tra llafur trallaót . pzessent digouent
 katwent kiwdaót . Pzessib glythineb glóth
 a y chnaót . pzessóyl glynn obzyn ebzon
 waelaót . Pzyt yfomes byt bóyt diaót . 13
 pzd bozthes adaf naf anevaót . Pzit y
 bal wisc oval wafgaót . pzit vu echzys
 velys oval tauaót . Yn eua vn oval geu-
 daót . pzyderón fynyón fynnwyz vaf-
 aót . Synnyaó rac póyllaó pell evylldaót .
 pzyderaó arglóyd róyd róyf kymhen-
 daót . pzyder diwarner y diwarnaót . 20
 pzoves eua pla plant vedyffyaót . pzof-
 ant oz Iledwyd heb ffyd heb ffaót . Pzofe-
 dic aeron wydyon weddaót . pzifvard
 óyf y duó ar volaót . pzovadóy ardeló yz
 urdeló vzaót . Pzif adwyth bymffróyth
 bymffrót ffoffaót . Pzydervs vu grist kyñ
 pzit araót . kynn pzynu ozpzenn ambecha-
 ót . Gwal yn erchwyn arch ystyllaót . 28
 góeli duó agóely tywaót . Gwael yó fybe-
 rwyd dyn byt budyzdaót . góala luciffer
 lyf uffern dlaót . Rywnaeth luciffer heb
 lóys hofaót . ryuic tranghedic dic difbe-
 raót . Rewinyaó kóympyaó campeu
 amnaót . ryó angel teccaf góplaf gap 34
 plaót . Ryuedaó gartref nef wynebaót .
 ary adef nef odef ryuedaót . Gwae geni
 aelin heb lan gosbaót . góaet irat yvzat
 oevzaót . Gwacíaó naf wrthnaf nef a 38
 duhundaót . gwaó a fullaó gwar-
 naf góir naót . Gwynvydus vab meir
 traetheir trethaót . góynvydic góledic gó-
 lat baraót . 42

Gŷynvydwyf caffwyd kyffes lŷybaŷt. gŷyn-
vyt naf nef ynghardaŷt. Gwynn y vyt crif-
tyaŷn daŷn damunaŷt . agae vendith duŷ
aegyvundaŷt . Kynn diwyll efgyll efgyzn
yn vlaŷt . kyn dubwll gafneit dibwyll 5
gyfnaŷt. Kynn dovyn daeren daeraŷt. kyñ
diwed aelued aelaŷt . kynn diuud llwyzgud
llaŷzgŷyd medzaŷt. kynn di valchŷwed kalch
yn kylchnaŷt . Kynn dieu angeu yng 9
golygaŷt . kynn dwin ac oleŷ golŷc dan
vaŷt . Kynn divant gŷarant gwzyf ynyf
gnaŷt . kynn dyuot ymdyuyt logaŷt . 12
Archaf y geli vab trindaŷt . archolleu gŷ-
erthuaŷz gŷaŷz am gŷaraŷt . Archaf vod
vy rŷyf rŷym keluydaŷt . erchyll gŷaetry-
al om gŷiŷdal gŷaŷt . Arch gyfyaŷn yda-
ŷn ydyd yfnaŷt . ervynffyd bedyd byt
aŷdurdaŷt . Eirchyat ŷyf irat gŷirdat 18
gwyzdaŷt . kynn erchwynnyaŷc bed feith
troetued traŷt . yz ygreulyt wymp pypm
niwarnaŷt . yz y greu anglheu anghen 21
waŷtaŷt . Yz y gret waret wir vvuddaŷt .
Yz y greaŷdyz dat rac bzaŷt dyd bzaŷt . yzy
greir vab meir vzenhin pziaŷt . Yz y gro-
es vchaf naf nymdivzaŷt . yz ygroc ae
greu madeu vympechaŷt . Amen ~ 26

Forwerth vab y kyryawc wreithyon ~

Bzenhin gozllewin gŷz anllwywa.
bzeid agozthir bzic tir terra. 29
Bennaŷl nen dŷywaŷl nandiuwa erom
yny benyttiom iaŷnboen ettwa. Bzeifc
ioz doz dwyzein kein am kana. bzŷyfc
aelaŷed yn naliŷa. Bzycheu eneidyeu 33
ion oeda kywyt . bzyt paŷp yŷ grwthyt
ae gŷarchaea. Beirnyat byt yn tat kofy-
at kyfa. barnyaŷt ameraŷdyz meirŷ 36
obeithua. Bernych pan rennych wyz an-
na arnam . y kam rywnaetham na ry-
noetha. Barn trugar yn kar cozlew- 39
ychua. oed reit y weinyeit ar diwanua.
Berny y keffy coffa yz gallu. ydial ieffu
nadilyffa.

Bzŷyfc ovalon dall angŷellycua. bŷzŷ dyfc 1
yn myfc ynuyt crynua. Bŷzŷ vendith yn
plith pletha dwywolder . ner na ryfomer
rei yffyma. Bŷzyafi wedi ym aweda . bŷzŷ-
yf y gennyf gennyt yda. Pan vo am- 5
fer ner nertha ŷzth angeu . y fynhwyzyeu
meu maŷz wella. vn ŷyf ahanŷyf o hen
eua. ynof naŷt pechaŷt pecheis dirdza .
vnŷyt ahanŷyt dyhunaf am pleit . o
veir ras eneit vaŷz rŷfina. Yny varn 10
gadarn gyt gymynua . Yny vzaŷt bara-
ŷt buredicua. Yny vzo ybo pob traha
yn gozffen . yny ven vy ren mae reit nod-
ua. Adzaŷd dioer dir yna awneir . geyz
bzonn creir croc caluarua. Edzych na 15
leffych . o . æ alpha vi . yz dy bum weli geli
gwylya. vy arglŷyd kyflŷyd a kyflea. vy
erglyŷ .n. kyuyng yn yng awna. Vy eur-
gled maŷzed maria ae gŷnaeth. am roes
hoedyl digaeth ffraeth ym ffrŷytha . Am 20
ryd vyn novyd nef ozffwyfua . am rodes
hoewles heul aluna. Am rodwy obzŷy ebzea
vaŷzed . am ro trugared adiwed da. Amen.
Diwed glan aedewis . dibenn rŷyd da
panrodes . vy eneit ym ozym raf. ynof 25
duŷ onef deus . ~ ~ ~ *Idem Forwerth.*

MJ abaraf ydyn araf . ozagaraf rŷyf
ogeryd . Am veniwaŷ wyf bzonn vziŷ-
aŷ . amdiliwaŷ mynduŷ lywyd. Mae dy warant
maŷz dy varant . mŷyn veilch garant ma- 30
en veilch geyzyd . y lyuaŷfvy lliŷ laŷfu am
lleaŷfu em lluooffyd . Gwant vi n dzuana . gŷ-
aeŷ nwyf buan . gŷynder huan . gŷindei ri- 33
yd . Gwen advwynaf . gŷyt dirŷynaf . gŷed-
gein gŷynnaf . gŷed gŷaŷn gŷeunyd . Gŷonn
nam kery gŷaŷn ympery . gŷaf ythery gŷys
ythyzyd . Gwaŷt volyannus . gŷeith llŷydy- 37
annus . gŷae dygyanus gŷiŷ dygynnyd .
Heeis eiryau . heul cadeiryau . haul creiry-
eu hyvaŷl croewryd . Hynn awnedyŷ . ytt y
dodyŷ . geir ytt hedyŷ . gozwyt hoewdyd . 41

yt veidunet ðyt damunet . eilwed lunet .
 wyl wedó lonyd . Vthyz doluryeis oth ferch
 curyeis . y llafuryeis vy lleveryd . llywyaf
 awen . llwybyz perawen . eua lawen yó veil
 ewyd . lledyf ðglynyon llíó ros gwynny-
 on . lloez mozynyon lláó meiryonyd . 6
 Gwaóó dyd meiryonyd maóó anaóó ym
 nwyf góynnbyzt nyf kynndattaóó . gwyf
 agoual am talaóó . góáón líó oth hedíó 9
 oechaóó . ~ ~ ~ **Risserdy ætant tac**
Rygud llew aryfrud . llyó eur [lláó
 vzo góingoft yngkongyl góyngoz 12
 beuno . róyf clotnerth . ryuic clytno rydeóó
 greir rud deró agro . Cud gro teilóg
 gymro tec . kyt denwr bzóydyz ket dinac .
 kael annun yó n keleinnic . callonnuf is 16
 kel ynnoc . lláóó kelynnoc vaóó aved yozch
 ud gwae eirchyeit ozdiwed . llif greu aer 18
 góáóó glaer góáetgled llwybyz ðar trafyn
 bar is trevyn bed . Kaened agud nud 20
 nedeir . kynvyn eil neut kóynvan oer . kyt
 kam pžit trillit tra llóyó . katcun oed lith
 koet kón aer . Aer daer daradyz kadyz dell
 dóó koedyðon annóyldoeth uab gruffyd
 advóyn kynnoedóyn yódyd . oed eneit po-
 byl eidonyd . Eidonyd lozyf^{kozif} , karyat . 26
 oed howel grym echel gryt . aneird yó y
 veird oe vot . ynggraen ved ynggro yn-
 vut . Os mvt lleó aerdzút lláó vdzec 29
 lithyzwaet . lathyzwalch pobyl wyndodec .
 wyf róyfc ryaóó waóó wídec . yf yóch y gó-
 yn nodwyn dec . Pob dec aekóyn advóyn
 oed . par durvlaen paraóó aervleid . pzif ru-
 thyz yng durvyng dewr uaed . pzidóó ferch
 paredur sóyd . Sóyd róyd rodyat vat 35
 fudei vedelgyzyf . nyduc aryf na pheñfel .
 aryfgwthyz bzat cat nyt kel . faerhoewach
 nofyzhowel . Vchel odwyn howel doe . a
 chwyn góyllt ochein agwae . achadarn 39
 oed dlyzoed dei . achydwr bzóydyz yóch adóy .
 Garóy ar adwy gózáóó redyat ffyzyf . taer 41

bziwgzyzf taró bzagat . góys góae oevaró 1
 aró irat . góyffýóó kerd góaeó affaóó cat .
 llithyz am vd cat rat reded . lláón wylyaó
 lleó vn olóc . llyó ardadyll lláó vrdedic . llóóó
 chwalu trin llózyf chwíloc . Chwíloc 5
 benn ae nenn y ninneu . y roet . lle yredant
 oe eiffyeu . chóyl garó clot vydindaró cleu
 chwyn dicruthyz chwerwon dagreu .
 Dagreu tros vadeu llyó traóó vydin . 9
Keis yz abóóó honno nny dalen nelfaf ytt
ar y lláó affó [1281]. ~ Risserdyn heurt.
Alytno eidin^g lot ardwyzin . gleó 12
 dóóó detryt . kynlluc durgozyf kein
 llyó^g góendozyf . kanlláó góyndyt . kóyneu
 hepkoó . ar vn eloz yzannwylyt . Kolofyn
 góyned eur varanned . ar vyzr ennyt . 16
 Koeth oed howel kynnoedírgel . kónyd
 ergyt . Kadyz vab gruffyd . góáóó eidionyd
 góeyrd unyt . Kymro advóyn . kaf oe dze-
 ífdwyn . cof o dzíftyt . kynvyl garthan
 rodwíó góáóólan . rudwaéó góáetlyt . 21
 Kyfróyd galón . ochein tromvzonn achó-
 yn trymvzyt . Clot vrdolyon . am y gofýó
 ym agyfyt . Kolli kyzech va . honneit utua
 hyt neut atvyt . Cartref dígeird . doeth y
 wann veird . deith di wynvyt . Keir oe 26
 dzamgóyd . eureit aróyd . yz ae deiryt .
 Kynnózyf bzyneich . kynon hoewvzeich .
 kóyn anhyfryt . Kallón uchel oed y how-
 el . vd di hewyt . Keith gyfymlió dur yfgó-
 yólvzió . dar efgut vzyt . Críft vn mab 31
 meir . radeu nertheir . reit ynn wrthyt .
 kynnóys howel eurnaf uchel . ar nef íechyt .
 Jachaet meir creir croewrad . eneit góalch
 bóóó valch beird vod . och vynet vchaf
 voned . íoz ym mincoó . y myón cud .
 Rygud lleó aryfrud . æ cet? 37
Llyó glyó gleónaóó traóóó tróóó-
 llat kerdozyon lleon arwydyon
 lláó íaón rodyat . llózyf kozyf ket kiri- 40
 et . karyat góyndodyd . llywyd meu hywlyd

ym mon hoewlat . Ilym rym redyf gynnedyf
gan gennat ieffu . Iles veird awenllu Ilyfvúzd
winllat . Iloýbyz róy o zonóy eir ynat ieith
vydyz . Ileo ynhaeluab hydyz llawen heilyat .
Tudyz ynongy2 enyngat eingylgróydyz 5
tryleó guryó2 b2óydyz treul egozyat .
Tzydar aer lauar . erlifiat góactffreu .
trefneu clot oleu cleu adeilyat . tey2n gó-
allowgy2n allygat góyned taernur bzíó-
gyzff gled ty2vú2 bzagat . Tozret wynt 10
luchynt tózyf dilechyat ffraó2d . troftan
ynghyrch blaó2d . tryftan anghat . Pelei-
dyz góact ryeidy2 . nyt góyt ruat ferth
p2udwft angwy nerth . p2eid oftyngyat .
Par trydar bannyar erbynyat pob 15
rei . parchei bell westei oe bwyll waftat .
Pennaf naf trechyat trychyat elifu .
p2it ae leó leif vn p2yt elywlat . Po2 kýg-
hoz rago2 parhau róygyat trin . pavn 19
góirotyon góin . penn góaredeat . Kadyz
golovyn diovyn ynkadó dyat balch . kein
diwac ieith walch . kun diwygyat . Kyfy-
iaón gadarn varn divurnyat gyngoz 23
cadeir glotryd io2 . ket argleitrat . Keidó
vazant llóydyant . Ileidyat ynghytrud cara-
ó2d eilló2ng bud keir ydillat . Kynnedveu 26
llacheu lluchyat góyarllavyn . keindeó2
weisc dzavyn . kaendur wifgeat . Rec dec
dal ardal ryó eurdar perffeith . rethzen
aros keith . ruthyz iaón irat . Rewin y
vydin gan veidyat ynngaó2 . rydaer 31
ar aeffaó2 ridi ruffyat . Róyfc b2óyfc
bzeisc *lut trut neut rat y vzagaó2 . re-
id agreinya raó2 rod djgronnyat . 34
Róyd ion kerdoyon kaerdiriat didaryf
rud aer gāmaón aryf . rydewr geimyat .
Dar ymleidyat uthyz dor ymladeu 38
dewreir y giwdaó2 dar argadeu .
Diagy2 ozonóy geyz deu aeffaó2 . dy2y rody-
on maó2 dur y reidyau . Da vzeisc gedaó2l
gozyf div2óyfc oedeu . dyfv2ys adwyth llú .
dyvy2 offo2deu . Daret angerdzuthyz ó2th
dyzeu gozllin . da ó2th holyó2 trin diwarth
heilyeu . llew acharyat my2d llyó2 iach ozy-
cu .

llaó achiriet mon llewych eiryau . lluchynt . creu-
laón v2óydyz llacheugyhaual . llydan wraó2l dal 2
llit yn aereu . llathy2ber eurgroewieith llithyz
bar irgreu . llunyón vardeir naf llawnyon vyzd-
eu . llifeiryet góyar yó llauury^{eu} keingk lláben 5
ozuot ffreingk . lleó ynaruau . kat wyó fudacr
hydyz keidó y sóydeu . kymen varwn doeth .
kamaón vereu . Kanon kywirdeb yó keneu 8
tudyz . kadarn góympyó2 góy2 . kedy2n gampev .
Carawd valched treis kaeroed vylcheu . cary-
at tewglot amyl kiriet hygleu . Kyvarwyd
y gwnaeth kyveiryau dzagon . koetkón o
lóythyon . katkaenlatheu . Egy2 didlaó2 13
laó nyt garó datleu . agó2d atlam vaó2l
am gerdotleu . Anyan eidaó2l gynt vn an
nwydeu mael . araclóydaó2d gael eur a- 16
gwledeu . Ovó2ó carchar góyt efraó2c ky2-
cheu . yvaó2 geryd gryt ef yó2 gozeu . 1
Ar vzat ruthyz y gónaeth eirif v2óydzau
ymgnith . aer veryon lith ar vozeu . 20
Ron ar deryvfc greit run aer dyzueu
rydglet aelaó2 lys róyd glot oleu . Ryuel
rudwr dzut ryó vaó2l radeu nud . rydewr
waó2tffraó2d vd . reid ar waetffreu . Reit y 24
hydoed yó rat wybodeu . rydec emaó2c lozyf
ri di gameu . Rygaraó2d wifgaó2 ragozeu e-
glur . rife odidaó2c dur róyfc ydeideu . Mu-
rel diló2y2 vu maó2 eló2 daleu . mirein lew .
bzaff vzeich . mozyen lwyb2eu . Mozdwyá2d
yneiryf maerdyeu góinllat . mur aragó2d 30
gat moz yz eigyeu . Maen arwyd yvot ró2g
manereu . maó2l02d advwyngozff mil02 ded-
veu . Mynnaó2d dzagozuot hyt ymmanneu
byt . maó2zed rago2 bzyt muroed dzeigau .
ARuot uthyzdzeic ó2t . gasteilgreic . aer 35
aryneic eur ozonóy . Arueu kychw-
y2n eruei deyzn eryl gedy2n aryal gadwy .
Ery2 góyned aryf gyved . eirgraf huffed
irgreu faffóy . Eneudigabyl . anant
vó2ddabyl . ynyó2l barabyl . yn ael beróy . 40
Amló2c dzóydyet . amlyn weithzet ym
y yuet am yovóy . Wythzif dzoffed . uthzaf
lymgled . aeth y vaó2zed ieith avarwy . An-
nwyl dudy2 . cinyoes ryfgy2 . eurget cry2 . 44
árgat aeróy .

Jon kenetloed . ynyal wledoed . anað lyf - 1
foed . enð alaffwy . Hydyz gallondit . hy -
daer dewrllit . heilyeu dibzit . hylut obzòy .
Heird y efbyt . hirdaðñ góyndyt . hyder
diwyt hyt ardawy . helym difegur . hy - 5
lym natur . hael bzif aódur . hóyl bzova -
dwy . Hyzwyd varchaðc . hardlevyn du -
ryaðc . hirwaeð trumaðc . hózywyt tram -
mwy . Kozyf trybelit . kaeroed gliffit .
caryat erlit . kiriet arlóy . Camp oli - 10
ver . kóympyei n yngóer . cant oelewd' .
cun taladóy . Keimyat góyned . kymozth
gozfed . kyman dewred . kamaðñ diróy .
Croewles vedz² . creu leif dirrus . ket
eurgostus kat argystóy . Iiwrud la - 15
vynður . Ilowrod eglur . Ilawen owdur
Ilew ynadwy . Iluchynt melwas . Iloðch -
veird winblas Ilydan solas Ilyð dinfilwy ~ -
Iluwigoz vyd . Ilyz pen mynyd . Ie bózó
geryd Ilywbzeu garóy . Ilym dan heyzn 20
Ilebei utkyzn Ildet erdyzn . Ileidyeit ozd -
óy . Ionn bendeuic . Ilinon yffic . Ilnffene -
dic . Ilin ffynnadóy . Ilybyz cat odeith . Ila -
vur dzutleith . Ilozyf daðñ doethieith . Ilo -
zyf dindaethóy . ~ ~ ~ 25

**Riſſerdygn agant y teirawdyf uchot y
rontoy uab tudur .**

Iollo goch tweithyon ^{agant} y trawdyf honn .

Aoflyaf y vadaðc . kaſtyn vntroedy - 30
aðc . koſtaðc kynghauaðc huuen
amkaſſ . kyſtuab howel . coſtyei yochel .
coſtrel ael iſſel nyt eil aſſaff . Cuſtaðs gó -
artheç cadó . caóſtyeu achadó . kót rót bzót
bzadó . bzעדórch rybzaff . Kjldó2nel góann
ledyf keló2n bzamfachledyf . keil meil mi -
leindedyf . nyt kynnedyf kaſſ . Kólóm yfgóth -
yz tónffet . callon mahumet . calet yz byz - 39
ret nywyz barraff . Kalgrón bakón boc -
kys . kyſfet . fflacket fflackys . kawldzóm
hokys Ilaðñ rockys . crockys crocker ó2th
raff . Kolwyt bugeil pedyz . colereu wyſtyn
gledyz . kelwyd vedyz kóffyl Iledyz . Iloðyn
myón yſgraff . Kymó2n burym yſgei . kym -
mein adúnei . ygan ybaðei nygraffeirgraff . ~

Saſynegozet yó ſaſyn gozwyz baðki . 1
y biki góthyz kannwyz . ſaſyn pibyd
fwyfen pabwyz . ſaſyn Ilo góas aſy yn Ilywyz .
Saſyn Ilydan ydió Iletwyz chwidach . ſaſyn 4
achwydaðd neithyóy . ſaſyn Ilaðñ bað achó -
yt awyz . ſaſyn kavyn kaðs byd haðs hóy .
Saſyn dyfyzgi baðki bakwyz reiduffyon man
Ileithyon min Ilethwyz . ſaſyn gó2ab ſefnic er -
wyz . ſaſyn yó ymfennu awyz ~ 9

Saſyn kiczan dzuan drawyz y geneu . ſaſyn
ny ganaðd fallwyz . ſaſyn dzòc mal tóll móc
magwyz . ſaſyn ffals nyſeif ovyón ffwyz . 12
Saſnoc digozffoc daeoc oerffóy Ileiwyz . ky -
hoedgóybyz ki hydgóy . fennu paðb yó y
ſynnwyz . ſaſyn gellaſt varó . ſaſyn garógóy .
Gruffud vychan uab gruffud uab edynuet .
Ydwyf ami nyt oedes arglóyd kein Iloðyd
deucan Ilyſ idað mal ydoed adaf vuyd yn
dyd ac yn nos ~ 19

Ynos vat y kaat oz kyt ozwed balch
ozonóy aerwalch ozeu rinwed . Jon
amgylchyon mon mil vlóynyded hyt . oe
diwreid góae zbyz yny dewred . Ahitheu 23
eiryeu dienwired daðñ y dibechaót iaðñ
da y buched . Weirvyl glot hynot hendihen -
ed vo . yny góiwlys v2o kaem amgeled . yſta
veir neut geir góirioned arnun ytyfaðd 27
vdun eur etiued . Aer digel howel hoewed
bennaeth lyó yndagaró2 yó enð digared .
Oz deheu vanað ven glaðdyfred not a gi - 30
gleu y glot hyt ygogled . O veirdyon kyfy -
on ychkyfed achmaeth . ach urdaðl achgó -
naeth yn ych'arded . A balch adivalch deivy
digaffed vann . achadarn a góañ dibechoded .
yn cam yz y tym kymroded andað yn ry - 35
valch arnað ac nyt ryued . Awn ni ynggó -
ed perffieithzec ydeledaðc tec heb dyloved .
Ar veir wyz hoewer wir hed bedydllu . em
mozynon vu ae maranned . Achziſt keli ri
rac wythloned góyt . Ae naðd a geidó byt 40
ynud gytwed . aradael yn hael oes heled
grychzud y bwyſſa eur rud ar yn byſſed .
anant wir volant ozvoled góyndyt . ion
bylcharyf ynggryt yn ynbalched . ynni 44

getych di rac dyed galon. yn ryuic veirdy-
 on am yn reuved. yntróffyaó ynheird 2
 yn troffed góinllat. anbyó ry garó mat
 eb ozwaged. y barthu attam berthed golu-
 daó. "góifgoed graaó da eugofged. Jaón
 waót aganón anwed yó ynný. amener 6
 kymry vn anmyned. Adzuein lle keir at-
 rywed rodi. ageimyeit eóch chói ef nyó
 gomed. Eref yó yn góelet oered andech-
 zyn. yno góelir hynn heb enó góyled. 10
 Anuanaól y rod vn voned adyfyz. ynat
 ganon lyfyz eneit gwyned. Achyfunya-
 ól gerd achyuanned lys. ac ymyzrywz
 bzys eur gymyzred. A neuad yn llaón 14
 yndiwed kerdeu. a hóyz varant geu a-
 hir uaózed. Æeth y arnyn gabyl athe-
 yzned heird. achanto oveird nny chyn-
 ted. Amod digrifóch. amed gozchyfun. 18
 ary anamyl hun arianed. a góeilch yn
 góare amgylch góyzed perf. amevyzaó
 wers am overed. Amoeffwyp deulu a-
 maffwed iaón da. athzacheinlwys ra a-
 thzychannwled. nny veyn. afreit anned 23
 beird glydóz. vn geirfon am wr enwaó
 ozfed. Arglóyd ny welet wedy eurgled nef
 vn redyat ac ef oanryded. ~~~ 26
 Anryded hywed hywel ri nefaól yz vn
 ofyn nyt ymgel. erchwyn kyuoeth doeth
 lle del. iechyt yz gallon uchel. 29
 Vchel eir bennreithgreir bit. arglóyd
 awn. ñi diuei dut. o bei ancird beird y
 byt. ynheird digeird ymdygyat. yz veñ
 ybo penn clo clot. ar hónn treidyón yn
 Tzóydet kynhalet kyñ. [tróydet.
 heilyat canwled tir góyned taer guny-
 at. tros anant neut traós ynat. tryf- 36
 fozer cler mydzyner mat. Tóz góiódedyf
 tralledyf alleidyat llóybyz iaón lle bei
 reit digonyat. taruei eingyl. taeruyó 39
 angat. traó pelleic kadyz benn eic kat.
 Teilóng kyt oflóng ket wastat gyflóz
 mil glydóz maól gludyat. teuluoed dinac
 uagyat. tóyfc dzaó oe getlaó agat. ~ 43

Tzóffet emgiret ym garyat hyw omdihe- 1
 óyt bzdyat. troffes veird yneutróffyat. ~
 traós ner yn treiffyaónyat. 3
 Tebic ydyfric divzat archefcob eurwyaef-
 gozff góinllat. taer yn ryd teyzn rodyat try-
 chan rec tec avab tat. trefyn heil bózd vueil
 beird vvat aergló arglóyd góyned wenwlat.
 talym beunyd an ryd yn rat. taryn loegy-
 tiryon lygat. ~ 9
 llygat góyned wlat agannwyf ymbyó. e
 bieu abzyttóyf. aphobpeth alunyeithwyf.
 ym cof mi ae rof ym róyf. Myón byt ar
 vedyt kyt arueidwyf hoet. myn duó hyt y
 góypóyf. yfbys dioer nevin góys ot óyf 14
 yd atwaen idaó dytóyf. ~
 Ydwyf ami nyt oedes **Æ** cetá. **Gruffud**
A nrec wladeid nyftreid traet. ado **byr.**
 Æeth y anoeth eneit. ovóy llóz nenn kaeth
 bzenn koet. avallen eua uoellwyt. 19
 Rythbla rufeua roes oval. yz byt. gwaer
 bydoed oz dial. rannaó ac adaf aval.
 ryó barch y enni ll raó bal. 22
 Póy ll dzuán kóynvan nyó kel. pallu bzyt
 pumoeffvyt pól. anuoefchwant anavuf
 chwyl. oniuer yzvn aual. ~ 25
 Gwedy gloes arbymoes byt. acovyn uf-
 fern góymp govit. geir gabziel ágel yngot.
 ózth veir ar geir vur góaret. ~ 28
 Pumoes byt ygte ogeith ynrydyon an
 kovyon yón kyfyeith. yrom y gónaeth duó
 areith. yz yndóyn oz anocó deith. 31
 Ys duó aegyzaó oes daer. yfda gónaeth
 llateiaeth llwyz. ys aelaó ygónn pa faól
 geir. anduc ogeithiwet oer ~ 34
 Aue rac maózdóe aual. maria eua o
 vul. geireu gobzóyeu gabziel. gracia
 lles awna yn ol. ~ 37
 Plena vurhynt da pandoeth yzangel
 y ryngu bod kyuoeth. gabziel diargel
 eirgoeth. gan vaózduó argein veirdoeth. 40
 Dominus duó góvedus yó agóydoz byt
 bit tecóin yn kyngoz. benedicta benndoc-
 toz. tu yóz mab ytir ar moz.
 Jn bach adyly yn bóyth mvlrieribus 44

wedus weith. ¶ eil bzfilythyzendoeth. benedictuf **J**effu iozllu arllaŷz yz ifrael. vnben hael hylwyd
uoethus uaeth. 2 waŷz .eureit enŷ aroet vn aŷz yno ygŷnaeth
Fructus geir oveir ef weryt yn reit .o nerth vabolaeth waŷz. **Y** pzfwerthuaŷz vein o2p2id
rat yz yfpzyt .uvudwaŷz waŷz wyzy gym- agwlan y daear o2 gŷlyd. byŷ yn varŷ .buan o-
legyt. ventris aberis y byt. 5 vered . a meirŷ yn vyŷ maŷz iaŷn vud. **S**eith 5
Tui vn athzi athzat anergyŷ . arglŷyd raŷn rif llu gynif . lle y genynt y dzeis . dan y
oth garyat . yn vab mozwyn vŷyn vagyat dzaet y redynt . fef rei oe adef oedynt . feirff
yndec yn yfpzyt yn dat. 8 llawot gŷiberot gŷynt . **T**zos angret tros 8
Jhefus vab aphas aphob kynnyd da. 9 gret traŷs greir amyl ydiŷ ymlityŷyt vn mal
vn mab duŷ ny deruyd . dir not kynn dy- meir . troffom y gŷnaeth bop traŷfeir . tri deu
uot yndyd . dŷc eir yndygerennyd. vn kyfun y keir. **W**edy anghyfreith wneu-
Y mab rat ager yzangel arangaŷd bod y thur y vzat ef ovzyt over . cam oed y iudas 12
veir . aryf dwyglot . araf difgleir . eureit yncar . cuffanu ieffu oeffŷz. **Y**zdec arhuge-
greaduryeit greir . ~ 14 int eur dat . o aryan bach aeron byt . anwŷbon-
Ganet ef gŷn nat ouer . ganedigaeth dec yaeth creinyaeth cret . vu ywerthu ae wrthot .
fegur . oveir ac vngeir gan gar . aglan Gozchwyl iudaf vugŷarchae . gŷz o hil doeth 16
yfpzyt heb gyt gwr. † yn wedy. balch noeth noe . gŷzthodes naf gŷerthadwy .
Mozwyn vu ueir uwyn ovyŷn hundy 18 gŷarth hydyz aegŷzthodei . **D**ivlas vu fudas
gŷydyz . yngwyŷ dal mab duŷ vz y . mozw- fwdan . dyfgu dihenydyu dyn . dialaŷd duŷ ae
yn gynnohynn gein hy . mirein waŷt mozŷ† ulun . dial gozwyllt dal gwirion. **R**oet ŷzth 20
Cri geni mab gogonet . kyflunbalch kyf- 21 arol ŷzth fertheir . ryŷ vaenboŷt maŷzgoŷt
lenwi byt . criŷt keli kyvodi ynvut . claer murgaer . roes duŷ raf nanllas ynllwyz .
ferenoneŷ y not . kynnydu arannv yn rŷymŷyt karcharwyt kyzch oer . **Y**nllaŷ 23
rat . koelueineu kael a vynnit . bob vn dzŷy lun dzŷc . oef darmerth ieffu dirmic
Doeth teir anrec dec adwyn euhunein 25 yŷgŷzŷ nyt edewis gic . na gŷaet yny cozff gŷ-
gan vzenhiŷed advŷyn . eur amy2r thuss iŷdec . **D**aruvwyt yn dzycweith wneuthur . 26
yz mŷyn . yn haŷl waŷz ynhael vŷwyn . bzat kenedyl waŷzchwedyl verchyz . byŷ dovyd
Nyt oed dzŷc pleit mab eidyon . arael bu ediuar . bzedychwyt ef bzyt ucher . **K**ellweirŷ-
y cruteit hael hŷnn . nyt ont criŷt oe 29 yt yncall waered . criŷt oveir croes duŷ waŷzŷd
veithzin . neb y bzeffeb yzaffen . kyfenŷ difieu rinyeu rad . kablŷyt ef kŷbyl yŷ
Yŷch y laŷ n . treiglaŷ arglŷyd tragŷlych dovyd . **G**odeŷn ŷyf gŷedŷ ovul . govedgar vydar
voz yd oed veir an gŷledych . is ylaŷ ieffuleŷ vedŷl . godefaŷd dzos gaŷd aval . gŷenergŷeith 32
ych . **J**effin gozff affen ac ych . 33 gŷaerŷ anirgel . **A**eth ygŷz angŷnaeth ognawt
Oarch ieffubarch berchen . faer oeffoed y dyn heb les blys eua vu2kyndyn . ar groc ffē-
faraffin . erot gaeth ae raŷt o gŷn . eur- zyff oeloes dervyn . ohynt ny bu ieu nahyn . 35
wifc amyl wr yfgymun . y vzadaŷc āgeu Reidrud ydwylaŷ rydzŷc . ynrydaŷ cof onrydic .
vzaŷdyn . a lvnyaŷd y elynyon . ~ 37 roes eur y groes ar y groc . ybzynu dyn waet
Deholet gŷaŷz cret mab gŷz cryf . onef a- bzonndec . **R**odet nyt rod myget mygyz . ym-
nef anafoed didzŷf . dial pur deol peryf . eurllŷyŷ griff yz maŷzllŷgyz . duŷ tec gŷaŷndiaŷt
dofynbwyll dzos adzeif dyf . 40 hŷagyz . gŷenŷyn abyŷtyl a gŷinegyz . **E**ŷgyn
Honnet na welet rac ffyd diffodes cret naŷd dalluaŷd dŷyllvurn . oes diagy2z ieffv de-
haeach . henŷ dyn ual hŷnn aduŷ n vach . y2n . y gladedicweith veith varn . o2af hydyz 42
hir yŷz deigy2z herŷz degach . ~ 43 arfadŷn . *Ky2ch lle mae y groes draŷ gŷbyl*
or englynyon #

Gruffud gryc ac kant ~

JOz nef aechzeir . ac euryr meir . ar g6z
 anmed ; athzoet alla6 . ac aryf aela6 . a gozuo-
 led . Gwaranda6 heit . bechaduryeit ; beich
 o daered . **a** madeu ynn . yn llefc dzemyn ; an 5
 llufc dzymed . **an** camlyeu . an llit vzodyeu ;
 anlllet vzyded . **an** kafgyll olut . an cam ehut ;
 an kymm6ed . **An** g6ac valchet . yn anwae-
 ret ; anennwired . **Ti** y6 yn llywya6dyz . 9
 an amera6dyz ; yny ma6zed . **Ti** y6 yn ioz .
 ti y6 yntryffoz ; ti y6 yn troffed . **Ti** an
 bendic ; ti y6 yn ryuic ; ti y6 yn reuued . 12
Ti y6z gozeu . ti yggoleu . ti ygg6yled . **ti***
Destyon erchyll . ti yn hywyll ; tiy6yn hoew^{ed}_A
Ti y6z g6z hael . ti yn ifrael . ti yn azared ~ 15
Ti ympob p6nc ; yn rrym6nc ; nyn r6y omed ~
Ti y6 yn g6a6z . ti andata6z ; ti y6 yn dewred ~
Ti vab meir wenn . o vrdone6 ; avzd wyned ~
Yzdygythyzdaet . yz dyraenwaet ; yz dyrinwed ~
Yzdy hoelyon ; yz dygozon ~ wr digared ~ 20
Yzdy uedyant . yz dyu6ynyant ; yz dyuoned ~
Yz dy leindynt . yz eurd6f iechyt ; yz dy uuched ~
Yz dy dechreu . yz dydwyweu . yz dydiwed ~ 23
Yz dygythyzlam . yz dy l6yfuam ; yz dyloefued ~
Yz dy ua6zdaanc . yz dianc ; wr didyed ~
Yz dy ua6zglot . yz dy gyuot ; wr digyued ~ 26
Erbyn argl6yd . erom gul6yd ; yz amgeled ~
Y daearblant . eir dangnhouyant ; yz dygnheued ~
Reit gael gan bedyz . rydit hyuedyz ; rat etiued ~
Y r6yf ancorof . yn ryt gantozof ; yn r6yt gynted ~
Y nraet cherubin . yn rol varthin ; yn r6yl uerth^{ed}_A
Y gkae ma6zblas ~ yz goz adas ; yghymyzred ~
Y mper greiueint . ympoz eurfeint ; ymhirozfed ~

#Oebzid wely bzud wael66t . efo grift aov6y
 gret . ardu6 ful urdaf olut . ar du6 doeth 2
 ar deeu dat . **Du6** llun g6z eidun y gw-
 zeida6d^y nef . naf daear amozoed . dy ei ll
 hynt y dieuoed . du6 ieffu du6 vu du6 vyd .
Dec vnpzyt du6 spzyt vyt vedyd . du6 6
 dat du6 mab rodyat ryd . du6 n var6 du6
 n . diuar6 dovyd . **Dwy**6eflathyz y6 n
 dewifle . dyn bieu dewiffesda . dewiffa6d
 nenn pzyna6d ni . dewiff6n uab du6 ieffu .
Dewiffaf vy naf awnaeth ioz diuei . 11
 win ozdwyfz ewffraeth . du6 ful di vul
 dwywfolyaeth . duc cret ogeithiwet gaeth .
Dewiffaf vy naf 6yf vn ieith ac ef yn
 govyn vy anghyfreith . delwyf obob ano-
 obeith du6 naf ymdiaethaf ^Aweith ~ ^Aw ~
Dewiffaf vy naf awnaeth k6mpas heul
 yn hwyll awyz glas . diozneir y deyznaf . 18
 du6 cret dewiffet y waf . **Dewiffaf**
 vy naf vy na6d rac dzycod . du6 mydzo-
 ed da medza6d . dewiffet ae dewiffa6d .
 dyd y seif deu dewis ha6d . **Os**fit ym 22
 dwyn kynn kynvyl . ar heilboen o ar6
 helbul . ardu6 yrof vyinggoval . ameir
 n vydeir ved6l . **Y**zeneit noeth awnaeth
 naf pzudgar . ar pzidgozff gorff gozwac-
 kaf . arheil6n nerth yz hael naf . ar he - 27
 l6 du6 yz wolaf . **Mae** yth waf 6ulas
 callon adola6l bandeler geyz dy vzonn .
 mab meir creir crifonogyon . madeu
 hir vedylyeu honn . **Y** tafa6t t6fyn be-
 chadur . anwi6 oved6l ennwir . adyfa6t 32
 neut ediuar . dwyll abzat dall abzyder .
Y traet ffalfus not redec . odwyll yth
 erbyn am duc . mab meir eur greir
 ar y groc . madeu kanyf ti y6z medic . 36
Y dzem a vu o dzimod . warrant y bop en6i-
 red . deiffyfu maent dwys hoewvud . di-
 gryn6z dy gerennyd . **Naf** o ia6nllin
 nef wenllys . ner nef ne6 perchen par - 40
 chus . y dwyla6 nythadoles . nadilit pan
 v6yf dulaf . **Clusteu** anodeu anwi6
 eidun dwyll . di ll6ng du6 credadun . de6z
 dy hynt dyzo dyhun . donyeu dedyf dy 44
 na6d udun .

Duó naat deuwat diwath. dyn bieu angeu
 yngyzt. da lóybyz yó dyoleubarth. dybzyt
 wyz ardeubzitwerth. Yzarcholleudy deu
 dzoet naat ynbenin ni óyt. anaóð yó tra-
 ethu reneit. uffern kelkerth werth dy 5
 waet. Rac unfom kythzeul rac anfa-
 óð kethzn. rac uffern wern warthgaóð.
 duó nenn oz pzenn an pzynaóð. dynóyf
 yn erchi dy naóð. Tzindaóð eglur ffaóð 9
 agla am llywyo. J. α o. α alpha. troet ym
 lle nyó treia. trugared adiwed da. ~
 Kymynnaf iaónaf ener. kaf dystyon. ky-
 va doftur. vyngkozf meü ymae daear.
 am. amdamen ymdamunóð. Kymyn- 14
 naf vy eneit nyt kamennyt ym y dem-
 myl grist ae leindy. ar lludó gozf lle
 daó ygyt. yz llvdó arall lle deiryt. 17
 Om pechaóð grist trist ymtreid. afyth
 ras chwedyl adaf oed. aro wann oer yó
 ywaed. ynghardot eurglot arglóyd. 20
Arglóyd róyd rywyaóð nethaóð neirth-
 yat. ofnaóð vyd digu ynkyzchukat.
 erbyn vi góesti góastat ucheldir yzlle y
 keiff kywir agwir agwat. Arglóyd moz
 athir wir waretyat. arglóyd góyll adof 25
 medzúgof mat. y uffern geuwern. ar
 gawat diefyl afathan dywyl nymgóyl
 nam gat. Rac tan llafgedic dic ymgygyat.
 rac dirmyc iaón blyc. rac iaen blat. 29
 rac dzewyant codyant kudyat pum fyn-
 nwyz. rac keubóll lletwyz boen llóyz ben-
 llat. Póyllón yftyzyón ynoes duryat. 32
 pallu on camwed anreued rat. pobpeth
 pob diveth dyfyat aderuyd. eithyz keren-
 nyd yndetóyd dat. Pzidyn vyd pobdyn
 dan ydillat. oz pzid duó ae gwnaeth hu-
 dolyaeth hat. pzidved y gytwed geitwat
 daeargnaóð. periglus dydbzaóð ynaóð 38
 ae nat. Pan ballo z deudzoet hoet ehetyat.
 pan vo dolur peñ yn nenn yn yat.
 pan del fel na fel ynfeilyat angeu. pzit 41
 yztavodeu oe bzotyeyu bzat. Hólyleift a
 llywyeift heul alleuat hael greir vn
 mab meir ozgeir agat. hónt yz gwaet 44

eiryao1 mae y arwyd. vy mur dur dirat tromgat tramgóyd. vy myt aer wryt ar ozwyd erchlas. vymplas vy neitras
 vyeneitróyd. Vy nud vud vueil vy heil hylwyd. vy naf yalaf agaf ymgwyd. vympenn vypercheñ ymhozhóyd
 kamaón. vynghóbyl wahandawn ynllaón amllwyd. vymryt vyndiwyv vy vn awyd. vymreint nyt góir feint
 neut gozeufwyd. vymro vy eurglo varglóyd gedymeith vymraót am gobeith am peñ reith róyd. Róyd yó dd' ut s'

y traet kynn treiat archoff. hynt argyfyz-
 goff ni oll naat. Hanbum. kámwedaól ró-
 ydaól redyat. hanbóyf bóyll cómpas oth
 zas ath rat. hanbych well lewych lywyat
 tangnedef. hanbo vyndiwed ythwled ath 5
 wlat. **A M E N.** **Oru fud vychan**

Rwyd yó dauyd rod diuei. rugyl iaónoelys
 ydaón doe. reith oegyfyjeith ae gofwy.
 rodyon enó mon yno ymae. Ymae auozy
 ymoet yuynet lle mae veneit. ae trist ym
 lauryaóð traet. yz lle bo mab dd' llóyt. 11
 llwyt vo tir allýdó аваeth. llyz yf pleit lin
 bzehyzeyeit lwyth. llywyoð daón llawir adoeth
 llózyf llw aefgozyf lleafgeith. Keith adóc eu
 lleith ynllwyz. car hynot eirglot aryfglaer. 15
 caraf nyt ymdaeraf dioer. kytwed nud ketoed
 nedeir. Nedeir eiryf ner kyweirvoes. naf dd'
 detwyd datwys. not amglot tauot tueis. 18
 nud digā vd duc ymaes. Ymaes ogywirdeb
 mwyn. adóc ef mev digofein. yngar yn reit
 bleit ozblaen. eingyl aros āgel ozoen. Goz-
 hoendec rud uud vueil. gozeu car agwir yóð
 coel. gónelon avyñon vānóyl. góð yó hónn 23
 iaón gywir hael. Hael hāeilgar kytbar
 koetbaed hediw dyd geñyf haóð oed. hóylo
 lle bo tro poet róyd. hoewgu ozchwyl hygzcheid.

Ryzchón lle góelón llyw gulwyl kat.
 róyt karó tryróyt yn kartrefróyd. 28
 kyzschei bob iaónrei buanrwyd darmerth
 kerth vard enillwerth. veirdyon allwyd.
 Koeth uab dd' llóyt bu rwyd rotwyd. kymót
 lliwan naf alaf eilwyd. kein dd' hoetryd ehut-
 rwyd mozdaf. kóplaf hylithzaf ehalaethzóyd.
 Keitwat pym fyñwyz lóyz oleuróyd. kýgoz 34
 ket egoz kywtaóð ogóyd. kozff kanwled tre-
 ifgled traófglóyd trafyn aestalch. kozff balch
 dewr reitwalch diwaratwyd. Kaeth ym daó
 hiraeth om diheuróyd. kytbóyf hebdaó can
 llaó keinllwyd. kynnif geir digrif garedic- 39
 rwyd byt. kytgefyn nof hyfryt gyfneffafróyd.
 Vymreife weife wafedozyf aefgozyf yfgóyd.
 vymróyfc róyfc ryfgyz wyz waranrwyd. 42
 vymrys naódyfrys nyt afrwyd adzod. vy
 mod beunydzod vnbeneidzwyd. Vymaól men-

Illywelyn goch uab meuric hen ae kant

Achubaf duó naf diamnofyd . dynaóð
 Athgyuarch . ry barch rebyd . Vchel
 ynawyz dy uagóyzyd . Jechyt maró abyó llyó
 llawenyd . **B**renhin adewin pob ryó dywyd :
 creaódyz ameraódyz creir maóð detwyd . 6
 Yfpzyt gloewvzyt glan : daryan deryd ~ tat da-
 ón annogyat mab di negyd . Panlithyzdel
 ryuel róyf meróeryd : ar tralliaós bobyl ar tⁱ 9
 lluyd . **A**rlethyz oliuer uuner uynyd egylyon
 werin dy vydin vyd . **G**óneuthum dadyl kynne-
 ló gyt ar kelwyd : góneuthoðt voz reydyz hoen
 góydyz agóyd . **G**óneuthum diffléis dzeis dzos
 dygeryd : góneuthoðt nef allaóð dzamaóð dzu-
 myd . **G**óneuthum di vzaóðt nef agóyz creuyd :
 góneuthoðt geluydyt byt abedyd . **G**óneuthū
 latteiaeth barn uedógaeth uyd : góneuthoðt 18
 dófyz athan glan aglennyd . **G**óneuthum
 ygywir wir waratwyd : góneuthoðt hazyz
 a thec ovec u vyd . **G**óneuthum ardzaethaóðt
 geuwaóðt gywyd : lleucu yn eilueir llíó caen
 eluyd . **G**wneuthum odineb nac ednebyd : gó-
 neuthoðt lynn ebzonn ae auonyd . **K**yffeffaf
 ózthyt byt wybodyd : kammeu awneuthum
 kymmen ieithyd . **G**ózaólgadyz waladyz di 25
 gewilyd : gozuchel bylgein ac aóðechwyd .
Tozreis ogredeu bynneu beunyð : taered adyfgē
 is hydzeis hoedzyd . **T**ozreis y dengeir ffurueid
 greir ffyd : dedyf euróð diledyf yerdelyd . 29
Tozreift góaryeift hil góíó riyd : trumaócuēd
 dayar loewar lywyd . **T**óð diozwacieith perffeith
 purffyd : tozreift byzth uffern gólyb uigynwe-
 rn gólyd . **Y**z dygozon dzein yzdygeryd : yz dy ga-
 ryat clyó lyó vyeilewyd . **Y**z dygethzaóðt dzaet ae
 rudwaet ryd . yz dyglóyf oual ar gleif evyd .
Yz dy lóyzwir uaró ardeloz^{yd} : ar tra doeth gy-
 uot y pzyt trydyd . **E**rbyn uy maróaóðt diwe-
 daóðt dyd : eurdad digronnyat dy gerennyd . 38

Henpych well haelwych yn hwylwaóðt pzydyd
 hard dy veduard vyd : wiwryd wiraóðt . Huaóð-
 dyl greir pureir paraóðt wrhydzi hoedóð dayoni
 hyder dunaóðt . **H**ael hówrys diwael dywaóðt 42
 peir awen : y róy vydyt benn nyt ryuedaóðt .
 Hil coeth rys durnoeth roes dyznaóðt yng crei :

hil ruffud eruei windei wyndaóðt . **H**yder bzyw
 yfgler bzíó afglaóðt belydyz : ael góyar reydyz
 eilgóíó ryeaóðt . **H**yzdaóðt tre bergaóð bargaóð 3
 peithynnvein : awnaeth dy gicwein kynnreit
 kannraóðt . **G**óynn y vyt ygyt dy giwtaóðt tele-
 it : góynnnon uryttanyeit góeinyeit góíónaóðt .
Góynn yuyt ueird byt bedwaóðt aganant : 7
 góynn y uyt anant góyllt ffynnyant ffaóðt .
Góynn yuyt yóch ryt aóðch raóðt ny chyzychych :
 góynn y uyt lle y bych owein vzych vzaóðt .
Góynnndeyzn erdyzn góennóyn ozaóðt keith :
 gónaf yth wíaf beith milieith molaóðt ~ 12
Góðdyoz llaó egoz llogaóðt uerneiffwin : góaóð
 trywanuaóðt trin : elphin eilphaóðt ~
Góifgeift ymdanat góafcaóðt llurucdeó : góðe-
 id auael lleó góeiryd deuaóðt ~ 16
Teyzn hilkedyzn keudaóðt góyzennic : trum
 di uethedic fauedic faóðt .
Tefleift yózthyt taflaóðt ymwangeis : tra-
 vyn aber marleis trilleis trallaóðt . 20
Tyuir itt volyant om tauaóðt y keir : nyt o aghyw-
 eir dzutheir dzaethaóðt . **T**erwyn vyd dy rynn
 vuddzaóðt gelyngaóðt : yghymmóy anaóðt yghym-
 minaóðt . **T**yzual tirjondal trindaóðt yth adu : tⁱ
 ac vn ieffu tu teilyngdaóðt . **T**ec yó dyhynt lyó
 hynn nyt tlaóðt gynnyd . trugared ath uyd vzeifc
 dyd y vzaóðt ~ ~ ~ 27
Jaón vzaóðt rolant faóðt ffyd yó arglóydrys eryz
 gloeóðzem dedwyd : ergytwaéð aer daer deryd ioz
 du góynn eur yn aryd . 30
Byd ygler bedyd glaóðtbyðt ryderch eil róyd arch
 olut : ri yn ynagen yret rys dewr mal yroes ydat .
Ytat o nef wlat oleudóð llóydyant lludyet rys
 dy oflóng : arthur yó dy uleidzathur vlóng .
 ardeló talym urdaóðt teilóng . 35
Teilóng di vzeudóng dy vzyt teóðar glas ti
 bieur glot : taer ynaefgalch tózn efcut . teyzn
 di wallgyzn dullgat . 38
Cat ozeffgynnyat aroes góíónaf hael y hely ffre-
 inc areithaf : karó trin cóðr olin lanaf cnifget
Naf yó rys góinllys agóyzyd . [ethnyet naf .
 nethaóðt erdyzn uarchaóðt urd : nyt dieló lun . neut
 hael óðd : nyt taeaóðt hen neut tec hard . 43
Hard barut hoewuard bert eueff gereint : guróð

Pan vy ri geli golovyn reldyeu. ath va6l heb dim ta6l tilym gerdodleu.

frenghic kasteff : huryeiff glot ovzohiriell . 2
henpych bych bymp wi6dypmwel ~~~

Dabyd y koet agant yrodleu hynn ~ 4

MYna6c g6aredawc y g66b radeu : m6bna6l
ha6l nefa6l keffyz ma6l meu . Mod rod
reena6en awyd g6y2theu . meint bzeint gwyzth
yfeint feilym ygradeu . ma6z g6a6z uab g6yzy ue-
ir creir cre*goleu. **Y**tt y adolaf ti vd del6eu :
***eur vyggloewner 6yt ar vygglinyueu . Om 10
pedeiryethdyfc am padereu . am cu 6z2 feilma6l
amkerd falmeu . Ytt y kyuarachaf danaf diheu di
hagy2 vargl6yd griff odeheu . **T**i awnaeth vynn
tat bob hat yw heu : ti awnaeth ynfraeth y2 holl
ffr6ytheu . **A**moz adayar m6y ard6yeu : hoffla6n
hoew6c wyzth aphlannhedeu . **G**ady2ieffu wi6gna6t

gyt ar fygneu . argl6yd penndeuc riuic riuieu .

Argl6yd kyfya6n ian ^{clafn dnyoneu} **g6y2theu : agl6yd du6 18

kulwyd r6yd y reiddeu . ^{^dovyd fyd kynnyd kanneu} **A**rglwyd nef alla6z g6a-

6z yg6y2theu : argl6yd ^{dat} mat rat caryat cozeu .

Argl6yd llawen ren llen allyfreu . dy2o ym uargl6-

yd rac arwyd geu kynnar yghy2th loes kynn 22

y2 agheu . **K**yffes achymun gyuunn gouyeu . ath

na6d rac uffern billwern bylleu . **Y**zdygozon dzein

wrda goze^{wirdec athzo nef yz dy tctheu} . **Y**z dei-

lyadaeth nef . yz dyltywteu : eurdal ydwyt heul yz-

d6elodeu . **Y**zdy uyffed heird yz dy uoeffeu : yz dy-

ewined llathy2 wr di wineu . **Y**z dy ol6c crist yz dy-

aeleu : yz dy aela6 feint yz dy wyleu . **Y**z dyeily6 29

tec yz dy oleu : yz dy wyneb gloe6 yz dy eneu . **Y**z dy

hoelyon dur yz dy heilyeu . **Y**z dy yng alar yz dy

egylyeu . **Y**z gwaet dy gallon hygron donn deu :

vyg6y2hyder gam vygg6eithzeteu . **A**mg6yll 33

^{aruthyz lit} **A**rgl6ydlit amg6all eireu : am eidil6ch oll am medyl-

yeu . **T**z6y Ja6ndud modyant trinda6t madeu ~

Kady2 nenn fy2 em g6y2 am g6ylch . omdzygeu

dzeic rac amyl becha6t vylch : kerd gennyfi ae

diylch kaf na6d ydzinda6t ymkylch . 38

Yth wennwlat wirdat eurdo gras difgleir . griff

oefglot lathy2loeww2o : ener gytathi yno vynat

benn yffeneit bo . **B**okyfygaf* naf nefa6l 41

vzyt gein du6 vogan dyn anhyfryt : ehagaf

vyd benn ffyd byt ogynn6ll ieffu gennyt . **G**ennyt

ri keli kulwyd kywir ma6z amhera6dyz mo2 athir :

caff6yf nef lle ytangnheuir dz6y nerth geir ywy-

[2y ueir wir ~

Wirglot cret waret dyar6yd amaf a wyznenn . rac tram
g6yd ergly6 vi ren geli r6yd eurgled nef a byt argl6yd .

Argl6yd ieffu griff argl6yd affya ma6z : ar - 3
gl6yd mur affrica : argl6yd r6yd rod europa
argl6yd bud werth hyl6yd ba .

Argl6yd eglur du6 argl6yd agla naf : argl6 - 7
yd nef atherra : argl6yd ri vab maria : tru-
gared adiwed da . ~ ~ ~

TRinda6t g6a6t g6alch ygkar6 travaich :
Gygkar trefya6dyz . **R**o ym rat mat . tr6y
loy6 garyat geir rybudy6dyz . **T**zauyn g6y2th
hoiwry6 . tra v6yf yn vy6 vy llyw llywya6dyz . 12

Tec 6yt geli : tra6s haelyoni ri ragoza6dyz .

Tzyfoz molyant - trafoz ffynnyant . fa6t ar6edy6dyz .

Tzoffeiff wyzth nyzth : traftythurbyzth bozth

oleua6dyz . **T**zabei pumoes : ath wnaeth gar6loes

argroes grogya6dyz . **H**oelyet nyt geu dy aelo- 17

deu . diwyl oeta6dyz . **Y**z ynp2ynu eurwyzth

uedu uud waredya6dyz . **O** wart uffern : ha-

gyz vigynwern . gethern gaetha6dyz .

Wyt vn athzi : yn argl6yd ni nef gynhalya6dyz .

Car bzydyd r6yd : aehaelar6yd . ohil ara6dyz . 22

G6neuthofst uo2 ta6ch : athir ffr6ythla6ch . a6ch

uchela6dyz . **A**g6ellt ag6yd : achret affyd .

ffyzyf gyghoza6dyz . **A**g6yllt adof : ag6ir

hoewgof . hygadyz dysga6dyz . **A**r holl ffr6ytheu :

arholl radeu . reit waredya6dyz . **Y**zdygethzeu : 27

ath amyl wyztheu . wyzth edzycha6dyz .

Naat vi yndziff : my6n ufferngiff . haelgriff

grea6dyz . C ~ ~ ~ ~

Crist grea6dyz llywya6dyz llawer . creulyt geli

g66iri g6y2 : creir nef di gae adayar . craff 32

yth uolaf teckaf^{66z} cryf argl6yd g6aranr6yd

g6y2 . croe6 hoy6 hynot ua6zglot uur . credaf

it ia6n *hyvzyt ioz .

Hyfryt a ioz 6yt boz balch . hoewvzeifc pabyll 36

di barab6v6lch . yz cur wa6z dy vzonn va6z volch :

rodyna6d nyt ka6d ymkylch . dy nerth ieffu

cu y6z coel . dy na6d g6onn nat ka6d y kael ~

naf nef eurwlat diatueil . na6zthot vi geli 40

g6yl . **K**eli g6yl ann6yl ennyt . kael ym

rym rann othgaryat . **k**66m k6byl fyynn6y2

heb l6y2 lit coel da gl6ys nyt cul dy glot .

callongur uuoft coft ket . yz p2ynu pumoes 44

loes lut .

Qab ieuau llŷt eiryau lleŷ dewred ynggŷin
 llŷs oe emys ny omed. Bzŷt uthurdzŷt 2
 em golŷt aŷgeled. baed bzŷydyzchwant balch
 vŷnyant beilch voned. bzeiŷ hirleiŷ bzonn hy-
 neif bzenhined. Rull garŷy reit goŷy rat gyved.
 rŷyll arthur rŷyŷd lŷyfuud rod laŷued. Heil vyzd-
 get. haŷl gŷaret hŷyl gŷired. hard garyat. kei
 oefgat kaŷ ofged. Hil einyaŷn. glut unyaŷn 8
 glot anned. vab gŷallter. ny vylcher y val-
 ched. Croeŷ ryderch pab geirferch pob gozfed
 cryŷ ŷelyŷ gŷiŷ hoewdyŷ gyhyded. Creir geirgall
 da dyaŷll didyed. Credigyaŷn eil meiryaŷn elŷ maŷ-
 zed. Enŷ clotuaŷz vn aeŷŷaŷz ynyŷfed. dilaeŷdof
 da lŷyŷgof dileŷged. dzŷt dŷznaŷt mael di gnaŷt
 maŷl dogyned. Dzafyn amylbleit. maŷz eneit 15
 maraned. dzaŷs gyngreir anghabyleir ynghŷ-
 bled. Dur vziŷ vzoŷn anhiryon ynhaered. dull
 bedwyz dec eryz digared. Dŷf rolant enŷ mŷyn-
 yant anmyned. deŷz gynnoŷyŷ. kat ymlŷzyt. ket
 aml. Di rŷthyzdaryŷ. mur duraryŷ. maŷz direŷ¹
 vd gampeu. ion radeu. enryded. Annŷytlyz ang-
 hyŷŷyŷ yngkaffed. Gŷaŷz uaelŷz. gŷir vilŷz. goz 22
 uoled. Glan eryz. eur clerwyz. wr claeŷwed. glyŷn
 aeron da dzagon didzyged. Gŷyŷz ryderch. eneit
 ferch. annwytŷed. Ynheuraŷ anhurdaŷ. enŷ har-
 ded. andyŷcu. nyt yŷgyt. oe dzoffed. An puraŷ 26
 an bzeiŷcaŷ yn bzŷyŷced. Eic eurbarch. ac arbet
 pob falwed. Oegiriet. ac euraŷ trychanwŷed.
 ac ŷiryach rygaru dim ferthed. oe gyzbŷyll ac
 erbyn cler wyned. ac areil. y geireu kymroded.
 ac aros malgereint ynggŷoned. agozuot. ac aer-
 uin fflamdurgled. ~~~ 32

Nŷwŷelŷn goch uab ŷteuric hen ae kant. 1
 llary wyned llaber ynot lleŷ uchel. llifaŷ iech-
 yt : llithzaŷd oth wyndir llŷythzat. lleŷ agwaŷz
 llab ggozet. Egozet vzys lys ny laeŷŷo y hil. 4
 hael uoneduaŷz gymro : gronoŷy gymheneith
 gryno. gŷiwrŷyŷd vu. gŷz oed euo. Euo hep-
 kozus y vud. y veird ymbilyeit oe vod : y vot
 yngkyŷŷegyzgalch ved. y von angkyŷlyzyus 8
 vyd. Byd gwae acheryd ac och irat vaŷz
 varŷ baglur pymthengwlat : bu deŷz nef bieu
 y dat. bydingarŷ baed eidungat. Kat aryneic 11
 ket zonoŷy. keŷeiŷ oe laŷ dzaŷ heb dzei : kyhafyl
 bzŷynoedŷyn doe. kyfludywyt gŷen men ymae.
 Ymae heb charae nachweiryaŷ y wyz. och wir
 duŷ am danaŷ : gŷae ni gandzueni dzaŷ. gŷaŷz
 penn mynydlaŷz nudlaŷ. llaw ronŷy llŷyŷ ar 16
 wyned. llab n amlaen llŷu yn ymlad : llab yn
 kynnal llin kannud. llafyn aŷchzym llab vy-
 nychzod. Mynychzod oe vod a vedeis oe eur. aŷz
 neithwyz ny chyŷgeis : mal chwedyŷl goulal a ge-
 veis. marŷ vy ioz dzut maŷz vu 2 dzeis. Tzeiŷ-
 fywyt ni am yn tryŷfoz. trŷŷfyat traŷs y 22
 dat dudyz : taer dyŷgaŷd teryd eŷgar. teyzn
 bzŷt tŷznberedur. Peredur gyŷtal paraŷtoch
 gyngerth. rac angeu ae voloch : ymboly tŷz 25
 kalchgoly kylchgoch. ymbzynn aer am ronŷy och.
Och heno naŷ och yn niwed berthvyt
 anhyfryt ym bzŷt ambaroded. aeth
 gŷaŷz aphennaeth gozhoff anned myzd ym 29
 a vŷzyaŷd gŷyŷzd am overed. Jon trychantref
 mon amyned ny chaŷn iaŷn aryal wgaŷn ury-
 el agwed. aruaeth ehalaeth hywled bennyad.
 eryzuab tudur goleudur gled. Gwae vyth gŷz 33
 geirfyth gŷyŷz gozfed y wlat. gronoŷy oe dygyat
 gwae rianned. Gŷae bybyz aerwyz ozwed euchŷ-
 arae gŷae abot lle mae eu llŷyŷ ym med. Kym-
 myzth duŷ yŷ byzth berthed gogonyant. kymro
 diruŷŷyant kymry dzoffed. Tat oz kymeryat yz 38
 kymared ioz. ny byd ynn eŷcoz baed vn ofged.
 achŷyn gŷonn ual bzŷyn bzenhined voloch. och
 loegyŷ wineugoch wenŷyn agŷed. Ythivzaŷt ar-
 nam athdyfred athwc. ath dyhunaŷ dŷŷc ath 42
 dihined. Pan ymken amlan naŷ mlyned dzof-
 foŷ. ynoŷ ydaŷ of ar dec kyued. Ytyŷ ŷyf any ovo
 ned

aphleit hŷyl gronŷy veneit haŷl gŷirioned. 1
Gŷ oed hŷonn ŷ2th dŷ2 arth odaered gleŷ lleŷ
 ymronn kaer deŷ kynŷ cur diwed. **G**ŷ2 gŷ2d 3
 hydyz hoedydwydyz huawdylwed garŷy gozonŷy
 loeŷ faffŷy liaŷshoffed. Aphenn y rethzen aruth-
 red awnaeth dzaŷ agelynyaeth dzŷy galaned.
 Ynghezyd ffrengŷc ynghared bzŷydyzwybyz
 ynghameu ewybyz ynghymwed. **P**eris ym- 8
 haris amhured riduan gŷaed yn narogan gŷ-
 edwon wraged. **P**ŷy ŷ2 ar adŷy myŷn paroded
 dŷyn par kynyd gar kŷyn gŷenŷyn gŷned.
 Diŷngis rac kis na rŷyf kaffed keith, a ph- 12
 ob anghyfeith gŷeith gŷythloned. Doeth
 y von wiŷdoeth ovynyded freinc .dewis ar ieu-
 einc hoewgeink agwed. **M**ynetyat rifiat nyt
 ryued hyt went. vyinggoŷymeithzent ygent 16
 gynted. Bu alar yŷ veird heb wyled aewyz.
 Allit yŷ vzodyz allfzvzyded. **P**archufweith
 bumweith heb ommed a mŷy ymrodes gozo-
 nŷy gozdŷy gyzeded. **P**ennadurwaŷ2 maŷ2 20
 maranned gynnal penn mynyd ardal eur
 mal ar med. **M**ab tat yfpyt rat anryded rac
 poen yŷ y loeŷ ozoen y laŷered. **M**aŷ2wnaeth
 ynn hiraeth ynhaered gellmyn panlas llyŷ-
 elyn nybu hynn hed. **G**wedy gŷae vyui 25
 am veu ved a gŷin. ac ymgoelyaŷ rin acam-
 geled. **M**eu vnayaŷn heinyeu anhuned ozdŷy
 mŷy mŷy duc ronŷy dager wyned .
 llary wyned llaŷ erynot. vt pzius.
Nŷwel' goch ae cant y hopkyn uab thomas. 30
Gogyfarchaf naf ynni arodet. ynllaŷ e-
 gozet weifget wifgi. **G**waŷ2 yŷtrat tiwat
 tywi oe dechzeu gwrd voeffeu llacheu yn yn
 llochi. **G**ozoffgadyz baladyz beli vnofgryn. gwell
 ynnyaŷc hopkyn waebzyn wiŷri. llin domas 35
 diuas llawen doŷi cler. llin einyaŷn ener llew
 vn ynni. **N**yt reit y eirchyeit erchi ymkanllaŷ.
 ylaŷ ozeidyŷ awyz rodi. **G**wyzdlas ozdinas daeoni
 goleu. gŷin offiolleu gŷynn aphali. **E**ryz glewdeŷ2
 iaŷn arglŷydi gyt uaeth. yŷch gozoz hoewdzaeth
 aŷch gŷzhydzi. **E**ovynllwyz ygwyz egozi yt vzaŷt.
 adywaŷt praffaŷt ypzoffwydi. **N**yt ryuedwael ka-
 el keli ae berthwnaeth. ogampeu lunyaeth gŷ-
 ym. haelyoni. **D**iodyd ynryd ymri ryderchna-
 ŷs.

o varil gynghaŷs ry dzaŷs rodzi. hŷylaf adefaf
 odyvi ardal. trŷy ochel pennyal tryfal trefi.
 Dieres goethynt dzos gothi dulas y vedyfnych
 blas heb vod ofni. **T**rŷy lychŷ2 at wr. ny at
 tozri ffyd. athzaŷ y geiryd nythzy gŷyzi. he-
 baŷc goludaŷc galedi ŷ2thzyn. hopkyn gozeu
 ynn gŷ2 y eni. lle mae dzaŷ idaŷ dzŷy wedi fac
 laŷ2 croeftei neuadaŷ2 crift yŷ nodi. **A**lliaŷf 8
 dzeul med alleŷtri aryant. a hir o gonyant
 ahŷy2 gyni. **G**wyz ogŷbyl y gerth ogaer
 gybi fant. aheut vŷynyant hyt evenni. 11
Gwaŷ2 gŷy2 hoewlaŷ2 geyz heli amrŷyf.
 glywet y vaŷ2 rŷyf yŷ glotuozi. gael gozoff
 einyoes gilgwri vwyalch. valch ym eryz
 walch yŷch maŷzerwi. adiwed hywled yn
 holi awneir. vn gredadun greir uthur eir a 16
Gri ac vn tro ym gun gael. y [thzi.
 lunyaŷ kerd aelaŷ wyl. ŷ2th yrym
 wiŷ arthur eil. yeryz gŷy2 gwioŷ hael. 19
 Haelach noneb or hoewlu. heilyaŷd ym
 win yŷch heli. hŷonn aozdyfnaŷd hynny.
 hopkyn gyttyn lygattu. llygatgall diball
 debic. lle mae geir oth naŷd greir groc.
 lleŷ durwaeb llyŷ diozwac. llywy rŷyddal
 llaryeid dec. **T**ec yŷ **** ozeulyŷ ar- 25
 larch vnllioŷ wahrenllioŷ palffreivarch. a
 hael megys mael am arch. ac vuud
 vyinggogyfarch ~ Gogyfarchaf naf. ŷ. ŷe.

Nŷwel' goch ae cant 29
Henynt ole ny hunir. heol y glynn
 heil ygler hed haŷd diŷmed amoz hir
 da vaŷl heird deu vilŷ2. **M**ilŷzeyid gozff mal
 vryen. mygyz ryderch gaethferch goeth fon.
 meinleŷ eil mŷyn lywelyn. med gell divacheŷl
 vychan. **B**ychan yŷ vy rann oz rat ar ech-
 wyn ar uchel yŷgarlat. hyt pan dycko kyffro
 kat. duŷ oleogyz yn deulygat. llygat y 37
 haelwlat yŷ hŷonn. llaryeid ryderch lunyeid
 lonn. eil llygat y winwlat wenn. yŷ vy llywiŷ
 lyŷ welyn. llywelyn uwch y glynn glŷys.
 Ryderch gŷzverch hygaruoeb. deu wr yn
 arwein dwy aef. deugyfeillt dec agefeis. 42
Kefeis iaŷn redeis yn wiŷrodeu gwinn yn
 gaenet yndlyŷfeu. yn rudyon veirch yn reidy-
 eu. yn ra raŷ oda y deu.

Deu ogennadeu góynnyon ydynt dir kaeth
 lloegy2 aeth boet ffraeth ffróythynt . diwaffe-
 it yngkerd ymdewiffynt . dewiffaó góíódyn 3
 dóyf y góydynt . Riedaórc varchaórc agyferch
 ynt . Ruthy2 milózyeidvzeifc maózweifc mozv-
 ynt . Ryderch ózth hirverch digynghozuynt .
 Ri deu tu aeron yn reit yttynt . Rwyd rac llyw-
 elyn vo hynn ohynt . Vychan diymgel echel
 vchynt . Rei o dzaumyd lloegy2 bop ryó drem-
 ynt . Roet yffaót yhónn rytyeu aphynt . 10
 Goffymyl y barnón ozageiffynt . Rei ac gom-
 medei gēmeu oedynt . Gwerin genevin gó-
 in ayfynt . góy2 dzythyll eubyt góir adzey-
 thynt . Bzeifc eu kyzzf a góeifc góedy góif-
 gynt . bzenhined y ferch byz iaón hunynt .
 Bzeinyeu negeffeu adangoffynt . agóin y 16
 bzenhin aobzynynt . Y niuer ogler aeglu-
 rynt . awen yn llawen iaón y llywynt . Y
 dlodyon dynyon acidunynt . gael eu lles 19
 gan hael llaes gynhelynt . Deallubardlyfyz
 da aellynt . Dillynyon kyffon nym atkessynt .
 Dechzeu achanaól haól aholynt . nadiwed
 kyfreith nyt edewynt . Rwyd bererinyon rud
 abzynynt . Meirch arol dwysgeirch wedy dyf-
 gynt . Arueu ozgozeu aer agurynt . góy2d 25
 a rudeur coeth gó2d yrodynt . Pybyz llywe-
 lyn hynn ahonnynt . Pabyl ryderch loeó
 ferch nyndilyffynt . Par ieffu uab meir 28
 rac pur ryffynt . pob un ohonun yz lle yz
 henynt . Henynt o le ny hunir . vt ſ .

ARedaf ytt ieffu uab ycroewdat . creaó-
 dyz hael llywyaódyz heul alleuat .
 credadun nefgun naf ac ynat . creir o 33
 dilif veir deules vwryat . canweit^h ragozie-
 ith pob ryó garyat . kanhozthweiff vi geli
 góylyat . ar aózhonn etton duó ren attat . 36
 Redón ozdiwed yth wled ath wlat . y nerth-
 eiff vyuy megys neirthyat . am arglóydlyó
 ym amur góledwlat . amwr eref dzefyn 39
 am waó2 yftrat . fflur aephennyadur aemo-
 dur mat . llywelyn wióbarch llunyeid abat
 vychan gó2 divan garwy dyfyat . llin llyó
 kenevin lleó kyneifyat . llywelyn arafl 43
 detwydgall dat . Heilyeiff dofyd góynn hóyl

bzynn abzat . heint ae arwydyon llynt da rod
 yat . an obeith vuam am iaón abat . ath nerth
 andiffy2th ath wy2th wy2thyat . Clywet aw-
 neuthoft doft dyftunyat . vy lles hyt ynef 4
 ehut nofyat . ac estynnu hoedyl heb gas dyn-
 nyat ym llaryeid obeith llawrod abat .

Madabc dby greic acant ~

Haó2 amoz tryfoz tróffy2at uchelvzeint . 8
 hard veint hóyl gereint haól egozyat .
 hedió owyned y wahodyat beird . hyn heird gleó
 digeird gloeó diwygyat . Hopkyn wiraótllyn
 reitwlat hard golovyn llywyeid ac eofyn llaó 12
 digaeat . vab thomas digas ymdygyat kyfy-
 aón vyzdlaón uab einyaón veird erbynnyat .
 Tó2 góíó móyn ydió mynutyat y ryt teó aef-
 trom ynggryt tywi yftrat . Koethwybot keif- 16
 glot kafglat doethineb . kyflaón ywyneb kof
 lan ynat . Kynnedueu felyf kein vod feilyat
 daón . kyfyaón ac unyaón y digonyat . Kozof
 deheubarthdir ae karyat barngoeth . kyfoeth 20
 hirwiódoeth acharweddyat . Kyftal kof eidyal
 kyfotyat kerdeu . kampeu ydeeu acardwyat .
 Kefeis ioz ragoz róygyat ar dzamwy . kadarn a-
 varóy kedyzn vwryat . Kein allaó2 yngherd 24
 kynnulllyat clotueith . kyfreith mydyz rwydie-
 ith ymadzodyat . Koeth huftyng ózth ieirll
 keith oftyngyat gryt . kelvydyt y byt ae 27
 wybotyat . kynhelyd clotur clutrat gýnydu
 keindudei po2thly deheuparthwlat . Karó fflam-
 dur amvr maer ffyfygyat góinuaeth . kynnys e-
 halaeth kein nud heilyat . Kymry benn ae neñ
 ae neirthyat ae po2th . kywióbleit hybozth kó6bó1
 attebyat . Kledlym eil edlym litlavyn kat ym- 33
 ó2d kalet vin agó2d clot vanagyat . Ny bu gan
 deulu geindalyat y gwy2 glywet maó2 yf2y2glot
 moz wasfat . Na nud o gallon naó2 digaeat llw-
 yz . neugadó ofynnwy2 iaón gytsynnyat . Nac 37
 Juoz lóydioz leidyat gwaeó aergryn . na neb a
 hopkyn ioz medlyn mat . Ny weleis eiryoet yny
 wiólat ef . newydeur adef nedeir rodyat . Nyt 40
 llaida yhaedyei dyhudyat pellgerd ygónaf y
 vaó2gerd gynnif aergat . Noz beird awna yn
 heird hyzdyat kaer ehofyn . yfgeirloeó golo- 43
 fyn oe yfgarlat . Neut wyf pan allwyf pann en

ennillyat maól . eryz yó vañáól arovunyat . 1
 yó lyf hopkyn wynn wynnyat aegalchuvz
 ioz annyan arthur vnyaón neirthyat . ~~~

Y pproll a gant y r̥abdyll hoñ y domas ap hopkyn

HOeólyó ryó ras ryffed edlym odleu kyflym 5
 koflythz hylóyd : Koeth doeth domas d̥y -
 myz erdzym . yzdat grym Ilym Ilaó duó ae
 Iloýd : kyflóz góz góych góled med mynych góin
 hoeó edzych góynn ehutróyd : kannáóđ kēnych
 arnaó Ilaó Ilych nodyeu cleu clych eurwych a- 10
 róyd . Aróydon ion iaón ener dibaII dóbl kóbl cu-
 aII Kyhoed benfel : abl digabl daón donyaóC
 deaII deongl araII eryz digel : yó ar bobloed ac
 arluoed a niueroed wió nóyf uryel : Joz kenedloed
 agoludoed iaón ri tozuoed unrat teruel . 15
 Deruel fel fant feint ogyuarch gauél maóz
 barch alarch eilió : góáól maól molyant mal di-
 hauarch hoeóuod aruarch wed Ilywarch wió . hil
 matuil maóz hopkyn wyñ waóz hael ózth gerd-
 aóz ffraeth fflaglaóz ffrío : wyz beird euraóz t̥óš 20
 blaflaóz yffic aeffaóz vzóydz gatkaóz vzió .
 Gzió gat rat róyfc ryfgyz mozdaf maózdec
 adaf ydió tomas : beirduyt bzýt bzóyfc bzeifc
 rod alaf eilun adaf adyfc melwaf : gozóyz geir-
 wir einaón daón dir maóz agerir mur gywió- 25
 ras : cleu y clywir clot hynot hir clutnaót waót
 wir kenir nytkas : Nyt kas vas uod vud
 ardunyant danyel rymyant róymat kyfreith :
 nud ffyd ryd rod róyd ogonyant y gynnal cant
 kynted Ilys ueith : erglyó Arglóyd nef tref 30
 traófglóyd ymyz matróyd am wr mydzieith :
 ehut fyut sóyd eureit aróyd hael ahylóyd p̥zun
 róyd penn reith : Peñ reith góeith gózd góyzd
 y rodyoñ róydaf calloñ keli ae náóđ : peñllat
 vat vózd veird wahodyon hoewda dynyon 35
 donyaóC anfaóđ . Ilió lafn trafñ traós Iluoed
 Ilaós Ilyz hoff unnaós Iloýz y ffynnaóđ : bo
 hoeóđzo haós bellnot glot glaós Ite ny byd a-
 naós Ilynn bydinaóđ : Gydin dzin dzeul dzy-
 lóyn kateu kedyzn . bleideu blodeuyn ryó : 40
 dyn hy dan heul hylóyd gerdeu gyzdaf gamp-
 eu góympaf góz yó : molaót ffaót ffyd myón
 róyl maen ryd maól ae kynnyd mal y kennyó :
 Jtloes voes vyd ion awenyd huaóđl mal hyd 44
 helyd hoewlyó . Hoeólyó ryó ras . Mal y dechzeu .

Bafgyl allu kywir o dir dōlffin: kyzech ros
 aphen vzo hyt vzo vzeidin. **K**eis d̄ynu
 dylu custennin aessaōz o gaer fili gaōz ga-
 er uaōz vyzdin. **K**effych dzaō ger ffrā 5
 yngōallaō gōin: hoedyl hir rōg bzandir
 a bzynn derwin. **K**eneu p̄zit y lit o lin te-
 yzned: kanon beird gōyned ved vuelin. 8
Kann wyt vleid a dzeid dzōy deifyz werin:
 ath gaōat vzagat vziōgoch egin. **K**ann 10
 ōyt diarōyt deheu ozf̄n^{yg}gryt: ath vyd
 ōzth dy vzyt vzydyz geneuin. **K**ereif 12
 gynt yth blas ath las lafyvvin. **K**ri ru-
 thyz mozzymlaōd adzaōd edzin. **K**arō
 eurgzyz trafyzf tryffin beleidyz grōy- 15
 dyz: dewr gyvylōz bzōydyz dur geuelin.
 Kur dyzeu gōyngalch gaer valch valdwin:
 kur adur yndaer gaer^{hyt}gyffin. **K**yfrōyd 18
 vo ragot kyfrin coelueinchōedyl: rōydhau
 yn kenedyl rodyon kunin. **K**yzch lundein
 ywein awyd elffin: kerda o dyna dinas 21
 edwin. Gōna varglōyd gōaōtlōyd gōaetlin
 gōyarwlych: a gōedy delych gōaet hyt deulin.
 Gōna faeffon trychyon trychan mydin: gōna
 deifyz is glaffar gōeith blaengar blin. Gōna
 loegy z hir aethir o wytherin veith: hyt dofyz
 yndiffeith aerlleith ozllin. Gōna a melyn dzaet
 irwaet erwin: creu ageu eigylblant: creir
 ffynnyant ffin. Gōna dyzein llefein allafyn 29
 deinueich: kymraō ar vzyneich kymry vzenh.
 z aōs deyzn kymry tros dued yd a: awna y loegy z
 dzoua lōgyzdiryued. Avōzō iaōn nyt overed vzeich a beir
 y vzyneich vzanēs dachwed. a bzaō ymdaraō amdiroed
 tegeingyl: ac anregu eigyl ogyrnryged. Arth yn trydar
 vzydyz ōzth enryded v̄yt: rōyf ennillweith vyt ru-
 uein allwed. Ydel eil echel lacheu gytwed deith: y holi z
 daleith gōeith gōythlōⁿed. Y gynni f̄gnif ȳgnaōs 37
 dycued dal: y ḡynal ardal eurdozyf gyued. Ohōyl
 Joz ānōyl aōz āned gēmeis: y kyll feis y leis loes 39
 edzywed. Didzo ytyfo etiuēd roduab: rodzi vab gruf-
 fud. dewrud dewred. Dofwr amyl beird heird hard-
 ed hu yf̄gōz: dyfyz vn gyflōz gōz garō teyzned. Doz 42
 koz kant bozthyan berthēd arderchaōc: dar kar
 kenedlaōc vynaōc voned. Dyfc ffyfc ffyzyf ȳghyzyf
 nyt yghared weith dawn iaōn icith aerlleith icirll 45
 ystlyned.

Dzut wyllt helymdeō leō dzōy lyō rinwed rinwed nef:
 daroganaf ef ydir gōyned.
 1 lyō glyō gleō ffrōythlaōn. Ilyz dedyf gredyf greulaōn.
 3 Ilozyf tozyf kozyf kamaōn Ilaōn dawn damwein. Iit nur
 dur deifyzgryt Ilym grym greif^{lōz}: Ilas yn ryō vzydyz grō- 6
 ydyz gryt vy myt matyein. Ilewenyd kymry Iloegy z wys a
 gyffry: oz llin adyly daly kedewein. Iath bzeifc weifc waewaōz
 Ilaōngamp Ileon gaōz: Ilunyei dzin agaōz geyz Ilaōz Iunde-
 in. Iacheu un weithzet. Ilochōz beird giwet: Iucheden gyf-
 ret get gyfōyrein. Ilaō hael vael valchder. Ilozyglot a dirper:
 Ilu ner Ilun hoewder Ilan y hadein. Ry vyd dyd dieu ry vaōz
 gaōz gadeu: ryuel gozdineu ir greu aer grein. Reid rudyon
 deutu. ry daō oertheru: riallu Ilaōchlu Ilychlyn ydein. 14
 Rōyfc bzōyfc bzeifc annōyt. ruthyznaōs tōzch traōs grōyt:
 rōym trin blin blymlōyt yf̄gōyt yf̄gein. Rot glot gled di-
 deich: ryō glōyf gleif waedueich: roet ae waē Iloythveich:
 18 vzyneich y zvein. Ry dzaōs vaōs voned. rif beilch gōeilch 18
 gōyned: rodzi etiuēd maōzed mirein. Rōydbar karkadōz.
 rōydgōzyf tozyf tewdwr: rōyf diargyffwr gōz gozadein
 Pefyz boz Joz Jeuangk. pōyll Jaōn daōn diaḡk: nur vzydyz
 blangk aerdzāgk eurdzaḡyn pzydein. Parth haōl hoewlut
 vab hydyz clot vydyzclut: penn kynut dzut gōyndut gō- 23
 yndir mechein. Poz koz ket amlōc: parch duō ythlōc: wyz
 ffwc racpobdzōc dzeic abeir kein. Pōbtirhir hylwyd. pob
 teith veith varglōyd: poet rōyd rac tramgwyd awyd ywein.
 Bzōyfc wyfc aer vuel. bzeifc weifc waet uchel. ban del ae
 ryuel yar ruuein. Athaer aer ymwrđ. atheruyfc agōzdz: 28
 Athew ymgyhōzđ nōzđ a nozđmein. Yna daō dyd. y bobyl
 wyndodyd: yn llawn wyndodyd. keluyd koeluein.
 Atheyzn bzeinyaōc. clotuaōz dyledaōc: ynaōz dalei-
 32 thaōc. kenedlaōc kein.

Gruffud uab maredud acant .

Ryuarchaf ym naf nefaól rinwed .kyuarch
parch paraót ffawt fydláonwed .kanma-
ól vy rieu mod wledeu med .keinmic rodvod
rud run gymroded .Kyvun ozonwy rwy rwyfc
maózed .covyawdlyz frwythlaón daón dinam
valched .kyuaryf aryf eurgreir geir gozvoled .
kyvyaón vzaót tavaót deivy2 gyvzyffed .Ka-
darn varn veirnyat gwenwlaót gwinwled .
kedernyt gwrleis aergleis eurgled .Kedyzn
wyfc gyzdvyzwyfc gwrđ v2wydyz dachwed .ka-
darnvab tudur mur maranned .Kyftal nud
anivud vod gozoffed .kyftegwr bydin dzin
dzachywed .Kastellgaó2 clotuaó2 clutualch
uoned .kyftwy b2wydyz aergrwydyz eurgreir
gozfed .Kannwyll póyll didwyll amdadyl
gwyled .kanllaó lluooffyd mywndyd dygned .
Kannrwyfc tonn eruit llit llawvzoded .
kynnrein bzein breiduawr gaó2 gozuthzed .
Kedawl yó vy llyw llawdiomed .kadyz wryt gó-
yndyt góenndozyf gyued .kyt vzyt vrwydyz
glwyf rwyf ruon dewred .kiwdawt ffawt ffyn-
nyant varant vawred .Kiriet ket kadyzblas
gwanaf góned .Koz doz yoz eurwyzd kyzd kyn
nadled .Kar dar dewrvzyt gryt greidyál dewred .
kozyf tozyf llozyf lliaós odzaws dzoffed .kyn-
nadylua anant bozthyant berthed .Kenedyl-
vaó2 eryz góy2 góirioned .kolovyn llwyth
kynnwric ryuic reued .Koelvein byt esbyt
yfb gynadled .Kytles pleit kynneit reit anry-
ded .koethlwybyz kat vzagat vziwgur gochw-
ed .Kynnyd eur roffwyd kein y ryffed .kannó-
y ll kerdozyon klot von aved :.Parch med-
vaó2 aerwaó2 eurwalch kenedléd .kein
atlam kaer wengalch .paraót lozyf tozyf
taryandalch .peir gwaetdavyn par bylchla-
vynbalch .

Rwydwalch aryf kynaryf koveu beird
pzydein .ryd arwyrein kein kei deuodeu .
Rod ehovyn diovin deheukiwdodoed regoed ke-
nedloed ae kynnaddeu .Ryderch ganmaól
haól rwylyeu ymgywrđ .run agórd ymó2d
amyl laduaeu .Ryuic vzdedic ardadleu mil
cant rolant vnffynnyant barant beiryeu .

Ry vaó2 giryet kadeu yftyngyat .ryuic ka-
zyat mat modur gwledeu .Ry valch aerwa-
ó2 gaó2 gozeu yth vernir .ri kywir llawir
llyw b2ynn byzdeu .Ruaón hynnt lluchynt
rwyfc llacheu vilwr .ryffwr rwyfc tewdó2
tydi bieu .Ryfua clot ozuot .arueu danllachar
ryffed vlkaffar par perygleu .Ragozeift ro-
nwy ragozeu amylder .rac balchder niuer
vynaf hyglev .Ragoz rugyl aeruo2 .eiryf do-
nyeu llathyzvzwyfc .rac llif llavurdwyfc
ywch rwyfc rydeu .Rwydwaó2 kynyduaó2
kynedueu diwac .rwyf kyzd vyzd veirdvac
dinac donyeu .Ryhael aerllw glew gleifyev
kannweli .ruthy2 ynny beli .beidy2 gwa-
etffreu .Ryhydyz ffyzyfdez ner nerth gw-
ydney yngaó2 .rwol gofgozd vaór
góaó2 góirodeu .Rwyl giwáót .paraót
pareu llychlyndur .róyf natur aeruvz
eruit b2wydzew .Ryvelgat nerthyat
nertheu katwalađyz .rudbaladyz o
esgaty2 yfgwyd dzyllyeu .Rygul ffoffaót
raót riederchaót .rywyaó2 digwypaó2
gampeu .Ruthy2 dechzyngelyn .goleu
gyhyddec .ryfgyz mozwanecc dec yozteu .
Tev voned o veint kenedyloed twr kadoed
kadyz ythwneint .kymryt gwr kymraót
gereint .kymro bzeifc kymry ae bzeint .

BReinyaól ozonwy bzyt .kyt kat
ardwy .bzys lys les owwy .rwy
rwyfc eudaf .Bzaót eurwaót aerwaó2 .
bzyt gryt gwryt gaó2 .b2at kat ket wae-
waó2 .dzamaó2 dzomaf .B2wydyzlozyf kozyf
kat ffy2d .bzeifc gwaefic gwifgaó2cwy2d .
b2wyfc wyfc rwyf my2d .kyzd kerd waef-
faf .Beird heird hard datkann .bud rud
ruthy2 ofb2ann .bod rod rot fflamdan
daryan day2af .Dadyein gein gyngo2 .
didaryf aryf ecto2 .dirv2ec rec rago2 doz
derwynnaf .Didaól vaól volyant .dadyll
vzwyfc rwyfc rolant .detwyd kynnyd
kant .gwarant gwrant .Daón lláon
lláoch medgyzn doeth boft koft kedyzn
dedyf chwec dec deyzn .gwióchwyzn gwy-
chaf .Dewr wr twr tozuoad .dar kar ke-
nedloed .

doz koz kiwdodoed, achoed uchaf. Aerlut drut
 dzagon, erbit Ilit Ileon, eryz mwynwyz mon
 rodyon rwydaf. Eilnerth gerth gedaöl, eur
 dzeic meic meidzaöl, erdrym grym gred 4
 vaöl, haöl hael adaf. Eur eir peir pennre-
 ith, aerwyp twymp pob teith, aergozyf
 Ilozyf Iloegyzeith, gweith gwythlonaf 7
 Eurgled ryued rat, arglwyd rwyd rodyat,
 aergleis treis tromgat, mat modzydaf 7
 Creir geir gozwyzein, creudavyn Ilavyn 10
 Iithvzein, ketlozyf kozyf kynnrein, kein
 kyfyawnaf, kyvarch parch parthzyw, kyf-
 aryf gloewaryf glyw, kolovyn ehovyn yö 7
 Ilyw Ilawenaf, Kedaöl haöl heilyaö, kost 14
 win dzin dzeidyaö, kant anant anaö, aelaö
 alaf 7 Kiriet oesget wyft, kozyf tozyf Ilo-
 zyf Ilifdwyft, car par paraötrwyft, rwyfc 17
 rywyockaf, Not clot kledyfal, naös maös
 moes dyvynwal, ner ffer ffyzyf aryal, ma-
 wrdal mozdaf, nawt ffaöt ffydlaoñrwyd,
 nud bud boet kanmlwyd, nerth berth 21
 kerth ketrwyd, hylwyd haelaf, Neut mael
 hael hynot, anud pzud pzifnot, anenn
 penn pob clot, ozuot arvaf, Nys arwed 24
 gwed gwaöt, angerd kerd keudaöt, nys
 traeth maeth meith vzaöt, tauaöt hyt taf 7
 Gwr twr tozmennaöc vnröyfc, bzeinyaöc,
 amlyöc ryö rywyaöc niueraöc naf.
 Naf awirvolaf ozvoled keu^awt, ny char 29
 kadö na gomed, ner nerth clotffraeth
 modvaeth med, nenn vzas góanas gwy
 Góyned amgeled [góyned 7 ~
 ved venestri, góanas kiwdodoed 33
 róyd wifgoed ri, Góz ad^awyn terwyn yn
 tozri aergat, gaöz vleinyat veidyat waf-
 tat westi, Gozeu yö vy Ilyw Ilavyn, rudw-
 eli, góarant haöd anant ohaelyoni, Go 37
 ruthyz vzyt ennyt ynni Ilawrodet, gó-
 aöz clotret Ilawget, Iloegyze volochi, Gw-
 ar özth war hygar, hoewgerd hoffi, gózd
 özth özd ymwrð amyl dayoni, Góz özth
 öz milöz mal eilivzi leögözyf, helymdöc 42
 gleö gleifyeu gochi, Gwir vyd idaö glot
 hynot henwi, gózd digraön oedaön aedae-
 oni

Gozwynn ffaöt tauawt ger teiui gylchwy, 1
 gozonöy ardwy aerdozyf fenghi, Gwryt bzyt
 gryt gredyf diledyf doli, gwraöl haöl hwyl nud
 vud rud rodi, Gózd ffynnyant rolant ynreoli 4
 kat, gwyzd fflifgiat rodyat rud aphali, Gwae-
 wdur bar aefbar esbyt lochi, góiwdoeth varn
 kadarn kedyzn dovi, Gwaet raeadyz baladyz 7
 góiwder beli hir, gwalch kywir Ilawir Ilawer
 bozthi, Gzymus diwael hael hwyl didzoffi gre-
 ir, tozyf kozyf kywdaöt gwaögaöt gwifgi, 10
 Góz gredvaöl gwraöl ynegozi gryt, valry-
 uelvzyt gwyt gwynt arderi, Gweith vy naf bal-
 chaf rywyockaf ri, gwneuthur bözödy dostur,
 bzatwyz dofti, Gwychyz dyfc val tervyfc taer
 voz gweilgi gann, gwenic vann amlann 15
 yn ymlennwi, Gwaögaraöd alaf bzeint, uchaf vi
 vwri, góafgaöt kyzd y vyzd ovardoni, Gwaöga-
 wt bzeifc kyt weifc kyt wed bennlli gaöz, góz
 clotvaöz yngäöz yngwrhydzi, Gofgozd valch
 eurwalch aerwyz gosbi, gofgozdyon kynon 20
 yngredyfy kyni, Gweifc arglwyd kulwyd keli
 kynn adef gwaefaf eurdangnef nef oe nodi,
 Naöd crist arglwyd^{róyd}, rwyfc gwyz hael adwyn
 arhylwydvab tudyz, neirthyat ffaöt Ilwyz 24
 gymraöt Ilyz, nerthaöl arwraöl eryz 7 7 7
 gruffud uab ffareddud uab dd' ae cant 7

HEvl wyned neut bed nyt byö vnbennes
 heb enni Ily chyfryw, henö gozhoffter a 28
 deryö, hoen Iloer hvn oer heno yö, Dygyn
 ymyzraed gwaed bu gwael ymylchlaur roi
 möyalchliw dwyael, dyn eur avu yndwyn 31
 vzael, deune heul wed, heilved hael 7 Gwifgaöd
 Ilun kain main maendo, gwafgröm Ilaöz ar
 ol góifgra, gwar deurud hoen gwaöz dwyze,
 gwyydyn oed ym hir vyw gwedy, Adeilywyt 35
 bed gwed gwiwder, veneit yth gylch o vynoz,
 adeilyaöd cof dy alar, ymkallon dilonn dolur
 Tzeigyl yz gallon honn, hoen geirö kreichneint
 glwys, gloses alar oveilyeint, tros ozrwyz dec 39
 traös ereint, trifyt bzyt bözwyn mwyno meint,
 Gweith blöng oed echwng, och wenhwyyvar
 dec, dygyn ynof dy^alar, glwyffaf cozzff dan bzid
 glaffar, gloef uawr Ilawr Ilann, dwf gwann 43
 gwar, Gwnn ueinwaf alas oloes hiraethueir

varó eurgannwyll benntraeth . gwann yn ol
 góenwyn alaeth . góabón wed góin a med ae
 maeth . Ny roet ymyt bzyt bzonnllech . oer
 llabódygyn eurlloer degóch . areil kóyn ar 4
 ol kannoch . erdzym deigy2 ardzem degach .
 Tziflyt amkyuyt kovyon llef adeigy2 . am
 degóch trychantref . kan aeth y wlat tat
 tangnhef . amkuryaóð ar naóð ioz nef . 8
 Echwing góenlloer oed oer^{doe} ymaengift va-
 ózdzi2t varwzdei . amyl gwed yn enyleu gw-
 ae . am dyn doeth emdjndaethwy . llawer dyn
 hydzy2 elyn hoet . lliw baf ewinblas wennble-
 it . amvun dawel uchelwaet . odzeifduó a 13
 driflawyt . **l**le bu ra agóy2d . lle bu rud
 aglas . neut gloes anghew gystud . lle bu e-
 ur am ydeurud . lle bu bozffoz koz ae-
 kud . Gwifgóyt heul góindzeul ger gw-
 ynnzdaeth kyzechell . myón karchar glaf- 18
 ved kaeth . gwae ef y gein nef gan aeth .
 ae karaóð rac dic hiraeth . Gwae vi lwyfgr^e
 ir meir maó2 ymkyffry deigy2 ameur de-
 góch kymry . mynet mywn argel wely .
 meinir dóf is mynoz dy . ~~~ ~~~ 23
un athzi kyvun uthur y kyuyt . gwa-
 ew . trwy2 alar vzonn honn ar y hyt .
 Ym achlud hoen grud hun gryt amdechzyn .
 amvalchliw ewyn glaf dófy2 rynn ryt . 27
 Och hir dir diffwys rac pwys penyt . oe
 dyvzys verr hoedyl aediofryt . och aros
 vnos ennyt ae madeu . anghew bun oleu
 bu annwylyt . Och ffer ner naórad neum 31
 llad lletvzyt . galar góennwyvar gónn gó-
 yn hevvt . achos gogleis treis o varwdyd
 trifyt . vy chwaer glaer glotryd nym byd 34
 bywyt . Pan aeth meu hiraeth herwyd trym-
 ryt . y glaer gaer gybi vz0 ri rodglyt . llun
 divzec pzifdec yn ol pzyt gwennwaó2 . llaoer
 llaf agaó2 ywch llawr lleyzyt . llawer och 38
 ymoch amyl dihewyt . llawer deigy2 yóch
 grann ger glann glafryt . llawer arraed
 gwaed nyt góyt ychwynaó allavur wylaó 41
 llif ozeylyt . Nym daó2 ohoengóawr ynhun
 góeryt . if glafgoz mynoz manon y phzyt .
 Kwyn yó kan deryó nym deiryt goztho . kann-

llíó eiry góenvz0 kanybo byt . Parthwyt 1
 vynyyn llwyt myón llawr angklyt . pozth idi
 vo meir diweir diwyt . Poendost pefyz
 eurgost^{er}gyt galarchweró2 roi yn rwym
 irderó . lliw beró bafryt . Pallaóð ymdif- 5
 góyl amhwyl hyfryt . póyll nyt mev oe
 dóyn . gwyn gymlegyt . Pall vzael ydoed
 kynn pell wryt gro . dan rudglomando .
 meindó2f kerdglyt . Gwedy lloer gymry 9
 lliw eiry gymryt . bot bun yn hun hir góir
 namgóeryt . Ryuel diargel aeryt ym yó
 ryued gan amclyó vy myó vy myt . Y2 12
 dy gozon dzein gein gedernyt . athdolor uab
 meir yóch creir creulyt . Erbyn gymenn
 wenn wynvyt enryded . y2 wled ar vuched
 djafyechyt . ~~~ ~~~ ~~~ 16
Neut afyechyt bzyt abyderir . neut
 óyf achul hoen poen am perchir ~ 18
 Neut avar galar ny ry gelir . neut over hy-
 der am hoedyl dahir . Nymdoeth llewenyd
 eithyz dyd dyhir . am vun dec y llun lliw
 nyf gozthir . Neut tróm varó rlein gein
 agóynir . neut trom anreith veith vyth 23
 nafgóelir . Tec oed kynn diwed^dayarued
 dir . y tal dan eur mal am ael veinir .
 llunyeid agóedeid góiwodyn llaoir . oed 26
 hoen blaen góelógaen gweilging saffir .
 Diweir oed adoeth dedyf goeth gywir .
 hael ovyón vrael yn euraó gwir . Tzefna-
 óð honn arnaóð kaóð nywkudijr . trozý2- 30
 chell ymhell agymhóyllir . Tavynidy2 to2t
 góingost gwengaer bapir . trevynat oed
 irat adidorir . Tzuan yó góelet tróydet
 trahir . trevynadeu . anghew ághennyflir .
 lle bu kynn pallu póyll ahoffir . fýzic a- 35
 fyndal mal y molir . lle bu flóch^{degróch} degy2 a-
 wylir . aphozffoz a rud neut grud grodir .
 Ryued yó ombyó myón byt ennwir .
 ryuel dygyn argam pam ym poenir . 39
 Ar ol dirwyol ymdirwyir . adiruaó2 gereis
 gwenwyndzeis gwir . Gwae dic boenedic a
 benydir . gwae angall val dall arydwylir .
 gwenhwyvar wylwar aelwir . y dzugared 43
 duó dzaó agerir . Minneu hyt tra vóyf clóyf

amklywir. yn ryuadeu honn *ny ryuedir. 1
 Hitheu hoen gwendon lonn donn amdir
 y gloewdôf eureit aglotuoizir ~ ~ ~ ~ ~ 3
Acheneit vann gelein deirran galon
 dozri. Am wenhwyvar gôn dzeis
 galar. gan dzaôs geli. Amdec y gwed aheul
 wyned. ahaelyoni. amdiweirdeb. am loer 7
 wyneb. amyl rieni. Bard hard hirdyfc. eur-
 glyt adyfc arglot idi. Bum oe chanmaól.
 vynetwyd hawl. veneit oed hi. Gwae ef
 ymyt. o vwyn penyt avei ynpoeni. Ynol 11
 bun dec. hoen mozwane. henô maôzweini.
 Mygyz windeveirn. milioed aveirn. mal
 ydwyf. i. Oed grud gwrel. kein a thaél 14
 kynnoethewi. Oed dzem deckaf. kanneit a-
 daf. kynnoe dodî. Ymhell dyvynved. y dzeiaó
 gwed. odzagweidi. Nyt oed bwyllvas. idihun
 was doe oe henwi. Nyt oed anwió. vath 18
 em eilyó. vyth y moli. Nyt oed ryued. achlut
 vaózed ychlot vozi. Och oz gyfrangk. góelet
 oerdzangk. góiliw der dzi. Och oz kollet. am-
 eil lunet. em oleuni. Och oz trymvzyt. a- 22
 llwyz driftyt. vot llaó dzofti. Gwneuthofst
 ath was. vaó alanaf. veir oleuni. Gwifgaó
 riein. ifglafwe vein. ys gloefwae vi. Gozch-
 ud hoen blaen. gozlliw góelwgaen. ger llaó
 gweilgi. Gwanec loewder. góynnvcic aber.
 gwenvzo gybi. Gwae arodes. ac aekolles.
 bzyt eiry kelli. arnei garyat. odzo girat. 29
 meudzagewri. Maózduó dóyvaól. meir yth-
 eiryvaól. ar merthyzi. Yz dy gyftud. ath hir
 gythzud. athur gethzi. Areil bzyt nyf. eur
 eirgledyf. yoz arglwydi. Dóe honn yth wlat.
 etonn othzat. wyt vn athzi. ~ ~ ~ 34
 Ac velly y tervyna odleu gwenlwyuar.

Dychlyw nachallon nachluft. ny thzaeth 1
 tavaót tromvzaót trift. mvzn dic a mab
 meir yndyft. maó var no maró dar mozdofst. 4
 llawer oniuer anavu gwyned. oe dirved adaruv
 ae arueu ymrwydyz aozuv. awyzdzóe llwyr am
 dzeic llw. Bu dygyn bit ogyrch dolur. am vleiny-
 at gwengat gwingar. bodidzeic beidyat ragoz
 baed yn aer bydin eryz. llawer och yoz llawir 8
 oed. llwró galar amvlaengar vleid. agóae a-
 thzymgwyn agwae. ahidyl deigy2 oe hoedyl
 dygwyd. Ryued ym vyw^{ly6} llawget. gan gyvar
 ogwyn govit. ynaros chwedyll yaón irat. yn 12
 ol yoz ynywl wryt. Echaôs bot clot clo mar
 moz. ochyl bzydyzweith eil beredur. echwng
 dan eis treis trahir. ochzoc helym och rac ga-
 lar. Chwedyll meith geith gyfrangc tranc 16
 trei. chweró trift ymaengift ymae. yoz tozyf
 kozyf koeth adoeth doe. arwyned am ozonwy.
 Tzistawyt beird trof dayar. o varó ffróythlo-
 naf eryz. tromgat vugeil eil ectoz. tramgóyd 20
 bzydyz trymgaó d bzyder. Tzevynaó d ynof cof
 kovyl dzac irat dic abeir deigy2 arlygat. tra-
 vyn aerdozyf trevyn y eurdad. trahiraeth va-
 ró kyt vaeth kat. Kawd am gozhzynaó d 24
 ró thzamyw galar am golovyn dindaethóy.
 meu govyon amozonwy. mab meir ny wna-
 eth hiraeth hwy. Penyt oer poeneu a dic.
 pleit genedyl gymry vur plic. pell grift varn 28
 dzift avúñ dzóe. pallu ozpóll du pwylldec.
 Pandoeth poendethol ovit. tramgóyd am
 arglwyd mawrglot. yf amyl ozbobyl afomet.
 yn lloegy2 am eu hun llygat. Doeth am dzeic 32
 mil hil hiryell. dygyn dzamgóyd deugwyn
 dzymgoll. dóbóll ygozuc y dubóll. am ozchud
 llaw ymerchyll. Nym try hoen rac poen peu-
 nyd mozirat. maró eryz penn mynyd. nym 36
 treigyl gwen olewenyd. neumtric naós dic
 nos adyd. Keiff ef nef naf ofgozd. llewenyd
 eglur mur myzd. ahiraeth góe medvaeth
 gwrd. avyd oe varódyd oe vard ~ ~ ~ 40

Gwelais yngwyngo2 gwiwlethy2. eruei
 helym arueu hoewlathy2. gronóy
 didaryf aryf aruthur. gryt gyzchyat oesgat yf-
 góthy2. aerllavyn deuvinyawc eurllhyth2. irllaón 44
 vyneigy2 oe oerllithy2.

Roet ynael rodywn alar. menei myón rwym
 bed mynoz. gwas glwys dewr mywn góifc lafdur.
 gweifc yóch gozwyd bzeifc bzeichir. gwió y la-
 vyn gwaé oliuer. gwawt hydyz olin gwaet 4
 tewdó2. Dygyn oed roi poft koft kanrod. di-
 riei ffreinc mywn deró aphaid. karglyó llyw
 llys bennmynyd. ko2 bzodur troetnoeth aekud.
 kozyf ket eurlló2yf kat aerllad. kwyn treis 8
 wenwyn tros wyned. Dot vab meir lle ny w-
 neir nac. oblas ny del arnaó blyc. hwyf oth w-
 lat hoewlwyth wledic. helywr gryt hael yoz
 ygroc. hwyldoeth aroi heil aduc. helymdur 12
 hil ydudur dec. Dzut vu dawf ruthyz maól
 maelgón. nedeir dyvyzr y2 anodun. aruthyz
 gedernyt aron. aryal miló2 gozff vryen. ar 15
 llwybyz ryuelvzwydyz o2llin. arllwedwr eur-
 lliw daryan. Dioer buoer yaón allaón llit.
 diwreid dzeic mywn dewn dewred dzut. dieid
 greic da oed y gret. dewr agrym yndiriaó 19
 gryt. duryaól gled dirwol glot. dar ymlaen-
 gar ymlyngat. Ac velly y tuyna englynyon
 marwnat gronwy vychan ~ ~ ~ 22

Oth hireint eureuint aeryzat azyne-
 ic ozonwy vzwedyz gy'chyt. nyt oes
 naberth nerth neirhyat. nahydyzvud na- 25
 rud yn rat. Nanenn napherchen. na phar-
 chyat ar vard. roift y veird dy dillat. nachy'g-
 aws bwyll echyngyat. nachyngo2 mydyz 28
 rago2 mat. Tzavych naf ynglaf gloewgu-
 nyat hoewlozyf. hywlych grud allygat. traós
 yngaó2 góynllaó2 góinllat. trofled gwledic 31
 ozfed gwlat. Ochvi eryz gwyz góryat pena-
 dur vot poen edy2n arnat. yechyt ahyt hoe-
 dyl garyat. athzo nefaólgoeth doeth dat ~
 Och wael dzym glwyf rwyf rodyat bud 35
 vawred bydaf varw amdanat. oth wifgoed gó-
 ymp ath wifgyat. ath wafgaót nyvu wawt
 wat. Dyvot dewr aruot aeruaó2 ffyfygyat 38
 trin myón trift oval gwaftat : mvz dur deó2
 darpar kar kat. meir awyz mawr airat ~

Oth hireint hoewvzeint nyt hyfryt^{yt} vn
 ozonwy lavyn creulyt. oth eir ath 42
 aryf gedernyt. ath glot veith nythdaó gwe-
 ith gwyt. Oth wengret giriet gwryt anirgel

yn eurgat diheuyt. ath daón athdinam 1
 leindy. athovec athbzifdec bzyt. Och ner
 vot gwander. ochel góyndyt traws. nym
 gwnel treis diofryt. erglyw grift vy maó2
 dzifstyt. arglwyd grym ameurgled gryt . 5
Ren róy volaf naf. nefaól wryt gwir gó-
 aret boen achlevyt. irat yfbys bud reit ef-
 byt. rud baladyz ger raeadyz ryt. Ry-
 ued yw vymyw vy myt amarglwyd. a- 10
 mawrglwyf ythblegty. reith ruthyz vzw-
 ydyz oergwrwydyz ergryt. rywyaó2 di vza-
 dawc dy vzty. Ryhael eurgreir meir. maó
 zed leindy hydzy. ath ro hoedyl ac yechyt
 ri reuued rudgeled rodglyt. ri rwyfc he-
 ird reuued beird byt ~ ~ ~ 15

OS claf modur mur mawred ga-
 ranaó2 gozonwy greir gozfed ~
 gwió eneit beird góae wyned. gwaó2 18
 gwindei ny haedei hed. Nawna dic
 tremic tróm let vzyded veir yzdy uaó2
 dzugared. amgar am giriet reuued. 21
 amgein etmic wledic wled. Vcheneidyeu
 meu ochwna med vymryt. heint vymra-
 ót kyuanned. vchel dar echel dewred. yechy'
 oe wedeidbzyt wed. Anhyfryt yzbyt bot
 anhuned clwyf ar vy Rwyf nyt ryued. 26
 aryf golovyn eryf ymgeled. eryz tey2n
 medwgy2n med. Oer yw hirvot clot
 clo ryfled gwenndozyf mywn gwander
 yngozwed. eurllwy oehaelyon voned. 30
 aerllw balch glew bólch ygled ~ ~ ~

Gwae vi vot aruot aruaeth godj
 par myón heint perigyl bozthi.
 gwae vyzd gwae gyzd gerd lochi. gw-
 ae aneird gwae veird gwae vi. Dot 35
 waret lyw cret kreir pvm weli nef y
 naf clot haelyoni. eur goleu ozeu geli.
 arderchaó2 dzugaraó2 dzi. Arymes vn
 rodzes rodzi arwyned. ozonwy gat gofbi
 arwyp y vud rud rodi. eryz gweifc 40
 aruthur vzeifc vzi. aros trymglyw
 rwyf ryuic bennlli gaó2. eurwaó2
 maó2 mvz kyni. aer baladyz arueu
 beli. aryf gwinwled gwyned gwae ni. 44

Osgwann glew anyan gloew ynni ryderch rodyd gwyzd aphali. mur dur dar dewrvzwyfc rwyfc ri. mirein nud meir oe nodi ~

Alaf yó ner niuer niuer nefaóleur a 4
naó o ronóy róyfc greidyaól. kár ar
aer. kar arwaól. kedyzn ofstóng deilóng daól.
Kadó hyfryt iechyt echel gredvaól kat. uch-
eldat mat meidzaól : yz dy donn vzonn vzenli-
naól. ath boen gulóyd hylwyd haól. Ath greu-
loes ath groes athgroc vzeinyaól rat. yfityz 10
reit ath ganmaól : kanhozthóy veir vy eiry-
aól. kannwyll hard ath vard ath vaól. Kadarn
uchaf naf kadyz nefaól arglóyd. erglyó lef
negeffaól : am lozyf kozyf kiwdaót góaót gó-
aól. am leó gaóz am lyó gózaól. 15

Boet hiroedyl vzeifc góeifst góafgaót
kenedloed. kein atlam noeth athla-
ót : aryf deuin araf defaót. eil rolant uthyz
ffynnyant ffaót. Os claf ner dewrder. aódur-
daót mozdaf. maózdec bóyll gymendaót : och
rac goual mal molaót. ameryz maózvud 21
nud naót. Vchaf gēli tri óyt trindaót ar-
glóyd. erglyó veird bydyffyaót : am achub
clóyf nóyf nychdaót. am iechyt ym bzyt 24
am bzaót. Eurwaóz kywir góir. góaraót
ozonóy eur eneit y giwdaót : argae gaóz
ergyt góaóz góaót aergat beir. eurget 27

Hoew gyuarch eur bar^{gh} baraót ~
aerbar gozonóy garannaóe gleó
digar : hylithyz y wyzd kyzd kerdgar. haól 30
vynaóe dóyredaóe dar. Hoedyl haófder ym
ner yn aer efgar dzom. vn dzemyn ulkaffar :
hydyz neidyat gwengat góingar. hoewdec 33
waóz. hygoft vaóz var. Hir yn kyuyt bzyt
bzóydyzgar echwynnóz. ucheneit angklaea :
herwyd goual anhalar. hireint hóyl gereint
hael gar. ~ ~ ~ 37

Och vi arglóyd róyd rwyfc natur ow-
ein. awyd dewrder arthur : nat yfityz
meir dy dostur. ath glevyt vzwydyz uaózvzyt
vur. Jechyt ózth vymryt vy mraót eglur 41
daón. y gan duó pennyardur. athel otheint
atholur. athdiledyf anaóe gaóe gur. Arwyze
in madyein modur eur anaó : ozonóy uab 44

tudur : aruoec eir peir paredur. aryf yn yng 1
aerduru yng dur ~ ~ ~

Hoew ozonóy róy rywyaóe vard eir beilch ~
bóllch greulyt wyar beir : oe gedaól vud 4
ae gadeir. ae get oe giriet ageir. Heint ath gló-
yf vy róyf eil róyfc góeir uab góestyl. góastat
dzin di gyngreir : gwaret góir lawgret loew
greir. góyzy eur waóz góirion vaóz uaóz ueir ~ 8
Dot ymbzóydyz waóz gaóz gózaf. ozonóy
aer adóy eur adaf : góir iechyt grift go-
zuchaf. góar yspzydaól nefaól naf. Mael hael 11
heil vuicil oe vóyaf doftur ae dolur ydwylaf :
medgyzn maóz deyzn mozdaf. meith yó vot mur
glot moz glaf.

Gruff' d' uab mared' aecant ~

MEu dogyngur arthur o ozthir pzydein. 16
yz dyn pzifdec llábir : arwyd y chlot a
eurir. eiry hoen am verch arwy hir.

Eillyaf om ieith góeith gwenglot. ylló geiró
o loeó garyat : oleune dyfyz neu lunet. elynes 20
góed eil enit. Rodeis garyat góat gwyydyn
ymdoeth hirglwyf. ardyn hóygzlaer bóylldoeth :
oleu boen álaó beunoeth eil flur adyf cur
dóe koeth. Kereis dzem góalch valch van-
nóyl. myn faerym fant a feiryol : ynghaer 25
dec angharat eil. lió eiry kaen laó euraóe
hael. Ryuedaót keudaót kadarn yó llifyant ~
ym nóyfyant glwyfyant glyó : gloewdzem
riein arglóydyz. glut lut hun am vun ym
vyó. O garyat eigyz dec eiryman. acharyat 30
glwyfuerech uryen : echwynaóe bard ar hard
lun. vcheneit uthur a chynon. Hylithyz
nóyfyant oe haólóz. heul y geiló hael y gó-
ylwar : o bowys gyuoeth bywyz. agóynged 34
ny ogenir. Nyt oes lió hedió heydent gam-
peu dyfyz diuei bóyll deuodeu : kymryt ar taó-
el bzyt teu. kymaót eigyz kamedegeu.
Eigyz eur r voes einyoes annwyt diheu 38
rwyd dihaereb adzaethwyt. narodir verch
lawir lwyf : gwlat y vut gloewdóe ydwyt.
Megeifst boen ym hoen henó merch amdi
hun. yeirll annun eiry llannerch : meu 42
dzennyd medzu annerch. maóe oed
bum mut oferch. llió geirv ryt obzyt

awnaeth bzat ym gne gnaót ferchaóc ymly-
nyat. llad gwr ydiw lledyf garyat : lloer y
glot. heul lláó z y gwlat. Ny chófc dzem
hoen gem gyvólch. am waó z gein tó z me-
in manvylch : ny chaf hun am vun em 5
valch. ny cheir y vun oe chaer volch ~
Tzaóstaer ferchaól vzyt tryflan. ar effyllt
wed aroeffó n ~ pziaót olóc pzyt elen. lu-
ydaóc verch loeó eidun. Magaód ym hóyz
naód hirnóyf dy garyat dec ozoen tonn 10
am róyf : megeist ym boen hoen hunglóyf.
megeis gwaéc dan eis góydy n wyf. Hael di
daer wennlaer heul y winglaó z mon. hoew
lió manot ionaó z : liun am llud deó z uvd
dyzaó z. hoen tonn ogled wyned waó z ~ ~ ~
Gruffud uab maredud aecant y (y) howel.
Gwisgaód bed eurglod || uab gronb uab
aerglo lluryclas. yn lláó z e || tudu z
glóys ueuno : gó z duryaól rot clot clytno.
góae yryó na bei vyó euo. Jrláón oed 20
uaró dzóy oerllit. ozllóyn deigy z ozllin
dóygat : aerdar gleó eurdoz y glot. ur-
daól eil greidyaól ael gryt. Mab am-
gónaeth alaeth dolur. meir uaó z goeth 24
os maró veurgar : meu leuein am o-
liuer. yn róygaó bzóydyz vn ragoz ~
Lywyón hyfrydóch lláóen. bey byó 27
llwy llit mab alun : dzut y dial ar alon.
dzeic bzóydyz rac dzóc obzydyn. Amyl
ameryz góyz góae wrud. ar dzomgat o 30
dramgóyd mab gruffud : uchel goft a-
chul gyftud. och allef groch a llif grud.
Cat arnam oerwall kedernit kymry. 33
uaró kymro hael kerdglyt : treistóyn
ioz tryflan ózyt. traós ynggaó z treis ua-
ó z tros vyt. **A**chaós dóyn llozyf kozyf
kan mil. yz daear gynt ardeol : echó ng 37
is vymronn achul. och hywyll amwych
howel. **G**wae vi varó ri run ofgozd. gó-
eringaró gweir o angerd : góaó z trin a 40
roes góin agóy z d. gwalch urdaól valch
ardeló vard ~ Neut hiraeth oergaeth y
argel mynoz mynet balch dzut howel. 43
natur un gallon ottuel. naf oed deó z y nef
ydel.

Ny bu valch haelwalch heilwin aó durda-
ót. no maró deó z der elphin : na thzeis na
gwaed baed bydin. na thzangk aer 3
dzeic bzóydyz athzin. **G**wae vi howel
nath welaf. yn vyó llyó llaw kadarn gryf :
gónaet crist trift treistóyn kóyn kof. gó- 6
aó z nerth ymplith góerin nef. **C**lóyf
trymgwyn treistwyn tristet vuchene-
it. och wyned oz gollet : trin kynevin 9
kynyuet. clot uaó z nynyd gaó z nud get ~
Och varó ryó uaó lgaró ryuelgaer aef-
faó z. echeidó lláó z gwaó z góae wdaer. e- 12
urdózn rif myzd kyzd kerdglaer. urda-
ól arthuryaól ózth aer. **K**óbyl vn kain
deulu kynn di loew daear. pzd yfgar pzd
ofgoew : clo kadeu aergreu irgroeó. clo
clot Ryuel howel howel. **K**ozyf góyned
kynn bed kein beingk ozchaeat. enyn- 18
gat unyaó ngeingk : bzóyfclym lavyn e-
urdzavyn. aerdzeingk. bzóydyz dzom
awnaeth ar ffraeth ffreingk. **L**ozyf di
dwyll llzyz bóy ll lláó z bed ae kynnóys. 22
kannóy ll gólat a gozfed : llyó yn reit
lláó anryded. llaw oed deó z gleó aedur gled.
Gruffud uab maredud heuyt 25
Olaf gein riein oryó arglóydi arglóy-
des vy hoedyl yó. maól hirglot mil
aeherglyó. meu hoen anóyf tra vóyf vyó.
Yth voli vzeifc weifc wandó f athywyn heul
ny thawaf tra vo hoen ewyn llynn llif. vy
eneit yn vyó ynof. Nywnaf kyt bó-
yf nóyf náó tal. tewi achlot dyn taóel. 32
ny madeu bzyt na medól. ganmaól góae-
ó z óythugeinmil. Molaf verch valdoeth
goeth gein. tra vóynt ygyt treul bzyt 35
bzóyn. yzeneit ucheneit chwaen. arcozff
oer myó n cur aphoen. **A**elaó an vn
hun hir yó oegóanvard aros góen vn 38
lawir. ologaót ferch verch veinir. eil eigyz
dó f oloegy z dir. Tec om póy ll ovec ym
pall auael hun oed wenvun hoew lun hael.
agereis dan vzic vzael. ac eur mal yóch
ygó z óm ael. Gweleis agereis ynragozi 43
pzyt o vyó n pzfdec fendzi. aphall fyndal a

phali . a phóyII oed y hirdwyII hi . Gweleis fymut 1
 fut fidan ac awmael ac vzael ac aryan . ac affur
 dzóc aguffan . ac eur mal am hoen geiró man . 3
 Gozheóc amdóc dec ozfedua gaó gywirvarch ny-
 phalla . eil y kethin nyblinha . kyflym yzIIun grym
 Ilaón gra . Bzynnkaó bzóynhunaó bzenhineid 6
 vzoyd . eil rudvzeon duth vleid . bzyt eurwryt arwre-
 id bzondozyf varch tref lywarch treid . Kyzch yz
 bun wanIIun wenIIaó anryded . vn redyat karn 9
 afaó . bzycf góyl yzhoen bzeifc alaó . bzóyfc róyfc
 rydein bzynn kein kaó . Keirch ozdyvyn archly-
 vyn kyzcherchlas doffaóc . deiffyf neityaó fferlas .
 car varwein karó mein myngvzas . kaer veinir 13
 glaer vynoz ^{kl}las . Meu dzymglóyf am wenhóy-
 uar . mozwyn loeó mirein leuver . maózeir am-
 erdzym ozoz . mwroc dyledaóc loewdir . 16
 Wzyyardur wrgóaewrud góych . am gónaeth
 gaeth gwyn vzóyn vzonnIIech . ac wyz Jthel uchel
 ach . gam odegeingyl . gem degóch . 19

GEir Ilythyzen wenn windut . anduc ynghyvyzgoII
 gollet atheir veir o vaóz garyat . anduc nef on
 dygyn ovit . Teir veir o leugreir a vaózlygraóð
 byt . o lythyz bzyt wyt wahaóð . átheir onef uthur
 y naóð oegóú rat an góaredaóð . E . v . a . bu pla ym
 pob plas ynbóú y berigyl gyweithyas . á . v . e . urdedic
 urdas . anduc yn veith ogeith gas . Goleu vyd veir
 vam geli . golóc ratlaón heb gelu . gofóy nef oed dec
 ave . goual vu aual eua . Da y gónaeth ryd o 29
 gaeth dzóy goeth gannóyII wyzy . wirionheul y do-
 ethbóyII . oual amyl ^{ca}ual amhwyII . aue dec rac
 eua dóyII . ~ ~ ~ ~ ~ 32

Góynt tan awyz IIóyz Ilaóz daearva 1
 móyn . gónaeth vn mab maria : lleuat dó-
 fyz heul ny thzeula : góyllt gwar . góellt
 góyd . nos dyd da . 4

Ry vychan grift loeólan lyó . dzos gur
 hoelyon loeffyon líó . abzath bzongneif a
 gleif gleó ner eurdoeth awneir yzdaó . 8
 Yzdaó dilyem dzem dzut odef mab duó
 awydyat . efo an pzynaóð naóð not . o uffern
 rew vigynwern rót . ^{ac}angónaeth fraeth fró-
 ythlaónget . o geith yn rydyon ygyt . 12
 Ygyt bobyl ybyt anwybodus ym am na
 charón iefus . athec urdas ygraffius athat
 eur a myzr a thus .

Kadyrnenn fyz em góyz amgóylch om dzy- 16
 geu dzeic rac amyl bechaót vylch . kerd gen-
 nyf i aediyllch . kaf naóð y dzindaót ymkylch .
Ilyma eglwynon y duó a gant gruffud vab maredú .
 n yt arglóyd kyfróyd kyfróng nef a llawr . 20
 namyn duó maóz maól dāgnef : nyt dogyn ga-
 darn varn vardlef : nyt hael uthyz auael eithyz
 ef . Nyt hylóyd arglóyd eurglot kōgreir nef 23
 naf allyó pob kyueir : uthyz rat laón gret ket
 kadeir : athropebyz bab eithyz mab meir . Nyt
 hael herwyd póyII amtyf . nyt tec oaduóynbzyt
 tóf : nyt kedaól uthyz nefaól naf . nyt kadarn 27
 neb kadeir nef . Nyt naf nef yz engylyon . nyt
 ioz moz maózdoeth vzenhin : dyt arglóyd wybyz
 IIóybyz IIawen . nyt Ilyó tros vyt onyt vn . 30
 Amlaf llewenyd amlóc . yz rei ath gar dar di-
 nac : heb na diwed wled wledic : nadechzeu yóz
 teu ioz tec . Gónaeth wled hed diwed duó byó
 gozuchaf . góir góplaf loewaf lyó : heb dzangk
 heb dzo clo clotryó . heb ozffenn a nenn ynn 35
 yó . Credaf eni ri reidun . o veir gloew deyzn
 greir glan : abot oeffoed glot yeffin . meir 37
 yn wyzy mozóyn wiryon . Credaf eni ri rod-
 yat . othvzu veir oz geir heb gyt : credaf diweir
 veir dy vot . yn wyzy pandoeht ynn waret . 40
 Credón vot Joz poz peryf . yn vab gwyzy doeth
 goeth gōnif : yn daón eur yndeeu naf . yn 42
 dyn oeir yn duó nef . Vn athzi kyvun athzo
 kyfyaón nef

6yt naf wybyz ac eigya6n. eur wirion gna6t ffa6t
 ffydlao6n. o2 wyz dec ar waret ia6n. Nybu nyt oes
 groes greulif. ny byd bod vuyd beryf bzeinya6l
 y dydyn kynn kof : bzo6n athzaet bzenhin eithyz
 ef. Dydbza6t blas v2das eurdar bzonn hyn6yf .
 bzenhined ydaear : aoflygant blant blaengar.
 ytt ioz irdzem gozon gar. Du6 an pzyna6d 7
 na6d yn nyd aruo6l rat yz redyat pumharcho6l :
 da6n oe vzo rac tro trymgol6 : du6 o nef bieu n
 d6yn o6l. Nyt kam kael o haeldyd ydholer dyn
 yz d6yn k6byl oeamfer : du6 ae roes eurvoes ar-
 uer. du6 bieu ef doeth nef ner . Nyt teil6g ar- 12
 gl6yd teleit . tr6y waravun tri vn 6yt : dozynef
 dyzo ynn oet. dar nenn be6n berth werth dy waet.
 Govul ydyn ac ouer. g6aravun deflun doftur :
 ydued nef a daear. y bzitwerth argl6yd bza6twir.
 Dybzyt oed yvyt avaeth g6aravun oeg6ir 17
 vuyd b6naeth : dinam vab geirveir vamaeth. d6
 yn y nef dynyon awnaeth Jo2 co2 coeth wr
 doeth yz d6yn. a bzyna6d argl6yd bzennya6l ad-
 v6yn : neut travyn bedyz bab mab moz6yn. nyt
 reit vcheneit na ch6yn. **Pyra 6g6yn6d.**

a wna Jo2 nenn wenn wyned. daear fraeth 23
 ynduoer ffrid : deon awr deu na6 zad. du6 onef
 dewin vuyd. Na wna greir meir mireinglot .
 wyned windytwed wendut : vn athzi 6yt ynn oth
 zat. ra6nder feint yn dir affet. Nawna dat 27
 Ily6 mat Ie mae geird kanwled Ila6z g66yned har-
 ded heird : obla dygyn am bl6y digeird : yn blas
 o dzaeth bas dzeth beird. Na wna wyned vonhe-
 dic. ynwaeth no newitl6g wac g6ar greir a 31
 gymerth g6ir groc . g6iryon dat oe g6erin dec.
 Y diffryt h6yzwyt hirwyzth. mur nef gyt ameir
 yn nertth : g6a6z ffyd ony byd dy bozth. g6ae ni du6
 g66yned diwarth. Na6d yz an pzyna6d o2 pzenn
 diodef a th6gref ioz nef nenn : o2 geir heb gyt byt
 berchen. yg6z a ved wyned wenn. **Pyra 6g6yn6d**

hi6 du6 vy Ily6 by6 bed6ar. **y pedwar 6gel y6o6.**
 kystec euangelyftoz : yg6nal mal y molir. byt a
 nef bit anouer. Eryz vu Jean erot . aruchaf 40
 gv6is ar iechyt : ydangos vab meir da6nget.
 anhelder dy wych haeldat . Marcus vu Jessu yef
 fin vzedym ly6 ar weith Ie6 yth deeu yz g6y-
 bot ho6g glot hycleu. kedernyt rat y tat teu. 44

Ych vu lucas urdas rem. ar affu eur dinam : 1
 am aberthu bu tru tr6m. vn mab meir tra6feir
 troffom. Roet matheu donyeu dinac : dan dzaet
 mab meir ar greir groc : am dyuot nef bendeuic. 4
 yn rith dyn vn anreith dec. **Stru6ud vab mared.6 heuyt**
 1 li6 Ila6z Iathyzdzef nef naf ydiuei wled **ae cant**
 heb diwed du6 arnei : Ilunyaeth eiryf Ilawn yeith **pdub**
 eruei. Ie ny thzeingk ioz Ilan6 athzei. Mab 6yt
 ffydlao6n bzoff6yt ffyd. a that o2 wennwlat win
 wled : ac yfpzyt g6ledic oefbzud. ac vn ioz ogein 10
 nawrad. G6irdoeth dat o2wlat arwled ny deruyd
 odirua6z anryded : gozeu mab mam digared. geir
 ovzu meir vzy ae med. Ma6z bann 6yt meir ben-
 nadur. adu6 ly6 nef a daear: mab yz wyzy am
 wybyz o2oz. heb dat eithyz rat uthyz hoewder. 15
 Kadarn varn va6znerth gleindyt. ac argl6yd
 pob ragozglot : trugara6c tr6y ygiryet. haely6
 Ily6 heul a Ieuat. Tec y6 dyzann wyz 6na.
 terna6foed tey2n ieffu : tir wybyz mo2 hoewl6y- 19
 byz heli. naf adaf nef a vedy. Iin hynot Ilawn
 glot Ilun claeir Ily6 nefa6l Ila6n auael I6ybyz
 weith faer : Iethyz dyfyzd6y mozd6y ma6zdaer. 22
 Iithza6d mo2 Iathyzgreir koz kaer. Adolet pa6ir
 pob amfer. ydel6 adyly ragoz : del6 z mab rat g6irdat
 g6ar . Ilyna del6 Ila6n o dolur. **Pyra abdyt y gyffes**
 c Reir ket ket kynnyd : agant gr. vab **ffared.6**
 crea6dyz Ilu bedyz : crist vab du6 do- **vab dd.**
 vyd kynn dyd dyed. Kanny wnn pa bzyt. pa a6z pa 6nyt
 ymdygych ozbyt. diwyt diwed. Argl6yddat mat ma6z.
 eurglo nef a Ila6z : ergly6 vi bop awr. g6a6z g6irio-
 ned. Ytt y kyffessaf .ac yd adefaf. kann 6yt p6naf naf
 na6d d6agneued. a becheis yn I6y2 o bob ry6 f6ynwyz :
 r6ng Ila6z ac awyz I6y2 argywed. Seith bziiwyt pe-
 cha6t rythni amedda6t : chwant kna6t cas geu- 34
 da6t cadarn ch6erwed. Methyant glythineb. m6th
 vurn godineb : mythineb kideb kad6 v6syl6ed. !
 Balchder fyberwyt tozri diovyt : kymryt b6yt
 amryt amry6 vafwed. Goganu tybya6. Iefsu da- 38
 muna6 : Ii6ya6 a digya6 dogyn wythloned. Colli
 pzegetheu. ac efferenneu : madeu vy fulyeu yz med6
 falwed . Geir med6l 6gkret . gol6c kamgerdet : g6e-
 ithzet anwaret . g6ch enwired. Kyhuda6 g6iryon. 42
 cam dychmygyon : keiffa6 treis holyon. hylithyz
 daered. Gochel madeueint. digya6 rac hirheint : fathzu
 ha6ddir feint. beint bzenhined.

Tyngu ygreireu . góy^zth anudoneu: tónn gredeu llyeu geireu góyzed. Tzeis tóy^{ll} bzat kyngen. murn ledzat abfen: llit keneuigen ren pob rinwed. Góar gýnóys glóys glyó . góaó^z maó^z maró abyó: góiryondat rat ryó llyó llawered. Dyrat ageiffyaf dy nerth a archaf: dy naó^d aalwaf naf nefaó^{ll}wled. Rac kóyn diaflíc . 6 rac kón góenóynic . rac kynygyn dzemic . dic digaffed. Rac dzó^c mó^c migynwern . dzóy weith geith gethern: dzewyant kern vffern affeith dygned. Rac treis tra-gywydaó^{ll}. tan tró^{ch} kyll^lestraó^{ll}: tanaó^{ll} uffernaó^{ll} 10 ffyznic dachwed. Rac tanllyt fybó^{ll}. tinllóyth flam gýnó^{ll}: tinlló^{ch} tró^{ch} tróy^dó^{ll} trydar lofged. Rac lleith llóyth kein. lly^s uffern wyzein: llin adaf vydin gozdin gyzeded. Rac poen athzugar. poeth veró dan llachar: pó^{ll} bydar . daear duoer vigned. Bzenhin-eid vab meir: bzeinyaó^{ll} oleugreir: bzenhin nef yth wneir geir gozuoled. Ti avadeueist tec ymedylye-ist: ydyd yn pzyneist o^z pzenn crocwed. Dyboen ath alaeth ath verthyzolyaeth: yzaegó^{na}eth aruaeth aruaó^c dzoffed. Wrth hýny arglóy^d kadarn 20 didzamgóy^d. ketróy^d kyuarwyd cof overed. Góna dovyd vadeu . vy ho^{ll} bechodeu: amdóyn ythdeheu oleu wyled. Maly madeuwyf awnaethpóyt ó^zthóy^f: ym ho^{ll}gnaó^t o glóy^f gleó dic lloned. Odzeis o goll-et o gaó^d o godet . obop gó^rarthaet giryet gared. Yth deeu dewin y bóy^f geneuin: kynn róym daeerin erw-in ozwed. lle mae lludi vzat ar llaó llathyz góenwlat: lle mae goleuat rat anryded. lle mae digrifwch a 28 phob ryó degó^{ch}: lle mae dadoló^{ch} deiló^{ng} ryffed. lle mae kywirdeb. lle mae diweirdeb: lle dibechaó^t neb lle da buched. lle mae gozffowys vch laó para-dóys: lle mae mirein lóys lle mae maó^zed. lle mae nefolyon llaó^s vzdolyon: lle mae egylyon góiryon góared. lle mae eglurder. lle mae dóywolder: lle mae ner niuer nefaó^{ll} ozfed. Aryf kret ket cadeir. arglóy^d pob kýgreir: erglyó vi vab meir boztheir berthed. kan óy^f pechadur cozfozaó^{ll} natur: rac tostur dol^a adialed. Kan óyt góir vzenhin. ozdeeu dewin: hyt y gozllewin llywaó^{dyz} nafred. Kan óy^f kyffessaó^{ll} a meir ym eiryaó^{ll}: ac edieuiryaó^{ll} oet ouered. 40 Kan óyt bzeinyoccaf adyledoccaf: kan óyt ozuch-af naf nam gomed. Yzdydiwed loes . yzdy greulet groes: rac poeneu pumoes pumyfty^{ll} egyzwed. Yzygóaeó euyd. a want yz efryd: dan dyvzonn 44

douyd dóywawl agwed. Yzdyvaó^z loeffon gan durya hoelon: yz dydzein gozon dy dzugared. Yzdygyuodi gó^z dyzpumweli: crift keli vyri o róym maened. Ac yz gozefgyn vffernaó^{ll} deruyn: tydyn pob gelyn diamg-led. Ath valch dffgynnyat ardydeudat: vot ymgyrannat othwlat athwled. ameN.

llyma abdyll agant gruffud y ronb bychan vab tud' vab
 « eut trist ym gónaethcrift croes dagneued. neut gron-tros ovit llit a lleturyded: neut ryuaó^z gollet nyt ryued a clóy^f neumtry ynhyndóy^f traanhuned. Neut trymivy^z penyt poen diaaed . agyfrangk trangk travyn llavyⁿ llavzoded. neut tromvzaó^t tauaó^t ametiued lleó eruei Kyc^z wyzn gleó arueu cochwed. Neut truan ymgóan gó^z eó irloned. net trahir madeu gleó lacheu gled: neut amló^c ymdó^c dygned galarvzóyn: aveiró ozwyllt g^z yn oe varó ozwed. Neut tróm hepcoz Jozdoz ydewre neut trom anreith veith góeith góythloned. neut tra-traóslozyf kozyf tozyf eil tired meic . mynet eurvaló dzeic myóⁿ daearved. Neut bzeid yó ym vyó oe varó dywed. neut bzaó yn treiffyaó am yn trofed. neut bzonn donn yó hoñ oehāned adzy. amgolovyn kymry aehyngeled. Neut bzeuaó^{ll} chwedyl toft varó kost kañwled neut bzóyn kóyn kanmyzd am gyzd gyued. Neut bzeidóyt arfóyt ozfed gynheilyat: ama^zwir ynat loeówry-oned . Nymdoeth na góyngen nagóen nagóed . oedyvz agheu dan lifdyfred. nymdaó eithyz wylaó uthyzdiale chóedyl. dzofvirein genedyl amdzaó^s vaó^zed. Neut hiaeth amgónaeth gaeth gynryged. neut heróy^d tramgywd tromgat gytwed: neut traedzu chóy^zn chóerwe góenóynic: afreolus dic oe varó oled. Ny bu am nat byó llyó llawered. gollet vn dostur mur maranned: ypan las góanas góyned beruednot . hydzy deyzn aeglyhyt ardued. Kynhebyc vydei ny haedei hed. tózyf tozwynt graen amgaen gogled: kymró^t maó^zeirglot kymraó^t mwred daer ýghynat aer ýghymined. Kóyn goleu yó^zmeu mi aeharwed. treiaó gozonóy travyn mozdóy med. cof garó oelóy^zvaró yalarned oed: abeir vilyoheb ozuoled. Kýnyd ewybyz oed kynnoedyed. kolovyn ofgozd vllaó^z arllechwed. kat vleid teyzneid teyzned ener. eurllió y van o ieirll voned. Compot clot clot veird oheird harded. kóympei greu áheu eigy^{ll} galaned. kein duryaó^{ll} y bar yó^{ch} kyndared gryt: yggwyth gerwin vzyt yggweith garóed. kozyf iot doz dgróydyz vzóydyz divzoded. kozyf tozyf llozyf lleidyat ozwlat o wled: kun reget vnllit myóⁿ kynryged blin. karyat ryuel trin kiryet reued. kywreint oed y vzeint vzeife anmyu d kyweir oed y eir eur gymyzred: kywir oed y wir o wíó ryffed beilch o gehedlaó^c welch oegynnadled. Keueis alaeth hir enwir anwed. galar dar doeth koeth kyuannd: ac vtwaed dan vzonn ac atwetriflyt . a bylchu vy mryt o varó balched . kauas gras vzas eurdóⁿ vuched. kennyó dewin nef kynnoediwed . keffo garyat rat ardued allu viragozaó^{ll} vu yntrugared. A M E N .

Gruffud uab maredud uab dauyd aecant
ROet myón carnbeñ benn bon gózychy-
 onyn deif dauyd leidy2 tó2 kelyn an-
 reith dzom ynri2h dzemyn . anrec wy2 o he-
 int lló2z llynn . llygat cul irat llíó coló2yn
 bzót llygat bzadó verdúdyn . llygat llufgyat
 kynllyfgyn . llygat glein reó gleó myón 7
 glyn . llygat ymrein glein llygat gronyn
 pys . ynpi2faó kynronyn . llygat góyl llygat
 gelyn . llygat bon deint heint y hyn . 10
 llygat defnyd hoel . llygat defnyn góer yn
 góare ó2th vlewyn . llygat amgarnyat ger-
 nyn . llygat gó2dyn ymlynyat góyn . 13
 llygat bugiliat bogelyn ystaen yny2tym
 creiffyonyn . llygat gó2z llygat gozyn 15
 llygat ym diuat ydyn ~ ~ ~ Gruff'd' heuyt.

Mae mab bo2zgraó2n iaó2n ann wych mei-
 lyz boly koly koludwich yndaó2d avyl yn
 deó dwyvoch yndaeó2c kabyl adó2yó2c^h yn
 dwrra tró2ffa treiffach yn dozraó2c o bede-
 ir rech . Gweleis i tarangi tom o deró 21
 fló2ch odur a phló2m . ac elytyn egyz dza-
 gwyty2n dzóm . achyzryn hydgant dzewy-
 ant dzem yn rra oet nyt yn roi ym . yn 24
 ros dec vn ny roes dim . Svr ieuan di-
 lan dyle . fozel llanó kaó2del keudy . fych ba-
 naó2z keillglaó2z keillglo . fein cot vzot v2ech
 rech róngka . facheit yó o be2fychu . fafyn 28
 kelyngavyn callongi . ~ ~ ~ gruff'd' heuyt .

Lló2by2z kró2yby2z kynyon mon mynych
 llam adeivyl oe chada2ffen vingam .
 lló2yd etlit lluoed atlam lleia2f ferch ovyó2n
 merch mam . lle2tyz llá2ónwreint llae2fvze-
 int lleifvzam lleith hamró2n . llymric vón-
 gón gytkam . llit rit ró2yt waelaó2t lam 35
 llá2ó2dyz dzes dzaeth gerngaeth gozngam .
 Kovyl ovyl avyl sigylgur fur só2m . ka-
 vyn traet waet wem grem nyt grym . 38
 croth loth roth res lymes lóm . creith
 leith le2pei gó2nei gam . kedo2z daen kaat
 ar ydom . keudy dzoeth kaeat ydzem . 41
 Hydwyll avyl daenavyl dinac . hó2nn ny
 at riduic redec . havyn lleith ymreingre-
 ith reyngrec . hvn argaly hanner goló2c . 44
 mavyl rem wem wern gern gaduc . huiuf
 elaft hena2ft lodic .

llech rech ró2t tankó2t tingkyz gwarth tlodi
 gwy2 gó2r vu y2gó2ynt dy grogi . ac ó2th
 gynffonn dy gronni . triphzenn a raff craff 3
 yó2 cri . lleidy2 dzut gó2arth mynut gó2th
 muni cleroed . glo2ya llá2ó2dyz bló2c heli . llefa-
 ó2z y by2llvyt llyvi . llefeu keul ac vn llefein
 ki . llafur diweddar llwvyz dywedi wedu
 gó2ae wadaó2t otheni . llyclió2 dy vleó2 yn 8
 dzewi . llef cloch tom moch taó2 ami . ~ ~ ~
 Penn e2fyd dauyd awnaeth dyvyn oer
 penn yn wy2 oz neilltu peñ baed yn ym-
 dihaedu penó baó2 ymyó2n poen ybu . 12
 Penn eidyon llifyon yn llyuv y gevyn
 peñ mab gavyz yntagu . peñ hobel yn
 ymchoelu . ablaen y yluin y blu . 15
 Penn hoc peñ camoc peñ yn camu n
 vaó2z . penn ynvaró2 o gy2fgu . peñ lle
 dzos vó2c pyñvarch llu . penn lleic of-
 gyl penn lleu gafglu . ~ ~ ~ ~ 19

Howel ystorym ae cant. y adaf eurych . . . 1
RYfuarchaf ym naf nefath^l oestric hōyl : hael
 vzenhin gōyzennic. kyfran rann rinwed gatholic. kyfaryf aryf eurwaōz arbennic. 4
 Kyfyaōn arglwyd rōyd rōymedic bzeidgazd : o
 bzudgerd ennwedic. yadaf adeil gōywdic. adaōt
 naōt newyn heb diffic. Adyfc myfc ymysgōfyl
 ffyenic. adurn murn ym marn crogyedic. Adoet 8
 gynuyll chwyll chwaledic y byd budelō tan kyllef-
 dric : eurych bzych bzeichgul llōfygedic. afrōyd
 fōyd yffyd annelwic. Afreit neit nŷt yzgerd rōyf
 tredic. affōch trōch trychwibyl rofkyedic. efryd 12
 dall kebyd keiby2 pzynic rōyllgrin : rullgruō cled^z
 yfgyznic. Car annwar ennwir tri dyblic. kaōz tri
 llaōz : trallōng reibyedic. Cozof bzeithlozof bzith
 leidy2 gōennōynic : kyzyf anffyzyf anffaōt kat- 16
 wedic. Kyzuyll hyll whedzyll whytreuy2 pennic
 meirch : march glermwnt bzemyenic. Chwerō
 lys vlys heb ulas dewiffic : chwyzn efsy2n efsyll
 lliwyedic. Chwefris mis myffein diennic : chw-
 erō dzaberō oe dzabudur sefnic. Chware nyt
 dyze teirō pōyedic pla : plant adaf grynyedic. 22
Lys dyfrys divzaōt heiryedic : lles armes ermein
 anodzic. ffōs mynōs menesty2z anheilic : lleistreu
 lleu chwannenueu chweibnic. lleifclaoz yn hym-
 maōz anhymmic. vzyffwyld : heb vzaiffwed nadolic.
 llwyby2 kyflōyby2 kyfle di vōydic : llōzō pasceat 27
 nyt pefgych feyfnic. llozyeit reit reuduffyon debic :
 llonckler fer farrfōt bōyhteic. llyngēit reit yffeit
 rōt yffic : reithgun : rythgōn kyneuodic. lle diflan
 kalan kelennic : lle diflith diflōng godzoic. lle diflo- 32
 ed diflaōt enderic. lledivlan te leuwas talmic.
Le direuued gōed gaededic hōnggyz naōf heb hen-
 gaōs heb hengic : lle llauar glas adar gloeffic. lle-
 uein bzein bzanes uodyedic. **L**e rywannagan
 wylgirie : lle rewyd heul maōzthyd marthic. 36
Le reōyd kethlyd kathlodie herthlōm. hiraeth-
 laōn di vōydic. lle ygōneir dadleu yzdydō lludō
 llettoffic. **L**e byd uchedyd arychedic. lle mae tyll
 euan gōzach vŷgyzwan vic : llōytpen anllaṭwen 40
 yny lletwic. **L**e ardiwanne ardywynnic bot bet
 myn tlaōt fychyedic : lle anard lle anamyll sefnic.
 lle anoew lle anofgeidic. lle aelaō eilwyd pelfennic.
 lle dile dilaōc^h atuydic. lle dioludaōc deoledic nyth.

noeth^{nyth} hōnggyzdaōt rynnnyedic. lle dine dynaōl vlot- 1
 teic : lledenaōl dnyyon hirvzydic. lle dire dirrōyd a-
 dzeiffic. lle dirrod dirrōll gōzthnyffic. lle divennw-
 ant plant plennic llucifer : llys uffern wennwynic. 4
 lle y bzyffir bzeffsych wyl badzie : lle berwir baryf ēōōch
 kerric. lle diuud y dauaōt blyffic : llediffeith llediffody-
 edic. lle divzaōt rōyfwaōl ryuic nyf dalyant : noes 7
 dylwyth tranghyedic. llediwen pob unbenn pōyllic : lle
 diwe. lle diwestyl mennic. lle diheird pzfveird pzoxyedic.
 lle dihard gerwinard gerric. lle dyhir poenir pennde- 10
 uic clyttōz : clytt^vz pedyll bennffic. lle heb uoes llom
 oorloes lleithic : namynut na menesty2z restric.
 lle heb win kenneuin keinmic : named ymmaduill 13
 gōaedyedic. lle heb gōzōf nathwrōf nathozof di yffic
 rygul : rac newyn bob ozic. lleas oer farwyl gōeinyedic :
 oz kyflōyby2 nyt kyflōydyedic. ar marn^ggyl meryd 16
 llygredic : aemed gōed gō^vdan gynhebic. Medō grōp
 ban llōppan lleipy2^l tōll vyzki : tōyll uarkut ystyfnic.
 lleagcryf pobpyf pzyt anelwic : lle agcredadun 19
 bun benn gyznic. lle ymaedzyc eurych bzych bziwy-
 dic : dzyc of dzyc kynnyzch llemffyzch llymffic. **L**if
 darady2 palady2 plygyedic keyznyon lliuion bziōyffon
 nyt bzowyffic. **A**daf grin gribin gōzbach dic : adaf 23
 glaf. gleiryach troedic. **A**daf dinky2 dankōt hōydye-
 dic : odof dauaōt nyt auan vyzdic. **A**daf gōyn anaf
 gōennwynic ybōz : bōs llyngeul adwythie. **A**daf 26
 leidy2 lwyded pzenn gellie : adaf grōm grymann pluc
 kyedic. **A**daf cnaf cnifdelff pyfgodic : adaf dzych dall
 grych dullyedic. **A**daf rafgyl tōyllgafgyl tyllgozn 29
 pzyuic : lledyz lleidy2 aryan clippiedic : **A**daf delō diliōz
 plygyedic : adaf bzyf crinwryf croenchwyyffic. **A**daf
 hyll pebyll pobyedic : adafgul gallon wafgyedic. 32
Adaf geu nytheu ieith enic vziithgyzd ae ureith
 gerd dzewyedic. **K**any theu garreu gozyedic. kany phe-
 it tarō dirreit terric. **K**any mynn emennyd yffie : 35
 ymadaō ae ffrost lfennygylboft ffic. **B**oze oer keil-
 yoer clo kaedic gyff. ambenn adaf dyff ryff rōygyedic.
Goganaf adaf wdyf gieu lledyz. lleidy2 aryan carec-
 leu : gogul arch gogy2kywarkeu. gagaōc craff
 daeaōc creffdeu. 40

Da y gozuc duō dial yndiua : arblablys eua rac
 blas aual. **A**reilpladiua dyualagwynōn : rac
 hōnn eil edzōnn lodzeit galgal. **R**efreit llaōz maelaōz
 nyt mal maruynnyaōn : rac balchder einyawn ae gra- 44
 [ōngrōynyal.

ÞGzaen dózſtan bonraū bonrech ſfozſtal dyff . bonryff ^{boz6s} kyff kyffeith vn mal .
 kyt gwedei kicfei cocfal . yzabøt : dudet neu biſſet .
 böyffyr gøeniral . Ny wedei idaø newydal vøzy-
 iørch : groenen eiſſindøzch gra naſyndal . Cøll 3
 kimøch mozløch maøzllanø hoewal chwyt : mer-
 llyt yz nnyt y eirinyal . Keilliaøt uozfgøt uaf-
 gal kicydyon : keill drochyon ſebon anſyberw wal .
 Kell böyſchøant aryant aryal dwfzellach : eryz
 claøzgleiryach cler bytrual . Greoed y achoed 8
 yøch ardal dīnbych : graøal^h bzych bzeyſych bref-
 feb garnyal . Gzonyanøz tøylløz tøll tal y waedaøc :
 baøei anuodaøc biø iaøn uedal . ÞGzuel a archei
 greal cøzøgeu : greaøz clafdyeu meilyeydeu mal .
 Gøzø vzyntlaøn einyaøn nnyal mehinzyl : nyt
 gøz par feuyll malpyzf hyual . Gøz goueneic 14
 feic foec *al byømares : nyt gøz arodyef gøyz
 yzeydial . Gøz achaøl nythhaøl ac ny thal y vaø :
 gøbedy rydiryaø yn ryt wryal . Gøz hyuøſ yuod
 gøz haua ioffed : gøz nyroes berthed ar barthe-
 v yal . Gøzyein eir milein eur mal adoløc : 19
 goz heuøc tradzøc tratrøym dønkyal . Gzaøn-
 gøt vs māgnus mogyal ki kōtta : yn roch diotta
 rech diattal . Gzoec loeø döyſec döſſel mal mym-
 løf : grud lōyt bonøſ mōſ mōſſein wemral .
 Þ I øar kic pennic pynnyal lløytll murmur : 24
 eri greadur hūrfur hozfal . Halaaøc vozfgaøc
 varfgal hudolyon : alaon ruchyon rech yſpzin-
 gal . Elein keilldaer maer morchhøyal bzam 27
 hōyd : aloyd llao dywyd nyt lleø dywal . Olgach
 pzif uonſach pzouinſal refreu : ef bieu madeu
 med o uual . Aelgippiaøc coſtaøc kyſtal pilatus :
 iaøn wydyus lløygus lleyc annwadal . Oleø da 31
 nyt a yøch^h y dal rac llao : aelaø ynkeiſſyaø
 caøſ dol gynnal . Elø yø eneit reit røt chwytal
 arſſet : y greſt ny tholyet y grifſt nythal .

35

Gwae aglyø bledyn . gøaeduaoz loſtrudyn :
 gøelydyn eruyn . aruot kankell . Gøaeluab
 ygølløc . gøilershø albzoc . gølif hoc *ødengroc .
 dingrach euell . Gøydel tinvleøc gøidon loſgyz-
 nyaøc : gøadaøl kaøl colyaøc . cneckyaøc cnocekll .
 Gøydāfyz neithyozeu . gøadaøt wiroteu : gøe-
 dieu refreu . ryzas iſgeſſ . Gwedweid lōnc aing-
 nier . gøedillalmøner : gøiber agymer . gøer heb
 gymhell : Gøydavyz baø everwic . gøydyat øzth ſel

1339

ſic : gødyf hir yſgyznic . efgyc aſgeſſ . Golygozd 7
 cachdei^h : gøyw lug^h yn yſgei . efgyzn ſadell . Gøefdei
 chwei chwytlyt . gwarfdur eireitlyt : gøas
 nydyt y vzyt : ar vzødyz caſtell . Gøaelaøt bonrof-
 fyøz . gøalyeu anghyſøz : gølyyøz ſom bydyøz : 5
 ſem obadell . Gøarac yſpzingal . gøar^h carr cøz
 pzennyal : gøamal bøyt gawal . budyz ygaøell .
 Gøyz gul ſiſtoløyn : gozgeuyn an advøyn : geir
 gøyn yſtivøyn . myøn yſtauell . Gøaryyd rechyaøc .
 gøerin vlonegaøc : gøeraøc moel hozaaøc . nyt mal
 hiryeſſ . Gøaradwyd gytkam . gøzab merchdan 11
 ſſlam : gøarac crocvam lam . lom yſtinkell .
 Gøerfyll bzio vara . gøers ters tozf refvza :
 gozfedua trippa trøp achyſell . Gøgulaf lin-
 dac . gøegiluan uadac : gøac nac coec uantac .
 kicaøc uantell . Gøann vngor^h coes reul . 16
 gøyn angerdkicdzeul : gøenøyngeul kythzeul .
 køthyz yſcrauell . Gøzthmungafgyl offrøm .
 gøztheu baø gickøm : gozthuolgløm kidøm .
 nyt malcadell . Gøar^h gauas nyt kadyz . gøaha-
 neint fein * ladyz : gøar^h ſfradyz . mul aghadyz 21
 myn mel aghell . Gogan ymadzaød . gøgleis
 mehindaød : gøglaød adynnaød . gic o dunnell .
 Gøir haedu crocpzenn . gøaratwyd garbenn :
 gøydynt letpenn perchen . gøaedaøc pozcHELL .
 Gøir gaſglaød med mon : gøerth march ac 26
 eidyon : garø ſon orynnyon . myn aryannell .
 Gølat uaelaøz adzeid . glut grøytrat hat heid .
 gløth dza gøladeid vleid . vloed aghyſpell .
 Gochzymed garan . gochøe^h ymdidan : gochwi-
 ban gerran . garreu iyzhell . ~ 31
 Nedaøc yghenaøc myn aghynell hael ahelya-
 ød gan mhackzell : not rot røt weren dzoeſſ .
 neidyz wyduit . kyſſit pob kell . 34
 Neit tøzſtan cryman crimoc crafnell vløyd :
 aryd leſ uchellbell : ny byd nyt bod trachyz-
 chell . ny bu on ſyø das was well .

38

Yggøyd wyth tylwyth talar kaſ eilgnyø
 keſſeilgnøt gomedgar : nyt hard annoc
 bard bannyar . ar vzyntyn dozrogyn dar . 41
 Nyt unwerth kywerth kyø iar ac eryz : gw-
 zaøl vzenhin adar . nyt kyfreſtyz gøann be-
 deſtyz gøar . amarchaøc aruaøc aeruar . 44

1340

Mal nat un penn cun kynnar obzdyd a- 1
 bzatwr kerd wattwar : tra uo ffróythlaón
 daón dayar . treul rat arglaó2 gloewla^g glar.
 Ar dir mozgannó2 maó2 gynnyd myget lle y
 megir llewenyd : nyt gnaót o deuat douyd ~
 na chattwer ffdlonder ffd ~ 6
 O varn bzótyzweilch beilch balch eluyd me-
 yfgyn a maefgadyz feinghenyd : awen aró-
 ieith uaró veryd : aó2dól góyc uedwl góac vyd ~
 Canmaól nyt deduaól yn oet dyd páf vard lle 10
 ypzouer awenyd : bzeimyat hyt gwlat rodyat
 ryd . bzeint hoenbzadwy . bzyntyn bzydyd ~
 Bzyntyn wrthlys dyn dielwbeth o gerd ac urd
 waót nyt unbleth : ki fffifel trutheingerd treth .
 kyffeffet ef keiff affeth ~ 15
 Kytpar faeth efgar syth affeth hobel . cost ettel
 keft atteth : kyó dzyó dzewedic bzegeth . cot gó-
 ynnus . co2r moethus meth ~ 18
 Begyz golóyn góad dzóyn góaed dzyó ar hel-
 cut : o2 halcót pan hanyó . barf . catno góal 20
 gno góelgnyó . barn waethwaeth . rewinuaeth ryó .
 Billó2c yng oló2c anghelyó gwaflt uafgyl vin-
 ozngafyl anergyó : breint un gyfreith keith
 kernyó . bzyntyn bzechewyn b2och yó ~ 24
 Taró góanar tir clar claó2 digrivó2ch byt bit
 amharchus gennó2ch : mangafgyl gnyó peifgyó
 pafgó2ch ~ mingarn trachelwyduarn tró2ch ~ 27
 Diadurn feicuurn foecvó2ch yó bzyntyn is bech-
 gyn eif bachgó2ch : diafgen fo2r go2r garró2ch ~
 dóy yfgó2yd dzyó bló2yd d2ó2y bló2ch ~ 30
 Nyfcanmaól dedyfuaól daón ryuic vy llyó llyw-
 elyn uab kynnwric : llavyn angaó2 b2aó2 b2o gyn-
 ffic . llyó lleidyat gwlat magyat myc ~ 33
 Ny char daón daffar dyn diffyc anlloeth p2aó2f
 anoeth pzyf unic : pegoz ny haed góaeluaed
 góyc . róyd naót elw ~ rod nadolyc ~ 36
 Bó2ch bachdlaót kardwawt kerdwyc achwen-
 nych góarth mynych góerth menyc : bzyntyn
 mo2grugyn maró2gryc . bzeint racdo2 yó2pego² pyc ~
 Ath ffalltwaót basdlaót byflach no2geri is
 kelui us kiluach : keif rac llaó2 bóyflyaó2 bellach .
 kafnodyn kaftyz gó2zeinyn gó2zach ~ 42
 Mae arnat nyt gwat gó2yt dochnach heb ffróyth
 na chyzch ffraeth gyfue dach : enó2 bó2ch

muntur tró2ch mantach . oen mingarn anadyl f^{ach}arn
 Os ymlió2 awnaó2n ys amlach vzyntyn nyt oes
 vzeint yth uocfach : achó2yt am dygerd chwidach ~
 noc achward ó2thlys bard bach ~ 4
 Bzeicheu gó2zab ab ebwyt llo co2res lle kyrrith
 yth wnaethpó2yt : bzeint gogyment gó2c amó2yt ~
 bzyntyn llygodyn lloc wyt . 7
 O lledir ennwir anuat weflei dzyó kyó kaethryó
 knyó kneuei . ó2ogel hobel attel yttei . bugeil ke-
 ith ~ ny bu leith lei . 10
 Kellweir ki bzitheir car kip2othei meth truth
 lletueth tro llattei : kas mandwyll car caós
 mandei . congleu keliuei kiluei . 13
 Och yzwinwlat gat get ganlyn gywir lle gedir
 llygodyn : co2r dur clo hur kleheryn . ky2rith
 ynrith daónwith dyn ~ 16
 Balchó2aót róyc araót rago2eu myuyz nyt
 yfthyz diftein geu : barnet welch cret ket kerd-
 eu . bathweith eur mó2ynweith yó22 meu ~ 19
 Bzyntyn wyz anyn oer eneu truthein gó2d
 aó2fsein gerd eiffeu : paes bziclaes pyffó22n bzoc -
 leu . peif co2gi piffer ffr ffeu ~ 22
 Pzyf waeth waeth y uaeth ovytheu kiluei
 pafgó2ch tei taoegeu : pól có2tta palaf hocketteu .
 pilcottyn cleheryn cleu . 25
 Nythyckya gnót chwa chwí2eit² vzyntyn ae
 berthý ae bo2ztheit : killyn yn redyn ynreit .
 rót gy2rith raót ogo2reit ~ 28

GRassaó 6zthyt pzyt pzenn farn g^hest galla-
 óz roch goedaóz rech gadarn : ryllferth
 di vaóznerth dy uarn . rus dzahaus dzahaearn.
Bzamryó dóysgemyó disc ymmarn rwol brwyfc
 goffol bzeifc uffarn : bzeulestyzgwadaót dyzna-
 ót dañ . bzonn aual bzenhinuarn. 6
Rywyach it ymlit amlóc warn geidyaóe duvyf-
 faóe di vassarn : medó di barch tewuarch tauarn.
 meid o geul no med o garn . 9
Eigwir ybyd dir dzahaearn óz blin pandel
 blaenlloer gadarn : athzo anffaót veddaót varn .
 yth attal hual hayarn ~ ~ 12
Gzaessaó arth buarth nyt bueil wallaó meid gin-
 nyaó mod gynneil : tóe maónvóc taer salódzóc
 feil . taró keu fur aró kaós areil . 15
Bólyan llychwelan nyt llaóch wedeil gózd góyc
 odózd góac adeil : boly coly keuffózn kelózn keil .
 bólmant carth oefbarth yspeil . 18
Carn góernvzas croendas crindeil diwaffarn
 dzahaearn dza hueil : kaóz trillaóz utuaóz at-
 ueil . cozof góladeid kyzyf meid carr meil . 21
Kyftec yó dy vyó uarch geueil tinróth oet vy
 góth atuugeil : coftaóe uab taer ózab teil . keft
 vaóz bóyffwest vaer bissweil . 24
Gzaessaó dólban gólan gólat eryri ueint keuyn
 dyfyneit kafyn defni : croeffanuarch keil cribdeil
 cri . crys arueu góaelgeu góeilgi . 27
Tzahaearn tauarn aeth teiui yth góm bzyt bon-
 llóm bzat benlli : vab gronóy oed móy nomi .
 voel vaeróz beróz bózi . 30
Mab gronwy min llóy lliit bzicni daeaóe llóyth
 berthaóe llaeth bozthi : uab rotpert kuert ki .
 uab bloedlóth bleitróth bledzi . 33
Gzoessaó uaeróz tóe taeruarch ys awen yfgawen
 ys gywarch : palamdóem uleid ozchwydueid arch .
 pól penn mydól pwnn madarch . 36
Cammel min uchel mynycharch gribdeil cóm
 geueil cam gyuarch : kaóe a fyzer karó byzer y
 barch . keu eidyon keuluon caóluarch . 39
Gzoessyaó dólyan baó rac ynbot ynchweró .
 gof oerueró gyuaruot : tózof massó tozof ym
 mossot . tozchllóyf teu glóyf nyt teó glot . 42
Castóze^h ryc góyc gwac awen : coftaóe bolyaóe
 obólyan . kist amharch mozuarch maózvin . kefte-

it blumynneit blewmon . 1
Bleómon oer eityon eiryoet . blood arth bleid
 llwydwarth lladwaet : trist aerua noethbla
 nothbleit . tyzlan glóyf trech wyf tróch wyt . 4
Tzóch óyt tóch tryfrwyf tróyt trist . trahae-
 arn waetuarn waótdóft : tric ythwlat uaed
 gat ueidgeft . tro ueldin daró trauaeldoft . 7
Tzavaeldoft oerffroft arwffrió . trahaearn
 vnfarnn anfyó : teu gabyl tywyllbarabyl teó .
 dinkyz taól dibennkerd taó . 10
Tewi a maózgi maózgaeth . tat fymled nyt
 góed nyt gweith : kyffanuarch collbarch keill
 boeth . tom tóe duffrom taerdiffróyth . 13
IFróyth nyt oes anuoos ynuyt . oth vóinlan
 vólyan gólan gólat : vthur bacfós bzónt amós
 bzót . eithyz bocfach ulltach alldut . 16
alltud yó kardzyó kerdz . vlldach gólat an-
 llat enllyz : wyll utvaóz tramaóz trimós . eill
 boly heidgoly haedgas . 19
Daramretwas baz broyd . llawenfraeth : llo
 Jaónffrom havodyd : derwlestyzyz trifestyzyz tróft
 góeilyd . trahaearn taró farn^yfyd . 22
March mallvzas keugas kigyd bogelfur bu-
 geilson ar vynyd : mab odyfc doethyon ffyfc
 ffyd . mon ac aruon ae gozuyd . 25
Eidyaóe ewynaóe nyt awenyd coeth wyz y ka-
 eth warthegydy : palueu pzyf keu cryf ki kryd .
 pól du uódból di uedyd . 28
Peróch deol ffol ffael agheluyd waót . gerd odla-
 ót gard odlyd : bongeul reul reftyzyz ueiddzeul
 vyd . bió boluudyzyz obob eluyd . 31
Bólyan baó drigyaó dzagywyd argrei . agarei
 heb gezydyz : lle bu vledzi du nydyd . aryó uu-
 dyz oz hafuodyd . 34
Sóynnyat pzeid ydat . peidedwyd vleómon go-
 dzeon godzoyd : bacc llaón owell maón mynyd .
 bócc melin claóe ar uaóe vyd . 37
Bolychwyf ki bawlyt kebelyd dólban llachwe-
 than llyó chweithyd : bydei ryc baóei plyc plyd .
 badac meidnaón llaón llonyd . 40
Taró farn dzahaearn . dzahir ffol oergeu ffiloz
 gerd aghywir : llust y teil llefc y telir . ythblant
 adozyant o dir . **T**aró yó hónn teó vón tabar
 du bzadaóe dibzyd yefgar . tat eirdyeit bzonyy-

eit bznar . tegac^h noe vozach y uar ~ 1
Taró maerdei kylch crei nyt creir kynnhebic ~
 tó2 mófgylgryc góyc góac eir: llóyz annaón llaw-
 er anneir . oth ryó yn góir diftrió góeir ~ 4
 Myón kae ymaer maeró2 : plant adeilant y dalar:
 mab a ard carnhard cārnhir . amerch ffloch
 wylltgoch welltgur ~ ~ 7

Raff y heirch y cleirch clerfwm món geill-
 yeu mangylleill ac offróm : kefynróf ri-
 bót cróydyzgót cróm . casfynróth gróth góyz
 glóth garwglóm ~ 12
 Tabó2d malgodó2d moelgidóm bzattaóc my-
 ón byztyts ouergóm : farffeid roch bloed hen-
 gloch blóm . fauyn baed myón ēnein badóm .
 Co2 keóri bleidgi bloedgóm car clergróth . 16
 caó2 claó2grach tom barlóm : cozzf pano2 car
 tramaó2 tróm . kur canfeftyz iytleftyz iatlóm .
 Gó2d ribót yscrót eis greyz aelgróm baó geu-
 góm bygegyz : garó gattaró goet hóch milwyz .
 gózhyt kei nyt llei no llyz . 21
 Cafyngueu uaed codeu kady2 ebyz ambaó2 . ae
 ymbil nyó hepkyz : kartt lleópartt llopan lyth-
 myz . carr góydyon ae fon yóch fyz . 24
 Ryvaó2 yó2 crythaó2 cróth eryz yfgaó efgyrn
 march digehyz : rochdew reuyzdeó2 gleó glegyz ~
 rechdard kard kerdgarth gwarth góyz ~ 27
 Rac dy ueint gwyzth feint góarth fenghi tri-
 llaó2 . trallaót yó dy bozthi : kerbyt nac caró
 góac góae di . co2 diubyn keróyn kewri ~ 30
 Yfgerbót ribót rabi gofgeidic yfgóydeu piló-
 zi : mynógyl hen dó2d crinvó2d cri ~ maen
 bonllóm móy no bennlli ~ [†thaerach nothi .
 Ny anet ogret grefft eri grythaó2 en bloedgaó2
 vnbleidgi : athzo cler fómmer fommi . uthzach na†
 llymma grythaó2 maó2 vy mar ae gozuyd . go2-
 ueu hendó2d bydar : duryn dard oefgard efgar .
 daón nyfkeiff aduó nys car . 38
 Sef yó safyn kemmyó kymma^r lóyth lefyz chan
 eith²³leuan uthur lauar : bloedleidy2 twr ereidy2
 tir ar : blif bleidyeu rochgeu rech gar . 41
 Blin yó meint y uin anuanyar ribót ryó bydeó
 kerd wattwar : dó2d dyfón dabó2d dandabaz
 dyzdan llanó odan myóndar ~ 44

Keu yó2 crythaó2 maó2 myggraft raff marchgeul
 car góestreul . caó2 góastraff : cur oervzóydy2 oef
 gróydy2 yfcraft . coffsyn grenn caffec bzenn bzaff ~

Rom yó ieuau uan uinllyth ffroeneu mab ga-
 fyz hafyz hyfóth : ffroga góylltbla nyt góallt
 bleth . ffrw arth gafgyl moelrafgyl milrith ~ 7
Milrith bzith ffóyz dygnith ffozd . moelraón heb
 wirdaón hebwyzd : min trefgyluóch duvóch di-
 uard . man odleu eneu anurd . Bzat iat iótbenn
 penn pannozd . bzoch moelgloch meilgloc oenhó2d :
 bzóyfcnaót othdlaót waót wahard vzi kynnhin-
 gi kynnhenngerd ~ 13
Kerd ózthot herlot hóyzles . kard erthóch vóch
 tróch tra chas : kerth gernaót oernaót ernis : karth
 goznóyt ebyzllóyt wybyzlllyf . 16
Kyllastyzgarnc crychwan crachwas . colledic vzuger
 mer mós : kellew^rzdeul hengeul hungas . keill
 divleó kylla rew rus ~ 19
Penn Jeuan nyt glan glin pzes . pannozd ffozd
 ffeirdyn cablus : pót croé divzót craón dyvzys .
 pió paeletliw pel lóytlas ~ 22
Glaflblóm bómel pel palwr . gloefbla y glozya o
 glar : min tat myn maen claerwyn cler . mil
 kerdgoec meilfoec moelfur ~ 25
Gwann y kan kóyn mab deloz . góae ef croclef
 cryclavar : góat rat reudus rus rafgyluer . gó-
 aót du ystaót diyftyz ~ 28
Sóyd ewingóyd awenngar . yffsyd yzefryd afró2 :
 dóyn kót avóyn kediuo2 . dwp dap ae nap glap ae
Lóm yó góartha hirblahur . lletpeñ napper ~
 ieuau uan vinhir : lleidyaó2 clafyzconaóc clafwr
 llwytt llun coznwyt lláon carnoz ~ 33
Gozaó2 trofclaóc trefgyl gynnif . garó ffroennaró
 gafyzdaró geifyzdyf : gó2 hyvevyl y weuyl yó ef .
 gozun clun cluft affustaf ~ 36
Cleuychwyt . iatlóyt iwtlif . clafdzóch vin búch .
 daerhóch dof : odymeftyll dideftyll bzeftyll bzyf . o
 dwym graffróym . griffri glaf . 39
Kyghoz kediuoz ki dóf . awna yztroua pob tref :
arodyon cleiuyon y clif . yret ieuau ryt ieuaf .
Cryt cróydyzglyer dóblyer dibluf : cranc crynryó
 croclyó cryclef . crin croendew colleuléó cóllylif . 43
Crach crychgnap hoelgnap halgnaf . colledic vyd

Colledic uyd keill cryd cryf. kylla iatbla gnoua
gnuf : estraon daon dyn aghynnif. aftrus
anavus o nef ~ 3
Nef nyth uyd dōyfluedyd^{dall}. neb nythgar bydar
bawdufl : bzych wegil furuil feruyfl ~ bzech
fecker bzeint gecker bzont gōckōfl ~ 6
Dir itt gynnen pellen pill ~ direidi gōyflgi
gōalltgofl : dyznaōt kilhoel darn uoel uafl ~
dōzn moel afgōzn meil ifgefl ~ 9
Min tarandin tozyndōfl. myn vōch flwyt keif
vwyt coefuōfl : mab gozmes glafres glōyfrull.
mam diffyd bozwyd baōzwyfl 12
Enyngroen heint boen hynt befl. annyang⁴⁴
ōn annaōn enniōfl : vnic yth wneir geir gozōall ~
pan uo yz heiuyz argeifyz argōfl ~ 15
Yō dygenedyl gōn enniōfl. a maōzuur heb ymar-
uōfl : hydaryf hegar heit aghafl. hy ua-
gyl hygagyl hogyl dzaffull ~ 18
Y mae yth iat nyt gōat gāfl. Jeuan yfgaldan
efgyfl : bagōy crin vn rin anrufl. bugeil byth
Bothēfl gnockēfl gnōcc [bogel bothēfl ~
mynych. blaōz aghaōz gayfraōz gyfrōch :
ōythaōthaōt tlaōt laeffwawt leifwich ~ y
boethffrec nyth gnecc noethgnych ~ 24
Etiued danned dunnych. yō ieuau uan uin
faōzuroch : clerōzyeid uab abebōch. clarot
oe chot aōchadach. ae chodeu ae reu ae rech ae
chadōyn ae manngrōyn moch ~ 28
Ae choetgnap ae chlap ae chlych. ae chaōtel
ae fel ae fach : ae ffilion rychyon ae rech. ae
ffylōz ae goz garōlych. ae ffolen feicuren foec
vzech. ae phal ae chachwal ae clēch ~ 32
Gengraf claf anaf anach gingroen poen po-
eth bzeich noeth bzych : dinufltyz ōz nyt flōz y
ffluch daōn estraōn yōzdyn oestrōch ~ 35
Gwiril wegil pil pylurych. gōer aruer oer-
uafl benngōch : gwern diern lettkerⁿ lōytcoch.
gōarn carn coznōytwafc bafcōch ~ 38
Milein truthein treth uonoch. molaōc moel
doffaōc diffech : mae gōed myōn buched min
bōch : moz diureint grych neint ygrach ~

Lyffenō hōnn awnn oannaōn flad merch.
flymarch glafwelō crychraōn : dogy flaes
benurac flindac flaōn. duc yfllyffenō enō einyaōn ~
Ae duc oduōch gruc grogōz tlaōt flaefoed 4
fllyffenō einyaōn anflaōt : merch nei yz march
fllei fllyuynagnaōt. onith y uarch bzith verch flōt.
Tynnyōyt anreithyōyt yn rith coel olēōc keul
elein difgyfrith : fllyffenō einyaōn flaōn flēf- 8
rith ~ o gnaōt merch bzaōt yz march bzith ~
fllyffenō einyaōn moelraōn mōs. flaōn floly
myōn boly eboles : keul haf merch glaf yz
march glas. ozhen wilffrei lei lōyguō ~ 12

Acanys di einyon kano. vn bach agelwit
keul y pulo : ef ahōmrōs tpzōo hio hao. ac
aplygōys y flloft ynkeiffo gōneuthur flō. 16

Lywelyn uelyn vilōz kyfot. parch. flio moz
uarch flym azuot : flao hōylyao hoewlith gyf-
not flōdōn agos hyt nos hoet not. 20
Nyt flleidyz ef myōn^{trēf} tra vot anathōz.
nyeithyz hynn odannot : daōn y bobyl dwyn heb
wybot. gōerth fllynn ardzaōs glynn tros glot ~ 23
Rydyyn lywelyn arlewych y flloer agyzych flaoz
medyfnych : rōth eryz dzaunongyz dzych. rac
rōyd uanac. rod vynych ~ 26
Ae gōir yz gōz hir herō gywrych bzofle. o
bziflōyth meruyn vzych : kymot clot cledyf
gōae^{fl}lych cammel daōn uchel dōyn ych ~ 29

Prwyd hieuan accant

ARdóyaf pzoaf pzfwaót nyf kyll. eur-
 get reith yuet nyt róth euyll. aer
 dzut arth efcut ózth efgyll ongyz. eryz rod 4
 bybyz myón róyd bebyll. Gózgózaól vyd ef
 pann vo ynfeuyll. gózgóatllóyd gyllit góaet
 liógylllyll. Góz adaó oelaó lafyn estyll aóchgre
 i. oe wanaf diuei win ysteuyll. **Nyt***geir ag-
 hyuandiuau deuyll. nyt góz kyfagos geir ky-
 uegyll. **Nyt** góerthuud póyftud piftyll góin 10
 andaól. nyt góarthuar vyntaól góerthuaóz
 uentyll. **Gleó** lleó llit meruyn. is bzynn bzyt
 kyll. gloeó deyzn kedyzn kadoed ahyll. 13
Gleif trablud kyftud keftyll roshelkut. glut
 róydbeir tradzut rudbar tridzyll. vn gyn-
 nyd peuny d góinwyd góynwyll. vn pzouy-
 at angat eigylwyz adyll. Vndéfuue arueu 17
 o eruyll pzydein. yn ryffed mechein a ryf me-
 chyll. **Maredud** kytuud kytuot aphyll. maóz
 adeil kynneil kynnyd fferyll. **Maranned**
 boned bennyal ffyll gyflón. mur góaédón 21
 yfgónn yfgóyt wéyll. **Rac** pob dzóe amlóe
 amlaendzythyll. róyc aerulaó d llóygyzga-
 ód. lloegyzzgat distyll. **Y**nodi vyri róyf gw-
 erfyll pennaf ym naf aarchaf yz yerchyll. 2
 llaóz ynys derllys nyt arllud yzbyt bot
 yno datannud. llaó agozet uaredyd. llary 27
 ffyfc vn adyfc anud. ~ ~
Nud unvzyt yngryt yngreit ryuel treis
 traós dedueu mab echel. niuerllóyd róyd 30
 rod nyfkel. naf kerd uchaf cardd ochel.
Ny ochel ryuel róyf argae molyant bwr d
 warant beird warae. tozuoad barch nyt 33
 clot warchae. tyzróyn llýó mwý ylle mae. ~
 llema^c cadeir geir gózaóz maeth ardóy me-
 ith eurdemyl pob kerdaóz. anant móyn 36
 ardunyant maóz. aón ynys derllys d^elllaóz. ~
 llaóz ynys derll. vt supza. ~ ~

Prma hellaach eglrynon agant gronb gzyroc
 pwenhóguar verch hobei bab tudz. 40
 r oet llenn gud yóchgrud gredyfdzeis. riein

barabyl groeó loeó lóys. ry vyzr yz byt hyt y hoés. 1
 róym kaen llenn vaen yn llann vaes. llann
 vaes vann yóch maryan moz. agud góeñhoew-
 vud hóyvar. lletty feint a bzeint bzodyz. llaózgud
 bun llóyzaó d hun hir. Hir yó ynof cof kyffro. 5
 herwyd treif douyd trofti. haó d ymurdaó d a
 maózda. r hael hoendec lió heul hundy. Dyhir
 hundy góvedy góed. a phzyt a gudyóyt aphzid.
 dygyn gofyon riānon rod. digyoueint bun dec
 uvyd. digyoueint bun dec uuyd. Y huvyddat 10
 keudaót kof. y hard wenhóyuar araf. ae haól dec
 bóy ll didwyll dóf. ae haelder adal ner nef. Ren
 nef rann ovit dygyngoll ryhun bun byt nyf
 ennil. roet llaóz ar llóer harded byll. ny rodet
 llaóz ar waóz well. Góell well vu bóy ll gannóy ll ge- 15
 in. góenhóyuar heul daear hoen. gozchud góaóz
 yó llenn vaóz vaen. garóchóedyl yó chenedyl ychó-
 yn. Maóz agóyn dóyn dinac rod merch vadaóe
 ridaóe rad. gro hedió maenwío a med. agra a
 wifgaó d y grud. Roet lleñ gud yóch grud *c. 20

Prma heugt eglrynon ac odleu agant mab clochp d-
 yn pwenhóguar tereic hobei bab tud. bab gruffud.
 a nvud marógud neut maóz gur. enit vn róyf wen-
 hóyuar. anreith eilweith aelwir. yn troetnoeth wyynn-
 goeth wingoz. Góafgóyt coz o vnoz vaen. góafgare 25
 wyzd kyzd aekóyn. góafgaót góaót góindzeul heul
 hoen. góifc ryoer yóch góeifc riein. Riein gein gýnedyl
 dedyf doeth. ry hoeó valchloeó oveilch lóyth. r wol
 enwir o hiraeth. roi meinwar myón róym maen- 29
 weith. Góeith anhyvzyt bzyt a bzonn. góythlaón dyp
 am dóf góymp góynn. grad veinvaes gredvaól laes
 lann. grud góaóz agro llawr y llenn. llenn a gud 32
 deurud dóyze. llun haelaf geiz llanó heli. llógaót
 gyvundaót vaendy. lle keidó feint eu bzeint ae bzo.
 Dewyt geiz bzo tonn grogrec. dan llaóz ael dyn 36
 llary olóe. dinam oeur oed dinac. deune heul
 dyno helic. ael bzo helic tremic tróm. adaó onat-
 leis dzeisdzom. hyloeó dzaós hoewlló ydzem heul
 a garei dzeul geiz dzym. llóer dzym llary dzemyn 40
 góalched. llaózwifc aecud neut llóyzae d. llun
 balch hael llin beilch hylóyd. lló llun ānun eidun
 oed. ~

Oed gŵaŵ geyz Ilaŵz. Ilary ^vchyl. oed gŵael y
 dŵyn gŵyn gynnuŵ: gŵann gein ledyf dedyf di-
 ell. oed gŵingar wenn oed gŵenn gall. Call oe
 phall y phŵyll oed doe. kynn collet daeret dirŵy.
 kannŵyll kein hoendŵyll hundei. kanaeth neut
 anreith gŵeith gŵae. Gŵae vi dodī dadyl an- 6
 uod. gŵeifc lŵyfvun myŵn gŵifc lafued: gŵaŵz
 vaŵz vireindyfc ffyfc ffyd. gŵyt amergyt oe maŵz-
 Iŵiaŵs ovalon yvon a vyd. Iŵeuuer heul [gud.
 ucher hylŵeŵ echwyd: Ilavuryeu poeneu peunyd
 odaruot. Iŵiŵ gŵiŵ gŵymp gyfnŵt manŵt my- 11
 nyd. Ilauar moz hŵyżwar oe marŵ herŵyd. Ilaw-
 er deigyż is grann oedzan edzyd: Iŵyŵ nefaŵl
 dŵyvaŵl douyd oedygyat. Iŵeyŵ ynn arnat gi-
 rat geryd. Ilathyzwed gŵennwaŵz vaŵz voze 15
 hafdyd. Ilithzaŵ merch vadaŵc deifnaŵc defnyd:
 Ilāŵ rodvzys oe Iŵys Iluoffyd etbit. Ilym dygyn
 ovit pait pop pzydyd. Iŵyŵy gŵemennbŵyll didŵ-
 yll dedwyll. Ilawen y gŵyngen gŵingar uvyd.
 Ilŵzŵ effiwet ket ym kytvyd galar. Ilŵyż dŵyn 20
 gŵenhŵyuar Ilun gŵar gŵaŵtryd. Ilweis Ilā-
 vuryeis vy Ilueryd. Ilauuryus groewieth
 malgŵeith gŵendyd: Ilŵyż hiraeth aruaeth 23
 nyozvyd kŵdaŵz. am waŵz dzem wylwaŵz odzym
 eluyd. Ilun aroet dan Ilenn ozffeŵ eur ffyd yn
 Ilewychgoz feint creivyeint creuyd: Ilary eneit Ilā-
 thzeit geyz Ilathzyd mozvzic. Ilāz tyno helic tric tra-
 gywyd. Ilatvzyt kanderyŵ ymbyŵ ambyd. Iŵiŵ Ilŵer
 pan dŵyze bze a bzoyd: Ilaryeid allunyeid yz Ilonyd
 riein. Ilunyeis ar wyzein koeluein keluyd. Ilwyacyz
 amheraŵdyz moz agroyd. Iŵyŵy et eil elen y lewenyd.
 Ilē mae didlaŵt ffaŵt a ffyd ymgaru: rŵng Ilu ny
 daruv ac ny deruyd. 33

UN ny deruyd iaŵn digeryd ion di gared Ener
 gŵyżtheu athzi gozeu athzugared. Enŵ gogonyant
 agar volyant agozuoled. araf riein eneit virein 36
 enit^{vaŵzed}. Eiryran gan gu a duc ieffu o digaffed. Oed ar-
 derchaŵc a hael enŵaŵc a heulwyned. Oed urdedic a
 hoen gŵenic a henŵ gŵyned. Oed urdafbleit ary 39
 eneit y rianed. amroes ganweith gŵiŵne glŵyfueith
 gŵin aglafued. amroes etmic aphob ryuic aphob
 [reued.

aroes y vyzd ac eur agŵyżd. ac eiry ygŵed. amna-
 eth bodyant aelaŵ aryant y lawered. ovŵn yŵgn
 amaengerwin ymaengozwed. Ilathyzverch va-
 daŵc Ilun balchvynaŵc Ilin beilch voned. Ilŵyż 4
 oleune Ilary dzem dŵyze Ilŵer dzym dired. Ilithyz
 oe daruot Iluein hynot Ilifanhuned. aeth
 gŵenhŵyuar y gaen daear ogŵyn dyed. Eigyz
 vn anyan ogaŵd griduan agud gradued. ygkoż 8
 creuyd y Ilun detwyd neut Ilann dytwed. Ogy-
 uyingdŵz āgeu dzeiffwr yng adzoffed. Ymae
 riein nny arwein nny eurwed. Yn enŵ kyfyaŵn.
 nny hirdaŵn nny harded. Yn rieinyaŵl ynragoza-
 ŵl ynragared. yn rŵy garyat. yn naf wennwlat
 yn nef winwled. 14

Gŵledic urdedic eir didŵyll glaerdŵf eglurder
 eiry yŵyll: kyman y gellir kymwyll: kymen-
 daŵt y ffaŵt aephŵyll Mygyż bŵyllaŵc vy-
 naŵc vanon wann hoewvun wenhŵyuar rud 18
 ffion: maŵzdoeth dial goulon. Marŵ gŵreic
 ovyneic yvon . . .

* yfrŵch kern ŵybŵch cozn febon fudas y feudo
 anhiryon: kyfran abeich gŵyż creithyon kyhud-
 wr tŵyllffrom ŵom ŵon. 23

Coznaŵc ŵyt coznŵyt keirnyon kŵt eli kyt
 alut ēglynyon: dilis dial goulon delŵ
 hoel odaŵ dyvoel von. Mab clochydyn aekant 26
 yz feudo.

☞ kynnwric uaryf tremic trumaec godeulam kythzeul tauaófflam gogam gaga6c. Kerthferch coffyz r6yncerth.kyff rycna6c yfga6 ynkeiffya6 k6yna6 amdzyll keinya6c

Pratwyl hon agant llywelyn du uab y pastard y

tythwyl hynn ~

gwaethaf g6ythienna6c ~ Kennat man geglat min

2 gogla6c herkynn. kyntyl^wan o vyn t6yfl wanna

Ryfarchaf ym naf nifuera6c douyd kynnyd

ny deruyd defnyd deifna6c. kymeraf m6y

naf myna6c nefa6ldat kennyat tr6y garyat

du6 trugara6c. kannbu gabyl parabyll poera6c

dulluan. k6ynuan kilgerran keleingyzrya6c.

8 Kannbu heuyt bzyt bzada6c kyfueillyach.cayn-

tach ioffed grach t6thach tuthya6c . kann ydi6

hediu hydewa6c uanyar. wyth dil6yth dalar an-

nwar ennwa6c. Kymrefuyal aryal ozya6c kyth-

zeuleit keimeit gozmeiffyeit heit hydomma6c.

Kabylbzyn ettewyn taea6c ecuaenv6zd any y

ymod6zd vn y6 mada6c. Kefynr6t kafyn

15 ll6yti6t llitya6c newyn6a6d. kyzraed creu myn-

naed carr cramenna6c. Cr6bach treyn grybach

tr6yn griba6c 6zneidy2 cachzyeidy2beleidy2

boly llynghera6c. Kyzpus kynnhennus kin-

19 hynna6c falla6dy2. carpla6dy2 coes galla6dy2

ki afgella6c. Kaeth y6zeil chwydeil chwyda6c

ozcreuyd. kynyd pob kelwyd pi6 #haed collya6c.

Keitwat cabyl dyat k6byl dia6c werfyll

keinvlaen y pi6tyll ringhyll rygha6c ~

24 Kady2 ytynga6d fa6d f6yda6c traeaneu. k6y-

neu gri geireu yz groc eura6c ~ Clo ymdzo

Ile ybo bywya6c nachlywir. kywir vngeir g6ir

5 murn ozff6yfl r6yfl ry leua6c. Kyftec nyt oed dec

6 digaa6c v6zd glehet clywet p6y2 wythuet paret poer-

a6c. Kyfuarthv6s vad6s uada6c uab howel. kyfry-

uel geuel iffel oessa6c ~ Kerd6zyaeth g6laeth geily-

a6c eifingruc ~ caduc mynych ffuc barruc beirry-

10 a6c. Kymmeret mudet Mada6c aeofgozd .hynn

oaratkozd ffozd anff6tya6c. Kywhynnent gad6t

g6lat goeda6c dirion. keinyon glann aeron ae

glynn eura6c .Cof kyfan yn lan lo6d dyleada6c

dir .kywir aereu hir wir werina6c. Kyzd argae

14 Ile ymae myna6c rianed. kymmyzred amed a

meirch doffa6c. Kynnyd r6ydg6edyd arygeda6c

neint .kywreint ac etneint abzeint bzeinya6c.

17 Kythzud neut rybud not reibya6c amba6r . y

bob g6annbura6z lla6z llynghera6c. Kerddzo na

v6zyo andiverya6c fenn .keuyn nennbzenn oe

benn bannvo llidia6c. Colofyn rac cozofyn caer-

a6c ecuaenb6nn. kyfuaruvum ah6nn gr6nn

22 greinyona6c. Kyfuaruot amglot golidia6c

kularch. kyuarch dz6y hoewbarch dz6y a heba6c ~

Kyuaruot cozot cor6c croenya6c cla6z . allong

ua6z arlla6z vch llan6 tonna6c. Kyuaruot cozot

27 kar6 banna6c ffyfygyat .arat 6yfc vurnyat yf-

gyfuarna6c. Kyzrith eir gochwith arguchya6c

☞ ~

Kadwga6n c6t ra6n reua6c kyll6ftric . kythre-

uluab kennwric derrick dozra6c. Cozfeu te6 v6yt

eu tauodya6c ieithwleb .kyueb godineb cof gat-

wyna6c. Keuynbant vzat tyfiant vzat6t diui-

a6c troetnoeth keillboeth g6z anoeth ogozuna6c ~

Caeth y6z pymhet llet ll6via6c yd6yuoeh .mare-

dud safyngloch gleirch coch cuchya6c ~ Kyfurev

g6zdoleu gar6 dolya6c waf6n vn odifgyblon

37 mutyon mada6c ~ Kar6 adyfga6d ca6d kyhoeda-

6c arwein. ker llany hadein fein sefydla6c. Ker-

det kenniret nyt cun eura6c ryd. keyzyd heolyd y

huala6c. Clywet p6yzychwechet poer ch6zychya6c

vurnuer6 .cl6yf f6yf anfyber6 cla6z her6 hoza6c.

Cr6th talmithyz hylithyz hala6c hudyglyt . cryd

teimylwyd tomlyt crut g6yt g6a6da6c #Kly6et

p6yzeithuet fythuoda6c uabclaf .cna6tgraf y6z

#Kynll6yn vurnffr6yn dz6yn dzaena6c budzedi cozgi cat6gi car cot aga6c ~

creuyd: keryd bed6eryd uedyd ueidy6c ~

traetur meffur myffa6c. K6plaf cof eithaf vyd

31 kyuoetha6c wa6t. keuda6t hyt dydbza6t heb vz-

6t vzada6c. Kady2 vyd omdefnyd amdeifna6c kerd-

deu.kofueu vy ammodeu vi amada6c ~

34 Ryngha6c y6 mada6c rinc aemedy2 gofal neur

g6gauas anuod pedy2 :r6yfstredic cloedic cledy2.

refty2 gogoecl6fty2 gaga6cledy2 ~

37 Ryngha6c y6 mada6c ny mada6c nymeder tevyzn

g6in: g6en6ynlyp2 ffyzch heyzn. dibzit lit heb lin

tey2 ~ dybzyt y ch6yt ac ych6y2n ~

40 Wyll diel6 ardel6 erdyzn kaletgrin .keu l6ytr6th

tan ll6y6y2n . eillt gaga6c cozn6yda6c ky2n . eillyll

oefgyll efgy2n ~ Ryngha6c y6 mada6c medy2

gerdet oegr6m. kr6rned gafyz f6thacliet . refyz

hevy2 hy vz6nt h6nt hynty2et r6yfty2b6yfl ae

45 [greud6yfl ogret ~

Regyluab howel fel rugyl feilyet ybél. ybell hoedyl
 neurfodet . rynn dynewyn dinawet. rydzuan dilydan let .
 Róyftyz ennwir artir daeret an 3 etwyd llu genyd lle ganet . róyfl gozffóyfl tywyfl
 tawet . roft ae wacffroft hydroft het . Góttér cler llygher
 eflynget dagreu ae dóygroes neurdozret . garóvzonn flóytfónn
 ual fluetet . gozffóyfl oereó dóyfl aret . ~ Tzoftanuáró culgaró
 kilget oeueddól . vedó gygladur glehet . trift gozn rife fllotyat
 wifc fllet tróyn ryó golóyn rygalet ~ ~ 10 Rynghaóe yó madaóe
 medyz ageluin cam kymurth kneu ac eirin . rein uilein
 veleithyz ueithzin . ryued yó di vouoned vin . ~ ~ 13 Róyftyz
 etiued ned nad elin howel góaet iffel góaóe eiffin . roft
 bzonn curdoft bzennkerdin . refty³ yfgothfeftyz blingleftyz
 blin ~ 16 Keffeéis kabylueis kóbylvyn góe ryaóe ydóyl
 aó ae deulin . kyfcadur euel melin . cafgabyl vadaóe
 donnaóe din . Keffeil hazyzgogeil hygurgegír flleu .
 flawes góerthyóe kennin . 20 kyffóyn cozn rife kaffyl
 blift blin . cas gennyf gi coes ginnin . Kyffóyn kaen
 avóyn kyneuín achweró golozueró gaól eruín . kyffellt
 góellt 23 góeithffóñ eithin . coes keilyaóe croescolyaóe
 crin .
 Þrydyd breuan agant þræddyl honn y darre .
Geilch nys góadaf góaóe gyflóydaó . Tzeidle pob
 teyzn . tróydet góinedyzn . treul medgyzn kedyzn kadoed
 wifgaó . lluoed dygyuoze . lliáóe yg- 29 kyngoz . flóyth
 ragoz katuoze ketuóyn heilyaó . llewenyd yfpyt flawer
 annwylt . lle beirdglyt hyfryt hoevzogyflflaó . Y
 gymryt kennyat . eurgymry rodyat . kanu maró nat
 diymadaó . 33 Ydozr hen dzaenaóe ytózrach crugaóe .
 ydarre uyffaóe velfur lunyaó . Kollét telynyaóe .
 keilleu hen banaóe . kyflit pob neithaóe noeth uoel
 bennknaó . kyfllyftyz y wegil . kyfla hen uaril .
 kefl ueingeu rombil kynnoegiliaó . Kym- 38 hóyflleis
 grynffaft kámeu ózth bicvaft . kymmar llygeit gaft
 gyftein hóydaó . Kymmudyz y amkan . kýmú agogan .
 kóman offeftyan 41 góedy ffuftyá . ny rech agozet .
 ny reith fln waret . ny róy efurivet vzóvet vzíwaó .
 Nyriuei bzýdein . ny rodei lundein . hen daradyz
 myffe- [in meflur arnaóe .

Cafróth oed darre . caófreib pob boze . Odis 1
 blaen barre . byzróch flleiryaó . Kyflud pob anrec .
 kefteideu garfllec . kyfltec bóyt vlonec oed bóyt
 vlinaó . Mozóch ozdál² meryd ysmala . maóe oed
 y wala galagilyaó . 5 Merfllyt ewingrach maóe
 flit kyfedach . mozach y vyznach oed y vurnaó .
 Beich oed hyt ydzóyn . boche ballét vzóyn .
 bychan vngóe móyn yny góynaó . Bachel
 a vynnei . buched nywgarei . bóch fllaón o
 ygei efcut heiryaó . flóyrdzóe y dyfgóyt .
 fllozyeu cwm caóóy . 11 flawer oed y bóyt
 kynnoelóydaó . flaóvzonn hen uegin .
 fllofryd dzyfl mehín . floneit kaer vyzdin
 oed yginyaó . flaóndzóe bzæmenic . flóvyz
 gleirch yftyfnic . flaóer dyn didic am ydzaó .
 Yn fllaóe uffernblas . yn fllyngcu kic
 bzas . mae gan was fudas flóydeu idaó . ~ 17
 Þrydyd breuan heuyt agant þræddyl honn y
 flwon mozgán o aber teibi . ~

Ryuan fywan vān vzañ ogoueu . ryuel
 geniweir fllesteir fllofteu . Ryvyedóyfl 21
 kyzbóyfl cribeu blonheccaóe . ryhaóe y
 bolfaóe ballec flleiryeu . Rylocic keinic
 vzynnic vzonneu . rylydan góman gymmar
 kalyeu . Regeubal vedal nyuadeugóeiffon .
 reu bódyz von kynron kanrec bieu . Role
 fós dyledan faós daleu . rylaón flael
 annaón uaóe 27 flfollenneu . Rywaetlet
 arffét oerffeu feith cáe knych . ry
 gedozwlych rych rechvzas gneckeue .
 Ryd vyd vaeddófl kófl keifl dyznódeu .
 Róyd flíwan oegóan góeindófl flrydyeu .
 rit annó 31 ardayngar dingeu
 diferchfon . rudbódyz von kynron
 kanrec bieu . Roch gynfllei verffrei
 vaózffróe keilleu . reith leith leuyn
 fllynaón gachgraón gochgreu . Róyt
 yfpózyal góal 35 góelieu fllyflfraeth
 neumgónaeth gelynaeth aegalóyneu .
 Kyt bythónbard a phzydyd adetwyd
 ar fózcodeu . hi awydyat vyntóyflaó
 mynkynflaó athybieu . ózth nachzedeis
 39 gant rybud kyñkyflud achollédeu .
 ef amgelíwir am flíwan góaedan
 góaeth y newidyeu .
Llydan vyd gogan gygus widon lom
 lam 44 va kón achleifyon : flindac
 dófl flodíc voll von . flaóno hut ac
 annudon .

[ydychanu p̄ nos natolic ac yllas

Trihaearn brydyd mab; aecant .y gadogaon

GRallaon gadogaon gyt ogan aeverch
Ae varchdao grabidan . agkall aniuer
mall man . argronwled uueched vechan . 4

Agillo vaodo ef oed vodoan llynn llann
gynaoc uab bzychan . mutua oed da duo
kalan . lle ybei llano y dei odan . 7

Vildach ewingrach ywan arudgled oed
rodyglot gyflauan . alltut fecreulyt fucan
eil bzeimyat . albzoogolat golan . 10

a chynheic nest gest goft ogan kelui ae rac-
ki ny rockan . goys arnei nyt bei bychan
goeiffyon a chleiffyon achlan ~ 13

Ar effeiryat bzat bzeint llawchwethan
bzont . meint cartvarch loyth levyzchan .
nyt goedeid bleid blood kiczvan . nyt ieith
ogeinueit agan . 17

Rys ab dd' uab einyon aecant ~ ~ ~

Pwyt mab gozab giriat cozrgian myon
cozr geol gaeat . mab yz buttein wein
wibiat nywyz yfaol uao diaol ydat . 21

Goe dy uam noethgam *ban ythgat
willi . waelaot nyth crach hwyat . goeden
aros . goadyn iriat goarth ykenedloed
nyt goat . Nyt moy bei goeflei goafat 25

ozeilit nyt dzoe yd z oloe arnat . navoy
yn vnllie ynnanllat nor teu ozmedol meu
mat . Sonuaoz vant dzyffyat oerdzoffyat
arab areibyei bob marchnat . fut crut croen-
vzith chwith chwythyat . fafyn cath ny
feif ovyon cat . Pam nachaei ofram 31

aftrat ythganlyn bogelyn baoo goelyat .
penn digall poen diwygyat pegozdiyftoz
yftat . Pan del ynny vzy o vrat dic ragoz
dy grogi amledzat bychan tuchan amdan-
at . bach iach crach heb iach iat . Ilerra 36

bygol ned llawer bagat lleu athylleu yth
dillat . lloffa ynol deol dyat . llyffan goeirfofyl
bzhan heb rat . Dachwedyl yzgenedyl bei
othgennyat gleu oed glywet dy uarofnat .
deuwell no chaffel diwat . dydoy arolwyn oz
wlat . Hagyzdant lledy2 dyuyant lleidy2 dauat
ac oen eginyndiaspat . hynn oozneir hen yoz
nat hode etto hyt attat . Ny cheir dygyndzoc

vicar . ae dab . ac y llofges y dy . y kalan nellaf twedy
ny chaat noeth willi yth encit ohonat gyb
croytrat . ny cheir dzoy ferch nacharyat nac
epil na lil nahat ~ ~ ~ 4

Tudur uab goynn hagg; aecant .

NEu2 aeth neut hiraethaoc bun vy myn-
nwent dirrent derwen ys goerf ys
goae y pherfon . yn wandir tec yn wyndon .

Nomployf dicllaon oyf . dec lloyth yt nym 9
try . nyt haod treulaoo ynhyfryt . nyt echog
clot neut iechyt . nyt iachach ployf bach ozbyt .
Reit yo ym bellach ban balloyf ildiaoo yzeildyd
y pzofoyf . doyn y uall ual y galloyf yymgnith
ymplith ymployf . ~ ~ **I**dem tudur .

Sugynfur yt dibur tebic y gyffeith a
Nogaffon y chydic . agoann ruel anelwic
agoyzth faos achas achic . Myny uchelgreir
ueir uaozhydric nybu nyt yzbud uu r hir- 18

dzic . na llonn yngcroth loth leithic . na
llaon yzagaon ogic . ~ ~ ~ **T**ud' dall aecant
Neuad howel hygel hegel . newyddzoc
nyt moe ae meigyl . yfdoz gaeat nyt rat 22
rugyl . os dero yfdiryeit na figyl . ys oerffyzch
anhygyrch hogyl . ys del dzoy nenn yphenn
ffagyl . ~ ~

Iockyn du uab Ithel grach . aecant . 26

Rodywr vyd cleroz cleu y atleis reit ymi
honna hynn agefeis . ryo oed ym bil
ambeis vottymaoc . ffozchaoc divlewaoc dwy
aflaweis . Rei aozderchei a ozdercheis . rac kael
arnaf loyc y tinhwygeis . rogyan ual goylan 31
ygoeieis uarret . rac oed y hardet mi ae hyzd-
eis . Ynymarchweil yd adeileis . ac nyngwreid
yeu y gwreickeis . ac ny nvgarch y nuygeis
danni . ac ny fferi offerenneis . Dzos vynyd
nodaol mi a neidyis . hyt ynghaer ffawyd . ac
yn hy z lliwyd y lleweis vym mwyt . ac yn 37
nyffryn cloyt y cluteinyeis . Gozyoch clao offa
da' digoneis . Gozif* aberryo dzyo adzeweis .
dyznaot graen a maen ymae yn gleis achlo-
yf . nywnn naf lladwyf neu ae lledeif . Maoz
neut oyf gerdaoz dioer agerdeis . meu vene-
gi y choi chwedleu ozkemeis . Myuyz yo gen-
nyf kineweis yngkaer . vi a mab ymaer vy2-
daer vodois .

Pales kyzchu tu nyt da ymedzeis. pa lys di-
heilvzys yd hwyl vzyffyeis. pale waethaf eir-
moet y medzeis weft. poen ozcheft ryffest ny
ma0zhoeffeis. **N**euad awel0n newyd antreis.
nywla0c kozna0c koznir wyndeis. ac y hon
no tro treidyais om amwyll. **I**lyna diw yst0yll
lle ydymd0y lleis. **P**an gyfestydywyt yd eistede-
isarla0z lle ny ma0z ha0d amozeis. ar ystiw-
art llys llyffeis y aruer. amroes gyt argler 9
adigereis. llyna ga0n bzynha0n yn hy wrleis
lle ma0z newyn dyn dyd y kyzcheis. llei noc
ahedei achwydeis dzachevyn. **A**llym asg0zn ke-
vyn mi aekefeis. **a**llei nomdia0t otl0t atleis
ynllowrud o bzud bzeid nathegeis. Ma0z oed
vy fychet peffycheis amlynn. **a**m0y vy newyn
mi ae na0 weis. **N**y wnn p0y waethaf waelaf
weleis. ny wyz dyn ynllwyz ll0z0 y kebleis. Her-
wyd dz0c ag0c agogleis cler0z. yz g0z yz wreic
hwr hir ymwrteis. R0y gozcheft rac g0feft lle
g0feisteis yna. annat lle abzofeis. **N**y budu0 20
doe kyfercheis. nawest0n arwaster feif. Maer
herlot kyfot keis ym vefgityeu yfgadan a
bzyneis. avozy daf lañ verreis. oveir p0y a
beir ymbeis. 24

Madabac Dwygreic ae cant.

Lofgit tan r0yfan refyz kidill haearn vu
loffodeucarn yny sidill. llygoden uelen ar
voly kipill. yn llun yfessy0n llei no feiffill. **L**ywyd
m0s 0ybyzd. mis ebziill arffest yn erbynny0z gw-
est yn ar0 benniill. llanaftyz abyzrgastyz heb
ergill bzynha0n. ll0nab gul amia0n heb gael
enniill. lleitraf min suraf myn siriill y gwnein.
llawdyz chwein min rydein y my0n ridill. **L**wyn
a0c odida0c nyt idiill ffr0ythla0n. llab gra0n
k0zp anna0n nyt kar penniill. **L**etta0t cler wad-
a0t. clo ar wediill cath* mod ba0ki ar vath ny
med bikiill. llindac llab0dyz m0ndac lledyz m0n
dill coz iar. lleyc wyt avar llygat ebiill. 38

Dauyd y coet ae cant.

Gwnaf dz0y not agglot am eglyn yn var0
daeragarw darogyn g0nn mae ff0l y dzum
folyn gekru heird keith eic okyz y hyn.
G0y0beth cul eneth kylyonyn oerl0m yn
erlit ff0lberdyn g0in h0yz ymed na g0enyyn

g0as ageiff nychda0t ag0yn. 1
Vzeulyt gozff dyfyzgi vzillyn karn vilyein.
ua0lyt hazyz dauydyz vyn0gyl g0yzuan
div0ynyn vin cryd rac yfovyn y cryn. 4
Y poerllyt hewlyt holyn am va0dzuth nyt am
vedzu emyn. y pzyf dz0c pyn y pz0fyn apzys
h0yz yz beird y pzyn. = **M**ab y grochan g0ad 7
Mab g0zechyn y pi0 a nei z pi gan ienkyn :
vab lleu g0t uab llygodyn uab ll0ch enneint
lla0n heint llyyn. = **D**os d0c anglot not 10
neidzyn dzy0 hy agyz dzahaus fymyl gozryn.
vygret yz effeiryedyn ny la0 ykeiff mevyl alyn.
anurdaf anaf oenyn o belat bawfeilyat bif-
welyn budyzvab rys bzys bziof0nyn abieuan
dec eb vndyn. **D**auyd y coet 15

ae cant. y readyz g0y

Raeadyz oercri kadyz ar cr0kedeu bach bych-
in geinya0c wertheu : rugyl ffugyl ffagyl ma-
gyl m0ygyll refreu. regylwern y g0m uffern 19
geu. = **K**eu goffostic dic dygyn gyzb0yll asgen
du gynnen digann0yill. kaeth raeadyz di wa-
ladz0b0yill. clafres bzes taecoges t0yill. 22
T0ylld0ng r0ng du vi0ng divlas ll0 keufoc
lle keiff0yt vy llaes : tristch0bedyl blin doet
yzdinas. tanfflam dz0y ra0lyz g0y gas. 25
Cas y0 anghadyz raeadyzan. cassaf vn h0ch
tr0ch l0ch lun. cas dzahuffffrom saf0z tom tin-
cas cas cas cas cas c0n. cas digar0 ym
kystegyyn. k0ys de0gur yz kostogyon. 29
dd' y coet ae cant.

Kystudfull ba0duill bad0m y pecha0t y0 z mab
pychan iatl0n : kestga0l garl v0ly tombarl0m
kystecwer cla0z amner cl0m. = **K**aeth aryalfur
d0zch kythzeulf0m foecua ki hirbla kehyszbl0m.
kolleis oe werngoffyz offr0m. kylla dia0l my0n
kena0l c0m. **C**allonvaen kyff graen keiff 36
gr0m ny hyzthg0ymp mal hurthgenn fyac
uab t0m. cozff pyde0 trum ide0 tr0m. ki 0yz kedi
y0 z kid0m. **D**auyd y coet ae cant. 39
B0ch ll0ch tr0ch kim0ch troch kymell. ^{g0arthec} y0 g0er-
thu me0n gwlat beff. beich o va0 dia0l yz bach-
ell. b0ly chwycered nyt oes wed well.
Cul willmer aruer oeruyn ygouit gavyz 43
yn cachu kennin. c0lym troic y yfzigin. del0
wac ont ta dyly win ~

Ryozuc feithuc fothach was baŵleidy2 yfbei laŵ llawer gwrach ⁊ raff am vzeuant y man- tach mael heb dzugared na mach ~	3	Cafas kadŵgaŵn llawer llawer nos dic annigrif ⁊ ŵzth din ki ŵzth dan kalaf. yn tynnu dŵy wryfc obzyfc bzyf.
Dauyd y koet ^{hoet} hydyzfant dyn ŵyt kerdlaŵn ratlaŵn rent ffo 2 boze oz bzithle brŵnt ffi lann ymdyfri du vzont .	6	

lle nyf gŵnaeth o vaeth uethyant ryff eiryoet o rodyŵ gŵledyd hyff hard	9
get oefgret heb yfgryff ⁊ heird bzydyd- yon pzifyon pzyff ~	
llyma wneuthur pur pefyz yfglyff	12
ryget oragoz geireu kryff ⁊ eglyn o varn gŵyz agklyff. o deu gŵys nat geu y gyff.	15

Pmab cryc ae cant ~

Dv0 diatneir meir maerkynghozeu.
 Dawnaf rac llatron dynyon dannot.
Aethp0yt am ter ieir taeryweith ffyznicrwyd. 4
 tramg0y na0s arwyd y nos arall .Nybu r0y
 leucin damwein dymestyl .ac avu echnos ym-
 didos dy . **Y**zpanlada0d ca0d y cath ll0fygyngrin.
 y ki lletuegin ll0yt auegeis ~ **D**yuoat y karn
 lleidy2 g0zneydy2 garnyal .ac yfpeilya02ty hyt 9
 nos tywyll . **A**ruaethu mynnu ka0ell mynna-
 ed tec . **a**d0y vynhaedec muchwec ma0zch0edyl .
Edrych aozuc ffuc offerndzum . arhyt yty clyt
 bzyt bzedychuoes ~ **a**c arganuot rot ridill y
 tringot . adrylle vyffonn tr0y 2 vn ffenesty2 ~ 14
 kauas y lleidy2wasc gyf am lla0dzawel . kyfeillt
 anniwyt bzyt y bydyd . **C**rib ffydzlic niding
 nedwallt gymannva .a ll0ydz0et gotta dzut a
 gattel . **H**irgroc yz dirieit oer deit ot ai .om 18
 g0al poen goual hyt pan gauas ~ **H**engot vying-
 h0egy2 r0ng hengist athil athylleu g0iril . yn-
 yg0arac ~ **N**yt edewis im dim grym grymy-
 ant . o2 tryfoz tra0fuyc la0dyz byc bagan ~ 22
Dyeithy2 cl0yt ua0eir vy0yon h0ngy2dla0t mellst
 0zthdeu reffyn wellt gyffellst gaffaf . Kicvzein
 aweler y0ch ywilerf yndial vanreith g0eith g0-
 ythlonder . **A**rdinas mael0z lle mae molest fon yf-
 g0tpr0enn lladzon ameu lletrat ~ ~ ~ ~ 27
Crist^{creir} vn mab meir ma0z ryuedot . amgri
 bileinfeif treis 0ttreff0z . nat a heyzn chw-
 yzn ch0ynd0zch g0ada0t blaf .y doeth yleas kynn
 glas gloeslif ~ **K**ann oed kelwyda0c rochga0c rech
 ga0z . affallst ac anglaer murdaer ma0z0byll ~ 32
affugya0l tretha0l truthein ampzytuert h . aserth
 ac anuerth f0zth ac ynvyt . **a**m vyingharcharu tru
 tradicter . tr0y weithzet griffri cabylgi c0bylgas ~
Pzif auonyd ryd rwng g0y a hafren . modry- 36
 bed kymmen im ae k0merth . Vnoed deueityat
 divzat dyzys .ennwa0c bzif auon tros uon tra0s
 uod . **E**urgaduc can duc ydogy g0ada0tfeic 39
 yz ozeu karwreic ynd0yn cozrwryfc ~ **A**reil d0fyz
 gynneil deifyz argynn0zyf oer y0 y detwyd keryd
 kares . **D**ic oed y eithon fon fenigyl raecando 42
 deffro r0yt oztho bei reit 0zthi . **T**zyded ma0z
 gochwed yz mar0 gychwedyl . beikeffit tr0ylit arlet

vner0 . **O**ver gleiryach fach farruc y wacfon 1
 auon kymaron aekymerei ~ Keiffa0 griffri dei-
 fy2gi d0f0z g00ymp . g0naeth ar y thza0fryt pyt
 pedwardyn . **C**laweda0c ueina0c v0ynaf kefnith -
 der0 . cl0yflif dzos ganner0 gl0yfu0er0 glafuo2 ~ 5
Pozth du0 yz ponpzenn llethy2 afgennllithy2
 arfaer aedodes ynodida0c ~ **A**m diw helu
 cnu knecv0ch kynhozth0y . gan uelyn uozd0y 8
 ualaen ua0z0dyfc ~ **O**gwlycha0d griffri cri crin
 uoeluo2s . vch la0 trefykla0d va0d uaethgenneu .
Sychet yffilcas benngam ff0lk0t wyll . dib0yll
 arth ff0znd0yll 0zth offerndan ~ ~ ~ 12

Du0 amro dyall call rac kellweir . dyn 0yf
 yng0zthz0yfc odygarthref . **Y** bz0du canu
 keinwa0t gyfiewin . y walch balch bylchwin vyd 15
 in uadeu . **C**oethy2d haeldauyd kynnyd kannyn.
 keith adiodef rac llef a ll0fc . carenkil eidil eidun
 hed dichleis . kerennyd afeis rac treis traetha0d ~
Nybu digonryd gredyf onnwyd grym . balch0y2
 clot datweir ma0zeir meurjc . Panvu gleu r
 hynteu yn nozhamt0n d0f . poen oed diodef yg 21
 lef englis . Kyffelyp ar fon ydigones . dauyd
 yntreyd feyfnic ryued . **A**c y digones dec an0ych
 deruyn . maredud ar llynn ynllann ryflut . 24
Panwelas dd' h0yldyd haeldeydf . y g0y2 yn
 ymgur tyft d0lur toft . **M**yvyz oed ganta0 rac
 antur ymlad . bz0ydyznad g0y2s ma0zad g0ers
 ymeir0 ~ **K**anydel yng ga0z lla0z lluydgyzch ~ 28
 meith y0 y wira0t ae wafca0t wisc . lly0 r0yfc
 beird hyfr0yfc r0ng hafren ag0y . lle ym y
 of0y dz0y dzef raecadyz ~ **K**any bon vndat mat
 ymod0z2d . maredud gyfya0n da0n adauyd ~ 32
Bzodur vn gallon 0zth ymgilya0 ynt . y goet
 gat luchynt ygit lechu ~ ~ ~ ~

P Iustus llwyt ae cant ~

Ydu0 y tiolchaf dewin plant adaf aedonyeu 35
 c0plaf euraf eryz . **K**aethet ym vaerdy . coeth
 ia0n y0 hynny . ual c0thy2 iar an hy yn eirinha .
Gruffud iarll ma0d0y . groth hanner aer0y . g0zit 39
 bzau my0n bur0y 0zth hen baret . grein llein llo
 truan . groen hoen hen wein . gyzra0d vi allan
 garreu e llyll . **G**0y2 nyt g0i0 y vzo . gwarac affa-
 ethdo . g0y2ed llo yn ffo rac d0y ffiol . g0aec bu 43
 dly2gengyl ra0n . g0ywed henra0 va0n . g0edeid y0

ydaón dilaón deulu . Gwarant ef ni eill 1
 yzgáre ereill . góyzaóð y dóygeill oediged .
 Góe he hen dyfyzchwil . góein uein uaó zom-
 bil . gwae ageis ymbil aegas henbeth . 4
 Góyt vzyt vzys godech . góad glaf glun
 ffallech . góed elech ueinech dóe vu vanfawd .
 Gyt ac ef echnos . heb guder agos . gedoz bzan
 wýth bzenn aethnen . bum yndyrwestu . baóa-
 dyn avu . bóa gózych tradu gózach myón troet
 aóe . Ynllys ruffydyn llef cath myónodyn .
 ymlas onewyn ar lláó newad . Yng croth 11
 loth letpei yngkret naf llannwei . nyt maóe
 ymdygei y maer digelk . Nabóyt nadiaó .
 na med na bzagaó . dammaó yn wassaó
 dan y weiffon . Gzuffud yfgeler . groth efnys
 tryver . gódyf omner maelyer ózth glun 16
 milaft . Breidvyó yó gruffud . ebzóydvudyz dza-
 blud . bzyt ffróyn ogolud y benngalet . Bzys
 bzan yn kozdi . bzeich adein eli . bzóyt ogróyn
 dyfyzgi gan adargwn . bzenin cóm llygot . 20
 bzyt vu ym dyuot . ozlleanozuot 'óch llann
 vzuul . Pennaeth moel benndin . heb gael pyn-
 neu góin . pin ózthdin yfwin heb offaneu . 23
 Góedy mot noffweithgóell mynet ymeith .
 yny llys diffeith ger lláó yllóffyl . Góac oedón
 dzannoeth . yngadaó z kyuoeth . góed bzan yfge-
 irnoeth . bzinn yfgoznach . ~ ~ 27
 Yfgoznach kotowrach ki . yfgóyz newyn hoen-
 yn hóch . yfgóyd kylyonyn ifgell . yfgaó ovýn
 bargaó bóth . **Iustus llóyt.** 30

Qadaóe cozunaóe góe anelóe oe vyó . góas dzyc
 ryó keillfyó collfóyd ryderch . Medzaóð
 ny gedaóð y hen gadach ym . nyt modur góe
 rym min llym man llaes . Madós yó z baódlós
 bodlaón ny bydaf . ny chaf y gaeaf dim oegyfo-
 eth . Medyz golgant ramant rimóe puteineit
 moelfeit nyt callneit ynoet collnef . Meir ae
 mab góirgreir góaógrist gymyzred yfyd 38
 anryded maranned mat . a diuao y llo lleith
 gabylo wanas . agan denebzas ardin ebzóyd .
 arweirul gont gul gant gaós veid vozóy ae
 món mal aeróy march meilyozic . Haóð gantaó
 adaó edyftyl pei herchit . a phyth ny cheffit o-
 dit edeu . Edewis ys mis amóy no blóydy

ym y gedechyn keynydedyn cul . Sozreis 1
 nafkeueis kyuing offeiryat . aedat oed reiny-
 at taergat tyvyzón . Cócocodan dzuan adzyó-
 ed noethi . avu am venlli yn hen vonllaódyz .
 Hi avu ynggóyd llu uab llyz llet ieith . hi avu 5
 gannweith yn hen gonnach . Hi^{avu} am wyncu
 wein cabyl reuduffon . hi avu am wydyon
 ac am eudaf . Hi avu yn rynnun yn oes rann 8
 duran . hi avu yn lluman cregyn lleumeirch .
 Hi avu yn gernen myón keróyn gróybyzgóyz .
 hi avu yn babóyz yeur biben . Hi avu yn llymu
 rac llymet y charn . ar ol peis badarn rac pas
 bydaól . Hi avu yn nychu yn achaós y heint 13
 hi avu am erereint ac am aróy . Hi avu yngóaf-
 gu góeifgon ar uara . hi avu yn facfónya ymy-
 ón fened . Hi avu yngrassáóv sawyl ben uchel
 hi avu yn gaódel y hen gadell . Hi avu yn my-
 gu ynghylch meginledyz . Hi avu am vam
 bedyz kynn kael bedyd . Hi avu yn kyzchu 19
 kyzch ebaól cattus . hi^{avu} am vzuttus yn hen
 vzettyt . Hi avu yn malu yn melin reinyallt
 ar ryt cae llugallt yn róyt llygot . Hi avu yn
 tyllu nyt tullyn cleróe . hi avu yn neudóe ac 23
 yn neidef . Hi avu yn llechu llyóch eiry mynyd
 bellach am gebyd y mae yn gebyftyz . Hi avu yn
 crynu rac crinet y llein . hi avu yn llefein am-
 hen llawes . Hi avu yn tarnu turnen wreic uab
 pyll . hi avu yn bebyll y hen babo . Hi adynnóyt
 yn róyt arhyt cóm favyn ast y geiffaó dyfyzast 29
 ynydwy vzoñ . Hi ny chat tróy vzat . mae n vzadó y
 llun gan berchen cozun byth nyn kjzyet . Madaóe
 yó hónnó meudac llóy haearn callon culuaen
 farn carn cozn iyzechell . Góifgaóð ymdanaó 33
 yóch dinnerth yn ros sócot anidos kylych y ned
 eir . Byth yn yn rod oe vod nyt rydech gampeu
 noeth vy yfgóydeu anofgeidic . nywelir amdyn
 edewit ganthaó . ny daó oe durllaó vadaóe dyfyz
 llyt . Madyn gi gelyn go galet wyncu ynydel
 escob du odin dyfyzgi . Hi adoeth yn noeth o nei-
 thaóe vzanwen . hyt yn llys vaxen nyt lles voc-
 fach .

O faith wedi y pader

TRóm yó tremygu hael douyd ym-
ryd om róydbzynu. llyna med beda 3
byt vuedu. vryri eil wedi keli ef ymkelu.
æ synnwyz yó yn llóyz llóz traethu g'fec
herwyd yhatrec gymraegu. del dydeyznas
blaf bleit barthu radeu. dieu nan madeu
duó yn medu. val ybyther ner nef allu 8
dydbzaót . rac róyf o bechaót ry vaót bechu.
vn hanes unlfes un llu un awyd. ac vn ar-
glóyd rwyd yn rydhau. ffiat uolóntas adaf
adeu . tua rac traha tróm uedylyeu. ficut i
celo faló eiryeu ae góna. et interra pla plyc
eneidyeu. weldyna tryded reuued rieu. wedi
argeli dzóy len goleu. æ synnwyz yn llwyz
llózyf gradeu dwaól. dothyó yn eiryáól doe-
thyon eiryeu. bit dy ewyllys heb vzyz vro-
dyeu. ual ymae yn nef naf gwirodeu. ár y
daear kar kerydeu bennadur y bop pecha-
dur rac pechodeu. Panem nostróm tróm 20
yó trem yólit .cotidianóm dyenó gleindit .
danobis hodie dyn yfodit . awyz dy voli ual
y gellit. llyna bedwarded med mynechtit 23
wedi óz pader ved nan pydit. llyma llwyz syn-
nwyz llóz offynnit . yn reit duó teleit talym
anrodit. bara peunydyáól haól aholit . dot
duó góió hedió nyhaedón lit . Hynny yó buch
ed honn ny bechit . hanes pob kyffes caffom
rydit . Et reuued rieu. góyt ygyt ageu.
madeu hi ninneu on anynan ffeith . di 30
mitte nobis. uab rat tat dewis dilis yn
kedwis kadarn obeith. debita nostra dybyd
dyd boda. duó aegóna yngyfadinam 33
gyfyfeith. ficut æ nos fegyzygreir eir aros
vuyddaót aros dzos yndzycweith. dim oet
dimittimus . dyb debitozibus. nostris iaón
astrus. chwyl moethus meith. Haeluab meir
creir cret . honn yó llýó llwybyzget . ywedi
bymet gyfret gyfreith. llywyón ygeiryeu llý
ma synnhwyzeu. dzóy z einym ninneu ózeu
areith . amadeu weithyon maózdat rat rodyon

yngwir dyledyon gwardiletieith . Mal yzot
titheu bop kyfryó byngkeu. gónaón ninneu
vadeu vedól canlleith . et rac kyued cas a
llit fit fudas . ne nos inducas i temptatio-
ne. Sed libéa nos sóyd róyd rad dangos 5
amalo maldzos dzyffóch aele. llyna wedieu
gyt arpympgynneu. gozeu rac bareu be-
ró an aele. Haeldat rat rifyant naf kyn-
taf ae cant . madeuant góarant medól 9
gware. Hynny yó amylder feith weith we-
dir pader . honner yniuer nefoed gyfle.
lle ymi voli val y pzaó pzoiffwyt. æ cetá

o waith y chwech diwarnod

Pangyhyzdaóð naóð nedeir hyget 14
duó maóz . nef alláóð llózyf eidunet.
ydoeth bzenhin coeth rac keithiwet. ovchel-
der ner nef amgyffret . yzdaear ual kar y
ymwaret. adyn oed myón glyn g'glóyf hy-
bzet . góifgaóð góisc anaóð enó farhaet . gó-
afgaót dynaól gnaót bzaót abzovet .
Gwifgat herwyd rat arybuchet. góna-
eth yz rei kaeth kael ymwaret . ynyd y 22
bu ryd y rad decuet nadolic góledic gólat
damunet . Dewin gozllewin llýó aanet deóin
deozwin diaereb get. Dechzeu eu dechzeu cre-
ir wyztheu cret . diwed eudiwed duó gogonet.
Pan fyzthyaóð Luciffer ozgozuchelder myón
amylder bzyder bzadaóc diffyd . duó ollgyfo-
ethaóc banoed dzugaraóc . ynnechzeu dofyn
yaóc defnyd. Ef awnaeth darpar nybu edi-
uar . ynef ardaear ffuruaidgar ffyd. ac 31
awnaeth rodi diruaóz oleuni . da vu geli
ri vy róyf clotryd. llyna z góeith pennaf a
wnaeth duó haelaf. dyóllun yngyntaf 34
dedyf vlaenaf dyd. Ef awnaeth dyfred. ac
myón eu perued yffuruauen ved rinwed an
ryd. ac ae gwahanaóð dzóy wir ymadzaóð
mal yhaóð lunyaóð yn iaón lonyd. Dyfred
anniben gozuch ffuruauen adodes vy ren
men ymaent ryd. Adyfred llauar ar wy-
neb daear an roes kar trugar treigyl a 41
vonyd.

A moz ygelwir .a ma0z y g0elir . a m0y no chwbylwir
 dir daeeryd . llyna dwywa0lweith awnaeth g0ir
 bennreith gobeith el0 uatyeth yneil vedyd 3
 Pan weles lly0 cret lla0ir gogonet . daet y weithzet
 y lu bedyd . Ynadigyffellt g0z avet ymellt . awna-
 eth amylder mellt gwellt agwi0de1lt gwyd . 6
 ac amry0 bzenneu amryual ffr0ytheu . ablodeu
 llyffeu lles tragywyd . a bychan a ma0z ual y tyf
 dz0y z lla0z . ymedwa0z tyma0z . g0a0z g0arant vyd.
 Heilya0d yn geli hael oed yn pozthi . holer yn voli
 ri aereglyd . Hwylweith dwywa0l . hoewdat yfpzyt-
 a0l . neut rat dida0l ytrydyd dyd . Du0 gozuch-
 eldat awnaeth on karyat yz heul arlleuat . pob
 rat an ryd . a fygneu afyz . vn anyan y0 myz 14
 ac awyz pybyz pobyl aedzyd . Didzeul heul ehun
 adyt eyt gyfun ethun oglaerlun eglurl0 dyd .
 A lloer oer aros my0n wybyzliw didos . ac ymdan
 gos nos y luoffyd . Velly yteruyna0d yg0eith a
 lunya0d . ha0d byt wareda0d . bedweryd dyd . Ny
 thaethei daua0t . yz amry0 giwda0t awnaeth 20
 o byfga0t ryueda0t ryd . ahoewdec adar ar wy-
 neb daear . heit gerdgar lauar oleueryd . Dida-
 n0ch bylgeint agant yzfeint . didaneynt etneint
 atneu goedyd . llyna weith amylder obzim hyt
 dy0g0ener vyner ynozyeudyd . Ef awnaeth 25
 weithzet kyfen0 yzchwechet oed wir eidunet yz-
 rei detwyd . Pob ry0 anieuil gymara0l ozeil
 diatweil r0ng deil dol amynyd . a phob genedyl
 bzyf kyfr0ng g0anna chzyf . ozadeiffy'ch0yf 29
 chwyl aderllyd . Pan welet ygyt creaduryeit
 byt . 0zth ybzyt efpyt yfpeit lonyd . llyma at-
 tebyon . llywya0dyz dnyadon 0zth yenglyon
 rodyon an ryd . Ni awna0n nebun odyngre-
 dedun . ar yn llun nyhun ahonneit vyd . a 34
 h0nn0 n bennaf creadur awnaf . adaf vu
 rynhaf ozhen0 bedyd . achymar hir hen aro-
 et oe affen . anghymen med llen y lle ozlyd
 wrthunt ytraetha0d yg0z ae crea0d erthyft 38
 ymadza0d ganna0d gynnyd . Tyfu ager0ch
 tyvit yz ein0ch . tyf0ch amyle0ch ym blant
 beunydyd . Gozuc g0eith didla0t yn chwe diw- 41

yzna0t . g0arant a0durda0t defa0t dovyd . 1
 Gozffowys dyget obop ry0 weithzet . awna-
 eth y feithuet teyznget dyd . am hynny
 ydetryd yful feguryd . hir vyd tr0y *** 4
 gywyt bit tragywyd . dangos nos y lu-
 offyd ac wedy nos dangos dyd . ~~~

Iollo goch ae cant ~ ~ ~

Arist audi nos . craton kyzios rac ym 8
 Caros ry0 gamwyeu . agnus leo . alpha
 ¶ o . deus homo dioefameu . Rex redemptoz reit
 ytt hepkoz . ia0n ry0 gyngoz ynn rac angeu . Ef
 nyehet ef ny anet . ef ny welet yn ia0n oleu . 12
 ar voz na thir . ef nywelir . ef yndyir ef yndieu .
 Ef y0z dial am yzauual . vnanwadal y ann0y-
 deu . Ef yn vchel ef yn dawel . ef yn issel ef yn
 affeu . Ef oe awyd yn gyfar0yd . ef yneb20yd ny
 vynn obzeu . Yn b0h0man yntra buan . dza0
 ac yman dz0y ygameu . Ef ny byd hyn nny 18
 vl0ydyng . ny wybyd dyn ef ny byd ieu . ac ef
 agrynn . ac ef ny ry0n . ac ef ady0n ac ef adeu .
 Nyt llefc lle del nyf llyfc envel . nyf llud oer
 uel . nyf llad arueu . Nyf beid ll0fyz . nyf ery 22
 dil0fyz . nyf ba0d cleud0vyz . nyf beid cledeu .
 Nyf ret yndwys . nyfgozffowys . nyf da0
 kynn0ys nyf d0c heinyeu . Nyt mar0
 nyt by0 nyfg0nn beth y0 . dyn nyfergly0 26
 dan eif oergleu . Nyfg0lych kawat nyfg0-
 yl llygat . yng0iria0ndat ang0arende .
 Gwir vzenhin nef yz dy dangnef . yz dy
 odef yzdiodeu . Yz dy loeffyon yz dnyadon . 30
 yz dy gozon wrda gozeu . yz dy gystud yzdy
 gythzud ieitholoewrvd atholuryeu . Yz dy
 vn pzyt yz pobyl ybyt . yz dy benyt yz dy
 boeneu . yzdy gynnedyf ar dengeir dedyf .
 wr diweirgredyf yzdy wirgreu . Yz dyfeint 35
 o1l yzdy archoll . yzdy vzonnoll yz dy
 vzeinheu . Yzdy godet ath vzonn waetlet .
 wr diweirgret yz dy wirgreu . Yz dy bzy-
 der ar du0 g0ener . ath wi0 leuver ath
 welieu . Yzdygama0l vzenhin nefa0l . 40
 athzo g0za0l athzagozeu . Moes ym deall

y wrthlad ball . ioz diweirgall yzdy wirgrew.
Hynn .avynnaf hynn agaffaf . hynn a
 geiffyaf hoeó negeffeu . **Naó**d y wirgroes 3
 anaó d Jtloes .aroi ym oes mi ar rei
 meu. **Naó**d maria. anaó d anna. afeint
 affa. afanteffeu. **Naó**d feint enlli. anaó d 6
 kybi. anaó d dewi nud y deheu. anaó d
 Jeuan anaó d katuan . a naó d fanan
 nud y feinyeu. **Naó**d mihangel a naó d 9
 gabziel . a naó d vriel y naó d ozeu. **Naó**d
 feint y byt ym kymhlegyt yymoglyt
 rac y magleu . ~~~ 12

Thomas Wilkins of Lanblithean in the County of Glamorgan his Booke

M D ccj

Tho Wilkins his Booke

1701

1371

1372

Aeuric uab Jozwerth se cant y hopk' uab thomas.
Digabyl 6z y dwc y bleit doz durfaf dewr
 diarswyt. divei rad da vu eiryoe't. diozn
 walch odeyznwaet. [Teyzn hil kedyzn. kywi6
 vaed ga6z bz6ydyz. bziwd6n wae6 ar aeffa6z
 temyl beird byt bzyt bzioda6z. tat y gerdwr-
 yaeth vat va6z. [Ma6z hopkyn aergryn 7
 eurgreir p6yilic temyl uab thomas wyndo-
 dic. bzeint g6yz y6 lly6 llyfic baredur dyfc
 my6n bz6ydyz dic. [Eryz uchelwyz diochel-
 wic hael. hylathyz varn gadwedic. bzeinya6l
 ha6l hoewlys didic. bzeife vyvyzda6t vzaga6t
 vzaga6t vzic. [Dzagywyd ybyd barnedic 13
 ma6lfeil malfelyf wynvydic. ydz6ydet bendi-
 gedic. ae dza mevyzda6t adzic ~ ~ ~ 15
Mevyzda6t keuda6t kerd blethyedic. ma6z
 va6l f6llt dida6l kyffylltedic. **M**odur meith
 a6dur nyt methedic. mal g6afgaruud nud 18
 ny6 roi yn odic. **M**ur g6ae6 dur g66doeth ko-
 eth catholic. vzyt. ma6zwell no dyn byt hyt
 ymerwic. **S**ynnwyz aozuc alwyffennic. .fef 21
 ydi6 yeir yn fafedic. **S**yth 6zth syth traftyth
 ac aryf treiffic. ferth lozyf doeth loewdozyf de-
 tholedic. **S**elyf vn na6t wa6t wyndodic bzof-
 yant. **f**ant fwyd aalwant yffyd elwic. **H**op-
 kyn ioz g6inllyn gwenllys voeffic. hopkyn
 wynn waruar tra6fdar treifdic. **H**opkyn 27
 eil meruyn ma6z var p6yffic. **h**opkyn hard
 wyn hyt deu vzyt dyvzic. **H**opkyn yndylyn
 nadolic beunoeth. **h**opkyn eirgoeth doeth
 6zth ymdeithic. **H**ylm aryf ynggryt ual 31
 h6yl amic. hoe6 olut adef h6yleu didic.
Hely6z aer vziod6z arueredic. hael owir
 annyan ha6l wyzennic. **H**eilwin dawydzin 34
 diodzic kadarn .a heileu maffarn wr helym
 yffic. **a**geir yny lys ymdel6 giric. agwreid
 ydi6 ac urdedic. **Y**gler aniuer nefa6l leidic
 aglan. adivan y6zpendevic. **a**gloewdec syn-
 nwyz dirgeledic. ia6n. ag6in v6zdla6n yn 39
 lla6n ybellennic. **Y** arthur loewdemyl 6zth
 eurwledic. **O**lwys gall awen lys gelliwic.

yn vd ov6y vud a vu vedic. y dlodyon dynyon
 adywynnic. y ved6 achad6 gynnefodic 6n
 am yattebyon ymae tebic. **K**oeth a6dur
 messur moesseu ffrenghic. **K**eith oftyngyat 4
 mat yn r6ymedic. **K**yftal ac eidyal y6 neut
 kedic. koftyat davodyat adevedic. **K**ymeint
 y6 y vzeint vro nydiffic na6d. ar m6yaf yn
 ha6d o vonhedic. **K**leu aergar6 trauel kler
 gartrefic klywet ynawdur clot enwedic. 9
 kedlym cleulavnygrym gredyf ffynnyedic.
 cl6yf ron ar dynyon ardiennic. **K**alander
 maffwener amufic beirdyon. kozon y 12
 doethyon diadwythic. **K**ymro ydi6 ef kym-
 maredic. kyfreith erbynnyeith wr arbennic.
Kamber rymufter o r6ym yfic. callon yn 15
 bzydyon yn buryedic. **K**wyn amil adar
 kanmoledic heil. kei eil agynneil ac agyn-
 nic. **k**6zferyeit eureit eiryf bedeftric. a 18
 chadoed emyf nyt ychydic. **K**yoetha6c llut
 wa6c nyt colledic. kadyz ly6 y6 vny6n da6n
 di vnic. **K**erdeu m6y radeu ma6zydic aved
 k6byl a6dur ma6zed nyt kabyledic. ~ ~

* * * * *

23

DD' y coet ae cant y hopkyn vab thomas ~ 1

Arglŷdydieid treid trŷdydet beird kymry bŷdz kym-
 rŷfc gŷin yfet. yŷ hopkyn hoŷ loŷ lawget: uab
 thomas creir urdas cret. = **C**ret awyz yn- 4
 llwyz ymhob llun ar daŷn: eur dinac lozŷ kyf-
 un. gŷz ygkymry hy hoewgun: gof naŷt eur
 ac ef nat vn ~ = **N**yt vn llaw mod gleŷ med glas
 a hepkyz a hopkyn uab thomas. daŷn eurduŷ
 nyt vn vzdas: nyt vn rym ac nyt vn ras ~ 9
Gras yŷ mab thomas meŷn tymyz y daŷn.
 ys o dyn yggwyz. ae haryf ym mŷdydyz ae heryz.
 ae henŷ ae parch ae hŷn pyz ~ = **W**n pyz gŷyz
 gwyz gwaŷ blaenaf. yghat yghywiŷdŷzn 13
 dewraf. lyz o nerth loew ozeu naf ~ lary gŷzaŷl
 alŷz garaf. llwyz garaf naf naŷcanpant.
 lleŷ kyzrchyat ar eigyl gat bont. llyŷ gwyz gŷ-
 eŷl nogŷz gŷent. llaŷn ozvlŷch flŷch flloŷ eur =
 bzint. llathyzbenn cun y damunyant. a llath 18
 blaŷd hollwyth bledynt. = **l**lŷyth bledyn win =
 llynn wyn llyŷ ion eillgat ennillgerd. hopkyn
 yŷ. llyz hardrym eil llyz heirdzyŷ. llary gymro
 hir y bo byŷ. = **N**yt byŷ llyŷ beilchryŷ bylchron
 di hepkoz mal da hopkyn dzagon. ef yŷ yftoz 23
 kerdozyon. o voz mŷgammŷc hyt von. = **E**f yŷz
 naf mŷyaf avac maon byt bit aŷdur y bryth-
 yon: eur veŷtyz mynaŷc ferchaŷc fon. ioz deth-
 ol ar y doethon. = **A**nnwytnud pzyt ud pŷdyd -
 yon avaeŷ ar veith heilyeu trymyon: vn atlam
 athalamon ~ eneitlyŷ tec di vzec don. = **A**r aŷ-
 duryeit bleit blodeu kofyon. mydyz meidzaŷl
 gymry gyffon: o varn byt iaŷn leindynt ion.
 vur gwaerud ef yŷ z gozon. = **C**ozon yŷ hop- 32
 kyn kyŷŷ wryt kei kaŷ uab erbi unbzyt: reol
 gŷindei rŷyl gwyndyt. ry laŷn barch ar haelyon
 byt. = **B**yt doethder aruer euruat maŷz ewy-
 byz mi a roŷn vy llygat. maŷl eur enŷ mal yz
 ynat. os dyweit vn is duŷ dat. = **J**f duŷ dat 37
 yn rat ion rŷy amylylchlynn nyŷ galchlys
 ger tawy owin ac eur enŷ garŷy. ny roes
 neb vael wyneb vŷy. = **M**ŷy a ryd kynnyd 40
 kynnedyf gwaŷz trŷyhadyl noz trihael y gerd-
 awr: walch trahydyz clut vdyz clotuaŷz waeŷ

ennyn aer yn vn awr. = **Y**n vnaŷz hyvaŷz dihavarch
 hoŷ boŷt deheubarth benn kyuarth: ynat llawych
 poz gŷych parch. nyt llawac vn naŷt llywarch ~ 3
Naŷt llywarch clutbarch clot beŷl cled nadgat coeth
 geimyat keith gymell. nenn kedyzn annyan kadell ~
 naf balch ny wnn walch y well. = **G**ŷell ymheŷl dieŷl
 deyzn llaŷchbobyŷ rŷyd hyt yn tref goŷtinobyŷ: eil 7
 elphin gwaŷ llyŷ ŷinobyŷ. yŷ no neb am win ano-
 byŷ. = **Y**nobleu yn veu vyŷ difri vackŷy aevŷc
 kŷzn aefendzi aegaryat ozeu gŷiwi. oeras maŷz 10
 aroes ymi. = **M**i aglotuozaŷ veŷtyz llyŷ mŷyeilch
 hael gwnaŷ helmeu yn vedeilch. dzos barch rago-
 zaŷl gŷaŷl gŷeilch. hardvur ae wiŷgoed heirdveilch ~
Yheizd veilch wiŷgyoed harduoŷ yŷz gwaladyz
 gŷelŷyŷ idaŷ hiroes: ffyzyf iaŷn yŷ meŷn ffuryf 15
 einyoes. a phob da ae ra a roes. = **R**oes ym lyŷ
 hyllym leŷ helmaŷc ruthyzdarŷ llary rygarŷ
 llurygaŷc y ved ae win ffuŷldzin ffaŷc. ae vŷnei
 hopkyn vynaŷc ~ = **M**ynaŷc hopkyn lynn loew-
 glos. mur heildŷbyŷ ketgŷbyŷ katgis. mŷnei 20
 laŷ mae yny lys. eurdar y lucidarius. ar greal
 ar ynyales. agrym pob kyfreith aŷ gras ~ =
Y gras agafas y gŷz. a chlot teilygbzif iuoŷ.
 gŷyndodic vonhedic vur. gŷineu didwyŷl veŷtyz
 pŷyll per. gŷiŷ eil gŷalchmei uab gŷyur. a gwaŷ 25
 atharyan gwyz ~ = **G**wyz warant ffynnyant
 ffinn. y gerd tra vŷyf vyŷ y gŷnn. gŷaŷz maŷz.
 mat bedeircat benn. gŷaladyz kadyz koeth y
 doethyon. gŷalch agar arglŷyd agwann. gŷyzd
 ahepkyz gŷzd hopkyn. ~ ~ ~ ~ ~ 30
Gwrd hopkyn loewwynn leweid lary glein -
 dyt gŷz aruaŷc yggryt ny byt nywbeid.
 vab thomas valch ras vylchreid yghamaŷn.
 uab einyaŷn vyzdlaŷn dzin greulaw^{dreid}n. **T**ŷz tir
 tawy rŷy rieid rugyl didaryf taer yŷ ae dur 35
 aryf tyzeu diwreid. **T**aryan holl wyz mewn
 anturyeid grŷydyz ŷzth aros ym rŷydyz ŷz arth -
 ureid. **K**eing hiraer ozuot kyghozeid nenn gŷyz
 kywireir eryz mygyz karwryeid. **K**aŷz aeŷfaŷz
 gwaŷz maŷz mireinyeid beilchryŷ karŷ hŷyz 40
 uarŷ hir vyŷ eur llyŷ iarlleid. **H**elymveŷt

lozŷf gŵaer deŷt gŵedeid annŷtgaŵ. haŵl kaereu
 diryaŵ hael kerdwryeid. **H**ŷyl deilŷng bŷiŷc vlŷng
 bzeiŷc vleid yn aergrŷbyz hylŷybyz uthyz ewybyz
 ri athzoeid. **G**ŷir wyneb kymry gŷerineid vyzdeu
 yŵ gŵaer y deeu a gŵzdaeid. **D**a lyuyz y gyfreith
 dilyfreid yghat adŷy vil ynat di vileineid. **D**i 6
 wedŵ olut maŵz diwydeleid iaŵn da wed aelaŵ da-
 ŷn dieidileid. **D**onyaŵc callŷn hael dienkillŷyeid
 yeid bleit digrin aryf yn reit di grynwreid. 9
Di wyŵ aeŷfaŵz hydyz ny dewiŷŷyeid dŵzd dŵys
 oefenŵ agŵzd diŷaefnegeid. **D**i vzeŷ hopkyn dec
 didaeogeid wr dawiŵ yŷchelwr diachuleid. 12
Adlyedaŵc iaŵn adiwladeid lyŵ adwynnic yŵ
 adewinyeid. **B**ziŵ aereu ae ron bzyyreid yrad
 byzdwin y neuad bardonieid. **B**zonn hyneif
 beilchlin bzenhineid eruei buan dŷy gamp 16
 kei bonedigeid. **P**oz ioz gŵineudoz gŷynedyeid
 eglur: pur mur pŷaff aŵdur verŵ pŷoffŷydeid.
Par bzywydyzdaer mael aer milŷzyeid wala-
 dyz pann di vŷgyl kadyz pendevigyeid. **P**ryt 20
 verth kerth taerneth teyzneyid digabyl
 pŷyntufwalch doeth babyl parabyl pereid.
Parottaf llewnaf llunyeid helym durgaeŷ
 peryd ragozvlaen gŵaŵlchwaen gŵalcheid. 24
Enwaŵc naf ffyzyfaf ffurveid llŷyŷh bledyn.
 yn yŵ lys winllŷn ef ny vynn veid. **E**ur
 gadyz yŷnggŵaladyz eŷgyleid di vzaŵŵ ion
 mŷyn eidun kadŵ enmynydeid. **E**ryzaŵl 28
 hopkyn arŵzeid diovyn ioz gloewdu eovyn
 arglŷydieid. **A**rglŷydieid treid. mal yny
 dechzeu. **D**aupŵ p coet ae cant p
 ruŷtŷud uab llŷwelyŷn. 32
Keredigyaŵn walch balch bylchzon cryfdzafyn
 clotgar rŷyfc barŷn: yŵ llathyz ruffud laŷnud
 lan. lleŵ olŷc uab llŷwelyn. llawchlu eryz llew-
 ychlin. llŷydyant hoŷl wyzyon llawden. 36
Wyzyon llawden benn beunydydyz yn diry-
 on eil mechyd: eur yz gler ger merweryd a-
 med gwled gloeŵ vy hoeŵ hyd. = **T**eyzneyid
 llunyeid llonyd agloeŵdec yŵ gwledic meue-
 nyd: trech noegas vaŵz y ras vyd. trychdzin

diaŵtwin detwyd. **D**edwyd dieidyl dilaes. dyny-
 on gynnyd daŷn gynnŷys. dewr kein gŵell no
 thzugeinfeis. diŵc yŵ vyd dec y voes. = **Y** voes
 yŵ roi baŵb y vud. y veird cant y win ae ved. 4
 y vaŵl yghymry a vyd. y vyt ageiff ŷzth y vod.
Mod pablaŷ med y pobloed. mil ae gŷyŷ maŵl
 agyzaed. mur iaŵnrym myŷn mireinrŷyd.
 mynaŵc llaw euraŵc llaryeid. = llaryeidvab 8
 arab eiryŷn llawolul llŷwelyn uab ieuŷn: llŷ
 rygaŵc callonnyaŵc glan. lleŵ traŵfdec unllit
 tryŷtan. = llit tryŷtan dewrder ner nerth. yŵ
 gruffud nud naf diŷŷzth. dihyball myn duŵ
 hoeŵbozth. ada hebaŵc deheubarth. 13
Deheubarth ved barth vud barch gyuoeth
 beird byzdeu bŷyŷfclaŷn beunoeth: dioer yŵ
 gruffud lyŵ loewgoeth. dzafyn didic di feyŷnic
 doeth. = **D**oeth eil uthyz gawruthyz yn gyŵ-
 zein iaŵn valch yz anuod eingyl llundein. 18
 yz mozua coeth wrda kein eryzaŵl walch
 arwyzein. = **A**rwyzein mirein mozud un urd-
 as wynn ardŷn plymlŷytlud: eurgarŵ clot
 beŷl nawwell nud. aergyzyf ozeuffyzyf ruffud. 22
Gruffud nud ud eir. grym llŷm llafyn
 diŷgleir. gŷynn greir hael myn meir
 am ygwin graŷn. **G**yzua maŵzda meith. gyz
 vzŷydyz dewrgrŷydyz deith. gŷyŷ diŷtriŵ eingyl 26
 geith garŵ di eŷtraŷn. **G**ŵaŵl haŵl maŵl milcant.
 gŷyŷch llŷch llawch anant: gŵarant glut ffynny-
 ant eurglot ffynnyaŵn. **H**ardffrŷŷt wŷt aeŷtalch
 hydyzdaer ar gaer galch. hyn llŷwelyn walch. 30
 ioz coethvalch iaŵn. **O**werin lin lŷys glot byŵ
 gŵlat bywys. hael ynat gleiŷdŷys o hil einyaŵn.
Emyz eil heil heird. amylba da da digeird:
 emyn kiric beird yŵ myn karaŷn. **A**chel verth 34
 nerth neit. yŷch aeron ron reit: vn kymurth llŷe-
 gyzbleit yŵ ion kamaŷn. **E**lŷfal eil feŷyf ozyf
 maeldozyf maŵldyf. eryzeid aergryf a ryd eur
 graŷn. **Y**vard ryard ryŵ ŷyf tra vythŷyf vyŵ 38
 vy llŷyŵ kymen yŵ nyt cam awnaŷn. **A**ruaeth
 maeth meith ner. aeruleid reid rudner. eur oleu
 get cler ar ael eigyaŵn. **D**zeic trin lynwin law.

dzaŋon callon caŋ .dzyllŷwr caer aelaŋ dzeillaer
 creulaŋn. **B**ugeil cat mat maŋz .baed gŋned
 gŋed gŋaŋz .bzŷt uthyz catruthyz caŋz byzd= 3
 laŋz beirdlaŋn. **B**zeyz gŋy2 myz med .bzenhī
 gwin gwen fed. bzŷt byt hyt hydyzgleŋ .maŋ-
 zed meiraŋn. **B**alch gŋalch gŋeilch loeŋnen
 barchus glot berchen .budffrŋy2h llŋy2h llāŋ- 7
 den .doethben y daŋn. **B**zeifc weifc wyfc bzŋy-
 dyzdŋzd .bzys emys ymŋzd .bŋzd kiryet agŋzd
 keredigyaŋn . = **K**eredigyaŋn walch. 10

Kynnyd **lywelyn mab gruffud . Davyd**
benbras ae cant -

MRaethóys vyntauaóť . tróy nerth y
dzindaóť . traethwaóť ombarwaóť
moz dibarha . Tzeiffwr agymer . troffed
eliffer . traófwalch ner muner ae móynhae .
Ilyó glyó aglywir . Ileo doeth coeth kywir .
Ilawir ny welir y gywala . Ilym yggrym
yggryt . Ilaóť gozuaóť gózhyt . Ilyz y
dýt y vzyt ar vzynn buga . Iloegróys
y gyfgy . Iudóyt oe deutu . Iluoed ae dyuu
yz ydiua . kanawon kymry . cunyeit ae def-
fry . kenedyl aedyly nyt ymdolya . keinw-
eilch kyffredin . kynniuyeit werin . Ilawer
y bzeidin . Ilyw ae bzeinhya . **Bzeinywys**
góť ae med . bzeint y teyzned . bzenhin
góyned kas góeda . **Bzeinyaóť** lywelyn .
bzenhined y hyn . bzyneich a dzeiffyn .
dzos glaóť offa . **Bzooed** yfgauael . bzyt
ardzychafael . y bzifdec caffael . hael yd
hóylya . **Bzeifc** weifc wofgozdón . bzyt
gryt grym Ileon . bzanar bar beirdyon .
ynfaxonia . Ilaóuaeth gaeth giwet . Ileith
geith weredzet . Ilofget eu trefret am eu
traha . **Tyzeu** teó ae mur . teruyfc eu Ilaaur .
tozuoed difegur ae hyffiga . **Teyznuab**
gruffud teyzn dat annud . teyznas dat
cud pzud y pzeidya . **Eurglaóť** kymry ua-
óť . arglóyđi clotuaóť . arglóyđ walch kein
uaóť ae kynniuya . **argledyz** góeith vu-
dic . **arglóyđ** góynuydic . arbēnic wledic
awledycha . ketwit un mab meir . keneu
kyniweir . ketwis y gadeir gyt agóina .
y góť góťd uchel . ar góaeó gwaet awel .
panel yn ryuel nyt ymgela . lleidyat gat
gyzchu . Ilaaur góť gynnu . aflu ny chymu
yn ryt chwima . **ar** erlit ualkynt arael
ydyffrynt . **areil** hynt gerrynt garrec
houa . **Tzyded** hynt yd aeth . dzut vu y
aruaeth . gónaeth tyzeu trefdzaeth .
nat ynt trada . **Pedwarded** y vzo pēnaf

o gymro . penvzo o dyno . ros o dyna .
Pymhet vozgannóť . parhaus y wc
yz awnel o dzóť nyf diwycka . **Chwechet**
ydzamw . chwechat ynadóy ynaber
tawy tec yfgozua . **Seithuet** getweli .
feith gat wyllógi . o yfrat tywi tew y
haerua . Wythuet hynt greulaón . y
garnywyllaón o geredigyaón y duc
yna . **Naóuet** vzycheinyaóť . naó cat
kyndynyaóť . ual run ruduaóť vu y
dzoua . **Decuet** digyffellť duc attaó
vuełłť . dibellť ae flamwellť y flemycha .
vn ardec diweid . eluaed vzo hyueid .
arózeid a vleid ae harueida . **Deudecuet**
yn iaón yduc werthrynyaón . maelenynd
oe daón ettwa . **Tzydydec** docni . taerwalch
eryzi . aróyflli kerí ker kaer eua . **Pedwa-**
red ardec panduc achwanec . dóyn ke-
dewyng dec . duó ae nertha . **Pymthec**
uet powys . pany kyñyd wys . pennaeth
ny wyllóys ef awyfla . vnvet ar bym-
thec . o vaelaóť faefnec . panaeth ar oftec
ydir panna . **Dóy** arbymthec dzóť . awna-
eth yn amlóť . pangerdóys y vóť amallť
vaga . **Deunaó** daón oed vóy . duc y har
uozdóy . góyned vch conóy . ae kynnydha .
vn eiffeu o ugeint . aróynaól y meint
achwanegu bzeint . geyz bzo affa . vgein-
vet gan rat . hendzef y hendat . duc y
beruedwlat ac nyf góata . **Tzos** yz uge-
inuet o alun dzefret . hyt waelaóť dyuet
yd eheta . Mi yó y benkerd maóť yó y
angerd . mynegeis y gerd* fozd yt gerda .
Móyuyó y gythzud . mireinuab gruffud .
mae nny deurud daón nychilya . **kymen**
lywelyn . kymyath yderuyn . kymry ogyl-
chyn . agylchyna . **Góyflloys** ydzagon . hyt
yghaer Ilion . góyflon y róyf mon ry-
mynycha . **Yz** un góť an peir . an góeithzet
an geir . can eiryaól diweir . ueir uerch
anna . can cafas eurwas eir alóyđha .

can gaffael hirhynt byt bot* yma.

can duó nef nny vaó2 nodua. yf caffo ef
dzugared adiwed da. **a** men. 3

Marbnat howel mab madaóe. A. gruffud.
llygat gó2 ae cant.

Gwae ui duó ozdruaó2 golllet y2 goll-
eis y nymgellir góaret. góander 7
y lawer eilywet tramgóyd : ry doeth am
arglóyd eurgláó2 dzefret. Góalch gó2a-
ól gó2hyt góalhouet. góeilch oed veilch
yny valch gerdet. Góy2 golofyn ehofyn
panehanget fozd : am dzefgozd dzóy galet.

Gwac y2 byt bot heb y haó2dget. góael
dóyn hael hóyluaó2 y weithzet. Galar 14
yó gennyfy góelet ar lachar : golóc ág
klaear daear dudet. **Howel** uab madaóe
ny mat dotet. y myón mynwes llaó2 17
mygyzwaó2 myget. hir yó byth bellach
bellet bot hebdaó : hiraethlaón gym-
raó gymróyn godet. **Hydoz**yl kylch y
gozyl gwrymfeirch ar llet. hydylz glot 21
ryd gynnyd gynulaen lliwet. **Hygyz**ch
oed y lys les tróydet oe vud : ae vedgyzn
kyfyfet. aróyd tec am rec pan rifet gan
feint bzeint bzenhin gogonet. ardeheu
mab duó bo y dynghet ef. tró gaffel
pozth nef ynagozet. Agkall yó y dyn 27
ny del y gret. ar y gó2gozeu a anet. ag
heu nynedeu un nodet racdaó : dzóy
benn yntreiffyaó yó an tristet. 30

Tzifst yngozuc crist cret nyt ym-
chwel. treis dirgóyn ac nyt treis
dirgel. Am dzaóswalch aerualch oeruel
y gollli : nyt ryued ochi yn iaón uchel.
Neut ydió ynof y cof kyfarchwel. 35
am lyó cledyfrud heb gud heb gel. neut
meu y eiffeu neut iffel vymbzylt. yó
veirdyon oed clyt clot diargel. **Neut**
aelaó cóynaó neut kynhawel. o verwyn
hyt vaó2 hirdywel. **am** y2 dóyn teróyn 40
tózyl vuel. **am** rió ae bar oed góaellió
ual góael avel.

L

1383

Och am róyf aerglóyf eurgled echel. och
am dilió maó2 nymdaó2 kyndel. Och am
arglóyd róyd ruduedel utkyzn. och am waó2
kedyzn kat diogel. Och y2 vynet gó2 gó2dleó
ryuel. och veith byth bellach nydychwel. 5
Och pawneir och ueir och vihägel. och hyt
attat ty duó y2 dóyn howel. **Eryz** gwyz gwa-
rant heb ochel. ar wirioned iaón daón
yd ymdel. Erbýnyet arbennic angel barch-
uffaf naf ar nef yd el. **Marbnat gruffud**

uab ednyuet. dd' benóyas a cant. 11

Gwyn y vyt am gyt ageidó y wir.
góae ef arglóyd nef ny vo kywir.
ary vynno dyn ry derperir. ózth a vynno
duó dim ny ellir. **Ry** uaó2 o bechaó2 ary
buchir. ry vychan y duó adiwgyir. **Ry** af 16
nam o gam agymerir. ry anynaó2 o
beth y pzegethir. **Góeleis** y wr agó2 agóy-
nir ynveith : vyth bellach ny welir. góeleis
y deu adeu beth adewir. góeleis y dzi 20
athzi ny thzemygir. **Ny** ry weles dyn
dim moz engir. agelet y byt ynvyt en-
wir. Ygó2 ae medei oll ymedir kyghoz.
llyó mal aergól llawhir. Mozdiheid hynny
moz dyhir dzuein dzavo byt na cheffir. 25
Gruffud arueu rud ry debygir. greit barch
y lywarch uab elidylz. yfdinam awas ydir
hepkoz : ýmynnwent vangoz ahepkozrir.
kalanmei kallon ado2rir. cof anwar ga- 29
lar pa gelir. **Pandangoffer** góy2 eryz
eurdir. nat ygó2 o ros adangoffir. **ary**
vo gozeu góir y digir. ac a vo da nyt edew-
ir. noc aadwys duó yny dognir. ket hael
uab ednyuet neb nyedir. neut rygóyn 34
terwyn tyzua pabir. neut rei am ruffyl
aduhudir. **Neut** raóch y ardaóch neut
rywir y varó. y varónat agenir. **aozuc**
o dzóe ny dzycuernir. y ruffud oe vud a 38
vadeuir. **aozuc** o da onydywedir geu. nyt
ae madeu idaó amedir. Eneit hard digard
dygyn yt góynir. enwaóe didóyfl býyfl a 41
bell getwir.

1384

ketwis vi y vard ymgelwir ~ kedaól duó y
daón a yolir. keitwat nef y naód ny thozrir
ae katwo kedymdeith kywir ~ 3

Bywir vzenhin vzy gogonet . kyuarwyd
kulwyd raclóyd reet . kywirdat-uab rat
riuet y wyztheu : ny wyzthya ry anet . cof
ygkar neut góar neut góaredzet . kyuaryó
a.maó^{mi}z eiffiwet . kyuar a daear dygnet y 8
achlud . am ruffud digud deigy2 hyt arffet .
amdwyngóeilch terwyn gwedy tyzret . am
diua rei da ry digonet . yf llawer blóydy
yn lliwet o2 góir pob gozeu ry golllet . keue-
is avynneis kynn y vynet . can ruffud oe 13
vud oe vodhaet . kaffael idaó nef oe nodet
rac d2óc : d2agywyd damunet . Góeheneis
y ac ef nyt govyget . góahan hir a hóy2 16
ymwelet . Bydei pzaff hedió y pzyntet oved .
pei yn vyó y kaffet . Enwaó^c wr arwr eur
ydudet . anwar y alar a oloet . Ennwir yó
angheu āghen d2óydet . anwas ry gallas 20
pan ry golllet . Eneit hir kywir kyfuch weith-
zet . anant ae kóynant vóynant vynet .
anaó oe wenllaó ry wallofyet ~ anhaó^d yó
y dyn y diofret . Y gó2 an pzynwys ny 24
pzit werth galet . o uffern gethern o gei-
thiwet . awnaeth yma da ygkalchdoet . a
wnel yó eneit góir neit góaret . AmeN ~
Dauid *ben b3as ae cant y dub ac y l3w* ~
Izn uab iotwerth 29

Mab duó dylyaf dy bóyllaó maó2 góy2-
gryzthyf
thuaó2, góarandaó . Mo2 yaón ym o2
daón amdaó oth barthzet : móyneir om 32
plegyt heb plyc arnaó . Mur modur llyw-
yadur rac llaó . mae ym medól dy geiffaó .
mo2 díryeit y dyn eidunaó oe gnaót : y2dy
gnaót bechaót nae rybuchaó . Mo2 dec ygelly
gall aróydaó . merweryd echwyd ac vcherdaó .
Maó2vzyt y dyn byt y2 bot idaó da : namaó2
eir traha nyt reit ó2thaó . Mab duó ae de-
ryd yn eidaó . a mab duó ae dóc y ganthaó .
a mab duó dydb2aót adaó yó *b2ouj* : beth 41

vo y eni am anaó . Ny byd amab duó di 1
ymadaó . a vo mynws byt yny bydyaó .
Mab duó dewisseit dewiffaó awnaf . ef dew-
iffaf naf naód y ganthaó . Didestyl oed 4
eu lle llú ó2th syllyaó . dyd y kymerth crift
croc yneidaó . yggwaelaó^t uffern affleu
vzaó einyoes : yd oed bedeiroes yn ymda-
raó . a llú o bzyfet yn eu bziwaó ~ a lli^t bo-
ethuan dan yn eu deifyaó . a lly^s afreit gwrys
nagwryffyaó oephleit : ae lli^s ó2s eneit yn 10
direidyaó . a llóy2 dywyllóc d2óc ó2th d2igyaó .
a llenn gythzeuleit yny thzeulaó . a llawer
bóysti heb yfzy2yaó ket : a llawer fychet
tróydet tróynaó . a lluoed pobloed paó^b 14
ynathaó . a lleot a rot yneu róy^{daw} . a lle
ydoed dzuan d2óy adaó cain : y werin wi-
rin ywarandaó . Pandyyu ymab rat oed
reit ó2th^{3w} y2 po2th yn danno2th adaón 18
arnaó . y uffern bytwern heb adaó ychwe-
ith : yn vn bozegweith yó hanreithyaó .
a chaó^s pymoes byt y bu yndaó . ucheló2
mirein byzdzein d2óydaó . vcheldat vab 22
rat rac róydaó y haól : góae ny vo ded-
uaó^l y dyd adaó . Mihāgel pandel y daly
dzo^{sta}ó . yn erbyn kythzeul kythzeul ky-
thzud feinyaó . ac ymlió ac ef am ry lunyaó
geu : ac āgheu diheu dyuot idaó . Pam na 28
char mab dyn duó ae geiffyaó . pam na 28
chynnyd ef nef yny eidyáó . Ot a ny wyzth-
ya ó2thaó nyanet : y gó2 gogonet góelet
góylyáó . Gó2 ny gaffat nam yndim yn 31
dim arnaó . gó2 ny geffir fo2d yfo racdaó .
Góedy y gó2 uchot uchaf llaó diheu : ar
eilgó2 gozeu meu ymadaó . llywelyn
ó2dyn urdas idaó . llaw góaeó^{dón} yfgóⁿⁿ 35
yfgóy^t geidyaó . Gnaót vot kyfrangk
róy^d rádaó panbzouet . ae glywet ar llet
hyt yn llydaó . Gnaót vot ongy2 gwy2 góe
dy góedy gwyáó . achled góaó2 góy^{ned} a 39
góed arnaó . Gnaót yn uthy2 vot ruthy2
y rýgthaó ae efgar : a gnaót vot góy^{ar} o2
ymdaraó

Gnaót yó oe elyn hylithyz wylaó. **a**gnaót vot tauaót diwyt idaó. **G**naót yfcauael 2 hael yn hóylaó oedu : agnaót rac y lu loegyza vudaó. **G**naót frangk rac ffóydzangk affo affo arnaó : apheleidy2 reeidy2 wedy rudaó. **G**naót feis nyfkóyneis yn kóyn-aó y benn : a gnaót oduch trenn trin ym wyzaó. **G**naót cledyf gilyd yn ymgjlyaó. gwal ac arall yn ymguraó. **a**c ar llóyth 9 offwyd gnaót llithyaó kicurein : a chaer dew virein yndiuryaó. **G**naót gwaéo ac arwyd góedy gwedy góyraó. a góy yn gozuot achlot idaó. **G**naót feithgat o 13 eingyl yn fy2thyaó ergy2. **a**c ery2 ryffwy2 heb eu ruffyaó. **G**naót vot yfgóyt vzwyt vziódoll arnaó : **a**c unbyn dengyn deng wlat idaó. **a**digaón odáón y eidunaó 17 reen : adygen llawen yn eu llywyaó. llywelyn nyt llaw kywaethlaó. llyó anaó llywenyd dzeulaó. **Y**styzyaól y haól y hóylaó yggryt : yfdigrif yz byt bot y 21 danaó. **Y**styzywys deus daón idaó : ysty-et tat llóy2gret rac llaó. **D**yn ynvyó ny veid y dzeiffyaó. duó vzy am vzenhin aber fraó ~ **llwelyn ~ bard** = a gant 25 **zabógl honn y owein uab gwenbentwyn.**

Clot yfgein owein clot yfgein yfgóyd dzut dylut dyliffein. clóyf idaó 28 ny daó ny damwein gozofyn : cleu ehofyn golofyn eur y goeluein. **C**lut gamlan kynran o hil kynrein : mal clytno eidin pzif gyfrin pzein. cler yfgón llafyndón 32 ozofyn llundein laó2 : aró2 waó2 pzytuaó2 warant pzydein. **a**er byby2 ery2 dewrwy2 dwyzein. eur gyfróy gyfróyt ozuyt arweein. Arwyd naelwir yn elein vedyant ar delwaóc hydgant cóbyl volyant kein. 37 **E**urdzym ket wychzym. kadoed achwre-in : urdut ny blygut yn aó2 blygein. wrth ofóy arlóy eurlein teyzned : eur gled gó2 gywed góyar gywein. Mab 41

gruffud didyb ud datyein. Myfyz nat di dzeul molaót didzein. wy2 gwenwynwyn rynn awna rein gozffeu : bleideu y gogeu 3 am y gicwein. **E**f nud ket dilud kedyzn dilein eur vzenhin kywrennin kywrein. **E**f dedueu gozeu gozadein kenedyl : y2 pan doeth kychw-edyl am lóyth kichwein. **R**yffwr parch per- 7 chen march archneuein. ryffed balch kyf-lymwalch kelein. **R**óyfc eurgo2 kyngho2 yny kyghein daón : ryt alaf digraón alon digrein. **R**i rudbar kyuar kyfóyzein. ryn 11 diozdin bzyneich rann ozdaón bzein. **R**ify2 y deó2lló2ó ryuel darllein gled reued nyt ryued hydyn ruuein. **R**if pyby2 ery2 aróy-rein : róyf divzaó róym achadó mechein. **R**ybud dzut ardut golut góylein bleit 16 malydeit yn reit ynryt angein. **R**ybo duó rebyd dadwyzein : rygarhaó2 daerwaó2 dar ywein. **R**óyd ynni rodi ríf mein y annó- yt : clóyt yfgóyt clot yfgein. **C**lot yf- 20 gein ywein megys yndechzeu yzaódyd.

Arwydon kynn dydbzabt. llwelyn bard ac
Gwyn góarandaó dyarfyn **zant** 23 hwy2. adzaetha y llyfreu moz llóy2 góy2-
 theu goleu góelhattoz dzychafael moz hyt awy2. **M**ozud meidzaól y deuaót. o blegyt duó aedywaót : meint y2 arwydon avyd 27 pymthecuet dyd kynn dyd bzaót.
Ypedwyzyd dyd ardec yt gyrch moz maó2 atrec yndyfynder daear dzemynt. ual naf kyzeid góynt góanec. 31
Gzydyd ardec tróy deithi. maó2 uthzet góelet góeilgi : pzyt paneler yó sylli. nat ym meu yt uu yt vi. 34
Deudecuet dyd duó digaón. aniueileit moz maó2daón : ydaó pob pyfc oe odeb. hyt ar wyneb yzeigaón. 37
Qndecuet dyd kerth keugant. crea-
 duryeu ytgrynant : rac ofyn dilió diar-
 char. adar daear dyzweftant. 40
Decuet dyd herwyd anyan. ny eill dnyadon didan.

moz diffeith nyfrydissaðd : rac meint eu
 fraðd frydeu tan. 2
 Nawuet góedy decuet dað . duð ehun
 yny lunyað : vuelyar tan tróy yfgyz
 ergyz oz fy2 yn fyszthyað . 5
 Wythuet dyd dybyd dyar . dedueu dieu
 diarchar : dygyn dangos arhos eruyn.
 val yt gryn dynadaear. 8
 Seithuet dyd dyd darogan . mein móy-
 af oll ahoðdan : góy2theu duð adan-
 goffan . rac aryneic bzaót bziwan. 11
 Fwyrdon chwerð chwechet dyd . y dað
 gwaet oz gwellt argwyd : anarglóyd
 yn argletryd . an rodes ny cret abedyd .
 Pymhet dyd eluyd aflóyd . ryuel nyt
 argel arglóyd : pan vo bzió^a bzynneu.
 eglóyffeu diheu dygóyd. 17
 Pedweryd dyd tróy dzistyt . arneit ani-
 ueileit y byt : yggwylltoed kyhoed ker-
 dant : kan góddant nat ant ygyt . 20
 Cözydyd dyd tróy dzueni . rac aryneic
 bzaót bzaó vi : ar agollo paðb o gar.
 ar wyneb daear dybi. 23
 Cil dyd kyn no dyd dilið . pobloed trist
 krist ae keimyð : yggwylltoed kyhoed
 kerdant kan góddant nabydant vyð .
 Undyd douyd dybyd oll . pobloed plant
 adaf obeðl : a mut adzut a dzyth-
 yll . yn llóy2 yneu lláðn deall. 29
 Englynnon dadotb^{ch} llwelyn bard ae cant.
 llyma englyn agant llwelyn bard
 uab kywryt . y olwein bychan uab 32
 madaðc uab maredud am dybyab
 arnab oðderchu y wreic .
 Os hyn vydaf naf neirthyat nothi 35
 vechein ri rodyat : aruaeth yð gēnyf
 arueu gyzchyat deurot dodi dōfy2
 yth varónat. 38
 Dderna ydodes olwein y anuod ar
 llwelyn bard . ac y cant ynteu yllg :
 llynnon dadotbch hynn . Nwt amgen- 41

Nyhepkozaf y róyf hyt ruuein y 1
 góys gozeu góas ympzydein.
 nadale nat elóyf vechein . yzdelð eur
 Ceulu ywein llonyððch [deu ywein.
 ym kerd ym kynnelð yt uydðch : diryeit 5
 ny haðd beit hedðch : dedwyd agar dado-
 lðch . Garaf y neirthyat naf a nertho
 vyndull ymdillðng arallvzo : ny wna
 dzeic dzagon wylo . nywnaeth dzóc ae diwyko.
O dywedeis dzóc odzamgóyd fynhóy2 . o 10
 awyz ymawyd : dywedaf om diwytróyd .
 di vóyn y var ym arglóyd .
Galwaf y duð arglóyd am argleis ywein
 llyð koeluein koelyng dzeis : hedðch 14
 ym am ageneis . heyding veir ualyheydeis.
O heydeis y ae cleis ae clófyfiant ryued.
 ae ryuel ampeiryant : haedaf om kerd
 kyzreifyant . gnaót y hael haedu molyant. 18
Molyant adyly eur dilud rodyaðc . hil
 madaðc medel glyw . hael meruynyaðn
 lleiffaðn llyð . hat heb ledzat heb letryð .
Ny bu yn lledzat ar lledzudyon wyz yz 22
 ozwyt ar faeffon ygkarnyal meirch
 marchogyon . yngkarnedeu teu teon.
Neut teu oz bareu a beryd ym pleit
 ym plygu heb defnyd : ae card ae kerd 26
 onewyd . ae cabyl ae kóbyl gerennyd.
Kerennyd y dyd y doeth meir yn wyzy.
 y waret am an peir : archaf ytt atdeb
 diweir . eryz ongyz yz vngeir . 30
Eryz arbennyc ar benn aneirð byt
 neu ozwyt neu wyz meirð : byd lary
 ózth lānerch y keirð . bit dy lit ózthlys deinteirð .
Na littya ózthyf ózth adzaðd dyglot dy
 gledyf o dzithaðd : nam gózthuyn wrth-
 eb anhaðd . na wrthot arnaf naf naðd. 36
Naðd duð yn aðch kylch kal chdoet
 ywein eirchyon kein aðch canret : erch-
 ðch ym peir can eir ket . archaf yud naf nodet.
Archaf yz gozeu ungó2 nyt ouer kyf-
 rðng nef ac eluyd : caranuael hael heuelyd 41
 karānaðc walch kerēnyd .

Kerennyd vy róy nyt raóch y erchi gnaót 1
 gan ri róyd ardaóch: góæt gan llú ar
 llafyn dóyaóch. gwaé agaóð lleó ac nyó lláóch^h
 Llochyat gwlat hygat byd hygar ózthyf 4
 nam góztheb yn anwar: am rod ued ueidy-
 at trydar: am rod uaóz uod nam rod uar.
 Os bar hir efgar hóyz efgoz avynn. hebaóç
 bzyñ abzondo: ny hebafy gan y hebkoz 8
 ny hepkyz gleiffyat glas voz. Ny hepco-
 zaf y róyf. *Marbnat kediuo: uab geniff*
in. Ilywelyn vard ae cant.

Rediuoz eurgozyf o argoet pan oed 12
 aryf kyoeð kyñ adoet: ygkytwed
 gyued gyuoet. ygkytuoes eiryoes eryoet.
 Cryoet ym dyuu doualdzeth ágheu
 vn diheu diameth: hoedyl bzeyz bzeuaóð
 abeth. bzon wala y wahalyeth. 17
 Gwahalyeth wofged wafgaót pzydydyon
 pzyderus yóndeuaoút: vyngkerd yn ol
 vÿg keudaót. yġkanyat marónat moz naót
 Moz naót ymdyuu dyouaeth gofyon. 21
 etimyon etiraeth: yn kóynaó bzaó bzeuo-
 lyaeth. bzeyz bzeyenhin a uaeth.
 Magyffeí erueí ar rudyon trydar try-
 de rann yngcofyon: etlit hil góythlit 25
 góaethlon. etlaes maes wedy maon.
 Maon meiryonnyd moz diheid aóch bot
 heb aruot heb aervleid: ac aóch byt byth
 ar diwreid. mal y byd beinó wedy beid.
 Wedy kediuoz cat uarchaóç afeif sefit 30
 duó gan uadaóç: hirwalch balch bóch
 y rodaóç. hil hoedlyó boet hirhoedlaóç.
 Hoedlyuzryon haelyon hil bledynt
 amdzeul. tróm arnafy eu lletkynt: ual 34
 yderyó y derynt. ualyderuyd góyd ra góynt.
 Gweñ ysgoz veiryaoñ veiryónyd hygar
 ae hygoz gyweithyd: hoet ach dóç yóch di
 geryd. heit heb vodzydaf hu byd. 38
 Ny hu óyf lawen o lawer achaós o a-
 chóyffon pzyder: am ŷgcof ygkóyn o-
 uer. am ŷgkymwyt yngkymer. 41

Kymereis y eur ae aryant attaf ae attep 1
 ardunyant: nymoes naóð rac caóð cody-
 ant. nyt oes neb yny bu gant.
 Ny bu dy gyflu dygyflud am rod am
 róyduod am róyduud: tat mat magaót 5
 góaót góaewrud. tat maeth myget maredud.
 Maredud gardgud gerdgoz gynniuyat
 a vu dat y dut yoz: neut góydued góvedy
 góvedy góyduoz. neut góeryt kyt kediuoz.
 Kediuoz eurgozyf. *Marbnat teulu owein* 10
gbyned. Ilywelyn uard ae cant.

Owein arwrein eur wron kymry
 kymroeid ozchozdyon: rieu hoet am
 hoedyl y dzagon. maós medgyzn mechdeyzn
 Dzagonaóð kedaóð katuarchaóç me- [mon. 15
 lyn. Ilywelyn lláó deaóç: aerdaryf glyó gloeó
 dywyffaóç. aergozyf aerdozyf eurdozchaóç.
 Eurdozchaóç deifnaóç odyfnant ragoz
 rac yfgoz yfgarant: ny bu uethyl ny bu 19
 uethyant. ny bu uagaót meirch mozgant.
 Moz geneuin trin tra ladei yfgóyt ac
 yfgóyd adanei: gozdiuanó anuaós traós
 trei. gozonóy ualch uab góalchmei. 23
 Gwalch góæt róyf hynóyf unic age-
 reis agaraf y etmic: blaen blaóð blei-
 nyat góyzēnic. bleid gaóz bledynt uab kyn-
 Kerdeit kŷniuyeit kerd aryal [wric. 27
 dzutyon. clóyf ehofyn cledyfal: nyt card
 nyt kerd anwadal kein awein kanaóon yal.
 Ganawon keidzyon kadyz yt uolir glyó
 gloeó dzagon agóynir: deu uadaóç enó-
 aóç enwir. deu gyued gyuoet hoet hir. 32
 Hir y kedwir cof ketuaóz ozonóy. cat
 ozdóy óðlaóñ uaóz: gózd y laó ar y laf
 naóz. gwyl hael gózauael gózaóz.
 Gózuan gynuaran gynuelyn angerd 36
 angud gerd gard elyn: aer deruyfc am y
 deruyn. aruaeth haelonaeth heilyn.
 Hael hygleu vzydeu vzyt eryz yn aer
 yn aros kyfergyz: hirgóyn bzóyn bzóydyz 40
 dieithyz. hiruraó amdaó amdudyz.

Ćut achles budles bodlaón kerdoyon ker-
 deffynt am ynaón: bzeinrud b26ydyz bzeifc
 ualch ydaón. byt arll626 ar llary einyaón. 3
 Llary einyaón lluch daón llocheffit beirdy-
 on mab kynon kerd uenwyt: llab rodyyat
 llabz ygglewyt. llaffetheir y ffo fozd byt.
 Byt trist 6yf o gl6yf am glaer dechzyn 7
 treul kan trengis llit erwyn: lloegy2 vla6d
 kadyz ga6d kyngelyn: lly6 ma62 lle6 llabz llyw^{el}.
 Lllywelyn llachar lluch uaran gyued ny
 gyuyt oe vablan: bu llw clotua62 bu clot
 uan. y lab y lia6s kynran. 12
 Kynran rann gyfran gyfret welling ba6d
 balch digard digyuing: moz dec moli moz
 deiling. mil62 ma62 mal maeloging.
 Maelogig m6ynva62 myn6 gyuot o gat 16
 mygy2 vleinyat vleid woffot: angud urd
 ozdwy hynot. angerd vla6d agkla6d agklot.
 Glot wafgar aefgar eifgur gyuaruot 19
 gyuarua6c b6nyadur: bleid blaenga62 bar
 dyza62 dur. beird auael hard ae ardur.
 Haedassei wa62 gly6 glot dengyn gyfed 22
 g6ira6t ved g6ir oed ynn: gwaeni am
 vab genillyn. g6ae veird kymry g6edy g6yñ.
 Gwynn g6aet na6d aerula6d aervloed 25
 auael le6. aryf tryle6 treis allael: llab rod-
 yat llabzod gaffael. nyt llab vydac vydei hael.
 Haelyon eiuyonyd hil merwyd marwynn.
 hil ketwyn kat ouyd: eisseu gly6 ynby6 an
 byd. eiffyoz balch b6lch eiffillyd. 30
 Oiffillyd merwyd ma62 aletkynt y6 nat
 ynt vy6 vegys gynt: llas llary v2odyz
 gwy2 gozuynt. achyt lledyt lladyffynt.
 Llas asfer aerlle6 aerllit ueulyar aerbeir 34
 bar baed eruit: lly6 gly6 gle6dza6s vedyly-
 it. llaw tozyf taryan eurgymit.
 Llas gozon6y hael h6yl ueidya6c yn yng 37
 hil keuyng cat uarcha6c: g62walch balch
 b6lch y roda6c. g62ueint g62dvzeint garan
 na6c. Llas mozgant mur ga62 llaffar 40
 wa62 wanar. llary llachar llab6ch kerdabz:

mab owein pzein pzeidua62. wyz y ywein 1
 madyein ma62.

Llas rys ruthyz efnys afneuet y da6n
 aer greula6n aryf greulet: r6yfc v26yfc
 vzeifc vzeua6l dynghet. r6yt v26yt 5
 v26ydyz gl6yf r6yf r6yd get.

Llas deu gymyna6c amgymynat eingyl
 amdegeigyl dec yftrat: einya6n 6yl olut rod
 yat. einya6n diwyl diofyn cat. 9

Llas mab g6yzengyn g6yzvzi6 y baladyz
 g62 oed gadyz y gad6 ri6: r6ydvud ueidyat
 gat geith6. rud y waetlafyn o waetli6.

Llas rys fynhon6ys fynedic hygar gwar
 y gar y gynnwys: g62 yn g6are a lloegr6- 14
 ys gwalch balch oed b6lch ar bowys.

Ć2ar6y ym gou6y goual gogywec am
 uab tec tudawal. baran lle6 lloegr6ys
 oual. lletuegin g6in g6yzduual. 18

Rudued ae keid6 wedy kein wodeu. arll6y
 byz lle6 lloegy2: dilein ar win arbzydein
 ar bzein arued o vedgyznowein. Owein arwrein.

Yfym argl6yd g62d gozdiu6ng y var
 gozd6y neb ny6 hyft6ng: gly6 diwreid
 g66vleid gozvl6g. gle6 dywal ny dal ny d6g.

Yffit ym argl6yd aergl6yf ner nerthua62
 aerlle6 llab6 llab6ch niuer. ny oleith lleith yz
 llyfyzder. ny odef cam nyw kymer. 27

Yffit ym argl6yd eurgledyfrud ga62 bzeifc
 llafna62 b26yfc llofrud: ny da6l 62th ae ma6l
 ma6zuud. ny gra6n golut nywgolud. 30

Yffit ym argl6yd argledy2 ana6 beird am-
 bardeir yneida6: amkaryat kadarn arna6.
 am kerd am kynnel6 o hona6. 33

Yffit ym argl6yd argledy2 cat a tharyf
 a theruyn argywlat: klotua62 llab62 llab
 agkaeat. kozyf tozyf teruyfc oe anghat. 36

Yffit ym wledic wlat amdifffyn llary llawer
 dyn ae govyn: gwalchlan wofparth warth
 wrthzyn. g6alpar g6anar g6enwynwyn. 39

Mab kediuoz kat wozmeil. ma62glot
 adas mygy2was moel. yfg6n bzyff6n

bzaff diwyl. yfgóyt lathzeit hyneit hael. 1

Hael annwar góenóyngar góynn. hólvyle-
id vleinyat yghatlan. perchēnaópc parchus
luman. peir glyó periglus unben. 4

Qnbenn daón amgen ny díó. unbyn balch
bólch ynn hedió. rudei pan llóbei rac lleó.
rudonnen oeloffen laó. 7

Llaó hyget ar llafyn hylózch. llunyei
glot gleó dihauarch. mynó tonn tremit
ydygyzch. maengaen wedy meingañ meirch.

Marchaócc lláóhir lleith unbeñ. maózgof 11
argychwedyl yó ynn. kyt ragoz aduc ragon.
catuab gruffud amrudlann.

Ynrudlañ róg deu niuer. pangyfreing 14
góawaóz agóyz. lladaódd ahi llith adar.
llafyngreu keneu kediuoz. Mab kediuoz.

Teulu owein llary lluoed anhun treis
yn eu traós arduvn. fyzd kyzd kyued
eu duhun. pa fozd ydaón y ofozdun. 19

Dos was ynebzóyd hebrodí geir da yz góz-
da yffy yndí : dywan wan trywan tróydi.
dywet an dyuot geri. 22

Dos was ogeri ac archón ózthit rac yn
llit yn llóchi. diwed y doetham idi dywet
y down arwyfli. 25

Dygychwyn gennat gan uaózhycic do-
zyf yderuyn keredic: dywan ar wyllt ar
wallt pic. dywet y doón benwedic. 28

Dos o benwedic boen ouyd kēnat kanyth
wna kewilyd: dywan argynan gynyd. dyw-
et y doón ueiryonyd. 31

Dygychwyn gēnat gyfyl mozdóy góyzd
gozdyar y gylchwy: dywan yz traean tramóy.
dywet y doón ardudóy. 34

Dygychwyn gēnat gein deruyn y wlat a
wledychwys meruyn: dos y west ar nest ne-
uyn. dywet an dyuot leyn. 37

Dygychwyn gēnat ogylech dzaon llary
lluoffaócc eu galon: dos uarchaócc aruaócc
aruon. adywet an dyuot von. 40

Œeulu owein hael haól díoleith llóegyz

lluoffaócc amanreith: aennir wedy hirdeith. 2
a annwn y yn ros nofweith.

Dos was y gēnyf ac nac annerch neb ony
byd v̄yggozderch: dywan ar vuan veinerch
dywet andyuot lānerch. 5

Dygychwyn gēnat gadyz ardal teulu. tei-
lóng med ovual: a dywan odyno bydwal.
adywet andyuot yal.

Kychwyn yó teruyn parthaóz eu hoewed 9
hiruelyn eu gwaewaóz: dywan diw kalan
ionaóz. dywet an dyuot uaelaóz.

Dos was na olud na oleith dylóz dyludy-
aó nyt haódweth: dywan o uaelaóz uaózde-
ith. dywet andyuot gynlleith. 14

Dos was achynghoz nachȳghein an tozfy
ual teuluoed bychein: dywan dóc rybud
hydwein. dywet andyuot vechein.

Œeulu owein róyf róyfltraffam wladoed 18
poet gwlat nef an atlam: kyzech kyfróyd
kyflóyd kyflam. kylch kymry kymeraffam.

Aóch rodaf araótt ozawen gyffes aóch rodes
aóch reen: ózth aóch bod aóch bot yn lláó-
en: ózth aóch bzyt aóch bzeint o veigyen. 23

Flóch rodaf araótt arouun awnaf aruogy-
on kyttuun: yggóythlit yggóythlaón ozun.
yggwaetlan yggóaetle góydgun. 26

Flóch rodaf araótt aóch rodyon am keidó ket
wallaó garvaon: bendith duó gēnóch gyn
reinyon. gnaótt y vard vendigaó haelon.

Flóch rodaf araótt aer wofgryn bowys ar 30
goedwys dóys denghyn: uy maózed uyma-
ózeir ae mynn. vymareu vy mar ae kychwyn.

Flóch rodaf araótt aer dihauarch wyz nym 33
góehyz góahanarch: neum kynnóys dzeic
bowys dzóy barch. neum arwar neum kar
neum kyuarch. *Œbelygordēu powys*

ynt ȳenglgnon rac llab. kyndeló ac cant.

Ryuarchaf y duó kyuarch daón uolyant
kyuilyoed enwogaón: eurdozchaócc uar-
chaócc ueirch agkraón. eryz góyz góely
gozd leiffyaón. 41

Cil welygozd uab² ueird wellyng am peirch
arvygyzueirch ar veigyzyng : bleideu
tozyl teruyfc diechying . bleinyeit ku-
nyeit kadellyng .

Çzyded welygozd trydar ozdiu⁶g treis
woll⁶g vl⁶g vlaengar : lloegy2 lleidyeit
llofrudyeit llachar . yozuerthyaon y vurth
ya⁶ esgar .

Pedward welygozd pedweryd mola⁶t mola⁶f
y ly⁶ aederllyd : ma⁶zdozyl daryf gyfaryf gyw-
eithyd . madogyon mada⁶c eiffyllyd .

Pymhet welygozd pymhetran omkerd ke-
ritoz yneuba⁶n : aerwy2 ga⁶z aruot uab²
uara⁶n . arodyab⁶n kreula⁶n rac creulan .

Çhwechet athzugar athzaon kadwalla⁶n
eil lludya⁶n llafyn rudyon kyfnewit eruit
aruogyon . ky⁶niuyeit kunyeit kaer eillyon .

Seithuet welygozd oleugoz tros wa⁶t eu
traetha⁶t traethitoz : go⁶zd vydin veidyeit
eu tewdoz . gwy2 weirnya⁶n go⁶zyt diachoz .

Wythuet loyth gynwyth gynwan eude-
dyf eu dewis gyflauan : llawen dozyl amgo-
zyf amgyfyzdan . llafrodyab⁶n llofrudy⁶gartha⁶n .

Na⁶uet euriuet roydwed ygkyfrag ky⁶n bu
tra⁶g eu troffed : tynghyza⁶n ty⁶ghet ozuo-
led . ny charw tyngy2 tangneued .

Decuet y⁶ am cly⁶ om clut eurda⁶n kerd
keinto2 kanys ya⁶n : tozyl yfg⁶n yfgna⁶t
y⁶gkama⁶n . taryf rac kat rac cok⁶lluyz⁶ya⁶ .

Undecuet awen vndecuet awyd aweinyd
vynty⁶ghet : omgo⁶ab⁶t rann om ba⁶n om
bardget . o walch valch o veilcha⁶n giwet .

Deudecuet amgen amgeinwi⁶ garthan .
gyzch yngwan rac go⁶aetvzi⁶ : hydeug⁶ir
oz go⁶z ny ydi⁶ . hil go⁶zyaeth yfg⁶ . yfg⁶tyvzi⁶ .

Çzyded y⁶ ardec adiga⁶n raclot yn ragot
ragoz da⁶n : flai⁶n luchla⁶n y luchlad estra-
on . fa⁶g gynghy fozywy2 fynudya⁶n .

Pedward ardec arduyant ageiff ardun
wa⁶t diattrec : ky⁶niuyeit ky⁶nygyn ogy⁶-
ec . kyndz⁶ynin kyndel⁶ ae hanrec .

Breineu powyl ynt y⁶ eglngon rac llab
kyndel⁶ ae cant

Kerda⁶z huenyd huana⁶ a⁶ch ma⁶l . kerd
heb da⁶l heb d⁶ylla⁶ : kerd uchel an
tawel an ta⁶ . nyt casgerd cofgoz dyffilya⁶ .

Odawn ma⁶z mab du⁶ dylaf ardel⁶ dull
kynhel⁶ kynheilyaf : o gerdeu bleideu bla-
eng⁶zaf . o ganon kerdozyon kanaf .

Kanawon felyf feirff cadeu meigyen . nyt
meigoll y kigleu : ky⁶niuyeit kyneua⁶t oleu .
kynnydwys bzenhined bzeinheu .

Nythelir o wir o wreidz⁶yd bzeifc a b⁶zyfc
a⁶ yn rotwyd : ebedi⁶ go⁶z bzi⁶ bza⁶ dyg⁶yd .
yndyd b⁶zydyz rac bzo⁶n y argl⁶yd .

Nythal go⁶z powys pe⁶n reith argymry
gan gymryt agkyfreith : wedy treul tryle⁶
dioleith . wedy trin traean o anreith .

Oanreith ydyuu dioual anrec anryded
kyfartal : ermyded terwyn teyzn ual .
eur hybarch heba⁶c a bual .

Buant kyt ygryt yggredy⁶f kyfaruot
kyfaruogyon diledy⁶f : ywrthot annot ac
annedy⁶f . o greula⁶n o greula⁶n gy⁶nydy⁶f .

Kynnedy⁶f go⁶z medueith medgyz⁶n ozdy⁶-
neit medg⁶yn greit gredy⁶f heyz⁶n : gwy⁶llyod
gynt nygedwynt gedyz⁶n . go⁶yl bentan amdan

Kynnedy⁶f y aergun argoetw - [am deyz⁶n .
ys werin awara⁶t rac lloegy2wys : ra⁶n y
vza⁶t yvzeint ae rywys . ra⁶n ycha⁶r nachweir

Kynedy⁶f y bowys be⁶n ymada⁶z [o bowys
go⁶z uch go⁶ira⁶t eurgymla⁶z : yn nebllys yn
neb lle anha⁶z . nat ef da⁶ ar eu llab llet ca⁶z .

Kynedy⁶f y bowys kyn offo⁶t yn aer yn aros eu
raclot : ymblaen cadeu cad⁶ aruot . ac yn
ol diwedwy2 dyuot .

Kynedy⁶f y bowys banel ar dzemyn yder-
uyn diogel : nabo tro tramwy gyuarchwel .
na bo caeth na bo carydychwel .

Kynnedy⁶f y⁶ch bowys banwnaeth a⁶ch goz-
faf a⁶ch gozfed na bei gaeth : gly⁶ go⁶zthua⁶z
go⁶zthod⁶ch chwi etwaeth . go⁶zthodes rywy2
[righyllaeth .

Kynnedyf yz dzeigyeu uegys dzaonberth
ny bozthynt aneduon: yn eu byð ar eu ryð
rydyon.na rennit ranneu kynnydyon. 3

Kynnedyf a waraót y werin argoet nyt
argel ombardzin: naf gouóy gozdóy nagoz-
din.goual tal teledic bzenhin. 6

Kynnedyf yz ketwyz ket yfgein y veird
kat weilch heird hard ytuein:eilgórth gó-
arth gózhodes kynrein. eil gozmeil goz-
mefgylich riein. 10

Gózhthodóch aóchcam kenedloed powys
peues kyzd achyhoed:glyð kyzchuaó. kyl-
chynueirch nyt oed.góyl hebaó. heboch ^{adoed}neut. 14

Nyt adoed vyn daón yn ouer omgól at am-
gwledic ae dirper: nym góna tro tēigyl 15
ueird un amfer. nym tóyll póyll pan ym-
kyuarcher. Gwyz powys pobyl difgyw-
en cat o2 llawes o2 llawen:pedeir kynedyf
kadó kadyz urden.ardec yzdugāt oueigen.

Gwenwynwyn erchwyn eirchyeit yz
molyant mur milcant maelgón 21
reit: haól waól waflat reinyat reit hael
wael waret get gytneit. 23

Kytneit kyniuyeit kyniuyat arglóyd di
dzamgóyd odzomgat: cas dzaós dzablaóð
caóð kywlat. cadeu do2 car coz kyzchyat.
Kyzcheis eryz treis tres oheb heb gud cat
woffud ket woffeb: arwr ar wir y wyneb.
arwyz waó2 wrach noneb. 29

Gwrhyt diogel diogan fyfgyat yn fyfgy-
aó bió garchan:aerua uaó2 aerwaó2 eur-
wan.eurwalch balch bolch ydaryan. 32

Garyanaó. enwaó. enweir aghynnóys
argoedwys bowys beir: ady2r ongyz an-
gerd weir. ac nydy2r y deyzneir. 35

Geyzned ozdóy ozdysnyat gozllin yngoz-
llóyn dóy gawat: yghyfaryf taryf tozyf
amnat. yghyfaruot kyfnot cat. 38

Kadwyn kyfreieu kyfróyd yn rodi ket
westi waflatróyd: gryt wozllóyn agreit w-
ozllóyd.glyð argledy2 agleð arglóyd. 41

Arglóyd teithyaó. tóythuaó2 yn arueu yn 1
arvódy2 bydinaó2: argae tozyf rac tóyf aef-
faó2. argleidzyat vleinyat vleidgaó2.

Gaó2 veird hu yfgón hu yfgein a vyd am 4
uedól mab ywein: gaó2 valch rac pzeidwalch
pzydein. gaó2 uaó2 am bzeidaó2 am bzein.

Pzeid wasgar anwar anwas y gelwir
enwir hir hydyz ygas: enwaó. dzeic dza- 8
gon wanas.glyð dinac agleð dinas.

Dinas teyznas teyrn ozun tozyf twryf a-
ches anodun: róyf dzaon rodyon reidun.
reidzud rodyat róydzat run. 12

Rungyngredy2 gynnedyf gýneuaót ozeu
rud bareu rod baraót: adal eur mal yz
molaót. ac ny beirch pefcueirch pascnaót.

Gnaót gredyf ar yfgóyt ac yfgón terwyn 16
ympzaffdwyn ympzyffón: llit odrud llud
llu gyngrun. lluoed o2 lleó lleó llafyndón.

Ylafyn ygkreulif ygkreulyn góyar yg-
kreulaón ymwrthyn: góechy2 y góylch 20
góeilch amdifryn.góalch góenóynualch
góenwynwyn.

Yozwerth aergannerth eurganhozhóy
kyzd nyt kerdá2 nyw molóy: nyt cabla-
ót yfmolaót móy. moli hael malyhaedóy. 25

Haedwys deifmaó. ri defnyd ymbardaó2
lló2 llafnaó2 llá2 llanryd: llary llit aerleó
lleó lluyd. lleiffyaón llas eu hyneuyd. 28

Hyneuyd arglóyd ar eurglaó2 powys. po2-
thes glóys gloes waewaó2: glyð lofrud ge-
leurud gaó2. glewdzut golut gelozaó2. 31

Bu gelyn bzyneich bzanes gyfóyzein bard
goeluein beird gyffes: bleidgródy2 bzódy2
bzydeu aches. bzyt yn aruot adodes. 34

Ny dodes vjgkerd ygkyfreith eryoet dzeic
argoet hoet hirueith: hirwaó2 tozyf cozyf
kyfarweith.hirualch góalch góaeui oe leith.

Lleithiclóyth hydóyth hut wasgar ogat 38
bzóyfc luchy2t bzeifc lachar: ef oed leó oed
lyó trydar. ef oed lary o lin gafnar. 40

Kasswallaón eiffyo2 eiffue y dyuot balch aruo^t

bólch arueu: o beleidyz reeidyz rudgreu. o
 beleidzat cat kigleu.
 Kigleu beleidyz bzió bziðh ogyuegyz
 a góæet góyz y ar wlith: agóyach hylef 4
 hylith. agóydua bleid yny blith.
 Ó blith góyzd achyzd achein amfer góin
 agóiraót ózth leuuer: berth yt bozthynt 7
 am niuer. am yozwerth amnweth nerth ner.
 Fler vlaót kyfadzaót kyfadzef kerdeu cle-
 dyz cadeu kat wodef: ny tholyes bud beird
 achzef. ny tholyir góáót góedy ef. 11
 Ef oed gatuarchaót get verchy am clóyf
 cledyfrud nyt etkyz: góeilchlyó glyó gleó
 dzaós eryz. góalch lann gannerth góalch- 14
 Góz yggáoú dyaót deryó vȳgreu [ner góyz
 lañ hael amrañ am róythyó^{bu} tróy lewynt uo-
 es gloes glyó. nyt tróy lyfyzder y deryó.
 Kánn deryó doz glyó glot diogan hael bu
 kynn góael an góahan: ny chel vygkerd 19
 vygkóynuan. ny chud vȳggrud vyggriduan.
 Griduan darogan dzyc yzuerth am clóyf
 clot uan róyf róydget nerth: aerwalch balch
 bólch y darmerth. aryf taryf tozof āgoz 23
 yozwerth. Yozwerth aergañerth.
Marwnat gruffud uab kynn. Danzel
uab Hoſgbyn meb. ae cant
Hael arthur modur mut angud rodyon 27
 hael ryderch am eur vud: hael mozdaf
 hael maótdec nud. haelach gredyfolach gruffu.
 Hael ruffud diluch dilaótch teyzned teyzn
 ueird neufgódaótch: perigleó gleó a glyó la-
 óch. peir pzydein pzyt nat oed raótch. 32
 Rychwynant anant anhaótgoll teyzn te-
 yzned kymry oll: cañ eu hoet hut ynt ar-
 uoll. cann callon yndonn yndoll. 35
 Gylllyon yalon yal agetwis ogatwent ac
 ynyal: hoedyl vzeu hydyz gleu gledyfal.
 hyt gaer ae aer ae eur mal. 38
 Molaf uilyoed naf niuer eurdeyzn ud ke-
 dyzn kadarn fer: caeth ffaeth yó veird ma-
 eth móth ner. coeth doeth dzut termut tyne^æ.

Gyner ózth lawer ózth lur byt yn llóyz 1
 yn llóúó ysp a menwyt: echel var vu yn
 kar kyt. uchelgozyf góendozyf góyndyt.
 Góyned gózd droffed góú dzut y deruyn
 ydyzua beird achlut: góðant oll teyzngoll 5
 tut. gruffud mynaót vd mynut.
 Mynut ózth uolut ózth uilwyz bu gózd.
 bu gozdoý ar allmyz: kadyz wrhyt bzyt
 bzan uab llzy. kedaót arwynaót eryz.
 Cryz teyzned teyznwaót pzydein. pzyder 10
 beird neut ryuaót: mynet vd bud bydinaót
 mynaót llary ym mynws lláót.
 Llaót ruffud llary ud llawen gymwyt ysp
 llawen osp nat ydóyt: edynt veird yz pan ad-
 wyt. heb eurfeirch heb ueirch heb vóyt. 15
 Bóyt y gnut adzut adzeic oed ruffud bud
 angud angerd veic: agoz coz cat offeleic.
 ac oz pennaetheu penn eic.
 Cigyaót móyn terrwyn tyzua man abzas
 bu bzys beird kylch huan: maót lláót llýó 20
 pzydein achlan. mab mat kȳniuyat kyan.
 Kyan darogan derwydon dydaót dydi yó
 o vzythyon: anaót kóynaót kerdozyon. un
 oed well ud móynbell mon.
 Mynaót arderchaót ardzychafael beird 25
 lláót bard lláót auael: araót góáót góe-
 dy y allael. aerdalmithy^æ hylithyz hael.
Gwiraót ywein dzaót dzadigoll uynyd
 moz uynych y haruoll: owin kyfyzgein
 nyt kyfyzgoll. o ved o vuelin oll. 31
 Góiraót am daeraót am daót gan rybyd
 am rybuch oewenllaót: pennydur cat ket
 wallaót. peñ coz peñkerd óyf idaót.
 Góiraót adygir odigaót attan. góin o
 bann rañ ratlaót yn llzy llæs glyó llýó 36
 lleiffaót. yn lláót lléó cat kyznllat lláót.
 Góiraót owein llary llawen yt rodri yny
 tir tu hafren: a theul hygar yó hagen.
 athzaót y daót adygen. 40
 Góiraót ywein llary llachyz y deruyfc ar-

deruyn y efgar: balch y dað yn llaw lluch-
uar. medw y thozyf med y thonnyar.

Góiraðt angóthuyñ góthth fyz a lleu-
at gan róyf rat rud uyhyz: amhirvzyn 4
hirvzeifc eryz. amhafren hyfryt góengóyz.

Fr llaw owein hael haðl dilyn góualch
y mae gozuðlch eurin: anryded góymp
arwed góin. anrec bzifdec bzezenhin. 8

Ale nadolic yz aedyly lloegyz delhis
lleð o gymry: yngerd gytuot rot
ryly. yngerd gyhydyz gat hydyz hy. 11

Hy bydei arthur eirthyan hyñ ae lu eily-
uoed o'gylchyn: milwr gwlyt milwyz gryt
gryn. mal yðoyt hedið hydyn. 14

Hydyn lywelyn hydolaðc y veird ae vyzd-
yoed lluoßaðc: róyf bedyd ny beit yraðc.
róym lloegyz lliwet trahaaðc .

Ózaha yð y neb na bo kaeth ymróyf 18
góz ny rif kebydyaðth: duð mal ef nef ner
bennaeth. dyn kynna nyf góna nyf gónaeth.

Gónaethoß gat eurboß get eurbar
pzydein nyt pzytuwerth yth efgar: y gymry 22
gymraðt godyar. lloegyz wales yn wozes wa.

Gózhdyzi benlli banllocher yfgwlyd yfgwle-
dic kymynner: yfgózd nny gozdinher. yf
dzut ffóyz dylut ffer. 26

Fóyz ffyfc aer derfyfc ar deruyn lleon. llyð
pzydein lywelyn: dygyn róyf ryduc dy
hyn. dugoß ud dzemrud dzemyn.

Óremyn llywelyn llyð rydyzch pzydein 30
pzyt y loegyz y diffyrch: milueird glydwr
glot ueinteirch. moes terwyn mae: tóz agy^{ch}z.

Kyzchyat tremynyat tramoð ud dygaf
dy gofozð yn bzeinrud: meu dyget gat 34
wychaðc nud. teu vÿgkerd angerd angud.

Angud vu dygyzch angerd lyz abzan
a bziwgoch dy ongyz: trað y tremyneiß
beñ góyz. tróy dyzn deyzned eryz. 38

Uzpan y llyweiß lloegyz diwreid gym-
ry gynniweir milcanpzeid: elyf dzeic fele-
ic ffóyzdzeit. elfmer ud ffer nyt ffurueid. 41

Nyt ffuc ozwyd gruc wydgun yfgozua oes
gozuot y hil run: tyzeu poeth peithaðc
pob un. tande ffyzyf ffoes alun. 3

ARiðt keli poet mi om meithueint fyn-
nwyz ae fynnywy kynñ heneint: criß
creaðdyz llywyaðdyz llóð feint cret creuyd

Nyt kywreint y neb kyð- [keluyd kywreint. 7
ryßfed amróyf yn ryuyc góythloned: tut
gly^g tir mynyð neufmed. tóð tozuoe^d teruyn góynz.

Góyned yn ryßfed yn ryßfwryaðth glóy aglyð-
ant men yd aeth: mal tozñ nyð teruyfc alaeth.
mal tonn treis tryt lonn tros dzaeth. 12

Ózaethaf canmolaf canmil góyz yfgón
haðd efgyn eu heryz: calchdoet feith riuet
fyz. kylch vyróyf nny rechyth.

Rechtyz croesefwallt cryßfyaffant amdzeic
amyl dzagon pedzydát: góyz goztho bzo 17
bzyñ a phant. góir kymry kymhellaffant.

Pebyllywys rywr rywodic lluoed llywelyn
weith uudic. ym bzo loegrwys diffóyf dic.
ym bzyñn góyth yn amwythic. 21

Amwythic wledic wlat anhydyz ybzeint
am vd bzeifc ny chyhydyz: vch uch y dyd
herwyd hydyz. ißfic dyd ofwyd oefwydyz.

Godzeis aladaðd o lu trychyeit lloegyz 25
llywelyn arhonnet: ae bobloed kyhoed
kytneit. ae byll ae bebyll ny beit.

Pebyll llywelyn lleð cat awelet yn oleu
arthawat: yn llutwað llidóm yn rat yn 29
llu gozuedu gozwlat.

Pebyllywys vy llyð yn lluo hyfryt pzaß
ar pzyffón o wyndyt: gozthoei dzei dzaðs
ahyt. gozthir y gelwir gerwryt. 33

Pebyllóys vy róyf yn róyt gózd gynny-
gyn góyz gynniß ymplymnyðt: ÿggóendut
glut yt glywyt. ÿggóeñweun beuyz befyz beß

Pebyllwys teyñ teð arnat y [o glóyt. 37
henð ef henyð o gancat: llyð góyned góyn-
uydic wlat. llóyth llewdir yßóyth yßrat.

Un yßrat meuryc an yßtywell lu yam lyð 40
bzo hirywel: ny fafei raðun róych pell nac aer
[nachaer na chaßteß.

Pedwar castell poeth peith ryuyc ystŷyth y
am ystrat meuryc ⁊ klŷyf ufwyd nyt plyd
neut plyc. clot gyhoed kaeroed kerryc. 3
Kerrynt adugam ny dygerd ereill ar allt-
moz ae ogerd ⁊ pebyllua peir kyua kerd. pen-
nal dir engir angerd. 6

Engiryaŷl rubeth amrybyd angerd argerd
gerd geiryonnyd: dybuant dybydaŷt vyd. dy
walwern dzywern dzeuyd. 9

Ŵremynŷys ryffwr roffed diabzet am diebzyt
gŷyned ⁊ Iloegy2 gychwyn ae mynn ae med.
Ilywelyn Ilyŷ teyzned. 12

Ŵeyzndut leiffaŷn ac alaffŷy dir y deyzn de-
gannŷy ⁊ cam y2 kymro nyŷ hoffŷy. kyn-
nif katwallawn myt mwy. 15

Pebyllŷys vy Ilyŷ yn Ilyffŷyn dzefat. amdze-
ret wenwynwyn: claŷ2 powys peues unbyn.
canmil canmoles duŷ hynn. 18

Pebyll Ilywelyn paŷb ettwa ae gŷyl. ual y
gŷelfaŷch chŷy yma: yngkaer ygkarrechoua.
y2gkaer vyzdin vyzdyoed bla. 21

Pla oed argyhoed ar gytkam kynnygyn eu
kynnif ywnaetham: arthur gynt ffŷy2 lu-
chynt flam. ae keiffŷyei ual ycaŷffam. 24

Kaŷffam ar bowys beues goeth geŷtyll eu
goŷtŷng oed anoeth. tri tryuan kyuan kyuo-
eth. pedwar ennwaŷc peithyaŷc poeth. 27

Peeth oe dilyet gandyllyn bzeint b2o veli ae
medu: kafas kynn Ileas kann Ilu. keiffŷy-
et penn tytwet pob tu. 30

Ŵued athired athi neut haul neut hyuaŷl
dyweŷti: ehang yŷ ytt rydit ri. ehofyn
agolofyn geli. 33

Eingabn waŷl aecant. y vadabc uab gruffud.

Sef eu teyznllŷ teyznllaŷ uadaŷcparenŷ-
aŷc peir anaŷc: teyzned teyzn ganllaŷ.
teyznas adas idaŷ. 37

Idaŷ lu ganllaŷ geinIlyŷ hyuac ky2d kerd-
o2yon ouanac: rŷyf ner by archer bynac.
nyt ryŷ ym ner rodi nac. 41

Dinac loegy2 arac eryzhes amŷyn bard 41

gyffŷyn beird gyfles ⁊ dyn ae maŷl llŷy2 ganma-
ŷl Iles. daŷn ymrŷf duŷ aerodes.

Rodes duŷ ym Ilyŷ y llafyn waetlif. ae yŷgŷ2
yŷgyzyon yggnif. rŷyt bzyneich bzanes
ŷ2thgrif. rat oe gennyat y gynrif. 5

Ynghynnif madaŷc aghynnŷys ydozyf
ae daeruar ar loegrŷys: rŷyd y keidŷ kat am
diffŷys. rŷyt glyŷ tra vo by bowys.

Powys nenn perchen parch wodef eŷpyt yfbo
duŷ gyt ac ef: rŷym cat yn cadŷ y adef. rŷyf 10
byt yfhyvzyt os ef.

ae cant
Marbnat uadabc uab gruffud eingabn wann.

Neut reit am vadaŷc trengi kiwdodoed
gŷalch kadoed kadyzualchri: neut trei
callon donn duc vi. ac neut trŷydoŷl oe gollŷ. 15

O gollŷ madaŷc etgyllaeth kofyon gŷyŷ callon
can hiraeth ⁊ gŷaŷ2 Ilaŷ2 llŷydedic bennaeth.
gwae y v2o ae vzodyz maeth. 21

Maeth madaŷc mynaŷc mynutrŷy2d ŷ2th lyŷ
ac ŷ2th leŷ ymozchwyd: aryf taryf teruyn e-
hangrŷy2d. aer wr ozeu pei kanmlŷy2d. 21

Canmlŷy2d ydoed reit rud elŷch yvot y vat
gynnall hedŷch: gŷalch bzenhin ynyalŷch.
gŷael nat byŷ byt neut amdrŷch. 21

Ŵzŷch yŷ2gŷ2 arwr ardywat gŷerin. a gozeu
o vab tat. ef oed aerlleŷ arllŷybyz cat. ac 26
oed arlleng pymthengwlat.

Ŵwladoed nydebyc glut etllŷ ymbyt mada-
ŷc oed kynn hedŷc: eŷgoz oedut nat ytiŷ. yŷgoz
gadŷ yŷgŷy2t vzadŷ vziw. 30

Bziŷgalch yrodaŷc o ryw tymheŷtyl cat kynn
oerwely dideŷtyl: gŷ2 awneir ualgŷeir uab
gŷeŷtyl. gwyz waŷ2 yn Ilaŷ2 Ilyŷn egŷeŷtyl.

Diweŷtyl yŷgo yŷkŷyneys nat byŷ. hael oe ryŷ
rygolleis: bleid blaengar blaŷd trydar treis.
trei hoedyl y hoet y2 boztheis. 36

Poztheis alar trŷm tramaŷ2 odzic gŷy2th
am waŷ2 llŷy2th alleithic: am eryz gŷy2 gŷeith
vudic. am yoz aerdoz urdedic.

Urdas teyznas teyzn aryfrud cat trin gy2ch 40
yat tra vu vud. trymwryt byt bot ynachlud.

traös maös madaóc uab gruffud. 1
FAmvab gruffud lary llaóch yneit ymken-
 nyt meu wen wed honneit : y bop róyf 3
 róyfc ozdýfneit. diwed not rudued neut reit.
 Neut reit am vadaóc. ual nyndechzeu.

Madaóc dýgreic ae cant. 6
 Llýnar mut. ar fut yfyd. y gleró2 gyda
 glozyeu newyd ac e yndyuot o2 retwyd.
 ac ithel ó2 hael ae rýd. ~~~ 9

Ugeinhoel heyzn y ogenyd pell. keinýaóc
 póll yz klochyd. ac elloz tudur gilyd. ac
 galar na bar ny byd. 12

Hen garthen ródwen yny rudwyd geiró
 am gozógyl y pyzd. o temyl hen gywarch
 domyd damwein ont dinaýn ae nyd. 15

Pedeir estyllen vn mab pedyd geiuyz. o
 gyfran coet bzonnýd. chóydlyt bzýt bza-
 dó ewenyd chóedel da o góeda ny gwyd ~

~~~ Jollo goch ae cant. ~~~ 19

Faru dóyf karueid yó kózelrud kiriwal
 ryó. Kares valch hepcozes ued karedic
 uerch kaer decued. Kaegen difethyl ael-
 gethloyó keginwzych geiró dóyfz crych croyó.

Kegiden bebyzwen babyl cogeilgozff ku
 ogelgabyl. Llóy2 yng ym gónaeth lla 25
 wer och llaryeidgeinc llywyzudgoch.

Lloer llió óyneb eiry ionaó2 llar yó a
 gwió lleuer góaó2. Da iaón yó góed y
 dyn gwyllt ae deuiffyat dóf effyllt. Di- 29

llynnyeid da y llunýóyt diwyl hon myn
 dewi llóyt. Tal ac eur mal gozeu mold
 bzialluwallt bzelliwalt. Deulíó eigyz

da oleugreir du aeluein megys deló 33
 veir. Llygat ual glein cawat coeth
 tebic y vaen y tyboeth. Góen róyd ual

llió gaón ar reó góyntróyn kyfladgrón
 gwantreó. A deintós a móyntlós a 37

min digrifwimp diagy2 yfwin. Ta-
 gell hir teg oll y himp alarchwed gron
 óyó leróchóimp. Baót a rif bader re-
 ueich a bzonn aualtólf a bzeich. 41

Llaó vein val llió y vaneg baslart hir 1
 bys hoyó lary teg. Ewin ballaffarn arnaó
 a modróy eur yma dzaó. Ystlyslun dóy-
 wes dlofledyf ystluduóm mod stad medyf. 4

IFeruein is ffó2ri venuyz ffurueidwen
 troet kyt boet byzr. O chemir bys yn
 chóimóth oe blaen lygat crynuauen cróth. 7

Bróynen ewinwen wanwyzth bzeid ual
 tywys heid na fýzth. Arleisfeuy2 dyn
 eiry lóyflíó ó2lys gwyn ar eur lewys 10

gwió góyn y vyt gwen yó y boch a wifc
 vy nyn weufgoch. Penwifgweló dyn di
 deló doeth pen felgombyz pennes aelgoeth.

Póy a allei pei pēnfaer peintyaó achalych
 póynt v́y chwaer. Pentyzyeis gerd 15
 póynt dírrym puntur ferch pon traha-

us ym. Dybyaó kael bu hael baham
 gydgófc am dyn lygatgam. ~~~ 18

M ^e Aſtr Roffier rifer ac hyn.	† ri ni tharian. Ai tair tarian.	1
ozev. arall y maeftr watgyn.	Dzeigieü arian. Ar dzi gozöyd.	
yn dzi maeftr harri hiröyn.	‡ tri phaladz. O gadöaladz.	
Díóed da ir tryded dyn	Yöz tri góaladz. Aür tróy gúlöyd.	
‡ r dynion hirion i kaer hil. a hat	† ri ryó beiriant. Pan díſgleiriant.	5
Hyt ar bedöar kanmil.	A gyüeiriant. Yn gyüaröyd.	
Moes Jeffü ir dam Sifil.	† rimeib moeffaó. Veirch egroeffaól.	
Jr tri oes dec. tróy yftil	Jr tri oeffaól. ir ar teir föyd	
‡ ftil ar ganmil úal gi o óaróic	‡ tri bzoder. lle goffoder	
Eüerer y kateri	Yz aüz dodder. Ar öyz dedöyd.	10
Vn duó. Jeñ a deóí.	† ri phrenn deilioc. hyt gyveilioc	
A ro tair oes ar y tri	Yöz tri cheilioc. rac tra chelvyd.	
† rimeib fyz tomas hyt tróy. A-	† ri a adaf. Ac nis góadaf.	
man vyd. úab fyz Roffier vychan.	Er naó adaf. ni ron nodöyd.	
Tair neirdz. tú ar vn oedzan	† ri lle pleidion. troen direidion.	15
Tri barr ynt. hóy y ryó bzan	O try eidion. Y tir adöyd.	
‡ vzan i deüan o dir deóí. maent.	† Ri lleó fyz tomas triffu. gólat ^{vzychan}	
O dir mon o rodzi	tair llüman llydan o vlaen pob llü.	
O egin llyz merini.	† ri marchoc kaeroc yn kóngkóerü. r byt	
O dze r töz oſl. i daöz tri.	Tri ynt hóy heüyt. traó yn tyfü.	20
† Rimeib aür. tróm bas	† ri chaóz tair maenaöz ynmynü. r teir fir	
Tymyz fyz tomas	Tri chai hir am dir yz hoſl góm dü.	
Ar tri yny plas. Ar teirö ny plait	† ri thöz o dzer töz ar bot tú. i öyfk	
† ri da. tri döyöol. Tri naf. † nefol.	Tri ni at kamróyfc. † not kymrü.	24
Y † fy özol. óaet Rofferieit.	† ri phaladz. † kadz o úaingk hü gadarn	
† rimeib. yn tramóy. Aür yn tir. ynt hóy.	Tri o geirö avarn. tróy y góyz úü.	
Tzi aónai oföy. tir henafeit.	† ri ydió reini. n. rannü. bzycheinioc	
† rimeib. tróy ymóan. Rodzi. n. roi oedzan	Tri heboc oeffoc a úac Jeffü	28
A dozrei allan. ynt dzóy öillieit.	† richyó. r. vn eryz yntrychü. kynllöyn.	
† rimeib. oz triman. Dúó úü ny fföz dan.	Tzi derö ¹⁶ yn adöyn yn kynyddü.	
Yó gadü óeithian. ymysk doethieit.	† ri chaſtell óellóell o allü. a moes	
† ri llyó. n. troi llaóer. tri lleó tra llyóer	Tzi o vn eiffioes. yn tyznafü.	32
A dyf o Roffier. Ar defraſſieit.	† yz nas fyz tomas meinteimer. honno.	
† rindot tróy úndeb. tri ún. nis try neb	Yn ranneü. r tri bzoder.	
Ar i trióyneb. Ai eneit.	Harri iglaim. roi i gler	
† rimeib. † emyn. † edn. taer ydyn.	Yn roes. góatgyn a Roffier.	36
Y † ederyn. vo traet eüreit.		
‡ úr aóifgan. Nis díóifgan.		
Dür aóifgan. Ar dair yfgöyd.		
‡ offier chóery. Góatgyn tery.		
Harri ery. er roi aröyd.		41

Lewys glynn

Teuan llwyt uab yrgagam ac tant ~

Haðd vyt ym poz paraðt volyant . milðz
 dyfyant diveth vzdydyzglied . Hylðyd hop-
 kyn . hylðybyz ganlyn . heird ae govyn hirda 4
 gyued . Haeluab thomas temyl gðyned veird
 vyzdeu digeird degan owed . Hyder rolant heird
 gler uabfant . hael ogonyant . hoewleð gðned .
 Hil y einyaðn ener kymry . kymro tra hy trðy-
 adyl voned . Huaðdyl doeth vin . holyon myzdin
 heilyei raðnwin . hael o rinwed . Hopkyn glaer-
 wyn glerwyz vzenhin vzeineu elphin . wylffa 11
 ðt gloewed . Hoedyl hir idað . hðyldewruab kað
 hydyz yn llywyað llin teyzned . Heaf y vaðl vilðz
 aereu . yz yn reidyau . ar anryded . Hðyl paredur
 hebaðc gleifdlur ~ hoewdec eglur . hyt ygogled .
 hopkyn arglðyd . eurglot warant wið ri 16
 anant . waðz rianed . Hyder arglðydyð . hir
 ybo byð . hael o wiðzyð . hyløeð wired . llewpart
 gðyz . gðyar liwlavyn . liaðs hoeðdzavyn hydzu^m
 ofged . llavyn ymrðydyzgat . llyz vn dzðffyat llyð
 ywr gðenwlat . llawir gðinwled . llozyf deheu 21
 barth . hybarch vzeyz . Vzeinyeu bedwyz . byt
 ozvoled . llunyaf glot gðalch . llyð llys gaer
 galch . lleð deðz hoewvalch lle di ryued . lleyc yð
 paðp . pybyzleð gðynn . gðir ðzth hopkyn . hep 25
 kyz gamwed ~ llwyz wybodeu . llen allfyfreu . llaðz
 y deheu . ae lløyz duhed . llidiaðc ðzth vzdydyz .
 vziðdozyf aergat . eurgarð gðinrat . gðyn 28
 rðyd eil fed . llozyf cledyfhir . llydan y wir . llyð
 ny vylchir lleon valched . llathyz ykymeil =
 kannyn beunyd . bennaeth detwyd . didðyll wy-
 led . lliaðs barlmant llonyd anant . llyz digo-
 nyant lløyz digoned . Dyly volyant vilðz un 33
 vzeint . Jaðn vzyt gereint gðzaðl ryffed . Di-
 hazyz dzwffyat . doctoð kerd vat . deheu vðzyat
 diovered . Dyd da idað . adas garyat waðz y 36
 hoewlat . wiðzi hywled . Daryan gðyz . degan
 clerðyz . doethdec eryz ar gymrodod . Dyfgaðd
 lyvzeu . loeðvzeint daðnus . lucidarius lðys ý
 daered . Doz holl gymry . diwael hael hy . da
 yð ymy . adiomed . Dygaf yglot gloeððz 41

hyder . hoewder ener hyt ar wyned . Dyly amyl
 waðt dewin dauaðt . doz dahyffaðt . dewr dihoffed .
 Diveuyl bennaeth bunnoed rodi . rðyfc mab beli
 baladyz dewred . Doz taryandalch . digrif dzem-
 walch . deðz ahaelvalch . dyzy heilved . Duð ae
 rodho . rðyd huaðdylvzyt hoedyl ac iechyt gðy-
 chaf ozfed . Da y hatwaen deyzn chðyzn chwaen
 dzech enð ymlaen dzychan mlyned . ~~~~ 8

Oer gallon dan vzonn o vzaó allóynin am
 vzenhin derwin doz aberffraó. **E**ur dilyf
 yn adelit oe laó. eur daleith oed deilóng idaó. eur-
 gyzn eurdeyzn nym daó. llawenyd. llywelyn nyt
 5 ryd ym róyd wísgaó. **G**wae vi am arglóyd : góalch di
 waratwyd. góae vi o2 aflóyd y dzamgóydaó. **G**óae vi
 o2 gollét. góae vi o2 dynghet. góae vi o2 clywet vot
 clóyf arnaó. **G**óerfyll katwaladyz. góaeffaf llif dara-
 dyz. góas rud ybaladyz. balaóe eur lláó. **G**óafcaraó d
 alaf. góifgaó d bop gaeaf. góifgoed ymdanaf y ym-
 danaó. **B**ucheflaó n arglóyd. nyn llóyd yn lláó. bu-
 ched dzagywyd adzic idaó. **Y**s meulit ózth feis. am
 vyn treiffyaó. yfmeu rac angeu angen góynaó. 14
 ys meu gan deunyd ymdiuanoó aduó am edewis
 hebdaó. ys meu ganmaó l heb daó l heb daó. ys meu
 vyth bellach y veith bóy lláó. ys meu ymdynoedyl
 amdanaó alar. kany s meu alar yfmeu wylaó. **A**rglóyd
 agolleis gallaf hirvzaó. **A**rglóyd teyznblas alas olaó.
Arglóyd kywir góir góarandaó arnaf. uchet y kóy-
 naf och o2 kóynaó. **A**rglóyd llóyd kyn llad y deunaó.
 arglóyd llary neut lláó z yftaó. **A**rglóyd^{leó} val llé 22
 yn llywyaó eluyd. arglóyd aflonyd y aflunyaó. **A**r-
 glóyd kannatlóyd kynn adaó emreis. ny lyfassei
 feif y ogleiffyaó. **A**rglóyd neut maendo mandaó kym-
 ry. o2 llin adyly daly aberffraó. **A**rglóyd grist moz
 óyf dzist dzóstaó. arglóyd góir góaret y ganthaó. 27
Ogledyfaó tróm trangóyd arnaó o gledyfeu hir
 yny diriaó. o glóyf am vyróyf yfmy mryfaó. o glyó-
 et lludet llyó bot vaeáó. kóbyl awas alas olaó ys
 gereint. kóbyl vzeint yhyneint oed ohonaó. **K**annó-
 y ll teyzned. kadarn lléó góyned kadeir anryded re-
 it oed ózthaó. **O**leith pzydein veith. kóyn lléith kan-
 lláó. olad lléó nancoel. lluryc nancaó. llawer dei-
 gyz hylithyz yn hóylaó ar rud. llawer yfllys rud a 35
 róyc arnaó. llawer gwaet am dzaet óed^y ymdzeydyaó.
llawer góedó agóaed y amdanaó. llawer medól tróm
 yntonnoyaó. llawer mab heb dat góedy yadaó. 38
llawer hendzef vzeith. góedy llóybyz godeith allawer
 diffeith dzóy anreith dzaó. llawer lléf dzuan ual ban
 yu gamlan. llawer deigy z dzos rann góedyz greinyaó

o leas góanas góanar eur lláó. o leith llywelyn cof
 dyn nymdaó. oeruelaóe callon dan vzonn o vzaó. rew-
 ydva'crinwyd yffyn crinaó. **P**onywelóch chóir hynt y
 góynt arglaó. ponywelóch chóir z deri yn ymdaraó. 4
 ponywelóch chóir r moz yn merwinaó yz tir. ponywe-
 lóch chóir r góir yn ymgyweiraó. **P**onywelóch chóir
 heul yn hóylaó z awyz. ponywelóch chóir fyz wedyz fzyth-
 yaó. **P**any chzedóch chóir y duó dnyadon ynyvt. pa-
 nywelóch chóir byt wedyz bydyaó. **O**ch hyt attat ti
 duó nadaó moz tros dir. pabeth yngedir y ohiryaó. 10
 nyt oes le y kyzcher rac carchar bzaó. nyt oes le y trigyer
 och oztrigyaó. nyt oes nachyngoz nachlo nac egoz
 vnffozd yefcoz bzóyn gyngoz bzaó. **P**ob teulu teilóng
 oed idaó. pob kedwyz kedwynt a danaó. **P**ob dengyn
 adyngynt oe laó. pob góledic pob góledic pob gólat
 oed eidaó. pob cantref pob tref ynt yntreidyaó. pob
 tylóyth pob llóyth yffyn llithzaó. **P**ob góann pob 17
 kadarn kadwet oe laó. pob mab yny grut yffyn
 udaó. **B**ychan lles oed ym am vyntóy lláó gadel penn
 arnaf heb penn arnaó. **P**enn pan las ny bu gas
 gymraó. penn pan las oed leffach peidyaó. penn 21
 miló z penn molyant rac lláó. penn dzagon penn
 dzeic oed arnaó. **P**enn llywelyn decdygyn a vzaó yz
 byt. bot paó l haearn tróydaó. **p**éñ varglóyd poen
 dygyngóyd amdaó. péñ veneit heb vanac arnaó. 25
Penn avu berchen ar barch naó canwlat a naó can-
 wled idaó. péñ teyzn heyzn heeit oe laó péñ teyzn
 walch balch bólch ydeifnaó. **P**éñ teyzneid vleid
 vlaengar ganthaó. péñ teyznef nef y naó d arnaó. 29
Góyndeyzn ozthyzn ózthaó. góendoz yf gozof gozvynt
 hynt hyt lydaó. **G**óir vzeinyawl vzenhin aberffraó
 góenwlat nef boet adef idaó. ~~~ 32

Plwarch byddyd y moch aecant . 1
ARifft creaódyz llywyaódyz llu daear
 a nef am nodóy rac auar. crist keli
 bóyf keluyd agóar. kyn diwed gyuyngwed
 gyuar. crist vab duó ymryd arllauar. y 5
 voli vyri róyfc odyar. Crist uab meir am
 peir om pedwar defnyd dofyn awen di ar-
 char. llywelyn llyó pzydyn ae phar. llew a
 gleó aglyó gyuarwar. vab iozwerth yn 9
 kan nerth an car uab owein ffráódyein
 fróyth kynnar. **E**f dyfu dzeic llu yn llaffar
 dillat yn dullyn kyfarpar .yn eruit yn ar-
 uot abar. yn arueu bu keneu kunyar. yn 13
 dengmlóyd hylóyd hylauar. yndidzágk y
 gyfrangk ae ga. **Y**naber conóy kynn daffar
 vyllýó llywelyn athzugar. a dauyd deuaót
 ulkeffar diuei dzeic dzagon adwyar. **D**i
 vólch vd divalch yefgar. divóng blóng 18
 blaen uvel tróy var. **D**ybzyt ynn veird
 byt bot daear arnaó ac arnam y alar.
Ef yn llyó kynn llit gyuyfgar yfgylyf- 21
 on yfgylyfynt llózó bar. **O**ed rynn rud
 y byz ozgóy2 góar. oed rann veiró vóyaf oz
 dzydar. oed amlíó tonneu tónn am par
 eu neit neut oedynt dilauar. tonn heli 25
 ehalaeth y bar. tonn arall góallgóch góyar.
Pozth aethóy pan aetham ni yar meirch
 mozdóy vch maózdózyf tonnyar. **O**ed on 28
 gy2 oed engy2 eu bar. oed angud godzud
 góaetryar. oed yghy2th yn hynt oed ág-
 har. oed yng oed angheu an kymar .**O**ed
 amheu y2 byt bot abar ohonam o hene-
 int lleithyar. **M**aó2 gadeu agheu agklaear.
 meiró feghi mal feri fathar. kynn plygu 34
 rodzi róyt efgar ymon. mynwennoed bu
 bzyar. **P**an ozuu paun llu llachar lywe-
 lyn lyó alun athauar. **M**yzd bu llad
 llithvrein gozdyar oz milwy2 a mil yg 38
 harchar. llywelyn kyt lladwy tróy var.
 kyt llófgóy nyt llefc vuelyar. **L**lary deyzn
 vch kynz kyuarwar. llózó kyt vot y2 clot 41

ef llouyes róyf treis tros vannyar y 1
 veird oed uaó2 llóyth y2 daear. góifgi eur
 ac aryant nyf car. góafgwynueirch goffe-
 irch goffathar. yfginuaó2 gozuaó2 gozóymp
 par. **Y**fgarllat llíó fleimyat flamyar. Me- 5
 irch maó2thic fróythic fraeth anwar fraódu
 a phzeideu ewiar. **M**óth yryd arwyd yggó-
 afgar. mal arthur kein vodur kibdar.
 cann achann achainwyllt agóar. **cant**
 a chant achynt noc adar. 10

ADarwenidaó2 caeaó2 kynran. dzut
 dzeic pzydein pedzydan. **A**dot lløegy2
 lluoofaó2 am bañ. dychze dychzeiñ^{góy2}. ygcru-
 lan. **G**ó2d y gónaeth vch deudzaeth dzy
 van. gó2 hydó2f gó2hydzi ogyzuan. dygóyd
 góy2 heb lauar heb lann. dygoch llá2 16
 dóygat uaó2 uaran. **V**n am v20 alun eluyd
 cann afreingk yn fraódu ualcamlann.
 ar eil ynaruon aruo2uañ yn vndyd an 19
 vnduó ynaran. **A**dóy dzeic feleic faó
 gyman. maldeuleó nyn dylochaffan. **A**c vn
 traó2s gatcun treis varan. valgó2 yn goz- 22
 uot ympob mann. llywelyn llafyn eur ag-
 hyuan. lløegy2 diwreid llu ruduleid rudlan.
 llu racdaó allaó arlluman. llóyby2 yn wy-
 by2 yn ebzóyd allan. llózó daón cadwallaón
 uab catuan. ymae ambzydein yngyuan. 27
 llary ny del y laó attaó attan. llzyzet tre-
 mynet tramo2 dylan. **R**ac lleith anobeith
 an olo llann. allafnaó2 lladzud vch grud a
 grann. **N**inneu veird pzydein pzydus eiry-
 an berth. góy2 aby2th vy róyf ym pob ka-
 lan. **Y**2 digabyll barabyll gan baó2p oe 33
 vann. **d**igrifóch elóch elyf egóan. oe ary-
 ant gozmant gozym ny dzutran . ae alaf
 ae eur ae aryancan. 36

Ran y dóyn dechzyn adechzeuho
 bleid vch blaenwel yn oet llø. gna-
 ós achaó2s yn ych kynn atuo. gnaót y 39
 lad ny lóyd yabo. kaerlleon llyó mon mó-
 yn pabo. athduc ef athdó2c yggodo. llyóelyn

ef llafges dyvzo. llas dy wyz dza llŷz dza llŷyno.
 llŷz duc y wydgruc nyt fuc ffo. llŷgyz wys
 eu llucvzyt yfymyo. llŷwdir teyzn lludŷt
 ynagro. llas yglaŷ y glŷfŷei neut glo. llŷs
 efmer bu ffer bu ffŷyzo. llŷyr llŷfget 5
 y thytwet ae tho. llŷzŷ gŷelŷch neut hedŷch
 heno. gan vy rŷyf nyt rŷyed kytbo. hyt
 ydel y dozyf ardyno abzynn. Vn bzeinya-
 ŷc bieifo. llŷw a duc ae dŷc pan vynno.
 yz trallŷng tri llŷu an wofgo. llŷs efnys 10
 afneuet tra vo. llŷs y vyzd o veird ae
 kyzech. aduc y wydgruc ae dycko. gŷyly-
 ŷch gŷylytŷz pŷy ae llŷdyo. llŷzŷ uoch
 nant edzywyant ardzo. llŷŷtkun llŷŷyth
 llŷithywyt am honno. llŷetkynt ar goet- 15
 wys gŷŷs greudo. llŷs adŷy neut einym
 ny heno. edzychet powys pŷy vo. bzen-
 hin bzeifc werin bzŷyfc acdo. ae gŷelŷlyc
 kyo pŷyll rŷy dŷyllŷo. ae gŷell frangk no
 fraŷdus gymro. llŷŷ y ffŷym fynnyŷch kyt 20
 tawo. llŷŷgyz gychwyn a vynn a vynno.
 llŷŷz ydyt y vzyt ar vŷz gatwallaŷn vab
 kat uan uab iago. llŷary yfpar yfpenyt y
 blo. llŷzŷ yfpyt yfpeit anolo. llŷeŷ pzyt 24
 uaŷz llŷŷz pzydein ae chlo. llŷywelyn llŷiaŷs
 y vzanvzo. llŷary deyzn kedyzn katwoŷgo
 ygkur yfvygcar aozffo.

Ozuud vd dzemrud dzamoŷ llŷiant 28
 ym mon. mam gymry bedzydant.
 Gozllŷybyz llŷu llŷenwis ewyngant. gŷarth-
 af bzynn aphenrynn a phant. gozllanŷ
 gŷaet amdzaet a ymdzychant. amdzych- 32
 yon pan ymdzechaffant. cat ycoet aneu
 kadyz anant bozthi. burtheifŷ wyz yndi
 uant. Eil gat trom y tremynaffant. vd 35
 adienŷch dygyn dyfnant. Eil milyoed mil-
 wyz dybuant. eilyzth gyzth yn gŷzthŷynaf-
 fant. eil agŷzd ymwrđ amhard gant bzyn 38
 bzonn yz erŷ y galwant. kynwan llŷu ual
 llŷeŷ yth welŷfant. kadyz eryz yth wyz yn
 warant. Can hynny kynhennu nywna 41
 nt.

can wyllŷon kelydon kerdant. dugoff y
 wydgruc adygant ydzeis. adzyffed kyfnoŷ-
 ant. a rudlan yn rudliŷ amgant. run can 3
 claŷd adzaŷd edzywant. a dinbych gozthzych
 gozthoz rant. ar vil ar voellas agronant.
 a chaer yn aruon a charant yggnif. yg-
 gnaŷs coll am peiryant. adinas emreis a 7
 ymrygant am rygyz nywneyz nawnant.
 Neur ozuwyt yn ozenŷ mozgant. ar vil-
 wyz pzydein pedzydant. dygynnygyn nygen-
 nyŷ kŷdant. ny geiff hoen na hun ar am
 rant. Mat ymdugoff waeŷ mat ythwant. 12
 arall yn aruoll yfgarant. achledyf a chlot
 uaŷz yth wnant. ac yfgyŷt ar yfgyŷd an-
 chwant. Mat tywyffeiŷt dy lu loegyŷ yz-
 dant. ar deruyn mechein a mochnant.
 Mat ythymduc dy vam ŷyt doeth ŷyt 17
 doeth ŷyt dinam ŷyt didaŷl obop chwant.
 o bozffoz obyzzŷŷŷn vliant. o bali ac eur
 ac aryant. o emys gochwys gochanant
 dy veird yn vyzdodet y caffant. Minneu om
 radeu rym yauant yn rudeur yn rŷyd 22
 ardunyant. kyt archŷyf ym llŷy y llŷoer
 gant yn rod. ef amryd yn geugant. llŷiwelyd
 llŷettaŷt dy volyant. llŷywelyn allywarch rŷy
 cant. Muneraŷt ym marŷ vy mŷynant
 ual ym byŷ. llŷeiŷfaŷn ryŷ run blant. 27
 Nyt gozmod vyggeir yt wozmant teyzn
 ŷyf tebic eliphant. can ozuot pob rot
 yn ramant. can volaŷt athauaŷt athant.
 kein deyzn kynn bych ygcreifyant. can
 divŷyn oefgŷyn yfgarant. can duŷ ren 32
 yn rann weiŷtifyant. can diwed pob
 buched bych fant. *Y canu bychan y*
lywelyn vab iorweth. llŷyŷdyd y moch ae
Ryfarchaf ym ren kyuarhuaŷz cant 36
 awen. kyfreu kyrituen rŷyf bard-
 oni. Yndull talyeffin yn ellŷng elphin
 yntyllŷt bardzin beird banyeri. kyŷbŷy-
 llaf vynaf. kymry vodzydaf. kymro kel- 40
 vydaf rywnaeth keli. kymreife lywelyn

nyfkymrað neb dyn . kymry yderuyn 1
 ae dozyf dzofti. Eryz teyzned . eryfeis yved
 ar hed ardyhed . ar deheu ri. Eryfeis y
 win oevalch vuelin . aewifgoed eurin ae 4
 vynogi. Yn llys aberffrað . yn llochi bardzin
 ygkaer vaðz vyzdin . vyzdoed beri. Ygkaer
 degannöy . yn aber tawy . ygkadarn dzamöy
 dzef gedweli. Ygkaer ynaruon . ygkyzd gy-
 flandon . ac ygkaer llion vy llyö y dyvi. 9
 Ygkaer amöythic . ygkein dzefi ner . ygkaer-
 oed aber tyner teiui. Yn llys fer elfmer .
 ynfeint clotuaðz cler . yn llyfoed aber hydyz-
 ner hodni. Ygkastell baldwin . ygkeri offozd
 yn haðzfozd dzefgozd dzef dyvyfgi. Yn rud
 lann decvan deiui dzachaf eingyl . yn rud 15
 lann degeingyl . dec y thzefti. Yn llys ywyd-
 gruc . a lloegy2 ygkaduc . lliaðs angoduc
 yn ymgodi. Yn llyffoed y deheu . a lloegy2 ado-
 deu . llawer töz goleu yn golofgi. Ympzyffön
 rywrys . ynreoli gözys ympzydein ynys 20
 göys yngöefti. Ny chaðffam ni dzoetued
 heb wan heb wned oderuyn göyned yz
 angöeini . anoethach powys aethir am
 dyfröys . ae thozuoed difföys ae differi. 24
 Neuloegy2 lu terwyn . ae llyö lliit wenwyn
 ae lloued trylöyn hyt tragöeilgi. Ny chaðf-
 fant gennyn . gymhot kymeint hynn dyei-
 thyz göarth agözthzyn özth ymbzofi.
 Dar^ogan myzdin oed dyuot bzenhin . o 29
 gymry werin o gamwri . Dywaöt deröy-
 don dadani haelon . o hil eryzon oeryzi . O
 wyzon owein . ar wynec pzydein yn wrdein
 lundein o lan deithi . Yn llözö lloegy2 gymyn
 yn yozwerth yhyn yn lary lywelyn olin
 rodzi. Ny fkelaf honnaf hönn yön beli 35
 hir nychelir nae wir nae wrhydzi . ar baðp
 treis aduc ac arbop tarö caduc ac arbop
 farruc yz eu fözri . Ar gyfniuer göaet 38
 amdzychyon am dzaet ac am bop paret
 parant lofgi. Oe göbyl weithzedoed argel
 argyhoed ar gadarn gadoed dyzroed dozri.

Can kymery duð diwed ynni dyn kymer
 lywelyn lyö kydeithi . archaf ytt arglöyd
 yz arglöydi y eryz kymwyz kymot athi. 3
 Awdyl yz haearn töymyn . Pzydyd ymoch ae
 Reaðdyz nef crededun [cant 4
 was . credön yhönn ual y credön y 6
 ionas . dur ynat dedyf rat ry föynas . douyd
 dof öyf ytt yn wanas . dywynnic dy wir yn
 wynnyas . dy wynuyt ym kywyt nyt cas .
 edzych pan vernych veint vyntras . creað-
 dyz poethgur path greas . archaf archaf 11
 arch y bedyz o berthynas . crift aduc croc
 yn urdaf . tröy eiryaðl tec yvaðl thomas .
 a phylip a phaðl ac andzas . o affleu vy 14
 llað llafyn wynlas . da haearn . diheura
 banllas . lleith madaüc nat om llað y ca-
 uas . noc ae keiff cain a glas . Rann onef 17
 ae nað teyznas . a minneu mynnaf gyw-
 eithyas . bod duð ym adiangk oegas 22
 Awdyl weinllian tec pzydyd y moch aecant.

Duðfulgöynn yð hynn hoen gyuöyze 21
 glynn . hynt adycco glew . gloeö dy
 döyze . dy gychwyn o löyn elwaöt uann gre
 dy gymer höyl fer heul neut fovze . dos heb
 argyffözö ar llözö oz lle . doffaüc hydolaüc
 hydolaüc haðd y belre . heb dymyz tudyz
 tut eliffe . heb enwaüc kyueilyaüc yfcof 27
 aele . heb nerth gynuelyn gelyn gne . vnbyn
 kyt boet unbennes yf anebze . Nest adywaöt
 ym dim ny döyze . gnaöt ydyn dlaöt dylif 30
 ny göe . llywarch ym gelwir i llu dy ganre
 lloegy2 diftryö diftraöch dile . dyfnöyt vy yf-
 göyt nynygarde . dyfnant yfgarant göaö
 oe hafgre . y fozd yt gerdöyf y gözd yt gre .
 bzanes gur o vzannöc nny haryfle . llawer
 ucheneit omreit yt re . llwybzant om 36
 nöfyfant vch no³ nöfyre . neut atneu co-
 geu coet nyt atre . neut atwen ar dyn
 ry döyn vyggne . Neus arwed dyfred yn 39
 eurdyfyz lle . göifc wieil gwynnyeil göyd a
 darre . neus duc wyfc gant wyfc gan y godze.

dolyd kaer llion deil lliaws bze. Neumduc
meirch mygyzuawz dewruawzdyze. ar hōyl
gamnaōl haōl ar heul ozne. kaeroed gōen
lliant gōynllyōc le. karadyw lywy lewych
yftre. kynnym rangho bod ombot ynde.
am lun gōar uozōyn liō gōawz uoze. 6
Clywaf vygcallon tonn ualtande. ynllofgi
yzi ar dedyf kynne. diameth wofgeth o
wifc eurde. di amheu anuon granwynnyon
gre. a chlutaōd y heur y chlot ahe. hyt y
daeraōd heul hyt y dōyze. 11
Rieingerd eua verch uadaōc uab maredud.
kyndelō ae cant. ~~~

Gozwynnyōc dzythyll gozuynt ady-
gaf ōzth a volaf a voleis i gynt. 15
kymraōt ewyn dōfyz ardyfriō gōynt.
kymraec laefdec o lys dyffrynt. kyfleuer
gōawz dyd bandōyze hynt. kyfliō eiry
gozwyn gozwyd epynt. Riein woleith 19
woledyf woleu dzemynt. riein nym ri-
uei kyt amriuyn. rianed idi adywedynt.
rieingerd eua a uawzheynt. Tzemlit y 22
treidynt ytrefyn agetwynt. treidle glyñ
powys pei amgetynt. Pandzeidyais i yno
yn dyd oedynt. trōy fenestri gōydyz yd
ymgōelynt. trebelit wylein a wylnt ar-
naf. treul ateb attaf yd anuonynt. llaw-
en y carōn kynnymkerynt. llawuozynt 28
yon gōyzy gōirion oedynt. amgall abyll-
at a verth bōyllynt. amgyndelō brydyd

Gozwynnyaōc dzythyll [y bzyderynt.
gozwytholōyf. gozduaōc pall euraōc
pell naf gōelōyf. Gozuelyn callēt colledic
ōyf. colleis gall ateb yneb am nōyf. 34
Ym pōyllat newit neut ydwyf am vun:
ynanhun anhet kyt afpozthōyf. Gozthē-
is i ōzthyfi gōerth vy hirglōyf. nyt gozth-
aw awnafi ōzth agarōyf. keladōy lywy liō
tonn am rōyf. rōy gennyf gennynt arnat
ydōyf. cadyz amneit ganneit gyt ath 40
yolōyf. kany wney di yrof yza ganōyf.

nathi vi veinwenn ual na hunōyf. nyth 1
wnaf enywet yz nathgaffōyf. nym dawr
verch pennaeth pzyt nath welwyf. nyt
yz keiffyaō tal tros aganwyf. 4

Gozwynyaōc dzythyll gozdyfyn dy
vynet. gozthdzych lys leiffaōn y
yfllynet. lllys y daō deon yndarymret.
lllys eua y veird digonet. lllyffeid y hirdōf 8
oe heurdudet. llæs wengall wengann
wenggaen decket. llif dzagon vanon valch
y thyghet. llwi ewynnvziō tec rac tonn naō-
uet. Naōuet rann ym poen yz pan anet. 12
nyfry bozthes neb na thebycket. ny rifaf i
ar vun vot yn galet. nyt clot vyggōzthot
wrth vyndahet. adywet yno eniwet o ho-
naf: adywan attaf ac ateb ket. ac yzofi 16
nachel vy rywelet. ac yzi ydōyf onōyf
nymcret. ac yzot titheu nam amheuet.
ac yz peryf nef nam diuanwet. Diuaō
am gozeu kynnōm gōaret. y gōaredd 20
oed reit pei ry buchēt. gōaruard ōy.
idi o dilyet. gōar eir ym kyueir nym
kyuayzet. achyn nym caro nam kerydet.
vyth om kerydaōd nam didolet. Pell ym 24
treid treulgof oe ry gollet. pzeid pzeidwyz
pzeidwr yghenniret. pargoch gat ga-
darn rac calch doet. perging kynuerchin
kyn noe vynet. Gōedy hael owein haōl oz
diuet. hōyl diwyl diofyn am y dzefret. 29
neut ōy ae gouōy nyt govyget. goua-
lon eilyon aelwyt reget. iiij

Gozwynaōc dzythyll gozdyfyn dy 32
gyweith. gozdaōn ket kyzduaōz kerd-
awz kyfreith. gozdyfnat bual buarth med-
veith. gozeu arveinwen vynet eilweith.
Nachymyd ahi o hir obeith. nachymer 36
wrthep adan wrthieith. nyt afy ar hirdōf
nydal hirdeith. y ar dzaet awel y dzydeweith.
ny theweis i ermoet oe moli mal dzut: ny 39
pheir goffymut ym goffynēith. ac nym rif
riein ryued aweith. ac ym oed y llaw vy llaw-
enreith.

ac nyt oes vard dófyn dunus gyfyeith. a-
garóy yn hóy o hir obeith. Nymathzeidi
meingan meingadyz y hyftlys. nymhu- 3
vzys oe llys y llaefymdeith. Góirion dec daól
y chyuaryeith. góann dedyf dof ymcof ym
kanhymdeith. góyzy vanon uanól góar 6
uedól veith. gozne góaóz uoze ar uoz diffeith.

Gozwynnyaóć dzythyll gozdyfyn dy-
arlóy. arlóyaó erlit gobzit gobzóy.
gozwynnyaóć dzythyll fyll vy faffóy. y 10
faffón yd óyf onóyf nyt róy. Neum rydzaeth
hiraeth ueduaeth uackóy. am ary garaf i
kynnym caróy. neut lludedic glann rac 13
glas uozdóy. neut llawen awen awel neut
móy. Neut llawer ym llif llíó am aeróy toñ:
bañ llawych y bzonn geyz y bzeichzóy. golóć
dof dewis gan ae fyllóy. goleulió golóć yz
ae kaffóy. Góleisi yftlys glóys gloeó y 18
gylchóy. ny ryweles tec nóy ry góelóy. Ac y
dan rudem rudeur uodzóy. ac uch wyneb gó-
ynn góineu uagóy. Deuaót agatwaf can 21
ae catwy. a berthyn rac dyn nyó dilynóy.
vy rin ariein nyfrybuchóy. nyfgóybyd rew-
yd nyf rygelóy. keredic vyhun yn hir ovóy
lle. yn lledzat voze gan auaróy. vj

Gozwynnyaóć dzythyll gozdyfyn dy
gywir. eil góynn gozwynnyaóć 27
gozpóy yn wir. Manylet meinwenn mal
ydyolir. mal ydardunyaf yd arduyir. ar-
dóyedic dyn adóć y fynnyant : arduyant
molyant mal yt glywir. aglywch chóí deon
adywedir. a dyweit ríein ny rygeblir. yggó-
lut amlíó amyl ym rodír. nyt amken ym
ryd nym rybuchir. Handyd om kyuoeth 34
om kyueirch panyó : om ríeu om ryó ry gyf-
tlynir. Bard llywelyn hael hut ymgelwir.
geleurud gelyn y bop enwir. Enwaóć ym
keinoes ym keinnmygir. anwar vy lluchuar
onym llochir. Pa ll góylan góylein gó- 39
ylualch ózth gerdaóz : orudeur góerthuaóz
ygozthoir. pellennic vygkof ýghaerwys
[dir.

Pell yd óyf ym nóyf ony thelir. pedestres 1
wedeid yn hydzeid hir. pedestric yolyd pahyt
Ayndewis i ríein virein vein [y olir. vij
dec. hirwen yny llenn llíó ehoec. am 4
dewif fynhóy fynhyaó arwreigeid : ban dyw-
eit o vzeid wedeid wouec. am dewis gyt rann
gyhyddec abun : abot yn gyfrin amrin 7
am rec. dewis yó gennyf y hardllíó góanec.
y doeth yth gyuoeth dy goeth gymraec.

Dewis yó gennyfy di. beth yó gennyt ty vi.
beth adewy di dec y gostec. dewiffeis y vun 11
ual nat attrec gennyf. iaón yó dewiffaó dewis

Aaraf y gaer wenglaer [dyn tec. viij
o du góennlann. meu yt gar góyl dec
góelet góylan. Yt garón y vynet kynnym ka-
ret yn róy. ry eidun ovóy yar veingann. Y 16
edzych vy chwaer chwerthin egwann. yadza-
óć caru kan doeth ym rann. y edzyt vy lleturyt
y ae llet ovzóy : y edzyt llywy llíó tonn dylan.
llifyant oechyuoeth adoeth atan. llíó llathyz
oeruel : ar uchel vann. Rac ual ym codit y 21
yn llys ogyzuan. chweiris oehadaót hi a
doeth kynrann eithíó am eneit y athóyf

yn wann. ~~~ Marónat ririt vleid 23
uab gózgeneu. ac arthen y vzaót kyndeló ae

Ymperyf digard óyf dygen [cant. j
geinyat yz mab yz maózdat rodyat reen
yz yfpzyt uchel o2 vn echen. yz arglóyd gó-
latlóyd góledic moyffen. Mo2 óyf gerd gein
róyf hyglóyf hagen. mo2 óyf hygleu uard 30
oveird ogyzuen. mo2 óyf góyn gyfróyf nyt
óyf gyfyzwen. mo2 óyf gyfrin fyzd kyzd kyz-
rituen. Mo2 eiffeu eudóyn yn eudyzwen yn
eudyzwen. aeffaóz anniang oes annien. 34
mo2 óyf dirróyn vzóyn vzóydyz annoden.
bzeifc uab gózgeneu bzydeu bzatwen.

Mo2 debyc vy mot y megegys góydyen. o gó-
daó pob llaóz gerllaó ybenn. Mo2 naót ra-
haót na byd ry hen. mo2 wenwyn ym kaóć 39
am yd ymken. Mo2 óyf godedic dic difgyw-
en. mo2 vynyh mo2 ueith lleith llóyth po-
byen.

góy2 ynafy2d0l gwy2 góerin urden. góy2 yn
afy2d0yth góyth y2g0eith ueigyen. gwy2 2
yn amwyn greit gredyf ychen. yggwed: góy2
yghywryffed góy2 g0led g0lyden. góy2 yn
kyt berchit vch g0it g0enen. g02 ankyt
barchei oe barch amgen. g0y2 yt vuam. 6
gyt amget ozden. nyt ym gyt amvud am
vedu g0en. Nythzewit hebof aghof aghen.
agheu ririt wynn wedy arthen. kyt kan0-
yf od0fyn o dofyn awen. awyd neut afl0yd

Neut aflawen wyf: = [neut aflawen.
neut aflauar dzift .ner ymcodes
crist crea0dy2 trugar. Neut am ryg0yn 13
ym neut am rygar. neut am rygy2 ky2d
kyt y marwar. Neut am dzagon d0fyn dyf-
neis y auar. neut amdzeic b0nant b0naf
galar. neut g0arued myned mynwent 17
vzanar. neut g0eryt ririt r0yfc vuelyar.
Neut gozdiuan0 hoen hoedyl abar lletkynt:
neut gozdiwynt hynt g0ynt g0zthd0ny-
ar. neut 0y ae gou0y neut gozdyar. neut 21
gozdiwed g02 g02d y vanyar. G02 ny oed
hyga0d aoed hygar. hygy2ch y neuad
kynn llad llachar. g02 oed gyhauual dial
dyar. argozeu a vu oveib gleiffyar. G02 25
oed veird aruoll kardgoll kerdgar. g02
oed vleid llyffeid llyffit y var. g02 oed rud
y lafyn olif g0yar. g02 oed ruthy2 aruth^t
ar y efgar. G02 am g0naeth hiraeth hir yf-
gar ac ef: ynydel llunef arllu daear. 30
G02 g0einyat ygkat g02 g0anar yying.
g02 odinoding g02 berging bar. iij

Para0t oe adaf kyn noe ada0. pareu
post enweir peir pedzyla0. pedzyl0
y lafyn y lad racda0. pedzylef k0ynuan 35
ky2d am dana0. pedzyda0c deifna0c dyfne-
is y g0yna0. k0ynaf ym ermoet hoet o
hona0. Eil k0yn amtremyn tremyt yzda0.
eilg02 g02 gozden arthen eirthya0. Etyunt
edzyuynt 0zth edziua0 rod: ageueis y oe 40
vod o vud gantha0. ery2 glynn glewaf n0daf
[nad0c.

erlit a berit oe berigla0. ernywet arnafi
o vot arna0. deyerin derwin dir eu kyd-
ya0. y2 pany0 tawel ryuel r0yfa0. r0y
uan tan taerwres trachwres trinna0. 4
Rym g0naeth yn athzift athzeidya0 pen-
nant: ae phennyadur wedy2 syzthya0. 8
Pzioda02 dinma02 p2udwa02 pzeidya0.
Pzeidyn oed y g0yn kynnoe g0yda0. 8
Pzydein amgalwant om g0aranda0.
pzydyd ny hepky2 y2 bzey2 bza00.
Pzyder amdanuer pzydaf ida0. pzydeis
y r0yf treis kynn treul atha0. athal 12
euruual avu 2ida0. ethy0 hael hebofy
ath0yf hebda0. Nyt ydi0 om cof keiffya0
vyghyued: kyuoet overed y vedylya0.
ym0wyt ririt wryt wogna0. del0 ym 16
doeth anoeth ymdoeth ana0. Del0
yd oed0n vard y veird ganlla0. cañ lles
am rodes rudeur walla0. Del0 yt ozeu 19
du0 y dewiffa0. dewiffet y du0 y d0yn at-
ta0. del0 doeth alaf oela0. del0 yd oed 0z-
thyfy yd0yf 0ztha0. ~~~ iij

Wrth y2 am karei caraf gymenn gad0:
kerynt aeffa02 bza02 bza2 gyghall0n.
Ruthy2 arthur eirthyan arthen unbenn. 25
run venwy2 riry2 rud y onnen. Nyt oed
dyla0 dzeic dzagon woen. nyt oed vleid
ampzud nyt oed ampzen. Eurd02n oed y
lafyn yny loflen. eurgled kymynde kym-
ynei benn. Eurd02chogyon dewr deyerin
lenn. etlit ym dilyt yn eu dilen. aer vleid-
yeit vleinyeit vleideu kyfaruot. er- 32
lynassant gлот y2 bot yn benn. ergrynit
eu bar feirff fassar fenn. ergyzwae0 wa02
treis tra0s y gynhenn. Eryzon trychy-
on trychwy2 ozffen. eryuassam ny vedu 36
ved y dzefwen. Ymbuched g0ledic g0ladoed
berchen. mada0c mur kyhoed niueroed
neñ. Meidzyat cat cadyzdo2 car co2 ky-
vyzbeñ. medzeis vod vy r0yf ar vy r0ych-
ren. Mechdeyzn medgyzn medg0yn p0nyad^a

medel góyz góatuur oefgur afgen. Maós
 maffarn kadarn callon yaen. moes yfóys
 hyfpys echzys ochzen. Mygedaóc y hoedyl
 hoet ar ozzfenn. mygyz yt ladei loegy 4
 hyt lewdir trenn. Mynó tragleó Ilaó Ilaóz
 móynuaóz mefpren. mur gózyt góynuyt
 góenn eluyden. Nyt llawen vymryt ym 7
 ro gyngen. ar llary Ilaó hyget góelet góyd
 Gwyzdleñ ae goztho gozthaó [leñ.
 dzistlaón wyz : góydlan ae góerchyz
 gozchud góythlaón. góydued yggóydua
 góyduit estraón. góydn am rodes bud
 les bodlaón. góydueirch eirch erchlyf-
 yn erchlíó crychaón. góydui gyfret 14
 gredyfyget graón. Ym muched mur treis
 traós y gamaón. tref wyz ffóyz faclaóz
 fraethlaóz fróythlaón. Can riryt róyf 17
 cat cunyat creulaón. racdu oed agkraff
 kedoed agkraón. o rodyon gózon gozón
 eiygaón. moz 7 madaóc. mur tewdoz coz
 kaffwallaón. Gogyman clutuan clutue- 21
 ird wogaón. cludeis y alafaed llyfsoed lleif
 faón. góedy pargoch grym parllym peir
 Ilaón. kyzechón hael dinmael dinmaóz nyt
 aón. Duó damnaóð eiryoēs einyoēs eina-
 ón. maózuab edynyuet maózet gyflaón.
 Nymgolud maózuud mal riwallaón. Ilyó
 Ilyó llafnaóz lleó Ilaóz Ilyf dynwallaón. 28
 Riryt nym gochel amgochaón oe bzeid-
 góedy Riryt vleid vlaóð haearndaón.
 Tózyf aergozyf argoet hoet hiraethla-
 ón. tózyf taerdzeul taerdan yngóan gó-
 ynnaón. aerdaryf deruyfc daryf aryf 33
 arodzaón. arth warth wrthodyat am
 nat am naón. tra vu vyghyued y yghy-
 uoeth yaón. nym llauarei y neb nam bei
 digaón. nym didolei y lary o lawer daón.
 nymgozuc dewrwr deurud warthlaón. 38
 Nybu warthlef kerd kynuerch-
 in werin obenn talyeffin bar
 dzing beirdzing. Bardeir omkyueir 41

ny byd kyuing. ymkyuedeu bzeu bzóydyz di
 eding. handoed eu hachoed kynn eu hechig.
 ymeró deró dirued vuched ueching. Oz ke-
 deirn kedaól haól hirdyuing. o gadell ener
 o gadelling. ozglan eiffyllid gloeó eiffyllig. 5
 ozglyó gleó dywal nydal nyding. O voned
 coeling coelud kerdozyon. oaruon o von
 o vael gyning. wedy cat woffud maóz migyz
 vudming. wedy ket woffep neb nymdeirjng.
 llew Ilaóz Ilit enweir lludó beir burging. 10
 llózó tryleó Ilaóz lleó lluryc deiling. ymuch-
 ed arthen arthuar yning. ymywyt riryt
 rudeur welling. rodynt rud agóydz róyf 13
 kyzd kyuing. rodet arduyant ardinodig.

Hirlas owein. Dwein kyueityabc eñun ae cant.

Gwaóz pandóyze gaóz adotet. galon
 yn anuon anuut dyghet. geleu 17
 rud yngwyz góedy lludet tróm. tremit
 govóy mur maelaóz dzefret. Deon a
 yzreis dygyhuffet. diaróyt ar vzóydyz
 arueu gochet. arygodóy gleó gogelet 21
 racdaó. gnaót yó oe dygnaó defnyd co-
 det. dywallaó dy venestyz gan vodhaet.
 y cozn yn Ilaó rys yn Ilys Ilyó ket. Ilys
 ywein ar pzeid yt ry bozthet eiryoet 7 25
 pozth mil oglywy pyzth egozet. Menestyz
 amgozthaó nam adawet. afdeuy y cozn
 yz kyt yuet. hiraethlaón am Ilyó Ilió
 tonn naóuet. hirlas y aróyd eur y dudet.
 adydóc o vzagaót wiraót ozgret. ar Ilaó
 wgaón dzaós dzos yweithzet. kanawon 31
 gozonóy gózd gyniret góyth: kanawon
 hydóyth hydyz eu góeithzet. Góyz ao-
 bzyn tal ympob calet. góyz y gaóz góerth-
 uaóz gózd ymwaret. bugelyd hafren balch
 euclywet. bugunat kyzn med maóz aw- 36
 Dywallaó dyz cozn argyn [neuet. .
 yn. ac oz mynny hoedyl hyt vn vlóydyn
 nadidaól y barch kanyt perthyn. a 40
 dydóc y ruffud waerudelyn. gwin agóy-
 dyz

gôydyz goleu ynygylchyn. dzagon arô-
yflli a rôyftyl teruyn. dzagon owein
hael o hil kynuyn. dzagon aedechzeu
ac nyô dechzyn. cat ⁊ kyflauan argrat 4
kymyô erlyn. kyt wyz yd aethant yz
clot obzyn. kyuoedon aruaôc arueu
edwyn. talyaffant eu med mal gôyz
belyn gynt ⁊ tec y hydzeuynt tra vo 8

Dywallaô di z cozn [vn dyn.
kanys amcan kennyw. yd ym
gyzyô glyô gloeô ymdidan. ar Ilaô deheô-
ein Ileô gyflauan. Ilich y dan yfgôyt 12
yfgaôn lydan. ar Ilaô etnyuet Ilaôz dio-
gan leô ⁊ ergyzwaeô tryleô trei ydaryan.
teruyfc dyffyc deu diofyn anyan. toz-
rynt tozretw. uch tec atuan. teleirô 16
ygkygrein yn kyfran bôydyz. tal yf-
gôyt eurgrôydyz tozrynt yn vuan.
tryliô eu pelydyz gôedy pênwann. try-
lôyn yn amwyn amwiô garthan. ki- 20
gleu ymaelaôz gaôz uaôz vuan. a garô
difgyz gôyz agôyth eruan. ac ymgyn-
null amdzull amdzamyuan. Val y bu 23
ym mangoz am ongyz dan. pan wnaeth
deu deyn uch kyzn kyfyzdan. pan vu
gyuedach uozach vozazan. 26

Dywallaô dyz cozn kanys myuyz gē-
nyf men yd amygant med an-
tymyr. Selyf diarfôyt ar saf gôygyz. 29
gogelet ae caôd callon eryz. ac vn mab
madaôc enwaôc dudyz hael. haôl vleid-
yat leidyat Ilich ar yfgyz. deu arueid 32
deu leô yneu kyngyz. deu aryal dywal
deu uab ynyz. deu ryd yndyd cat eukyfe-
gyz. kyfargoz diachoz camp dēchyz. 35
aruot Ilewot gôzd gôzdwan ketwyz. aer
guneyt kyzcheit coch eu hongyz. treis
erôyz yn ffôyz ffaô ehegyz. trei eu dôy aef-
faôz gan un yfyz. Gozvu gôynt gôaed
uan vch glann glafvyz. gozdôy cleu tō-
neu talgarth yfyz. ~~~. 41

Dywallaô dy venestyz na vynn aghœu
cozn can anryded yghyuedeu.
hirlas buelyn bœint uchel hen** aryant
aegoztho nyt goztheneu. adydôc ydudyz
eryz aereu. gôiraôit gyffeuin oz gôin 5
gôineu. ony daô ymeôn oz med gozeu oII.
gôiraôit o bann dybenn vadeu. ar Ilaô vozi
dic Ilochat kerdeu. kerdyn hyn yglot
kynn oer adneu. dieithyz vzodyz vzyt uchel-
deu. diarcharchar aryal adan daleu. ket-
wyz am gozuc gôaffanaetheu. nyt ym 11
hun dihyll namhen deheu. kynnuyeit
gyztheit vleinyeit vleideu. kynuaran.
creulan creulyt uereu. gleô glyô moch
nannôys o bowys beu. ogleô gôned ar-
nadunt deu. achubeyit pob reit rud eu 16
harueu. echetôynt rac. teruyfc yteruy-
neu. Molyant yô eu rann y rei gÿneu.
marônat uu neut mi newit ydeu.
Ochan grist moz ôyf dzift oz anayleu.
o goII mozidic maôz y eiffeu. 21

Dywallaô dyz cozn kannympuchant
hirlas yn Ilaôen yn Ilaô uozgant.
gôz adyly gôaôit gôahan volyant. gôen-
wyn y adôyn gôan edzyuant. areglyd
defnyd diodeifyant Ilafyn: Ilyfyn y deutu 26
Ilym yhamgant. Dywallaô dy venestyz
olefyz aryant. keleennic etmic can ardu-
nyant. ar Ilaôz gôestôn uaôz gôeleis irdant
ardôy gozonôy oed gôeith ygant. ketwyz.
kyuaruaeth yd ymwnaethant. cat ymer- 31
byneyit eneit dichwant. Kyuaruu yfgônn
ac yfgarant aer Ilaô aer Ilofget maer
geyz moz Iliant. Môynuaôz a garcharaôz
agyrchaffant. meuric uab gruffud grym
darogant. Neut oed gochwys paôb pan 36
atgozfant. neut oed laôn o heul hir vzynn.
Dywallaô dyz cozn yz kyn =[a phant.
nifyeit. kynawon owein kygrein
kytneit. wynt a dyzIlydant yn Ile hôneit 40
glut men ydant gloeô heyzn ar neit.

madaóc a meilyz góyz gozdyfneit treis.
tros gyuerwyz gyferbynnyeit . Tarano-
gyon tozyl teruyfc dyfgeit . trinheion
vaon traós ardweyit . kigleu am dal 4
med mynet dzeic cattræth : kywir eu
haruaeth arueu lliweit . Gofgozd vynyd-
aóc am eu kyfgeit . caóssant eu hadzaóð
cas vlaóð vlaenyeit . ny waeth wnaeth
yghytwyz yghalet vaelaóð : diillóng
carcharaóð dylleist woleit . 10

Dywallaó dy venestyz ved hidleit me-
lys : ergyzwaéð gúzys gochwys
yn reit . o gryn býelyn balch ozeureit .
yz gobzyn gobzóy neu heneit . oz geniuer
anhun a bozth canyeit . nyf góyz na-
myn duó ac aedyweit . 16

Gwyz nydóng ny dal ny byd ózth
wir . danyel dzeic cannerth moz
verth hywir . Menestyz maóð agóeith
ydoleithir . góyz ny oleith lleith ony llo-
chir . menestyz med am kóyn am kydzod
ir góðdan gloe^dgoleu gúzdleó bobir . 22
Menestyz góelut dy góyth góeith yn lli-
dóm dir . y góyz abarchaf óynt aberchir .
Menestyz góelut dy galchdoet kyngreir .
yghylchyn owein gylchóy enwir . pan 26
bzeidwy^t caózes taerwres tróy dir . pzeid
ostóng ozulóng aozuolir . Menestyz nam
didaóð nym didolir . boet ym paradóys
ynkynhóyffir . cant^{penn} teyzned poet hir
eu tróydet nynmae góelet góaran 31
ret góir . **A M E N—o—J**

Dadolóch rys bab gruffiúð kyndetó ae
Assóynaf naóð duó diamheu = cant
dydaón . athdonyaóc býfinneu : ar dy 3
wyz eryz aereu . ar dy wlat wledic deheu .
Assóynaf archaf arch vaóð y beryf .
aberis nef allaóð : naóð rac dy var car
kerdaóð . ar dy byzth ar dy bozthaóð .
Assóynaf archaf eirchat ymgelwir . 8
naóð kywir kýgwastat : ardy dzyffeu
aer dzóssyat . ar dydzyfiabz góabz góenwlat .
Assóynaf aóch naóð na chelóch aóch pozth .
kan perthyn attregóch : gostecwyz llyf
gostegóch . gostec beird bard aglywch . 13
Assóynaf naóð haóð haelon deheubarth
diheubozth kerdozyon : ath daryf oth
dareanogyon . ath dozyf ath deyznueibyon .
Assóynaf naóð haóð haeloned wozfaf
nyth ozseif teyzned : ardy dozyf kozyf
kywryffed . ar dy deulu teilóng med . 19
Medgwyn eu góyn eu góiraóð med
gyzn ae góarchae : ae góercheidó yn
eurdyzn . a gloeó yfet yn etyzn . a glyó deóð
Óeyznweilch pzy- [a gloeó deyzn .
dein pzydaf aóch pzfgerd aóch pzfglot 24
a dygaf : aóch bard aóch beirnyat vydaf .
aóch pozth perthyn yó attaf .
Atteb aganaf aganóyf arglóyd erglyó
vi kan dothóyf : lleiffaón llyó lleó glyó 28
gleó róyf . llaessa dy var dy vard óyf .
Wyl kerdaóð ym róyf róyfc mozgymlaóð
góyzd . róyfc ffyzd kyzd kerd wahaóð .
assóyn asferó^{he} hirlvlaóð . assóynaf ar
ud naf naóð . 33

AM rodóy róyf nef róyfc awdurdaóð
kerd . nym gónel kard o nebaóð . y
volí mab duó dj bechaóð . di bechdoeth
kyuundaóð . Eil digabyl parabyll parha- 37
aóð . per awen parhaus hyt vzaóð . ar
lles llaóð llyó llaafnaóð llóybzaóð . ar llwy-
byz iaón oz daón ym daeraóð . Deló ymbo
yz bod ydzindaóð . trugared tros wared 41
tros waóð . Y adzaóð aervlaóð eurvlaóð .

Y yfgyt mal yfgyt rŷt rahaŷt. **Mur** 1
 maŷgoz treithyuo2 traethaŷt. traeth
 om b2onn trathonn tra thywaŷt. mur
 maŷ2dir maŷ2dozŷf amgyfraŷt. **mur** 4
 maŷ2dut uch medut medwaŷt. **Mur**
 maŷ2daryf maŷ2dwryf gozwydaŷt. **Mur**
 maŷ2dzeis maŷ2dzaŷs gynneuaŷt. yth
 gyueir vn cŷbleir cablaŷt. nyf kŷneil 8
 kenyf dy volaŷt. **Molaf** wr clydwr clut-
 aŷt yeirchyon. y eircheit ar blanhaŷt.
 Y eryz eiryoes moes medzaŷt. ny welaf
 nywelir kyt vzaŷt. **Gŷleis** y vd nym 12
 gŷarthud gŷ2thzaŷt. ŷ2th v2ŷydyz crŷy-
 dyz creulaŷn dybydhaŷt. **Gŷleis** y wle-
 dic dic diofnaŷt. **Oŷyn** y oŷyn yefnys 15
 giwdaŷt. **Gŷleis** y gleis athzeis athza-
 llaŷt. gledyfal hywal hŷy2naŷt. **Gŷleis**
 y glot a rot a raŷt o beleidy2. a reeidy2 rud
 o gnaŷt. gŷleis y hael ohil anaraŷt. 19
Æe gŷeles gŷelei ryuedaŷt. **Mal** cadarn
 yn cadŷ y b2iaŷ. malcadŷ2 cadwei a dywa-
 ŷt. kedwis kŷghaŷs maŷs mae yŷtaŷt 22
 deheu. duŷ o nef aegŷaraŷt. **Gŷ2** gŷ2th-
 zaŷ gŷ2thzŷch ysdeuaŷt. gŷ2th uchyz
 gŷ2thzŷchyeit yf gnaŷt. **Gŷ2th** eurd2o
 eurdzull gno gnythaŷt. gŷ2th eurdal 26
 bual bugunaŷt. buelin ozeurin wiraŷt. **B**u-
 buarth llat llonyd o vzagaŷt. **Buches**
 ky2d kerdozŷon waŷgaŷt. buched glyŷ
 gloeŷ yŷtryŷ aefraŷt. burthyat cat 30
 ky2chyat ky2chynaŷt. **Bud** beirdyon
 bardeir om tauaŷt. **Bziw**goch bzic on
 gy2 bzithaŷt. bzeithgat gŷy2 bzydeu 33
 lly2 lloegy2 divzaŷt. **Bzi** bzythyon bze-
 int faeffon faghaŷt. bze bzondo2 b2onn
 dewrdo2 duraŷt. **Bzyt** gryt grynn gran
 wynn greit wozgraŷt. bzifc ric reu rat 37
 baraŷt. bzŷyfc rŷyfc rann gyman gym-
 mendaŷt. bzŷydyz aergrŷydyz eurgreir
 bedyŷŷyaŷt. **Bzeifc** rybyd yn ryd yn rŷy2d
 naŷt. **Y** gŷna rys riedaŷc odlaŷt. b2aŷ 41

b2yneich b2anar eu bedzaŷt. b2o b2en-
 gyl b2angoel yŷpydaŷt. bolch y laŷyn
 o laur foŷŷaŷt. bwlch y gled balch ygledyf

Qledyfrud grud gŷ2 adeffry [aŷt. 5
 clot. gŷ2aŷl rot rodaŷc hy-
 gŷ2 ky2chyat ky2chŷn y vaŷ2dy. maŷ2
 dal kerd nyt card y velly. **Gŷ2** gwaetrŷ-
 yf gwlat vn rŷy2 vn ry. gŷ2 gŷaetlan
 nyt gŷ2 gŷann gŷeekzy. gŷ2 golut gŷ-
 etknut gŷaetkny calaned. **kelēnic** a 10
 dyzy. **Gŷ2** creulaŷn creulan ae kyffry.
 kyffro cat cadellig wely. **Gŷ2** awy2
 yn dyd ffŷy2 na ffy. gŷ2 awnn y hŷnn
 yŷ hynny. gŷ2 yn tŷzyf yn tozyf arhyly
 gŷ2 yn taryf ynteruyfc wedy. **Gŷ2** ŷg 15
 gryt gŷy2 gŷ2hyt gŷ2 hy. val greidy-
 aŷl uab greit uab ery. treis dzeon
 trinheion nwy try. traŷs trydar try-
 dyd haearnlly. gredyf eigyaŷn ny gra-
 ŷn ny gryny. gozmod alaf rod elyfry 20
 grym. erdzym aerdzeic ae dyly. glyŷ
 uyget gleŷ vugeil kymry.

Rymry diffreidyat. kymrŷyn y gyw-
 lat. kymŷy cat cas wenwyn. ky2d
 wadaŷl kerd ganmaŷl ganmŷyn. ket 25
 gyfret gyfrieu gadwyn. **Cadeir** co2
 cadeu doz dirrŷyn. car kerdeu kerdo2-
 yon wozllŷyn. **Gŷ2llyŷ** gly gleŷd2aŷs
 maŷs medgŷyn. gŷ2 llŷ2 llŷ lloegrŷys
 dygyŷlŷyn. gŷ2 gŷ2duan am atuan 30
 atuŷyn. gŷ2duan gaŷ2 gŷ2duar waŷ2
 wenwyn. **Ef** gozeu ual gŷ2 yn adwyn.
 yn feint cler cledyfal ar dzŷyn. llathzei
 laŷyn vch hauyn uch aŷŷyn. a llif creu 35
 a llŷw ffreu ar ffŷŷyn. lladei dzeic ar
 dzagon dzylŷyn. tryliŷ goch tryleŷ
 dzoch dzachŷyn. **am** eurv2ŷydy2 am eur
 grŷydy2 eurgŷyn. am eur v2o am eur
 terrwyn. **Tozyf** anwar trydar trydolŷ-
 yn. tŷzyf taerueith godeith gwaeanhŷ- 40
 yn. teulu a thewlu a thewlŷyn waewaŷ2.

a góyz maó z ymalfwyn . fyzyf deruyfc
fyfc hydyfc hydwyn . fóyz fycyāt^{val} fleim-
yat flamdóyn . ffróyth welling wellua-
eth fraeth fraódwyn . fraóð wallaó anaó
aniuóyn . llóz milveird milueirch dy
gyflóyn . llóybyz molyant medyant 6
med ankóyn . llýó kemeis oth godeis
yth góyn . lléó kamaón kymer ydiuó-
yn . lláóvzyded amdóe óm dóyn yózthyt
llóegyz eruit bzaólit bázyn . 10

BRóydyz asgen bázóyf nenn bzeifc
adef . bzein bozthyat a chzyfyat
achzef . bzadó yfgóyt bzyt yfgein ózth
lef . bzýdeu tan treulwan trin odef . ys
arglóyd ys aróyd yfef . ys cat fyzd ys 15
car kyzd kyfef . Góledic dec cantozyf
a dec cantref rif : arhugent kyuadef .
Bud baraót baran góynt vzef . bugeil
byt bíó gymryt gymref . Cozyf keindo-
zyf kan dothóyf y adzef . yth etryt yth
adzaós is nef . Par eurgláo erglyó vy 21
mardlef . peir pzydein pzofón yn tágnef .

Gagnefed am náóð am niueróch rif
rialllu diheidóch . Nyt achar llach-
ar llauaróch . nyt achles afles araflóch . 25
nyt achlud eurgud argelóch . argel kerd
kerd kerdozyon wolóch . Doz yfgoz yf-
gwydeu amdóch . Doeth a dzut amdut
amdegóch . Taryf aergaóð aergul ga- 29
darnóch . tozyf eurgozyf eurgóyn gy-
uedóch . kyuedach vozach vireinóch . ky-
uedwalch kyuedweilch elóch . Elyf dze-
ic dzagon digrifóch . alaf lyó luod am
gelóch . amgeled bzythyon bzithóch . 34
Teyznon teyznas ynyalóch . Teulu rys
teilóng gwrys gwryffyóch . gwryf ar-
loes eiryoes eiryolóch . chíó gēnyf gē-
niuyeit fefóch . Mí gyndeló agýneló 38
gennóch . beird wogaón bard urdaón
urdóch . vzaóð kerd kan ediuaróch .
angud bud beirnyeit gyfradóch . ongyz

urd angerd vallólóch . Angerdaól greduaól
gredyf vnhóch . dywal am dyuet lonydóch .
kann dodóyf adigerydóch na daly var caf-
nar caf hedóch . Nam gózthuraót om om
góaróch . nam gózthzyn granwyñ greit 5
wolóch . nam gózthot eirif dzauot aryf
dzóch . ny wrthyt máb duó dadólóch .

Dadolóch llachar llacheu gyfarpar .
yn aeruar yn arueu . llýdó yfgoz 9
yfgóyt bydineu . llit yfón afgón yf gozeu .
y gymryt yn kyt kynbareu . y gymot
an dyuot yndeu . Dy voli uilóz hyt ageu .
dy volaót yf tanwaót yf teu . dy vard da
dothyó yth odeu . dy var gózd gozdyfyn
y vadeu . **Ti** hebof nyt hebu oed teu . 15
Mí hebot ny hebafinneu . hir yth ardzeth-
ir ar dzetheu . o bell hilcadeñ keñ kerdeu .
hil coeling perging pennaetheu . hydyz
amdadyñ kynnadyñ kennadeu . Hil Rodzi
góefli góyftyuereu . góafat gryt góyf- 20
tlon byt boet teu . hil gruffud róyf róyd
vud radeu . Róyfc rynnaóð mozgymlaóð
maózgleu . hil maelgón milcant adodeu 23
hil teóðóz diwedwr deheu . bzóydyz ozch-
yd ny ozchud tlyffeu . nac aryant nac eur
yn adneu . bzóyfc róyfc róyd bzolóyd bzo-
feith beu dyuet : bzeifc amget am gadeu .
Pzeid pzeidwyz pzeidwalch gyfreieu . 28
pziodaóz pzydein pzein pzeideu . Pzeifeñ-
wr pzyffwr pzes oleu . pzeffóylyáo var-
chaóe veirch góynnyeu . Góynnydic wr
vzydic vzydeu . góynnyt kyzd keinuyt 32
keinvyzd kyuedeu . Góynnyt góyz gózaól
deuodeu . góynnyt beird beirnat óyññeu .
Góz glewyt yn ergryt aergreu . góz góledic
ar wladoed nyt geu . gózduaran kyfran 36
kyfreideu . gózduannyar gózduar góendoleu .
góz adengys llad allafneu rudyon . lléó
dzagon llýó dzeigeu . 39

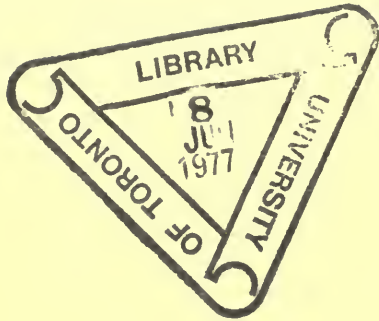
DReic ehofyn ehang y deruyn dza-
gon róyf róydwalch gýgelyn . dzagon

vard dzagon valch vydyn. dzagonaól dza
ganóyf y ody. kanaf waót yz pziaót. 2
pzif arglóyd bzolóyd bzonn heilyn. bzeifc
anlloed beird barthloed berthyn. bzó-
yfc bzydeu bzóydyz dechzeu dechzyn 3
Bzat bzyneich bzanes ae canlyn. bzaót 6
achwed gymined gymyn. Gózyz efnys
dechzys dechzyn. y ongyz y angerd nyt
etuyñ. gnaót vch cnaót knudoed ar
gylchyn. ar llóybyz lláóz neut llawer 10
blóydy. lleó llyfsoed llyfseid y deruyn.
llyz ehozth llu adozth llywelyn. góyt
wofrud llofrud lloegy2 dilyn. Góir wofgo
wofgo2d diergryn. góy2d wafgar owifgo-
ed keinmyn. gó2d wofot gó2 gozuyn. 15
Góedy mydó a med gozewyn. am hirwled
am hirwlat y hyn. amgedaól am gadeu
dybyn. am gy2d waó2 am gy2n maó2 18
melyn: gozpo hael haelonaeth wobzyn.
haól wodzud hil maó2uud meruyn. góá2
góendozyf góendut oegylchyn. góenn
wlat nef góir adef góiryn. 22
ARdóyzeaf y dzeic fóyz feleic fer.
ardóy kedernyt venhyt vuner. ar
demyll ehangdozyf am ehangder. am eu
dal bual buarth hydzyver. ytt gerd vyg-
kerd ygkyfláónder. y gyfláón voli ri róy 27
dirper. Yn v2dyant volyant ual yt glywer.
yn awen baraót awdyl burwaót ber.
Yn annwfyñ yn nófyñ yndyfynder yt varn:
nyt beird ae datuarn bard aedatuer. Yn
taryf ynteruyfc yn ffyfc ffyzyfder. yn 32
fózyf yntozuoed hudoed hyder. yghyfra-
goz glyó am eu gleóder. ygkyfragot clot
y clyó llawer. Ynaghlyfóyth góyth góeith
nanhyuer. Ynāgkyfle llófy2 llaur ouer.
Ygkemeis yntreś yn traś ober. peunyd 37
oed newyd newit ruduer. peunoeth oed pen-
naf wedy pýnyer cat. canllary llá2odyat
llat allóy2der. llonyd yó ganthaó heily-
aó haelder. hil gruffud hael ud haól diaber.

kard wahan katwan katwalch niuer. 1
kerd wedaól kedaól cadell ener. kadarn
vleid vleinyat cat neirthyat ner 2
kadyz yd ymdengys rys yn racter 4
ractóll y gylchóy pan amgylcher bzóy-
dyz. nyt bzadaó2 arglóyd yn yt glywer 5
Kynniuyw kynnif nyt diouer. kynni-
uyat kynnedyf alexander. tey2neid wof-
gryn rac góynn góarther. tey2nv2o a 9
geidó o gadarnder. Tey2nv2on heilyn
haelon datuer. tey2nwalch pzytvalch
wedy pzyder. tey2nget kymry ef aekymer.
Pan gylchynnóys gó2 gó2d yntrymder.
ny bu agóalltan y gó2t góallter. oed 14
fyfgyat fleimyat flam gan ucher.
ynfeithneit awyz yn feithwy2 fer.
Pan aeth farff catlan feint clotuan
cler. cledyfeu cochyon cochyn onger:
Yfgoz amdiffyñ pan ymdiffer gwlat: 19
nyt ef góledic aozfafer. pan amó2 tey2n
teiuí aber. nyt abar ygónaeth nyt fa-
eth falóder. Yn rann ozfowys yt gyn-
hóyffer. Yghynnóys rydit gleindy2 gloeód'.
yggoleuat rat rydamuner. yggoleu
vzeifc vze yn lle lleuer. Yggoleueint 25
feint yd affóyner. yggoleu adef nef yt
noder. ameN—o—J.
P canu moſtant p rps grt uab rps
uab gruffud. llywarch hzydy2 ymoch 29
ORift creaódyz ameraó- ae cant.
dyz anmed. crif keli kolofyn tagnef-
ed. crif uab meir an peir pur uoned
fynhóy2: kynñ fynnyaó enwired 33
Carannaó2 ieffu car ym wed. keiry-
onnyd ky2cheis2 vymuched. ky2chaf yn
gyntaf kynted deheubarth: diheubeñ 36
tey2ned. ky2chaf rys uabrys omryfied
ky2chyat cat kadell etiued. ky2chynue-
ird ky2chent óy ozfed. ky2chuaó2 llá2
yfky2chu llaryed. ky2cheif2 dy ros di 40
dos diuaed. a phen v2o. a pheñ gozuoled.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
